300 PARTIDE ALESE ALE LUI ALEHIN

EDITURA TINERETULUI
CULTURĂ FIZICĂ ŞI SPORT

300 partide alese
ale lui
Alehin

www.stere.ro

Coperta de A. CONSTANTINESCU

www.stere.ro

300 ИЗБРАННЫХ ПАРТИЙ
А Л Е Х И Н А
ФИЗКУЛЬТУРА И СПОРТ
1955

300 PARTIDE ALESE
ALE LUI
ALEHIN
COMENTATE DE EL ÎNSUȘI

Culese și redactate
de
V. N. PANOV

1957
EDITURA TINERETULUI
CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT

www.sah.ro

A. ALEHIN

Genialul şahist rus

ALEXANDR ALEHIN

www.stere.ro

www.stere.ro

DRUMUL CREATOR AL LUI ALEHIN

Alexandr Alexandrovici Alehin s-a născut la Moscova, la 1 noiembrie 1892, într-o bogată familie burghezo-aristocratică. După cum mărturiseşte chiar el, încă din fragedă copilărie, de cum a venit în contact cu regulile jocului de şah, *„el a simţit o atracţie irezistibilă pentru şah"*. Copil fiind, Alehin nu se despărţea de şah chiar în orele de şcoală, iar după ce a devenit maestru şi apoi mare maestru el a continuat să analizeze diferite poziţii pe şahuri de buzunar, în orele de odihnă, în timpul prînzului, în tren, pe plajă. Pînă şi moartea l-a surprins în faţa tablei de şah.

Marele maestru Flohr, care l-a cunoscut pe Alehin după ce acesta devenise campion mondial, îl caracterizează în felul următor: *„Alehin manifesta o dragoste neobişnuită pentru şah. El juca cu plăcere partide uşoare şi analiza foarte mult. Uneori, în timpul prînzului, Alehin sărea deodată de la locul său şi exclama cu bucurie: „Mi-a venit o idee nouă în cutare variantă"*.

Lui Alehin îi plăcea să joace prin corespondenţă. El avea numeroşi corespondenţi cu care analiza tot felul de variante. Desigur că Alehin, ca şahist-profesionist, trebuia să lupte pentru puncte, pentru victorie. Cu toate acestea, cînd îi urmăream jocul îmi dădeam seama clar că pe Alehin îl interesează mai mult procesul propriu-zis al jocului, latura creatoare a şahului. Chipul îi strălucea de bucurie cînd găsea la tablă o mutare frumoasă, de efect. Sărea în sus, ochii îi străluceau — calea spre victorie era găsită! Apoi Alehin începea să se învîrtească nervos în jurul tablei, de obicei pe partea adversarului, verificînd, probabil, încă o dată combinaţia".

Într-adevăr, deşi Alehin urmărea întotdeauna victoria sportivă, întîietatea individuală, el preţuia în partida de şah în primul rînd conţinutul ei şi — caracteristică paradoxală la prima vedere — regreta cînd obţinea victoria fără luptă, mai exact cînd adversarul nu-i permitea — datorită slabei rezistenţe pe care o opunea — să transmită spectatorului întreaga frumuseţe a combinaţiilor profunde, pe care le concepuse. Acest lucru este confirmat de multe din părerile sale: *„Din păcate* — scria Alehin în comentariile la o partidă — *maestrul de şah este deseori nevoit să renunţe la plăcerea de a-şi încheia opera printr-o magistrală lovitură finală, deoarece realizarea planurilor lui creatoare depinde de măsura în care adversarul său se apără sau nu logic"*.

Alehin credea în caracterul creator inepuizabil, în nesecata bogăţie a conţinutului luptei şahiste. Luînd atitudine împotriva tendinţei şcolii „hipermodernişti1or" şahului — care domina în Occident între anii 1920—1930 — de a imprima jocului de şah diferite trucuri şi artificii formaliste, Alehin a scris: *„Nu pot înţelege de ce există o dorinţă atît de fierbinte de a găsi într-o partidă de şah ceva mai rafinat decît poate da. Consider că adevărata frumuseţe pe care o are şahul este mai mult decît suficientă pentru satisfacerea tuturor cerinţelor imaginabile ale preţuitorilor lui"*.

Alehin a vorbit întotdeauna şi pretutindeni despre arta şahistă, denumindu-i pe maeştrii şahului artişti. *„Pentru mine şahul nu este un joc, ci o artă* — a scris Alehin cu puţin înainte de moarte.

Da, consider că şahul este o artă şi iau asupra mea toate îndatoririle pe care ea le pune pe umerii adepţilor săi. Fiecare şahist de valoare, fiecare şahist talentat are nu numai dreptul, ci chiar datoria de a se considera artist".

„Atracţia irezistibilă pentru şah", îmbinarea ambiţiei sportive cu dragostea pentru arta şahistă, perceperea întregii vieţi prin prisma şahului, subordonarea întregii existenţe şahului — toate acestea şi-au pus amprenta atît pe soarta, cît şi pe comportarea în viaţă a lui Alehin. Pentru Alehin şahul a însemnat totul! În conştiinţa lui, şahul a acoperit toate celelalte laturi ale activităţii omeneşti. În goana după succese în şah, Alehin a renunţat la cariera strălucită, la care putea spera înainte de revoluţie datorită originii sale sociale, a legăturilor de familie şi a studiilor la privilegiata facultate juridică. În goana după succese şahiste în arena internaţională, Alehin a emigrat din patrie

și astfel a devenit în repetate rînduri o jucărie în mîinile aventurierilor capitaliști.

Părăsindu-și patria, Alehin a avut un sfîrșit lipsit de glorie. Pustiit moralicește, răpus de boală, campionul mondial a murit în fața tablei de șah, în mizerie și singurătate, departe de patria care l-a crescut.

PRIMELE COMPETIȚII

Încă din timpul anilor de școală, Alehin muncește mult și cu perseverență la perfecționarea sa șahistă. El citește literatură șahistă, studiază creația lui M. I. Cigorin, joacă mult atît prin corespondență, cît și în cercul său de acasă, format din amatori ai jocului de șah și care cuprindea cîțiva jucători tari, de prima categorie, din Moscova.

Munca încordată pentru însușirea teoriei și desăvîrșirea practicii artei șahiste dă foarte curînd rezultate. În 1908, tînărul Alehin, în vîrstă de 15 ani, participă la turneul de amatori de la Düsseldorf și, acumulînd 9 puncte din 13, împarte locurile IV și V cu un oarecare Busch. Tot aici el cîștigă cu scorul de +4 —0 =1 un meci cu experimentatul maestru german Bardeleben.

În toamna aceluiași an, Alehin iese învingător cu scorul de +4 —0 =1, într-un meci cu puternicul maestru rus B. M. Blumenfeld și ocupă primul loc în turneul șahiștilor de categoria I din Moscova.

În anul următor, 1909, Alehin, în vîrstă de 16 ani, cucerește în mod strălucit primul loc la turneul amatorilor pe întreaga Rusie și obține titlul de maestru.

În 1910, Alehin participă pentru prima oară la un turneu internațional de maeștri, la Hamburg, în care obține un rezultat onorabil, împărțind locurile VII—VIII cu Duz-Hotimirski. În anii următori, prezența activă a lui Alehin în arena șahistă internațională și din Rusia îi aduce succese neîntrerupte și îi șlefuiește talentul care se dezvoltă impetuos.

Cu victoriile cucerite la micile turnee internaționale de la Stockholm (1912) și Scheveningen (1913) începe seria strălucitelor succese ale lui Alehin. Timp de 32 ani el cucerește invariabil mari victorii, păstrînd pînă la moarte titlul de campion mondial — fiind, în această privință, primul caz în istoria șahului!

În 1914, Alehin împarte cu Nimzovici locurile I—II la turneul rus al maeștrilor și obține dreptul de a participa la turneul

internațional de la Petersburg din 1914, la care au fost invitați cei mai tari șahiști din acea vreme: campionul mondial Lasker, viitorul campion mondial Capablanca, marii maeștri Rubinștein, Tarrasch, Nimzovici, Marshall, Ianovski și alții.

Intre acești campioni experimentați și siguri de ei, tînărul maestru rus era considerat drept un adversar interesant, dar în nici un caz periculos. Insă Alehin, cu tot efortul suplimentar pe care l-a depus în timpul turneului (datorită examenelor pe care le dădea la facultatea juridică) a luptat cu mult avînt în acest concurs foarte greu și a obținut un mare succes, ocupînd locul III, fiind întrecut doar de Lasker și Capablanca. Un rezultat deosebit de bun a obținut Alehin împotriva campionului Germaniei — Tarrasch și a campionului S.U.A. — Marshall, totalizînd împotriva fiecăruia dintre ei cîte $2^1/_2$ puncte din trei partide jucate. Succesul obținut în acest mare turneu l-a promovat dintr-o dată pe Alehin în rîndul celor mai buni șahiști ai lumii.

Incă de atunci, în zorii gloriei și înfloririi sale creatoare, Alehin și-a propus să cucerească titlul de campion mondial, scop către care a năzuit cu perseverență și chibzuință. Iată ce-și amintește P. A. Romanovski despre o convorbire avută cu Alehin în ajunul deschiderii turneului internațional de la Mannheim, în august 1914:

„La Mannheim a fost organizat un mare turneu internațional. Printre invitați se numărau Alehin și Capablanca. Totuși, pînă în ultimul moment, Alehin nu a confirmat acceptarea invitației care i s-a trimis. In sfîrșit, el a sosit doar cu două ore înainte de începerea primei runde. Cînd l-am întrebat de ce a ținut atît de mult în nesiguranță comitetul de organizare a turneului, Alehin mi-a răspuns că a trebuit să știe în mod precis dacă la acest turneu va participa și Capablanca. „Vedeți dumneavoastră — mi-a explicat Alehin — eu eram decis să joc numai dacă nu participa Capablanca". „De ce?" m-am mirat eu. Alehin mi-a mărturisit atunci cu sinceritate că peste cîțiva ani el intenționează să joace un meci pentru campionatul mondial și de aceea este foarte important ca în jurul acestei chestiuni să se creeze o anumită stare de spirit. „Astăzi eu joc mai slab decît Capablanca — a spus Alehin — și în acest turneu el ar fi luat premiul I; este evident că în momentul de față nu e în interesul meu să mă clasez în urma lui Capablanca". „Bine, dar Lasker e campionul mondial" i-am spus eu. „Da, dar în curînd va fi Capablanca" — a răspuns Alehin.

Cu puțin înainte de sfîrșit, turneul internațional de la Mannheim a fost întrerupt din cauza izbucnirii războiului mondial, însă după numărul de puncte totalizate în acel moment, cîștigător al turneului era Alehin, care a și primit de altfel premiul I.

Participanții ruși la acest turneu, printre care și Alehin, au fost internați. Curînd după aceea, Alehin a reușit să scape din prizonierat și să se întoarcă în Rusia.

ALEHIN IN PERIOADA ANILOR 1914—1921

Scutit de serviciul militar, din cauza unei boli de inimă, Alehin a petrecut primul război mondial pe front, în calitate de șef al unui detașament volant de Cruce Roșie. Pentru vitejia și devotamentul său el a fost propus de trei ori pentru decorare. Serviciul militar-sanitar al lui Alehin a fost întrerupt de o puternică contuzie care l-a țintuit la pat timp de cîteva luni. În această perioadă grea, tînărul maestru nu s-a despărțit de șah. Aflîndu-se în convalescență în spitalul din Tarnopol, el a dat simultane oarbe cu șahiștii din localitate.

Revoluția din Februarie, iar apoi Marea Revoluție Socialistă din Octombrie l-au surprins pe Alehin demobilizat, la Moscova. În 1918 îl întîlnim la Odesa, unde se tratează de pe urma consecințelor contuziei. Curînd, Odesa ajunge, la început sub stăpînirea interveniționiștilor germani, iar după aceea sub stăpînirea naționaliștilor și gardiștilor albi, ucraineni. Despre viața lui Alehin din această perioadă avem prea puține date. Știm însă că Alehin a jucat mult șah în cafenelele din Odesa și n-a luat parte la războiul civil. După eliberarea Odesei de către Armata Roșie, la începutul anului 1919, Alehin s-a întors la Moscova și a lucrat în diferite instituții.

Alehin a avut toate posibilitățile de a munci spre binele Statului Sovietic și de a participa activ la renașterea vieții șahiste naționale, însă dorința de a cuceri campionatul mondial îl chinuia. El dorea gloria și laurii de campion și, la începutul anului 1921, a plecat în străinătate.

Care era situația în lumea șahului în acea vreme? Capablanca, folosind lipsa de șase ani din arena internațională a lui Alehin, reușise să organizeze primul un meci pentru campionatul mondial cu Lasker și să devină campion mondial.

Istoricii șahiști din străinătate nu iau în considerație acești șase ani din biografia șahistă a lui Alehin, deși în realitate

această perioadă nu a constituit de loc un gol în creaţia lui şahistă. Alehin a lucrat tot timpul cu perseverenţă pentru perfecţionarea sa şahistă, bineînţeles în măsura în care împrejurările şi serviciul militar-sanitar i-o permiteau.

El a analizat partidele contemporanilor şi predecesorilor săi, a elaborat noutăţi teoretice, printre care vestita „Apărare Alehin", care a constituit o adevărată senzaţie pentru teoreticienii din străinătate. Alehin se antrena mult. Avem date despre participarea lui la turneul cercului de şah din Moscova la sfîrşitul anului 1915 la care, în afară de Alehin, au jucat 11 dintre cei mai tari şahişti din Moscova. La acest turneu el a făcut o singură remiză, cîştigînd toate celelalte partide.

Alehin a jucat cu mult succes şi la turneul maeştrilor din Moscova care a avut loc la începutul anului 1918 şi la campionatul Moscovei din 1919, terminînd ambele turnee fără înfrîngeri, iar la ultimul turneu cîştigînd toate partidele.

În sfîrşit, la primul campionat sovietic, care s-a numit Olimpiada de şah a Vsevobuciului[1] şi a avut loc în anul 1920, Alehin a cucerit în mod strălucit din nou primul loc, fără înfrîngere şi a devenit primul campion al Ţării Sovietice. În afară de aceasta, în perioada postrevoluţionară, Alehin a jucat numeroase partide de antrenament cu maeştrii ruşi, iar înainte de plecarea în străinătate s-a antrenat sîrguincios cu astăzi decedatul şahist N. D. Grigoriev din Moscova. Ca urmare a acestei activităţi, Alehin nu numai că şi-a ridicat şi mai mult clasa de joc, dar a devenit cel mai tare şahist al Rusiei, unul dintre cei mai tari şahişti ai lumii.

Geniul şahist al lui Alehin s-a dezvoltat şi s-a întărit pe pămîntul natal, printre maeştrii ruşi. El a plecat în străinătate, înarmat cu strălucitul său talent şi cu o excelentă pregătire tehnico-teoretică.

În acea vreme, în Europa, viaţa şahistă era în plină înflorire, după stagnarea din anii războiului. În Rusia Sovietică, chinuită de anii războaielor mondial şi civil, de intervenţie şi distrugere, nu fusese reluată încă viaţa şahistă organizată. Statul Sovietic nu avea pe atunci posibilitatea de a acorda multă atenţie mişcării şahiste, iar vechile forme prerevoluţionare de organizare a sportului şahist s-au dovedit a fi inconsistente. Ti-

[1] Vsevobuci — prescurtarea în limba rusă a cuvintelor „învăţămînt militar general" (n.t.).

nerii şahişti sovietici, care formează astăzi avangarda culturii şahiste mondiale nu se ridicaseră încă, iar maeştrii dinaintea revoluţiei şi şahiştii de clasă ridicată puteau fi număraţi pe degete. Este vorba de Romanovski, Duz-Hotimirski, Levenfiş, Grigoriev, Verlinski, Nenarokov, A. Rabinovici, I. Rabinovici, Zubarev şi Ilin-Jenevski.

Unii maeştri care înainte de primul război mondial reprezentaseră Rusia la turneele internaţionale au devenit emigranţi albi sau au obţinut o altă cetăţenie. După terminarea războiului mondial, aceşti profesionişti lipsiţi de principii au revenit în arena şahistă internaţională însă n-au mai reprezentat Rusia, ci alte ţări.

In anii primului război mondial, într-o serie de ţări străine au apărut noi maeştri tineri şi de valoare ca şahistul cehoslovac Reti, austriacul Grünfeld, olandezul Euwe şi alţii. Atît marii maeştri cu experienţă, cît şi tineretul plin de ambiţie au început lupte şahiste îndîrjite.

Viaţa şahistă din Europa occidentală şi centrală era pe atunci în plin avînt, însă mai tîrziu, sub loviturile crizei economice şi ale descompunerii generale a culturii burgheze, a decăzut cu desăvîrşire.

ALEHIN IN ARENA ŞAHISTĂ INTERNAŢIONALĂ IN PERIOADA ANILOR 1921—1924

Prima evoluţie a lui Alehin peste hotare nu s-a bucurat de prea mult succes: în luna iunie 1921, la Berlin el a terminat la egalitate un meci de şase partide cu binecunoscutul mare maestru german Teichman. Insă turneele următoare la care a participat Alehin au arătat lumii şahiste adevărata forţă a tînărului campion al Ţării Sovietice. In 1921, Alehin a ocupat pe rînd primul loc la turneele internaţionale de la Triberg, Budapesta şi Haga, învingînd pe cei mai buni şahişti din acel timp cu excepţia lui Capablanca şi Lasker, cu care nu s-a întîlnit în aceşti ani.

Opinia publică şahistă din lumea întreagă a întîmpinat cu entuziasm succesul tînărului şahist rus, considerîndu-l pe Alehin drept cel mai periculos concurent al campionului mondial Capablanca.

Importanţa victoriilor lui Alehin a fost preţuită şi de emigranţii alb-gardişti de la Paris şi Berlin, pentru care ar fi fost

o mare victorie politică împiedicarea lui Alehin de a se întoarce la Moscova.

Emigranții albi au început să lovească în coarda sensibilă a lui Alehin — nemărginitul său amor propriu de șahist, dorința lui de a deveni campion mondial.

Ca urmare a diferitelor manevre de convingere și obsedat de dorința unor noi triumfuri șahiste, Alehin, îmbătat de glorie, s-a hotărît să nu se mai întoarcă în Rusia Sovietică, făcînd astfel o greșeală politică fundamentală, pe care, după cum vom vedea, o va regreta mai tîrziu în repetate rînduri.

Alehin s-a stabilit la Paris și pe lîngă participarea la turneele de șah și-a reluat studiile juridice. În anul 1923, la Universitatea din Sorbona, el și-a susținut teza pentru titlul de doctor în științe juridice și astfel, pe lîngă gloria de șahist, și-a creat și un apreciabil renume burghez de avocat.

În acești ani, Alehin stabilește primele sale recorduri mondiale în simultanele oarbe. Totuși (probabil în legătură cu ocupațiile de jurist), în perioada anilor 1922—1924, Alehin suferă primele insuccese, desigur foarte relative, care îi atrag atenția asupra necesității de a se ocupa în continuare foarte serios de pregătirea sa șahistă. La turneul de la Pystian din aprilie 1922, Alehin împarte doar locurile II și III (cu Spielman), iar la turneul care s-a desfășurat la Londra în luna august a aceluiași an și la care a participat și Capablanca pentru prima oară după cucerirea campionatului mondial, Alehin s-a clasat în urma lui, ocupînd locul II la $1^1/_2$ puncte, ceea ce a însemnat o puternică lovitură dată prestigiului și visurilor sale ambițioase. Întîlnirea lor n-a produs o bună impresie în lumea șahistă. Adversarii au evitat în mod evident ascuțirea jocului și, după ce au schimbat aproape toate piesele în timp de o jumătate de oră, au căzut de acord asupra remizei la mutarea a 17-a. *„Și eu, care am parcurs 200 de mile, ca să văd această partidă monotonă!"* — s-a auzit în sala de turneu exclamația unui amator care spera, pe bună dreptate, ca la întîlnirea dintre doi din cei mai buni șahiști ai lumii să vadă o luptă ascuțită, încordată, de un înalt nivel.

În anul 1923, Alehin a împărțit primele trei locuri la marele turneu internațional de la Karlsbad, însă a pierdut trei partide, dintre care două la Yates și Treybal, doi șahiști tari, dar nu dintre fruntași.

Alehin a avut de suferit un nou insucces la turneul de la New-York din 1924, la care au participat Capablanca, Lasker, Reti, Marshall, Maroczy şi alţi şahişti vestiţi.

Potrivit condiţiilor turneului, participanţii au jucat între ei cîte două partide. Alehin a ocupat locul III, după Lasker şi Capablanca, însă faptul cel mai neplăcut a fost că a rămas la 4 puncte în urma lui Lasker şi la $2^1/_2$ puncte în urma lui Capablanca.

Rezultatul turneului de la New-York a schimbat temporar părerile cercurilor şahiste mondiale în ceea ce priveşte pretenţiile lui Alehin la campionatul mondial. Acum Lasker a redevenit pretendent la un meci cu Capablanca, de la care dorea de multă vreme să obţină o revanşă pe care, pînă la urmă, tot n-a reuşit s-o obţină. Menţionăm de altfel că singura înfrîngere pe care a suferit-o Lasker în turneul de la New-York din 1924, atunci cînd se găsea într-o formă absolut excepţională, a fost tocmai din partea lui Capablanca. Insuccesul lui Alehin a fost cu atît mai dureros, cu cît înainte de acest turneu el a efectuat în mod special un turneu de cinci luni în Statele Unite şi în Canada pentru a pregăti în cercurile şahiste americane terenul în vederea organizării unui meci pentru campionatul mondial, iar la 29 noiembrie 1923 a trimis lui Capablanca o scrisoare oficială în legătură cu intenţia sa de a-l provoca în 1924 la un meci.

ALEHIN SE PREGĂTEŞTE IN VEDEREA LUPTEI PENTRU CAMPIONATUL MONDIAL

Alehin a tras concluziile necesare de pe urma insuccesele sale relative. Aici s-a manifestat trăsătura cea mai caracteristică a lui Alehin, care timp de patruzeci de ani i-a asigurat succesul în lupta împotriva celor mai tari şahişti ai lumii — neobişnuitul său s p i r i t a u t o c r i t i c c r e a t o r. In tot cursul vieţii sale, Alehin şi-a şlefuit neobosit talentul, şi-a călit voinţa, şi-a ascuţit arma teoretică, şi-a studiat adversarii, şi-a perfecţionat metodele de luptă. El nu s-a mulţumit niciodată cu cele realizate, ci a mers neclintit înainte, obsedat de ideea campionatului mondial.

Lasker, care urmărea cu atenţie creaţia adversarilor săi, s-a exprimat în modul următor despre Alehin, în 1924: *„Alehin este o uriaşă problemă. Fără îndoială că el nu şi-a încheiat dezvoltarea. Combinaţiile lui sînt uimitoare!"* Cu altă ocazie, referindu-se

la aceeași perioadă, Lasker dezvoltă următoarea idee: *„Alehin a crescut din combinații și e îndrăgostit de combinații. Tot ceea ce este strategic nu reprezintă pentru el decît pregătirea, aproape un rău necesar. Lovitura nimicitoare, trucurile tactice neașteptate, iată forța lui Alehin. Cînd regele adversarului se găsește în siguranță Alehin joacă fără avînt. Fantezia lui se aprinde în timpul atacului la rege. El preferă ca pe tablă să se găsească multe piese. Alehin folosește strategia ca mijloc pentru un scop mai înalt — pentru crearea unei poziții de atac".*

In cartea sa „Pe drumul spre titlul de campion mondial" Alehin povestește lucruri interesante despre munca sa și despre concluziile pe care le-a tras în urma turneului de la New-York. Iată un fragment din carte:

„In 1924 — scrie Alehin — *perspectivele mele de a juca un meci pentru campionatul mondial erau încă foarte neclare. Deși lansasem o provocare lui Capablanca, nu mă simțeam încă pe deplin copt din punct de vedere șahist. In multe domenii și mai ales în ceea ce privește tehnica jocului, Capablanca continua să fie mai puternic decît mine, iar printre adversarii săi, Lasker continua să ocupe primul loc. Ideea organizării unui meci-revanșă între acești doi șahiști, care interesa foarte mult lumea șahistă, constituia un obstacol în calea planurilor mele. De aceea provocarea mea a avut ca singur scop consolidarea candidaturii mele pentru viitor. Capablanca a avut o atitudine corectă în ceea ce privește pretențiile mele, însă a fost destul de rece și mi-am dat seama că nu pot nădăjdui la organizarea meciului într-un viitor apropiat. De aceea am început să mă ocup cu și mai multă asiduitate de propria mea perfecționare.*

După terminarea turneelor din Canada și S.U.A. care au durat cinci luni și în cursul cărora am parcurs toată America de Nord, am participat la turneul marilor maeștri de la New-York, în 1924. Acest turneu a fost pentru mine o dezamăgire. Este drept că l-am început în condiții nefavorabile deoarece eram surmenat, astfel încît chiar de la început am pierdut o partidă slabă împotriva lui Lasker. Pînă la urmă mi-am concentrat forțele și — pe plan sportiv — am obținut un rezultat bun, clasîndu-mă imediat după Capablanca și Lasker, fapt care a confirmat în principiu pretențiile mele la meciul cu Capablanca. Cu toate acestea am rămas cu totul nemulțumit de calitatea jocului meu. Am avut impresia că nu numai Lasker și Capablanca, ci și Reti a cîștigat mai multe partide bune decît mine.

Cu toate acestea, la acest turneu am făcut o observaţie care m-a consolat şi care a fost pentru mine o adevărată descoperire. Şi anume: deşi în prima noastră întîlnire Capablanca a obţinut avantaj în deschidere, a dobîndit o poziţie de cîştig în jocul de mijloc, păstrînd o bună parte din avantaj în finalul de turnuri, el a scăpat în cele din urmă victoria din mîini şi a trebuit să se mulţumească cu remiza (partida Nr. 99). Acest lucru m-a pus pe gînduri, mai ales dacă se ţine seama de faptul că Capablanca dorea foarte mult să cîştige această partidă, deoarece se străduia să-l ajungă din urmă pe Lasker, aflat în fruntea clasamentului şi care cîştigase în ajun împotriva mea. Am fost convins că dacă aş fi fost în locul lui Capablanca aş fi obţinut neapărat victoria. Într-un cuvînt, am observat în jocul lui Capablanca o mică slăbiciune: creşterea neîncrederii în sine în cazul unei rezistenţe îndîrjite! Într-adevăr, observasem şi înainte că din cînd în cînd Capablanca comite mici inexactităţi, însă nu bănuiam că nu poate scăpa de acest neajuns chiar dacă îşi încordează toate forţele. Aceasta a fost o descoperire excepţional de importantă pentru viitor!

Reîntors din America, am consacrat sfîrşitul anului 1924 muncii literare pentru alcătuirea culegerii de partide din turneul de la New-York. M-am adîncit cu un deosebit interes în studierea stilului lui Lasker şi Capablanca, ceea ce mi-a lărgit considerabil experienţa şi mi-a îngăduit să fac observaţii preţioase...

Am început anul următor, 1925, cu o serie de competiţii. După un simultan orb record la 28 de mese, susţinut la Paris, tot acolo a fost organizat curînd un mic turneu cu cinci participanţi. În comparaţie cu turneul de la New-York, am jucat foarte uşor, totul mi se părea simplu şi firesc, planurile se năşteau de la sine şi erau aplicate fără nici un efort. Am ocupat primul loc fără să sufăr vreo înfrîngere.

Apoi a urmat o călătorie la Berna. Acolo am jucat şase partide şi, cu toate că am pierdut la maestrul elveţian Michel, m-am clasat totuşi pe primul loc.

După aceea a urmat turneul de la Baden-Baden (aprilie-mai). La acest turneu superioritatea mea asupra adversarilor s-a concretizat mai ales prin exploatarea completă a erorilor lor de deschidere, precum şi prin jocul meu precis în final.

Lupta în cadrul acestui turneu şi rezultatele lui mi-au arătat că eram mai tare decît toţi ceilalţi maeştri participanţi. Atunci mi-am pus întrebarea: în ce anume constă inferioritatea mea faţă

de Capablanca? Meditînd atent a trebuit să-mi răspund cu absolută obiectivitate în modul următor: nu reușisem încă să lichidez două lipsuri. Prima era dogmatismul excesiv al jocului meu și anume tendința de a valorifica în mod obligatoriu și complet micile avantaje obținute, ceea ce făcea ca jocul meu să fie insuficient de elastic. A doua lipsă consta în tehnica încă imperfectă a jocului meu la trecerea din jocul de mijloc în finalul cel mai avantajos. În schimb, din punct de vedere al tehnicii generale a jocului și a conducerii lui metodice, mă simțeam încă de pe atunci egal ca forță cu Capablanca".

Trebuie să arătăm că toată această autoapreciere a lui Alehin este nu numai obiectivă și autocritică, ci și extrem de modestă. Turneul de la Baden-Baden din 1925 a intrat în istoria șahului ca unul din cele mai mari concursuri. Printre cei 21 de participanți au fost — cu excepția lui Lasker și Capablanca — absolut toți șahiștii de frunte din acea vreme, atît din generația mai veche, cît și din generația mai tînără. În afară de Alehin au jucat Rubinstein, Spielman, Marshall, Tarrasch, Reti, Nimzovici, Bogoliubov, Grünfeld, Yates, Treybal, Colle, Thomas, Mieses și alții, precum și maestrul sovietic I. Rabinovici.

Din cele 20 de partide, Alehin a cîștigat 12 și a remizat 8.

Citind mai jos interesantele fragmente din articolul campionului Germaniei — Tarrasch — ne putem da seama de uriașa impresie produsă de această victorie a lui Alehin asupra lumii șahiste, de caracterul cu totul justificat al pretențiilor lui Alehin la campionatul mondial.

„Din cele 20 de partide ale turneului de la Baden-Baden — a scris Tarrasch — *Alehin nu a pierdut nici una și a înregistrat 12 victorii. Cu aceasta el a demonstrat o uimitoare rezistență, care merită o prețuire cu atît mai mare, cu cît în nici una din partide nu a avut măcar o poziție mai slabă. Victoria lui în acest mare turneu, excepțional de tare prin componența lui, trebuie inclusă printre cele mai strălucite victorii care s-au obținut vreodată și ea dovedește că Alehin are toate motivele să lupte pentru campionatul mondial..."*

„Dintre ceilalți tineri mari maeștri — continuă Tarrasch — *Alehin se remarcă prin constanța succeselor. În nici un turneu el nu a suferit insuccese, deși la Londra, în anul 1922, s-a clasat în urma lui Capablanca, iar la New-York, în anul 1924 — în urma lui Lasker și Capablanca. Compararea partidelor jucate de campionul mondial la New-York, cu partidele jucate de Alehin*

la Baden-Baden, din punct de vedere al subtilităţii strategice, al lipsei de greşeli şi al preciziei atacului, este fără îndoială în favoarea lui Alehin. În orice caz, pentru campionul mondial Capablanca s-a ridicat un adversar de temut care se întăreşte an de an şi credem că Capablanca nu va reuşi multă vreme să se baricadeze împotriva meciului cu Alehin în dosul zidului de aur de 10 000 dolari" [1].

Strălucita victorie a lui Alehin şi dorinţa evidentă a lui Capablanca de a se eschiva de la meciul-revanşă cu Lasker, cu care era în relaţii proaste, au avut drept rezultat faptul că tratativele privitoare la meciul pentru campionatul mondial dintre Capablanca şi Alehin au început să se desfăşoare cu mult mai mult succes. Pe lîngă aceasta, Capablanca şi Alehin au suferit unele relative insuccese la turneele la care au participat. La turneul internaţional de la Moscova, care s-a disputat în 1925, Capablanca nu a reuşit să ocupe primul loc şi s-a mulţumit doar cu premiul al III-lea, pierzînd două partide, ambele la şahiştii sovietici Ilin-Jenevski şi Verlinski. În 1926, participînd la turneul foarte tare de la Semmering, Alehin a început cu două înfrîngeri care au constituit un fel de senzaţie. Este drept că în continuare Ale-

[1] Prin „zidul de aur" Tarrasch înţelegea onorariul cerut de Capablanca pentru a juca meciul şi în general fondul financiar al întregii competiţii pe care, potrivit condiţiilor anormale de atunci, trebuia să-l asigure pretendentul la campionatul mondial de şah, obţinînd fondurile necesare pentru organizarea meciului de la mecenaţii burghezi. E interesant de remarcat că în perioada dinainte de război, Federaţia Internaţională de Şah nu a putut să-şi exercite în nici un fel influenţa asupra campionului mondial, în sensul reducerii pretenţiilor sale financiare sau în sensul obţinerii acordului său pentru un meci cu un adversar oarecare la un anumit termen. Toate acestea permiteau campionului mondial ca, sub pretextul neasigurării financiare a meciului, să se eschiveze ani de-a rîndul de la întîlnirile cu adversarii periculoşi. Astfel, în prima decadă a deţinerii titlului de campion mondial, Lasker s-a eschivat de la meciurile cu Cigorin, Pillsbury şi Rubinstein. Capablanca, după victoria împotriva lui Lasker, nu a jucat în general nici un meci pînă la întîlnirea cu Alehin. Acest sistem de dispute a campionatului mondial individual a frînat dezvoltarea artei şahiste mondiale.

Începînd abia din 1947, după intrarea organizaţiei şahiste sovietice în Federaţia Internaţională de Şah (F.I.D.E.) problema meciurilor pentru titlul de campion mondial a fost rezolvată — din iniţiativa şahiştilor sovietici — într-un mod obiectiv şi just, deschizînd drumul spre titlul de campion mondial oricărui şahist talentat din orice ţară. Acum, campionul mondial este *obligat* să se întîlnească o dată la trei ani într-un meci cu pretendentul la titlul de campion mondial (iar acest pretendent se stabileşte după o serie de concursuri de calificare naţionale şi internaţionale) şi nu trebuie să se îngrijească de asigurarea laturii financiare a meciului, care revine Federaţiei Internaţionale de Şah. — V. P.

hin şi-a ameliorat poziţia printr-o serie de victorii, însă nu a mai reuşit să ocupe primul loc, obţinînd astfel premiul al II-lea la $^1/_2$ punct de cîştigătorul turneului R. Spielman, care în această perioadă a trăit a doua sa tinereţe şahistă şi a jucat cu mult succes.

TURNEUL DE LA NEW-YORK DIN 1927 ŞI MECIUL CU CAPABLANCA PENTRU CAMPIONATUL MONDIAL

Obţinînd din partea lui Capablanca un acord principial pentru organizarea meciului, Alehin a plecat într-un turneu în America de Sud pentru a găsi o sursă de finanţare a meciului său cu Capablanca. După ce a stat timp de patru luni în diferite ţări ale Americii de Sud, Alehin s-a înţeles definitiv asupra desfăşurării meciului în 1927, în capitala Argentinei, Buenos-Aires. Finanţarea meciului a fost asumată de guvernul Argentinei.

Reîntors în Europa, Alehin a început după cîteva săptămîni un meci cu tînărul mare maestru olandez Euwe. Deşi Alehin scrie că *„era vorba doar de zece partide de antrenament, deoarece aş fi fost de acord cu un meci formal numai dacă învingător urma să fie acela care ar fi obţinut primul un număr de puncte dinainte stabilit"*, totuşi prin natura luptei sportive, prin încordarea şi seriozitatea disputei, întîlnirea a fost un adevărat meci. Care să fie motivul pentru care în ajunul luptei pentru campionatul mondial Alehin a acceptat o întîlnire cu un concurent de mîna a doua, care nu-i putea aduce nici glorie şi nici bani mulţi? Răspunsul la această întrebare ne arată încă o dată cu cîtă seriozitate a privit Alehin meciul său cu Capablanca. El a vrut să-şi îmbogăţească experienţa meciurilor, evident insuficientă în acea vreme (se ştie că jocul în turneu şi jocul în meci sînt două lucruri cu totul diferite), şi a vrut să se obişnuiască cu noul control de timp — două ore şi jumătate pentru 40 de mutări, care trebuia aplicat în meciul cu Capablanca, deoarece la turneele europene se juca cu controlul de două ore pentru 30 de mutări.

Alehin l-a învins pe Euwe cu scorul de +3 —2 =5, scor care nu putea fi considerat desigur, ca un succes pentru un candidat la titlul de campion mondial. Alehin a explicat victoria sa insuficient de concludentă împotriva lui Euwe, în primul rînd prin faptul că a avut de suferit din cauza crizei de timp datorită controlului de timp neobişnuit, iar în al doilea rînd din cauză că

Capablanca îşi schimbase pe neaşteptate atitudinea pe care o avusese pînă atunci şi începuse să facă toate încercările posibile pentru a contramanda meciul cu Alehin, pe care de fapt îl contractase în toate amănuntele. Fiind principalul organizator al turneului internaţional de la New-York, care urma să se desfăşoare la începutul anului 1927, Capablanca a impus Comitetului de organizare a turneului să includă în regulamentul turneului un punct potrivit căruia primul candidat la titlul de campion mondial urma să fie cel care la apropiatul turneu va ocupa primul sau al doilea loc (după Capablanca). *„Pentru a elimina această clauză* — scrie Alehin — *am fost nevoit să întrerup partidele cu Euwe şi să plec la Paris, fapt care a avut repercusiuni negative asupra calităţii jocului meu"*. Ameninţînd că nu va participa la turneu, Alehin a reuşit să-l determine pe Capablanca să-şi retragă propunerea.

La începutul anului 1927 s-a desfăşurat la New-York turneul sus-amintit la care au participat Capablanca, Alehin, Spielman, Vidmar, Marshall şi Nimzovici, care au jucat cîte patru partide unul cu altul. Lasker şi Reti, care luptaseră cu succes împotriva lui Capablanca la turneul de la New-York din 1924, nu au mai fost invitaţi la turneul din 1927, ca urmare a intrigilor campionului mondial.

Întregul meci-turneu de la New-York a fost pus la cale de cercurile şahiste americane pentru a reface, pe de o parte reputaţia oarecum şubrezită a campionului mondial, iar pe de altă parte pentru a cîntări raportul de forţe dintre Capablanca şi Alehin înainte de începerea meciului pentru campionatul mondial.

Înainte de începerea turneului, Capablanca a publicat în ziarul „New-York Times" un articol despre sine şi despre Alehin, în care se întrevedea clar neliniştea lui cu privire la rezultatul posibil al turneului şi se simţea dorinţa de a-şi asigura o retragere onorabilă, în caz de insucces. Pentru prima oară în întreaga carieră şahistă a lui Capablanca se întrevăd, într-un articol scris de el, uşoare note autocritice. In acelaşi timp, Capablanca a apreciat în mod deosebit talentul lui Alehin.

„Tabelul succeselor de turneu ale lui Alehin oferă un spectacol convingător, scria campionul mondial Capablanca. Reprezentant al unei naţiuni slave, avînd o înălţime de peste şase picioare, cîntărind aproape 200 de pfunzi englezi, blond şi cu ochi albaştri, Alehin impresionează prin aspectul său cînd apare într-o sală de turneu. El vorbeşte liber şase limbi, are titlul de

doctor în drept şi, prin cultura sa generală, depăşeşte considerabil nivelul mijlociu. Se pare că Alehin are cea mai formidabilă memorie şahistă din toate cîte au existat vreodată. Se spune că el ţine minte pe de rost toate partidele jucate de maeştri sau de şahiştii tari în ultimii 15—20 de ani".

„M-am întîlnit prima oară cu Alehin — continua Capablanca — *în 1913, la Petersburg. Pe vremea aceea Alehin avea doar 21 de ani. Şi totuşi chiar la această vîrstă el dovedea o minunată cunoaştere a deschiderilor. Nu cred să se mai găsească astăzi un al doilea cunoscător în acest domeniu. În 1914 a sosit la Petersburg fratele lui Alehin şi noi trei am devenit prieteni. Am impresia că şi contactul cu mine a contribuit la dezvoltarea şi formarea jocului lui Alehin. Pe atunci el era foarte slab în final, în schimb astăzi e foarte tare în această fază a jocului. Pe atunci el nu era destul de tare în aprecierea poziţiilor rezultate în jocul de mijloc. Astăzi însă el este unul dintre şahiştii cei mai tari din acest punct de vedere. Pe atunci Alehin era doar un tînăr necopt, iar acum niciunul dintre maeştri nu-i atît de desăvîrşit în toate fazele jocului ca Alehin. El a progresat într-o măsură atît de mare, încît este un pretendent demn la titlul de campion mondial...*

Şi acum, ca să mă ocup de mine, aş da dovadă de o ipocrizie crasă dacă aş afirma că nu mă consider drept pretendent la unul din primele locuri în turneul care începe. Este limpede că deţinătorul titlului de campion mondial trebuie să aibă unele calităţi pe care nu le găseşti chiar atît de uşor la concurenţii lui.

Totuşi eu nu uit că toate aceste criterii nu sînt permanente şi că astăzi mă simt ceva mai slab decît în vremurile mele cele mai bune — în anii 1919—1921. Ar fi interesant să compar unele trăsături ale jocului meu din trecut cu cel de astăzi. În 1911, cînd am participat pentru prima oară la turneul internaţional de la San-Sebastian, n-am inspirat încredere nimănui şi nimeni nu s-a gîndit că aş putea lua premiul I. Eu însă eram plin de încredere în forţele mele şi soarta mi-a fost favorabilă: am cucerit premiul I. Astăzi mă bucur de o încredere care se acordă numai după ani de succese neîntrerupte, în schimb încrederea în mine mi-am pierdut-o aproape cu desăvîrşire şi soarta trădătoare mi-a întors spatele în ultimii ani. Pe atunci nu ştiam nimic despre adversarii mei, în schimb aveam o uriaşă putere de muncă. Acum îmi cunosc adversarii pînă în măduva oaselor, însă nu mai am vechea mea putere de muncă. Pe atunci eram foarte nervos şi

mă tulburam uşor. Astăzi sînt calm, stăpînit şi nici o surpriză nu mă poate zgudui. Intr-un cuvînt: astăzi am mai multă experienţă, însă mai puţine forţe".

Desigur, însă, că principalele cauze ale pesimismului campionului mondial, în vîrstă de 40 ani, în deplina înflorire a forţelor sale, nu trebuie căutate într-o slăbire oarecare a jocului său, aşa cum a demonstrat turneul de la New-York, în care a ocupat în mod strălucit primul loc, ci în principiile creatoare greşite ale lui Capablanca, de al căror caracter vicios îşi dădea seama instinctiv dar, aflîndu-se în stăpînirea sterpului tehnicism american nu mai putea să le modifice. Capablanca, care şi-a început cariera şahistă sub influenţa creatoare a lui Cigorin (ale cărui turnee au lăsat o impresie de neşters în patria lui Capablanca, Cuba), a devenit apoi adept al principiilor şcolii şahiste dogmatice vest-europene a lui Steinitz-Tarrasch.

Pentru Alehin, premiul al II-lea obţinut la turneul de la New-York din 1927, la $2^1/_2$ puncte de Capablanca, a constituit desigur un relativ insucces. Autoritatea lui Capablanca s-a ridicat din nou la o înălţime fără precedent. Presa orientată şovin a ambelor Americi şi majoritatea covîrşitoare a revistelor de şah din Europa au considerat victoria lui Capablanca, în apropiatul meci cu Alehin, ca fiind dinainte cunoscută.

Totuşi, pentru Alehin relativul insucces în turneul de la New-York s-a dovedit a fi util. Acest insucces l-a determinat să-şi revizuiască încă o dată toate neajunsurile jocului său şi în afară de aceasta a arătat că, deşi Capablanca se găsea într-o excelentă formă sportivă, spre deosebire de perioada precedentă, el îşi va supraaprecia posibilităţile în meci şi va subestima posibilităţile lui Alehin, cu alte cuvinte se va îngîmfa.

In cele cîteva luni rămase pînă la începerea meciului, Alehin a studiat cu perseverenţă partidele jucate de Capablanca la New-York, fapt care i-a permis să schiţeze tactica sportivă a viitoarei lupte. Rezultatele acestui studiu au fost prezentate de Alehin în articolul său „Turneul de la New-York, din 1927, prolog al luptei de la Buenos-Aires pentru titlul de campion mondial de şah", scris pentru cartea turneului, abia după meciul cu Capablanca. Prezentînd fragmente din acest interesant articol, vrem să avertizăm că la citirea lui trebuie să se ţină seama că el poartă amprenta pasiunilor sportive nestinse încă şi se simte — în ciuda analizei juste a lui Alehin — tendinţa lui de a-l coborî mai mult de pe soclu pe învinsul Capablanca.

„După cum se știe — își începe Alehin articolul — *anul 1925 a adus lui Capablanca cea mai mare dezamăgire din toate pe care a trebuit să le încerce pînă acum: la turneul internațional de la Moscova el a ocupat abia locul al III-lea, și aceasta cu prețul unor sforțări uriașe. De pe atunci au început să se audă voci care vorbeau despre unele simptome îngrijorătoare apărute în jocul lui Capablanca. S-ar fi putut crede că arta lui Capablanca nu reprezintă ceea ce promitea să fie, judecînd după perioada inițială a carierei lui șahiste. Acest lucru se explică prin înclinația manifestată de Capablanca de-a lungul anilor spre simplificări, spre forme de luptă pur tehnice, care ucideau spiritul viu manifestat atît de strălucit în partidele susținute de Capablanca în turneele de la San-Sebastian din 1911 și Petersburg din 1914".*

Apoi, după ce face o analiză critică amănunțită a partidelor jucate de Capablanca la turneul de la New-York din 1927, Alehin scrie: *„Mi-am dat seama limpede cît de exagerat era entuziasmul general cu care au fost salutate realizările calitative ale lui Capablanca în acest concurs: „Mașină șahistă!", „Campion al tuturor timpurilor!".*

În continuare, însă, Alehin arată în articolul său că, dacă ar fi să detașăm din creația șahistă a lui Capablanca legenda mașinii șahiste cu chip de om, legendă deosebit de dăunătoare artei șahiste, ajungem fără îndoială la concluzia că *„Capablanca este un maestru de prima clasă a cărui forță rezidă mai mult în intuiție decît în gîndirea logică". „Înainte de meci a trebuit să stabilesc în mod obiectiv* — continuă Alehin — *în ce măsură și în ce formă iese la iveală această calitate principală a lui Capablanca în diferitele faze ale partidei; am ajuns la următoarele concluzii, care au fost în general confirmate de meciul pentru campionatul mondial:*

Deschiderea. După cum a declarat însuși Capablanca într-una din cărțile sale, în fiecare concurs el folosește principial numai una sau două deschideri sau una-două variante ale uneia și aceleiași deschideri. În schimb el studiază cu precizie și meditează cu profunzime asupra acestui repertoriu limitat. Dacă cunoștințele teoretice ale lui Capablanca nu au fost niciodată multilaterale, în schimb ele se remarcă printr-o adîncime impresionantă și în primul rînd prin finalitate. Această metodă economică de deschidere analitică nu merită în nici un caz să fie criticată, ci, dimpotrivă, duce de cele mai multe ori la crearea unor valori de durată în acea parte limitată a teoriei deschiderilor,

aleasă pentru cercetare, fiind în orice caz mai eficace decît cercetările vaste, multilaterale, însă lipsite de sistem ale aşa-zişilor „teoreticieni" moderni. Nu trebuie să se uite că repertoriul de deschideri al lui Lasker a fost extrem de limitat în cursul întregii sale perioade de strălucire, dar că nimeni nu i-a putut reproşa superficialitatea sau lipsa voinţei de a cîştiga... S-ar părea că, concluzia logică directă a observaţiilor de mai sus ar fi trebuit să fie aceea că în meciul cu Capablanca deschiderile sau variantele să fie cît mai diverse pentru a-l obliga cît mai curînd posibil să abandoneze căile studiate. Dar această concluzie ar fi fost justă dacă n-ar fi existat acea trăsătură a lui Capablanca care trece ca un fir roşu prin întreaga lui creaţie şi care se dezvoltase la nesfîrşit în ultimii ani ai activităţii lui şahiste. Este vorba de instinctul autoconservării, căruia i-a jertfit multe idei frumoase, captivante şi pentru care a pus pe coloane deschise atîtea perechi de turnuri pentru a fi schimbate! Acest instinct, căruia intuiţia rafinată a lui Capablanca îi este actualmente subordonată aproape în întregime, sorteşte de îndată eşecului orice încercare de a obţine avantaj în partidele jucate împotriva lui prin folosirea unei continuări neaşteptate în deschidere. Într-adevăr, eu cel puţin nu cunosc vreun caz în care în urma unei noutăţi în deschidere, Capablanca să fi fost deconcentrat; dimpotrivă, în asemenea cazuri el desfăşoară maximumul forţelor sale şi găseşte întotdeauna singura continuare justă. Capablanca nu ajungea niciodată într-o poziţie de pierdere în urma unei surprize combinative în deschidere.

Prin această prudenţă excepţională în îndepărtarea oricărei primejdii se explică faptul că în situaţiile în care survine pericolul, lui Capablanca îi vine cel mai uşor să folosească acea calitate care timp de atîţia ani i-a asigurat superioritatea asupra celorlalţi maeştri, fie ei chiar de primă clasă. Este vorba de incomparabila lui tehnică de apărare bazată pe simplificarea jocului, armă pe care o foloseşte cu o adevărată virtuozitate în orice situaţie, însă numai pînă în momentul nefericit, în care Capablanca începe să folosească această armă ca mijloc universal în toate poziţiile. De aceea am presupus că el va folosi această metodă (mai mult decît atît, într-o formă exagerată) şi în meciul împotriva mea. Din această presupunere am tras două concluzii: jucînd cu albul, am hotărît să nu-i împiedic în nici un caz pe Capablanca să caute rezolvarea problemelor de deschidere pe căile lui preferate de simplificare, sperînd că acest

lucru îl va determina la o serie de schimburi, ceea ce în unele cazuri poate duce la compromiterea poziției lui. În meci, o asemenea tactică este convenabilă prin faptul că reduce la minimum posibilitatea pierderii (după cum se știe, în meci, jucînd cu albele, nu am suferit nici o înfrîngere), în schimb duce deseori la poziții care chiar dacă nu se cîștigă forțat, dau șanse de cîștig. Desigur că aceste șanse sînt foarte greu de realizat — din patru partide de acest fel jucate în meci am reușit să cîștig doar una — dar, psihologic, această tactică s-a justificat în mod strălucit, dat fiind că adversarul meu a fost nevoit să se apere ore în șir în poziții în care nu avea nici o contrașansă de cîștig, adică a fost nevoit să se ocupe de rezolvarea unei sarcini neplăcute și inutile.

Jucînd cu negrul am folosit aceeași metodă de simplificare pe care o folosea în apărare și Capablanca, însă fără exagerările care-l caracterizau, ținînd foarte bine minte pozițiile în care slăbiciunile celui aflat în apărare devin palpabile tocmai datorită simplificărilor. Dat fiind că o asemenea sarcină era pentru mine cu totul nouă, desigur că nu am putut sconta la un succes sută la sută. Totuși, pe la mijlocul meciului am găsit că jocul cu negrul „la remiză" nu prezintă nici un fel de dificultate.

Jocul de mijloc. Din momentul în care într-o partidă cunoștințele precise fac loc artei pure, ies la iveală în modul cel mai viu acele calități ale lui Capablanca, care i-au creat o glorie aproape legendară: în primul rînd — viteza excepțională de apreciere a poziției, apoi înțelegerea intuitivă aproape fără greșeală a situației. Și totuși, tocmai aceste două calități care — în cazul unei valorificări corecte — ar fi putut face ca posesorul lor să devină un artist de o valoare incomparabilă poate, l-au adus în realitate pe Capablanca la rezultate cu totul opuse — la un punct mort, la convingerea că arta șahistă este foarte apropiată de sfîrșitul ei, că este aproape epuizată. Cum s-a putut întîmpla acest lucru? Pentru a răspunde just la această întrebare, trebuie să ne oprim asupra pericolelor psihologice pe care le ascunde prima din calitățile mai sus indicate ale lui Capablanca. Pe lîngă avantajul evident, pe care îl oferă viteza aprecierii situației — capacitatea de a vedea aproape simultan o serie întreagă de momente tactice, existente în orice poziție complexă (caracterul economic al gîndirii și drept urmare o încredere în forțele proprii) — acest avantaj este legat de o oarecare primejdie; șahistul poate ajunge la concluzia greșită că mutările bune pe care el le vede imediat după ce vine în contact cu poziția sînt neapărat cele

mai bune şi astfel creaţia lui pierde în profunzime în măsura în care cîştigă în uşurinţă. Această renunţare treptată la căutarea celei mai bune mutări, rezumarea numai la mutările bune este caracteristică, spre regret (pentru arta şahistă), creaţiei lui Capablanca din perioada anilor 1922—1927.

Din acest punct de vedere, o excepţie constituie doar două cazuri: în poziţiile în care predomină elementul combinativ, Capablanca este nevoit literalmente să gîndească concret sau, în cazurile în care după una sau două greşeli ale adversarului, uşor de răsturnat, Capablanca are un avantaj suficient pentru victorie — atunci în el se trezeşte artistul încîntat că poate încheia partida prin cea mai rapidă şi frumoasă manevră.

Este limpede că aceste renaşteri ale spiritului combinativ trebuie considerate drept excepţii. In mod obişnuit, în creaţia lui Capablanca observăm, ani de-a rîndul tot mai puţine aprofundări ale detaliilor poziţiei, cauza fiind încrederea sa de nezdruncinat în infailibilitatea propriei intuiţii. Faptul cel mai regretabil pentru Capablanca a fost — înainte de meciul nostru — acela că sistemul lui de a opera doar cu „mutări bune" s-a dovedit aproape întotdeauna suficient pentru victorie, deoarece i se opunea un joc poziţional mai mult sau mai puţin neputincios. Nefiind „pedepsit" pentru faptul că nu folosea mutările cele mai bune, Capablanca pe de o parte s-a dezobişnuit de a-şi concentra gîndirea în timpul partidei, singura cale care oferă garanţii împotriva greşelilor elementare posibile, iar pe de altă parte, încrederea lui în sine a crescut nemărginit şi s-a transformat aproape într-o autozeificare. De exemplu, înainte de meci, Capablanca a scris într-un ziar argentinian că pentru a fi campion mondial de şah e necesară o minune! Or, în realitate, alături de planurile sale strategice ireproşabile, Capablanca a început să scape tot mai des, în anii premergători meciului, posibilităţi de cîştig sau momente tactice favorabile.

In urma tuturor acestor observaţii şi reflecţii, am ajuns la convingerea aparent paradoxală că în momentul meciului nostru Capablanca tacticianul este sensibil inferior strategului şi că, din această cauză, în jocul de mijloc al lui Capablanca nu i se poate acorda credit, adică fiecare idee tactică a lui trebuie verificată minuţios dat fiind că nu este de loc exclusă posibilitatea unor calcule greşite.

Aceste concluzii m-au ajutat mult să exploatez omisiunile lui Capablanca într-o serie de partide ale meciului.

Finalul. Despre arta lui Capablanca în această ultimă parte, semitehnică, a partidei, au circulat şi mai multe legende decît despre jocul lui în deschidere şi în jocul de mijloc. Toate aceste exagerări au pornit de la faptul că Capablanca l-a învins pe Lasker, a cărui măiestrie în final, mai ales într-un final complicat şi nu pur tehnic, s-a situat la o înălţime inaccesibilă timp de două decenii. Totuşi, în jocul lui Capablanca în final, numărul considerabil de posibilităţi scăpate, care este mult mai mare decît al celor din jocul de mijloc, provoacă uimire.

Toate acestea m-au dus la convingerea că Capablanca nu este un maestru excepţional al finalului şi că arta lui în acest stadiu al partidei poartă în special un caracter tehnic".

Pentru noi, articolul citat este interesant nu numai datorită faptului că reprezintă caracterizarea justă a stilului lui Capablanca, ci mai mult datorită faptului că exprimă crezul creator al lui Alehin. Este evident că el îşi dădea seama în mod clar de importanţa uriaşă a meciului său cu Capablanca pentru progresul viitor al artei şahiste şi pentru triumful ideilor şcolii cigoriniene, al şcolii ruse, cea mai înaintată din lume, al cărei şef era în 1927 Alehin.

Înainte de a trece la descrierea meciului, vom menţiona că puţin timp înainte de începerea meciului, Alehin a participat la un turneu internaţional la Kecskémet, unde a ocupat cu uşurinţă locul I.

La 16 septembrie 1927 a început în capitala Argentinei emoţionanta întrecere dintre cei mai tari şahişti din lume, întrecere care a constituit de fapt sfîrşitul dominaţiei şcolii dogmatice europeano-americane în arta şahistă şi începutul triumfului deplin al şcolii şahiste ruse a lui Petrov-Cigorin-Alehin, ale cărei principii creatoare şi-au găsit o dezvoltare strălucită în şcoala şahistă sovietică, care a cucerit întîietatea absolută în lume.

Pentru Alehin, meciul cu Capablanca a fost o încercare excepţional de grea nu numai din punct de vedere şahist, ci şi din punct de vedere psihologic.

Sub cerul străin al Sudului, în neobişnuita climă subtropicală, şahistul rus a luptat împotriva campionului mondial american, care avea aureola invincibilităţii. Presa americană şi argentiniană îl preamărea pe Capablanca, considerîndu-l o maşină de şah desăvîrşită, care nu cunoaşte defecţiuni şi care duce inevitabil la înfrîngere pe cel mai tare adversar în cazul în care acesta comite cea mai mică greşeală.

Capablanca s-a transformat într-un fel de simbol al tehnicismului şi practicismului american.

În afară de aceasta, *„în Argentina* — îşi amintea apoi cu amărăciune Alehin — *domnea o atmosferă de simpatie rasială faţă de Capablanca"* [1]. Această atmosferă s-a manifestat atît de urît, încît arbitrul concursului, care simpatiza cu Capablanca, a permis campionului mondial, în timpul unei partide a meciului, să se ducă într-o cameră vecină şi să analizeze poziţia — procedeu pentru care în U.R.S.S. ar fi fost descalificaţi şi arbitrul şi campionul. În Argentina, după cum se vede, nimeni nu se prea sinchisea de Alehin, care nu avea nici un sprijin.

Începutul meciului a fost neaşteptat pentru întreaga lume şahistă.

Chiar în prima partidă Alehin, care pînă atunci nu cîştigase niciodată împotriva lui Capablanca, a preluat cu o manevră elegantă iniţiativa, a obţinut printr-o combinaţie frumoasă avantaj material pe care apoi l-a transformat într-un avantaj poziţional; după aceea, într-un final de piese grele, a condus desăvîrşit atacul decisiv asupra regelui alb. Acesta a fost un aspru avertisment dat încrezutului cuban care, trebuie s-o arătăm, l-a luat în consideraţie în mod foarte serios. Capablanca a reuşit să-şi ia foarte repede revanşa, cîştigînd la Alehin partidele a 3-a şi a 7-a, obţinînd astfel un avantaj de 1 punct. Totuşi Alehin a dat dovadă de o excepţională stăpînire de sine şi dîrzenie. Un moment psihologic hotărîtor s-a ivit în partida a 9-a, în care Alehin, ajuns din deschidere într-o poziţie dificilă, a reuşit să obţină remiza printr-o apărare desăvîrşită.

Această criză psihologică s-a încheiat în favoarea lui Alehin în partida a 11-a a meciului în care, după o luptă excepţional de complicată, grea şi nervoasă, el a reuşit să obţină victoria din nou într-un final de piese grele. Surprins, Capablanca şi-a pierdut cumpătul. El a jucat superficial partida următoare, a 12-a, şi în urma unei manevre imprudente a suferit o nouă înfrîngere.

Scorul meciului a devenit 3 : 2 în favoarea lui Alehin. Potrivit condiţiilor meciului, învingător era acela care obţinea primul 6 victorii, iar la 5 : 5 meciul se întrerupea, fiind terminat la egalitate — şi Capablanca îşi păstra titlul de campion mondial. Deci, şansele lui Capablanca, chiar după partida a 12-a, nu numai că

[1] Capablanca era originar din insula Cuba — fiind descendent al colonizatorilor spanioli şi şi-a făcut studiile în S.U.A. În ţările Americii de Sud, clica conducătoare, dominantă, era de asemenea de origină spaniolă. — V. P.

nu erau compromise, ci erau egale cu şansele lui Alehin, deoarece fiecare din adversari, pentru a obţine sau păstra titlul de campion mondial trebuia să cîştige cîte trei partide. Capablanca trebuia să se concentreze, să joace cu mult curaj şi iniţiativă. Dar el nu mai era în stare să renunţe la principiile sale creatoare greşite.

A urmat o lungă serie de remize, terminate uneori foarte repede, după schimburi banale din deschidere, alteori dînd loc la o luptă poziţională îndelungată şi plicticoasă. Probabil că Capablanca spera să-l irite, să-l scoată din fire pe Alehin, deoarece în timpul partidei a 16-a a meciului, el a „adormit" demonstrativ, arătînd spectatorilor care-l simpatizau că s-a „plictisit" chipurile de această luptă monotonă. Probabil că Capablanca se gîndea că Alehin, obosit de aceste partide monotone, va risca în mod nejustificat şi astfel îi va da posibilitatea să respingă acest atac nesusţinut, pentru a obţine un avantaj hotărîtor. După cum se vede, Capablanca conta, ca şi în trecut, nu pe marile sale calităţi, ci pe strălucita sa tehnică de apărare. Judecînd însă după articolul lui Alehin, ne dăm seama că el ghicise de la început tactica lui Capablanca şi obţinînd un avantaj de un punct, a continuat să aştepte cu răbdare momentul favorabil pentru o nouă lovitură. Acest moment a survenit în partida a 21-a, în care Alehin, folosind o mică eroare poziţională, l-a obligat pe Capablanca să cedeze la mutarea 32-a după o serie de lovituri combinative strălucite. Cu acelaşi elan a jucat Alehin şi în partida următoare, în care a efectuat un sacrificiu poziţional de cal departe calculat, obţinînd o poziţie de cîştig, ceea ce în mod practic ar fi trebuit să hotărască rezultatul meciului. Dar tocmai în această partidă, Capablanca, care pierduse speranţa de a se salva prin metode de luptă cinstită, a început să analizeze partida într-o încăpere vecină, astfel că nervii indignatului Alehin n-au mai rezistat. *„Acest procedeu* — a declarat ulterior Alehin — *a influenţat în continuare jocul meu în această partidă"*. Alehin a comis o greşeală care a permis lui Capablanca să obţină remiza.

A urmat din nou o serie lungă de remize şi, în sfîrşit, în partida a 29-a a meciului Capablanca a reuşit să obţină victoria după ce Alehin obosit, în urma unei apărări dificile pe care a condus-o excelent, a comis o greşeală în poziţie de remiză. Scorul meciului a devenit 4 : 3 în favoarea lui Alehin, adică şansele au redevenit practic egale.

Dar Capablanca pierduse voinţa de a învinge în timp ce Alehin era, ca întotdeauna, doar afectat de înfrîngerea sa neaşteptată. După alte două remize, Alehin joacă într-un stil excelent partida a 32-a, cea mai bună din tot meciul, şi obţine o nouă victorie, a cincea. După această partidă, Capablanca s-a descurajat complet şi, în sinea sa, s-a recunoscut învins. Partida următoare, a 33-a, în care Capablanca a avut albul, a durat în total 18 mutări şi s-a terminat remiză, dar după cum arată Alehin, *„expresia feţii adversarului meu spunea că sfîrşitul luptei este aproape"*.

Şi într-adevăr, în partida următoare — a 34-a — după o serie de complicaţii interesante, Alehin a cîştigat un pion şi menţinîndu-şi avantajul material a condus partida pînă la victorie, totalizînd cele şase puncte necesare cîştigării meciului.

Titlul de campion mondial a intrat în posesia lui Alehin. *„Visul vieţii mele s-a împlinit şi am reuşit să culeg roadele muncii şi eforturilor mele îndelungate"*, a scris el despre sfîrşitul meciului.

Victoria lui Alehin a abătut şahul de pe calea tehnicismului pe calea artei, de pe calea dogmatismului pe calea inovaţiei.

Alehin a dovedit că în şah sfîrşitul luptei este decis de fantezia creatoare, de inspiraţie, de voinţa de a învinge şi nu de un joc în care se aşteaptă ca adversarul să greşească.

Faptul că prin victoria asupra lui Capablanca Alehin a ridicat arta şahistă pe o nouă treaptă calitativă a fost înţeles foarte bine şi de reprezentanţii lumii şahiste străine. *„Cîştigarea meciului de către Alehin* — a scris Lasker — *este o victorie a unui luptător neînduplecat asupra unei minţi care evită tot ceea ce este confuz. Capablanca a tins prin metode ştiinţifice, spre exactitate. Alehin este în schimb într-o măsură mai mare artist, caută mai mult şi, în principiu, o astfel de creaţie este cu atît mai valoroasă, mai ales dacă se manifestă în luptă"*.

„In partidele cîştigate de Alehin — remarcă marele maestru ceh Reti, un subtil cunoscător al artei şahiste — *sub învelişul de gheaţă al tehnicii moderne, arde viu flacăra căutării unor căi noi, care îi este cu totul străină lui Capablanca"*.

Este interesant de comparat aprecierea măgulitoare făcută de Capablanca talentului lui Alehin înainte de meci (pag. 21) cu aprecierea pe care o face Capablanca asupra lui Alehin după meci.

„A fost o luptă dură — a scris Capablanca în ziarul „New-York Times" despre rezultatul meciului — *şi Alehin a ieşit învingător în special pentru că a ştiut să folosească toate avantajele pe care le-a avut. În tot cursul meciului, Alehin a scăpat una sau două şanse de cîştig, în timp ce eu am scăpat cel puţin zece. Cu posibilităţile pe care le-am scăpat aş fi putut să cîştig nu un meci, ci două. Jocul lui Alehin în deschidere a fost foarte bun, însă nu mai bun sau poate chiar mai slab decît al meu. În jocul de mijloc, Alehin a jucat în general bine, dar a dat dovadă uneori de o vizibilă slăbiciune. Alehin a jucat cel mai bine în final, în care e fără îndoială mai tare decît în celelalte stadii ale partidei. Alehin nu a dat dovadă de talent combinativ în jocul de mijloc — poate pentru că în acest domeniu eu am fost întotdeauna cel mai tare".*

Capablanca şi-a apreciat insuccesul într-un mod foarte naiv şi lipsit de spirit autocritic. Dacă ar fi să judecăm lucrurile pe baza acestei declaraţii, rezultă că Capablanca a jucat mai bine decît Alehin în toate stadiile partidei şi totuşi a fost învins din cine ştie ce cauze miraculoase. Această declaraţie confirmă în întregime aprecierea critică făcută de Alehin asupra jocului lui Capablanca în fragmentul prezentat la paginile 24—28, chiar dacă admitem versiunea *„avantajelor"* pe care *„a ştiut să le folosească"* Alehin şi aceea a *„zecilor de posibilităţi"* scăpate, chipurile, de Capablanca. Cine e vinovat că unul din parteneri foloseşte posibilităţile, iar celălalt le scapă ?

PERIOADA DEPLINEI INFLORIRI CREATOARE ŞI INCEPUTUL DECLINULUI

In anii care au urmat după victoria obţinută în meciul cu Capablanca, Alehin caută în mod evident să demonstreze opiniei publice mondiale că el este campion mondial nu numai datorită faptului că şi-a învins predecesorul, ci şi pentru că jocul lui este incomparabil din punct de vedere calitativ cu jocul oricărui pretendent.

Intr-adevăr, în perioada anilor 1929—1934, Alehin atinge o autentică superclasă de joc, atît prin conţinutul partidelor, cît şi ca succese sportive.

In aceeaşi perioadă, Capablanca, cel mai periculos adversar al lui Alehin, deşi participă deseori la concursuri, nu mai păstrează vechea încredere în sine şi, pe lîngă unele succese, suferă

eşecuri, neputînd să-şi mai refacă vechea autoritate. Desigur că o înfrîngere într-un meci pentru campionatul mondial este — atunci cînd e o înfrîngere reală şi nu un insucces întîmplător datorit lipsei de formă — o lovitură foarte puternică, care extrem de rar trece fără să lase urme.

In schimb, în anul 1929, a apărut în scenă un nou pretendent la titlul mondial, care nu avea nici pe departe drepturile morale ale lui Capablanca. Este vorba de Bogoliubov, care, folosindu-şi legăturile cu cercurile şahiste din Germania, a asigurat latura financiară a meciului. Alehin a acceptat cu multă plăcere provocarea. Cauza nu e greu de ghicit. Meciul cu Bogoliubov îi dădea posibilitatea să amîne meciul revanşă cu Capablanca şi să-l pedepsească astfel pe vechiul campion mondial pentru tergiversările dinaintea meciului pentru titlu.

Intr-adevăr, meciul dintre Alehin şi Bogoliubov, care s-a desfăşurat în 1929 în diferite oraşe ale Germaniei, s-a terminat cu zdrobirea completă a lui Bogoliubov, care pe atunci cîştiga turnee internaţionale şi juca în general mult mai bine decît în deceniul următor. Din cele 25 de partide ale meciului el a pierdut 11, a cîştigat numai 5 şi a remizat 9. Meciul a avut o desfăşurare foarte tăioasă şi un caracter cu totul diferit de cel al meciului cu Capablanca. Partidele meciului au fost dueluri combinative furtunoase, de un înalt nivel sportiv, în care Alehin a demonstrat în domeniul jocului tactic-combinativ o măiestrie tot atît de mare ca şi în domeniul manevrelor poziţionale împotriva lui Capablanca.

Acest meci n-a părut destul de convingător orgoliosului Bogoliubov, astfel că după cinci ani, el a reuşit să organizeze un nou meci cu Alehin. In noul meci, Alehin a cîştigat 8 partide, a pierdut 3 şi a remizat 15. In comentariile sale la una din partidele celui de al doilea meci, campionul mondial a făcut o observaţie care arată părerea lui sinceră — de loc bună — despre jocul lui Bogoliubov: *„Această partidă* (pe care Alehin a cîştigat-o fără mare dificultate — V. P.) *arată inutilitatea organizării acestui meci"*.

In aceeaşi perioadă a anilor 1928—1934, Alehin obţine rezultate fenomenale la marile turnee internaţionale, împotriva celor mai buni şahişti din acea vreme. La turneul de la San-Remo, din 1930, el întrece pe al doilea clasat cu 3½ puncte, cîştigînd 13 din cele 15 partide ale turneului şi remizînd 2.

La turneul de la Bled din 1931, Alehin a stabilit un nou record de distanțare față de cel de al doilea clasat, întrecîndu-l cu 5½ (!) puncte; în cele 26 de partide Alehin nu a suferit nici o înfrîngere. Apoi Alehin cucerește primele locuri la turneele de la Londra (1932), Berna (1932) și Zürich (1934), fără a mai enumera o serie de concursuri mai mici, dovedind iarăși superioritatea sa incontestabilă asupra tuturor campionilor șahiști ai lumii capitaliste. În 1935, Alehin este încununat de victorii, nu mai are ce să-și dorească și nu mai are cu cine să concureze.

Dar, în primii ani după 1930, Alehin începe să-și dea seama de uriașele proporții ale greșelii pe care a comis-o părăsindu-și patria. Din paginile revistelor de șah din lumea întreagă îi vin vești despre dezvoltarea pe baze de masă a șahului în U.R.S.S. El află că Uniunea Sovietică este singura țară din lume în care șahul se bucură de sprijinul puternic al statului, în care campionul de șah nu este un sărman „jucător", ci un om stimat și cunoscut în întreaga Țară Sovietică. Alehin află de apariția unui mare număr de noi talente în Rusia Sovietică, urmărește cu atenție toate noutățile teoretice din presa șahistă sovietică și este primul care introduce aceste noutăți în practica turneelor internaționale.

Oricare ar fi fost țara în care nimerea în timpul turneelor sale, el întîlnește în fiecare ziar comentarii vii despre succesele tinerei Țări Sovietice, cînd entuziaste, cînd dușmănoase: despre înfăptuirea cu succes a primului plan cincinal, despre încheierea colectivizării generale a agriculturii, despre amploarea grandioasă a construcției socialiste. Alături de acestea, Alehin vede acțiunea distrugătoare a crizei economice mondiale asupra lumii capitaliste, descompunerea acestei lumi, ce se reflectă și asupra șahului, care depinde în întregime de subvențiile mecenaților burghezi, cărora nu le mai arde de șah.

Fără îndoială că Alehin a privit în tot cursul vieții sale lumea — dacă se poate spune astfel — prin ochelari de șah! Aprecierile politice ale acestui îngust profesionist al șahului porneau de la indicii șahului. Și iată că privind prin acești ochelari spre patria părăsită, Alehin înțelege cît de profund a greșit el chiar din punct de vedere pur șahist. Ce fel de campion mondial este el, dacă în sfera lui de activitate nu intră țara care numără sute de mii de șahiști organizați? Unde, în ce țară a lumii, guvernul și societatea acordă o atenție atît de mare șahului ca în U.R.S.S.?

Cel mai mare turneu internațional din anii celui de al patrulea deceniu, la care, cu excepția lui Alehin au jucat cei mai buni șahiști ai lumii, inclusiv Botvinnik, Capablanca și Lasker, s-a desfășurat în 1935 la Moscova. Alehin citea cu amărăciune, invidie și entuziasm totodată despre uriașul interes al opiniei publice față de acest turneu, despre primirea caldă pe care locuitorii din Moscova au făcut-o campionilor străini, despre mulțimea de două mii de oameni care umplea uriașele săli ale Muzeului de Arte Plastice, binecunoscute moscovitului Alehin.

Faptul că Alehin își dădea seama pe atunci de greșeala politică pe care o făcuse este dovedit de salutul pe care l-a trimis șahiștilor sovietici la 29 octombrie 1935. În acest salut, al cărui facsimil a fost publicat în ziarul de șah sovietic „64", Alehin a scris:

„Nu numai ca vechi truditor pe tărîmul șahului, ci și ca un om care a înțeles uriașa însemnătate a celor realizate în U.R.S.S. în toate domeniile vieții culturale, trimit un sincer salut șahiștilor din U.R.S.S., cu prilejul celei de a 18-a aniversări a Revoluției din Octombrie.

Amsterdam, 29.X.1935". *A. ALEHIN*

În același timp, însă, Alehin își dădea foarte bine seama cît de greu îi va fi să-și redobîndească încrederea pierdută, cît de greu era pentru un om ca el drumul de reîntoarcere în patrie. Alehin, care își închinase întreaga viață șahului și care în afară de șah nu s-a îngrijit de nimic, nici chiar de propria lui persoană, nu a izbutit să-și creeze o viață personală normală, nu a avut o adevărată familie și nici un cerc de prieteni.

Ros de contradicții lăuntrice, profund dezamăgit, dîndu-și seama de adevăratele și uriașele proporții ale greșelii sale capitale — ruperea de patrie — Alehin își pierde controlul asupra sa.

Acest om cu voință de fier, capabil de un uriaș efort creator și sportiv, acest campion al lumii ajuns pe culmile gloriei, începe să caute consolarea în alcool.

CELE DOUĂ MECIURI ALE LUI ALEHIN CU EUWE. PIERDEREA ȘI RECUCERIREA TITLULUI DE CAMPION MONDIAL

Cercurile șahiste olandeze au hotărît să exploateze starea de depresiune a lui Alehin. Tratativele pentru organizarea meciului lui Alehin cu campionul olandez Euwe s-au încheiat re-

pede, astfel că la 3 octombrie 1935 s-a început în diferite orașe ale Olandei, acest meci bizar, care lasă o impresie penibilă și care zugrăvește în culorile cele mai sumbre situația șahului din străinătate.

După cît se pare, Alehin a subapreciat evident pe campionul olandez, cu atît mai mult, cu cît cu puțin înainte de meci el cîștigase cu un scor zdrobitor un meci cu Bogoliubov, iar acesta cîștigase mai înainte, cu un oarecare avantaj, un meci la Euwe. Alehin s-a prezentat la meci sleit fiziceşte şi nepregătit din punct de vedere sportiv. Euwe, dimpotrivă, a manifestat o seriozitate maximă față de această unică posibilitate de a lupta pentru titlul de campion mondial. El a fost ajutat de un grup întreg de asistenți — mari practicieni și teoreticieni străini, ca Spielmann, Becker, Kmoch, fără a mai vorbi de maeștrii olandezi.

Cu toate acestea, Alehin începe meciul cu succes și din primele șapte partide totalizează cinci puncte. După aceasta însă, nervii campionului mondial cedează. Fără să înceteze să bea în timpul jocului, Alehin joacă din ce în ce mai slab.

In același timp, presa olandeză șovină începe să-l calomnieze pe genialul șahist rus, iar organizatorii îl necăjesc — după mărturia lui Flohr — cu pretexte mărunte ca de exemplu acela că Alehin, căruia i se asigurase masa la hotel pe socoteala federației de șah olandeze, ar consuma, chipurile, prea multe icre negre.

Alehin pierde zi cu zi terenul de sub picioare și nu numai că nu încetează să bea, deoarece, după propriile lui cuvinte, el nu și-ar fi dat seama ce era mai bine pentru succesul meciului — să bea sau să nu bea — ci, mai mult decît atît, cade într-o criză de misticism. Acest om veșnic singur, iubea foarte mult animalele și casa lui de la Paris era plină de tot felul de mici sălbăticiuni trimise sau aduse din toate colțurile lumii. La meciul cu Euwe, Alehin și-a adus motanul siamez preferat, poreclit „Șahul". Cînd lucrurile au început să meargă prost, și Alehin și-a pierdut controlul asupra nervilor, el a început să aducă la joc motanul care, înainte de începerea partidei, mirosea cu multă atenție tabla de șah, creînd, se vede, stăpînului său cine știe ce șanse „supranaturale".

Șahistul austriac Klein, care era în același timp astrolog (profesiune care în societatea capitalistă este absolut legală),

a început să-i facă horoscoape lui Alehin în care îi „prezicea" victoria în ultimele partide ale meciului.

Toate aceste comportări bizare ale campionului mondial, bolnav şi cu echilibrul sufletesc pierdut, au provocat în cercurile olandeze ironii şi o bucurie răutăcioasă.

Dar, chiar aflîndu-se într-o stare fizică şi morală atît de rea, Alehin a luptat pînă la sfîrşitul meciului cu o energie uimitoare. Numai cele trei greşeli grave, comise în poziţii net cîştigate, au dat lui Euwe înaintea ultimei partide a meciului, a 30-a, un avantaj de numai un punct. Dar voinţa lui Alehin de a rezista fusese deja frîntă de aceste ultime insuccese.

Redăm mai jos un interesant reportaj despre partida a 30-a, ultima a meciului din 1935, scris de soţia maestrului austriac Kmoch:

„Cînd a început a 30-a partidă a meciului, Alehin trebuia să o cîştige neapărat. Totuşi, judecînd după aspectul apatic şi obosit al campionului mondial, se vedea că el nu crede în victorie. Alehin s-a prezentat la joc în frac, cu cravată albă şi cu pantofi de lac. Rostind cuvintele: „Mi-am pus fracul în cinstea lui Euwe", Alehin s-a aşezat la masa de joc. Se părea că se străduieşte să joace un rol dinainte învăţat, dar nu prea reuşea. Curînd Alehin a început să se enerveze, să strivească ţigări abia aprinse şi să se consulte cu medicul care îl însoţea. A luat de cîteva ori, probabil, nişte stimulente, iar apoi a continuat să fumeze, să fumeze mereu. Motanul siamez lipsea de astă dată, fiind înlocuit de Klein, care, cu ajutorul citirii în stele şi al conjecturilor astrologice, i-a prezis victoria... In sală nu era aproape nimeni care să fi dorit victoria lui Alehin. Olandezii şovini, care aşteptau cu mîndrie victoria compatriotului lor, presa care folosea fiecare nouă bizarerie a lui Alehin, pentru a face cîteva comentarii răutăcioase — toate acestea au cauzat o tensiune şi mai mare în această atmosferă încărcată. Alehin nu putea să nu înţeleagă starea de spirit a sălii dar continua cu încăpăţînare să facă tot ceea ce făcuse în ultimele zile ale meciului, lucruri care nu puteau decît să dăuneze şi mai mult popularităţii lui în lumea şahistă.

In sfîrşit, Alehin a acceptat remiza, s-a ridicat, a amestecat piesele de şah şi i-a întins mîna lui Euwe. „Trăiască noul campion mondial!" a spus el. Aceste cuvinte au fost acoperite de ovaţiile în cinstea lui Euwe. Olanda sărbătorea triumful. Doar

cîţiva apropiaţi, care îl cunoşteau bine pe Alehin, îşi dădeau seama că aici se jucase ultimul act al tragediei personale a unui mare artist care, în alte condiţii, ar fi putut uimi încă mulţi ani lumea şahistă cu talentul său".

Dar Alehin nu era un om sfîrşit şi un campion sfîrşit, aşa cum scria despre el presa şahistă străină şi aşa cum afirmau duşmanii lui.

Marele maestru Flohr, care în acea vreme vizitase în repetate rînduri Uniunea Sovietică şi care a obţinut mai tîrziu cetăţenia sovietică, îşi aminteşte cît de des îl întreba Alehin despre Moscova, despre viaţa sovietică. „Alehin — scrie Flohr, *visa să plece în patrie. În 1935, această întoarcere a fost împiedicată de meciul cu Euwe. Alehin spunea că el vrea să se întoarcă la Moscova numai campion mondial".*

Pentru realizarea acestui vis, Alehin şi-a încordat din nou puternica voinţă şi a început să lucreze pentru a-şi recăpăta forma sa sportivă. S-a lăsat nu numai de băut, ci şi de fumat şi în acelaşi timp a început să participe des la turnee. Recăpătarea vechii capacităţi de luptă nu era însă uşoară. Este adevărat că în 1936 Alehin a cucerit locul I la micile turnee de la Nauheim, Dresda şi Hastings, însă la Podebrady a ocupat locul II, iar la Nottingham abia locul VI.

În parte, aceste insuccese ale lui Alehin se explică prin aceea că el a evitat să folosească în turnee noutăţile teoretice şi inovaţiile de deschidere pregătite pentru meciul-revanşă cu Euwe.

În 1937 a avut loc în Olanda meciul-revanşă. Euwe s-a pregătit din nou cu multă grijă şi conştiinciozitate în vederea acestui meci, dar, cu toate acestea, transformarea lui Alehin, care s-a prezentat în vechea lui formă sportivă, cea mai bună, a constituit pentru marele maestru olandez un trăsnet din senin. La începutul meciului, Euwe a jucat cu succes, deoarece Alehin abia îşi redobîndea vechea încredere în sine. Începînd cu partida a 6-a a meciului, Alehin a trecut la atac şi a obţinut un avantaj de puncte decisiv.

Rezistenţa disperată a lui Euwe a fost înfrîntă rapid şi necruţător, iar meciul s-a terminat mult mai devreme decît se presupunea, deoarece încă de la partida a 25-a Alehin a obţinut cele 15½ puncte necesare victoriei.

Rezultatul meciului a fost + 10, — 4, = 11 în favoarea lui Alehin. Acest avantaj de puncte uriaş, precum şi calitatea par-

tidelor jucate nu lăsau nici o îndoială asupra faptului că rezultatul primului meci din 1935, cîştigat de Euwe la un singur punct diferenţă, fusese cu totul întîmplător, fiind consecinţa neglijării de către Alehin a formei lui sportive.

Acest lucru a fost subliniat de însuşi Alehin care, după victoria sa triumfală, a declarat sarcastic gazetarilor olandezi dezamăgiţi că el *„a închiriat pur şi simplu lui Euwe titlul mondial pentru doi ani"*. Cu acest interviu, Alehin a lichidat conturile sale cu cercurile şahiste olandeze, care îl calomniaseră, însă, după cum vom vedea, în această luptă neşahistă, ultimul cuvînt l-a avut totuşi Euwe — chiar dacă acest lucru s-a întîmplat abia după 9 ani!

După terminarea meciului, ambii adversari au publicat în ziarul englez „Manchester Guardian" articole consacrate meciului-revanşă, care prezintă un mare interes pentru caracterizarea ambilor campioni. Reproducem aceste articole, cu mici prescurtări:

Articolul lui Alehin „Lupta pentru campionatul mondial"

„Am fost uimit de declaraţia făcută de Euwe în ajunul meciului-revanşă, în care arăta că în lupta care urma să înceapă vor fi multe greşeli. În ceea ce mă priveşte, m-am decis să elimin greşelile grave pe care le comisesem în meciul din 1935 şi am presupus că de data aceasta rezultatul luptei va fi hotărît exclusiv de calitatea mai bună a jocului partenerilor. Am avut oare dreptate? Cred că da, şi iată de ce:

După cum reiese din studierea amănunţită şi obiectivă a partidelor meciului-revanşă, jocul lui Euwe nu numai că nu a fost mai slab, ci s-a situat chiar la un nivel oarecum superior jocului din 1935, în orice caz în primele 20 de partide ale meciului. Aceasta reiese clar din următoarele considerente: toţi sînt de acord că eu am jucat mult mai bine decît în 1935. Totuşi, după partida a 19-a, situaţia în cel de al doilea meci a fost identică cu aceea din primul meci. După partida a 21-a a meciului-revanşă, care a decis de fapt rezultatul, Euwe a jucat, poate, ceva mai pasiv, dar cu toate acestea, a făcut pînă la sfîrşit tot ce i-a stat în putere. E suficient să amintim, de exemplu, rezistenţa lui îndîrjită din partida a 25-a a meciului în care s-a apărat uimitor în final. De aceea e ridicolă afirmaţia ziarelor olandeze în care s-a arătat că Euwe n-ar fi fost chipurile „în formă".

„Lovitura psihologică"

Forma bună a lui Euwe a fost cu atît mai evidentă, cu cît la începutul meciului el a primit o lovitură psihologică, căreia puţini mari maeştri pot să-i facă faţă. După seria de partide pe care le-a pierdut, Euwe şi-a dat seama că luptă

împotriva unui campion care se află într-o formă excelentă şi nu cu un adversar definitiv „sfîrşit", aşa cum îl asigurau de dimineaţă pînă seara prietenii, linguşitorii şi admiratorii. Un om care a izbutit să-şi păstreze stăpînirea de sine în faţa unei astfel de surprize este fără îndoială un bun luptător.

În general, în aprecierea stilului lui Euwe criticii au comis numeroase greşeli. Talentul şahist al lui Euwe este pur tactic, spre deosebire de al maeştrilor ca Steinitz, Rubinstein, Capablanca şi Nimzovici. Dar Euwe este un tactician care s-a decis să devină cu orice preţ şi un bun strateg. Datorită unei munci intense de perfecţionare, Euwe a obţinut unele succese. Criteriul sigur după care se poate distinge un adevărat strateg de un „pseudo-strateg" este gradul de originalitate a spiritului său inventiv.

În toate partidele lui Euwe vedem unul şi acelaşi tablou — planul conceput de el se bazează pe forma exterioară a poziţiei, de exemplu pe superioritatea de pioni pe flancul damei, pe pionul izolat al adversarului, pe avantajul perechii de nebuni etc. În general vorbind, o astfel de metodă este bună, însă în funcţie de posibilităţile tactice ale diferitelor poziţii, în orice plan pot surveni şi excepţii, iar aceste excepţii sînt frecvente. Ca strateg, Euwe este diametral opus lui Reti. Acesta a arătat în cunoscuta lui carte „Idei noi în şah" că îl interesează numai excepţiile. Euwe, dimpotrivă, crede cu prea multă sfinţenie în caracterul imuabil al legilor şahului.

În ce constă forţa lui Euwe

De ce, în ciuda acestui neajuns mic, dar esenţial, Euwe este totuşi unul din şahiştii cei mai tari ? În primul rînd, datorită calităţilor sale combinative. Pînă acum Euwe nu a greşit niciodată calculul în vreo combinaţie. Este posibil ca uneori el să nu vadă sau să subaprecieze combinaţiile adversarului, însă ori de cîte ori Euwe are posibilitatea unei lovituri tactice, calculul lui este impecabil.

A doua calitate, fundamentală, a lui Euwe este cunoaşterea profundă a deschiderii, care se îmbină cu înţelegerea justă a planului partidei.

De aceea, principala mea sarcină în meciul-revanşă a fost să apar în arenă cu şanse mai bune sau cel puţin egale. În acest scop a trebuit : 1) să fac o analiză minuţioasă a tuturor partidelor jucate de Euwe în perioada dintre cele două meciuri ale noastre ; 2) să examinez articolele sale şi comentariile la partidele proprii sau ale altora ; 3) să pregătesc special pentru meci metode noi de joc şi în nici un caz să nu le folosesc în turneele premergătoare meciului-revanşă ; 4) în timpul meciului să intru în toate amănuntele repertoriului de deschideri pregătit de adversarul meu şi să caut, în măsura posibilului, să-i anihilez noutăţile, iar pentru partidele viitoare să aleg variante mai tăioase. Pe baza acestor considerente, de exemplu, după ce am pierdut la Euwe 1-a şi a 5-a partidă a meciului, am renunţat imediat la tratarea tradiţională a apărării slave şi a gambitului damei acceptat.

Deşi tactica mai sus expusă a dat rezultate bune, totuşi trebuie să remarc că înfrîngerea lui Euwe nu este legată în nici un caz de repertoriul lui de deschideri. Dimpotrivă, în majoritatea partidelor el a obţinut după 10—12 mutări poziţii destul de bune".

După cum vede cititorul, Alehin a făcut pe de o parte o caracterizare strălucită a lui Euwe ca dogmatic, ţinînd seama că dogmatismul constă tocmai în aplicarea mecanică a principiilor şi procedeelor, fără analiza concretă a poziţiei care se schimbă necontenit din punct de vedere dinamic. Pe de altă parte, din acest articol se vede cu cîtă seriozitate şi grijă s-a pregătit Alehin pentru cel de al doilea meci cu Euwe şi cît de departe a fost de lipsa sa de pregătire sportivă şi de dezorientarea psihologică, manifestate în meciul din anul 1935.

Să citim acum articolul marelui maestru olandez, care poartă un titlu sugestiv.

Articolul lui Euwe: „Necrolog"

Un meci cu Alehin era într-o anumită măsură o sarcină ingrată din cauza autorităţii foarte şubrezite a adversarului meu (după cum se vede, Alehin avea dreptate cînd vorbea despre „linguşitorii şi admiratorii" lui Euwe. — V. P.).

Meciul nostru trebuia să rezolve „enigma lui Alehin", să dea un răspuns la întrebarea: este oare Alehin tot atît de tare ca înainte?

Rezultatul meciului-revanşă a dat un răspuns clar şi complet: Alehin nu numai că este foarte tare, ci trebuie privit ca fiind cel mai bun şahist al lumii. Desigur că de aci nu trebuie să tragem concluzia că el a redevenit Alehin din epoca San-Remo 1930, deoarece o asemenea concluzie nu se poate trage doar pe baza partidelor jucate împotriva unui singur adversar. Dar, diferenţa nu e mare. Alehin a jucat uimitor şi nu mi-e ruşine că am fost învins de un astfel de adversar.

Îmi pare rău însă de dezastrul de la sfîrşitul meciului. Acest dezastru a fost atît de mare, încît rezultatul cifric al meciului poate duce la concluzii greşite în ceea ce priveşte înalta calitate a jocului în timpul meciului. Catastrofa care s-a abătut asupra mea are atît cauze fizice, cît şi cauze psihologice. În primul rînd m-am simţit foarte obosit în a doua jumătate a meciului. Nu am putut concepe un singur plan bun şi înfrîngerea mea se datorează mai curînd mutărilor nelogice decît mutărilor slabe. (Aceasta dovedeşte justeţea caracterizării lui Alehin, care îl consideră pe Euwe drept un strateg slab. — V. P.).

Dar, cauzele psihologice au o însemnătate şi mai mare decît cele fizice. Cînd, după partida a 10-a a meciului, am văzut cu ce fel de adversar am de-a face, aveam 3 puncte mai puţin decît Alehin. Atunci am înţeles cît de prost stau

lucrurile. Totuşi mi-am concentrat toate forţele pentru a micşora avansul adversarului. La început n-a fost prea uşor, însă începînd cu partida a 15-a, am început să am unele şanse. După partida a 17-a, eram în urmă numai la 2 puncte şi dacă acum totul ar fi mers bine, situaţia putea fi salvată. Dar, partidele a 18-a, a 19-a şi a 20-a s-au terminat remiză şi acest lucru a influenţat în aşa măsură asupra mea, încît în restul meciului am jucat într-o stare de deprimare.

Desfăşurarea luptei poate fi urmărită mai bine dacă împărţim tot meciul în perioade de cîte 5 partide:

	Rezultatul	
	Euwe	*Alehin*
Partidele 1-5 — Un început promiţător pentru mine	3 :	2
Partidele 6-10 — Alehin se trezeşte, îl urmăresc cu uimire	½ :	4 ½
Partidele 11-15 — Luptă aprigă	2 ½ :	2 ½
Partidele 16-20 — Lupt din toate forţele pentru a reduce avansul lui Alehin	3 :	2
Partidele 21-25 — Sînt demoralizat. Alehin joacă cu siguranţă	½ :	4 ½

Examinînd partidele meciului din punct de vedere pur tehnic şi mai ales analizînd minuţios jocul lui Alehin, ajung la concluzia că el a jucat excelent tot timpul. El nu numai că a folosit o serie de noutăţi în deschidere, dar a jucat cu metode strategice simple, atît de caracteristice pentru jocul lui Alehin. Perfecţiunea tactică şi talentul combinativ al lui Alehin sînt atît de cunoscute şi atît de tipice pentru stilul său, încît nu mai e cazul să ne oprim asupra acestui lucru. Jocul lui în final s-a situat de asemenea la un nivel înalt. Dar, ceea ce mă impresionează cel mai mult este stilul lui în continuarea partidelor întrerupte, cu atît mai mult, cu cît şi eu a trebuit să analizez toate aceste poziţii şi le-am cunoscut perfect. Cînd mă gîndesc la ideile creatoare pe care le-a aplicat uneori adversarul meu în poziţiile întrerupte, cînd mă gîndesc la căile neaşteptate pe care le-a găsit, sînt cuprins de cea mai mare admiraţie faţă de măiestria lui Alehin.

ULTIMA PERIOADĂ A VIEŢII LUI ALEHIN (1938—1946)

Alehin a căutat să folosească imediat renaşterea sa creatoare şi restabilirea vechii sale autorităţi sportive pentru a încerca încă o dată să revină în patrie. Încă la jumătatea meciului-revanşă cu Euwe, de îndată ce Alehin a obţinut un avans de puncte decisiv şi avea convingerea că va recuceri titlul de campion mondial, el a trimis din nou şahiştilor sovietici un salut în care scria: *„Felicit din toată inima pe şahiştii U.R.S.S. cu prilejul celei de a XX-a aniversări a Marelui Octombrie*

ALEXANDR ALEHIN

Acest salut a fost publicat în ziarul „Izvestia" și în gazeta sovietică de șah „64".

Desigur, apariția salutului lui Alehin într-un ziar sovietic central și într-un organ șahist a produs asupra campionului mondial o impresie foarte puternică. Alehin s-a convins de mărinimia opiniei publice sovietice, care a continuat să-l considere, în ciuda greșelilor politice comise, drept un fiu al poporului rus, capabil să șteargă printr-o căință sinceră vina față de patrie.

Din acest moment, sperînd să se întoarcă la Moscova, Alehin caută să-și îmbunătățească forma sportivă, pentru a demonstra oamenilor sovietici vechea și strălucita lui clasă de joc.

Alehin a jucat cu succes în două mici turnee internaționale disputate în 1938 în Anglia, iar apoi a participat la un turneu internațional în Olanda, organizat la sfîrșitul anului 1938 de o companie de radio olandeză. Însă, cu toată forța deosebită a participanților acestei competiții la care, în afară de Alehin, au jucat Botvinnik, Capablanca, Keres, Flohr, Euwe, Reshevsky și Fine, turneul a fost foarte prost organizat. După fiecare rundă, participanții trebuiau să peregrineze din oraș în oraș și acest lucru a avut desigur influență mai ales asupra participanților mai în vîrstă ai turneului — Alehin și Capablanca. Flohr își amintește că în această perioadă Alehin a început să se plîngă pentru prima oară de „bătrînețe" (pe atunci campionul mondial avea 46 de ani). Alehin i-a spus lui Flohr că *„iubește ca și înainte șahul, dar că a obosit din pricina luptei veșnice pentru existență, pentru onorariu, pentru fiecare punct. Ar fi vrut să joace șah numai pentru propria sa plăcere"*.

Datorită condițiilor grele de joc, Alehin a înregistrat un relativ insucces, totalizînd pentru prima oară în viață numai 50% din punctele posibile. Pentru campionul mondial a fost o oarecare consolare faptul că nici Capablanca și nici Euwe nu l-au întrecut în clasament și el a cîștigat partide excelente împotriva lor, totalizînd împotriva fiecăruia cîte $1\frac{1}{2}$ puncte din 2. În timpul acestui turneu, Alehin a trimis din nou un salut șahiștilor sovietici.

Dar turneul i-a adus lui Alehin și o mare bucurie. El a fost vizitat de Botvinnik, care l-a provocat în mod oficial la un meci pentru campionatul mondial. Alehin a primit imediat provocarea. Întrevederile dintre ei s-au desfășurat rapid și au decurs fără discuții contradictorii și divergențe. Alehin voia să

joace neapărat meciul la Moscova şi a pus condiţia să i se acorde permisiunea de a veni în U.R.S.S. cu trei luni înainte de meci şi de a participa la un turneu oarecare, pentru a se familiariza cu atmosfera creatoare a concursurilor sovietice. După revenirea lui Botvinnik la Moscova, toate cererile campionului mondial au fost satisfăcute de forurile sovietice din domeniul culturii fizice şi ambii adversari au început să se pregătească în vederea meciului.

Desigur că aceasta ar fi fost cea mai mare competiţie de şah din secolul al XX-lea, prin bogăţia conţinutului ei creator, deoarece Botvinnik se găsea într-o formă excelentă, iar Alehin, revenit pe pământul natal, ar fi făcut, probabil, tot posibilul pentru a juca cu strălucire şi a-şi asigura definitiv reîntoarcerea în U.R.S.S.

Dar evenimentele intervenite pe plan mondial au spulberat pentru totdeauna visurile lui Alehin. Înainte de meciul cu Botvinnik, Alehin a trebuit să plece în fruntea echipei de şah franceze la tradiţionalul „turneu al naţiunilor", care în anul 1939 s-a desfăşurat în Argentina. În timpul acestui concurs, a început cel de al doilea război mondial şi Franţa, al cărei cetăţean era Alehin, a intrat în război cu Germania fascistă.

După cîte putem judeca din informaţiile trunchiate şi deseori contradictorii, apărute uneori în presa şahistă din anii războiului, comportarea lui Alehin în perioada celui de al doilea război mondial a fost următoarea :

Aflînd despre începutul războiului între Franţa şi Germania, Alehin, în calitatea lui de conducător al echipei de şah franceze, a interzis membrilor echipei sale orice contact cu nemţii, n-a acceptat ca echipa Franţei să joace cu echipa Germaniei şi şi-a demonstrat în mod public atitudinea ostilă faţă de Germania. În consecinţă, toate acestea au provocat atacurile aprige ale presei şahiste fasciste împotriva lui Alehin.

Apoi Alehin s-a întors în Franţa, iar la începutul anului 1941, a intrat în rîndurile armatei franceze. După înfrîngerea militară a Franţei, Alehin a fost luat prizonier, însă curînd a fost eliberat. El s-a întors la Paris şi a început să facă demersuri pentru a obţine aprobarea de a pleca în Portugalia, iar de acolo în Cuba sau în America de Sud.

Aceste demersuri au durat aproape un an. În sfîrşit, permisiunea de plecare din Franţa i-a fost eliberată de autorităţile germane de ocupaţie cu condiţia ca Alehin să scrie în prealabil

două articole în legătură cu problemele artei șahiste pentru ziarul Pariser Zeitung, care apărea la Paris. Gazetarii fasciști au folosit obișnuita lor metodă de compromitere a unui om pentru a-i tăia calea de reîntoarcere în lagărul antifascist. Ei au reușit să facă acest lucru. Alehin a căzut în cursă, crezînd probabil că conținutul pur șahist al articolelor nu va putea dăuna nimănui. Dar după plecarea lui Alehin în Portugalia în 1941, redactorii fasciști au introdus în articolele lui Alehin o serie de născociri mîrșave.

Articolele apărute în această redactare și însuși faptul colaborării lui Alehin la presa fascistă au produs cea mai proastă impresie în lumea șahistă, deși — cum remarcă revista „British Chess Magazine", în Anglia nu s-a putut crede că Alehin ar fi fost *„capabil să scrie o asemenea prostie"*. Alehin însuși nu a văzut aceste articole în acea vreme și le-a citit mult mai tîrziu.

Curînd, speranțele lui Alehin de a părăsi Europa în flăcări au primit o lovitură nimicitoare. Soția lui Alehin, o americană bogată, nu l-a urmat în Portugalia, ci a rămas în Parisul ocupat de nemți, căutînd să vîndă bunurile imobiliare care îi aparțineau. Dar, după ce relațiile dintre Germania și S.U.A. au fost rupte, ea, ca cetățeană americană, a început să fie amenințată de a-și pierde nu numai averea, ci și libertatea. Atunci și-a amintit de existența soțului său și a început să-l roage să-i vină în ajutor.

Alehin s-a hotărît să se adreseze conducătorilor șahiști germani. Președintele federației de șah din Germania i-a scris lui Alehin că dacă va participa la turneul de șah de la München la care urmau să joace și alți maeștri ai Europei ocupate și neutre, i se va permite să se întîlnească acolo cu soția sa. Alehin a manifestat din nou lipsa sa de principialitate politică și la sfîrșitul anului 1941 a plecat în Germania. După turneu, nemții i-au fixat lui Alehin și soției sale domiciliu forțat permanent la Praga.

Aflîndu-se sub dominația completă a fasciștilor, Alehin, pentru a cîștiga o bucată de pîine și pentru a scăpa de grozăviile lagărului de concentrare, a trebuit să participe la toate turneele desfășurate între sfîrșitul anului 1941 și jumătatea anului 1943 pe teritoriul Germaniei și al țărilor ocupate de nemți. Aproape pretutindeni Alehin a cucerit locul I demonstrînd o strălucită clasă de joc. Totuși, în ciuda adaptării sale

politice şi a participării la concursurile de şah pe teritoriul Europei ocupate, Alehin nu s-a bucurat, probabil, nici de încrederea şi nici de sprijinul nemţilor, deoarece situaţia lui materială se înrăutăţea mereu. In ianuarie 1943, Alehin s-a îmbolnăvit de scarlatină şi a fost internat la Praga în spitalul în care murise de aceeaşi boală în 1929 prietenul lui — minunatul mare maestru ceh Richard Reti.

După însănătoşire, Alehin a început să îndure lipsuri, dar a fost ajutat de o întîmplare. Organizaţia şahistă spaniolă a hotărît să organizeze un turneu de şah cu participarea lui Alehin. Datorită invitaţiei primite, Alehin a izbutit să scape de sub puterea nemţilor şi să plece de unul singur la Madrid.

Cei doi ani petrecuţi pe teritoriul ocupat, lipsurile şi înjosirile neîncetate, suferite de Alehin, i-au subminat pentru totdeauna forţele şi sănătatea. Se poate spune fără exagerare că pentru numeroasele sale greşeli politice, Alehin a plătit în cele din urmă cu viaţa. La sosirea în Spania, Alehin era într-o stare foarte precară, atît din punct de vedere fizic cît şi moral. Campionul Portugaliei, Lupi, care nu-l mai văzuse pe Alehin din momentul plecării lui în Germania în 1941 şi care l-a întîlnit imediat după sosirea sa la Madrid, a fost zguduit de înfăţişarea campionului mondial.

Lupi scrie în amintirile sale că a fost izbit de transformările produse la Alehin. In locul campionului mîndru, cu o ţinută semeaţă şi întotdeauna foarte bine îmbrăcat, Lupi a găsit un om foarte slab, îmbrăcat ca un vagabond, care arunca indolent cîte un cuvînt cu un automatism ciudat în mişcări. Datorită alimentaţiei insuficiente, Alehin suferea de o boală cronică, iar datorită şocurilor suportate inima îi slăbise foarte mult ; totodată el reîncepuse să bea şi să fumeze.

In Spania, situaţia materială a lui Alehin nu s-a îmbunătăţit prea mult şi în ultimul an şi jumătate al vieţii sale el a dus existenţa jalnică a unui mărunt şahist profesionist, participînd la toate turneele naţionale mici şi dînd chiar lecţii particulare de şah.

După zdrobirea Germaniei fasciste de către victorioasa Armată Sovietică, Alehin a început să facă demersuri pentru a reveni la Paris, însă n-a putut obţine viza, deoarece graniţa franco-spaniolă era închisă. Speranţa de reîntoarcere rapidă în Franţa s-a ivit la sfîrşitul anului 1945, cînd Alehin a fost invitat oficial de federaţia de şah britanică să participe la primul tur-

neu internațional de după război la Londra, în ianuarie 1946.

Curînd însă a urmat o nouă lovitură neașteptată care i-a provocat lui Alehin un atac de inimă. La cererea lui Euwe și a conducătorilor șahiști americani, invitația trimisă lui Alehin a fost anulată, deoarece ei i-au amenințat pe englezi că nu vor participa la turneu dacă Alehin va veni la Londra. Acesta a fost un adevărat ultimatum, cum s-a exprimat organizatorul englez al turneului în scrisoarea către Alehin.

Aflînd de anularea invitației, Alehin a fost cuprins de desperare și i-a scris organizatorului turneului o scrisoare de răspuns a cărei copie a trimis-o și conducătorilor federațiilor de șah americană și britanică. Scrisoarea lui Alehin a fost publicată în revista „British Chess Magazine" în ianuarie 1946 — exact în momentul începerii turneului — cu comentarii foarte favorabile din partea redacției. Reproducem scrisoarea lui Alehin, cu mici prescurtări.

Scrisoarea lui Alehin către organizatorul turneului internațional de la Londra

„Am primit scrisoarea dumneavoastră din 28 noiembrie 1945. Înainte de a fi citit conținutul scrisorii dumneavoastră nu am avut posibilitatea să inițiez o explicație publică, deoarece nu cunoșteam motivele care v-au determinat să anulați invitația de participare la turneul internațional de la Londra. Acum pot și trebuie să fac acest lucru, nu atît în legătură cu turneul — oricît ar fi fost de mare interesul participării mele la acest turneu — cît pentru motive și mai importante.

Prima chestiune despre care mă informați este o serie de probleme în legătură cu simpatiile pe care le-aș fi avut în timpul războiului, față de nemți, și care mi se atribuie cu totul neîntemeiat. Toți cei care nu au idei preconcepute, ar fi trebuit să înțeleagă sentimentele mele adevărate față de oamenii care mi-au luat tot ceea ce este prețios în viață : mi-au distrus casa, au jefuit castelul soției mele și tot ce aveam, în sfîrșit, au furat pînă și numele meu cinstit.

Închinîndu-mi viața șahului, eu n-am întreprins niciodată nimic care să nu fie în directă legătură cu profesiunea mea. Din păcate, în tot cursul vieții, și mai ales după ce am cucerit titlul de campion mondial oamenii mi-au atribuit concepții politice cu totul absurde.

De aproape 20 de ani eu sînt numit „rus alb" — ceea ce pentru mine este deosebit de dureros, deoarece acest fapt mi-a făcut imposibilă legătura cu patria mea, deși nu am încetat o clipă să o iubesc și să o admir. În sfîrșit, în cursul anilor 1938—1939, am sperat ca în urma tratativelor și corespondenței cu campionul U.R.S.S. Botvinnik, să pun capăt acestei legende absurde, prin organizarea

în Uniunea Sovietică a meciului dintre noi, care a fost practic hotărît, dar a izbucnit războiul şi iată că după terminarea lui mă aflu aici, stigmatizat cu epitetul jignitor de „pronazist", acuzat de colaboraţionism etc., etc.

Nu m-am mirat aflind de protestul lui Euwe împotriva invitării mele la turneu. Dimpotrivă, aş fi fost surprins de contrariu. Printre numeroasele afirmaţii născocite în articolele care au apărut în „Pariser Zeitung" şi atribuite mie, au existat şi afirmaţii deosebit de jignitoare la adresa membrilor comitetului de organizare a meciului Alehin-Euwe din anul 1937. Federaţia de şah olandeză şi-a exprimat protestul în legătură cu aceasta. Dar, în acea vreme, eu nu puteam să aduc lumină în situaţia creată — să declar că *aceste articole n-au fost scrise de mine*. De altfel Euwe a fost atît de convins de „influenţa" de care mă bucur în rîndurile naziştilor, încît mi-a scris două scrisori în care m-a rugat să fac ceva pentru a uşura soarta sărmanului Landau şi a prietenului meu Oskam (maeştri olandezi care au suferit represaliile fasciştilor. — V. P.). În realitate atît în Germania cît şi pe teritoriul ocupat de nemţi, atît eu cît şi soţia mea am fost mereu sub urmărirea Gestapoului şi ameninţarea lagărului de concentrare, aşa că Euwe — ca şi mulţi alţii — se înşeală profund.

Motivul principal care v-a determinat să anulaţi invitarea mea la turneul de la Londra, a fost, după cum scrieţi, „ultimatumul" federaţiei de şah americane. Desigur că acesta este un lucru grav, deoarece aceşti gentlemani nu au luat, probabil, această hotărîre fără anumite motive care să justifice, după părerea lor, un astfel de pas. Eu nu pot cunoaşte aceste cauze, însă presupun că este vorba de acuzaţia de colaboraţionism care mi se aduce.

Expresia de „colaboraţionist" se foloseşte împotriva acelora care în mod oficial sau pe altă cale au fost de acord cu vederile guvernului Pétain-Laval de la Vichy. Dar eu nu am avut niciodată nimic comun cu acest guvern şi cu reprezentanţii lui. Am jucat şah în Germania şi în ţările ocupate de nemţi numai pentru că acesta a fost singurul nostru mijloc de existenţă şi în afară de aceasta preţul pe care l-am plătit pentru libertatea soţiei mele. Gîndindu-mă la situaţia în care m-am aflat cu patru ani în urmă, pot să constat doar că şi astăzi ar fi trebuit să procedez absolut la fel. În vremuri normale, soţia mea avea mijloace de trai şi putea să se îngrijească de persoana ei ; nu acelaşi lucru putea să-l facă în timpul războiului, în mîinile naziştilor. Repet : dacă afirmaţiile neîntemeiate despre „colaboraţionismul" meu se bazează pe perioada de timp petrecută forţat în Germania, nu mai am ce adăuga — conştiinţa mea e curată.

O altă posibilitate este aceea că acuzaţiile neîntemeiate împotriva mea se bazează pe articolele apărute în „Pariser Zeitung". Împotriva acestei acuzaţii mă pot ridica cu hotărîre. Timp de trei ani am păstrat tăcere. La prima posibilitate însă, în cadrul unui interviu, am expus faptele aşa cum au fost. În aceste articole care au apărut în anul 1941 în timp ce mă aflam în Portugalia şi pe care le-am citit abia în Germania, aşa cum au fost tipărite în „Deutsche Schachzeitung"

nu mai era aproape nimic din ceea ce scrisesem eu. În aceste articole îmi aparțin numai afirmațiile în legătură cu necesitatea reorganizării Federației internaționale de șah și aprecierea critică scrisă cu mult înainte de anul 1939, în legătură cu teoriile lui Steinitz și Lasker. Necunoscînd articolele, am fost uimit aflînd de impresia pe care aceste considerații pur profesionale a produs-o în America. Cînd am avut imaginea completă a acestui galimatias ieșit dintr-un creier îmbîcsit cu idei fasciste, am înțeles că sînt o victimă : în acea vreme eram prizonier al fascismului și singura noastră șansă era de a păstra tăcere în fața lumii întregi. Anii aceștia mi-au zdruncinat sănătatea și nervii și sînt surprins că pînă astăzi mai pot juca bine.

Devotamentul meu față de arta șahistă, stima pe care am avut-o întotdeauna față de talentul colegilor mei, pe scurt, întreaga mea viață profesională dinainte de război trebuie să-i determine pe oameni să înțeleagă că născocirile din „Pariser Zeitung" au fost un fals. Regret că sînt lipsit de posibilitatea de a veni la Londra, pentru a confirma personal toate cele expuse mai sus.

Madrid, 6 decembrie 1945".

Dar calomnierea lui Alehin nu s-a terminat aici. În timpul turneului sub conducerea lui Euwe și a campionului S.U.A. din acea vreme, Denker, a avut loc o consfătuire specială pentru „afacerea" Alehin. La consfătuire, în afara persoanelor de mai sus și a reprezentantului oficial al șahiștilor englezi, bătrînul sir George Thomas, au participat Tartakower, Bernștein, care a fost toată viața unul din cei mai înverșunați dușmani ai lui Alehin, spaniolul Medina, portughezul Lupi și cîțiva maeștri americani și vest-europeni de mîna a doua. Nici șahiștii sovietici și nici șahiștii din țările de democrație populară nu au fost invitați la această consfătuire principial importantă.

Toate aceste persoane, care nu s-au ilustrat cu nimic în lupta împotriva fascismului, și-au arogat cu de la ei putere rolurile de reprezentanți ai opiniei publice șahiste mondiale. Ei au încercat în fond să introducă în lumea șahistă postbelică tradițiile faimosului „mod de viață american" și să organizeze împotriva lui Alehin un fel de judecată a lui Lynch. Totuși, în afara zvonurilor neverificate și a calomniilor murdare, acuzatorii lui Alehin nu au găsit nici un fel de fapte reale și „consfătuirea" privind „afacerea" Alehin, după o lungă și stearpă filecăreală, nu a rezolvat nimic. Substratul acestei zarve s-a lămurit ceva mai tîrziu : șahiștii americani și olandezi voiau ca sub pretextul acuzației de colaborationism să-l priveze pe Alehin de titlul de campion mondial, iar apoi să organizeze meciul

pentru campionatul mondial de şah între Euwe şi Reshevsky, omiţîndu-l şi pe campionul U.R.S.S., Botvinnik. De altfel după moartea neaşteptată a lui Alehin, cercurile şahiste olandeze şi americane au căutat să pună în aplicare tocmai acest plan.

In acea vreme, în aşteptarea vizei de plecare în Franţa, Alehin s-a mutat la Lisabona, dar viza a sosit abia atunci cînd genialul şahist rus nu mai era printre cei vii. Bolnav şi sărac, Alehin se stingea într-o ţară străină şi singura rază de speranţă care i-a luminat viaţa cu puţin înainte de moarte a fost o veste din Moscova dragă în care s-a născut. Oamenii sovietici nu au crezut în acuzaţiile ridicate împotriva lui Alehin şi i-au deschis drumul de reîntoarcere în lumea şahistă.

Despre ultimele săptămîni ale vieţii lui Alehin, avem amintiri interesante ale campionului portughez Lupi, care a scris:

„În cursul ultimelor zile ale vieţii lui Alehin, nevoia, amărăciunea şi boala l-au frînt definitiv. Noi, cîţiva şahişti portughezi am hotărît să ne adresăm soţiei lui Alehin. „Din ziua sosirii sale — i-am scris noi — soţul dumneavoastră se găseşte într-o situaţie insuportabilă, bolnav, fără mijloace de existenţă. El trăieşte din mila administraţiei pensiunii". Zilele se scurgeau, dar răspunsul la scrisoare nu venea. Alehin îşi petrecea timpul culcat în pat sau umblînd prin cameră ca un leu în cuşcă".

Cu două săptămîni înainte de moarte, Alehin a propus lui Lupi să comenteze împreună cîteva partide ale turneului de la Hastings recent încheiat. *„Nu am de loc bani* — a explicat Alehin campionului portughez — *şi trebuie să cîştig ceva pentru ţigări".*

In aceeaşi zi, a sosit o telegramă pentru Alehin din partea conducătorului şahist englez Derbyshire, în care Alehin era încunoştiinţat despre propunerea lui Botvinnik de a juca un meci pentru campionatul mondial. Bucuria provocată de telegrama primită a făcut ca Alehin să aibă un nou atac de inimă. El a fost atît de zguduit, încît pur şi simplu nu putea crede în revenirea lui în lumea şahistă şi a răspuns imediat lui Derbyshire că este de acord. După cîteva zile, prin consulatul englez de la Lisabona, Alehin a primit scrisoarea lui Botvinnik din 4 februarie 1946 care cuprindea confirmarea provocării şi în care Alehin era rugat să-şi numească reprezentantul pentru stabilirea definitivă a condiţiilor, a datei şi a locului unde se va desfăşura meciul. Alehin a numit ca reprezentant pe redactorul revistei „British Chess Magazine", Du Mont.

„După cîteva zile — își amintește în continuare Lupi — *s-a întîmplat ceva care, la prima vedere, pare să nu aibă nici o legătură cu evenimentele pe care le descriem aici"*. Este vorba de cuvîntarea lui Churchill la Fulton (S.U.A.). Cuvîntarea cuprindea atacuri violente împotriva U.R.S.S. și chema la un nou război. De îndată ce Alehin a citit în ziar textul acestui discurs, l-a chemat foarte tulburat pe Lupi la telefon și i-a cerut să vină imediat la el pentru o convorbire importantă.

„Venind — își amintește Lupi — *l-am găsit pe Alehin în fotoliu, pradă desperării. „Uitați-vă* — a strigat Alehin — *uitați-vă ce neșansă am. Toată lumea și-a ieșit din minți și merge spre un nou război. Sînt convins că meciul meu cu Botvinnik nu va mai avea loc"*.

„Am căutat — scrie Lupi — *să-l conving de contrariu și să-l liniștesc. Am reluat lucrul la partidele turneului de la Hastings. În timpul unei întreruperi, pe care am făcut-o pentru a bea cîte o ceașcă de cafea, l-am întrebat pe Alehin despre planurile lui de joc în deschideri împotriva lui Botvinnik. El mi-a spus, uitînd imediat de partidele pe care le analizam, că lumea șahistă va fi uimită de tactica lui. A adăugat, cu o lumină șireată în ochi, că a pregătit pentru Botvinnik o mică surpriză. Intenționez* — a spus Alehin — *să adopt jocuri deschise, căutînd să-l bag mereu pe Botvinnik în partida spaniolă"*.

„Dar Botvinnik nu v-a juca niciodată partida spaniolă, i-am replicat eu. *Alehin a răspuns că în ultimul timp studiază unele variante ale partidei franceze. Cînd i-am cerut să-mi arate aceste variante, Alehin a făcut un gest care parcă spunea: „De ce să-mi dau pe față armele secrete?"*

„În ultima zi a vieții sale — își încheie amintirile Lupi — *Alehin a simțit o nouă revărsare de energie. Acesta era vechiul Alehin. Și-a exprimat chiar dorința de a merge seara undeva, ca să ne distrăm, însă nici acolo nu a încetat să vorbească despre apropiatul său meci cu Botvinnik"*.

Duminică, 24 martie 1946, la ora zece și jumătate dimineața, Lupi a fost chemat în mica localitate Estorial, din apropiere de Lisabona, unde locuia Alehin. Împreună cu doi funcționari portughezi, el a intrat în camera genialului șahist rus. Alehin ședea mort în fotoliul său, ca și cum ar fi dormit. Autopsia a stabilit cauza morții: paralizia inimii. Lîngă fotoliul în care se găsea Alehin mort, se afla o tablă de șah cu figurile ei. Pînă la sfîrșitul vieții, Alehin a rămas credincios chemării sale.

CARACTERUL CREAȚIEI LUI ALEHIN

Fără a face o expunere amănunțită a tuturor principiilor creatoare ale lui Alehin, care ar putea constitui tema unei monografii speciale, trebuie totuși să caracterizăm pe scurt trăsăturile geniului creator al excepționalului șahist rus, rolul lui Alehin în arta șahistă mondială în general și în cultura șahistă rusă în special. În primul rînd vom aminti situația existentă în arena șahistă mondială în jurul anului 1910, în momentul apariției lui Alexandr Alexandrovici Alehin în mijlocul ei.

Tabloul era desigur destul de trist. Cigorin murise. În teoria șahistă domina în mod absolut școala dogmatică, așa-zisa „școală nouă" a lui Steinitz-Tarrasch. Manualele și cărțile reprezentanților ei inundau atît piața literară mondială, cît și cea rusă, în timp ce în Rusia țaristă aproape că nu apăreau de loc cărți de șah originale, deoarece cercurile conducătoare se ploconeau în fața străinătății. Nici după moartea lui Cigorin n-a fost tipărită o culegere de partide ale marelui șahist rus, cu comentariile lui.

Lupta șahistă în partidele reprezentanților „școlii noi" se baza pe negarea rolului fanteziei creatoare, combinative și se reducea la străduința de a cîștiga partida prin folosirea lentă a unui avantaj pozițional, obținut în urma greșelii adversarului.

Campionul Germaniei, Tarrasch, care în momentul apariției lui Alehin era liderul „școlii noi", nega în general necesitatea luptei tăioase, curajoase, tactice: *„Mă mențin la părerea* — scria Tarrasch — *că sacrificiul de figură sau pion nu constituie aproape niciodată condiția obligatorie a unui atac corect și, ca să spunem așa, normal, și că sacrificiul pentru obținerea sau menținerea atacului este necesar numai în cazul cînd în continuarea naturală a atacului a fost comisă o greșeală".*

Nu e de mirare că partidele turneelor de la începutul secolului al XX-lea erau seci, neinteresante și se terminau cu remize incolore. Lupta șahistă se reducea la calcularea cît mai precisă a variantelor posibile. Atacuri se dădeau numai în cazurile unei superiorități de forță nete și de obicei se prefera istovirea adversarului. Teoria deschiderilor era un sistem de dogme, neavînd nici o legătură cu partida de șah vie.

Stilul jocului din acea vreme a fost caracterizat foarte bine de strălucitul maestru al atacului, Rudolf Spielman, un urmaș din străinătate al lui Cigorin:

„De îndată ce stilul atacului direct a cedat locul stilului poziţional, a apărut Tarrasch, propovăduind „noi" principii de luptă. Dacă urmăreşti aceste principii după partidele lui Tarrasch, îţi dai seama că în ele lipseşte cu desăvîrşire spiritul de atac. În luptă trupele şahiste se mişcă lent, foarte lent, tîrîndu-se parcă. Deviza lor este de a evita, ori de cîte ori este posibil, lupta deschisă şi de a-l asedia pe adversar, de a-l bloca şi de a aştepta momentul cînd se vor slei mijloacele lui de existenţă, cînd se va termina „apa şi aerul", pentru a-l sufoca apoi tot atît de încet. Această metodă a lui Tarrasch s-a bucurat multă vreme de un succes extraordinar. Adversarii fie îşi pierdeau răbdarea, fie „pierdeau sînge" în contraatacuri inoportune, fie rămîneau pasivi, fiind supuşi unei presiuni absolute. Epoca strategiei şahiste eroice şi ofensive trecuse, s-a dezvoltat stilul prudent al marilor maeştri care şi-a atins apogeul în jocul lui Capablanca".

Astfel, în momentul apariţiei lui Alehin, metodele de joc ale lui Cigorin fuseseră date în mod artificial uitării, chiar în ţara lui natală. În afară de aceasta, după moartea lui Cigorin, aproape toţi maeştrii care au reprezentat Rusia în arena şahistă internaţională au fost jucători profesionişti tipici, care considerau şahul ca o meserie şi nu ca o artă originală. Aceşti meseriaşi ai şahului nu educau cadre tinere şi nu se ocupau de crearea literaturii teoretice şahiste naţionale. Ei îşi petreceau aproape toată viaţa peste hotare, poposind din ţară în ţară, din turneu în turneu. Nu e de mirare că din punct de vedere al principiilor lor teoretice, ei erau foarte departe de şcoala şahistă a lui Cigorin, deoarece le erau mult mai apropiaţi profesioniştii şahişti cosmopoliţi vest-europeni şi americani cu care jucau în permanenţă în turnee şi de la care îşi însuşeau principiile dogmatice şi metodele „şcolii noi".

De la început Alehin a pornit pe o altă cale, considerîndu-se elev şi succesor al lui Cigorin. Alehin a crescut la Moscova şi se ducea deseori la Petersburg ; în ambele oraşe continua să rămînă vie admiraţia faţă de personalitatea genialului şahist rus, iar tradiţiile cigoriniene continuau să se păstreze. Alehin studia partidele lui Cigorin, era entuziasmat de realizările lui, citea încă fiind copil rubricile lui de şah şi în ochii opiniei publice a fost continuatorul firesc al campionului Rusiei de curînd decedat.

Micul cerc de şahişti din Moscova — partenerii permanenţi ai tînărului Alehin — era alcătuit de asemenea din oameni care îl preţuiau pe Cigorin, iar unul din elevii marelui şahist, F. I. Duz-Hotimirski, s-a întîlnit de multe ori cu tînărul Alehin şi a

căutat să-i transmită concepțiile și principiile creatoare ale fostului campion al Rusiei.

Datorită acestui complex de influențe și calităților proprii, în fruntea școlii șahiste ruse s-a ridicat din nou un șahist genial, de o neobișnuită forță sportivă și originalitate creatoare. În cursul vieții sale, Alehin a participat la 87 de turnee; în 62 el a cucerit locul I; de asemenea el a jucat 5 meciuri pentru campionatul mondial de șah, fără să mai vorbim de numeroasele participări la turnee mărunte și partide de demonstrație.

Nici chiar partidele tînărului Alehin nu semănau de loc cu jocul pozițional, sec și reținut al lui Tarrasch, Rubinstein și al altor reprezentanți ai „școlii noi". Tendința spre inițiativă, spre atac, strălucita măiestrie tactică îmbinată cu o strategie originală, negarea falselor autorități și a oricăror dogme, fantezia vie — iată ce caracterizează deopotrivă și pe Cigorin și pe Alehin. Remarcabil este faptul că în cursul întregii sale cariere sportive, Alehin a jucat cu un succes excepțional tocmai împotriva lui Tarrasch și Rubinstein. În general, Alehin a învins în mod strălucit pe șahiștii dogmatici de toate nuanțele, începînd de la campionul „școlii noi" și terminînd cu așa-zișii hipermoderniști, apăruți la începutul celui de al treilea deceniu al secolului nostru, care începuseră să introducă în deschideri tot felul de trucuri, să creeze construcții strategice artificiale, care nu rezultau organic din poziție. După cum va vedea și cititorul, Alehin a condamnat cu asprime în comentariile sale această manifestare șahistă a formalismului.

Dar, cu toată multilateralitatea sa creatoare și tehnică, Alehin a fost totuși, în special un maestru genial al atacului, un artist al combinației șahiste. La el, fantezia creatoare s-a îmbinat cu o excepțională „vedere" combinativă, cu un simț șahist fenomenal („intuiție"). Totuși, după cum arată însuși Alehin, la începutul primului război mondial jocul său era oarecum unilateral, deoarece nu-și însușise încă în mod suficient arta manevrelor pozиționale și măiestria alcătuirii planurilor strategice. *„In tinerețe* — scrie Alehin — *credeam prea mult în forța salvatoare a combinației în o r i c e poziție și, chiar după ce am devenit campion mondial, nu m-am eliberat complet de acest neajuns".*

Dar Alehin a fost întotdeauna autocritic. *„Cu ajutorul șahului* — spunea el într-un interviu — *mi-am educat caracterul. Șahul te învață în primul rînd să fii obiectiv. În șah poți ajunge un mare maestru numai dacă îți dai seama de greșelile și lipsurile*

tale". De aceea în perioada anilor 1912—1927 Alehin a depus eforturi uriașe pentru a ajunge la un stil de joc multilateral și armonios, pentru ca atacurile strălucite asupra pozițiilor regelui advers și valorificarea ireproșabilă din punct de vedere tehnic a celui mai mic avantaj pozițional să se îmbine organic în jocul lui.

Către anul 1927 Alehin a ajuns la o înaltă măiestrie în toate stadiile partidei de șah, a echilibrat complet laturile combinativă și poziționalâ a jocului său, dar fără să înceteze să fie în primul rînd un maestru genial al combinației.

Acest lucru i-a permis să învingă un adversar atît de puternic ca fostul campion mondial Capablanca, care nu era inferior lui Alehin ca talent, dar care, datorită principiilor teoretice și sportive greșite ale școlii șahiste americano-europene, n-a izbutit să se ridice la înălțimea creatoare a lui Alehin. Superioritatea creatoare a lui Alehin s-a manifestat și mai evident în meciurile lui împotriva lui Euwe, acest reprezentant tipic al dogmatismului în șah.

Trebuie de asemenea să remarcăm că pentru Alehin, în perioada deplinei lui înfloriri creatoare (1914—1934), este foarte caracteristică uriașa varietate a deschiderilor și variantelor pe care le-a folosit.

Spre deosebire de toți ceilalți maeștri de frunte ai secolului al XX-lea, Alehin nu a avut un repertoriu de deschideri preferat, adică 4—5 deschideri folosite în permanență la alb sau la negru și studiate cu o deosebită grijă. In principiu, Alehin a folosit toate deschiderile și variantele; de asemenea i-a plăcut să reînvie continuări vechi, date pe nedrept la arhivă și uitate, întinerindu-le totuși cu vreo idee strategică nouă. Toate acestea făceau ca lupta împotriva lui Alehin să fie deosebit de grea.

In această perioadă, Alehin a adus tot atît de multe inovații în strategia jocului de mijloc, introducînd ca metodă de distragere a atenției adversarului atacul demonstrativ pe celălalt flanc, cu o lovitură combinativă finală, neașteptată asupra poziției regelui advers, reînviind astfel scopul fundamental, aproape uitat, al partidei de șah — matul. *„Jocul pe ambele flancuri este strategia mea preferată"* — scrie Alehin și, caracterizînd cîteva din partidele sale, lămurește astfel această idee: *„Principala particularitate a acestor partide este un atac neașteptat, dar care decide repede. Niciunul dintre aceste atacuri nu este*

pregătit în imediata apropiere a obiectivului său. Dimpotrivă, toate manevrele pregătitoare, al căror scop este distragerea figurilor adverse de la apărarea regelui, se desfăşoară în centru sau pe flancul opus. Totodată este interesant că mutarea decisivă, care poate fi asemănătoare cu o lovitură de ciocan, este executată de obicei de un nebun, fiind legată aproape întotdeauna de sacrificii".

Principiile artei şahiste a lui Alehin şi Cigorin: armonia elementelor combinative şi poziţionale ale jocului, legătura reciprocă dintre strategie şi tactică, tendinţa de a-ţi însuşi la perfecţie latura ştiinţifică, de cunoaştere a şahului pentru a lărgi pînă la limită orizontul fanteziei creatoare, au devenit astăzi principiile creatoare fundamentale ale şcolii şahiste sovietice, după care se conduce orice şahist sovietic — de la campionul mondial pînă la şahistul cu o categorie oarecare.

CUM A FOST ALCĂTUITĂ ACEASTĂ CARTE

In această carte au fost adunate 300 dintre cele mai bune partide ale lui Alehin, aproape toate fiind comentate de el însuşi. Astfel, cartea cuprinde tot ceea ce este mai preţios în moştenirea pur şahistă şi teoretică a lui Alehin.

Alehin şi-a cucerit de mult nu numai reputaţia de practician genial, ci şi pe aceea de cel mai bun literat-teoretician şahist din prima jumătate a secolului al XX-lea. Partidele lui Alehin, care constituie modele strălucite de creaţie şahistă, sînt însoţite de comentarii ample, în care dezvăluie cititorului într-o formă vie, autocritică şi accesibilă, ideile fundamentale ale deschiderii folosite, gusturile sale, temele strategice şi tactice ale jocului de mijloc şi face o analiză precisă şi laconică a finalurilor rezultate. Marele merit literar al comentariilor lui Alehin constă în aceea că el evită îngrămădirea de variante, păcatul multor literaţi ai şahului. Comentariile lui Alehin asupra deschiderii au, am putea spune, un caracter şahist-filozofic (cu tot caracterul lor concret) şi în aceasta constă marea lor valoare. Acelaşi lucru se poate spune despre comentariile lui Alehin în momentele decisive, cruciale ale luptei. Alehin caută să dezvăluie cititorilor mecanismul strategic al partidei şi justificarea logică a loviturii tactice efectuate. Cititorul se va convinge uşor că ideile creatoare ale lui Alehin sînt tot atît de actuale astăzi, ca şi în momentul apariţiei lor — acum 20—30 de ani.

Totodată, însă, multe variante şi sisteme de deschidere folosite în partidele lui Alehin, de el sau de adversarii lui, au căpătat astăzi, datorită cercetărilor teoretice ale şahiştilor sovietici, o dezvoltare nouă şi au fost aprofundate considerabil. De aceea, întreaga parte a cărţii, privind deschiderile, a fost revizuită minuţios. Cîteva din variantele de deschidere care sînt în contradicţie cu afirmaţiile ulterioare făcute chiar de Alehin sau care au fost infirmate de analize ulterioare, au fost eliminate în interesul unităţii cărţii. Variantele de deschidere sau comentariile din jocul de mijloc care diferă de cercetările teoretice ulterioare şi care pot constitui un obiect de discuţie sînt însoţite de comentarii ale autorului-redactor al acestei cărţi. De asemenea au fost eliminate repetările şi detaliile inutile către care era înclinat în general Alehin, care se orienta după şahistul vest-european, mai puţin calificat decît şahiştii clasificaţi sovietici. De exemplu, dacă într-o poziţie în care a anunţat mat în cîteva mutări, Alehin dă „rezolvarea", în această carte, în interesul economiei de spaţiu, ea nu mai este reprodusă, de altfel ca şi alte lămuriri asemănătoare ale unor momente tactice simple. Din aprecierile contradictorii pe care le-a făcut Alehin asupra unor deschideri, fenomen care se întîlneşte de altfel foarte rar, a fost lăsată ultima apreciere în ordine cronologică, deoarece Alehin şi-a perfecţionat neîncetat repertoriul de deschideri. De asemenea au fost eliminate trimiterile lui Alehin la manuale străine de deschideri şi la analize teoretice străine, care n-au fost traduse în acea vreme în limba rusă şi care acum s-au învechit şi sînt necunoscute cititorului sovietic.

Ce a stat la baza cărţii pe care o oferim cititorului?

Cărţile lui Alehin au fost editate ultima oară în U.R.S.S., acum 20—25 ani, în tiraje foarte mici, astfel încît astăzi constituie o raritate bibliografică şi sînt necunoscute de majoritatea covîrşitoare a şahiştilor sovietici, dintre care cei mai mulţi sînt tineri. Dar şi în cărţile editate atunci nu au intrat, desigur, toate partidele lui Alehin, ci aproximativ doar jumătate din cele incluse în lucrarea de faţă. Astfel în 1924 la Gosizdat a apărut cartea lui Alehin „Cele mai bune partide ale mele din anii 1908—1923", iar în 1932 în editura „Fizkultura i Sport" a apărut cartea „In drum spre cele mai înalte realizări şahiste" (titlul autorului „In drum spre titlul de campion mondial"). In tiraje tot atît de mici au fost editate culegerile partidelor din turneele la care a participat Alehin şi culegerea partidelor meciului Alehin-Euwe din 1935.

Lucrarea fundamentală, capitală a lui Alehin „Cele mai bune partide ale mele din anii 1924—1937" care a apărut în străinătate în repetate ediţii, nu a apărut în limba rusă.

Aceste două volume — „Cele mai bune partide ale mele", care cuprind perioada 1907—1937, adică perioada înfloririi creatoare a lui Alehin, au stat la baza ediţiei de faţă. Traducerea partidelor şi a comentariilor lui Alehin a fost făcută din nou de I. L. Maizelis şi H. L. Mucinik, după ultimele ediţii engleze din anii 1949 şi 1950. Prin bogăţia şi profunzimea conţinutului lor, aceste două volume nu au egal în literatura şahistă mondială şi trebuie să ţinem seama de faptul că la fiecare ediţie nouă antebelică, Alehin a făcut modificări şi corectări, revizuind şi adîncind comentariile sale. Multe partide apărute în ediţiile ruse din 1927 sau 1932 au căpătat o interpretare cu totul diferită în această carte, fapt de care se poate convinge şi cititorul.

In afară de aceasta, în cartea de faţă au fost incluse cele mai bune partide ale lui Alehin din cartea lui „In drum spre titlul de campion mondial", din culegerile „Turneul de la New-York din 1924" şi „Turneul de la New-York din 1927", precum şi comentariile la partidele celor două meciuri cu Euwe. De asemenea au fost folosite comentariile lui Alehin apărute în revistele ruse şi străine dinainte de revoluţie, precum şi în buletinele turneelor.

Comparativ mai puţin reprezentată este ultima perioadă a evoluţiei lui Alehin — în timpul războiului mondial, cînd el a jucat de fapt în mod forţat, de teama represiunilor, bolnav şi sărac. Totuşi şi în această perioadă, geniul lui Alehin s-a manifestat din plin şi dacă acest minunat şahist nu ar fi căzut victima lipsurilor şi a calomniei făţişe, el ar mai fi putut îmbogăţi multă vreme arta şahistă.

Şapte partide ale lui Alehin din perioada 1938—1945 au fost comentate de autorul-redactor al acestei cărţi, deoarece comentarii ale lui Alehin nu au fost găsite, iar partidele prezintă totuşi un mare interes. De exemplu, nu s-a putut trece peste minunata victorie de turneu a lui Alehin asupra lui Capablanca, obţinută la Amsterdam în 1938 într-un stil strălucit, numai pentru că lipsesc comentariile lui Alehin sau peste partida lui Alehin împotriva lui Euwe din cadrul aceluiaşi turneu, foarte valoroasă din punct de vedere teoretic, sau peste partidele din ultimul an al vieţii lui Alehin.

De regulă, în această carte au fost incluse numai partide cîştigate de Alehin, însă sînt date şi cîteva remize care prezintă un interes excepţional prin conţinutul lor creator (de exemplu partida a 22-a a meciului Alehin-Capablanca, partida Botvinnik-Alehin de la Nottingham, 1936), sau care merită atenţia cititorului prin „substratul lor psihologic" (ultimele partide ale meciului Alehin-Euwe din 1935), din care cititorul se va convinge personal cît de întîmplătoare a fost victoria lui Euwe.

Cele mai bune partide ale lui Alehin, adunate într-un volum, trebuie să intre în fondul de aur al culturii şahiste sovietice, deoarece nu trebuie să se uite că Alehin, cu toate greşelile politice pe care le-a comis şi de care s-a căit în mod public, a fost p r i m u l reprezentant al marelui popor rus care a cîştigat titlul de campion mondial de şah. În ochii întregii lumi şahiste Alehin a fost î n t o t d e a u n a în cursul vieţii sale şi rămîne şi după moarte rus şi numai rus. În domeniul artei şahiste Alehin este continuatorul direct al marilor şahişti ruşi Alexandr Petrov şi Mihail Cigorin.

Din paginile acestei cărţi răsună glasul adevăratului Alehin — al omului îndrăgostit fără margini de stihia creatoare a jocului de şah şi care şi-a închinat viaţa şahului. Şahistul sovietic care va veni pentru prima oară în mod sistematic în contact cu creaţia practică şi analitică a lui Alehin, va avea o mare satisfacţie şi un mare folos din studierea partidelor excepţionalului şahist rus şi a comentariilor lui.

Şahiştii sovietici care au cucerit titlurile de campion mondial la bărbaţi şi la femei şi care au ocupat locul I la „Turneul naţiunilor" pe echipe din anul 1952, trebuie să folosească bogata moştenire creatoare a lui Alehin, să nu se mulţumească cu succesele obţinute şi să meargă mereu înainte spre noi şi noi realizări creatoare şi sportive.

V. PANOV
Maestru internaţional

PALMARESUL LUI ALEHIN

TURNEE

Anul	Oraşul	Premiul	Total partide	Cişti-gate	Remize	Pier-dute
1909	Turneul rus al amatorilor din Petersburg	1	16	12	2	2
1910	Turneul internaţional de la Hamburg	7-8	16	5	7	4
1911	Turneul internaţional de la Karlsbad	8-9	25	11	5	9
1912	Turneul rus de la Vilno	6-7	18	7	3	8
1912	Turneul internaţional de la Stockholm	1	10	8	1	1
1913	Turneul internaţional de la Scheveningen	1	13	11	1	1
1914	Turneul rus de la Petersburg	3	18	6	8	4
1914	Turneul internaţional de la Mannheim	1	11	9	1	1
1915	Campionatul Moscovei	1	11	10	1	0
1916						
1918	Turneul de la Moscova	1	6	3	3	0
1919	Campionatul Moscovei	1	11	11	0	0
1920	„Olimpiada şahistă rusă" — de fapt Campionatul R.S.F.S.R.	1	15	9	6	0

TURNEE INTERNAŢIONALE

1921	Triberg	1	8	6	2	0
1921	Budapesta	1	11	6	5	0
1921	Haga	1	9	7	2	0
1922	Pistyan	2-3	18	12	5	1
1922	Londra	2	15	8	7	0
1922	Hastings	1	10	6	3	1
1922	Viena	4-6	14	7	4	3
1923	Margate	2-4	7	3	3	1
1923	Karlsbad	1-3	17	9	5	3
1924	New-York	3	20	6	12	2
1925	Paris	1	8	5	3	0
1925	Berna	1	6	3	2	1
1925	Baden-Baden	1	20	12	8	0
1925	Hastings	1-2	9	8	1	0
1926						

Anul	Orașul	Premiul	Total partide	Cîș-tigate	Remize	Pier-dute
1926	Semmering	2	17	11	3	3
1926	Dresda	2	9	5	4	0
1926	Scarborough	1	8	7	1	0
1926	Buenos-Aires	1	10	10	0	0
1927	New-York	2	20	5	13	2
1927	Kecskémet	1	16	8	8	0
1929	Bradley-Beach	1	9	8	1	0
1930	San-Remo	1	15	13	2	0
1930	„Turneul națiunilor de la Hamburg	—	9	9	0	0
1931	„Turneul națiunilor" de la Praga	—	18	10	7	1
1931	Bled	1	26	15	11	0
1932	Londra	1	11	7	4	0
1932	Berna	1	15	11	3	1
1932	Mexico-City	1-2	9	8	1	0
1932	Pasadena	1	11	7	3	1
1933	„Turneul națiunilor" de la Folkes-tone	—	12	8	3	1
1933	Paris	1	9	7	2	0
1933 1934	Hastings	2-3	9	4	5	0
1934	Zürich	1	15	12	2	1
1935	„Turneul națiunilor" de la Var-șovia	—	17	7	10	0
1935	Oerebro	1	9	8	1	0
1936	Nauheim	1-2	9	4	5	0
1936	Dresda	1	9	5	3	1
1936	Podebrady	2	17	8	9	0
1936	Nottingham	6	14	6	6	2
1936	Amsterdam	3	7	3	3	1
1936 1937	Hastings	1	9	7	2	0
1937	Margate	3	9	6	0	3
1937	Kemeri	4-5	17	7	9	1
1937	Nauheim	2-3	6	3	1	2
1938	Montevideo	1	15	11	4	0
1938	Margate	1	9	6	2	1
1938	Plymouth	1-2	7	5	2	0
1938	Amsterdam	4-6	14	3	8	3
1939	Caracas	1	10	10	0	0

Anul	Oraşul	Premiul	Total partide	Cîştigate	Remize	Pierdute
1939	Montevideo	1	7	7	0	0
1939	„Turneul naţiunilor" de la Buenos Aires	—	16	9	7	0

MECIURI

Anul	Partener	Total partide	Cîştigate de Alehin	Remize	Pierdute de Alehin
1909	Blumenfeld	5	4	1	0
1913	Leviţki	10	7	0	3
1927	Euwe	10	3	5	2
1927	Capablanca	34	6	25	3
1929	Bogoliubov	25	11	9	5
1934	Bogoliubov	26	8	15	3
1935	Euwe	30	8	13	9
1937	Euwe	25	10	11	4

Partea I

PARTIDE JUCATE ÎN TURNEE, MECIURI ȘI PRIN CORESPONDENȚĂ

www.steae.ro

www.stere.ro

PRIMA PERIOADĂ A CREAȚIEI LUI ALEHIN (1907—1913)

Nr. 1. PARTIDA SCOȚIANA

ALEHIN — ROZANOV

Moscova, 1907

În 1937 Alehin a publicat un articol care cuprindea amintiri interesante în legătură cu prima sa partidă de turneu, jucată la vîrsta de cincisprezece ani, în cadrul unui turneu care a avut loc la Moscova.

Alehin scrie că în această partidă el a folosit una din variantele din cărți pe care o cunoștea la perfecție. El a reușit să obțină un joc ceva mai bun, însă fiind lipsit de experiență, n-a putut să-și valorifice micul avantaj. Nepriceperea de a elabora un plan de joc l-a obligat să „bată pe loc" multă vreme (mutarea salvatoare a fost a 23-a. Adhin, în această partidă mutările cu dama sînt manifestări evidente de nervozitate (scuzabile de altfel pentru un începător).

La mutarea a 21-a Alehin a ajuns într-o situație dificilă și a trebuit să-și încordeze toate forțele pentru a găsi o continuare salvatoare. Mutarea salvatoare a fost a 23-a. Adversarul lui a fost cu totul demoralizat de această surpriză.

In ultima și cea mai dificilă parte a partidei (începînd de la mutarea a 26-a) Alehin nu ar fi putut juca mai bine — după cum a recunoscut-o el însuși — nici după treizeci de ani.

La sfîrșitul articolului, Alehin menționează că această partidă a exercitat o mare influență asupra întregii lui dezvoltări ulterioare, stimulîndu-i dragostea pentru șah și dorința de a se perfecționa. In același timp însă, această partidă a contribuit la apariția unei grave greșeli psihologice. în mintea lui Alehin s-a născut convingerea că va reuși întotdeauna să găsească o combinație salvatoare într-o poziție slabă. Alehin a scris că multă vreme nu a izbutit să înfrîngă această impresie și chiar în momentul publicării amintirilor nu-și dădea seama în mod clar dacă a reușit să lichideze această „iluzie primejdioasă".

Mai jos urmează partida cu comentariile lui Alehin.

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. d2-d4	...

Astăzi această mutare este considerată „demodată"!

3. ...	e5:d4
4. Cf3:d4	Cg8-f6
5. Cd4:c6	b7:c6
6. Nf1-d3	d7-d5

7. e4:d5	c6:d5
8. 0—0	Nf8-e7
9. Cb1-c3	0—0
10. Nc1-g5	c7-c6
11. Dd1-f3	Nc8-g4

Cu intenția vădită de a schimba nebunul de cîmpuri albe al albului.

12. Df3-g3	Ng4-h5
13. Dg3-e5	...

Albul intenționează ca în cazul continuării 13... Ng6 14. N:g6 să împiedice mutarea 14... fg, după care ar urma 15. De6+ și 16. D:c6, Acum însă negrul preia inițiativa. Ar fi trebuit jucat simplu 13. Tae1.

13. ...	Nh5-g6
14. Nd3:g6	h7:g6
15. Ta1-d1	...

Mutarea corectă era 15. Tfe1, pentru ca în varianta 15... Nd6 16. Dd4 Dc7 17. N:f6 gf 18. D:f6 N:h2+ 19. Rh1 să împiedice importanta mutare 19... Ne5! Dacă însă 15... Te8, atunci 16. Tad1, cu oarecari șanse de a folosi slăbiciunea flancului damei negrului.

15. ...	Ne7-d6
16. De5-d4	Dd8-c7

Acum negrul are, fără îndoială, o poziție mai bună deoarece varianta indicată mai sus îi este favorabilă.

17. Dd4-h4	...

După cum arată evoluția luptei, coloana deschisă „h" va putea fi folosită numai de negru. Insă, la mutarea 17. h3 negrul ar fi răspuns cu 17... Ne5 și 18... Tab8, obținînd un joc evident mai bun.

17. ...	Cf6-h7
18. Ng5-e3	...

Dat fiind că albul intenționează să joace f2-f4, apărînd diagonala g1-a7, el împiedică mutarea Db6+.

18. ...	f7-f5
19. f2-f4	Rg8-f7!

Cea mai energică continuare. Poziția albului pare compromisă și, judecînd după jocul slab prestat pînă acum, e greu de așteptat ca albul să facă față tuturor dificultăților. Desigur că după 20.D:h7 Th8 albul pierde dama.

20. Ne3-d4	Tf8-h8

Dacă albul ar fi jucat acum 21. h3, ar fi urmat 21... Cf6 22. Df2 (la 22. Dg5 ar fi urmat 22... Cg4!) 22... Ch5 23. Ne3 g5 cu avantaj pentru alb.

Dîndu-și seama că numai contraatacul poate oferi șanse de salvare, albul aprofundează poziția și găsește o posibilitate foarte ascunsă.

21. Td1-e1!	...

Pare chiar mai slab decît 21. h3 deoarece după 21... Cf6 dama nu poate fi mutată nici la f2 (22... T:h2!) nici la g3 (22... Ch5). De aceea mutarea următoare a albului este forțată.

21. ...	Ch7-f6
22. Dh4-g5	...

Chiar în gura leului!

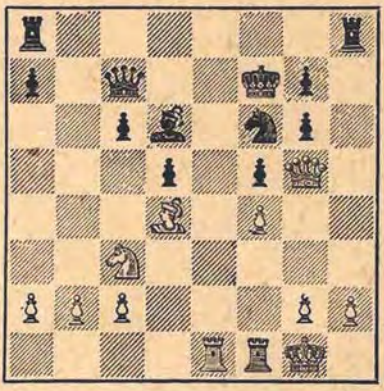

22. ...	Cf6-g4

Negrul se pregătește să-și sărbătorească victoria deoarece s-ar pă-

rea că prin mutarea următoare, Th5, cîştigă dama. In locul acestei greşeli — pe deplin scuzabile — negrul avea cîteva continuări bune, deşi şi albul ar fi putut să reziste în mai multe feluri:

I. 22... Th5 23. Dg3 g5 24. Ne5;

II. 22... Ne7 23. Dg3 Cg4 24. h3 Nh4 25. Df3 N:e1 26. C:d5 Dd8 27. T:e1 cd (sau 27... D:d5 28. D:d5+ cd 29. hg fg 30. Te3) 28. hg Te8 29. Te5, şi, cu toate că albul are un pion pentru calitate, poziţia lui cu nebunul foarte bine plasat, este suficientă cel puţin pentru remiză.

O altă continuare interesantă după 22... Ne7 era 23. Te5!? Ce4 24. C:e4 N:g5 25. C:g5+ Rg8 26. Tfe1 şi albul trebuie să cîştige. Spre regret negrul poate juca 23... Ch5!

III. După 22... Tae8 negrul ar fi putut împiedica importanta mutare de apărare Ne5 şi ar fi putut menţine controlul asupra liniei „e". Albul ar fi fost nevoit să dea înapoi pionul, rămînînd cu o poziţie nesatisfăcătoare.

23. Te1-e6! ...

O mutare frumoasă care nu numai că parează toate ameninţările legate de mutările Th5 şi Ne7, dar începe şi un contraatac greu de respins. Dacă, de pildă 23... Th6, atunci 24. Tfe1 (ameninţînd 25. N:g7 sau 25. h3) 24... N:f4! 25. Te7+ Rg8 (după 25... Rf8 negrul pierde calitatea) 26. T:c7 N:g5 27. T:g7+ Rf8 28. h3 Nf6 (sau 28... Ne3+ 29. T:e3 C:e3 30. Tc7 şi albul cîştigă) 29. N:f6 C:f6 30. Tc7 şi albul cîştigă cel puţin un pion.

23. ... Rf7:e6
24. Dg5:g6+ Re6-d7

Nu 24... Cf6 din cauza 25. Te1+ Rd7 26. D:g7+.

25. Dg6:f5+ Rd7-d8
26. Df5:g4 ...

Acum albul are doi pioni pentru calitate şi, afară de aceasta, poziţia regelui negru nu prezintă securitate.

26. ... Nd6-f8

Dacă 26... Tg8, urmează 27. Te1 cu ameninţarea 28. Nf6+.

27. Tf1-e1 Dc7-d7
28. Dg4-g5+ Rd8-c7

Negrul întinde o cursă. Dacă albul joacă 29. N:g7 pentru a cîştiga un pion, atunci urmează 29... Nc5+ 30. Rh1 Tag8 31. Ne5+ Rb7 32. Df6 T:h2+ cu mat în două mutări.

29. Te1-e3 ...

Acum regele negru nu va fi în siguranţă nici pe flancul damei.

29. ... Rc7-b7
30. Cc3-a4 Ta8-e8
31. Te3-b3+ Rb7-a8

Privind această poziţie nu-ţi vine să crezi că negrul a făcut rocada mică.

32. Dg5-g3 ...

Dama se grăbeşte să ia parte la atac. In afară de aceasta, poziţia ei la g3 este importantă în varianta 32... Tb8 33. T:b8+ R:b8 34. f5+ Ra8 35. f6 gf 36. N:f6 şi albul capătă doi pioni legaţi trecuţi.

32. ... Th8-h6
33. Dg3-d3 Th6-e6

După 33... Tb8 34. T:b8+ R:b8 35. Ne5+ Rc8! (însă nu 35... Nd6 36. Cc5 sau 35... Ra8 36. Cb6+ şi albul cîştigă în ambele cazuri) 36. Dd4! şi deşi albul obţine un mare avantaj, negrul ar fi reuşit să evite pierderea imediată.

34. Nd4-e5 ...

Ameninţînd mutarea 35. Da6.

34. ... c6-c5

35. Tb3-b5 ...

Cu o mulțime de noi amenințări. Dacă de pildă, 35... Dc6, atunci urmează 36. Tb6!

35. ... Te8-c8
36. c2-c4! ...

După această mutare negrul nu mai are apărare. De exemplu: 36... d4 37. C:c5! N:c5 38. Df3+ Rec6 39. T:c5 urmat de Td5 și albul cîștigă ușor.

36. ... a7-a6
37. Ca4-b6+ Te6:b6
38. Tb5:b6 Ra8-a7
39. Dd3-g6 Dd7-a4
40. Tb6-b3 Da4-c6
41. Dg6-f7+ Ra7-a8
42. c4:d5 Negrul cedează.

Nr. 2. APĂRAREA PHILIDOR

BARDELEBEN — ALEHIN

Düsseldorf, 1908

„Revăzînd recent unul din caietele mele vechi — scrie Alehin cu puțin timp înainte de moartea sa — am întîlnit partida de mai jos. Aceasta este prima partidă pe care am cîștigat-o într-un mic meci, în august 1908, împotriva cunoscutului maestru german Bardeleben, pe care l-am învins cu scorul de +4 —0 =1.

Aveam cincisprezece ani și nu-mi dădeam seama limpede de proporțiile de atunci ale forței mele de joc, sau mai curînd ale slăbiciunii mele. Totuși succesul obținut nu m-a făcut să mă mîndresc prea mult, deoarece partenerul meu — un mosneguț simpatic — nu a manifestat nici voința necesară de a învinge și nici vechea sa măiestrie.

Totuși, cred că această partidă care nu a mai fost publicată, are o oarecare însemnătate din punct de vedere al istoriei șahului și prezintă ea însăși un anumit interes".

1. e2-e4 e7-e5
2. Cg1-f3 d7-d6
3. d2-d4 Cb8-d7

(Părerea lui Alehin asupra acestei deschideri este expusă în comentariile la partidele Nr. 5 și 17 — V. P.).

4. Nf1-c4 c7-c6
5. d4:e5 d6:e5
6. Nc1-e3 ...

Albul voia să împiedice mutarea 6... Nc5.

6. ... Nf8-e7
7. Cb1-c3 Dd8-c7?

În momentul de față această mutare nu este necesară. Mai logică ar fi fost continuarea dezvoltării prin 7... Cf6 și 8... 0—0.

8. a2-a4 Cd7-c5

Și acum era mai bine și mai firesc 8... Cf6.

9. b2-b4? ...

O dublă greșeală. În primul rînd, albul slăbește fără nici o compensație pionii săi de pe flancul damei, iar în al doilea rînd scapă posibilitatea de a obține avantaj prin 9. Cg5 Ch6 10. h3!

9. . . Cc5-e6
10. Ta1-b1 Cg8-f6
11. 0—0 0—0
12. Cf3-e1 . . .

După cît se pare, ideea acestei mutări este de a răspunde la 12... Tfd8 cu 13.Cd3. Dacă însă albul ar fi prevăzut răspunsul adversarului el ar fi putut preîntîmpina atacul care a urmat prin mutările 12.Nd3 sau 12. Ne2, deși și în acest caz negrul ar fi obținut o poziție mai bună prin 12...Tfd8 și 13...Cd4.

12. . . b7-b5!

În legătură cu mutarea următoare, acesta este cel mai bun mijloc de a

exploata greşeala comisă de alb la mutarea a 9-a, precum şi poziţia precară a calului alb de pe flancul damei. E clar că după 13.ab cb albul pierde o figură.

13. Nc4-d3 a7-a5
14. a4:b5 . . .

De fapt albul nu are alegere, deoarece după 14.ba b4 15.Ce2 D:a5 pionul a4 e greu de apărat.

14. . . a5:b4
15. b5-b6 . . .

O mutare forţată, deoarece altfel albul ar fi pierdut un pion.

15. . . Dc7-b7
16. Cc3-e2 c6-c5

Cînd am făcut mutarea a 12-a am întrevăzut tocmai această poziţie, presupunînd că ea va asigura negrului un avantaj decisiv. Insă albul mai are resurse ascunse de apărare.

17. c2-c3 ! . . .

Acum albul, pe lîngă că scapă de pionul slab „c", pareză indirect ameninţarea asupra pionului e4, deoarece după 17...C:e4 urmează 18.cb cb 19.Cc2 şi albul capătă bune contraşanse.

17. . . Nc8-d7

Cea mai tare continuare. Negrul intenţionează ca la mutarea 18.f3 să răspundă cu 18...Na4 19.Cc2 Tad8, păstrînd avantajul. De aceea albul se hotărăşte să apere pionul e4 cu calul, recurgînd în prealabil la un schimb nefavorabil de pioni pe flancul damei.

18. c3:b4 c5:b4
19. Ce2-g3 Ce6-c5

Cu această mutare negrul atacă simultan doi pioni. Albul se decide — cu deplin temei — să păstreze pe cel liber.

20. Nd3-c4 Cc5:e4

Slab ar fi fost 20...D:b6 din cauza 21.Cd3 ! cu o compensaţie poziţională suficientă pentru alb.

21. Cg3:e4 Cf6:e4

Mai tare decît 21...D:e4, la care albul ar fi răspuns 22.Dd3 !

22. Nc4-d5 . . .

Simplificarea jocului provocată de această mutare este favorabilă numai negrului. Trebuia jucat 22.Dd5 după care rezultatul luptei n-ar fi fost încă clar. De exemplu : 22...Nc6 23. D:e5 Nd6 24.Df5 Tae8, sau 22...D:d5 23. N:d5 Cc3 24. N:a8 C:b1 25. Ne4.

22. . . Nd7-c6
23. Nd5:c6 Db7:c6
24. Dd1-h5 . . .

Această mutare duce rapid la pierdere. Dar, chiar şi după mutarea mai bună 24.Df3, negrul ar fi putut juca 24...Dc4, obţinînd o poziţie covîrşitoare.

24. . . Ce4-c3
25. Tb1-b2 . . .

La 25.Tc1 ar fi urmat alungarea damei prin mutările g7-g6 şi f7-f5 şi apoi Ce2+.

25. . . Dc6-b5 !

Negrul pregăteşte combinaţia care urmează cu cîştigul calităţii. Dacă albul ar fi încercat să zădărnicească această combinaţie prin mutarea 26. g3, atunci negrul ar fi continuat cu 26...Ta1 urmat de înaintarea victorioasă a pionului său liber.

26. Ce1-f3 Cc3-e2+
27. Tb2:e2 ...

Forţat, deoarece la 27.Rh1 urmează 27...Cg3+.

27. ... Db5:e2
28. Dh5:e5 Ne7-f6
29. De5-c5 b4-b3
30. Ne3-f4 . . .

Ultima speranță a albului este în înaintarea pionului său liber.

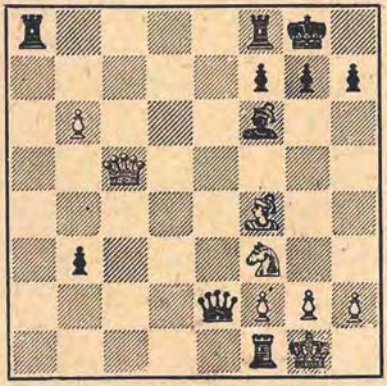

30. . . Tf8-e8 !

Amenințarea cuprinsă în această mutare nu a fost luată în seamă de către alb.

31. b6-b7 De2:f1+
32. Rg1:f1 Ta8-a1+
33. Nf4-c1 b3-b2

Albul cedează.

Fără îndoială că rejucarea vechilor partide și reproducerea (revederea) cunoștințelor avute în acea vreme, lasă o impresie emoționantă chiar și numai datorită faptului că pentru fiecare dintre noi ele sînt legate de amintiri despre propria noastră tinerețe — atît de depărtată și totuși atît de apropiată !

Nr. 3. PARTIDA VIENEZA

VIAHIREV — ALEHIN

Jucată prin corespondență în anii 1906—1907 [1]

1. e2-e4 e7-e5
2. Cb1-c3 Cg8-f6
3. Nf1-c4 Cb8-c6
4. d2-d3 Nf8-b4
5. Cg1-e2 . . .

Mai tare este 5.Ng5.

5. ... d7-d5
6. e4:d5 Cf6:d5
7. Nc4:d5 Dd8:d5
8. 0—0 Dd5-d8

Această retragere a damei este mai bună decît continuarea 8...N:c3 9.C:c3 Dd8 10. f4 ef 11. N:f4 0—0 12. Cb5! cu avantaj pentru alb.

9. Ce2-g3 . . .

In partida Mieses-Cigorin (Monte-Carlo, 1902) albul a continuat cu 9. f4 0—0 (mai tare 9... ef 10. N:f4 0—0 11. Ce4 Ne7) 10. f5 cu joc mai bun.

9. . . 0—0
10. f2-f4 . . .

Acum această mutare nu mai este atît de tare deoarece negrul — prin înaintarea-ripostă a pionului — obține inițiativa pe flancul regelui.

10. . . f7-f5
11. Cc3-e2 Dd8-h4
12. Rg1-h1 Nb4-d6

Împiedică manevra Ce2-g1-f3.

13. d3-d4 . . .

Albul, a cărui poziție este de pe acum mai slabă, tentează pe adversar cu posibilitatea obținerii unui pion trecut, ceea ce dă albului șanse de contraatac în centru.

13. . . e5-e4

Desigur că astăzi aș fi ales continuarea simplă 13. . . ed 14.C:d4 C:d4 15. D:d4 Ne6 sau 15...Nd7 și Nc6.

Pe vremea aceea însă, neavînd destulă experiență, n-am putut rezista tentației de a obține un atac cu sacrificii „strălucite". Speranțele mele

[1] In cartea „Cele mai bune partide ale mele din 1908—1923", Alehin include această partidă printre cele jucate în anul 1908 — V.P.

n-au fost însă justificate decît datorită strategiei greşite a partenerului meu.

14. c2-c4	**Tf8-f6**
15. c4-c5	**Tf6-h6**
16. h2-h3	**Nd6-f8**
17. Dd1-b3+	**Rg8-h8**
18. Db3-c3 ?	**...**

O greşeală poziţională gravă care lasă negrului importantul punct d5. Era absolut necesar să fi jucat 18.d5 Ce7 19.Ne3 cu o poziţie bună în centru. Acum negrul are un avantaj evident.

18. . .	**Cc6-e7 !**

Desigur că nu 18...Ne6 din cauza 19.d5.

19. Nc1-e3	**Nc8-e6**
20. Ne3-f2	**Dh4-f6**
21. a2-a3	**. . .**

Înaintarea pionilor pe flancul damei nu aduce nimic albului, deoarece nu ameninţă nimic. În schimb poziţia albului este atît de slăbită prin greşeala de la mutarea a 18-a, încît e greu de găsit un plan corect de apărare.

21. . .	**Ne6-d5**

Ameninţă 22...e3 urmat de T:h3+. Negrul a ocupat cu nebunul cîmpul d5 deoarece calului îi este rezervat un alt rol, foarte important.

22. Nf2-e3	**Ce7-g6**
23. b2-b4	**Cg6-h4**
24. Rh1-g1	**. . .**

La orice altă mutare negrul ar fi răspuns ca în partidă, 24...Cf3, blocînd regele în colţ, unde ar fi fost supus celor mai mari primejdii, ca de pildă Dh4 cu ameninţarea D:h3+.

24. . .	**Ch4-f3+ !**
25. Rg1-f2	**. . .**

Luarea calului ar fi dus la pierdere imediată, de exemplu 25. gf ef 26.Cc1 T:h3 27.Rf2 (sau 27.Nf2) 27...Dh4 şi negrul cîştigă.

25. . .	**Df6-h4 !**

O poziţie originală: negrul ameninţă cu mutările Tg6 şi Ne7 ! după care urmează T:g3 C:g3 D:g3+ ! R:g3 Nh4 mat, ameninţare împotriva căreia albul nu are apărare.

26. b4-b5	**Th6-g6**
27. Tf1-c1	**Nf8-e7 !**
28. Rf2-f1	**...**

Neavînd posibilitatea de a respinge ameninţarea indicată în comentariul precedent albul caută compensaţie prin luarea calului. Dar atacul negrului rămîne imparabil.

28. . .	**Tg6:g3**
29. Ce2:g3	**. . .**

Dacă 29.Nf2 Ch2+ 30.Rg1 (sau 30.Re1 T:c3) atunci 30... T:g2+ 31. R:g2 e3+ 32. Rg1 (h2) D:f2 mat.

29. . .	**Dh4:g3**
30. Ne3-f2	**Dg3-h2**
31. g2:f3	**e4:f3**
32. Tc1-c2	**Ta8-e8 !**

Prima mutare a unei combinaţii al cărei scop este de a împiedica regele

alb să găsească un refugiu pe flancul damei.

33. Nf2-e3 . . .

Dacă 33.Ng1, atunci 33...Dg3! urmat de Nh4.

33. . . **Dh2-h1+**
34. Ne3-g1 **Ne7-h4!**
35. Tc2-h2 . . .

Acum dama neagră este prinsă, dar sacrificînd-o, negrul dă ultima lovitură.

35. . . **Dh1-g2+!**
36. Th2:g2 **f3:g2** mat.

Nr. 4. DESCHIDERE NEREGULATĂ [1]

ALEHIN ROZANOV

Turneul de la Moscova, 1908

1. e2-e4 **b7-b6**
2. d2-d4 **Nc8-b7**
3. Cb1-c3 **e7-e6**
4. Cg1-f3 **d7-d5**

Această mutare nu este în spiritul deschiderii alese de negru, deoarece limitează acțiunea nebunului din b7. Ar fi fost mai logic 4...Nb4 5.Nd3 d6 urmat de Cd7 și Ce7.

5. Nf1-b5+ **c7-c6**
6. Nb5-d3 **Cg8-f6**

Relativ mai bine ar fi fost 6...de 7.C:e4 Cf6, reducînd jocul la o variantă a apărării franceze, e drept, nu prea avantajoasă pentru negru. Albul folosește mutarea din partidă pentru a lansa imediat un atac asupra regelui.

7. e4-e5 **Cf6-d7**
8. Cf3-g5! . . .

[1] Consider neregulate numai acele deschideri care constituie încercări întîmplătoare ușor de respins și care au numai o asemănare exterioară cu noi sisteme de dezvoltare, serios elaborate.

(Comentariu al lui Alehin)

Amenință 9.C:e6 fe 10.Dh5+ urmat de Ng5+.

8. . . **Nf8-e7**

Dacă 8...h6, atunci 9.C:e6 fe 10. Dh5+ Re7 11.Dh4+.

9. Dd1-g4! . . .

Mult mai bine decît 9.Dh5, după care negrul s-ar fi putut apăra cu 9...g6 10.Dg4 Cf8. Acum negrul nu are nimic mai bun decît 9...N:g5 10. N:g5 Dc7 11.Nh4! g6 12.Ce2 c5 13.c3 și albul obține o excelentă poziție de atac.

9. . . **Cd7-f8**

Această mutare permite albului să inițieze o combinație.

10. Cg5:h7! **Th8:h7**

Dacă 10... C:h7, atunci 11. D:g7.

11. Nd3:h7 **Cf8:h7**
12. Dg4:g7 **Ch7-f8**

Se pare că albul cîștigă ușor, pregătind prin g2-g3 înaintarea pionului său „h" întrucît negrul va fi nevoit să dea o figură pentru acest pion. Totuși negrul ar fi putut să împiedice acest plan organizînd un contraatac în centru. De pildă: 13.g3

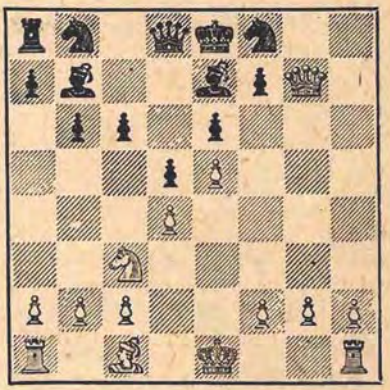

c5 14.h4 (sau 14.Ce2 Cc6 15.c3 cd 16.cd Na6! după care urmează Cb4) 14...cd 15.Ce2 d3! 16.cd d4 17.Th2 Na6.

Albul poate valorifica imediat avantajul poziției sale numai printr-un singur mijloc.

(Vezi diagrama din pag. 72).

13. h2-h4!	. . .

O mutare neașteptată — prima verigă a unei combinații care duce la cîștigarea damei.

13. ...	**Ne7:h4**
14. Th1:h4!	**Dd8:h4**
15. Nc1-g5	...

Acum negrul este nevoit să dea dama pentru turn deoarece după ocuparea cîmpului f6 de către dama albă se amenință mat la e7 și la d8.

15. . .	**Dh4-h1+**
16. Re1-d2	**Dh1:g2**
17. Dg7-f6	**Dg2:g5+**
18. Df6:g5	. . .

Restul este o chestiune de tehnică.

18. ...	**Cf8-g6**
19. f2-f4	**Cg6-e7**
20. Ta1-h1	**Cb8-d7**
21. Cc3-d1	**Cd7-f8**
22. Cd1-e3	**Nb7-c8**
23. Ce3-g4	**Nc8-d7**
24. Th1-h8	**Ce7-g6**
25. Cg4-f6+	**Re8-d8**
26. Dg5:g6!	Negrul cedează.

Nr. 5. APĂRAREA PHILIDOR

BLUMENFELD — ALEHIN

A doua partidă a meciului, Moscova, 1908

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**d7-d6**
3. d2-d4	**Cb8-d7**

Mai corectă este mutarea 3...Cf6 deoarece continuarea 4.de C:e4 5.Nc4 c6 nu provoacă nici o dificultate negrului. După mutarea din partidă albul ar fi putut alege varianta 4.Nc4 c6 5. Cc3 Ne7 6.de de 7.Cg5! N:g5 8.Dh5! care să-i asigure un mic avantaj în final.

4. b2-b3	. . .

Acum negrul nu mai are să se teamă de vreo surpriză și poate să-și continue liniștit dezvoltarea.

4. . .	**c7-c6**
5. Nc1-b2	**Dd8-c7**
6. Cb1-d2	. . .

Cu intenția de a ataca pentru a treia oară pionul „e" prin mutarea Cc4, obligîndu-l astfel pe adversar să-și modifice structura pionilor. Negrul demonstrează însă foarte simplu zădărnicia acestui plan.

6. . .	**Cg8-e7**

Calul este adus la g6 de unde, asigurînd apărarea pionului e5, poate să ocupe eventual punctul f4, devenit slab datorită dezvoltării nebunului la b2.

7. Nf1-e2	. . .

Fără îndoială, ar fi fost mai bine să se pareze amenințarea negrului prin 7.g3, urmat de Ng2, cu atît mai mult cu cît cîmpul de acțiune al nebunului la e2 este egal aproape cu zero.

7. . .	**Ce7-g6**
8. 0—0	**Nf8-e7**
9. a2-a4	. . .

O pierdere de timp, deoarece în această poziție albul ar fi putut să nu se teamă de mutarea 9...b5.

9. . .	**0—0**
10. Cd2-c4	**Tf8-d8**

In varianta Hanham, coloana „d" este tot atît de importantă ca și coloana „e" în varianta schimbului din apărarea franceză.

11. Dd1-c1	. . .

Fireşte că dama părăseşte coloana sub ameninţarea turnului negru, dar ar fi fost necesar să se împiedice schimbul nebunului din e2, care s-ar fi putut dovedi foarte util. Lucrul acesta se putea obţine jucînd întîi 11.Te1 şi apoi Nf1.

Negrul foloseşte imediat această mică greşeală strategică.

11. . .	Cg6-f4
12. Tf1-e1	Cf4:e2+
13. Te1:e2	f7-f6

După schimbul nebunului advers de alb, slăbiciunea cîmpurilor albe rezultată în urma mutării f7-f6 nu mai este periculoasă.

14. Cf3-h4	Cd7-f8

Calul tinde spre f4.

15. Cc4-e3	Cf8-e6
16. d4:e5	. . .

Albul s-a convins că nu mai poate împiedica deschiderea coloanei „d" şi aceasta demonstrează incorectitudinea strategiei sale în deschidere. Continuarea 16.Cef5 Nf8 17.c3 g6 18.Cg3 Cf4 19.Td2 Ne6 20.Dc2 Df7 era şi mai puţin atrăgătoare pentru alb.

16. . .	d6:e5
17. Ch4-f5	. . .

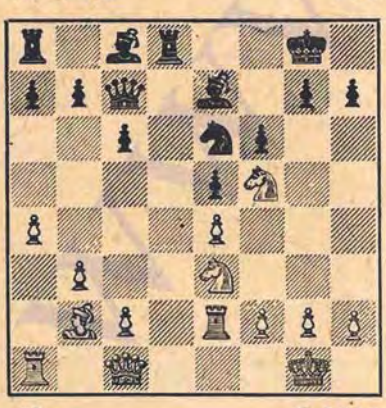

17. ...	Ne7-b4 !

O manevră bine gîndită, care are ca scop ocuparea definitivă a coloanei „d". Se ameninţă direct 18... Cf4 şi, în afară de aceasta, mutarea aceasta provoacă replica 18. c3, care slăbeşte cîmpul d3.

18. c2-c3	...

Alte posibilităţi erau: 18. g3 Cg5, sau 18. f3 Cf4 19. Tf2 N:f5 20. ef (dacă 20. C:f5 atunci 20... Nc5 21. Ce3 Db6 22. a5! N:e3 23. ab N:c1 24. T:c1 ab cu un pion în plus) 20... Nc5 şi negrul ameninţînd cu mutările 21... Cd5 şi Db6 trebuie să cîştige.

18. ...	Ce6-f4

Cîştigă un tempo important care permite turnului a8 să intre imediat în joc, după schimbarea nebunului c8.

In cazul mutării 18... Nf8 albul ar mai fi putut să se apere cu 19. Td2 Cf4 20. T:d8 D:d8 21. Dd1.

19. Te2-d2	Nc8:f5
20. Ce3:f5	Nb4-c5
21. b3-b4	...

Altfel nebunul ar fi păstrat după a7-a5 o poziţie dominantă pe diagonala a7-g1.

21. ...	Nc5-f8
22. Td2:d8	...

Albul nu are alegere deoarece coloana „d" este pierdută.

22. ...	Ta8:d8
23. Dc1-c2	Dc7-d7
24. Ta1-f1	...

Eliberează dama, care era ţintuită pe loc din cauza ameninţării de mat la d1.

24. ...	Dd7-d3 !
25. Dc2-b3+	...

Dacă 25. D:d3 T:d3 26. Cg3 c5! 27. bc N:c5 urmat de Td2, atunci poziţia albului ar fi fost fără speranţă.

25. ...	Rg8-h8
26. Cf5-g3	...

Forțat. Negrul stăpînește acum toată tabla.

26. ...	h7-h5

Aceasta nu este însă calea cea mai scurtă spre victorie. Mai exact ar fi fost 26... Ce2+ 27. C:e2 D:e2 28. Nc1 D:e4 29. Df7 c5! 30. bc N:c5 31. Dc7 Nb6 și negrul trebuie să cîștige ușor.

27. Nb2-c1	...

La rîndul său albul nu găsește cea mai bună continuare și scapă ultima sa șansă, 27. h4!, la care negrul nu ar fi putut răspunde cu 27... g5 din cauza slăbirii periculoase a poziției regelui (28. Df7! Ng7 29. hg fg 30. Nc1). El ar fi fost nevoit să se mulțumească cu varianta 27... Ce2+ 28. C:e2 D:e2 29. Nc1 D:e4 30. Df7 c5! 31. D:h5+ Rg8 care ar fi dus de altfel și ea în cele din urmă la victorie.

27. ...	h5-h4!
28. Nc1:f4	e5:f4
29. Cg3-f5	...

Dacă 29... D:e4, atunci 30. C:h4 și negrul mai poate spera la apărare. Dar mutarea următoare spulberă toate speranțele adversarului.

29. ...	h4-h3!

O lovitură hotăritoare, cum se vede din variantele: 30. f3 De2! 31. gh Td2, sau 30. gh D:e4 31. Cd4 Td5! (32. f3 De3+! după care urmează T:d4), sau 30. Te1 Dd2! 31. Tf1 De2.

30. Db3-e6	h3:g2
31. Rg1:g2	...

Dacă 31. Te1, atunci 31... D:c3 32. Tb1 Dc2 33. Te1 Td1 (cel mai simplu) 34. T:d1 D:d1+ 35. R:g2 Dg4+ 36. Rf1 N:b4 37. Dc8+ Rh7 38. D:b7 a5 39. D:c6 f3! și negrul cîștigă.

31. ...	f4-f3+
32. Rg2-g1	Dd3:f1+

Și mat la mutarea următoare.

Nr. 6. GAMBITUL REGELUI

ALEHIN — JUKOVSKI

Jucată prin corespondență în anii 1908—1909

1. e2-e4	e7-e5
2. f2-f4	e5:f4
3. Cg1-f3	g7-g5
4. h2-h4	g5-g4
5. Cf3-e5	Cg8-f6
6. Nf1-c4	d7-d5
7. e4:d5	Nf8-d6
8. 0—0	...

Această mutare propusă de Rice nu are o valoare teoretică, deoarece prin 8... 0—0 negrul poate trece într-o variantă favorabilă a gambitului Kiezeritzky. In afară de aceasta, negrul poate accepta fără riscuri sacrificiul temporar al calului, deoarece, după cum ne-a arătat practica turneelor, albul nu poate spera decît cel mult la remiză.

8. ...	Nd6:e5
9. Tf1-e1	Dd8-e7
10. c2-c3	...

Nu 10. d4 din cauza 10... N:d4+.

10. ...	g4-g3

O încercare de a combate sacrificiul de cal printr-un contraatac tăios. In afară de aceasta, negrul ar fi putut alege între 10... f3 (meciul analitic Lasker-Cigorin, Brighton, 1904) și 10... Ch5! (mutarea lui Iasnogrodski). După părerea mea, această ultimă continuare este cea mai puternică.

11. d2-d4	Cf6-g4
12. Cb1-d2	De7:h4
13. Cd2-f3	Dh4-h6

Amenință 14... Cf2 cu cîștigarea damei. Dacă 14. T:e5+ C:e5 15. de Ng4, albul nu are destulă compensație pentru sacrificiul de calitate, iar la 14. De2 (14. Dd2 Ce3!) negrul cîștigă după 14... 0—0 15. de Cf2 16. Rf1 Dh1+ 17. Cg1 Ch3! De aceea albul nu are nimic mai bun decît următorul atac.

14. Dd1-a4+ Nc8-d7
15. Da4-a3 ...

Intr-o partidă Lipschütz-Napier s-a jucat: 15. Db4 Cc6! 16. dc N:c6 17. Nb5 0—0—0 18. N:c6 bc 19. de Cf2 20. Rf1 Dh1+ 21. Cg1 Ch3! 22. Dc5 (sau 22. gh f3) 22... f3! 23. gf C:g1 și negrul cîștigă. Însă pe cîmpul a3 dama rămîne multă vreme afară din joc.

15. ... Cb8-c6!
16. d5:c6 ...

Nu există alegere. După 16. de Cc:e5 urmat de 0—0—0 atacul negrului ar fi fost imparabil.

16. ... Nd7:c6
17. d4-d5 ...

Evident forțat.

17. ... Nc6:d5

Foarte ingenios. E posibil totuși ca varianta simplă 17... Nd7 18. Dc5! f6! 19. d6 c6 prin care negrul rămîne cu doi pioni în plus și cu o poziție suficient de solidă, să fi fost mai bună.

Mutarea din partidă duce la complicații extrem de interesante, greu de prevăzut și calculat.

18. Nc4:d5 Dh6-b6+
19. Cf3-d4 0—0—0

Regele este în siguranță și negrul are o excelentă poziție de atac. Pentru a evita pierderea imediată albul este nevoit să facă sacrificii.

20. Te1:e5 ...

In vederea variantei 20... C:e5 21. Db3 D:b3 22. N:b3 care ar fi oferit albului șanse foarte bune de remiză. Dar negrul a pregătit o nouă surpriză.

20. ... Td8:d5!

O combinație foarte departe calculată, cu ajutorul căreia negrul vrea să forțeze cîștigul, cu toate că are mai puțin un turn și un nebun.

21. Te5:d5 Db6-h6
22. Cd4-f3 ...

După 22. D:a7 Dh2+ 23. Rf1 Dh1+ 24. Re2 D:g2+ 25. Rd3 D:d5 26. Da8+ Rd7 27. D:h8 negrul nu numai că ar obține remiză prin șah etern: 27... Ce5+ 28. Rc2 De4+ 29. Rb3 Dd5+, ci poate să riște să-și valorifice periculoșii săi pioni liberi, jucînd 27... f3!

22. ... Cg4-f2
23. Rg1-f1 Th8-e8!

Cu amenințarea 24... Dh1+ 25. Cg1 D:g1+ și 26. Te1 mat.

24. Nc1:f4 ...

Singura posibilitate de a scăpa de presiune.

24. . . Dh6-h1+!
25. Cf3-g1 Cf2-g4

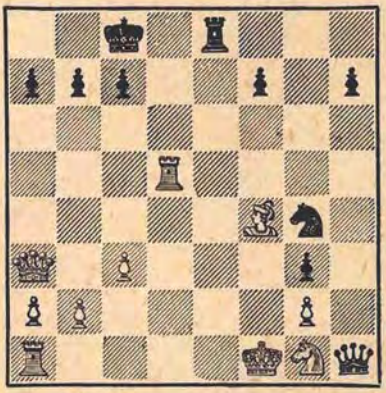

26. Td5-h5! ...

Cel mai simplu şi mai sigur pro cedeu de a salva partida.

Jucînd 26. Te5 albul s-ar fi expus unor noi pericole (fără nici o şansă de cîştig) după cum arată următoarele variante interesante:

26. Te5 Ch2+ 27. Re2 Td8! (preîntîmpină fuga regelui pe flancul damei) 28. N:g3! D:g2+ 29. Nf2 Dg4+ 30. Re3 (sau 30. Re1 Dg2! 31. Re2 Dg4+ şi negrul are remiza asigurată) 30... f5! şi împotriva ameninţării 31... Dg5+ 32. Re2 Dd2 mat, albul are numai următoarele posibilităţi de apărare:

I. 31. De7 f4+ 32. Re4 Dg2+ 33. R:f4 D:f2+ şi negrul are cel puţin şah etern, deoarece albul nu poate muta regele la g5 din cauza 34... Dg3+, 35... Dg4+ şi 36... Dg6 mat.

II. 31. Db4 Dg5+ 32. Df4 Cg4+! (mai tare decît 32... Td3+) 33. Rf3 C:e5+ 34. D:e5 Dg4+ 35. Re3 f4+ 36. Re4 Dg2+ 37. Cf3 D:f2 cu şanse bune de cîştig, deoarece albul nu poate să apere în acelaşi timp şi regele şi pionii de pe flancul damei.

26. . .	**Dh1:h5**
27. Cg1-h3	**Dh5-b5+**

Manevra tentantă 27... Ch2+ 28. Rg1 Cf3+ 29. Rh1 Tg8! cu ameninţarea 30... D:h3+ şi 31... g2 mat, ar fi dat numai remiză dacă albul joacă corect, de exemplu: 30. N:g3 T:g3 31. Df8+ Rd7 32. Td1+ Rc6 33. De8+ Rb6 34. De3+ Ra6 35. Dd3+! (nu însă 35. De2+ b5! 36. Df1 Ch4 şi negrul trebuie să cîştige) 35... Rb6! (nu însă 35... b5 din cauza 36. Dd7! cu ameninţare de mat în trei mutări) 36. De3+ Ra6! (dacă 36... c5 atunci 37. Td6+ Ra5 38. Th6 Df5 39. Cg1 şi negrul cîştigă) 37. Dd3+ şi remiză.

28. Rf1-g1!	**. . .**

Continuînd cu 28. c4 albul ar fi putut păstra avantajul material, însă ar fi dat adversarului şanse de cîştig. De exemplu: 28. c4 D:c4+ 29. Rg1 Dd4+ 30. Rh1 Cf2+ 31. C:f2 gf 32. Ng3 (sau 32. Dg3 D:b2 33. Tf1 D:a2) 32... Df6 33. Tf1 Dh6+ 34. Nh2 Te1 35. Dd3 Dc1 şi negrul cîştigă.

28. ...	**Db5-b6+**
29. Rg1-h1	**Cg4-f2+**
30. Ch3:f2	**Db6:f2!**

Nu însă 30... gf 31. Tf1 Df6 32. g3 şi albul cîştigă.

31. Nf4:g3	**Df2:g3**
32. Da3:a7	**...**

Această luptă extrem de tăioasă a dus la un final liniştit, cu forţe egale. Negrul se mulţumeşte cu şah etern deoarece singura lui încercare de a cîştiga prin 32... Te4 este respinsă cu uşurinţă prin 33. Rg1!

32. ...	**Te8-e1+**
33. Ta1:e1	**Dg3:e1+**
34. Rh1-h2	**De1-h4+**
35. Rh2-g1	**Dh4-e1+**

Remiză.

Nr. 7. PARTIDA SPANIOLĂ

VIGODCIKOV **ALEHIN**

Jucată prin corespondenţă în anii 1908—1909

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5-a4	**Cg8-f6**
5. 0—0	**Nf8-c5**

Această mutare, propusă în 1908 de către maestrul danez Möller este — după părerea mea — mult superioară reputaţiei de care se bucură. (Se pare că mai tîrziu Alehin şi-a schimbat părerea în legătură cu mutarea 5... Nc5 — vezi comentariul la partida Nr. 195 Alehin—H. Steiner — V. P.).

6. Cf3:e5	**...**

Albul ar fi putut juca și 6. c3, la care cel mai bun răspuns este 6... Na7! ca în partida Yates-Alehin (Hastings 1922) care a continuat cu 7. d4 (este interesantă varianta 7. Te1 Cg4! 8. d4 ed 9. cd C:d4! 10. C:d4 Dh4! cu atac cîștigător) 7... C:e4 8. De2 f5 9. de 0—0 10. Cbd2 d5 11. ed C:d6 12. Nb3+ Rh8 13. Cc4 f4 14. Cce5 C:e5 15. C:e5 Dg5 16. Nd2 Nh3 17. Nd5 Tae8 18. Tfe1 Te6! 19. Dd3 și aici negrul a făcut mutarea neașteptată 19... Ne3 obținînd numai remiză, în loc să cîștige simplu un pion cu 19... N:g2 și T:e5.

6. ...	**Cc6:e5**
7. d2-d4	**Cf6:e4!**
8. Tf1-e1	**...**

La 8. dc C:c5 9. Dd4 De7! 10. Nf4 f6 (Green-Alehin, Portsmouth, 1923) albul nu are compensație pentru pionul sacrificat.

La 8. De2 (Takács-Alehin, Viena 1922) urmează 8... Ne7 9. D:e4 Cg6 10. c4 0—0 11. Cc3 f5 cu bune posibilități de atac pentru negru. Această interesantă partidă a continuat astfel: 12. Df3 Ch4 13. Dd3 b5 14. Nb3 Rh8 15. Nf4 Cg6 16. Nd2 Nb7 17. Tfe1 bc 18. N:c4 d5 19. Nb3 c5! 20. dc d4 21. Ca4 Ne4 22. Dc4 Ng5 23. Dc1 N:d2 24. D:d2 Ch4 25. f3 N:f3 26. g3 și negrul ar fi putut obține o victorie rapidă prin sacrificiul 26... f4! 27. gh D:h4, deoarece la 28. Nc2 ar fi urmat 28... d3! 29. N:d3 Tad8.

8. ...	**Nc5-e7**
9. Te1:e4	**Ce5-g6**
10. Cb1-c3	**0—0**
11. Cc3-d5	**Ne7-d6!**

Păstrarea acestui nebun este foarte importantă. Acum negrul a scăpat de toate dificultățile din deschidere și trebuie să obțină cel puțin joc egal.

12. Dd1-f3	**...**

La 12. c4 negrul ar fi avut răspunsul foarte tare 12... f5 13. Te1 b5!

12. ...	**f7-f5**

In această poziție însă, mutarea f7-f5 este prematură deoarece albul cîștigă un tempo foarte important pentru aducerea nebunului la b3, iar negrul pierde posibilitatea de a juca b7-b5. Corect ar fi fost 12... b5 13. Nb3 Nb7 cu șanse bune pentru negru.

13. Na4-b3!	**Rg8-h8**

Turnul nu poate fi luat din cauză că urmează mat în patru mutări.

14. Te4-e2	**f5-f4**

Pentru pregătirea mutării 15... c6. După 14... Dh4 urmează 15. h3 D:d4 16. c3 Dc5 17. Ne3 Dc6 18. Nd4 cu atac puternic pentru alb.

15. c2-c4	**c7-c6**

Negrul proiectează sacrificarea turnului la mutarea a 17-a. Ar fi fost insuficient 15... Dg5 16. c5 Ch4 din cauza 17. Dg3!, sau 15... c5 din cauza 16. Nc2 (ceea ce se amenință în toate cazurile).

16. c4-c5	**Nd6-b8**
17. Cd5-b6	**...**

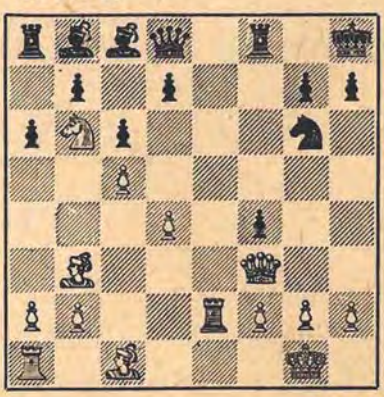

17. ...	**d7-d5!**

Sacrificiul de turn este corect şi albul ar fi trebuit să nu-l accepte, jucînd 18. C:c8! (nu merge imediat 18. Nc2 din cauza 18... Dg5!) 18... D:c8 19. Nc2! cu un mic avantaj.

Este uşor de înţeles că albul a fost tentat de cîştigul turnului deoarece consecinţele atacului pus la cale de negru nu sînt de loc evidente.

18. Cb6:a8	**Cg6-h4**
19. Df3-c3	...

Desigur că nu merge 19. Dh5 din cauza 19... g6 20. Dh6 Cf5 şi 21... C:d4.

După 19. Dd3! ar fi intervenit complicaţii interesante. Continuarea ar fi fost probabil următoarea: 19... Nf5 20. Dc3 (sau 20. Dd1 Dg5!) 20... f3 21. Te3! (După 21. gf urmează 21... Df6 22. f4 Ng4) 21... fg 22. f3! Dg5! (ameninţă 23... N:h2+) 23. Te5 N:e5! 24. N:g5 N:d4+ 25. D:d4 C:f3+ 26. R:g2 C:d4 27. Cb6 Ne4+ 28. Rg3 Tf3+ 29. Rh4 Nf5! şi mat în cîteva mutări.

Desfăşurarea partidei înlesneşte întrucîtva atacul negrului, deoarece se creează o ameninţare legată de sacrificiul damei.

19. ...	**f4-f3**
20. Te2-e5	...

Forţat, deoarece după mutarea firească 20. Te3 ar fi urmat 20... Dg5! 21. g3 N:g3! 22. hg D:g3+ 23. fg f2+ 24. Rf1 Nh3+ şi negrul cîştigă.

20. ...	**Nb8:e5**
21. d4:e5	**Ch4:g2!**

Ameninţă Dd8-h4-h3.

22. Dc3-d4	**Dd8-d7**

Negrul ar fi putut obţine cîştigul prin 22... Cf4! 23. N:f4 Dh4! dar continuarea aleasă decide de asemenea.

23. e5-e6	...

După 23. Rh1 Dh3 albul nu ar mai fi avut apărare împotriva 24... Ce1!

23. ...	**Dd7:e6**
24. Nc1-d2	**De6-g6!**

Mai tare decît 24... Dh3 25. Nc3 Tg8 26. De5 Cf4 27. Dg5 şi nu se poate juca 27... Ng4 din cauza 28. N:g7+ cu şah etern.

25. Nb3-c2	. . .

După 25. Rh1 urmează 25... Ce1! iar după 25. Rf1 urmează 25... Nh3 şi negrul cîştigă.

25. ...	**Dg6:c2**
26. Rg1-h1	**Dc2-g6**
27. Ta1-g1	**Nc8-h3**
28. Ca8-b6	**Cg2-f4!**

Această mutare, pregătită prin ultimele manevre ale negrului, cîştigă imediat, deoarece după schimbul damelor şi pierderea calităţii, poziţia albului este lipsită de speranţe.

29. Tg1:g6	**Nh3-g2+**
30. Tg6:g2	**f3:g2+**
31. Rh1-g1	**Cf4-e2+**
32. Rg1:g2	**Ce2:d4**

Albul cedează.

Nr. 8. PARTIDA VIENEZĂ

ALEHIN GREGORI

Turneul rus al amatorilor, Petersburg, 1909

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cb1-c3	**Cg8-f6**
3. Nf1-c4	**Cb8-c6**

Cel mai bine este aici 3... C:e4!

4. d2-d3	**Nf8-b4**
5. Nc1-g5	**Cc6-d4**

Această manevră nu este recomandabilă deoarece duce numai la închiderea diagonalei nebunului din c8.

Cea mai bună continuare este 5... h6 6. N:f6 N:c3+ 7. bc D:f6 cu șanse egale.

6. a2-a3 ...

Cel mai simplu, deoarece 6... Na5 este rău din cauza 7. b4 și 8. Cd5. Era de considerat și 6. f4 d6 7. Cf3.

6. ... Nb4:c3+
7. b2:c3 Cd4-e6
8. h2-h4 ! ...

O mutare tare. După 8. Nd2 ar fi urmat 8... d5 9. ed C:d5 10. De2 f6. După 8. h4 h6 9. Nd2 această manevră nu este avantajoasă pentru negru, de exemplu: 9... d5 10. ed C:d5 11. De2 Dd6 (11... f6 12. Dh5+) 12. Cf3 f6 13. De4 Ce7 14. d4 și albul are un joc mai bun.

8. ... h7-h6

Desigur că nu se poate 8... C:g5 9. hg Cg8 deoarece urmează 10. g6!

9. Ng5-d2 d7-d6
10. Dd1-f3 ...

Planul înaintării pionului „g", a cărui punere în aplicare începe prin mutarea din partidă, este oarecum superficial și lipsit de forță reală. Dezvoltarea simplă prin 10. Ce2 și 11. Cg3 ar fi dat albului un joc mai bun fără nici un fel de complicații.

10. ... Nc8-d7
11. g2-g4 Dd8-e7
12. g4-g5 Cf6-g8

Ar fi trebuit folosit momentul prielnic pentru a schimba turnul inactiv din h8, obținînd un joc satisfăcător: 12... hg 13. hg T:h1 14. D:h1 (după 14. gf urmează 14... T:g1+ 15. Re2 T:a1! 16. fe Tg1! cu avantaj pentru negru) 14... Cg8 15. Dh7 0—0—0. Impotriva atacului riscat al albului, negrul ar fi putut răspunde printr-o manevră precisă și energică dar, nealegînd cea mai bună tactică, el permite albului să-și valorifice intențiile

13. Ta1-b1 Nd7-c6
14. Cg1-h3 ...

Dezvoltarea nesatisfăcătoare a calului este o consecință directă a mutărilor riscate premergătoare.

14. ... Rc8-d7

Aci era mai bine 14... hg 15. hg 0—0—0 16. De3 Rb8 17. Tg1, cu care se ajunge — e drept — la o poziție complicată, dar nu lipsită de șanse pentru negru. Pe flancul damei regele lui s-ar fi găsit într-o siguranță mai mare decît în centru, unde va deveni ioarte curînd o victimă a atacului albului.

15. Df3-g4 ! ...

Cu intenția de a aduce calul în centru, după înaintarea pionului „f" și schimbarea lui.

15. . . Ta8-f8

Pregătirea pentru contraatacul f7-f5 pe care albul îl respinge printr-un sacrificiu frumos. Dar poziția negrului este de pe acum slăbită din cauza greșelii de la mutarea a 14-a.

16. f2-f4 f7-f5

După 16... h5 17. Dg3 ef 18. C:f4 C:f4 19. N:f4 N:e4 urmează 20. 0—0! cu atac cîștigător.

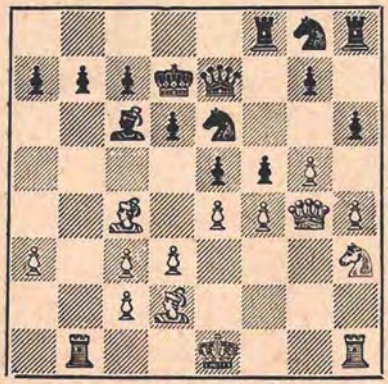

17. e4:f5 ! ...

Ideea fundamentală a acestui sacrificiu, ale cărui consecințe n-au fost ușor de calculat, constă în atragerea nebunului negru la h1. Prin înaintarea ulterioară a pionului „d", albul caută să lipsească de apărare pionul b7.

17. ...	**Nc6:h1**
18. f5:e6+	**Rd7-c8**

Dacă 18... Re8 (slab ar fi fost 18... Rd8 deoarece urmează 19. Dg1 și 20. D:a7 cu amenințare de mat) atunci 19. Dg1 d5 20. Nb5+ Rd8 (20... c6 21. N:c6+!) 21. Nd7 și albul câștigă.

19. Dg4-g1 ! ...

Dama pătrunde cu tempo în lagărul adversarului.

19. ... **c7-c6 !**

O resursă ingenioasă. Dacă acum 20. D:h1 atunci 20... d5 21. Nb3 D:e6 și negrul preia inițiativa. După 19... b6 sau Rb8 20. D:h1 albul, în afara avantajului material, ar fi păstrat și atac.

20. Dg1:a7 ! **c6-c5**

Singurul mijloc de apărare împotriva amenințărilor 21. Da8+ și 21. T:b7.

21. d3-d4 ! ...

Numai această manevră confirmă justețea sacrificiului de la mutarea a 17-a. Acum nu se poate juca 21... ed 22. cd cd deoarece urmează 23. Na5! cu mat inevitabil.

21. ...	**De7-c7**
22. d4-d5	...

După această mutare, amenințarea 23. T:b7 nu mai poate fi parată. Dacă 22... Db8, atunci ar fi urmat 23. Da4 Td8 (sau 23... Dc7 24. Tb5! cu amenințarea 25. Ta5) 24. T:b7! R:b7 25. Da6+ Rc7 26. Dc6 mat.

22. ...	**Cg8-e7**
23. Tb1:b7 !	**Dc7:b7**
24. Nc4-a6	**Nh1:d5**
25. c3-c4 !	...

Mai câștigă și pionul d6 deoarece se amenință 25. Na5 cu mat.

25. ...	**Db7:a6**
26. Da7:a6+	**Nd5-b7**
27. Da6:d6	**Ce7-c6**
28. g5:h6	**g7:h6**
29. f4-f5 !	...

Calea cea mai scurtă spre victorie. Negrul este forțat să ia pionul, după care pierde o figură.

29. ...	**Tf8:f5**
30. Dd6-d7+	**Rc8-b8**
31. e6-e7	**Cc6:e7**
32. Dd7:e7	**Th8-f8**
33. De7-d6+	**Rb8-a8**
34. Nd2:h6	**Tf8-f6**
35. Dd6-d8+	**Ra8-a7**
36. Nh6-e3	**Tf5-f3**
37. Ne3:c5+	**Ra7-a6**
38. Dd8-b8	Negrul cedează.

Nr. 9. PARTIDA SPANIOLĂ

VERLINSKI — **ALEHIN**

Turneul rus al amatorilor, Petersburg, 1909

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5:c6	**d7:c6**
5. d2-d4	**e5:d4**
6. Dd1:d4	**Dd8:d4**
7. Cf3:d4	**c6-c5**
8. Cd4-e2	**Nc8-d7**
9. b2-b3	...

Așa a jucat Lasker împotriva lui Tarrasch în prima partidă a meciului din 1908. Ultimul a continuat cu 9... Nc6 10. f3 Ne7 11. Nb2 Nf6 și după schimbul nebunilor a pierdut cea mai bună șansă a sa — acțiunea coordonată a perechii de nebuni.

9. ...	**c5-c4 !**

Chiar dacă negrul nu ar recîștiga pionul pe care îl sacrifică, el ar avea o compensație suficientă în faptul că pionii albi de pe flancul damei vor fi dislocați. Dar albul nu va putea să-și păstreze multă vreme avantajul material, ceea ce dovedește că ultima lui mutare este insuficientă. Consider că replica 9... c4 anihilează mutarea a 9-a a albului.

10. b3:c4	**Nd7-a4**
11. c2-c3	**0—0—0**
12. Cb1-d2	...

Celelalte mutări nu sînt mai bune, de exemplu: 12. Cd4 c5 13. Cb3 Te8 14. f3 f5 15. C1d2 Cf6 cu joc mai bun pentru negru, sau 12. 0—0 Nc2 13. Cd2 Cf6 14. Cg3 (14. f3 Nc5+ și 15... Nd3) 14... Nc5 și negrul recîștigă pionul cu o poziție excelentă.

12. ...	**Na4-c2**
13. f2-f3	...

Continuarea 13. 0—0 duce la a doua dintre variantele mai sus arătate.

13. ...	**Nf8-c5**

Împiedică mutarea 14. Cd4 (avînd în vedere răspunsul 14... T:d4 !) și îl obligă pe adversar să piardă timp prețios pentru neutralizarea acestui nebun primejdios.

14. a2-a4	**Cg8-f6**
15. Nc1-a3	...

Încercarea de a lichida acțiunea nebunului din c5 pe diagonala a7-g1 nu reușește. Mai multe șanse de remiză dădea 15. Cd4 N:d4 16. cd T:d4 17. Nb2 Td3 deși și în acest caz presiunea negrului pe coloana „d" ar fi fost foarte neplăcută.

15. ...	**Nc5-e3 !**
16. Cd2-f1	**Ne3-a7**
17. a4-a5	...

Dacă s-ar fi jucat direct 17. c5, atunci ar fi urmat N:a4.

17. ...	**Td8-d3**
18. c4-c5	**Th8-d8**
19. Re1-f2	...

Albul ar fi putut rezista mai mult continuînd cu 19. Nb4 Td1+ 20. T:d1 T:d1+ 21. Rf2 Cd7 22. Cfg3 T:h1 23. C:h1 C:c5 24. N:c5 (după 24. Re1 urmează 24... Cb3 și 25... c5) 24... N:c5+ 25. Cd4 b6 26. ab cb, însă sfîrșitul partidei n-ar fi comportat discuții deoarece negrul rămîne cu doi nebuni și un pion liber

Mutarea din partidă permite un final elegant.

19. ...	**Cf6-d7**
20. Cf1-e3	...

20. ... Cd7:c5 !

Cu amenințarea (în cazul mutării 21. C:c2) de a da mat în cinci mutări: 21... C:e4++ 22. Re1 Td1+! 23. T:d1 Nf2+! 24. Rf1 T:d1+ 25. Ce1 T:e1 mat.

21. Ce2-d4 Nc2-b3

Cîștigă pionul c3, deoarece după 22. Thc1 sau 22. Nb2 urmează 22... T3:d4! și apoi 23... Cd3+.

22. Rf2-e2 Td3:c3
23. Na3-b2 ...

Prin 23. Cdf5 albul ar fi putut salva figura, însă aceasta n-ar fi schimbat rezultatul final.

23. ... Tc3:e3+!
24. Re2:e3 Cc5-e6
25. Ta1-a3 ...

Sau 25. Thd1 N:d1 26. T:d1 C:d4 27. N:d4 N:d4+ 28. T:d4 T:d4 cu cîștig ușor.

25. ... Ce6:d4
26. Re3-f4 Na7-c5
27. Ta3-a1 Cd4-e2+
28. Rf4-g4 Nb3-e6+

Albul cedează.

Nr. 10. APĂRAREA FRANCEZĂ

SPEYER **ALEHIN**

Turneul de la Hamburg, 1910

1. e2-e4 e7-e6
2. d2-d4 d7-d5
3. Cb1-c3 Nf8-b4
4. Nc1-d2 ....

O idee interesantă care totuși nu dă avantaj albului, dacă negrul se apără corect.

4. ... Cg8-e7 !

Cel mai simplu, deoarece complicațiile care survin după 4... de 5. Dg4 sînt favorabile albului și îi dau posibilități de atac, de exemplu: 5... Cf6 6. D:g7 Tg8 7. Dh6 D:d4 8. 0—0—0 cu amenințarea 9. Ng5 sau 5... D:d4 6. Cf3 Df6 7. D:e4 și apoi 0—0—0 [1].

5. e4:d5 ...

Din cauza amenințării 5... de 6... D:d4.

5. ... e6:d5
6. Dd1-f3 ...

Desigur că aceasta nu este o mutare normală de dezvoltare și consecința va fi că aproape toate piesele albe vor ocupa cîmpuri slabe. Ar fi fost mai bine 6. Nd3, 7. Cge2, 8. 0—0 etc.

6. ... Cb8-c6
7. Nf1-b5 ...

Consecința mutării precedente.

7. ... 0—0
8. Cg1-e2 Nc8-f5

[1] Teoria modernă consideră toată această variantă ca fiind extrem de tăioasă. In cazul al doilea, indicat de Alehin, negrul poate juca de exemplu (în loc de 6... Df6) 6... Ch6! — V. P.

Spre deosebire de alb, figurile negre sînt plasate foarte armonios.

9. 0—0—0 ...

Rocada mare, proiectată încă de la mutarea 6. Df3, constituie o greșeală strategică: pe flancul regelui albul nu are nici un fel de șanse care să compenseze atacul advers pe flancul damei. Mai bine era 9. Tc1 și 10. 0—0.

9. ... **a7-a6 !**

Trebuie lichidat nebunul b5 pentru a cîștiga cîmpul c4 pentru cal.

10. Nb5-d3 **Nf5:d3**
11. Df3:d3 **Cc6-a5 !**
12. a2-a3 ...

Albul folosește posibilitatea schimbării uneia din figurile de atac, deoarece nu merge 12... Nd6 din cauza 13. C:d5.

12. ... **Nb4:c3**
13. Nd2:c3 **Ca5-c4**
14. Td1-e1 **Ce7-c6**

Din punct de vedere strategic, negrul are deja o poziție cîștigată, însă aici el comite o mică greșeală tactică permițînd adversarului să schimbe damele. In loc de aceasta un plan simplu de atac ar fi asigurat ușor cîștigul: 14... a5 ! urmat de b7-b5-b4. Partida ar fi putut și ar fi trebuit să fie decisă printr-un atac direct.

15. Ce2-f4 **Dd8-d6**

Altfel mutarea 16. Df3 ar fi fost și mai neplăcută pentru negru.

16. Dd3-f3 **Ta8-d8**

Mutarea firească 16... Tfd8 ar fi fost o greșeală, deoarece ar fi urmat 17. C:d5 D:d5 18. Te8+. Acum însă albul reușește să schimbe damele.

17. Cf4-d3 **a6-a5 !**

Mai bine mai tîrziu decît niciodată !

18. Df3-f4 ...

Altfel atacul negrului ar fi devenite imparabil.

18. ... **Dd6:f4+**

După 18... Dd7 albul ar fi putut începe un contraatac prin 19. h4 și 20. Th3.

19. Cd3:f4 **b7-b5**

Această înaintare rămîne puternică și după schimbarea damelor deoarece nebunul de la c3 stă foarte rău.

20. Cf4-d3 **Td8-b8**
21. Cd3-e5 . . .

Un alt mijloc de salvare a pionului d4 nu se vede. Dar acum va lua parte la atac și pionul „c".

21. ... **Cc6:e5**
22. d4:e5 **c7-c5 !**

Mai slab ar fi fost 22... b4 23. ab ab 24. Nd4 Ta8 25. b3.

23. b2-b3 ...

Din nou singura apărare împotriva amenințării 23... b4.

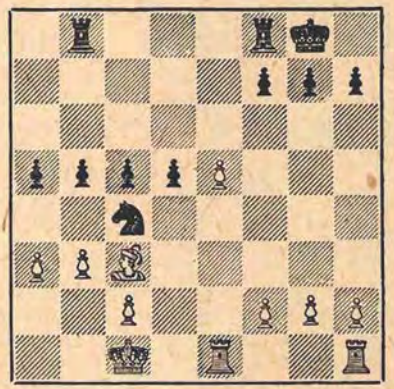

23. ... **d5-d4 !**

Mutarea cîştigătoare, deoarece acest pion va exercita o presiune decisivă în finalul de turnuri care urmează.

Dacă albul nu ia la c4 şi continuă cu 24. Nb2, atunci după 24... Cb6 şi apoi a5-a4 negrul obţine un avantaj suficient pentru cîştig.

24. b3:c4	**d4:c3**
25. Te1-e3	**. . .**

Forţat, deoarece după 25. cb T:b5 această mutare nu mai este posibilă din cauza 26... Tfb8.

25. ...	**b5-b4**
26. a3-a4	**Tb8-d8**

Pentru o mai bună apreciere a finalului rezultat trebuie să arătăm că albul nu poate oferi aici schimbul ambelor turnuri, de exemplu: 27. Td1 T:d1+ 28. R:d1 Td8+ 29. Td3 T:d3+ 30. cd g5! 31. h3 h5! 32. g3 (32. f3 h4) 32... g4! după care urmează Rg8-f8-e7-e6 şi R:e5. De aceea mutările următoare ale albului sînt forţate.

27. Th1-e1	**Td8-d4**
28. Te3-e4	**Td4:e4**
29. Te1:e4	**Tf8-d8**
30. e5-e6	**...**

După 30. Te2 negrul cîştigă un pion prin 30... Td4.

30. ...	**f7:e6**
31. Te4:e6	**Td8-d2**

După pătrunderea acestui turn, cîştigul este o chestiune de tehnică.

32. Te6-c6	**Td2:f2**
33. Rc1-b1	**Tf2-f1+**
34. Rb1-a2	**Tf1-c1**
35. Tc6:c5	**Tc1:c2+**
36. Ra2-b1	**Tc2-b2+**
37. Rb1-c1	**Tb2:g2**
38. Tc5-b5	**...**

Parează ameninţarea 38... b3.

38. ..	**Rg8-f7**
39. c4-c5	**Rf7-e6**
40. c5-c6	**Re6-d6**
41. c6-c7	**Rd6:c7**
42. Tb5:a5	**Tg2:h2**
43. Ta5-b5	**Th2-b2**
44. a4-a5	**Rc7-c6**
45. Tb5-b8	**Rc6-c5**
46. a5-a6	**Tb2-a2**
47. Tb8-c8+	**Rc5-b5**
48. Tc8-b8+	**Rb5-c4**

Albul cedează.

Nr. 11. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN YATES

Turneul de la Hamburg, 1910

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**Cg8-f6**
4. Nc1-g5	**Nf8-e7**
5. Cg1-f3	**Cb8-d7**
6. e2-e3	**0—0**
7. Dd1-c2	**...**

In legătură cu 8. 0—0—0, această mutare s-a bucurat de o mare popularitate între anii 1903 şi 1911, pînă cînd Teichman în partida cu Rotlevi (Karlsbad, 1911) a descoperit laturile slabe ale acestei manevre.

Mutarea 7. Dc2 nu este slabă ca atare. Este necesar numai ca la cel mai bun răspuns al negrului, 7... c5, să nu se facă rocada ci să se joace 8. Td1; în acest caz se ajunge prin intervertire de mutări la o poziţie similară cu aceea din partidele a 4-a şi a 10-a din meciul Capablanca-Lasker, cu şanse de ambele părţi.

7. ...	**b7-b6**

După acest răspuns, 8. 0—0—0 oferă şanse bune de atac albului; în acelaşi timp contraatacul imediat al negrului este îngreuiat deoarece pionul b6 împiedică mutările damei la a5 şi b6 şi aducerea calului la b6.

8.	c4:d5	e6:d5
9.	Nf1-d3	Nc8-b7
10.	h2-h4 !	...

O mutare importantă care împiedică manevra de eliberare 10... Ce4, care ar fi fost posibilă dacă albul ar fi făcut imediat rocada.

10.	...	c7-c5
11.	0—0—0	c5:d4

După 11... c4 albul ar fi preluat inițiativa prin 12. Nf5 a6 13. e4.

12.	Cf3:d4	...

In felul acesta albul își păstrează posibilitatea de atac împotriva pionului izolat d5 după cum arată, de exemplu, următoarea variantă: 12... Ce5 13. N:f6 C:d3+ 14. D:d3 N:f6 15. Rb1 după care urmează 16. Tc1, 17. g3 și 18. Thd1. Ar fi fost bine și 12. ed.

12.	...	Tf8-e8

Mutare jucată, probabil, pentru a răspunde la 13. Cf5 cu 13... Nf8, însă în felul acesta negrul pierde timp. El ar fi trebuit să contraatace fără întîrziere prin a7-a6 și b6-b5.

13.	Rc1-b1	...

Pentru ca la proiectatul 14. g4 negrul să nu poată — după 14... Ce5 — lua nebunul d3 cu șah.

13.	...	a7-a6
14.	g2-g4	b6-b5

Această mutare, făcută după o lungă gîndire, se dovedește totuși insuficientă din cauza sacrificiului turnului alb la mutarea a 22-a, lucru pe care negrul nu-l putea prevedea în momentul de față.

Totuși, și după 14... Cf8 15. Thg1 b5 16. Cf5 albul are o superioritate evidentă.

15.	Ng5:f6	Cd7:f6
16.	g4-g5	Cf6-e4
17.	Cc3:e4	d5:e4
18.	Nd3:e4	Nb7:e4
19.	Dc2:e4	Ne7:g5

Negrul a obținut poziția pe care a avut-o în vedere cînd a jucat 14... b5.

20.	Cd4-e6 !	...

In cele din urmă această combinație obligă pe negru să sacrifice un pion și albul obține victoria într-un final interesant.

20.	...	Dd8-e7
21.	h4:g5	h7-h6

Forțat, deoarece după 21... g6 cîștigă imediat 22. T:h7 ! D:e6 ! 23. Dh4 De4+ 24. D:e4 T:e4 25. Tdh1. Acesta este sensul atacului început cu mutarea 16. g5.

22.	g5:h6	De7:e6
23.	De4-d4 !	...

Cu intenția de a schimba damele nu la e6 ci la e4, unde poziția turnului negru este mai puțin favorabilă.

23.	...	De6-e4+
24.	Dd4:e4	Te8:e4
25.	h6:g7	Rg8:g7

Avînd un pion în plus și o poziție mai bună, albul trebuie bineînțeles să cîștige. Totuși, în finalul de turnuri mai trebuie învinse cîteva dificultăți tehnice.

26.	Td1-g1+	Rg7-f6
27.	Th1-h6+	Rf6-e7
28.	Tg1-c1	Ta8-a7
29.	Tc1-c6 !	a6-a5

Ultimele mutări ale negrului au fost forțate. Nu se putea juca 29... Te6 deoarece ar fi urmat 30. Tc:e6+ și 31. Th7+.

30.	Tc6-a6	Ta7:a6
31.	Th6:a6	a5-a4
32.	Ta6-b6	Te4-e5

33. Rb1-c2 **Te5-c5+**
34. Rc2-d3 **Re7-d7**

După 34... Td5+ ar fi urmat 35. Re4 Tc5 36. a3 şi apoi 37. f4 şi 38. Rd4.

35. a2-a3 **Tc5-f5**

Pentru a putea juca Rc7.

36. f2-f4 **Rd7-c7**
37. Tb6-h6 **Tf5-d5+**
38. Rd3-c3 **f7-f5**

Cu ajutorul acestei mutări, care este ultima şansă a negrului, el preîntîmpină 30. e4.

39. Th6-e6 ! **Rc7-d7**

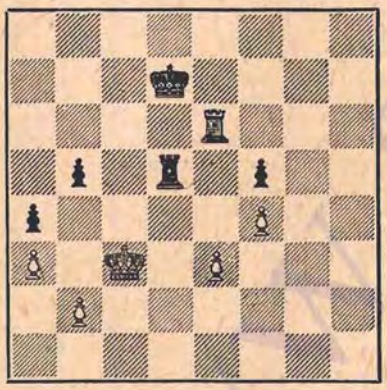

Cel mai interesant moment al finalului ! S-ar părea că schimbul turnurilor nu este avantajos deoarece după 40. Te5 T:e5 41. fe Re7 albul nu poate juca 42. Rd4 din cauza 42...Re6 iar după 42. Rb4 Re6 43. R:b5 R:e5 se ajunge la remiză deoarece pionul negru „f" se transformă la timp. Şi totuşi, finalul de pioni este cîştigat de alb datorită unei mici subtilităţi.

40. Te6-e5 ! **Td5:e5**
41. f4:e5 **Rd7-e7**
42. Rc3-d3 ! **Re7-d7**
43. e3-e4 **f5-f4**
44. Rd3-e2 ! . . .

Obligă pe negru să atace pionul.

44. . . **Rd7-e6**

Acum, după 45.Rf3 ? ar urma 45... R:e5 şi negrul cîştigă ! Dar prima mutare a albului rezolvă problema.

45. Re2-f2 ! Negrul cedează.

Nr. 12. DESCHIDEREA CELOR PATRU CAI

ALEHIN VIDMAR
Turneul de la Karlsbad, 1911

1. e2-e4 **e7-e5**
2. Cg1-f3 **Cb8-c6**
3. Cb1-c3 **Cg8-f6**
4. Nf1-b5 **Nf8-b4**
5. 0—0 **0—0**
6. Nb5:c6 **b7:c6**

După cea mai bună mutare 6...dc albul poate obţine cu uşurinţă remiza prin 7.C:e5 Te8 8.Cd3 N:c3 9.dc C:e4 10.Df3 sau să joace la atac prin 7.d3, urmat de Cc3-e2-g3, h2-h3, Ch2 şi f2-f4. După părerea mea însă acest atac are puţine şanse de succes, deoarece adversarul are perechea de nebuni şi bune posibilităţi de contraatac pe flancul damei.

7. Cf3:e5 **Dd8-e8**

După 7...Te8 8.d4 N:c3 9.bc C:e4 10.Df3 albul are un mic avantaj.

8. Ce5-g4 . . .

Mai tare este considerată mutarea 8.Cd3, cu continuarea 8...N:c3 9.dc D:e4 10.Te1 Dh4 11.Df3 şi 12.Nf4. Nu cred însă că acest sistem poate asigura succesul, în cazul unei apărări corecte. Totul se reduce la faptul că varianta schimbului în această deschidere este lipsită de vitalitate.

8. . . **Cf6:e4**

Cu 8...C:g4 9.D:g4 d5 10.Dh4 N:c3 11.bc (cu amenințarea 12.Na3) 11... D:e4 12.D:e4 de negrul ar fi putut obține remiza. Complicațiile către care se tinde prin mutarea din partidă nu sînt în avantajul lui.

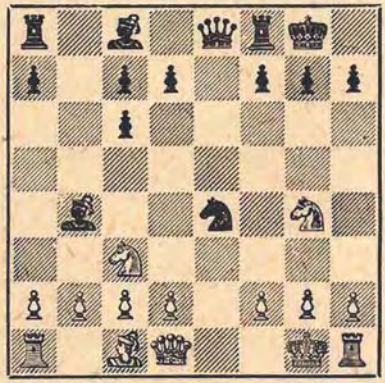

9. Cg4-h6+ ! . . .

Printr-un atac neașteptat, albul preia complet inițiativa. Pentru negru ar fi fost relativ mai bine să ia calul îndrăznet, deși și în acest caz albul ar fi continuat să aibă avantaj, de exemplu: 9...gh 10.Dg4+ Rh8 11. D:e4 D:e4 (sau 11...N:c3 12.D:e8 T:e8 13.dc) 12.C:e4 Ne7 13.d3 f5 14.Cc3 f4 15.Te1 și apoi Te4.

9. . .	**Rg8-h8**
10. Tf1-e1	. . .

Această legătură, care nu era avantajoasă cu o mutare înainte din cauza ripostei 9...d5 (cu amenințarea 10...N:g4), provoacă acum dificultăți serioase negrului.

10. . .	**d7-d5**
11. d2-d3	**De8-e5**

O altă posibilitate era 11...C:c3 12. bc Ne7 13.Dh5 Ne6 14.f4 cu bune perspective pentru alb. Acordînd preferință mutării din partidă, negrul nu a cîntărit suficient — după cît se pare — consecințele mutării a 16-a a albului.

12. d3:e4	**d5-d4**
13. a2-a3	**d4:c3**
14. a3:b4	**c3:b2**
15. Ch6:f7+	. . .

Albul putea să aleagă între această mutare și o altă continuare bună: 15.Tb1 De6 (15...bcD 16.C:f7+ și 17. C:e5) 16.T:b2 gh 17.Tb3 și negrul, forțat să se apere împotriva amenințării Nb2+ urmată de Tg3+, pierde pionul h6.

Totuși, eu nu am vrut să ofer contrașanse negrului în legătură cu coloana deschisă „g" și, afară de aceasta, mutarea din partidă mi se părea mai simplă și mai solidă.

15. . .	**Rh8-g8**
16. Ta1-b1 !	. . .

Cu această mutare albul obține avantaj material. Negrul nu are nimic mai bun de făcut decît să caute scăpare în finalul cu nebuni de culori diferite, deoarece varianta 16...bcD 17.C:e5 Df4 18.Cd3 nu-i mai lasă nici o speranță.

Șansele de cîștig ale albului se bazează pe faptul că, pe lîngă pionul în plus, el mai are și superioritate de pioni pe flancul regelui, în timp ce superioritatea negrului pe flancul damei nu are nici o valoare din cauza pionilor dublați.

16. . .	**Tf8:f7**
17. Nc1:b2	**De5-g5**
18. Dd1-d3	. . .

Preîntîmpină mutarea 18...Nh3.

18. . .	**Nc8-e6**
19. Nb2-d4	. . .

Amenință 20.Ta1 și negrul este nevoit sau să schimbe damele, sau să piardă pionul „a".

19. . .	**Ta8-d8**
20. Dd3-e3	**Dg5-b5**

In speranța că păstrînd damele s-ar mai putea crea complicații. După 20... D:e3 21.N:e3 a6 albul cîștigă ușor, de exemplu: 22.Ted1 Tfd7 23.T:d7 T:d7 24.f3 Rf7 25.Ta1 Nc4 26.Rf2 după care urmează Re1, Ta1-a3-c3-c5, iar apoi c2-c4 etc.

21. Nd4:a7	**Db5-a4**
22. c2-c3	**Ne6-c4**
23. Na7-d4	**. . .**

Albul ar fi putut să ocupe acum coloana „a" dar nu are de ce să se grăbească deoarece negrul nu este în stare — oricum — să împiedice această manevră.

23. . .	**Td8-a8**
24. De3-d2	**h7-h6**
25. h2-h3	**Da4-b5**

Altfel 26.Db2 și 27.Ta1.

26. Tb1-a1	**Ta8-a4**
27. Dd2-c2	**Ta4:a1**
28. Te1:a1	**Nc4-d3**
29. Ta1-a8+	**Rg8-h7**
30. Dc2-a2	**Db5-h5**

După 30...Nc4 urmează 31.Da7 și apoi Db8 sau Tb8.

31. Da2-e6 !	**. . .**

Această pătrundere a damei decide soarta partidei în cîteva mutări.

31. . .	**Nd3-f1**

Negrul nu are o apărare suficientă și de aceea, fără să rişte nimic, poate să-și permită acest mic truc. Desigur că nebunul nu poate fi luat, deoarece urmează mat.

32. Ta8-a5	**Dh5-d1**
33. Rg1-h2	**Nf1:g2**

Ultima șansă; dacă albul ia turnul, pierde dama după 34...Dh1+, D:h3+ și Df3+.

34. Rh2:g2	**Dd1-f3+**
35. Rg2-g1	**Tf7-f4**
36. Ta5-a8 !	**. . .**

Cu amenințare de mat în 3 mutări (37. Th8+ etc.).

36. . .	**Tf4-f7**
37. De6-g4	**Df3-d3**
38. Ta8-f8	Negrul cedează.

Nr. 13. PARTIDA RUSĂ

ALAPIN **ALEHIN**

Turneul de la Karlsbad, 1911

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cg8-f6**
3. Cb1-c3	**Nf8-b4**

Această variantă („spaniolă" la negru) a fost folosită deseori și cu succes de Pillsbury. Ea pare suficient de tare pentru egalarea jocului.

4. Cf3:e5	**Dd8-e7**

Continuarea obișnuită este aci 4... 0—0 5.Ne2 Te8 6.Cd3 N:c3 7.dc C:e4 8.0—0 d6 cu joc egal.

5. Ce5-d3	**Nb4:c3**
6. d2:c3	**Cf6:e4**
7. Nf1-e2	**d7-d5**

Această mutare nu este în spiritul variantei, deoarece permite albului să scape repede de pionul dublat. Ar fi trebuit jucat 8...0—0 9.0—0 d6.

8. 0—0	**0—0**
9. Cd3-f4	**c7-c6**

Forțat, deoarece 9...Td8 este o mutare slabă din cauza 10.C:d5! De5 (sau 10...De6 11.c4) 11.c4 c6 12.Nf4 De6 13.Ng4! f5 14.N:f5, iar după D:f5 urmează 15.Ce7+ cu cîștig. Acum albul preia inițiativa.

10. c3-c4	**d5:c4**
11. Ne2:c4	**Nc8-f5**
12. Dd1-e2	**. . .**

Nu se poate 12.Te1 deoarece urmează 12...Dc5.

12. . . Tf8-e8
13. Tf1-e1 . . .

Legătura pe coloana „e" stînjenește foarte mult pe negru.

13. . . De7-d7

După 13...Df8, albul ar fi putut provoca prin 14.Dh5 slăbirea 14...g6.

14. Nc1-e3 b7-b5

Cu scopul de a scoate în sfîrșit calul (prin a6).

15. Ta1-d1 . . .

Albul a jucat bine deschiderea, însă aici comite o inexactitate și își pierde avantajul pozițional.

Mutarea din partidă pare bună deoarece aduce în joc, cu tempo, o figură nedezvoltată încă, dar permite negrului să mute calul din b8 pe un cîmp mai bun decît a6. Logică ar fi fost continuarea 15.Nb3 Ca6 16.Td1 Dc7 (c8) 17.Dh5 și poziția albului e mai bună.

15. . . Dd7-c7
16. Nc4-d3 . . .

Mai promițătoare ar fi fost mutarea 16.Nb3.

16. . . Cb8-d7
17. f2-f3 . . .

Se pare că albul aleargă după o himeră. Planul cel mai simplu și mai bun constă în încercarea de a egala jocul pentru a obține remiza: 17.g4 Ng6 18.C:g6 hg 19.N:e4 T:e4 20.Nb6! T:e2 21.N:c7 T:e1+ 22.T:e1.

17. . . Ce4-d6
18. g2-g4 . . .

Albul are impresia că negrul nu poate schimba nebunii deoarece pierde o figură.

18. . . Nf5:d3!
19. De2:d3 Cd7-e5!

Această mutare este justificată de următoarea variantă: 20.D:d6 C:f3+ 21.Rf2 D:d6 22.T:d6 C:e1 23.Td2! g6 24.Te2 T:e3 25.R:e3 Te8+ 26. Rd2 Cf3+ 27.Rc3 T:e2 28.C:e2 c5.

Pentru a evita această variantă care duce la pierdere, albul este forțat să retragă dama, ceea ce duce la pierderea unui pion.

20. Dd3-f1 Cd6-c4
21. Ne3-c1 Dc7-a5

Amenință 22.C:f3+ și de aceea albul trebuie să se împace cu pierderea pionului a2. Este drept că după luarea pionului dama neagră iese temporar din joc, ceea ce dă albului răgaz pentru pregătirea unui contraatac.

22. Te1-e2 Da5:a2
23. Td1-e1 ...

Cu amenințarea de a cîștiga o figură prin 23.b3.

23. . . f7-f6
24. Cf4-d3 Te8-f8
25. b2-b3 Cc4-d6
26. Cd3:e5 f6:e5
27. Df1-g2 . . .

Acum amenință 28.T:e5.

27. . . Ta8-e8
28. f3-f4! . . .

Datorită jocului său energic, albul a obținut șanse de remiză. Mai slab ar fi fost 28.T:e5 T:e5 29.T:e5 Da1 30.Te1 Dc3 31.Tf1 a5 cu avantaj clar pentru negru.

28. . . e5-e4

Singura mutare. După 28...ef ar fi urmat 29.T:e8 C:e8 (sau 29...T:e8 30.T:e8+ C:e8 31.D:c6) 30.D:c6 Da1 31.De6+ după care ar fi urmat 32. D:e8 și albul cîștigă.

29. f4-f5 Da2-a1!

Singurul mijloc de a aduce dama în joc.

30. Dg2-g3 . . .

Scopul acestei mutări este clar — albul caută să nu permită damei negre să scape din „temniță", dar în schimb lasă negrului posibilitatea unui contraatac. Mai bine ar fi fost 30.Nf4 Dd4+ 31.Rh1 (nu însă 31.Df2 din cauza 31...e3! după care ar fi urmat Ce4 în avantajul negrului) 31...Cb7 32.T:e4 T:e4 33.D:e4 D:e4 34. T:e4 Rf7 cu șanse bune de remiză pentru alb, în ciuda superiorității de pioni a negrului pe flancul damei.

30. . . Cd6-f7!
31. c2-c3 . . .

31. . . b5-b4!

Începutul atacului final. Sacrificînd pionul „e" negrul aduce dama în joc. Cu ajutorul calului el amenință serios regele alb, a cărui poziție este slăbită de înaintarea pionilor.

32. Nc1-b2 . . .

Mutarea 32.Nd2 ar fi avut aceleași consecințe, cu singura diferență că în acest caz, calul negru ar fi pătruns în dispozitivul albului nu prin g5, ci prin e5.

32. . . Da1-a5
33. Te2:e4 Te8:e4
34. Te1:e4 Da5-d5
35. Te4-e2 . . .

O cursă. Dacă 35...D:b3, atunci urmează 36.cb D:b4 37.Dc3 D:g4+ (sau 37...D:c3 38.N:c3 cu remiză ușoară) 38.Tg2 Dd1+ 39.Rf2 și albul cîștigă.

35. . . Dd5-d1+
36. Dg3-e1 Dd1:b3
37. c3:b4 Cf7-g5!

Pătrunderea calului ar fi trebuit să decidă partida în cîteva mutări.

38. De1-c3 Cg5-h3+
39. Rg1-f1 . . .

Singura mutare: dacă 39.Rh1, atunci Dd5+, iar dacă 39.Rg2, atunci Cf4+.

39. . . Db3-d1+
40. Dc3-e1 Dd1-d5!

Amenință mat la h1, care poate fi respins numai cu Te4.

41. Te2-e4 Ch3-g5

Desigur că prin această mutare negrul cîștigă pînă la urmă; mai logic ar fi fost însă 41...h5 42.Dc3 (albul n-are ceva mai bun) 42...T: f5+ 43.gf D:f5+ 44.Rg2 D:e4+ 45. R:h3 Dg4 mat. Mutarea din partidă permite albului să mai prelungească puțin lupta.

42. De1-c3 Tf8-f6!
43. Te4-d4 Dd5-h1+
44. Rf1-e2 Dh1:h2+
45. Re2-d1 h7-h5
46. Td4-d7 . . .

Cu amenințarea 47.T:g7+.

46. . . Cg5-f7
47. g4-g5 . . .

O cursă care duce numai la pierderea pionilor de pe flancul regelui.

Ideea ei este următoarea: 47...Dg1+ 48.De1 D:e1+ 49.R:e1 T:f5 50.g6.

47. . .	Dh2-g1+
48. Dc3-e1	Tf6-d6+!

Duce la un final ușor cîștigat.

49. Td7:d6	Dg1:e1+
50. Rd1:e1	Cf7:d6
51. f5-f6	g7:f6
52. Nb2:f6	. . .

Este clar că dacă albul ar fi jucat 52.gf pionul nu s-ar fi putut apăra.

52. . .	Rg8-f7
53. Nf6-d4	a7-a6
54. Re1-e2	Rf7-g6
55. Re2-d3	. . .

Sau 55.Nf6 Ce4.

55. . .	Rg6:g5
56. Nd4-e5	Cd6-f5
57. Rd3-c4	h5-h4
58. Ne5-h2	Rg5-g4
59. Rc4-c5	Rg4-h3
60. Nh2-c7	Rh3-g2
61. Rc5:c6	h4-h3
62. Rc6-b6	Cf5-g3
63. Rb6:a6	h3-h2
64. b4-b5	h2-h1D
65. b5-b6	Cg3-e4
66. b6-b7	Ce4-c5+

Albul cedează.

Nr. 14. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

ALEHIN CHAJES

Turneul de la Karlsbad, 1911

1. c2-c4	e7-e6
2. e2-e4	c7-c5

Mai bine și mai simplu ar fi fost 2...d5 3.ed ed 4.d4 Cf6 trecînd într-o variantă a apărării franceze, favorabilă negrului. După mutarea din partidă albul ar fi putut obține un joc superior prin 3.Cf3 Cc6 4.d4.

3. Cb1-c3	Cb8-c6
4. Cg1-f3	g7-g6

Mutarea corectă care dă negrului cel puțin șanse egale este aci 4...Cd4. Mutarea din partidă slăbește cîmpurile negre și albul folosește energic acest lucru.

5. d2-d4	c5:d4
6. Cf3:d4	Nf8-g7
7. Cd4-b5!	. . .

Aceasta subliniază slăbiciunea mutării a 4-a a negrului. Pentru a apăra cîmpul d6 el trebuie să piardă un tempo.

7. . .	Ng7-e5
8. f2-f4	. . .

Cu intenția de a răspunde la 8... Nb8 prin 9.c5, blocînd pentru multă vreme poziția adversarului.

8. . .	a7-a6

Negrul caută să intre în complicații care — la cea mai mică greșeală a adversarului — s-ar fi putut întoarce în favoarea sa.

9. f4:e5	a6:b5
10. Nc1-f4	b5:c4
11. Nf1:c4	. . .

Albul are o desăvîrșită dezvoltare. El amenință să joace 12.Cb5 (de exemplu, după 11...Db6) sau 12.0—0 cu atac pe coloana „f".

11. ...	Ta8-a5

Indreptată împotriva mutării 12.Cb5 (după care urmează 12...T:b5 și Da5+) și amenință 12...b5.

12. 0—0!	b7-b5

Pierde repede 12...C:e5 13.N:e5 T:e5, deoarece urmează 14.Dd6! și apoi 15.Cb5.

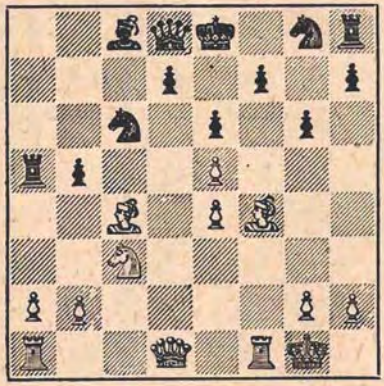

13. b2-b4 ! . . .

O combinaţie elegantă, care dă albului un atac cîştigător. Sacrificarea temporară a două figuri uşoare pentru turn dă albului posibilitatea să aducă în joc dama, cu efect decisiv. Miezul combinaţiei constă în mutarea a 17-a a albului.

13. . .	**Dd8-b6+**
14. Rg1-h1	**Cc6:b4**
15. Cc3:b5	**Ta5:b5**

E clar că negrul nu are nimic altceva de făcut.

16. Nc4:b5	**Db6:b5**
17. Ta1-b1 !	**. . .**

Această legătură decide deoarece negrul nu poate să se elibereze, de exemplu : 17...Dc5 18.Tc1 sau 17...Dc4 18.Da4 sau 17...Da5 18.Nd2.

17. . .	**Nc8-a6**
18. Dd1-d6	**. . .**

Mutarea este făcută nu numai pentru a lua calul b4 ci şi pentru a împiedica mutarea Ce7 după care ar fi urmat 19.D:b4 D:b4 20.T:b4 N:f1 21. Tb8+.

18. . .	**f7-f6**
19. Tf1-c1	**. . .**

Acum a sosit momentul să ia calul.

19. . .	**Db5-d3**
20. Tb1:b4	**g6-g5**
21. Tb4-d4	**Dd3-b5**
22. a2-a4 !	**Db5-b7**
23. Tc1-c7	**Db7-b1+**
24. Td4-d1	Negrul cedează.

Nr. 15. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

ALEHIN DUZ-HOTIMIRSKI

Turneul de la Karlsbad, 1911

1. c2-c4	**e7-e5**
2. Cb1-c3	**Cg8-f6**
3. g2-g3	**. . .**

In felul acesta albul trece într-o variantă favorabilă a apărării siciliene şi cu un tempo în plus.

3. . .	**d7-d5**
4. c4:d5	**Cf6:d5**
5. Nf1-g2	**Nc8-e6**
6. Cg1-f3	**f7-f6**

Această mutare slăbeşte poziţia nebunului e6 şi creează mai tîrziu numeroase dificultăţi negrului. Mutarea naturală 6...Cc6 ar fi fost mult mai bună.

7. 0—0	**Cb8-c6**

Jucînd 6...f6, negrul intenţiona probabil să continue cu 7...c5, însă a observat la timp că această mutare este slabă din cauza 8.Db3, cu ameninţarea 9.C:e5. După 7...Cc6 mutarea 8. Db3 nu mai e periculoasă pentru negru datorită apărării 8...Nb4 !

8. d2-d4 . . .

După schimbarea pionului e5, forțată de această mutare, slăbiciunea mutării 6...f6 devine evidentă.

8. . .	e5:d4
9. Cc3-b5 !	Nf8-c5
10. Cb5:d4	Cc6:d4
11. Cf3:d4	Ne6-f7

Era posibil și 11...N:d4 12.D:d4 0—0 13.Td1 și nebunii albi presează puternic asupra poziției adverse. Dar nici mutarea din partidă nu este mai bună, deoarece negrul pierde rocada.

12. Dd1-a4+ !	Re8-f8

Forțat, deoarece după 12...c6 urmează 13.C:c6, iar după 12...Dd7 urmează 13.D:d7+ R:d7 14.Td1 cu amenințarea 15.e4 și poziția negrului ar fi fost mai slabă decît în partidă.

13. Tf1-d1	Dd8-e7
14. e2-e4	Cd5-b6
15. Da4-c2	Nc5:d4

Relativ cel mai bine, deoarece albul amenință cîștigul unei figuri cu 16.Cf5.

16. Td1:d4	c7-c5
17. Td4-d3	g7-g5

Negrul se decide la această înaintare extrem de riscantă în speranța că va reuși să aducă în joc turnul h8. Desigur, această slăbire deschide noi căi de atac pentru alb.

18. Nc1-e3	. . .

Era de considerat mutarea 18. b3 pentru a păstra perechea de nebuni. Insă, după 18... c4 19. bc C:c4 20. Tc3 Tc8 urmat de 21... Rg7, negrul ar fi avut mai multe posibilități decît în partidă.

18. . .	Cb6-c4
19. Ta1-d1	Cc4:e3
20. Td3:e3	Rf8-g7

21. e4-e5 !	. . .

Începutul unui atac care duce la o victorie rapidă.

21. . .	Ta8-d8

Pierdea 21... fe din cauza 22. Tde1. Insă mutarea 21...Thd8, care elibera pentru rege cîmpul h8, ar fi dat negrului șanse mai bune de apărare.

22. Td1-e1!	. . .

Insuficientă pentru cîștig ar fi fost continuarea 22.T:d8 T:d8 23.ef+ D:f6 24.N:b7 Tb8. Acum amenință 23.ef+ D:f6 24.N:b7 Tb8 25.Te7.

22. . .	b7-b6
23. f2-f4	. . .

Principala amenințare a albului este de a obține un puternic pion liber prin 24.e6 și 25.f5.

23. ...	g5:f4
24. g3:f4	f6:e5
25. Td3-g3+!	...

Acest șah este necesar tocmai acum pentru a împiedica pe negru să joace Ng6 la care ar fi urmat, desigur, 26.f5. Regele negru este nevoit să se retragă pe un cîmp unde va fi expus atacurilor.

25. . .	Rg7-f8
26. f4:e5	De7-e6

Negrul nu mai are apărare, de exemplu : 26...Ng6 27.T:g6! hg 28.D:g6 Dg7 29.Tf1+ după care urmează 30. De6+ şi 31. Tf7 sau 26... Ne6 27.Tf1+ Re8 28.Nc6+ Nd7 29.Dg2 şi albul cîştigă.

27. Ng2-h3	De6-c4
28. Dc2-f2	Dc4-d4

Sau 28....Re8 29.e6 Ng6 30.e7 Tb8 31.Tf3 Nf7 32.T:f7 urmat de 33.Nd7+.

29. e5-e6	Dd4:f2+
30. Rg1:f2	Td8-d2+
31. Rf2-e3	Td2:b2
32. Te1-f1	Tb2:a2
33. Tf1:f7+	Rf8-e8
34. Tf7-b7	Ta2-a3+
35. Re3-e4	Ta3:g3
36. h2:g3,	Th8-f8
37. Nh3-g4	Negrul cedează.

Nr. 16. PARTIDA SPANIOLĂ

ALEHIN FREIMAN

Partidă amicală, Köln, 1911

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	Cg8-f6
4. 0—0	d7-d6
5. Cb1-c3	Nc8-d7
6. d2-d4	e5:d4

Luarea pionului este prematură. Era necesar întîi 6...Ne7 şi abia după 7.Te1! continuarea 7...ed. Intervertirea acestor mutări oferă albului bune posibilităţi de dezvoltare.

7. Cf3:d4	Nf8-e7
8. Cd4:c6	...

Foarte tare era 8.N:c6 bc 9.Df3! Dar şi sistemul ales de alb duce la o poziţie promiţătoare.

8. . .	Nd7:c6

La 8...bc cea mai bună replică este 9.Na4!

9. Dd1-e2!	. . .

Albul amînă schimbarea nebunilor la c6 pînă în momentul în care va avea posibilitatea să slăbească imediat pionii negri c6, c7 şi d6, rezultaţi după schimb.

9. . .	0—0
10. Nc1-g5	Tf8-e8
11. Tf1-e1	. . .

Previne ameninţarea 11...C:e4.

11. . .	h7-h6

Făcînd această mutare negrul a urmărit, probabil, ca la 12.Nh4 să răspundă cu 12...Ch7 forţînd schimbul nebunilor, care îi înlesneşte apărarea. Pentru a evita aceasta, albul retrage nebunul pe un alt cîmp.

12. Ng5-f4	Cf6-d7

Dacă în locul acestei mutări negrul ar fi jucat 12...Ch7, ar fi urmat 13.Nc4 şi negrul nu mai poate forţa schimbul nebunilor (13...Ng5 14.Ng3 Nh4 15.Dh5).

Datorită mutării din partidă, albul are posibilitatea să provoace slăbirea flancului damei negrului, plănuită încă de la mutarea a 9-a.

13. Nb5:c6!	b7:c6
14. De2-c4	Ne7-g5

O apărare ingenioasă care, totuşi, nu duce la rezultatul dorit de negru. Desigur că albul nu poate juca 15.N:g5 D:g5 16.D:c6? deoarece urmează 16...Ce5 şi 17...Cf3+.

15. Nf4-g3	c6-c5
16. Ta1-d1	. . .

Ameninţă 17. e5.

16. . .	Ng5-f6
17. b2-b3	Cd7-e5
18. Dc4-e2	g7-g6

Cu intenția de a feri nebunul de schimb. Pentru a-și menține avantajul, albul trebuie să joace acum foarte precis.

19. Cc3-d5	**Nf6-g7**

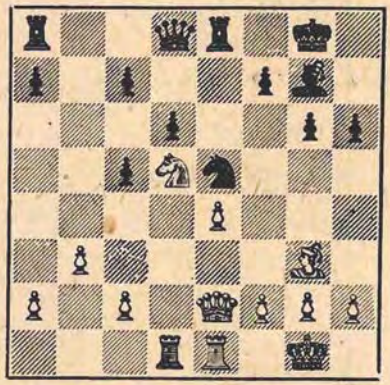

20. De2-a6! . . .

Cel mai bun mijloc de a folosi slăbiciunea flancului damei negrului. Albul amenință să cîștige un pion prin 21.Db7. De aceea negrul este nevoit să joace c7-c6. Este important de urmărit cum această slăbiciune îl va obliga pe negru să-și șubrezească tot mai mult poziția, pînă cînd aceasta va deveni disperată.

20. ...	**Dd8-c8**
21. Da6-a5	**c7-c6**
22. Cd5-e3	**Te8-d8**
23. Ng3-h4!	**...**

Forțează pe negru să joace 23...g5 sau 23... f6, ceea ce nu este mai bine; mutarea 23...Td7 este imposibilă din cauza 24.f4.

23. . .	**g6-g5**
24. Nh4-g3	**Dc8-e6**
25. Ce3-f5	**Ng7-f8**
26. Da5-c3	**. . .**

Acum amenințarea 27.f4 Cg6 28.fg urmată de 29.N:d6! obligă pe negru să slăbească și mai mult flancul regelui.

26. . .	**f7-f6**
27. f2-f4	**Ce5-g6**

După 27...Cf7 albul aduce cu efect decisiv dama prin f3 la h5. Dar și după mutarea din partidă albul cîștigă cel puțin un pion.

28. Cf5:h6+!	**Nf8:h6**
29. f4-f5	**De6-e7**
30. f5:g6	**Nh6-f8**
31. Dc3-c4+	**Rg8-g7**

După 31...Rh8 urmează 32.Tf1 și 33.De2 și albul cîștigă.

32. Ng3:d6! Negrul cedează.

Nr. 17. APĂRAREA PHILIDOR

ALEHIN — MARCO

Turneul de la Stockholm, 1912

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**d7-d6**
3. d2-d4	**Cg8-f6**
4. Cb1-c3	**Cb8-d7**

Și eu am jucat, în repetate rînduri, cu negrul, apărarea Philidor, însă am ajuns la convingerea că ea nu este pe deplin satisfăcătoare dacă albul joacă logic și solid.

5. Nf1-c4	**Nf8-e7**
6. 0—0	**...**

Combinațiile cu sacrificii care încep cu mutările 6.Cg5 sau 6.N:f7+ sînt în favoarea negrului.

6. ...	**0—0**

După rocadă negrul întîmpină greutăți în dezvoltare și nu are nici o șansă de contraatac. Mai conform spiritului deschiderii ar fi fost probabil 6...h6 și apoi c7-c6, Dc7, Cf8, g7-g5, Cg6. Albul trebuie să joace foarte prudent, deoarece manevrele

negrului pe flancul regelui pot duce la un atac serios.

7. Dd1-e2 **c7-c6**
8. a2-a4 ! ...

In această variantă este foarte important să se împiedice o dată pentru totdeauna mutarea b7-b5.

8. . . **h7-h6**

Tendința de a împiedica mutările Cg5 sau Ng5 este absolut firească, însă slăbirea poziției regelui negru poate avea consecințe grave. Dezvoltarea slabă a negrului nu permite o astfel de mutare.

9. Nc4-b3 . . .

După 9.Ne3 poate urma 9...C:e4 și d6-d5. Mutarea din partidă, care preîntîmpină această manevră, permite albului să păstreze avantajul în centru. Insă și mai bine ar fi fost 9.Na2.

9. . . **Dd8-c7**
10. h2-h3 . . .

Cu scopul de a-l împiedica pe negru să răspundă la 11.Ne3 cu Cg4.

10. . . **Rg8-h7**

Intr-o poziție deja grea, negrul alege un plan nesănătos. Era de preferat dezvoltarea flancului damei prin b7-b6, Nb7, Tad8, urmată de o încercare de a stabiliza poziția în centru prin c6-c5.

11. Nc1-e3 **g7-g6**
12. Ta1-d1 **Rh7-g7**

Toată această manevră artificială are ca scop să aducă în joc turnul f8. Dar negrul nu va avea nici această modestă satisfacție, deoarece albul, încheindu-și complet dezvoltarea, începe atacul direct împotriva regelui negru.

13. Cf3-h2 ! **Cf6-g8**

Dacă 13...Ch5, atunci 14.Dd2 urmat de g2-g4 și f2-f4.

14. f2-f4 **f7-f6**

15. De2-g4 ! . . .

Cea mai tare continuare a atacului. Mai puțin energică este continuarea firească 15.f5, de exemplu 15...ed 16. N:d4 Ce5 17.N:e5 fe ! 18.Dg4 Ng5 și negrul se poate apăra. După mutarea din partidă negrul nu are nimic mai bun decît să sacrifice pionul „g" pentru a putea schimba nebunul de la b3. Dacă la mutarea a 9-a albul ar fi jucat Na2, negrul nu ar mai fi avut nici această posibilitate.

15. . . **e5:d4**
16. Ne3:d4 **Cd7-c5**
17. f4-f5 ! **Cc5:b3**

Sau 17...g5 18.N:c5, urmat de Dh5 și albul cîștigă.

18. Dg4:g6+ **Rg7-h8**
19. c2:b3 **Nc8-d7**

Dacă albul joacă acum 20.Cg4 ?, atunci urmează Ne8 cu cîștigul damei.

20. Dg6-g3 **Tf8-f7**
21. Ch2-g4 . . .

Cu amenințarea 22.e5.

21. ...	Dc7-d8
22. Cc3-e2 !	...

Aducerea acestui cal la g6 decide partida în cîteva mutări.

22. . .	Tf7-g7
23. Ce2-f4	Dd8-e8
24. Dg3-h4	De8-f7
25. Td1-d3	. . .

Albul ar fi putut cîștiga încă un pion prin C:h6, însă preferă să joace la mat.

25. . .	Rh8-h7
26. Cf4-g6	Tg7:g6

Această mutare zădărnicește combinația plănuită de alb, care ar fi putut încheia spectaculos partida. Amenințarea consta în manevra 27.Tf4 urmată de 28.C:h6 C:h6 29.D:h6+ R:h6 30.Th4+ Rg5 31.Tg3 sau Ne3 mat. Această amenințare poate fi parată numai prin sacrificiul calității, care însă nu salvează partida.

27. f5:g6+	Df7:g6
28. Nd4:f6	Nd7:g4
29. Nf6:e7	Ta8-e8
30. Td3:d6	Dg6-g7
31. Ne7-f6	Cg8:f6
32. Tf1:f6 !	Negrul cedează.

Nr. 18. PARTIDA SCOȚIANA

ALEHIN E. COHN

Turneul de la Stockholm, 1912

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. d2-d4	e5:d4
4. Cf3:d4	Cg8-f6
5. e4-e5	. . .

O noutate care nu este recomandabilă. În primul rînd, negrul poate să forțeze remiza prin 5...C:e5 6.De2 De7 7.Cf5 De6 8.Cd4 De7. În al doilea rînd, el poate încerca să joace la cîștig prin 7...Db4+ 8.Cc3 d6 9.Ce3 Ne7 și este îndoielnic dacă albul poate organiza un atac care să compenseze pionul sacrificat. Deci, negrul ar fi putut și ar fi trebuit să ia pionul.

5. . .	Dd8-e7

Mutarea aleasă de negru duce la complicarea jocului ceea ce, pînă la urmă, se întoarce în avantajul albului.

6. f2-f4	d7-d6
7. Nf1-b5	Nc8-d7
8. Nb5:c6	b7:c6
9. 0—0	d6:e5

Nu era bine imediat 9...Cg4 din cauza 10.e6.

10. f4:e5	Cf6-g4
11. Cb1-c3	. . .

Acum 11.e6 ar fi fost greșit din cauza 11...N:e6 12.C:e6 D:e6 13.Te1 Nc5+.

11. . .	De7-h4

Cu această mutare negrul speră să obțină avantaj, deoarece 12.Cf3 pare slab din cauza Nc5+. După 11...C:e5 albul obține de asemenea un atac promițător prin 12.Nf4 f6 13.Ce4.

12. Cd4-f3 !	. . .

Această mutare lichidează atacul advers. După 12...Nc5+ urmează 13. Rh1 Cf2+ 14.T:f2 D:f2 15.Ce4 cu cîștigul damei. Albul a avut în vedere tocmai această combinație, atunci cînd a jucat 11.Cc3.

12. . .	Dh4-h5

Dacă s-ar fi jucat în prealabil 12... Nc5+ 13.Rh1 albul ar fi mutat 14. Ce4 cu tempo.

13. Cc3-e4	Nf8-e7

Nu merge 13...C:e5 din cauza 14. C:e5 și 15.Cf6+.

14. Dd1-d4 !	. . .

Apără pionul e5 şi preîntîmpină mutarea Td8 care ar fi lăsat pionul a7 fără apărare.

14. . .	**Nd7-e6**
15. Nc1-g5 !	. . .

După aceasta negrul nu poate evita pierderea unui pion.

15. . .	**Ne7:g5**
16. Ce4:g5	**0—0**

Este îndoielnic dacă există ceva mai bun. După 16....C:h2, urmează 17.C:e6 C:f3+ 18.T:f3 fe 19.Td1 şi albul cîştigă.

17. h2-h3	**Cg4-h6**
18. Dd4-e4	. . .

Cîştigă pionul c6.

18. . .	**Ne6-f5**
19. De4:c6	**Dh5-g6**
20. Dc6:g6	**Nf5:g6**

Poziţia negrului însă nu este cu totul pierdută, deoarece albul nu are o posibilitate rapidă de a obţine un pion liber, iar pionul „e" este izolat. In afară de aceasta, după cum se ştie, în final nebunul este ceva mai puternic decît calul. Ţinînd seama de toate acestea, albul încearcă să-şi mărească avantajul printr-un joc combinativ complicat şi obţine succes.

21. Cf3-d4 !	. . .

Scopul principal al acestei mutări este de a aduce în poziţie de pat figurile uşoare ale adversarului. In afară de aceasta, calul apără pionul c2. După 21...c5 urmează 22.Cc6 N:c2 23.Tfc1 şi T:c5 după care albul obţine fără greutate un pion liber pe flancul damei.

21. . .	**Ta8-b8**
22. b2-b3	**Tf8-e8**

Acest atac ineficace împotriva pionului „e" care, de altfel, nu poate fi luat din cauza Cc6, dă albului o nouă idee, care constă în îndepărtarea turnurilor negre de pe linia a 8-a şi în folosirea poziţiei slabe a figurilor uşoare pentru a creea ameninţări de mat.

23. Ta1-d1	**Tb8-b6**

Consecinţa logică a mutării precedente.

24. c2-c4	**Te8:e5**

25. c4-c5 ! !	. . .

Negrul se aştepta probabil la mutarea 25.Cde6 după care 25...Tb8 ar fi oferit o apărare suficientă. Acum însă turnul este nevoit să părăsească coloana „b", deoarece la 25...T:c5 ar fi urmat 26.Cde6 ! iar după 25...Tb7 26. Cc6 Te8 27. Ce7+ Rf8 (sau 27. Rh8 28.C:g6+ fg 29.Td7) 28.C:g6+ hg 29.Td7 Te7 30.Td8+ Te8 31.Ch7+ Re7 32.Tdd1 ! negrul nu mai poate să se apere de mat fără a înregistra mari pierderi. Mutările următoare ale negrului sînt forţate.

25. ...	**Tb6-a6**
26. Cd4-e6 [1]	**Rg8-h8**
27. Td1-d8+	**Ch6-g8**
28. Ce6:c7	...

[1] In locul acestei mutări spectaculoase, dar care nu este cea mai tare, continuarea 26. Cb5 ! ducea imediat la cîştig — V.P.

Nu merge 28.Tfd1 din cauza 28... Ta:e6 29.C:e6 fe.

28. . .	**Ta6:a2**
29. Tf1-d1 !	**. . .**

Mai tare decît 29.C:f7+ N:f7 30. T:f7 Te1+ 31.Rh2 Tee2 32.Tff8 T:g2+ 33.Rh1 h6 34.T:g8+ Rh7, care dădea negrului șanse de remiză.

29. . .	**f7-f6 !**

Singura mutare.

30. Td8:g8+	**Rh8:g8**
31. Td1-d8+	**Ng6-e8**
32. Cc7:e8	**. . .**

Amenințînd mat în două mutări.

32. . .	**Rg8-f8**
33. Ce8-d6+	**Rf8-e7**
34. Td8-e8+	**Re7-d7**
35. Te8:e5	**f6:e5**

Poziția s-a clarificat. Cu doi cai pentru turn albul trebuie să cîștige deoarece are și un pion trecut.

36. Cd6-c4	**Rd7-c6**
37. Cg5-e4	**Ta2-a1+**

Nu merge direct 37...Rd5, din cauza 38.Cc3+.

38. Rg1-f2	**Rc6-d5**
39. Rf2-f3	**. . .**

Albul, aflîndu-se încă sub impresia precedentelor manevre de studiu, încearcă să continue în același spirit și caută combinații neobișnuite. Mai simplu cîștiga 39.Ccd2 și apoi 40.Re3 cu amenințarea 41.Cb1 și 42.Cbc3+.

39. . .	**a7-a5**
40. Rf3-e2	**. . .**

Frumos, dar nu prea logic. Și acum 40.Ccd2 ducea la cîștig.

40. . .	**a5-a4 !**

Bineînțeles că nu 40...R:e4 din cauza 41.c6. Cu mutarea din partidă negrul tinde la simplificări și remiză.

Eu n-am împiedicat înaintarea pionului „a" intenționînd să joc următoarea variantă de studiu: 41.b4 R:c4 42.c6 R:b4 (sau 42...Ta2+ 43.Rd1 ! Rd5 44.Cc3+) 43.Cc3 ! și albul cîștigă. Însă am observat la timp că în loc de 41...R:c4 negrul poate juca 41...R:e4, deoarece după 42.c6 Tc1 calul c4 nu este apărat de pionul „b". Aș fi putut forța ușor remiza prin 41.Cc3+ R:c5 42.C:a4+ Rd4 43.Cab2. Dar, vrînd să cîștig cu orice preț, am ales o altă cale, care s-a dovedit a fi foarte primejdioasă.

41. Cc4-d2	**a4-a3 !**
42. b3-b4	**. . .**

Albul are doi pioni liberi legați, dar pentru pionul „a" va trebui să dea o figură.

42. . .	**Ta1-c1**
43. Re2-d3	**a3-a2**
44. Cd2-b3	**Tc1-d1+!**

Negrul cîștigă un tempo important care îi asigură avantaj.

Cînd am jucat 41.Ccd2 mă așteptam la 44...a1D 45.C:a1 T:a1 46.Cc3+, urmat de Rc4, adică la un final asemănător celui survenit în partidă; la acest final s-a ajuns însă exclusiv din greșeala adversarului meu.

45. Rd3-c2	**a2-a1D**
46. Cb3:a1	**Td1:a1**
47. Ce4-c3+	**Rd5-c6 ?**

O greșeală decisivă. Corect ar fi fost 47... Rc4 ! 48.c6 Ta3 49.Ce4 Ta7, oprind pionul, după care negrul ar fi putut să-și realizeze avantajul material. Acum albul, folosind această întîmplare fericită, cîștigă forțat.

48. Rc2-d3	**Ta1-f1**
49. g2-g3	**. . .**

Asigură cîmpul c4 pentru rege.

49. ...	**h7-h5**
50. Rd3-c4	**h5-h4**
51. b4-b5+	**Rc6-d7**

52. g3:h4	**Tf1-f4+**
53. Rc4-d5	**Tf4:h4**
54. c5-c6+	**Rd7-c7**
55. Rd5-c5	**Th4:h3**

Nu se mai poate face nimic.

56. b5-b6+	**Rc7-b8**
57. Cc3-b5	Negrul cedează.

Nr. 19. DESCHIDEREA NEBUNULUI

SPIELMAN — ALEHIN

Turneul de la Stockholm, 1912

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Nf1-c4	**Cg8-f6**
3. d2-d4	**e5:d4**
4. Cg1-f3	**Nf8-c5**

După 4... C:e4 5. D:d4 albul are un atac foarte puternic în schimbul pionului sacrificat. Principial, eu evit asemenea cîştiguri materiale în deschidere, care duc doar la pierdere de timp şi la întîrzieri în dezvoltare.

5. 0—0	...

După 5. e5 negrul ar fi răspuns bineînţeles 5... d5.

5. ...	**d7-d6**
6. c2-c3	...

Albul vrea să joace, cu orice preţ, un gambit!

6. ...	**d4-d3**

După 6... dc 7. C:c3 urmat de 8. Ng5 albul are o dezvoltare excelentă. Mutarea din partidă, care înapoiază pionul, împiedică dezvoltarea rapidă şi activă a pieselor albe. Ea corespunde principiului general, pe care l-am amintit, în legătură cu pericolul pe care-l prezintă cîştigul unui pion în deschidere.

7. Dd1:d3	**Cb8-c6**
8. b2-b4	...

Această mutare slăbeşte flancul damei. Dacă albul o face totuşi, este pentru că în varianta liniştită 9. Ng5 h6 10. Nh4 Ng4 11. Cbd2 Ce5 negrul ar fi avut un joc bun.

8. ...	**Nc5-b6**
9. b4-b5	**Cc6-a5**
10. e4-e5	...

Această înaintare obligă pe negru să joace foarte prudent deoarece regele său este expus atacului. Totodată se lichidează ameninţarea 10... C:c4 care, urmată de 0—0 ar fi dat negrului un joc mai bun.

10. ...	**d6:e5**
11. Dd3:d8+	**Re8:d8**
12. Nc4:f7	**e5-e4**
13. Cf3-e5	**Nb6-c5!**

Necesar, din cauza ameninţării 14. Na3 cu bune perspective de atac. Pierzînd această posibilitate, albul este nevoit să oprească ofensiva şi să continue dezvoltarea figurilor.

14. Cb1-d2	**Th8-f8**

Cu ameninţarea de a cîştiga o figură prin 15... Nd6.

15. Cd2-c4	**Ca5:c4**
16. Nf7:c4	**Rd8-e7**
17. Nc1-g5	**Nc5-d6!**

Forţează răspunsul 18. f4, care ia albului posibilitatea de a deschide coloana „e" prin mutarea f2-f3.

18. f2-f4	**Nc8-f5!**
19. g2-g4	...

Albul caută să alunge nebunul de pe diagonala b1-h7. Într-adevăr, fără mutarea g2-g4, negrul ar fi putut să asigure cu h7-h6 retragerea nebunului la h7, după care pionul lui liber „e" ar fi fost invulnerabil şi l-ar fi stînjenit mult pe alb. Totuşi, mutarea g2-g4 are şi părţi negative, deoarece slăbeşte considerabil poziţia regelui.

19. ...	**Nf5-e6**
20. Tf1-e1	...

Albul are în vedere varianta 20... N:e5 21. fe N:c4 22. T:e4 ! Acesta este motivul pentru care n-a jucat 20. Tae1, deoarece în acest caz turnul f1 ar fi rămas sub bătaia nebunului c4.

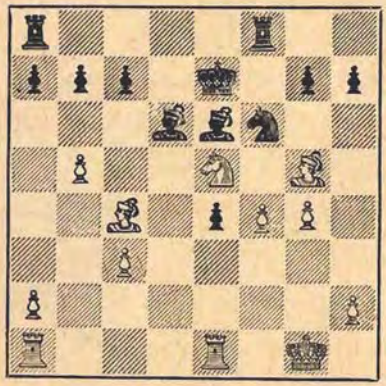

20. ... e4-e3 !

Neajunsurile poziției albului, slăbită prin înaintarea pionilor de pe ambele flancuri, au devenit evidente.

21. Nc4-d3 ...

Ar fi fost ceva mai bine pentru alb să scape de pionul „e" jucînd 21. Rg2. Ar fi putut urma 21... N:e5 22. fe N:c4 23. T:e3 Rf7 24. ef gf dar și în acest caz finalul este în favoarea negrului [1].

21. ... Re7-e8 !

Lichidează legătura. Acum pionul g4 este atacat și, în afară de aceasta, negrul poate să apere pionul „e" prin Cd5.

22. h2-h3 Cf6-d5

Incă doi pioni sînt atacați ! Se dovedește încă o dată cît de periculoasă a fost înaintarea lor prematură.

23. f4-f5 ...

Prin 23. N:h7 albul ar fi putut evita temporar pierderile materiale, însă, în acest caz, după 23... C:f4 24. N:f4 T:f4 poziția lui ar fi fost îndoielnică, dacă nu lipsită de speranțe. De aceea, cu prețul acestui sacrificiu, el preferă să complice jocul sperînd să preia din nou inițiativa.

23. ... Nd6:e5
24. f5:e6 Ne5:c3
25. Nd3:h7 . . .

Cu amenințarea de a cîștiga turnul după 26. Ng6+.

25. ... Cd5-f4 !

Singurul mijloc de a obține succes. Nici 25... Tf3 26. Ng6+ urmat de 27. Tf1, nici 25... Ce7 (mutare pe care o aștepta, probabil, Spielman) 26. Tad1 N:e1 27. Td7 Nb4 28. N:e7 cu continuarea 29. Ng6+ nu ar fi dus la victorie. Acum însă albul trebuie să piardă.

26. Ta1-d1 Nc3:e1
27. Td1-d7 ...

Ultima speranță. Dacă 27... Ce2+ 28. Rg2 Tf2+ 29. Rh1 Nb4 atunci urmează 30. T:g7 cu amenințare de mat în trei mutări și negrul ar fi fost nevoit să facă remiză prin șah etern.

27. ... Ne1-b4 !

Albul cedează.

Nr. 20. GAMBITUL DAMEI

BERNSTEIN **ALEHIN**

Turneul de la Vilno, 1912

1. d2-d4 d7-d5
2. Cg1-f3 Cg8-f6

[1] La complicații interesante ar fi dus continuarea 21. f5 ! N:e5 22. N:e6 N:c3 23. N:e3 după care cel mai bun răspuns al negrului ar fi fost, probabil, 23. C:g4 — V. P.

3. c2-c4 **c7-c6**
4. e2-e3 ...

Ca răspuns la 4. Cc3 am jucat cu succes 4... dc, iar dacă 5. e3, atunci 5... b5, cu continuarea 6... b4!; dacă 5. a4, atunci 5... Nf5!
La mutarea din partidă negrul poate să răspundă 4... Nf5 5. Db3 Db6 cu joc bun.

4. ... **g7-g6**

Aşa a jucat pentru prima oară Schlechter într-una din partidele meciului său cu Lasker (Berlin 1910). Este îndoielnic dacă acest sistem de dezvoltare poate fi recomandat, deoarece la g7 nebunul nu dispune de un spaţiu mare iar nebunul c8, deşi nu este închis de pionul „e", nu are cîmpuri bune pentru dezvoltare.

5. Cb1-c3 **Nf8-g7**
6. Nf1-d3 **0—0**
7. Dd1-c2 **Cb8-a6**
8. a2-a3 ...

Pînă aici s-a jucat la fel ca în amintita partidă Lasker-Schlechter, In continuare însă Schlechter a jucat 8... dc, urmat de b7-b5 şi b5-b4, după care flancul damei sale a devenit, fireşte, foarte slab.

8. ... **Ca6-c7**

Poziţia negrului, deşi este strîmtorată, nu prezintă totuşi slăbiciuni. El poate spera într-o treptată eliberare.

9. 0—0 **Nc8-e6**
10. c4:d5 ...

După 10. b3 ar fi urmat 10... Tc8 11. Nb2 c5, iar dacă 12. dc, atunci 12... dc, urmat de Ca6 şi negrul are o poziţie satisfăcătoare.

10. ... **Cf6:d5!**

Răspunsul corect. Dacă 10... cd, albul ar fi obţinut avantaj punînd stăpînire pe coloana „c" şi folosind mobilitatea insuficientă a pieselor negre.

11. h2-h3 ...

Cu scopul ca după 12. e4 C:c3 13. bc să ia negrului posibilitatea mutării 13... Ng4. Dar negrul foloseşte acest moment de respiraţie pentru a începe la rîndul său, operaţiile în centru.

11. ... **Cd5:c3**
12. b2:c3 **c6-c5!**

Poziţia aminteşte una din variantele apărării Grünfeld cu singura diferenţă (în favoarea albului) că acum calul negru se găseşte la c7 şi nu la c6 sau d7.

13. Ta1-b1 **Ta8-b8**
14 Tf1-d1 ...

Dacă 14. e4, atunci 14... cd 15. cd Dd6! cu joc bun, de exemplu: 16. d5 Nd7, sau 16. e5 Dd7 urmat de Tfc8. Este clar că pentru alb luarea pionului „c" este acum tot atît de nefavorabilă ca şi la mutarea precedentă, din cauza Dd5.

14. ... **c5-c4**

Cu această mutare negrul redă albului cîmpurile centrale, pentru a obţine — în schimb — avantaj pe flancul damei. Mai prudent, şi suficient pentru egalare, ar fi fost 14... Dd6 urmat de Tfc8.

15. Nd3-e2 **b7-b5**

Nu însă 15... f5 din cauza 16. Da4!

16. Cf3-d2 ...

După această retragere inutilă negrul preia iniţiativa. Trebuia jucat 16. e4, la care ar fi urmat 16... Dd6 17. Ne3 a6 cu şanse de ambele părţi.

16. ... **f7-f5!**

Negrul pune ferm stăpînire pe centru, deoarece deţinerea punctului

d5 îi este acum definitiv asigurată, ceea ce prezintă o importanță strategică de primul ordin.

17. Ne2-f3 Ne6-d5
18. e3-e4 ...

Cu scopul de a dezvolta, în sfîrșit, nebunul din c1, dar această încercare de îmbunătățire a poziției este prea tardivă.

18. ... Nd5-a8 !

Negrul vrea să pună calul la d5 fără să permită în același timp albului să aducă calul prin e4 la c5.

19. Cd2-f1 f5:e4
20. Nf3:e4 Cc7-d5

Negrul a pus stăpînire pe toată tabla și poate pregăti atacul după voie, pe oricare dintre flancuri. La 21. Cg3 (după 21. Ce3 urmează același răspuns ca și în partidă) negrul răspunde cu 21... Dd6 țintuind nebunul din c1 la apărarea pionului a3, după care joacă a7-a6 și dublează turnurile pe coloana „f" obținînd o superioritate pozițională covîrșitoare.

21. Nc1-g5 ...

Această mutare, aparent naturală, este respinsă prin următoarea combinație a negrului.

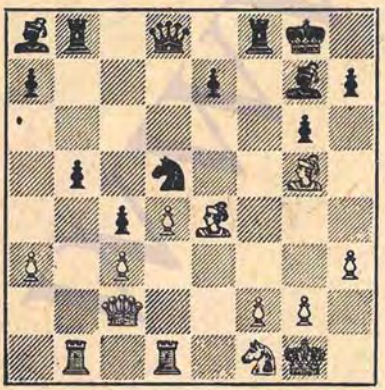

21. ... Cd5:c3 !

Dacă acum albul joacă 22. N:a8, atunci urmează 22... C:b1 23. Ne4 C:a3 apoi b5-b4 și negrul are o calitate în plus. Albul alege o posibilitate mai bună.

22. Ne4:g6 ! Dd8-d5 !

Nu merge 22... C:b1 23. N:h7+ Rh8 24. Dg6 De8 (altfel Dh5) 25. D:b1 și albul are pentru calitatea pierdută un pion și perspective de atac.

23. Ng6:h7+ Rg8-h8
24. f2-f4 ...

Forțat.

24. ... Cc3:b1
25. Td1:b1 Dd5:d4+
26. Rg1-h1 ...

Dacă 26. Rh2, atunci urmează 26... T:f4 27. N:f4 D:f4+ 28. Rh1 (sau 28. Cg3 Ne5) 28... Tf8 ! (cu amenințarea D:f1+ și mat în trei mutări) și negrul are o poziție cîștigată.

26. ... Dd4-c3 !

Cel mai simplu procedeu de a forța schimbul damelor deoarece se amenință D:h3+.

27. Rh1-h2 Dc3:c2
28. Nh7:c2 e7-e5

La prima vedere mutarea aceasta pare riscantă deoarece albul obține trei pioni liberi pe flancul regelui, însă negrul consideră că va reuși să-și valorifice mai curînd pionii de pe flancul damei.

Varianta 28... Nf6 29. Nh6 urmată de g2-g4 și g4-g5 nu promite mai mult decît mutarea din partidă.

29. f4-f5 Ng7-f6
30. Ng5:f6+ ...

Dacă 30. Nh6, atunci 30... Tg8 31. g4 a5 și pionii albului sînt opriți. De aceea albul se decide să

aducă în joc calul, iar cu piesele rămase să înceapă un atac direct împotriva regelui.

30. ...	**Tf8:f6**
31. Cf1-e3	**a7-a5**
32. Tb1-d1	**...**

După 32. C:c4 negrul cîştigă uşor prin 32... Tc6 33. Ce3 Tc3 34. Te1 T:a3.

32. ...	**Tf6-f8**

Cu intenţia de a ocupa imediat coloana „d". Cele cîteva şahuri pe care le poate da albul nu sînt periculoase.

33. Td1-d6	**Tb8-d8**
34. Td6-h6+	**Rh8-g7**
35. Th6-g6+	**Rg7-f7**
36. Ce3-g4	**...**

Albul găseşte resurse neaşteptate într-o poziţie aproape disperată. Negrul este ameninţat de mat în 2 mutări.

36. ...	**Td8-d2 !**

Acesta este miezul combinaţiei începute la mutarea a 32-a a negrului. Pe lîngă faptul că ameninţarea de mat este respinsă, nebunul alb este prins pe neaşteptate.

37. Cg4:e5+	**Rf7-e7**
38 Nc2-b1	**Td2-b2**
39. Tg6-e6+	**Re7-d8**
40. Te6-d6+	**Rd8-c8**
41. h3-h4	**Tb2:b1**
42. g2-g4	**c4-c3**
43. Td6-d3	**b5-b4**
44. a3:b4	**a5:b4**

Albul cedează.

Nr. 21. DESCHIDEREA PIONULUI DAMEI

NIMZOVICI — ALEHIN

Turneul de la Vilno, 1912

1. d2-d4	**d7-d5**
2. Cg1-f3	**c7-c5**
3. Nc1-f4	**Cb8-c6**
4. e2-e3	**Cg8-f6**

Ar fi fost prematur 4... Db6 din cauza 5. Cc3.

5. Cb1-c3	**....**

Acum, dimpotrivă, această mutare nu este potrivită. Sistemul de joc obişnuit 5. c3 urmat de 6. Nd3 este, fără îndoială, mai bun.

5. ...	**Nc8-g4**

Merge şi 5... a6 cu continuarea 6... Ng4.

6. Nf1-b5	**e7-e6**
7. h2-h3	**Ng4-h5**

Această mutare permite albului să slăbească poziţia adversarului pe ambele flancuri. Negrul ar fi putut obţine joc bun prin două procedee: 7... N:f3 8. D:f3 a6 9. N:c6+ bc, sau 7... cd 8. ed Nh5 9. g4 Ng6 10. Ce5 Db6 11. a4 Nb4.

8. g2-g4	**Nh5-g6**
9. Cf3-e5	**Dd8-b6**

Desigur, nu merge 9... Tc8 din cauza 10. C:c6 urmat de 11. Na6. In schimb 9... Dc8 ar fi fost mai prudent.

10. a2-a4 !	**...**

Foarte tare, deoarece negrul nu mai are timp pentru mutarea c5:d4 urmată de Nb4, din cauza 11. a5. De aceea el este forţat să cedeze albului cîmpul b5.

10. ...	**a7-a5**
11. h3-h4	**h7-h5**

Relativ mai bine decît 11... h6, deoarece îl obligă pe alb să-şi determine imediat poziţia pe flancul regelui.

12. Ce5:g6	**f7:g6**
13. g4:h5	**...**

Varianta 13. g5 Cg8 14. Dd3 Rf7 15. Th3 pare mai tare decît este în realitate, deoarece negrul poate să se apere aducînd calul prin e7 la f5.

Totuși mutarea din partidă înlesnește sarcina negrului. Este drept că pionul său „g" este slab, în schimb i se deschid perspective excelente în centru.

13. ...	g6:h5
14. Dd1-e2	0—0—0

Pe acest flanc regele este în siguranță, deoarece nebunul din f4 poate fi schimbat ușor.

15. 0—0—0 !	...

O cursă frumoasă.

15. ...	Nf8-d6

Negrul a ghicit intenția subtilă a adversarului. Dacă 15... cd 16. ed C:d4, atunci 17. T:d4 D:d4 18. D:e6+ Cd7 19. Dc6+!! bc 20. Na6 mat. Mutarea din partidă preîntîmpină toate primejdiile.

16. Nf4:d6	Td8:d6
17. Nb5-d3	...

Albul a cîntărit insuficient consecințele tactice ale acestei mutări; în special el n-a ținut seama de faptul că, calul alb nu va reuși să ocupe cîmpul b5 și, în consecință, negrul ar putea obține un avantaj esențial. Mai bine ar fi fost 17. N:c6 bc 18. Thg1 Td7; este drept că și în acest caz situația negrului este preferabilă.

17. ...	c5-c4 !

Negrul „înghesuie" nebunul și începe un atac combinat pe ambele flancuri.

18. Nd3-g6	...

Desigur că nu merge 18. Cb5 din cauza 18... cd 19. C:d6+ Rd7 urmat de R:d6.

18. ...	Cc6-e7
19. Th1-g1	Db6-b4
20. Rc1-d2	...

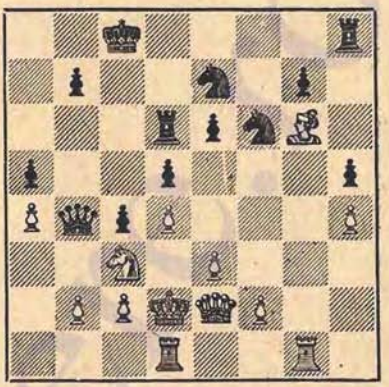

20. ...	Td6-b6 !

Acum negrul amenință, la rîndul său, să dea mat, sacrificînd dama: 21... C:g6 22. T:g6 D:b2 23. Tb1 D:c3+ 24. R:c3 Ce4 mat.

In afară de aceasta, mutarea din partidă permite damei să ia parte la atacul îndreptat împotriva nebunului alb de pe cîmpul g6.

21. f2-f3	...

Lichidează amenințarea de mat.

21. ...	Th8-h6
22. Ng6-f7	...

Nebunul nu are alt cîmp!

22. ...	Ce7-f5
23. De2-h2	Db4-e7 !
24. Cc3-b5	...

Dacă 24. Ng6, negrul cîștigă imediat cu 24... C:h4. Sacrificînd nebunul, albul speră să creeze complicații după ce dama va ajunge la b8.

24. ...	De7:f7
25. Cb5-a7+	Rc8-d7
26. Dh2-b8	Cf5-d6

Negrul ar fi putut continua cu 26... De8, dar el intenționează să cîștige dama albă, ceea ce de altfel îi reușește.

27. Tg1-g5	**Cf6-e8**
28. Td1-g1	**Th6-f6**

Desigur că nu merge 28... D:f3 din cauza 29. T:g7+.

29. f3-f4	**g7-g6**
30. Rd2-c1	**Df7-h7**
31. c2-c3	**Dh7-f7**
32. Rc1-b1	**Df7-e7**

Negrul profită de împrejurarea că albul nu poate juca 33. T:g6, din cauza 33... Dh7 cu legarea turnului.

33. Rb1-a2	**Tf6-f8**
34. Ca7-b5	**Cd6:b5**
35. a4:b5	**Ce8-c7**
36. Db8-a7	**De7-d6**

Dacă acum 37. T:g6, atunci 37... C:b5 38. Tg7+ Rc6 39. D:a5 Ta6 și dama e prinsă.
Albul cedează.

Nr. 22. APĂRAREA SICILIANA

ALEHIN — BERNSTEIN

Turneul de la Vilno, 1912

1. e2-e4	**c7-c5**
2. Cg1-f3	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**a7-a6**
4. d2-d4	**c5:d4**
5. Cf3:d4	**Dd8-c7**
6. Nf1-e2	**Cg8-f6**
7. 0—0	**Nf8-e7**
8. f2-f4	**Cb8-c6**

Cu amenințarea 9... C:d4 10. D:d4 Nc5, ceea ce împiedică mutarea 9. e5.

9. Rg1-h1	**...**

E oare mai simplu 9. Ne3? In orice caz e mai bine ca regele să fie ținut la h1, iar pierderea de tempo într-o deschidere de acest tip nu are mare însemnătate.

9. ...	**d7-d6**
10. Ne2-f3	**Nc8-d7**
11. Nc1-e3	**0—0**
12. Dd1-e2	**...**

O poziție tipică pentru acest sistem de deschidere. Piesele albe au deocamdată o mobilitate mai mare dar, în continuare, acțiunile pieselor negre pe coloana deschisă „c" pot da avantaj negrului.

12. ...	**Ta8-c8**

Preferabil era 12... Tfc8, deoarece în acest moment flancul regelui nu este amenințat. Este posibil ca acțiunile negrului pe flancul damei să fi cîștigat în forță dacă ar fi fost sprijinite de ambele turnuri.

13. De2-f2	**...**

O mutare importantă, care preîntîmpină 13... Ca5 din cauza 14. C:e6 urmat de Nb6. Negrul este nevoit să piardă un tempo pentru a efectua această manevră.

13. ...	**b7-b5**
14. Cd4-b3	**Cf6-e8**

După această mutare care închide turnul f8, avantajul albului devine evident. Ar fi fost mai bine ca negrul să recunoască eroarea comisă la mutarea a 12-a și să joace 14... Tb8 urmat de Tfc8. Calul trebuia retras la e8 numai în caz de extremă necesitate.

15. Ta1-d1	**Tc8-b8**
16. Td1-d2	**...**

Prevăzînd 16... Ca5 urmat de atac. Albul nu intenționează să dubleze turnurile pe coloana „d", ci vrea să apere în continuare pionul „a" cu turnul de la f1.

16. ... Cc6-a5
17. Cb3:a5 Dc7:a5

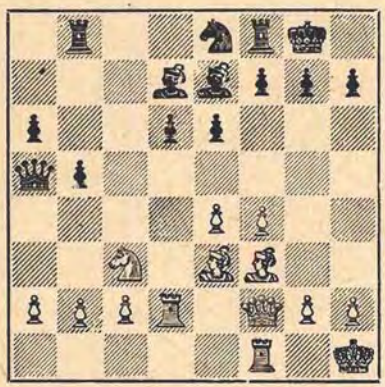

18. e4-e5 ! ...

Această mutare neașteptată permite albului să preia inițiativa. Acum este rău 18... d5 din cauza 19. N:d5 ! de exemplu :

I. 19... b4 20. Nb3 bc 21. T:d7 ;

II. 19... ed 20. C:d5 Dd8 21. Nc5 N:c5 22. D:c5 și negrul este lipsit de apărare împotriva numeroaselor amenințări.

III. 19... ed 20. C:d5 Nd8 21. Nc5 Ne6 22. N:f8 R:f8 23. Dc5+. Rg8 24. f5 ! N:d5 (după 24... N:f5 urmează 25. b4 ! iar după 24... D:d2 urmează 25. fe cu cîștig în ambele cazuri) 25. D:d5 cu avantaj pozițional clar pentru alb.

Mutarea următoare a negrului, făcută în lipsă de ceva mai bun, permite calului să ocupe un cîmp extrem de favorabil.

18. ... b5-b4
19. Cc3-e4 d6-d5
20. Ce4-c5 Nd7-b5
21. Tf1-a1 Ce8-c7

Negrul taie calea de retragere a damei sale, lucru pe care albul îl folosește energic. Desigur că ar fi fost mai bine ca negrul să retragă dama la d8 sau c7, deși și în acest caz poziția lui ar fi rămas îndoielnică.

22. a2-a4 ! ...

Cu amenințarea de a cîștiga dama prin 23.Cb3. Negrul este nevoit să sacrifice calitatea deoarece sînt fără speranțe variantele : 22...ba 23.T:a3 Db4 24.c3 Dc4 25.Ne2 și dama e prinsă, sau 22...N:c5 23.N:c5 Tfc8 24.c3! N:a4 25.Nd1 bc 26. b4! și albul cîștigă.

22. . . Nb5-c4

Negrul speră să obțină contrașanse mutînd calul la c4 după înaintarea b4-b3, însă albul nu-i dă timp pentru această manevră.

23. Cc5-d7 . . .

Nu 23.b3 din cauza 23...Nb5!

23. . . b4-b3
24. Cd7:b8 Tf8:b8
25. c2-c3 Cc7-a8
26. Nf3-e2! . . .

Pregătește atacul asupra poziției regelui negru.

26. ... Tb8-c8
27. f4-f5 Nc4:e2
28. Td2:e2 Ne7-c5
29. Ta1-f1 Nc5:e3
30. Te2:e3 Da5-b6
31. a4-a5 Db6-c6
32. Te3-f3 ...

Mai simplu ar fi fost 32.f6 g6 33.Dh4 De8 34.Th3 h5 35.Dg5 Df8 36.T:h5.

32. ... e6:f5
33. Tf3:f5 Ca8-c7
34. Tf5:f7 Cc7-e6
35. Df2-a7 ! ...

Cu amenințarea 36. T:g7+ C:g7 37.Df7+ Rh8 38.Df8+ T:f8 39.T:f8 mat. Dacă direct 35.T:g7+ R:g7, albul nu are decît remiză.

35. . . h7-h6
36. Tf7-e7 Dc6-c4

Negrul nu are apărare împotriva amenințării 37. Tîf7.

37. Tf1-f7 Dc4-e4!

Negrul se apără de mat și amenință 38...d4.

38. Da7:a6 Tc8-c6

La 38...Tc4 albul ar fi răspuns cu 39.D:e6!

39. Da6-f1 . . .

Din nou amenință 40. T:g7+.

39. . . Rg8-h7
40. Tf7-f6! . . .

Lovitura finală. Dacă negrul joacă acum 40...Cd8, atunci urmează 41.Td6, iar dacă 40...D:e5 atunci urmează 41. Dd3+.

40. ... d5-d4
41. Tf6:e6 Tc6:e6
42. Te7:e6 d4:c3
43. b2:c3 b3-b2
44. Te6-b6 De4-c2
45. a5-a6 Dc2-c1
46. Df1-g1 Negrul cedează.

Nr. 23. APĂRAREA SICILIANĂ

A. RABINOVICI **ALEHIN**

Turneul de la Vilno, 1912

1. e2-e4 c7-c5
2. Cb1-c3 e7-e6
3. Cg1-f3 d7-d5
4. e4:d5 e6:d5
5. d2-d4 . . .

A rezultat una din variantele partidei franceze, nu prea avantajoasă pentru negru.

5. . . Cb8-c6
6. Nf1-b5 . . .

La 6.dc negrul avea intenția de a juca 6...d4 7. Ce4 Nf5 (nu 7...N:c5 8.C:c5 Da5+ 9.c3! dc 10.b4!) 8.Cg3 Ng4, cu amenințarea dublării pionilor albi după 9...De7+ și 10...N:f3.

6. . . a7-a6

O încercare interesantă din punct de vedere teoretic, insuficient justificată totuși, care urmărește evitarea continuării șablon 6...Ne6, apoi Cf6, 0—0 etc. Negrul a vrut să se convingă în practică dacă acele mici dar neîndoielnice avantaje care rezultă în urma schimbului forțat (coloana deschisă „b", perechea de nebuni, întărirea pionului slab d5) nu constituie o compensație suficientă pentru întîrzierea intervenită în dezvoltare. Judecînd după evoluția ulterioară a jocului răspundem negativ la această întrebare: într-un stadiu de joc atît de puțin avansat, orice tempo este foarte important.

7. Nb5:c6+ b7:c6
8. 0—0 Nf8-d6
9. d4:c5 Nd6:c5
10. Cc3-a4 Nc5-d6

Nu există nimic mai bun: retragerea pe cîmpul e7 ar fi fost și mai nefavorabilă din cauza 11.Ce5.

11. Dd1-d4 Cg8-e7!

Sacrificiul acesta de pion dă negrului cele mai bune șanse practice; 11...Cf6 ar fi fost cu totul neconsecvent: albul ar fi obținut imediat o presiune puternică pe coloana „e" și ar fi reușit să folosească slăbiciunea flancului damei advers.

12. Dd4:g7 Th8-g8
13. Dg7-c3? . . .

În această mutare, foarte naturală la prima vedere, se ascund cauzele tuturor dificultăților ulterioare ale albului. Tot atît de slab ar fi fost 13.D:h7 din cauza 13...Nf5 și 14...

N:c2; în schimb 13.Df6! Tg6 14.Dc3 ar fi dat albului șanse mult mai bune. In orice caz atacul negrului cu 14... Nh3 nu i-ar mai fi adus nimic: el ar fi fost nevoit, probabil, să aleagă continuarea 14... Tg4, iar după 15. Cc5 sau b2-b3 să joace 15... d4, cu consecințe greu de prevăzut.

13. . .	**Nc8-h3**
14. Cf3-h4	. . .

După 14.Cg5 ar fi urmat 14...N:g2! 15.R:g2 h6.

14. . .	**Dd8-d7**
15. Tf1-e1	. . .

Singura mutare: la 15.Cb6? ar fi cîștigat 15...N:g2! iar la 15.Rh1 negrul, prin 15...N:g2+ 16.C:g2 Dg4 17.Tg1 D:a4, și-ar fi recîștigat pionul, cu o mare superioritate pozițională.

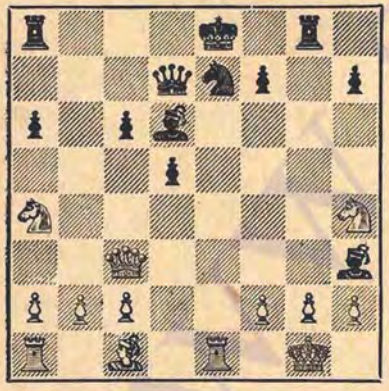

15. . .	**Ta8-b8!**

Mutarea care decide partida. Negrul amenință să cîștige o piesă prin 16...Tb4. Dacă albul ar fi încercat să lichideze această amenințare prin 16.a3, ar fi urmat o încheiere frumoasă: 16...T:g2+ 17.C:g2 Dg4 18.T:e7+ (singura mutare) 18... N:e7 19.D:c6+ Rf8 20.Nh6+ Rg8 21.D:d5 Td8! și albul pierde dama sau e făcut mat. De aceea el caută salvarea în următorul contraatac interesant.

16. Dc3-f6	**Tb8-b4**
17. Nc1-g5	. . .

Albul nu are nimic mai bun. După 17.Cc3 T:h4! el nu ar mai fi avut nici o șansă de apărare.

17. . .	**Tb4:a4**

Negrul nu ia calul care trebuie. Mutarea 17...T:h4 ar fi frînt complet rezistența adversarului, deoarece după 18.Cb6 (replică de care s-a temut negrul în timpul partidei) ar fi urmat cîștigul simplu cu 18...N:h2+! (principala variantă) 19.R:h2 N:g2+ 20.N:h4 Dh3+ 21.Rg1 Dh1 mat[1].

18. f2-f4!	. . .

Negrul trebuie să joace acum foarte prudent ca să păstreze superioritatea materială.

18. . .	**Nh3-g4**

Necesar pentru a juca 12...Te4.

19. h2-h3	**Ng4:h3**
20. b2-b3	. . .

Acesta este miezul mutării precedente (desigur, nu merge 20.gh? din cauza 20...T:f4). Albul luptă cu mare înverșunare căutînd să-și valorifice pînă la capăt toate șansele, care se dovedesc însă insuficiente la o apărare corectă.

20. ...	**Ta4-e4**
21. Te1:e4	**d5:e4**
22. Ta1-e1	...

Nu se poate juca 22.gh din cauza 22...Nc5+ și 23... Nd4 cîștigînd cel puțin calitatea.

[1] Alehin nu analizează interesanta variantă 17... T:h4 18. N:h4 T:g2+ 19. Rh1 T:h2+ 20. Rg1 Dg4+ 21. Ng3 T:g2+ 22. Rh1 T:g3 23. fg D:g3 24. T:e7+ N:e7 25. D:c6+ Nd7 după care ar fi urmat o luptă tot atît de grea ca și după mutarea 17.., T:a4. — V. P.

22. . .	Dd7-e6
23. Df6-c3	Nh3-f5
24. Ng5:e7	Re8:e7
25. Dc3:c6	. . .

Poziţia pare periculoasă pentru negru. Se ameninţă 26.C:f5 şi 27.T:e4+ cu reciştigarea piesei.

25. . .	Nd6:f4!

Singura mutare salvatoare şi în acelaşi timp cîştigătoare. Acum negrul nu se mai teme de nici o ameninţare, de exemplu: 26.C:f5+ D:f5 27.T:e4+ Ne5, sau 27.D:e4+ Rf6! 28.De7+ Rg6 şi negrul cîştigă fără greutate în ambele cazuri.

26. Dc6-c5+	Re7-f6
27. Te1-f1	De6-e5
28. Dc5-f2	Tg8-g4
29. Rg1-h1	e4-e3
30. Df2-e1	Nf4-g3!
31. Ch4:f5	Ng3:e1
32. Cf5:e3+	Rf6-g5

Albul cedează.

Nr. 24. APĂRAREA SICILIANĂ

POTEMKIN **ALEHIN**

Turneul Societăţii şahiste din Petersburg, 1912

1. e2-e4	c7-c5
2. g2-g3	. . .

Un sistem bun de joc împotriva apărării siciliene care a fost foarte apreciat de Cigorin.

2. . .	g7-g6
3. Nf1-g2	Nf8-g7
4. Cg1-e2	Cb8-c6
5. c2-c3	. . .

Inaintarea d2-d4, pregătită prin această mutare, nu este însă în spiritul sistemului ales. Albul ar fi trebuit să-şi dezvolte simplu piesele prin 5.Cc3, 6.d3, 7.0—0.

5. . .	Cg8-f6
6. Cb1-a3	. . .

Această mutare slabă permite negrului să obţină imediat superioritate. Fără îndoială, mai bine ar fi fost 6.d4 cd 7. cd d6, deşi şi în acest caz pionii centrali ai albului devin slabi.

6. . .	d7-d5

Desigur!

7. e4:d5	Cf6:d5
8. Ca3-c2	0—0
9. d2-d4	...

După această mutare pionul d4 este foarte slab, însă 9.d3 n-ar fi fost mult mai bine.

9. . .	c5:d4
10. c3:d4	Nc8-g4
11. f2-f3	. . .

Posibilitatea 11.Ne3 urmată de Dd2 şi Td1 nu era nici ea de invidiat.

11. . .	Ng4-f5

Cu ameninţarea de a cîştiga un pion după N:c2.

12. Cc2-e3	Dd8-a5+

Obligă pe alb să renunţe la rocadă deoarece după 12. Dd2 sau 12.Nd2 negrul cîştigă o piesă prin 12...C:e3.

13. Re1-f2	Cd5-b4!

Ameninţînd, între altele, Nd3 cu cîştigarea pionului „d".

14. Ce3:f5 **Da5:f5**
15. g3-g4 **Cb4-d3+**
16. Rf2-g3 ...

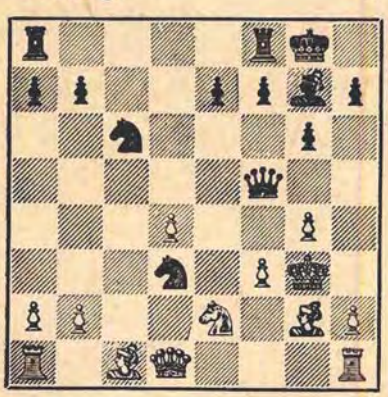

16. . . **Cc6:d4!**

Mutarea decisivă.

17. g4:f5 . . .

Dacă 17.C:d4, atunci 17...De5+ cu cîștig ușor.

17. . . **Cd4:f5+**

Și mat în două mutări.

Nr. 25. GAMBITUL REGELUI

ALEHIN — LEVIȚKI

A 2-a partidă a meciului, Petersburg, 1913

1. e2-e4 **e7-e5**
2. f2-f4 **e5:f4**
3. Nf1-c4 **Cg8-f6**

Această apărare este considerată cea mai bună. Sistemul de joc mai vechi 3...Dh4+ 4.Rf1 d5 5.N:d5 g5 este jucat tot mai rar din cauza atacului lui Cigorin 6.g3 fg 7.Df3!

4. Cb1-c3 **Nf8-b4**

Negrul a trecut într-o variantă a partidei spaniole cu culorile inversate, însă cu o mutare mai puțin, ceea ce, desigur nu este lipsit de însemnătate. Foarte interesantă și probabil mai bună ar fi fost mutarea 4...c6.

5. Cg1-e2 . . .

O mutare nouă, care n-a fost răsturnată în partida de față. După 5.Cf3 0—0 6.0—0 C:e4 albul pierde inițiativa dacă joacă 7.C:e4 d5 și de aceea trebuie să se hotărască să sacrifice un pion cu mutarea 7.Cd5! obținînd oarecari șanse de atac.

5. . . **d7-d5**

Dacă 5...C:e4, albul face rocada și obține atac în schimbul pionului.

Sacrificiul de pion conceput de negru în legătură cu mutarea din partidă este îndrăzneț, însă justețea lui este îndoielnică.

6. e4:d5 **f4-f3**

Negrul vrea să distrugă poziția regelui alb. Însă, după cum se va vedea în continuare, deschiderea coloanei „g" nu este lipsită de primejdie pentru negru iar albul păstrează totuși, temporar, un pion în plus.

7. g2:f3 **0—0**
8. d2-d4 ...

O mutare neconsecventă. După 8.0—0! c6 9.dc C:c6 10.d4 Nh3 11.Tf2 Tc8 negrul ar fi avut o dezvoltare mai bună, însă atacul lui nu ar fi compensat pierderea pionului. După mutarea din partidă negrul ar fi putut, și ar fi trebuit, să recîștige pionul prin 8...C:d5 9.0—0 Ne6 cu o poziție bună.

8. . . **Nc8-h3**
9. Nc1-g5! . . .

Mutarea naturală ar fi fost 9.Cf4 apărînd ambii pioni şi atacînd nebunul. La aceasta însă negrul pregătise următoarea variantă: 9...Te8+ 10.Rf2 Cg4+! (s-ar părea, inofensiv, din cauza răspunsului următor al albului) 11.Rg3 Cf2!! şi negrul cîştigă.

Cu mutarea din partidă albul preia iniţiativa.

9. . .	**Nh3-g2**
10. Th1-g1	**Ng2:f3**
11. Dd1-d2	**Nb4-e7**

Rău era 11...Ce4 din cauza 12.N:d8 C:d2 13.Nf6. Pe de altă parte albul ameninţa să joace 12.Df4 iar varianta 11... N:e2 12.N:e2 N:c3 13.D:c3 Te8 era respinsă prin 14. 0—0—0 T:e2 15. Df3

12. 0—0—0	**Nf3-h5**

Mutarea 12...Ce4 duce şi acum la pierdere din cauza 13.N:e7 C:d2 (13...D:e7 14.Dh6!) 14.N:d8 C:c4 15.T:g7+! R:g7 16.Tg1+ Rh6 17.Ng5+ Rg6 (17...Rh5 18.Cf4 mat) 18.Ne7+ urmat de 19.N:f8.

13. Td1-e1	**Cb8-d7**
14. Ce2-f4	**Nh5-g6**
15. h2-h4!	**. . .**

Se ameninţă, desigur, 16.h5.

15. . .	**Tf8-e8**
16. Dd2-g2	**. . .**

Acum ameninţarea h4-h5 este şi mai primejdioasă.

16. . .	**Ne7-f8**
17. h4-h5	**Ng6-f5**

Mutarea prealabilă 17...T:e1+ ar fi permis negrului să se apere mai mult, însă atacul albului ar fi triumfat totuşi pînă la urmă.

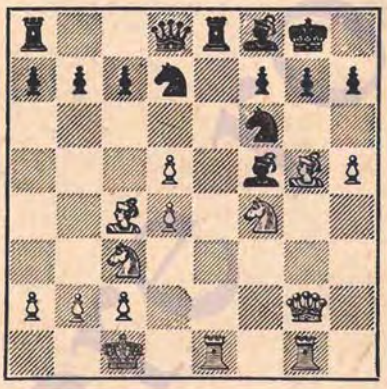

18. Cf4-e6!	**. . .**

Datorită acestei pătrunderi se deschid noi linii decisive pentru atacul albului. Negrul este forţat să ia calul deoarece după 18...Dc8 mutarea 19.Df3! duce la cîştig.

18. ...	**f7:e6**
19. d5:e6	**Rg8-h8**
20. e6:d7	**Te8:e1+**
21. Tg1:e1	**Nf5:d7**
22. h5-h6	**...**

Mutarea cîştigătoare. Negrul pierde cel puţin o piesă.

22. . .	**Nd7-c6**
23. d4-d5	**Nc6-d7**
24. Te1-f1	**b7-b5**
25. Nc4-b3	**Dd8-e8**
26. d5-d6	**. . .**

Ar fi fost suficient şi 26.T:f6.

26. . .	**Cf6-h5**

La 26...Nc6 urmează 27.d7! N:g2 28.deD T:e8 29. T:f6 sau 27...D:d7 28.Df2! Cg8 29.D:f8! şi albul cîştigă.

27. Nb3-f7	Negrul cedează.

Nr. 26. PARTIDA VIENEZĂ

ALEHIN LEVIȚKI

A 6-a partidă a meciului, Petersburg, 1913

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cb1-c3	**Cg8-f6**
3. Nf1-c4	**Cf6:e4 !**

Numai din cauza acestei mutări, care asigură negrului egalarea fără greutate a jocului, nu mai joc acum partida vieneză.

4. Dd1-h5 . . .

Este clar că după 4.C:e4 d5! sau 4.N:f7+ R:f7 5. C:e4 d5 negrul iese neatins din dificultățile deschiderii.

4. . . **Ce4-d6**

5. Nc4-b3 . . .

Aici albul ar fi putut să egaleze jocul cu 5.D:e5+ De7 6.D:e7+ N:e7. Sacrificiul de pion conceput în legătură cu mutarea din partidă este destul de îndoielnic.

5. . . **Cb8-c6!**

Cu intenția de a sacrifica calitatea în următoarea variantă: 6.Cb5 g6 7.Df3 f5 8.Dd5 Df6 9.C:c7+ Rd8 10.C:a8 b6! care asigură negrului un atac foarte puternic și — probabil — imparabil. Răspunsul simplu 5...Ne7 ar fi fost de asemenea pe deplin suficient și ar fi dus, prin intervertire de mutări, la o poziție din partidă.

6. d2-d3 **Nf8-e7**

De considerat este și 6...g6 urmat de Ng7. În această variantă negrul are la dispoziție multe mutări.

7. Cg1-f3 **g7-g6**

Această mutare pare nefirească după dezvoltarea nebunului la e7 și, într-adevăr, nu este cea mai bună. Negrul ar fi trebuit să facă simplu rocada, deoarece varianta 8.Cg5 h6 9.h4 este insuficientă din cauza răspunsului 9...Cd4! După mutarea din partidă negrul nu mai poate face rocada.

8. Dh5-h3	**Cd6-f5**
9. g2-g4	**Cf5-d4**
10. Nc1-h6	**Cd4:b3**

O idee interesantă care are în vedere un contraatac, dar care este totuși prematură, deoarece negrul este încă insuficient dezvoltat. Corect era 10...Nf8! deoarece după 11.N:f8 T:f8 albului nu-i convine să recîștige pionul cu 12.C:d4 C:d4 13.D:h7 din cauza răspunsului foarte tare 13...Dg5!

11. a2:b3 **f7-f5**

Această mutare dezvăluie sensul schimbului precedent. Dacă albul joacă acum 12.gf, atunci după 12...d6 și 13...N:f5 negrul are o dezvoltare excelentă.

12. Nh6-g7 !	**f5:g4**
13. Dh3-h6 !	**...**

Acest nou sacrificiu de pion dă albului un atac îndelungat și periculos.

13. . . **Ne7-f8**

Mutare forțată.

14. Ng7:f8	**Th8:f8**
15. Cf3-g5	**Cc6-d4!**

Acest contraatac dă negrului șansele cele mai bune. Mai slab ar fi fost 15... Df6 din cauza 16.0—0 !

16. Cg5:h7 **Tf8-g8**

17. Cc3-d5! . . .

Singura continuare corectă a atacului. La mutarea naturală 17.0—0—0, negrul ar fi respins cu succes atacul albului cu 17...Cf5 18.Dd2 Dh4.

17. . . Cd4:c2+

Deoarece amenințarea 18.Cf6+ nu poate fi parată, negrul este nevoit să caute compensație în luarea turnului.

18. Re1-d2 Cc2:a1
19. Th1:a1 c7-c6

Sau 19..d6 20.Ch6+ Rf7 21.C:g8 D:g8 22.C:c7 și apoi 23.Cb5 cu atac decisiv.

20. Ch7-f6+ Re8-f7
21. Cf6:g8 Dd8:g8

Dacă 21...cd, atunci 22.Dh7+ Rf8 23.D:g6 De8 24.Dg5 Df7 25.Cf6! d6 26.h3! gh 27.Tg1 cu atac cîștigător.

22. Cd5-b6 Ta8-b8
23. Cb6-c4! . . .

Mutarea cîștigătoare, deoarece negrul nu poate să împiedice deschiderea coloanei „e", ceea ce se va dovedi decisiv.

23. . . d7-d6

Dacă 23...Re6, atunci urmează 24.C:e5 R:e5 25. Dg5+ și albul cîștigă un turn.

24. Cc4:d6+ Rf7-e7
25. Cd6-c4 Nc8-f5
26. Ta1-e1 Dg8-h8
27. Dh6-e3 ! Tb8-d8

Dacă 27...Rd7, atunci cîștigă mutarea 28.D:a7.

28. Cc4:e5 Re7-f6
29. Ce5:g4+! Nf5:g4
30. De3-e5+. Negrul cedează.

Nr. 27. PARTIDA SPANIOLĂ

ALEHIN DURAS

Turneul de la Petersburg, 1913

1. e2-e4 e7-e5
2. Cg1-f3 Cb8-c6
3. Nf1-b5 a7-a6
4. Nb5-a4 Cg8-f6
5. Dd1-e2 b7-b5

În legătură cu mutarea următoare, acesta este procedeul cel mai simplu pentru a egala jocul.

6. Na4-b3 Nf8-c5
7. a2-a4! . . .

În această variantă, deschiderea coloanei „a" este foarte importantă. Negrul nu poate evita acest lucru prin 7...b4 din cauza 8.N:f7+ R:f7 9.Dc4+ d5 10.D:c5 Dd6 11.D:c6!

7. . . Ta8-b8
8. a4:b5 a6:b5
9. d2-d3 . . .

Dacă albul joacă 9.Cc3, negrul poate face — simplu — rocada, iar dacă joacă 10.C:b5, atunci urmează 10...d5! cu un atac care compensează pe deplin pionul sacrificat. După mutarea din partidă, albul poate juca eventual c2-c3 și deplasa calul din b1 prin d2 și f1 la e3 sau g3.

9. . . d7-d6
10. Nc1-e3 Nc8-g4

Aici negul ar fi putut obține un joc egal prin 10... Ne6, forțînd schimbul nebunului b3 — singura figură bine plasată a albului. Schimbul dublu de la e6 și c5 n-ar fi dat avantaj albului deoarece, datorită poziției pionilor săi și a coloanelor deschise, negrul ar fi pus stăpînire pe centru.

11. h2-h3 Ng4-h5

Consecvent. Totuși încă ar fi fost de preferat 11...Ne6.

12. Cb1-d2 0—0
13. 0—0 Cc6-d4

Negrul provoacă prematur schimburi care oferă adversarului un considerabil avantaj pozițional. Relativ mai bine ar fi fost 13...De7 cu continuarea Cc6-d8-e6, deși negrul are în orice caz un joc mai slab.

14. Ne3:d4 Nh5:f3

Forțat, deoarece altfel acest nebun ar fi ajuns în pericol, de exemplu: 14... N:d4 15.g4 Ng6 16.C:d4 ed 17.f4 sau 14...ed 15.g4 Ng6 16.Ch2 urmat de f2-f4, în ambele cazuri cu avantaj pentru alb.

15. Cd2:f3 e5:d4
16. e4-e5! . . .

Începutul unui atac puternic asupra punctului f7, slăbit prin schimbul prematur al nebunului de cîmpuri albe al negrului. In acest atac, instructiv este rolul coloanei deschise „a".

16. . . Dd8-e7

In afară de această mutare ar fi fost posibile următoarele două continuări, care lăsau de asemenea avantajul de partea albului:

I. 16...de 17.D:e5 Dd6 18.D:d6 cd 19.Tfe1;

II. 16...Tfe8 17.e6! fe 18.N:e6+ Rf8 (După 18...Rh8 urmează 19.Cg5) 19.b4! N:b4 (După 19...Nb6 urmează 20. Tfe1) 20.C:d4 Tb6! 21.Df3! Nc3 22.Cc6! T:c6 23.D:c6 N:a1 24. T:a1.

17. Tf1-e1 Tb8-e8
18. De2-d2 d6:e5

Forțat din cauza amenințării 19.e6.

19. Te1:e5 De7-d6
20. Dd2-g5! . . .

Forțează schimbul, ceea ce permite calului alb să participe decisiv la atac.

20. . . Te8:e5

Mutarea 20...h7-h6 nu dă nimic din cauza 21.Df5.

21. Cf3:e5 . . .

Cu amenințarea 22.C:f7.

21. . . Dd6-b6

Relativ cel mai bine. Insuficient era 21...Cd7, de exemplu: 22.C:f7! T:f7 23.Ta8+ Cf8 24.Df5! De7 25.N:f7+ D:f7 26.D:c5. Mutarea Db6 parează amenințarea directă deoarece 22.Df5 — ca pregătire pentru sacrificiul de cal — este acum insuficientă. Negrul răspunde cu 22...g6 urmat de Rg7 cu apărare satisfăcătoare.

22. g2-g4! . . .

Această pregătire destul de ascunsă a sacrificiului de cal la f7 aduce cîștigul imediat deoarece obligă la un răspuns ce înrăutățește și mai mult poziția negrului.

22. . . Nc5-d6

După 22...g6 urmează 23.Dh6 cu dubla amenințare 24.C:f7 sau 24.Ta8. Dacă însă 22...Ne7, atunci urmează

23.Cd7! C:d7 24.D:e7 Dd6 25.D:d6 cd 26.Ta5 Tb8 27.Ta7 Td8 28.Tb7 şi albul câştigă.

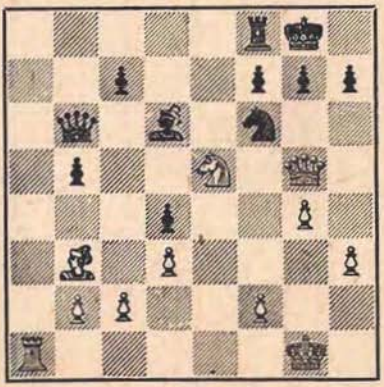

23. Ce5:f7!	**Tf8:f7**
24. Dg5-f5!	. . .

Acesta este fondul mutării 22.g4! Negrul nu are apărare împotriva ameninţărilor 25.N:f7+ cu continuarea g4-g5 şi 25.De6.

24. . .	**g7-g6**

Dacă negrul joacă 24...Dc6, atunci 25.g5 Dd7 26. N:f7+ R:f7 (sau 26...D:f7 27.gf) 27.Df3 şi albul câştigă.

25. Df5-e6	**Rg8-g7**
26. De6:f7+	**Rg7-h6**
27. Nb3-e6!	Negrul cedează.

Nr. 28. PARTIDA SPANIOLĂ

ZNOSKO-BOROWSKI **ALEHIN**

Turneul de la Petersburg, 1913

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5-a4	**d7-d6**
5. d2-d4	**Nc8-g4**

Mai bine este 5...Nd7. Mutarea din partidă este nefavorabilă negrului dacă albul răspunde cu 5.d5 b5 6.dc ba 7. c4!

6. Na4:c6+	. . .

Şi această mutare dă albului un joc bun, însă lasă negrului unele contraşanse.

6. . .	**b7:c6**
7. d4:e5	**d6:e5**
8. Dd1-e2	. . .

După schimbul damelor nu se poate juca 9.C:e5 din cauza 9...Td1 mat.

8. ..	**Nf8-d6**
9. Nc1-e3	**Cg8-e7**
10. h2-h3	**Ng4-h5**
11. Cb1-d2	**0—0**

Ar fi fost posibil şi 11...f6 pentru a aduce în caz de nevoie nebunul la f7. Negrul presupune însă că adversarul nu va avea timp suficient pentru intensificarea presiunii pe flancul regelui din cauza contraatacului negrului pe flancul damei şi în centru.

12. g2-g4	**Nh5-g6**
13. h3-h4	. . .

Dacă 13.Ch4, atunci 13...Cd5! 14.C:g6 C:e3 15. D:e3 fg cu perspective bune pentru negru.

13. . .	**f7-f6**
14. h4-h5	**Ng6-f7**
15. Cf3-h4	**Dd8-b8!**

Astfel dama intră în joc cu o forţă deosebită.

16. b2-b3	**Db8-b4!**
17. f2-f3	. . .

Deschiderea coloanei „g" prin 17.Cf5 C:f5 18.gf duce după 18...Dc3! la pierderea pionului c2, fără nici o compensaţie.

17. . .	**Tf8-d8**

Mai tare decît 17...Dc3 18.Rf2! D:c2 19.Thc1 Db2 20.Cc4! D:e2+ 21. R:e2 și albul are suficientă superioritate poziționalã pentru pionul sacrificat.

18. Re1-f2 . . .

După 18.0—0 răspunsul negrului 18...Nc5 ar fi fost și mai tare.

18. . .	Nd6-c5
19. Cd2-f1	Td8-d6
20. Ne3:c5	Db4:c5+
21. Cf1-e3	Ta8-d8
22. Th1-d1	Dc5-c3!

Obligă pe adversar să îndrepte pionii negri și astfel elimină singura slăbiciune a poziției negrului.

23. Td1:d6 . . .

Dacă 23.Cf1, atunci simplu 23...a5 și albul va fi nevoit oricum — mai de vreme sau mai tîrziu — să schimbe turnurile.

23. . .	c7:d6
24. Ta1-d1	d6-d5!

Mutarea cea mai energică. În schimbul pionului „a" negrul va obține un puternic pion liber în centru și, afară de aceasta, pionul alb „a" va deveni un obiectiv de atac.

25. De2:a6	d5-d4
26. Ce3-f5	. . .

Pătrunderea calului nu are mare însemnătate, deoarece acesta nu poate fi susținut de alte piese.

26. ...	Ce7:f5
27. Ch4:f5	Dc3:c2+
28. Da6-e2	Dc2-c5
29. De2-d3	...

Ceva mai bine era 29.Dd2! cu dubla amenințare 30.Tc1 și 31.Ce7+ sau 30.g5. Și în acest caz însă, negrul ar fi obținut avantaj poziționat jucînd 29...Df8!

29. . .	Nf7-e6

Intenționînd ca la momentul oportun să îndepărteze calul prin mutarea g7-g6. Dar albul îl și retrage pentru apărarea flancului slab al damei.

30. Cf5-g3	Td8-a8
31. Td1-d2	Dc5-b4 !
32. Td2-c2	c6-c5
33. Cg3-f1	...

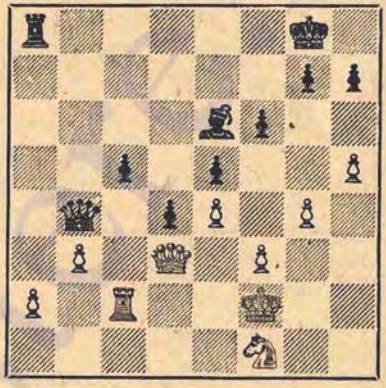

33. . .	c5-c4!

Acest sacrificiu temporar de pion permite pieselor negre să pătrundă în dispozitivul adversarului și să participe la atacul împotriva regelui. Datorită pionului trecut apărat, care țintuiește piesele albe, acest atac devine imparabil.

34. b3:c4	Ta8-a3
35. Dd3-d2	Db4-c5
36. Rf2-g3	...

Dacă 36.Rg2 N:c4, negrul ar fi amenințat să ia calul cu șah.

36. ...	Ne6:c4
37. Dd2-c1	Ta3-c3 !
38. Tc2:c3	d4:c3
39. Cf1-e3	...

Se amenință Dg1+.

39. . .	Nc4:a2
40. Dc1-c2!	Na2-e6
41. Ce3-d1	. . .

Altfel negrul cîştigă uşor datorită pionului trecut.

41. . .	**Dc5-g1+**
42. Rg3-h4	**g7-g5+!**

In legătură cu mutarea următoare — aceasta este cea mai scurtă cale de cîştig.

43. h5:g6	**h7-h5!**

Decide imediat. Albul nu are apărare împotriva ameninţării 44...Dh1+ 45.Rg3 h4+ 46.Rf2 Dh2+. Mai slab ar fi fost 43...hg din cauza 44.De2! Rg7 45.Rh3!

44. Cd1-e3	**Dg1:e3**
45. Dc2-a4	**De3-f2+**
46. Rh4-h3	**h5-h4**
47. Da4-e8+	**Rg8-g7**
48. De8-e7+	**Rg7:g6**

Albul cedează.

Nr. 29. PARTIDA SPANIOLA

OLLAND **ALEHIN**

Turneul de la Scheveningen, 1913

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**Cc6-d4**

Această variantă veche nu este pe deplin corectă din punct de vedere teoretic. Cea mai bună continuare pentru alb este probabil 4. C:d4 ed 5. 0—0 c6 6. Nc4 Ce7 (sau 6... gô) 7. d3 urmat de c2-c3!

4. Nb5-e2	**...**

Dînd imediat adversarului avantajul perechii de nebuni fără vreo compensaţie, albul nu poate spera, desigur, să răstoarne această variantă.

4. ...	**Cd4:e2**
5. Dd1:e2	**d7-d6**
6. c2-c3	**...**

Chiar cu 6. d4 albul nu poate obliga pe negru să cedeze centrul deoarece după 6... c6! 7. de de pionul „e" este apărat indirect prin ameninţarea 8... Da5+.

6. ...	**c7-c6**
7. d2-d4	**Dd8-c7**
8. Nc1-e3	**Cg8-f6**
9. Cb1-d2	**....**

Este drept că albul şi-a dezvoltat toate piesele uşoare, însă sfera de activitate este limitată iar cîmpurile albe sînt slăbite de schimbul prematur al nebunului. Negrul stă de pe acum mai bine.

9.	**Nf8-e7**
10. h2-h3	**...**

Preîntîmpină mutarea Ng4, dar, după cum arată practica, înaintarea pionului „h" înlesneşte adversarului organizarea unui atac direct asupra regelui. Relativ mai bine ar fi fost 10. 0—0 şi dacă 10... Ng4 atunci 11. Dd3.

10. ...	**b7-b6!**

Cu ideea de a dezvolta nebunul pe diagonala a6-f1 sau (dacă această diagonală va fi barată) de a închide centrul înainte de a începe operaţiile pe flancul regelui. Justeţea acestui plan este confirmată de evoluţia ulterioară a partidei.

11. 0—0	**a7-a5**
12. c3-c4	**...**

După 12. Tfe1 negrul s-ar fi mulţumit cu continuarea 12... Na6 şi 0—0. Acum el se foloseşte de posibilitatea de a începe atacul intenţionat.

12. ...	**c6-c5!**
13. d4-d5	**...**

Deschiderea coloanei „d" ar fi fost evident în favoarea negrului.

13. ...	**h7-h6!**
14. a2-a3	**...**

Contraatac pe celălalt flanc. Totuşi e uşor de prevăzut că el nu va

putea fi realizat atît de rapid ca atacul negrului asupra regelui.

14. ... g7-g5
15. b2-b4 ...

Dacă 15. Ch2, atunci 15... h5 16. N:g5 C:d5 17. N:e7 Cf4! cu șanse bune de atac pentru negru.

15. ... g5-g4
16. h3:g4 Nc8:g4
17. b4:c5 b6:c5
18. De2-d3 Dc7-d7!

Următoarea combinație a albului ar fi putut fi împiedicată prin mutarea 18... Dc8 însă negrul, apreciind-o just, caută, dimpotrivă, s-o provoace.

19. Ne3:c5! ...

Ingenios și, s-ar părea, corect deoarece dacă 19... dc, atunci 20. C:e5 urmat de f2-f4, și pionii albi devin foarte amenințători. Dar, din nefericire pentru alb, negrul nu este de loc obligat să accepte sacrificiul.

19. ... Ng4:f3

Nu direct 19... Tg8, deoarece după răspunsul energic 20. C:e5! dama neagră nu ar mai fi avut la dispoziție cîmpul g4.

20. Cd2:f3 ...

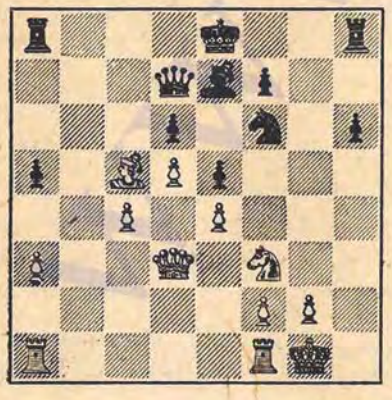

20. ... Th8-g8!

Neacceptarea liniștită a sacrificiului subliniază superioritatea poziționlă a negrului. Dacă albul ar fi jucat 21. Ne3 (21. Nb6 Dh3!) negrul ar fi continuat atacul în felul următor: 21... T:g2+ 22. R:g2 Dg4+ 23. Rh2 D:f3 24. Tg1 Cg4+ 25. T:g4 D:g4 26. Tg1 Dh5+ 27. Rg2 f5! 28. ef Rf7 și poziția albului se prăbușește repede. De aceea albul, cu ajutorul unui nou sacrificiu, încearcă să obțină doi pioni liberi în centru, a căror eventuală înaintare amenință să devină primejdioasă.

21. Cf3:e5 d6:e5
22. Nc5:e7 Dd7-g4!

Era important să nu se lase timp albului pentru mutarea f2-f3, după care turnurile ar fi apărat punctul g2 și atacul negru ar fi fost considerabil îngreuiat.

23. g2-g3 Re8:e7
24. d5-d6+ Re7-f8
25. Tf1-e1 h6-h5!

Negrul are tocmai timpul necesar pentru a intensifica atacul asupra punctului g3 și a para astfel amenințarea adversarului.

26. Ta1-d1 ...

Amenință 27. d7 urmat de Dd6+ și D:e5.

26. ... Ta8-d8
27. c4-c5 h5-h4
28. Te1-e3 h4:g3
29. f2:g3 ...

Sau 29. T:g3 D:e4 și negrul cîștigă ușor.

29. ... Cf6-h5
30. d6-d7 ...

Nimic de făcut. Dacă, de exemplu, 30. Td2, atunci 30... Dh3 31. Tg2 D:g2+, iar dacă 30. Rf2 atunci 30. Tg6! Mutarea din partidă duce și mai repede la pierdere.

30. ...		Ch5:g3
31. Dd3-d6+		Rf8-g7
32. Dd6:e5+		Rg7-h7
33. Rg1-f2		Dg4:d1
34. Te3:g3		Dd1-d2+
35. Rf2-f1		Tg8:g3
36. De5-f5+		Tg3-g6
37. c5-c6		Dd2-c1+

Albul cedează.

Nr. 30. DESCHIDEREA CENTRALĂ

MIESES — **ALEHIN**

Turneul de la Scheveningen, 1913

1. e2-e4		e7-e5
2. d2-d4		e5:d4
3. Dd1:d4		...

Este limpede că astfel de mutări cu dama, în primul stadiu al deschiderii, nu pot să asigure albului avantaj. Insă negrul trebuie să joace precis pentru ca adversarul să nu izbutească să creeze un atac pe flancul regelui sau chiar în centru deoarece dama albă de pe cîmpul g3 (unde va fi mutată prin e3) va exercita totuşi o puternică presiune asupra poziţiei rocadei mici a negrului.

3. ..		Cb8-c6
4. Dd4-e3		Nf8-e7

Negrul ar fi putut juca şi 4... Cf6, deoarece varianta 5. e5 Cg4 6. De4 d5! 7. ed+ Ne6 8. Na6 (sau 8. dc Dd1+!) 8... D:d6 9. N:b7 Db4+ 10. D:b4 C:b4 îi este clar favorabilă.

5. Nc1-d2		Cg8-f6
6. Cb1-c3		0—0
7. 0—0—0		d7-d5!

Această mutare, care la prima vedere pare riscată din cauza poziţiei turnului alb la d1, permite în realitate negrului să-şi valorifice din plin superioritatea în dezvoltare. Dacă negrul ar fi jucat 7... d6, jocul ar fi avut un caracter închis şi albul ar fi putut să-şi încheie nestînjenit dezvoltarea.

8. e4:d5		Cf6:d5
9. De3-g3		Ne7-h4!

Parează, fără a pierde timp, ameninţarea 10. Nh6. Avantajul negrului este acum evident.

10. Dg3-f3		Nc8-e6

Sacrificiul pregătit cu această mutare este foarte promiţător şi nu e legat de riscuri, deoarece negrul obţine o suficientă compensaţie materială pentru damă. Totuşi, mai logic ar fi fost 10... C:c3 11. N:c3 Dg5+ 12. Nd2 (altfel 12... Ng4) 12... Dc5! 13. Ne3 Da5 şi negrul are o poziţie excelentă, fără acele complicaţii care au necesitat calcule foarte precise în partidă.

11. Nd2-e3!		...

Această mutare impune combinaţia următoare, deoarece 11... Cce7 nu merge din cauza 12. C:d5 după care urmează Dh5 şi c2-c4.

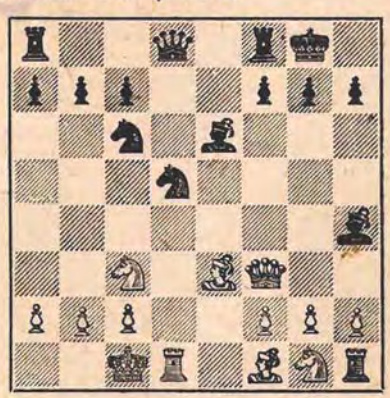

11. ...		Cd5:c3!

In schimbul damei negrul obţine turn, cal şi pion cu o poziţie mai bună şi astfel sacrificiul este absolut justificat. Mai slab ar fi fost 11... Ccb4 12. a3 C:c3 13 T:d8 Cba2+

14. Rd2 Cb1+ 15. Re1 și caii negri ajung într-o situație tragi-comică.

12. Td1:d8	**Cc3:a2+**
13. Rc1-b1	**Ta8:d8**
14. Nf1-e2	**Ca2-b4**
15. Cg1-h3	**Tf8-e8**

Această mutare constituie baza necesară pentru combinația următoare.

16. Ch3-f4 ...

Nu mergea 16. Td1 Nd5 17. Dh5 Nf6 deoarece negrul ar fi amenințat cu mutarea 18... Ne4.

16. ...	**Ne6-f5**
17. Th1-c1	**g7-g6**

Pregătește combinația 18... C:c2 urmat de Cb4, care nu merge imediat din cauza 18. T:c2 Cb4 19. Cd3! Ne4 20. C:b4!

18. g2-g4 ...

Pentru a schimba acest nebun periculos.

18. ...	**Nf5-e4**
19. Df3-h3	**Nh4-f6**
20. Ne2-f3	...

Albul a reușit să-și elibereze piesele, însă poziția negrului a rămas foarte tare.

20. ...	**Ne4:f3**
21. Dh3:f3	**Cc6-e5**
22. Df3-e2	...

Luarea pionului b7 ar fi provocat un dezastru rapid datorită atacului combinat al turnului pe coloana „b" și al nebunului f6.

22. ... **c7-c5!**

O mutare foarte importantă care dă atacului negru o forță nouă. Albul amenință să forțeze alte simplificări prin 23. c3 Cbd3 24. C:d3 C:d3 25. Td1. Negrul parează această amenințare, căpătînd posibilitatea de a-și întări calul la d3 cu c5-c4. Deoarece albul nu poate recurge la varianta 23. N:c5 Ced3 24. D:e8+ T:e8 25. C:d3 Cc6 din cauza slăbiciunii flancului regelui, nu-i mai rămîne decît încercarea de contraatac, însă negrul nu-i lasă timp pentru efectuarea ei.

23. Tc1-g1	**c5-c4**
24. h2-h4	**Cb4-d5**

Complicațiile provocate de această mutare au necesitat un calcul foarte precis.

25. Cf4:d5	**Td8:d5**
26. f2-f4	...

Dacă 26. g5 Ng7 27. Td1, atunci 27... Tb5 28. Nd4 Te6 cu avantaj pentru negru.

26. ... **Ce5-d3!**

Negrul profită imediat de faptul că apărarea nebunului e3 este slăbită de mutarea f2-f4.

27. De2-f3 ...

Dacă 27. cd, atunci 27... T:d3 28. Tg3 Nd4! 29. Dc2 (nu merge 29. D:d3 cd 30. N:d4 Te1+ 31. Ra2 d2!) 29... N:e3 30. D:c4 Ted8 cu joc mai bun pentru negru. Totuși, pentru alb această variantă ar fi fost mai bună decît continuarea pe care a ales-o și care permite negrului să decidă partida cu ajutorul unui nou sacrificiu.

27. ... **Td5-b5!**

Mutarea cîștigătoare! Albul este forțat să ia calul deoarece după 28. b3 Ta5 29. cd negrul forțează cîștigul cu 29... cd 30. Rc1 Nc3 31. Rd1 Ta1+. Este interesant că deși în poziția survenită negrul are numai turn pentru damă, albul este complet lipsit de apărare.

28. c2:d3	**Tb5:b2+**
29. Rb1-c1	**c4:d3**
30. Rc1-d1	...

Continuarea 30. Tg2 Tc8+ 31. Rd1 ar fi fost doar o intervertire de mutări.

30. ... Te8-c8 !

Singura apărare împotriva amenințării 31... Tcc2 este acum 31. Tg2. Totuși această mutare (în ciuda părerii comentatorilor din acel timp) nu asigură albului remiza. Negrul cîștigă în felul următor: 31... Tb1+ 32. Rd2 Tb3 33. Rd1 (sau A) 33... Nc3 ! 34. Nc1 Nb4 ! și albul nu are apărare împotriva amenințărilor 35... d2 sau 35... Tb1.

A. 33. Re1 Tc1+ ! 34. Rf2 (sau 34. N:c1 d2+) 34... N:h4+ și negrul cîștigă.

Această analiză dovedește atît corectitudinea sacrificiului de damă de la mutarea a 11-a, cît și a combinației finale.

31.	**g4-g5**	**Tc8-c2!**
32.	**Rd1-e1**	**Tb2-b1+**
33.	**Df3-d1**	**Nf6-c3+**

Albul cedează.

Nr. 31. PARTIDA SPANIOLĂ

TEICHMAN **ALEHIN**

Partidă demonstrativă, Berlin, 1913

1.	**e2-e4**	**e7-e5**
2.	**Cg1-f3**	**Cb8-c6**
3.	**Nf1-b5**	**a7-a6**
4.	**Nb5-a4**	**Cg8-f6**
5.	**0—0**	**Nf8-e7**
6.	**Tf1-e1**	**b7-b5**
7.	**Na4-b3**	**d7-d6**
8.	**c2-c3**	**0—0**
9.	**h2-h3**	**Cc6-a5**
10.	**Nb3-c2**	**c7-c5**
11.	**d2-d4**	**Dd8-c7**
12.	**Cb1-d2**	**Ca5-c6**
13.	**Cd2-f1**	**...**

Un cunoscut sacrificiu de pion, folosit de două ori de Lasker în meciul său cu Tarrasch.

13.	**. .**	**c5:d4**
14.	**c3:d4**	**e5:d4**

Probabil mai bine decît 14...C:d4, cum a jucat Tarrasch în partidele de meci sus-amintite, deoarece dă posibilitate negrului să scape de neplăcutul nebun de cîmpuri albe al adversarului.

15.	**Cf1-g3**	**Nc8-e6**
16.	**Cg3-e2**	**. . .**

Este îndoielnic dacă merită să sacrifici un pion pentru a pierde imediat pentru recîștigarea lui cîțiva timpi... În afară de aceasta nu se vede ce atac ar putea iniția albul în schimbul sacrificiului.

16. . . Cc6-b4

Vezi comentariul de la mutarea a 14-a; acum albul nu mai poate evita schimbul.

17.	**Ce2:d4**	**Cb4:c2**
18.	**Cd4:c2**	**d6-d5**
19.	**e4-e5**	**Cf6-e4**
20.	**Cf3-d4**	**. . .**

Străduințele albului de a obține avantaj duc la pierderea unui pion. 20.Ccd4 ar fi dat un joc aproximativ egal.

20. . . Dc7:e5!

O combinație corectă. Dacă albul joacă acum la cîștigarea unei figuri prin 21.f3, atunci după 21... Nd6 22.fe Dh2+ 23.Rf1 de! el ajunge într-o poziție pierdută.

21. Cd4-c6 ...

Fără îndoială, cea mai bună șansă: cu nebuni de culori diferite negrului îi este foarte greu să valorifice pionul în plus.

21. . .	**De5-f6**
22. Cc6:e7+	**Df6:e7**
23. f2-f3	**Ce4-c5!**

Oferind adversarului posibilitatea de a recîștiga imediat pionul prin 24.D:d5, după care negrul, jucînd 24...Tfd8 și apoi Cd3, ar fi obținut un joc de figuri mult mai bun. După 23...Cf6 24.Ng5 și apoi Dd4, negrul nu ar fi avut șanse de cîștig.

24. b2-b3	**Ta8-c8**
25. Cc2-e3?	. . .

O greșeală mare: toate șansele albului constau în împiedicarea înaintării pionului liber al negrului, lucru pe care îl putea realiza ușor jucînd 25.Cd4. În acest caz cîștigul pentru negru ar fi fost foarte greu.

25. . .	**De7-f6**
26. Nc1-a3	**a6-a5!**

Nu era bine direct 26...d4, din cauza 27.Tc1!

27. Dd1-e2 . . .

Albul nu poate să ia pionul d5: 27.C:d5? N:d5 28.D:d5 b4 29.Tc1 Db6 și negrul cîștigă.

27. . .	**d5-d4**
28. Na3-b2	. . .

Nu merge 28.D:b5 din cauza 28...de 29.N:c5 Dg5 30.Tc1 N:h3.

28. . .	**Df6-f4**
29. Ce3-g4	**Ne6:g4**
30. h3:g4	**b5-b4**
31. Ta1-d1	**Cc5-e6**
32. De2-f2	**Tf8-d8**
33. g2-g3	. . .

Albul caută să organizeze un contraatac, ceea ce este de altfel lucrul cel mai bun pe care îl are de făcut. La 33.Te4, care la prima vedere ar recîștiga pionul, ar fi urmat 33...Dd6 34.N:d4 h5! și toate piesele albului sînt legate, iar negrul amenință să dubleze turnurile pe coloana „d" (ceea ce este imposibil imediat din cauza 35.Te1!). Dacă 35.gh, atunci 35...f5 36.Th4 f4.

33. ...	**Df4-c7**
34. f3-f4	**d4-d3**
35. Te1-e 5	**Dc7-c2**

Pe de o parte, pentru a provoca mutarea următoare a turnului și pentru a retrage dama, iar pe de altă parte în vederea următoarei combinații: 36.Td2 D:d2 37.D:d2 Tc2 38.Dd1 T:b2 39.f5 Cf8 și pionul liber cîștigă; pînă la urmă negrul a renunțat la această idee datorită faptului că albul are posibilitatea de a răspunde 38.Nc1!

36. Td1-d2	**Dc2-c6**
37. Df2-e3	. . .

Este desigur mai slab 37.T:a5 din cauza 37...Cc5.

37. . .	**h7-h6!**

O mutare subtilă, a cărei însemnătate nu a fost just apreciată de alb.

38. Td2:d3	. . .

În sfîrșit albul ia pionul în jurul căruia s-a dus tot timpul lupta, iar în momentul următor este nevoit să depună armele. De altfel, partida era pierdută și fără această greșeală.

38. . .	**Dc6-c2!**

Albul cedează.

Nr. 32. DESCHIDEREA CALULUI REGELUI

RODZINSKI **ALEHIN**

Partidă demonstrativă,
Paris, 1913

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-c4	**d7-d6**

Această mutare, deşi rareori folosită, nu e mai slabă decît 3...Ne7 (apărarea ungară). Partida de faţă este un exemplu tipic din care se vede la cîte primejdii se expune albul dorind să răstoarne imediat mutarea 3...d6.

4. c2-c3	**Nc8-g4**
5. Dd1-b3	**Dd8-d7**
6. Cf3-g5	**. . .**

Cu speranţa de a cîştiga doi pioni. Dacă albul joacă imediat 6.N:f7+, atunci urmează 6...D:f7 7.D:b7 Rd7! 8.D:a8 N:f3 9.gf D:f3 10.Tg1 D:e4+ 11.Rd1 Df3+ şi negrul are cel puţin remiză deoarece nu merge 12.Rc2 din cauza 12...Cb4+.

6. . .	**Cg8-h6**
7. Nc4:f7+	**. . .**

Dacă 7.D:b7 Tb8 8.Da6 Tb6 9.Da4 Ne7 urmat de 0—0 negrul obţine în schimbul pionului un avantaj de dezvoltare suficient.

7. . .	**Ch6:f7**
8. Cg5:f7	**Dd7:f7**
9. Db3:b7	**Re8-d7!**

Sacrificiul de calitate este corect şi dă negrului un puternic contraatac.

10. Db7:a8	**Df7-c4!**
11. f2-f3	**. . .**

Evident forţat.

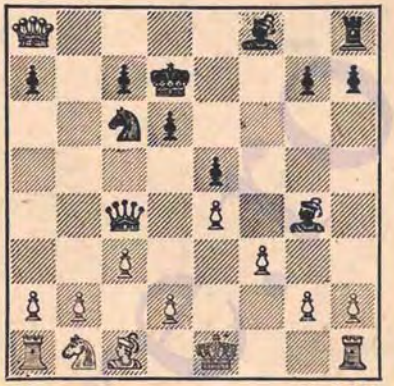

11. . .	**Ng4:f3!**

Datorită acestei combinaţii neaşteptate, negrul obţine un joc mai bun în toate variantele. Greşit ar fi fost 10... Cd4 din cauza 11.d3 D:d3 12.cd N:f3 13.Cc3!

12. g2:f3	**Cc6-d4!**
13. d2-d3	**. . .**

Duce imediat la pierdere. Singura şansă ar fi fost continuarea 13.cd D:c1+ 14.Re2 D:h1 15.d5 D:h2+ 16.Rd3 Dg1! 17.Dc6+ Rd8 şi poziţia negrului este evident mai bună.

13. . .	**Dc4:d3**
14. c3:d4	**Nf8-e7!**

Acum albului nu-i mai rămîne să aleagă decît între pierderea damei sau mat. El preferă ultima alternativă.

15. Da8:h8	**Ne7-h4 mat.**

Nr. 33. PARTIDA VIENEZĂ

ALEHIN ED. LASKER

Partidă demonstrativă,
Paris, 1913

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cb1-c3	**Cg8-f6**
3. Nf1-c4	**Cb8-c6**
4. d2-d3	**Nf8-c5**
5. Nc1-g5	**. . .**

Astăzi aș fi preferat 5.f4 d6 6.Cf3 trecînd într-o variantă favorabilă albului din gambitul regelui refuzat. Mutarea din partidă permite negrului să egaleze jocul.

5. . .	d7-d6
6. Cc3-a4	. . .

Continuarea 6.Cd5 Ne6 7.C:f6+ gf 8.N:e6 fe 9.Dh5+ Rd7 nu dă avantaj albului.

6. . .	Nc5-b6

În asemenea situații se recomandă 6...Ne6, cu intenția de a deschide o coloană în centru. Totuși, nici retragerea nebunului nu e o greșeală.

7. Ca4:b6	a7:b6
8. Cg1-e2	Nc8-e6
9. Ce2-c3!	. . .

Deosebit de importantă este menținerea controlului asupra cîmpului d5.

9. . .	h7-h6
10. Ng5-h4	Dd8-e7
11. f2-f3!	. . .

Prin această mutare pozițională, care a fost rezultatul unui calcul precis, albul își păstrează libertatea de acțiune pe ambele flancuri și-l obligă pe adversar să se decidă în care parte va face rocada. Abia după aceea albul va elabora un plan de atac corespunzător.

În speță, mutarea f2-f3 are la bază următoarele considerente: oferă un cîmp bun pentru retragerea nebunului h4 în eventualitatea lui g7-g5 și pregătește atacul imediat cu g2-g4 în cazul în care negrul va face rocada mică. Celelalte variante ar fi dat avantaj negrului, de exemplu: 11.Dd2 N:c4 12.dc C:e4! sau 11.0—0 g5 12.Ng3 h5.

11. . .	0—0—0

Desfășurarea ulterioară a luptei arată că atacul albului, la care contribuie posibilitatea deschiderii coloanei „a", se dezvoltă mai rapid decît contraatacul negrului pe flancul regelui. De aceea ar fi fost mai bine 11...Td8, deși, și în acest caz, albul ar fi obținut un joc excelent prin 12.Cd5!

12. Cc3-d5	. . .

Forțează schimbul cîtorva piese, după care albul va putea începe atacul de pioni împotriva rocadei negrului.

12. ...	Ne6:d5
13. Nc4:d5	g7-g5
14. Nh4-f2	Cf6:d5
15. e4:d5	Cc6-b4

Ceva mai bine era 15...Cb8, deși de asemenea insuficient.

16. c2-c4	. . .

E interesant de menționat că din acest moment și pînă la obținerea avantajului decisiv, albul mută aproape numai cu pionii, după exemplul marelui maestru din secolul al XVIII-lea, Philidor.

16. ...	f7-f5
17. 0—0	h6-h5

Direct 17...Tdg8 ar fi economisit un tempo. Însă poziția negrului este atît de compromisă încît un singur tempo este insuficient pentru salvarea ei.

18. a2-a4	Td8-g8
19. a4-a5	b6:a5
20. Ta1:a5	...

Amenință 21.Ta8+ și 22.Da4+.

20. ...	Cb4-a6
21. b2-b4!	Rc8-d8
22. c4-c5	...

Era bine și 22.b5 Cc5 (22...Cb8 23.Ta7) 23.d4 însă albul are intenția să cîștige o piesă.

22. . .	Rd8-e8
23. d3-d4	Re8-f7

Această fugă forțată a regelui arată că negrul a greșit atunci cînd a ales rocada mare.

24. b4-b5 d6:c5

Evident, singura șansă, deoarece 24...Cb8 25.de de 26.Ta7 ar fi dus la pierdere imediată.

25. b5:a6 b7-b6
26. d5-d6 . . .

O mutare interesantă și suficientă pentru victorie. Dar continuarea 26.Ta2 cd (sau 26...ed 27.Te1 Dd6 28.Tae2) 27. Db3 Rg7 28.Tc1 urmată de Tac2 ar fi fost mai simplă.

26. . . De7:d6

Dacă 26...cd atunci 27.Db3+ și 28.D:b6.

27. Dd1-b3+ Dd6-e6
28. d4-d5 De6-d6
29. Ta5-a2 Tg8-a8
30. Tf1-e1 ...

Începutul atacului decisiv asupra pionilor slabi de pe flancul regelui negru.

30. . . Th8-d8
31. Db3-d3 Dd6-f6

Singura apărare deoarece la 31...Rf6 ar fi urmat 32.f4!, iar dacă 31...Rg6, atunci 32.g4! și în ambele cazuri albul cîștigă ușor.

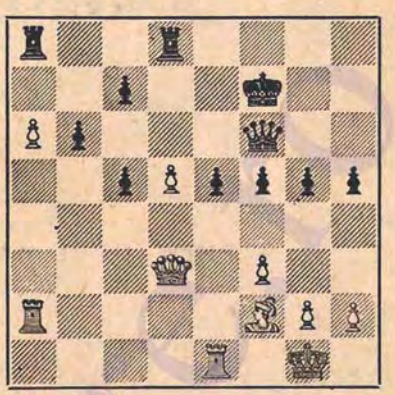

32. g2-g4! . . .

Albul vrea să folosească nebunul pentru atacarea pionilor e5 și g5, după care poziția negrului ajunge curînd fără speranță.

32. . . c7-c6
33. g4:f5 Td8:d5

Dacă 33...cd atunci 34.Ng3 c4 35.Dd1 și albul cîștigă

34. Dd3-e4 h5-h4

Preîntîmpină 35.Ng3.

35. De4-g4 Df6-h6
36. Nf2-e3 Rf7-f6
37. Ta2-g2 Ta8-g8
38. f3-f4! . . .

Lovitura decisivă!

38. . . e5:f4
39. Ne3:f4 . . .

Mult mai tare decît 39.Nd4+, la care negrul ar fi putut răspunde cu 39...Rf7.

Negrul cedează.

ALEHIN — CEL MAI BUN ŞAHIST AL RUSIEI (1914—1920)

Nr. 34. PARTIDA SPANIOLĂ

ALEHIN NIMZOVICI

Turneul pan-rus, Petersburg, 1914

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5-a4	**Cg8-f6**
5. 0—0	**Cf6:e4**

După cum arată practica, această variantă este mai curînd în favoarea albului şi de aceea se întîlneşte tot mai rar în turnee.

6. d2-d4	**b7-b5**
7. Na4-b3	**d7-d5**
8. d4:e5	**Nc8-e6**
9. c2-c3	**Nf8-e7**
10. Cb1-d2	**. . .**

Dacă 10.Ne3, atunci 10...0—0 11.Cbd2 C:d2 12. D:d2 Ca5 cu joc satisfăcător pentru negru. Mai slab este însă 11... f5 din cauza 12.ef C:f6 13.Cg5! sau 11...Ng4 12.C:e4 de 13. Dd5!

10. . .	**Ce4-c5**

Mai bine este 10...0—0 11.Nc2 f5 12.ef C:f6 deşi, şi în acest caz, jocul albului după 13.Cb3 (nu 13.Cg5 din cauza 13...Ng4 14.f3 Nc8!) e de preferat.

11. Nb3-c2	**Ne6-g4**

Insuficient este 11...0—0 din cauza subtilei continuări 12.Cd4! C:e5 13.f4 Ng4 14.De1 Nh4 15.D:e5 Te8 16. Cc6 Dd7 17.f5! şi albul trebuie să cîştige.

12. Tf1-e1	**0—0**
13. Cd2-b3	**Cc5-e4**

Dacă negrul joacă 13...Ce6, albul obţine atac prin mutarea 14.Dd3. Mutarea din partidă este o inovaţie pe care partida de faţă o răstoarnă.

14. Nc1-f4!	**. . .**

Nu merge 14.N:e4 de 15.D:d8 Ta:d8 16.T:e4 Td1+ 17.Ce1 Nf5 18.Te2 Nd3 19.Te3 Ng5. Acum albul ameninţă să cîştige un pion.

14. . .	**f7-f5**
15. e5:f6	**Ce4:f6**
16. Dd1-d3	**Cf6-e4**

Sacrificiul de pion se arată ineficace, însă poziţia negrului era deja destul de dificilă. Dacă, de exemplu, 16...Nh5, atunci 17.Ch4! cu un mare avantaj poziţional.

17. Nf4:c7	**Dd8-d7**

Desigur, nu 17...D:c7 din cauza 18.D:d5+.

18. Cf3-e5!	**Cc6:e5**
19. Nc7:e5	**Ne7-h4**

Nu merge 19...T:f2 din cauza 20.T:e4.

20. Ne5-g3	**Nh4:g3**
21. h2:g3	**Ng4-f5**

La prima vedere, această mutare creează dificultăți albului. Dacă, de exemplu, 22.De2, atunci 22...Ng4 și dama albă este nevoită — din cauza atacului asupra pionului „f" — să revină la d3.

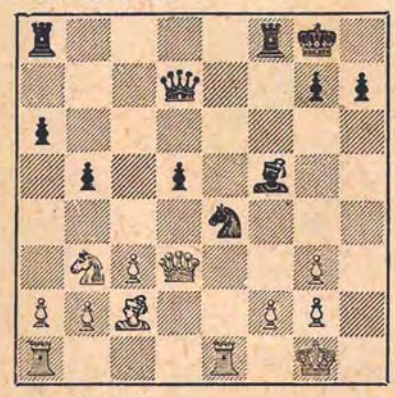

22. Dd3-d4! . . .

Asigură definitiva superioritate a albului deoarece amenințarea pionului „g" este numai aparentă (22...C:g3 23. Cc5 Dd6 24.Nb3). Deci negrul este nevoit să apere încă odată punctul slab d5.

22. . . **Tf8-d8**

Ceva mai bine ar fi fost 22...Tad8.

23. Ta1-d1 **Dd7-c7**

Amenință din nou 23...C:g3.

24. Cb3-d2! . . .

Acum negrul nu poate juca nici 24...C:g3 din cauza 25.Nb3, nici 24...C:d2 din cauza 25.N:f5 Cc4 26.Ne6+ Rh8 27.N:d5 C:b2 28.Tb1 Cc4 29.N:a8!

24. . . **Ce4:f2**

Și după 24...Ng6 25.Nb3 Cf6 26.Cf3 cîștigul este doar o chestiune de tehnică.

25. Nc2:f5 **Cf2:d1**
26. Te1:d1 **Dc7:g3**
27. Nf5-e6+ **Rg8-h8**
28. Ne6:d5 **Ta8-c8**
29. Cd2-e4 **Dg3-h4**
30. b2-b3 **Tc8-c6**
31. Dd4-f2 ...

Mai direct ar fi fost 31.N:c6 T:d4 32.cd și pionul liber nu poate fi oprit. Dar și după schimbul damelor, albul nu mai poate avea nici un fel de greutăți.

31. ... **Dh4-h5**
32. Df2-f3 **Dh5:f3**
33. g2:f3 **g7-g6**
34. Td1-d2 **Tc6-b6**
35. c3-c4 **b5:c4**
36. b3:c4 **Tb6-b1+**
37. Rg1-f2 **a6-a5**
38. c4-c5 **Tb1-c1**
39. c5-c6 **Rh8-g7**
40. Nd5-c4! ...

Cîștigă calitatea, deoarece dacă 40...Tc8, atunci 41.Td7+ Rh6 42.Nd5, iar dacă 40...T:d2+, atunci 41.C:d2 după care urmează c6-c7.

40. ... **Tc1:c4**
41. Td2:d8 **Tc4:c6**
42. Td8-d7+ **Rg7-h6**
43. Rf2-g3 **Tc6-c4**

Sau 43...Tc2 44.f4 T:a2 45.Cg5 cu mat inevitabil.

44. Ce4-f2! **Rh6-g5**

Dacă 44...Ta4, atunci 45.Cg4+ Rh5! 46.Td5+ g5 47.Td6 cu mat, sau 44...g5 45.Cg4+ după care urmează 46.Ce5+.

45. Td7-d5+ **Rg5-f6**
46. Td5:a5 Negrul cedează.

Nr. 35. GAMBITUL DAMEI

FREIMAN **ALEHIN**

Turneul pan-rus, Petersburg, 1914

1. d2-d4 **d7-d5**
2. Cg1-f3 **Cg8-f6**
3. c2-c4 **e7-e6**
4. Nc1-g5 **h7-h6**

(Alehin analizează această variantă în comentariile la partidele Nr.141 şi Nr. 147-V. P.).

5. Ng5-h4 d5:c4

Mai exact ar fi fost întîi 5...Nb4+ şi abia după aceea 6...dc, ceea ce ar fi permis apărarea pionului c4 prin mutarea b7-b5.

6. Dd1-a4+ . . .

Singura posibilitate de a recîştiga pionul, deoarece se ameninţă 6...Nb4+.

6. . . Cb8-d7
7. Da4:c4 c7-c5
8. Cb1-c3 a7-a6

Cu intenţia de a dezvolta nebunul la b7. Albul nu este în stare să împiedice pe adversar să pună stăpînire pe diagonala a8-h1.

9. a2-a4 . . .

O încercare cu mijloace nepotrivite. Mai bine era 9.e3, deşi şi după aceasta, negrul are un joc mai bun.

9. . . b7-b5!

Dacă 10.ab ab, atunci atît dama cît şi turnul albului ar fi fost atacate.

10. Dc4-d3 c5-c4
11. Dd3-b1 . . .

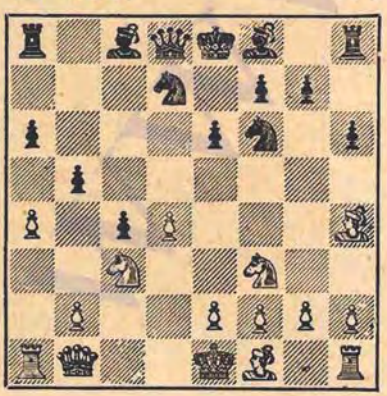

11. . . Nc8-b7!

Un sacrificiu de pion, al cărui scop este de a îngreuia dezvoltarea albului prin organizarea presiunii asupra punctului c3.

12. a4:b5 . . .

Mai prudentă ar fi fost neacceptarea sacrificiului. Dar şi după 12.e3 Db6 poziţia albului ar fi fost clar mai slabă.

12. ... a6:b5
13. Cc3:b5 Nf8-b4+
14. Cb5-c3 g7-g5
15. Nh4-g3 Cf6-e4
16. Db1-c1 ...

Ultimele mutări ale albului au fost forţate.

16. . . Cd7-b6

Cu ameninţarea 17...Ca4

17. Ta1:a8 Dd8:a8
18. Cf3-d2 Ce4:d2
19. Re1:d2 Da8-a2!

Începutul unei manevre decisive. Se ameninţă din nou 20...Ca4 şi albul nu are timp să joace 20.e3 pentru a-şi elibera jocul.

20. Rd2-d1 Da2-b3+
21. Dc1-c2 ...

După aceasta pionul negru merge direct spre damă.

21. . . Nb4:c3
22. b2:c3 Nb7-e4!

Simplu şi imparabil.

23. Dc2:b3 c4:b3
24. e2-e3 . . .

Sau 24.Rc1 Cc4 cu mat în cîteva mutări.

24. . . b3-b2

Albul cedează.

Nr. 36. APARAREA OLANDEZA

LEBEDEV — ALEHIN

Turneul pan-rus, Petersburg, 1914

1. d2-d4	e7-e6
2. Cg1-f3	f7-f5
3. Nc1-g5	Cg8-f6
4. e2-e3	b7-b6
5. Cb1-d2	Nc8-b7
6. Cf3-e5	...

O mutare interesantă care, în cadrul continuării alese de negru, ar fi trebuit să dea albului un mic avantaj. Ideea mutării este de a lua nebunului damei adversarului diagonala sa periculoasă.

6. ...	d7-d6
7. Ce5-d3	Nf8-e7
8. Cd3-f4	Dd8-d7
9. Ng5:f6	...

Prin acest schimb cu totul nemotivat albul anihilează întreaga sa manevră anterioară. Corect ar fi fost direct 9.Nc4 d5 10.Nd3 urmat de Cd2-f3-e5.

9. . .	Ne7:f6
10. Nf1-c4	d6-d5
11. Nc4-d3	c7-c5
12. c2-c3	Cb8-c6
13. h2-h4?	. . .

O mutare foarte slabă, poate chiar greşeala decisivă. Dacă albul a vrut să întreprindă un atac pe flancul regelui, ar fi trebuit să-l înceapă imediat (cu g2-g4) pentru a nu permite străpungerea negrului în centru, care îi dă imediat iniţiativa Mutarea h2-h4 nu numai că este inutilă, ci şi direct dăunătoare deoarece slăbeşte fără folos flancul regelui.

13. . .	e6-e5
14. d4:e5	. . .

La 14.Ch5 ar fi urmat desigur 14...0—0.

14. . .	Cc6:e5
15. Nd3-e2	d5-d4!

La prima vedere mutarea aceasta pare riscată, însă negrul trebuie să folosească de îndată posibilitatea deschiderii imediate a jocului în centru, deoarece mai tîrziu nu va mai putea face acest lucru.

16. c3:d4	c5:d4
17. Dd1-b3	. . .

N-ar fi fost mai bine 17.ed D:d4 18.Nb5+ Re7!

17. . .	d4-d3!
18. Ne2-f3	. . .

Cu tot pericolul pe care îl comportă mutarea 18. C:d3, ea ar fi dat totuşi albului resurse mai mari decît continuarea pasivă pe care a ales-o. Totuşi, şi în acest caz, negrul ar fi putut obţine, prin diferite procedee, un joc mult mai bun şi anume prin 18...0—0—0, 18...N:g2 sau, în sfîrşit, 18...C:d3+.

18. ...	Ce5:f3+
19. g2:f3	...

Pentru a nu da nebunului advers punctul e4.

19. ...	0—0—0
20. 0—0—0	Rc8-b8
21. Rc1-b1	Nf6-e5

Cu scopul de a abate una din piesele albe de la atacul împotriva pionului d3 şi de a asigura astfel aducerea turnului pe linia deschisă.

22. Db3-b4	Td8-c8
23. Td1-c1	. . .

Singura încercare de a preîntîmpina mutarea hotărîtoare Tc2 care, după cum se va vedea în continuare, este totuşi insuficientă.

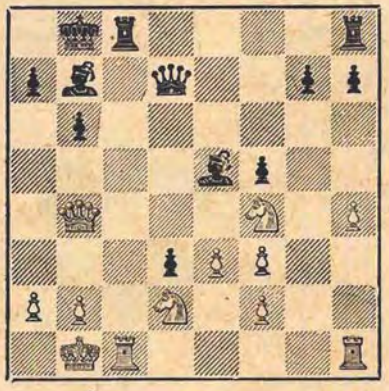

23. . . **Tc8-c2!**

Forţează cîştigarea unei piese sau a doi pioni (la 24.Cc4) deoarece la 24.C:d3 cîştigă 24...T:c1+ 25.C:c1 a5.

24. Tc1:c2 **d3:c2+**
25. Rb1:c2 **. . .**

Sau 25.Rc1 Td8.

25. . . **Th8-c8+**
26. Rc2-b1 **a7-a5**

Mutarea finală a combinaţiei începute la mutarea 21... Ne5; albul pierde calul fără nici o compensaţie.

27. Db4-b3 **Dd7:d2**
28. Th1-d1 **a5-a4!**
29. Td1:d2 **a4:b3**
30. a2:b3 **Nb7:f3**

Albul cedează.

Nr. 37. DESCHIDEREA CELOR PATRU CAI

NIMZOVICI — ALEHIN

Meciul de la Petersburg, 1914

1. e2-e4 **e7-e5**
2. Cg1-f3 **Cb8-c6**
3. Cb1-c3 **Cg8-f6**
4. Nf1-b5 **Cc6-d4!**

Descoperirea şi elaborarea variantei care începe cu această mutare este una din cele mai remarcabile realizări ale lui Rubinstein în teoria deschiderilor.

Albul, dacă nu vrea să se lanseze în complicaţiile primejdioase care rezultă după acceptarea sacrificiului la e5, nu are nimic mai bun decît 5. C:d4 ed 6. e5 dc 7. ef D:f6 (Nu însă 7... cd+ 8. N:d2 D:f6 9. 0—0 cu atac imparabil) 8. dc Ne7! 9. 0—0 0—0 cu joc aproximativ egal. Partida de faţă constituie un exemplu tipic din care se vede la cîte primejdii se expune albul dacă încearcă să răstoarne această variantă.

5. Nb5-c4 **...**

Nici cu alte continuări albul nu obţine avantaj, de exemplu: 5. 0—0 C:b5 6. C:b5 c6 7. Cc3 d6 8. d4 Dc7; sau 5. C:e5 De7 6. Cf3 C:b5 7. C:b5 D:e4+ 8. De2 D:e2+ 9. R:e2 Cd5 10. c4 a6.

5. ... **Nf8-c5**
6. Cf3:e5 **Dd8-e7!**
7. Ce5-d3 **...**

La 7. Cf3 negrul ar fi obţinut de asemenea un atac puternic prin 7... d5! Pe de altă parte, este clar că albul nu ar fi putut lua pionul f7 nici cu calul (din cauza 7...d5!) nici cu nebunul (din cauza 7... Rd8 urmat de 8... d6).

7. ... **d7-d5!**

Acesta este sensul întregii variante.

8. Nc4:d5 **...**

Sau 8. C:d5 (în avantajul negrului este 8. C:c5 dc) 8... C:d5 9. N:d5 c6, cu avantaj pentru negru.

8. ... **Cf6:d5**
9. Cc3:d5 **De7:e4+**
10. Cd5-e3 **Nc5-d6**
11. 0—0 **Nc8-e6**

Lipsa pionului negru este pe deplin compensată de superioritatea în dezvoltare; albul va trebui să ducă o luptă grea datorită faptului că nu are în centru puncte de sprijin pentru caii săi.

12. Cd3-e1 **0—0—0**

Cu intenţia de a folosi cît mai repede coloanele deschise.

13. c2-c3 **Cd4-f5**
14. Dd1-c2 ...

Ceva mai bine ar fi fost direct 14. d3, însă negrul ar fi păstrat bune perspective de atac după 14... Dh4 15. Cf3 Dh5. Acum poziţia albului este destrămată printr-o serie de mutări aparent simple, dar greu de găsit.

14. ... **De4-h4 !**

Mai firească pare aici mutarea 14... Df4, care provoacă răspunsul 15. g3 şi permite continuarea atacului prin înaintarea pionului „h". Dar după 15...Dg5 16. d4 Df6 17. C1g2 sau 17. Cd3 albul, probabil, se poate apăra.

De aceea negrul caută să îmbine atacul pe flancul regelui cu intensificarea presiunii în centru. Totodată e foarte important ca albul să fie forţat să-şi slăbească coloana „e" prin înaintarea f2-f4.

15. Ce1-f3 ...

Acum 15. g3 ar fi fost rău din cauza 15... Dh3.

15. ... **Dh4-f4**

Cu ameninţarea 16... Ch4.

16. Ce3:f5 **Ne6:f5**
17. d2-d3 **Df4-g4**

Ameninţă 18... Dh5 urmat de N:d3 şi N:h2+.

18. Cf3-d4 **Dg4-h5**
19. f2-f4 ...

Negrul şi-a atins scopul.

19. ... **Th8-e8**
20. b2-b4 ...

Dacă albul joacă 20. Nd2, atunci negrul îşi menţine avantajul prin 20... Nc5 21. Tae1 Te2 !

20. ... **c7-c5 !**

Forţează schimbul singurei piese active a albului.

21. Cd4:f5 **Dh5:f5**

Cu ameninţarea 22... c4.

22. Dc2-d2 **Nd6-c7**
23. Tf1-f3 **c5:b4**
24. c3:b4 **g7-g5 !**

Astfel negrul recîştigă cel puţin pionul de gambit, păstrînd avantajul poziţional.

25. f4:g5 ...

La 25. Nb2, ceea ce ar fi fost cel mai bine, ar fi urmat 25... N:f4 26. Dc3+ Rb8 şi negrul ar fi cîştigat în cele din urmă pionul slab d3. Mutarea din partidă ar fi trebuit să ducă la uñ sfîrşit rapid.

25. ... **Df5-e5**
26. Nc1-b2 **De5:h2+**
27. Rg1-f1 **Nc7-g3 ?**

O mutare prematură care permite albului să obţină remiza. Negrul ar fi cîştigat uşor cu 27... Dh1+ 28. Rf2 Dh4+ 29. Rf1 Ng3!! după care albului nu i-ar fi rămas nimic altceva decît 30. Dc3+ Rb8 31. Dc5 b6! 32. Dg1 T:d3! 33. T:d3 Df4+ 34. Tf3 Dc4+ şi mat la mutarea următoare.

28. Nb2-d4! ...

Acum negrul este cel care trebuie să se gîndească la posibilitatea de a obţine remiza. Sacrificiul care urmează urmăreşte tocmai acest scop.

28. ... Td8:d4
29. Dd2-c3+ Rc8-b8
30. Dc3:d4 Ng3-e5
31. Dd4-d7 Te8-c8
32. Tf3:f7! ...

Datorită acestei ameninţări de mat, albul scapă de toate primejdiile. Dar, spre ghinionul său, albul întrevede posibilitatea de a cîştiga partida, care este legată de un risc foarte mare din cauza poziţiei descoperite a regelui.

32. . . Dh2-h1+
33. Rf1-f2 Dh1-h4+

Desigur, nu 33...Tc2+ din cauza 34.Re3 şi albul cîştigă.

34. Rf2-e2 Dh4-h5+
35. g2-g4 . . .

Această mutare prea îndrăzneaţă dă din nou şanse de cîştig negrului. După 35.Rf1 negrul ar fi fost nevoit să se mulţumească cu remiza.

35. ... Dh5-h2+
36. Re2-f3 Dh2-g3+
37. Rf3-e4 ...

Forţat, deoarece dacă 37.Re2, atunci 37...Dg2+ urmat de 38...N:a1, iar dacă 38.Tf2, atunci 38..Tc2+.

37. . . Ne5-c7!

Cu ameninţarea 38...De5+ şi D:a1.

38. Ta1-c1 Dg3-g2+
39. Re4-e3 Nc7-b6+
40. d3-d4 . . .

Pierde imediat. Singura apărare era 40.Tc5 cu continuarea 40...Td8 41.Df5! (altfel 41...Dg3+) 41...Te8+ 42.Rd4 Db2+ 43.Rc4 D:a2+ 44.Rc3 şi negrul, care trebuie să ţină seama de ameninţarea T:b7+ nu poate forţa cîştigul.

40. . . Tc8—d8!

Lovitura decisivă.

41. Tc1-c7 . . .

La mutările damei cîştiga 41... N:d4+.

41. . . Dg2-g3+
42. Tf7-f3 Dg3-e1+
43. Re3-d3 De1-d1+
44. Rd3-e3 Nb6:c7

Albul cedează.

Nr. 38. PARTIDA SCOŢIANA

ALEHIN EM. LASKER

Partidă demonstrativă, Moscova, 1914

1. e2-e4 e7-e5
2. Cg1-f3 Cb8-c6
3. d2-d4 ...

Alegînd în prima mea întîlnire cu campionul mondial această deschidere rar folosită, am vrut să evit variantele bine studiate ale partidei spaniole şi ale gambitului damei — două deschideri poziţionale pentru a căror jucare nu mă consideram destul de copt în acea vreme.

3. ... e5:d4
4. Cf3:d4 Cg8-f6
5. Cb1-c3 Nf8-b4
6. Cd4:c6 b7:c6
7. Nf1-d3 d7-d5

Ultimele mutări ale negrului sînt considerate drept cea mai bună apărare în partida scoţiană.

8. e4:d5	**c6:d5**
9. 0—0	**0—0**
10. Nc1-g5	**Nc8-e6**

Mutarea obișnuită în această poziție, care oferă cele mai bune șanse negrului, este 10...c6. După mutarea din partidă albul ar fi putut juca la remiză prin 11.N:f6 D:f6 12.C:d5 (Nu însă 12.Dh5 g6 13.C:d5 Dd8! și negrul cîștigă) 12...N:d5 13.Dh5 g6 14.D:d5 D:b2 15.Tab1.

11. Dd1-f3	**Nb4-e7**
12. Tf1-e1	**. . .**

Mutarea pregătitoare pentru combinația următoare.

12. . .	**h7-h6**

13. Ng5:h6!	**. . .**

Cu această mică combinație albul forțează remiza. E interesant de remarcat că această combinație care se încadrează, în fond, în studiul deschiderii, nu a mai fost întîlnită nici în partidele maeștrilor, nici în analize.

13. ...	**g7:h6**
14. Te1:e6!	**f7:e6**
15. Df3-g3+	**Rg8-h8**

Nu merge 15...Rf7 din cauza 16.Dg6 **mat.**

16. Dg3-g6!	**. . .**

Acesta este miezul combinației. Negrul nu poate evita șahul etern: 17.Dh6+ și 18.Dg5+, însă poate să-l forțeze prin mutarea 16...De8. De aceea — remiză.

Nr. 39. PARTIDA RUSA

ALEHIN MARSHALL

Turneul internațional de la Petersburg, 1914

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cg8-f6**
3. Cf3:e5	**d7-d6**
4. Ce5-f3	**Cf6:e4**
5. d2-d4	**d6-d5**
6. Nf1-d3	**Nf8-d6**
7. c2-c4	**...**

Această variantă veche nu produce negrului nici o dificultate.

7. . .	**Nd6-b4+**
8. Cb1-d2	**Ce4:d2**

Schimbul acesta, care dă albului un sensibil avantaj de dezvoltare, este de o valoare discutabilă. Corect ar fi fost 8... 0—0 9. 0—0 N:d2! 10. N:d2 Ng4 cu joc egal.

9. Nc1:d2	**Dd8-e7+**
10. Dd1-e2	**De7:e2+**

Este interesant că acest schimb firesc, constituie o greșeală decisivă. Era necesar 10... N:d2+ 11. R:d2 D:e2+ 12. N:e2 dc 13. N:c4 0—0, după care albul are doar un mic avantaj pozițional.

11. Re1:e2	**Nb4:d2**
12. Re2:d2	**Nc8-e6**

Dacă negrul ar fi jucat 12...dc continuarea 13. The1+ ar fi fost și mai tare decît în partidă.

13. c4:d5	**Ne6:d5**
14. Th1-e1+	**Re8-d8**
15. Nd3-e4!	**Nd5:e4**

Forţat, deoarece la 15...c6 albul cîştigă un pion prin 16.N:d5 şi 17.Te5.

16. Te1:e4	**Th8-e8**

Necesar, pentru a nu permite dublarea turnurilor.

17. Ta1-e1	**Te8:e4**
18. Te1:e4	**Cb8-c6**

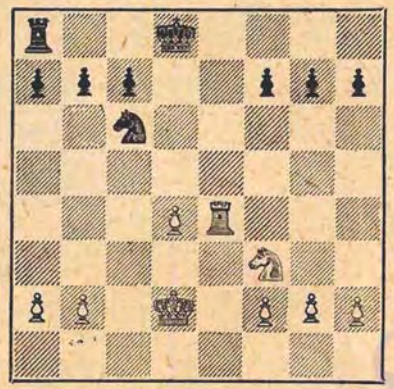

19. Te4-g4!	**. . .**

Manevra cîştigătoare. Ar fi fost insuficient 19. Cg5 din cauza Rd7! Acum negrul pierde forţat un pion.

19. . .	**g7-g6**
20. Tg4-h4!	**Rd8-e7**

Relativ cea mai bună mutare, deoarece dacă 20... h5, atunci albul, după 21.g4 şi 22.gh, ar fi obţinut un pion liber.

21. Th4:h7	**Ta8-d8**
22. Th7-h4	**Td8-d5**
23. Th4-e4+!	**...**

Forţează retragerea regelui pe linia a 8-a deoarece după 23...Rf6 24.Rc3, ameninţarea 25.Te8 ar fi fost foarte periculoasă pentru adversar.

23. . .	**Re7-f8**
24. Rd2-c3	**Td5-f5**

Cu intenţia de a aduce calul la d5, ceea ce ar produce albului cele mai mari dificultăţi tehnice.

25. Te4-e2	**a7-a6**

La 25...Ce7 ar fi urmat 26.Te5, cu aceeaşi continuare ca şi în partidă.

26. a2-a3	**Cc6-e7**
27. Te2-e5!	**Tf5-f6**

După schimbul turnurilor negrul nu ar mai fi avut speranţe de scăpare.

28. Rc3-d3	**. . .**

Pregăteşte 29.Tc5. Negrul preîntîmpină această mutare cu preţul slăbirii pionului c7, lucru pe care albul îl foloseşte imediat.

28. ...	**b7-b6**
29. Te5-e2 !	**...**

Albul intenţionează să sacrifice un pion pentru a pătrunde cu turnul pe coloana a 7-a şi a obţine un pion liber Aceasta este calea cea mai scurtă şi mai sigură de cîştig.

29. . .	**Ce7-d5**
30. Rd3-e4	**Cd5-f4**

Sau 30...Te6+ 31.Ce5 Cf6+ 32.Rf3 cu o poziţie excelentă pentru alb.

31. Te2-c2	**Cf4:g2**
32. Cf3-e5!	**. . .**

Nu merge imediat 32.T:c7 din cauza 32...Tf4+ şi T:f3. Acum, deoarece se ameninţă 33.Cd7+, negrul nu poate salva pionul „c".

32. ...	**Rf8-e8**
33. Tc2:c7	**Tf6:f2**
34. Ce5-c4 !	**...**

O mutare importantă. Calul este adus la b7, de unde va sprijini înaintarea pionului „d".

34. . .	**b6-b5**
35. Cc4-d6+	**Re8-f8**

36.	d4-d5	f7-f6
37.	Cd6-b7!	Cg2-f4
38.	b2-b4	g6-g5
39.	d5-d6	Cf4-e6
40.	Re4-d5!	. . .

Lovitura decisivă! Este clar că turnul nu poate fi luat din cauza 41.dc Tc2 42.Cc5. Dacă încă 40...Te2, atunci albul cîştigă uşor prin 41.Rc6 Cd4+ 42.Rb6. Ţinînd seama de acest lucru, negrul caută să-şi valorifice pionii de pe flancul regelui dînd turnul pentru pionul „d". Însă această manevră este sortită eşecului.

40.	. .	Ce6-f4+
41.	Rd5-c6	Tf2:h2
42.	Cb7-c5	. . .

Ia negrului posibilitatea de a sacrifica calul şi asigură cîştigarea turnului.

42.	...	Tb2-d2
43.	Tc7-c8+	Rf8-f7
44.	d6-d7	Cf4-e6
45.	Cc5:e6	Rf7:e6
46.	d7-d8D	Td2:d8
47.	Tc8:d8	g5-g4
48.	Td8-e8+	Re6-f7
49.	Te8-e2	f6-f5
50.	Rc6-d5	Rf7-f6
51.	Rd5-d4	f5-f4
52.	Rd4-e4	Rf6-g5
53.	Te2-c2	f4-f3
54.	Tc2-d2	Rg5-h4
55.	Re4-f4	Negrul cedează.

Nr. 40. CONTRAGAMBITUL FALKBEER

ALEHIN TARRASCH

Turneul internaţional de la Petersburg, 1914

1.	f2-f4	e7-e5
2.	e2-e4	. . .

Acceptarea gambitului From oferă albului — în cel mai bun caz — un joc egal.

2.	. .	d7-d5
3.	e4:d5	e5-e4
4.	d2-d3	Cg8-f6

La epoca jucării acestei partide, variantele rezultate după această mutare erau considerate favorabile albului. Tarrasch a respins însă acest punct de vedere prin partida sa împotriva lui Spielman (Moravska Ostrava, 1923) în care a demonstrat o importantă întărire a jocului pentru negru (vezi comentariul de la mutarea a 6-a).

5.	d3:e4	Cf6:e4
6.	Cg1-f3	Nc8-f5

Aceasta nu este cea mai bună continuare. Corect ar fi fost, aşa cum a jucat Tarrasch cu Spielman: 6...Nc5 7.De2 Nf5 şi dacă 8.g4?, atunci 8... 0—0! cu atac cîştigător.

7.	Nc1-e3	. . .

Această mutare lichidează şansele negrului pe diagonala a7-g1, după care el nu mai are compensaţie pentru pionul sacrificat.

7.	...	c7-c6
8.	Nf1-c4	b7-b5

Negrul încearcă mereu să-şi tulbure adversarul, înainte ca el să-şi fi consolidat poziţia prin rocadă.

9.	Nc4-b3	. . .

Era bine 9. Ne2 a6 10.a4! b4 11.dc D:d1+ 12.N:d1 C:c6, însă combinaţia legată de mutarea din partidă oferă perspective mai bune.

9.	. .	c6-c5

(Vezi diagrama din pag. 138).

10.	d5-d6!	. . .

Albul provoacă simplificări care îi sînt favorabile ţinînd seama de faptul că are un pion în plus. Negrul nu poate lua pionul cu dama din cauza 11.D:d6, urmat de 12.Nd5.

10.	...	c5-c4
11.	Dd1-d5	Cb8-d7

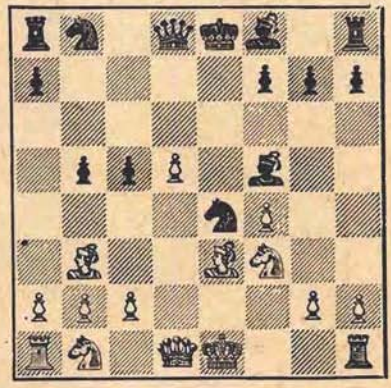

12. Dd5:f5	Ce4:d6
13. Df5-d5	Nf8-e7
14. 0—0	0—0
15. Cb1-c3	Cd7-f6
16. Dd5-d2	c4:b3

Ultimul moment pentru luarea nebunului, deoarece se amenință 17.C:b5.

17. a2:b3	. . .

Superioritatea materială a albului nu s-a redus din cauza dublării pionilor, deoarece el va putea obține un pion liber prin c2-c4.

17. . .	b5-b4
18. Cc3-d5	Cd6-f5
19. Cd5:e7+	Dd8:e7

Albul mai are o ușoară slăbiciune în centru, pe care o lichidează în cele din urmă prin ocuparea și întărirea punctului d4.

20. Tf1-e1	Tf8-d8
21. Ne3-d4!	Cf5:d4
22. Cf3:d4	De7-c5
23. Ta1-d1	. . .

Cu intenția de a juca c2-c3 numai atunci cînd negrul îl va obliga la această mutare prin dublarea turnurilor pe coloana „d".

23. . .	Td8-d5
24. h2-h3	Ta8-d8
25. c2-c3	. . .

Acum poziția albului este inexpugnabilă și negrul este obligat să adopte o tactică de așteptare, deosebit de neplăcută, atunci cînd ai un pion mai puțin. Mutările următoare ale albului au ca scop eliberarea calului care va juca un rol decisiv în atacul final, cînd albul va dubla turnurile pe coloana „e".

25. . .	h7-h6
26. Dd2-d3	Dc5-d6
27. Dd3-f3	Cf6-h5

O demonstrație inofensivă care nu creează piedici planurilor albului.

28. Te1-e4	Ch5-f6

Desigur, nu 28...f5 din cauza 29.Te6.

29. Te4-e3	Cf6-h5
30. Td1-f1	Ch5-f6
31. Tf1-e1	...

Cu intenția de a răspunde la 31...Ch5 cu 32.Te5.

31. . .	Dd6-c5
32. Rg1-h2	Td8-c8
33. Te1-e2	. . .

O pregătire subtilă a următoarei mutări de atac.

33. . .	Rg8-f8
34. Te3-e5!	. . .

Acum negrul nu poate juca 34...bc 35.bc D:c3 din cauza 36.Tc2!

34. . .	Tc8-d8
35. Cd4-f5	. . .

Amenință 36.c4 T:e5 37.fe urmat de 38.e6.

35. . .	Dc5-b6
36. Df3-g3	Cf6-h5
37. Dg3-h4	. . .

Amenințînd mat în trei mutări (38.Te8+ etc.).

37. . .	Td5:e5

Negrul nu are nimic mai bun. La mutarea 37... Cf6, recomandată de Tarrasch în cartea turneului ca suficientă pentru remiză, albul avea în vedere o frumoasă combinație de cîștig: 38. C:h6! gh 39.Te6! fe (sau 39...T5d6 40.D:f6 T:e6 41.T:e6; sau 39...T8d6 40.D:h6+ și mat în două mutări) 40.D:f6+ Rg8 41.T:e6 T5d6 42.Dg6+ Rh8 (sau 42...Rf8 43.Df5+ Rg8 44.Te7) 43.D:h6+ Rg8 44.Dg6+ Rh8 45.Dh5+! Rg8 46. Te7! cu mat inevitabil.

38. f4:e5	**Td8-d1**
39. Te2-e3	. . .

Albul ar fi putut lua calul, iar apoi ar fi putut fugi cu regele pe cîmpul h4, însă mutarea din partidă este mai simplă și împiedică 39...g6 prin 40.De7+ Rg8 41.De8+ Rh7 42.D:f7+ Rh8 43.Ce7!

39. ...	**Db6-g6**
40. Dh4:b4+	Negrul cedează.

Nr. 41. APĂRAREA FRANCEZĂ

TARRASCH **ALEHIN**

Turneul internațional de la Petersburg, 1914

1. e2-e4	**e7-e6**
2. d2-d4	**d7-d5**
3. Cb1-c3	**Cg8-f6**
4. Nc1-g5	. . .

Varianta 4.ed ed 5.Ng5, recomandată de Svenonius, nu dă albului avantaj din cauza mutării 5... Cc6, propusă de mine.

4. . .	**Nf8-b4**
5. e4:d5	. . .

Această variantă a ieșit din uz. Astăzi se preferă atacarea flancului regelui prin 5.e5 h6 6.Nd2 N:c3 7.bc Ce4 8. Dg4 Rf8! 9.h4! Totuși, practica turneelor a arătat că negrul are resurse bune de apărare. Interesantă este și continuarea lui Cigorin: 5.e5 h6 6.ef hg 7.fg Tg8 8.h4 gh cu mutarea mai tare 9.Dg4[1] în loc de 9.Dh5.

O partidă jucată de mine (Moscova 1915) a continuat astfel: 9...Ne7 10.g3! c5 (mai bine 10...Nf6) 11.gh cd 12. h5! dc 13.h6 cb 14.Tb1 Da5+ 15.Re2 D:a2 16. h7 D:b1 17. hgD+ Rd7 18. D:f7 D:c2+ 19. Rf3 Cc6! 20.Dg:e6+ Rc7 21.Df4+ Rb6 22. D6e3+ Nc5 23.g8D b1D. În această poziție albul cîștigă cu mutarea liniștită 24.Th6!! (cu amenințarea 25.Dd8 mat) deoarece dacă 24...D:f1, atunci 25.Db4+ Db5 26.Dd8+ Ra6 27.Da3+ și mat în două mutări. Poziția finală este, fără îndoială, unică în genul ei.

5. ...	**Dd8:d5**
6. Ng5:f6	**Nb4:c3+**[2]
7. b2:c3	**g7:f6**
8. Cg1-f3	**b7-b6**

Această dezvoltare a nebunului este foarte tare, în special datorită faptului că pentru alb nu este bine să răspundă prin fianchetarea nebunului.

9. g2-g3	. . .

La aceasta negrul ar fi putut să joace favorabil 9...Cd7! pentru ca la 10.Ng2. să împiedice rocada albului prin 10...Na6! 11.Ch4 Da5!

9. . .	**Nc8-b7**

Dar chiar și după această mutare simplă negrul are un joc sigur.

10. Nf1-g2	**Dd5-e4+**
11. Re1-d2	...

Albul nu avea nimic mai bun de-

1. Mutarea 9.Dg4 a fost recomandată de maestrul sovietic N.D. Grigoriev, cu care Alehin a jucat partida citată în aliniatul următor — V.P.

2 Vezi comentariile la mutările a 6-a și a 8-a din partida Nr. 99, Capablanca-Alehin, în care este dată analiza întregii variante — V.P.

cît să propună schimbul damelor prin 11.De2, deşi şi în acest caz negrul ar fi avut posibilitatea să atace centrul prin c7-c5, ceea ce i-ar fi dat un joc ceva mai bun. Mutarea din partidă, ca şi 11.Rf1 este slabă din cauza poziţiei precare a regelui alb. Negrul preia imediat iniţiativa şi o păstrează pînă la sfîrşit.

11. .	**De4-g6**

O posibilitate unică dar pe deplin satisfăcătoare pentru pararea ameninţării 12.Ch4.

12. Cf3-h4	**Dg6-h6+**
13. f2-f4	**Cb8-c6!**

Ameninţă 14... 0—0—0 urmat de e6-e5, ceea ce obligă regele alb la o nouă retragere.

14. Dd1-e2	**0—0—0**
15. Rd2-c1	**Rc8-b8**

Cu ameninţarea 16...e5 ceea ce imediat era dezavantajos din cauza 16.d5 ef 17.Dg4+.

16. Rc1-b2	**Cc6-a5!**

Schimbul nebunilor de cîmpuri albe este necesar pentru a aduce turnul d8 prin d5 pe flancul damei, în vederea atacului.

17. Ng2:b7	**Ca5:b7**
18. Ta1-d1	**Td8-d5**
19. c3-c4	**...**

În legătură cu Td3, acesta era cel mai bun procedeu de apărare, însă albul a jucat inexact la mutarea următoare.

19. . .	**Td5-a5**
20. Ch4-g2	**. . .**

Albul ar fi trebuit să joace imediat 20.Td3, pentru ca după 20...Td8 21.Thd1 Df8! să se poată apăra cu mutarea Tb3. Acum negrul nu-i mai lasă timp pentru această manevră.

20. . .	**Th8-d8!**

Dacă acum 21.Td3, atunci 21...Df8, cu puternica ameninţare 22...T:d4! urmat de Da3+, D:a2+, Da1+ şi D:h1. În legătură cu aceste dificultăţi albul este nevoit să-şi slăbească poziţia în centru.

21. Cg2-e3	**Dh6-f8**
22. c4-c5	**...**

Împiedică pătrunderea damei negre, dar nu pentru mult timp.

22. . .	**b6:c5**
23. d4-d5	**c5-c4!**

Acum nu se poate 24.D:c4 din cauza 24...Da3+.

24. Ce3:c4	**Df8-b4+**
25. Rb2-a1	**Db4-c3+**
26. Cc4-b2	**Td8-d6!**

Mult mai tare decît cîştigarea unui pion prin 26...Td:d5 deoarece acum albul, chiar dacă joacă 27. Td3, nu poate împiedica dublarea turnurilor negre pe coloana „a".

27. De2-c4	**. . .**

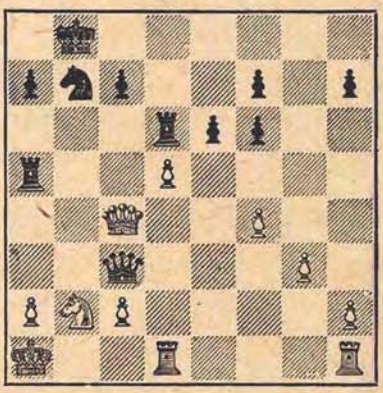

27. . .	**Td6-a6!**

Negrul cîştigă dama şi doi pioni pentru două turnuri, ceea ce duce la un final evident mai bun datorită poziţiei deschise a regelui alb.

28. d5:e6	f7:e6
29. Ra1-b1	Ta5:a2
30. Dc4:a2	Ta6:a2
31. Rb1:a2	Dc3:c2
32. Td1-c1	Dc2-d2
33. Ra2-b1	Cb7-d6

Pătrunderea calului trebuia să rezolve partida în cîteva mutări.

34. Tc1-c2	Dd2-b4
35. Th1-d1	Cd6-b5
36. Td1-d8+	Rb8-b7
37. Tc2-d2	e6-e5

Negrul, considerînd că partida e oricum cîştigată, nu încearcă să găsească cea mai scurtă cale. Mai energic era 37...a5! şi albul nu are apărare împotriva înaintării acestui pion.

38. f4:e5	f6:e5
39. Rb1-c1	Cb5-d4
40. Td2-d3	Db4-e1+
41. Td3-d1	De1-e4
42. Td1-d3	De4-h1+

Desigur că şi aici negrul ar fi cîştigat mai repede cu 42...c5 urmat de 43...c5-c4, dar şi nimicirea ultimilor pioni albi este suficientă pentru victorie.

43. Td3-d1	Dh1:h2
44. Rc1-b1	Dh2:g3
45. Td1-d3	Dg2-e1+
46. Rb1-a2	h7-h5
47. Td8-e8	De1-e4
48. Td3-c3	Cd4-b5
49. Tc3-c5	De4-b4 !

Cu această mutare, care creează ameninţarea 50... Cc3+ 51.Ra1 Da3 mat, negrul cîştigă calitatea. Singura posibilitate de continuare a jocului pentru alb rămîne 50.Te:c5 Çc3+ 51. T:c3 D:c3 52.T:h5 după care cîştigul se realizează în felul următor: 52...Rc6 53.Th4 Rb5 54.Th5+ c5 55.Th4 a5 56.Tf4 Dc2! 57.Ra3 Dg2! şi turnul alb este nevoit să părăsească linia a 4-a, după care decide 58...Dg3+ urmat de 59...a4.

Albul cedează.

Nr. 42. PARTIDA SPANIOLĂ

DURAS — **ALEHIN**

Turneul de la Mannheim, 1914

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5:c6	b7:c6

O continuare care, deşi foarte puţin folosită, este — după cît se pare— pe deplin posibilă. Avantajul ei constă în orice caz, în faptul că nu lasă albului superioritatea de pioni pe flancul regelui, inevitabilă după 4...dc 5.d4 ed 6.D:d4 D:d4 7.C:d4.

5. d2-d4	. . .

Cu 5.C:e5 Dg5 albul nu obţine avantaj.

5. . .	e5:d4
6. Dd1:d4	Dd8-f6!

O mutare nouă şi, probabil, cea mai bună în această situaţie. Negrul presupune că poziţia lui oarecum strîmtorată va putea fi mai uşor apărată după schimbul damelor şi continuarea din partidă confirmă justeţea acestei păreri.

7. 0—0	...

Ţinînd seama de comentariul precedent, albul ar fi trebuit să evite schimbul damelor. Era de considerat chiar şi 7. e5 Dg6 8. 0—0 deoarece după 8...D:c2? 9.Cc3 albul ar fi obţinut un avantaj în dezvoltare care compensează pionul sacrificat.

7. . .	Df6:d4
8. Cf3:d4	Ta8-b8

Împiedică dezvoltarea nebunului c1.

9. Cd4-b3	. . .

La 9.b3 ar fi putut urma un sacrificiu de pion prin c6-c5 şi c5-c4!, cu bune şanse de atac.

9. . . Cg8-e7!

Mult mai bine decît continuarea naturală 9...Cf6, după care albul ar fi putut obține un joc excelent prin 10. Nf4 d6 11. Te1, cu amenințarea 12.e5.

10. Nc1-d2 . . .

O încercare de a îngreuia dezvoltarea nebunului f8; negrul împiedică însă acest plan prin următoarea manevră.

10. . . Ce7-g6
11. Nd2-c3 Cg6-f4!

Amenință 12...Ce2+ și 13...C:c3. Prin aceasta se cîștigă timpul necesar dezvoltării nebunului f8.

12. Tf1-e1 Nf8-e7
13. Cb1-d2 . . .

E clar că varianta 13. N:g7 Tg8 cu continuarea T:g2+ ar fi fost în favoarea negrului.

13. ... 0—0
14. Cd2-c4 Tf8-e8

Pînă acum negrul a jucat prudent obținînd o poziție satisfăcătoare; ultima lui mutare este însă, poate, prea riscată deoarece permite adversarului să întîrzie pentru multă vreme înaintarea pionului „d". E drept că după înaintarea imediată 14...d6, albul ar fi putut forța remiza cu 15.Cca5 Nd7 16.Cd4 Tb6 17.Cc4 Tb8 18.Ca5, însă din punct de vedere teoretic, pentru negru, într-o partidă spaniolă, un astfel de rezultat nu era de disprețuit.

15. Cc4-a5 Ne7-f8
16. Ta1-d1 c6-c5
17. e4-e5! ...

Împiedică din nou mutarea eliberatoare 17...d6 (pregătită de ultimele mutări ale negrului) deoarece la aceasta albul ar fi răspuns prin 18.cd T:e1+ 19.T:e1 cd 20.Te8 cu poziție cîștigătoare.

17. . . Cf4-e6
18. Ca5-c4 . . .

Albul și-a atins scopul, care este de a împiedica definitiv înaintarea pionului „d". Totuși, poziția negrului, deși înghesuită, este ușor de apărat deoarece nu are puncte slabe. Singura amenințare a albului constă în posibilitatea înaintării pionilor de pe flancul regelui. Prin mutările sale următoare negrul caută să prevîntîmpine acest pericol.

18. . . h7-h6!

Pregătește mutarea g7-g5, care asigură cîmpul g6 pentru rege.

19. h2-h4 . . .

Dacă 19.g3, negrul ar fi obținut avantaj prin 19... Cg5 20. Te3 Nb7! 21.T:d7 Cf3+ 22.Rf1 C:h2+ 23.Re2 Cg4 24.Td3 Tbc8. Mutarea din partidă este făcută în speranța că albul va reuși să dezvolte un atac prin dublarea turnurilor pe coloana „h".

19. ... Nf8-e7
20. g2-g3 g7-g5!
21. h4:g5 h6:g5
22. Cb3-a5 ...

Pînă acum ambele părți au jucat consecvent. Acum însă albul nu vede posibilitatea ascunsă a adversarului, care se începe prin sacrificiul de pion de la mutarea a 24-a, și șansele lui se înrăutățesc.

22. ... Rg8-h7!
23. Rg1-g2 Rh7-g6
24. Te1-h1 ...

Era necesar 24.a3! la care — e drept — negrul ar fi răspuns cu 24...Th8 și schimbînd o pereche de turnuri și-ar fi înlesnit apărarea. Mutarea din partidă oferă negrului posibilitatea mult așteptată de a prelua inițiativa.

24. . . Ce6-d4!

Un sacrificiu neașteptat de pion, pe care albul este nevoit să-l accepte deoarece după 25.Td2 Cb5 26.Td3 C:c3 27. T:c3 d5!, sau 25.Ce3 d6! negrul ar fi obținut fără greutate un joc mai bun.

25. Nc3:d4 c5:d4
26. Td1:d4 Ne7-b4

Un atac indirect asupra pionilor „e" și „b". Acesta este motivul pentru care albul ar fi trebuit să joace 24.a3.

27. Ca5-b3 ...

Singura mutare care păstrează pentru scurt timp pionul în plus.

27. . . d7-d5!

Abia acum devine evident fondul sacrificiului: nu merge 28.ed, din cauza 28...Nb7+ 29.f3 Te2+ 30.Rf1 Tbe8 cu poziție cîștigătoare pentru negru.

28. Cc4-e3 c7-c5!

Mai tare decît 28...T:e5 29.a3 Nd6 30.C:d5 Nb7 31.Thd1 și rezultatul luptei e încă neclar.

29. Td4:d5! . . .

Cel mai bine. Dacă 29. Td1, atunci 29...d4 30. Cc4 Nb7+ 31.f3 Nd5 și apoi T:e5 cu avantaj decisiv pentru negru.

29. . . Nc8-b7
30. c2-c4! . . .

Nu merge 30.f4 din cauza 30...c4 și negrul cîștigă.

30. . . Te8:e5
31. a2-a3! . . .

O resursă ingenioasă datorită căreia albul se salvează de la pierderea aparent inevitabilă a calității.

31. . . Nb4:a3!
32. Cb3-a5 Nb7:d5+
33. c4:d5 . . .

In sfîrșit, situația s-a clarificat. Negrul trebuie să înapoieze calitatea din cauza amenințărilor Cc6, Cc4, b2:a3, însă cîștigă un pion și păstrează șanse excelente de cîștig în finalul rezultat.

33. . . Te5:e3!
34. f2:e3 Tb8:b2+
35. Rg2-f3 f7-f5!

Singura mutare care consolidează avantajul, deoarece albul nu poate juca nici 36.Cc4 (din cauza 36...g4+ și 37... Tb4), nici 36.d6 (din cauza 36...g4+ 37.Rf4 c4! cu amenințarea N:d6 mat).

36. g3-g4 ...

Albul vrea să-și aducă regele în centru pentru a obține unele șanse datorită celor doi pioni liberi pe care-i are.

36. . . f5:g4+
37. Rf3-e4! ...

Nu merge 37. R:g4 din cauza 37... c4.

37. ... Tb2-b4+
38. Re4-d3 ...

Mutarea 38. Re5 ar fi fost doar o pierdere de timp din cauza 38... c4 39. Rd4 Nb2+.

38. ... Na3-b2

Negrul reușește să aducă la timp nebunul pentru a opri pionul periculos al adversarului.

39. d5-d6 Nb2-f6
40. Th1-f1 ...

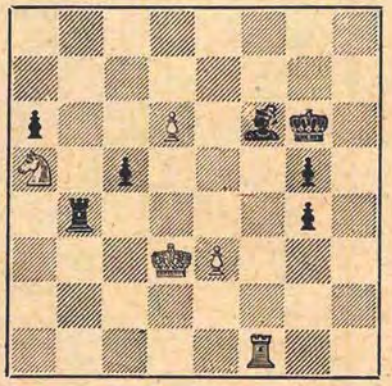

40. ... g4-g3 !

Mutarea decisivă, care se bazează pe următoarea variantă: 41. d7 Tb8 42. Cc6 g2 43. T:f6+ (sau 43. Tg1 Tb7!) 43... R:f6 44. C:b8 Re7 45. Cc6+ R:d7 46. Ce5+ Re6 47. Cf3 g4 48. Cg1 Re5 şi negrul cîştigă.

41. d6-d7 Tb4-b8
42. Tf1-d1 ...

Nu e mai bine decît varianta arătată mai sus.

42. ... g3-g2
43. Rd3-e2 Tb8-b2+
44. Re2-f3 Tb2-d2
45. Td1-g1 Td2:d7
46. Tg1:g2 ...

Restul nu mai este decît o problemă de tehnică.

46. ... Td7-d3
47. Tg2-c2 Td3-c3
48. Tc2:c3 Nf6:c3
49. Ca5-c4 a6-a5
50. Cc4-b6 Nc3-b4

Acum regele negru trece pe flancul damei pentru a sprijini înaintarea pionilor liberi.

Albul cedează.

Nr. 43. PARTIDA SPANIOLĂ

FLAMBERG — ALEHIN

Turneul de la Mannheim, 1914

1. e2-e4 e7-e5
2. Cg1-f3 Cb8-c6
3. Nf1-b5 a7-a6
4. Nb5-a4 Cg8-f6
5. 0—0 Cf6:e4
6. d2-d4 b7-b5
7. Na4-b3 d7-d5
8. d4:e5 Nc8-e6
9. c2-c3 Nf8-e7
10. Tf1-e1 ...

După părerea mea mai bine este 10. Cbd2 0—0 11. Nc2, sau 11. Cd1.

10. ... 0—0
11. Cb1-d2 Ce4-c5

Negrul intenţionează să răspundă la 12.Nc2 cu mutarea lui Tarrasch 12... d4!

12. Cf3-d4 ...

Această mutare nu este însă mai bună decît 12. Nc2. În general, mutarea 10. Te1 se arată a fi — în această variantă — o pierdere de timp.

12. ... Cc6:d4
13. c3:d4 Cc5-d3
14. Te1-e3 Cd3-f4 !

Mult mai bine decît 14... C:c1, după care albul ar fi dezvoltat presiunea pe coloana „c" şi sistemul de joc ales s-ar fi dovedit justificat.

15. Nb3-c2 ...

In speranţa de a împiedica mutarea 15... c5 prin ameninţările 16. dc, 17. N:h7+ şi 18. Dc2+.

15. ... c7-c5 !

Şi totuşi această mutare este posibilă, după cum arată următoarea variantă: 16. dc N:c5 17. N:h7+

R:h7 18. Dc2+ Rg8 19. D:c5 d4 20. Te4 Tc8 21. Da3 Dg5! 22. g3 (sau 22. Dg3 D:g3 după care urmează Cd3) 22... Ch3+ apoi 23... T:c1 și negrul cîștigă.

16. Cd2-b3 ...

Cu intenția de a bloca centrul (deoarece 16... cd 17. C:d4 este defavorabil negrului) și de a începe atac asupra regelui. Insă superioritatea de pioni pe flancul damei, pe care o obține negrul după mutarea următoare, constituie o armă mai periculoasă decît șansele problematice ale adversarului pe flancul regelui.

16. ... c5-c4
17. Cb3-d2 f7-f5

Această mutare precum și cele următoare ale negrului sînt dictate de motive cu caracter pur defensiv. Negrul vrea să-și întărească poziția regelui înainte de a trece la acțiuni decisive pe flancul damei.

18. Cd2-f1 ...

Insuficient ar fi fost 18. ef N:f6 19. Cf3 Ng4.

18. ... Tf8-f7!

O excelentă mutare defensivă, care eliberează pentru orice eventualitate cîmpul f8 pentru cal și apără cîmpul g7. Mai slab ar fi fost 18... Cg6, deoarece după 19. Th3 nu merge 19... f4 din cauza 20. T:h7!

19. Te3-g3 Cf4-g6
20. f2-f4 a6-a5
21. Nc1-e3 b5-b4
22. Cf1-d2 Dd8-b6

Impiedică pentru un timp mutarea 23. Dh5, deoarece ar fi urmat 23... C:f4 24. N:f4 D:d4+ 25. Ne3 D:b2.

23. Cd2-f3 ...

Desigur, nu 23.C:c4 dc 24. d5 Nc5 și negrul cîștigă.

23. ... Ne6-d7

Pregătește mutarea 24... a4 și permite — dacă va fi cazul — aducerea calului la e6.

24. Cf3-g5 ...

Dacă 24. Na4 N:a4 25. D:a4 Cf8 și apoi Ce6 poziția negrului ar fi fost de preferat.

24. ... Ne7:g5
25. Tg3:g5 ...

Acest schimb implică o pierdere ulterioară de timp și îndepărtează și mai mult turnul de zona amenințată.

25. ... a5-a4
26. Rg1-h1 ...

Cu intenția de a juca 27. Dh5, mutare care acum nu era posibilă din cauza 26... C:f4. Mai bine ar fi fost însă readucerea turnului la g3 și trecerea în apărare.

26. ... Cg6-e7
27. Dd1-h5 ...

Ultima încercare care este respinsă însă printr-o energică contralovitură pe celălalt flanc.

27. ... b4-b3
28. a2:b3 c4:b3
29. Nc2-d3 ...

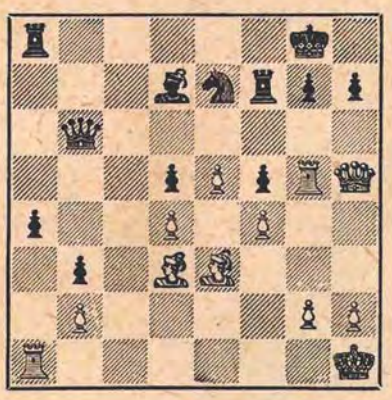

29. ... a4-a3 !

Pionul liber pe care negrul îl obţine datorită acestui sacrificiu provizoriu decide partida în cîteva mutări.

30. Ta1:a3 Ta8:a3
31. b2:a3 b3-b2
32. Dh5-d1 ...

Albul începe retragerea generală însă acum e prea tîrziu !

32. ... Tf7-f8 !
33. Tg5-g3 Tf8-a8
34. Nd3-b1 Ta8:a3
35. Ne3-g1 Ta3-a1
36. Tg3-c3 Nd7-a4 !

Manevra finală : nebunul ocupă cîmpul b5 fără să piardă timp.

37. Dd1-d3 ...

Dacă 37. De1, atunci 37... Nb3.

37. ... Na4-b5
38. Dd3-d1 Db6-a6 !

Albul nu are apărare împotriva ameninţării 39... T:b1 ! 40. D:b1 Da1. De exemplu : 39. Tb3 Da4 ! sau 39. Tc2 Na4, sau 39. Te3 Na4 urmat de 40... Nc2 şi negrul cîştigă.
Albul cedează.

Nr. 44. PARTIDA ITALIANA

ALEHIN TARRASCH

Turneul de la Mannheim, 1914

1. e2-e4 e7-e5
2. Cg1-f3 Cb8-c6
3. Nf1-c4 Nf8-c5
4. c2-c3 Dd8-e7

Această apărare veche e mai bună decît reputaţia de care se bucură, însă cere din partea negrului un joc excepţional de precis în deschidere.

5. d2-d4 Nc5-b6

Nelogic ar fi fost 5... ed, deoarece după 6. 0—0 albul ar fi obţinut un atac puternic.

6. 0—0 d7-d6

Mutarea cea mai utilizată, dar nu şi cea mai bună. Jucînd 6... Cf6, cu atac asupra pionului e4, negrul ar fi putut cîştiga un timp preţios deoarece albul ar fi trebuit să piardă o mutare pentru apărarea pionului.

7. a2-a4 a7-a6
8. Nc1-e3 ...

Intr-o partidă Gunsberg—Alehin (Petersburg, 1914) albul a continuat aici cu 8. a5, însă după 8... C:a5 9. T:a5 N:a5 10. Da4+ b5 11. D:a5 bc nu a obţinut compensaţie pentru sacrificiul de calitate.

8. ... Nc8-g4

Acest nebun este necesar pentru apărarea pionului b7. De aceea ar fi fost mai bine să fi jucat mai întîi 8... Cf6.

9. d4-d5 Cc6-b8

Cu intenţia de a apăra pionul prin mutarea Cd7 (după 10. N:b6 cb 11. Db3).

10. a4-a5 ! ...

Mai slab ar fi fost 10. N:b6 cb, deoarece în acest caz negrul ar fi obţinut pe coloana deschisă „c", contrasanse care compensează slăbiciunea pionilor săi pe flancul damei. Mutarea din partidă îl obligă pe negru fie să retragă nebunul la a7, ceea ce ar fi dus după 11. N:a7 T:a7 la o poziţie slabă a turnului, fie să deschidă pentru alb coloana „f", cedîndu-i iniţiativa pe ambele flancuri.

10. ... Nb6:e3
11. f2:e3 Cg8-f6
12. Cb1-d2 ...

Dacă 12. Db3, atunci 12... Nc8!

12. ... Cb8-d7
13. Dd1-e1 ...

Mai simplu ar fi fost 13. b4, urmat de 14. De1. Totuşi mutarea din partidă nu poate fi considerată slabă; ea a determinat efectiv pe negru să retragă nebunul la c8 — o manevră destul de bizară, care deschide albului noi posibilităţi de atac.

13. ... Cd7-c5
14. De1-b1! ...

Nu merge 14. Dg3 din cauza 14... h5!

14. ... Ng4-c8

Mai bine era 14... 0—0 după care albul şi-ar fi continuat acţiunile pe flancul damei prin 15. b4 Ccd7 16. Nd3 şi apoi 17. c4. Acum poziţia negrului devine foarte nesigură.

15. b2-b4 Cc5-d7
16. Cf3-h4! ...

Cu intenţia (în cazul 16... Cf8) de a deschide o coloană pe flancul damei prin 17. b5. Negrul preferă însă slăbirea flancului regelui.

16. ... g7-g6
17. Db1-e1 c7-c6

Acest contraatac complică jocul. Prin manevra următoare, negrul pune stăpînire pe cîmpul e5. In schimb albul va exercita presiune asupra pionului central al negrului şi, mai devreme sau mai tîrziu, îşi va aduce calul la d4. In cele din urmă poziţia precară a regelui negru trebuie să decidă partida în favoarea albului.

18. Ch4-f3 c6:d5
19. e4:d5 e5-e4

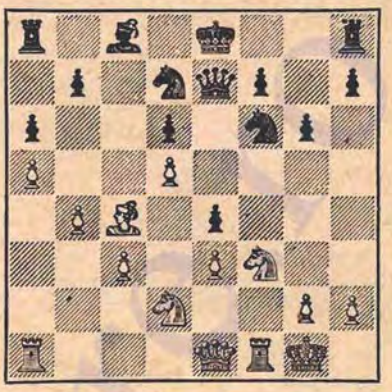

20. Cf3-g5! ...

O mutare nici pe departe evidentă. In loc de a ocupa imediat cu calul cîmpul d4, albul foloseşte pentru aceasta cinci mutări, după care calul va ocupa acest cîmp cu efect decisiv! Ideea albului este de a obţine prin atacarea prealabilă a pionului e4 o nouă slăbire a poziţiei de pioni a negrului.

Dacă albul ar fi jucat 20. Cd4, negrul ar fi obţinut un joc satisfăcător prin 20... Ce5 21. Tf4 0—0! după care nu merge 22. C:e4 din cauza 22... C:e4 23. T:e4 f5.

20. ... h7-h6

Dacă în locul acestei mutări negrul ar fi jucat 20... Ce5, atunci ar fi urmat 21. Nb3! Nf5 22. Na4+ Rf8 23. Nc2! în favoarea albului.

21. Cg5-h3 ...

Greşit ar fi fost 21. Dh4, din cauza 21... Ch7!

21. ... De7-e5

Negrul îşi supraapreciază contraşansele. El ar fi trebuit să se decidă totuşi pentru 21... Ce5, la care ar fi urmat 22. Cf4 Nf5 23. h3 h5 24. Nb3 Tc8 25. c4 şi apoi Cf4-e2-d4 cu poziţie mai bună pentru alb.

22. Ta1-c1 ....

Numai pionul „c" are nevoie de apărare. Negrului nu-i convine să ia pionul d5, de exemplu: 22... C:d5 23. N:d5 D:d5 24. Cf4 Dc6 25. c4! urmat de Cd5, şi albul recîştigă pionul cu poziţie mult superioară.

22. ... Cf6-g4

Duce numai la o nouă slăbire a poziţiei, deoarece negrul nu va putea juca f7-f5. Relativ mai bine era 22... 0—0.

23. Ch3-f4! g6-g5
24. h2-h3 Cg4-f6

Forţat, deoarece la 24.. gf urmează 25. ef! şi apoi 26. hg.

25. Cf4-e2 Cf6:d5

Negrul stă rău şi caută o compensaţie oarecare. E clar că nu va putea rezista multă vreme.

26. Nc4:d5 De5:d5
27. Ce2-d4! Dd5-e5

La 27... 0—0 ar fi putut urma 28. Tf5 Da2 (28... Ce5 29. c4!) 29. Ta1 Db2 30. Cc4! cu cîştigarea damei. Dacă 27... Cf8 atunci 28. De2! (ameninţînd cu manevra Cd2-c4-b6) 28... Ne6 29. c4 De5 30. c5 d5 31. c6! bc 32. T:c6 urmat de 33. T:a6 şi pionii liberi ai albului de pe flancul damei cîştigă uşor.

După mutarea din partidă, albul cîştigă cu atac direct asupra regelui.

28. Cd2-c4 De5-d5
29. Cd4-f5! Re8-f8
30. Cf5:d6 Th8-h7
31. Tc1-d1 Dd5-c6
32. Td1-d4! ...

Negrul aproape că nu mai are mutări.

32 ... b7-b5
33. a5:b6 Nc8-b7
34. Cc4-a5 Negrul cedează.

Nr. 45. PARTIDA ITALIANĂ

MIESES — ALEHIN

Turneul de la Mannheim, 1914

1. e2-e4 e7-e5
2. Cg1-f3 Cb8-c6
3. Nf1-c4 Nf8-c5
4. Cb1-c3 d7-d6
5. d2-d3 Nc8-e6

Un bun procedeu de a evita variantele simetrice care apar după 5... Cf6.

6. Cc3-d5 ...

Această mutare naturală permite însă negrului să realizeze schimburi favorabile. Cea mai bună continuare este aci 6. Ne3!

6. ... Cc6-a5!
7. Nc1-e3 ...

La 7. Nb3 ar fi urmat de asemenea 7... C:b3 şi 8... c6 alungînd calul, cu avantaj pentru negru.

7. ... Ca5:c4
8. d3:c4 ...

Dacă 8. N:c5, atunci 8... C:b2.

8. ... Nc5:e3

Negrul foloseşte faptul că din cauza ameninţării c7-c6, albul nu poate relua cu pionul.

9. Cd5:e3 Cg8-f6
10. Dd1-d3 ...

Ceva mai bine ar fi fost Cd2. După mutarea din partidă negrul provoacă slăbirea flancului damei adversarului.

10. ... Cf6-d7!
11. b2-b4 ...

Dacă 11. Cd2, atunci 11... Cc5 12. De2 Dh4! tot cu avantaj pentru negru.

11. ... a7-a5!
12. c2-c3 0—0
13. 0—0 g7-g6!

Preluînd inițiativa pe flancul damei negrul pregătește înaintarea pe flancul regelui. Scopul acestei înaintări este fie obținerea unui centru puternic după 14... f5 15. ef gf, fie pregătirea unui atac decisiv prin 15... f4 și (după răspunsul forțat f2-f3) deschiderea coloanei „g" prin g6-g5-g4.

14. Cf3-d2	**f7-f5**
15. f2-f3	**f5-f4**
16. Ce3-d1	**...**

Nu însă 16. Cd5 din cauza 16... c6. Acum sfera de acțiune a ambilor cai albi este limitată.

16. ...	**g6-g5**
17. Cd1-f2	**h7-h5**
18. h2-h3	**Cd7-f6**
19. Tf1-d1	**Dd8-e7**

Prin 19... b6 negrul ar fi putut împiedica mutarea următoare a albului. Totuși această precauție i s-a părut inutilă deoarece variantele care rezultă după 20... c5 promiteau negrului un pion în plus în final.

20. c4-c5	**...**

Albul își forțează adversarul să-și schimbe planul de atac, dar cu ce preț! Este drept că, fără această intervenție, negrul ar fi distrus în cele din urmă poziția adversă prin g5-g4, după mutările pregătitoare Rh8, Tg8, Tg6, Dg7 și Tg8.

20. ...	**a5:b4**

Se putea juca și 20... dc 21. Cc4 Nf7! 22. C:a5 (sau 22. ba De6) 22... cb, însă după mutarea aleasă de negru valorificarea avantajului său material va fi și mai ușoară.

21. c5:d6	**De7:d6!**

La prima vedere negrul n-a obținut mare lucru, deoarece după 22. cb D:b4 albul ar fi obținut bune contrașanse cu 23. Tdb1. Însă fondul variantei va ieși la iveală abia după mutarea a 24-a.

22. c3:b4	**Ta8:a2**
23. Ta1:a2	**Dd6:d3!**
24. Cf2:d3	**Ne6:a2**

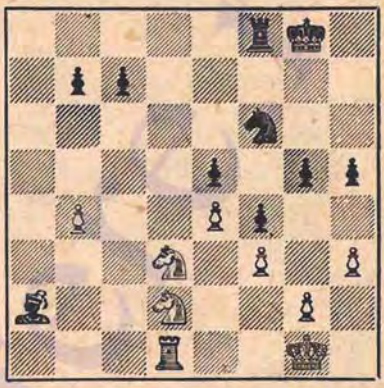

Acum pionul e5 este invulnerabil: 24. C:e5? Td8! și negrul câștigă forțat calitatea.

In finalul rezultat negrul mai are câteva dificultăți tehnice din cauza slăbiciunii pionului e5, însă obține câștigul cu ajutorul unei combinații bazate pe legătură.

25. Td1-a1	**Tf8-d8**
26. Ta1:a2	**Td8:d3**
27. Cd2-c4	**Td3-d4**
28. Ta2-c2!	**Cf6-e8!**

Mutarea cea mai grea din întreaga partidă. Celelalte apărări ale pionului c7 ar fi fost insuficiente, de exemplu: 28... c6 29. b5! cb 30. C:e5 și negrul își pierde repede avantajul material. Sau 28... Cd7 29. Ca5 b6 30. Cc6 și această poziție puternică a calului ar fi dat albului șanse bune de remiză.

După mutarea din partidă negrul amenință cu mutarea 28... b5.

29. b4-b5	**...**

Amenință 30. b6 și 31. C:e5.

29. ...	b7-b6
30. Cc4:e5	...

Forțat. Dacă, de exemplu, 30. Rf2, atunci 30... g4! Acum albul speră ca pătrunzînd cu turnul la c6 să obțină compensație suficientă pentru pionul pierdut.

30. ...	Td4-b4
31. Tc2-c6	Tb4:b5
32. Tc6-g6+	Ce8-g7
33. Tg6:g5	h5-h4!

Aceasta este subtilitatea întregii combinații. Piesele albe sînt paralizate, iar mutarea 34. Cf7 este imposibilă din cauza 34... Tb1+.

34. Rg1-f2	Tb5-c5
35. Rf2-e2	Rg8-h7!

La mutarea naturală 35... b5, albul ar fi răspuns cu 36. Cf7! scăpînd de toate dificultățile. După mutarea din partidă albul nu mai dispune de această ultimă resursă, deoarece dacă 36. Cf7, atunci 36... T:g5 37. C:g5+ Rg6 cîștigînd calul. Iar la orice altă continuare, pionul „b" se transformă în damă.

Albul cedează.

Nr. 46. APĂRAREA FRANCEZĂ

ALEHIN — FAHRNI

Turneul de la Mannheim, 1914

1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d4	d7-d5
3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. Nc1-g5	Nf8-e7
5. e4-e5	Cf6-d7
6. h2-h4!	...

Această mutare energică a fost folosită în partide ușoare de către amatorul francez Chatard, iar mai înainte de către maestrul romîn Albin. Ea a primit însă botezul focului în turneele maeștrilor, abia în această partidă.

6. ...	Ne7:g5

Cea mai bună mutare este aci 6... c5 și dacă 7. Cb5 atunci 7... f6.

7. h4:g5	Dd8:g5
8. Cg1-h3	Dg5-e7

După 8... Dh6 dama neagră ar fi fost întemnițată. In acest caz albul ar fi putut să-și întărească treptat poziția cu 9. g3 și 10.Ng2.

9. Ch3-f4	Cd7-f8

Această mutare naturală este respinsă de către alb printr-un atac îndrăzneț, însă la alte răspunsuri el ar fi avut o compensație suficientă pentru pionul sacrificat.

10. Dd1-g4!	...

Cu dubla amenințare 11. D:g7 și 11. C:d5. De aceea răspunsul negrului este forțat.

10. ...	f7-f5
11. e5:f6	g7:f6
12. 0—0—0	...

După îndepărtarea regelui de pe coloana „e" albul amenință din nou cu mutarea 13. C:d5.

12. ...	c7-c6
13. Td1-e1	Re8-d8

Nu există un alt mijloc de a dezvolta flancul damei. Dacă 13... Nd7 partida este decisă de sacrificiul la d5.

14. Th1-h6!	...

Presiunea asupra punctului f6 leagă și mai mult piesele negre. Din acest moment toate mutările negrului sînt forțate.

14. ...	e6-e5
15. Dg4-h4	Cb8-d7
16. Nf1-d3	...

Amenință, printre altele, mutarea 17. Nf5.

16. ... e5-e4
17. Dh4-g3 ! ...

Pregătirea necesară pentru sacrificiul următor. Albul amenință acum 18. Cc:d5 cu cîștigarea imediată a partidei. 17... Dd6 nu e cu putință din cauza 18. N:e4 ! de 19. T:e4 ! și negrul nu are apărări împotriva amenințării 20. Dg7.

17. ... De7-f7

Singura mutare.

18. Nd3:e4 ! ...

Acest sacrificiu, pe care negrul trebuie să-l accepte, încheie repede partida.

18. ... d5:e4
19. Cc3:e4 Th8-g8

Dacă 19... D:a2 atunci 20. C:f6 ! C:f6 21. Dg7 !

20. Dg3-a3 ! ...

După 20. Cd6 negrul ar fi putut să se apere cu 20... D:a2.

20. ... Df7-g7

Sau 20... De7 21. Da5+ ! b6 22. Dc3.

21. Ce4-d6 ! Cd7-b6
22. Cd6-e8 ! ...

Forțează matul sau cîștigul damei, de exemplu : 22... Dd7 23. C:f6, sau 22... Cc4 23. Dc5 Df7 24. T:f6.

22. ... Dg7-f7
23. Da3-d6+

și mat în două mutări.

Nr. 47. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

CARLS **ALEHIN**

Turneul de la Mannheim, 1914

1. c2-c4 e7-e6
2. g2-g3 d7-d5
3. Nf1-g2 d5:c4
4. Dd1-a4+ Nc8-d7
5. Da4:c4 Nd7-c6
6. Cg1-f3 Cb8-d7
7. 0—0 Cg8-f6
8. Dc4-c2 ...

La c4 dama nu era bine plasată. Ca răspuns la 8. d4, de exemplu, negrul ar fi putut să o alunge cu tempo prin 8... Nd5, pentru a juca apoi 9... c5.

8. ... e6-e5 !
9. d2-d3 Nf8-d6
10. Cb1-c3 0—0
11. Nc1-g5 h7-h6
12. Ng5-d2 Cd7-c5

O manevră bună care are ca scop ocuparea punctului d4, sau forțarea mutării e2-e3 care slăbește considerabil poziția albului.

13. Ta1-c1 Cc5-e6
14. e2-e3 Dd8-d7
15. Tf1-d1 Ta8-d8
16. Cc3-e4 ...

Un mijloc radical pentru a lichida presiunea adversarului pe coloana „d". Dar acum negrul capătă încă o șansă și mai importantă — trei pioni contra doi pe flancul damei ; în cazul unei evoluții normale a jocului acest fapt trebuie să capete o însemnătate decisivă.

16. ...	**Cf6:e4**
17. d3:e4	**Dd7-e7**
18. Nd2-c3	**Ce6-g5**

Eforturile negrului sînt îndreptate spre schimbarea unui număr cît mai mare de piese uşoare ale adversarului, lăsînd numai una — nebunul de la g2, care e complet inactiv chiar de la începutul jocului.

19. Cf3:g5	**...**

La 19. Ch4 ar fi urmat simplu 19... g6.

19. ...	**h6:g5 !**

Mult mai tare decît 19... D:g5 la care ar fi putut urma 20. f4.

20. Dc2-e2	**Nd6-b4**
21. De2-c4	**Nb4:c3**
22. Dc4:c3	**g5-g4 !**

Blocînd întreaga poziţie de pioni de pe flancul regelui alb.

23. b2-b3	**...**

Nu merge 23. h3 gh 24. N:h3 N:e4 25. T:d8 T:d8 26. D:c7 D:c7 27. T:c7 Td1+ şi albul pierde un nebun sau este făcut mat.

23. ...	**Td8-d6**
24. Dc3-c2	**. . .**

Albul nu întrevede ideea ascunsă a mutării precedente a adversarului; mai bine ar fi fost 24.T:d6 D:d6 25.Dc2 deşi şi atunci negrul, după 25...Td8 şi schimbul inevitabil al damelor, ar fi avut un avantaj poziţional suficient pentru cîştig.

24. . .	**Td6-h6!**
25. Dc2-c5	**. . .**

O altă posibilitate era mutarea 25.f3, adică acceptarea unei pierderi lente dar sigure datorită poziţiei extrem de slabe. Incercarea de contraatac constituie însă cea mai bună şansă practică.

25. ..	**De7-g5**
26. Td1-d2	**Dg5-h5**
27. Tc1-d1	**...**

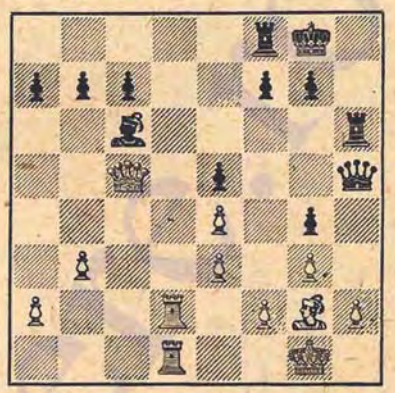

27. . .	**b7-b6!**

Mutarea decisivă, a cărei idee va deveni evidentă după mutarea a 29-a a negrului. Nu era atît de bine direct 27... D:h2+, deoarece după 28.Rf1 negrul este nevoit să piardă un tempo important pentru apărarea pionului e5. Este interesant de remarcat că frumosul sacrificiu de damă (după 27...D:h2+ 28.Rf1) D:g2+? ar fi dus — în cazul unui răspuns corect al albului — numai la remiză: 29.R:g2 N:e4+ 30.f3! N:f3+ după care urmează şah etern cu turnul la h2 şi h1. Dacă în această continuare albul încearcă să joace la cîştig prin 30.Rf1, atunci pierde repede, de exemplu: 30... Nf3 31.D:f8+ Rh7!! (şi mai tare decît 31...R:f8) şi albul, pentru a se salva de mat trebuie să dea înapoi toate piesele (32.Dh8+ R:h8 33.Td8+ Rh7 34. Re1 Th1+ 35... T:d1+ şi 36... T:d8)!

28. Dc5-c4	**. . .**

E limpede că dama nu poate lăsa fără apărare punctul b5.

28. . .	**Dh5:h2+**
29. Rg1-f1	**Th6-f6**

Cîştigînd cel puţin un al doilea pion.

30. b3-b4	**Nc6-a4**
31. Td1-c1	. . .

In speranţa 31...Tc6? 32.D:c6 N:c6 33.T:c6 cu şanse bune, însă mutarea următoare a negrului spulberă şi această ultimă iluzie.

31. . .	**c7-c6**

Albul cedează.

Nr. 48. APĂRAREA NIMZOVICI

ALEHIN — ZUBAREV

Campionatul Moscovei 1915—1916

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**Nf8-b4**
4. Dd1-c2	**b7-b6**

In această poziţie, dezvoltarea laterală a nebunului nu poate fi recomandată, deoarece albul obţine un centru puternic. Mutarea corectă este 4... c5, împiedicînd 5. e4.

5. e2-e4!	**Nc8-b7**
6. Nf1-d3	**Nb4:c3+**

Cu scopul de a obţine măcar acele contraşanse care rezultă din dublarea pionilor albi. După 6...d5 7.cd ed 8.e5 Ce4 9.Ce2 situaţia albului ar fi fost tot mai bună.

7. b2:c3	**d7-d6**
8. Cg1-e2	**Cb8-d7**
9. 0—0	**0—0**
10. f2-f4	...

Albul ameninţă deja să cîştige un pion prin 11. e5.

10. . .	**h7-h6**
11. Ce2-g3	**Dd8-e7**
12. Dc2-e2!	. . .

Pregătirea pentru mutarea 13.Na3. Direct 12.Na3 ar fi dus la complicaţii inutile după 12...Cg4, cu ameninţarea 13.C:h2!

12. . .	**Ta8-e8**

Negrul a terminat repede dezvoltarea pieselor sale, însă nici una din ele nu poate fi activă. E uşor de prevăzut că negrul nu va fi în stare să se opună atacului pe care adversarul îl pregăteşte în centru.

13. Nc1-a3	...

Cu puternica ameninţare 14.e5, care îl obligă pe negru să-şi slăbească şi mai mult poziţia.

13. . .	**c7-c5**
14. Ta1-e1	**Rg8-h8**

Eliberează locul pentru cal.

15. d4-d5!	**Cf6-g8**

Rău era 15... ed, din cauza 16. Cf5.

16. e4-e5	**g7-g6**

Pregăteşte 17...cd.

17. De2-d2	**e6:d5**

Dacă 17...de 18.fe ed, atunci 19.e6! fe 20.N:g6 T:f1+ 21.C:f1 Tf8 22.cd şi avantajul albului este suficient pentru victorie.

18. c4:d5	**d6:e5**
19. c3-c4!	. . .

Deschiderea diagonalei pentru nebunul de cîmpuri negre decide partida în cîteva mutări.

19. . .	**Rh8-h7**
20. Na3-b2!	**Cg8-f6**

Dacă 20...f6, atunci 21.N:g6+ R:g6 22.Dd3+ f5 23. C:f5 T:f5 24.fe şi albul cîştigă.

21. f4:e5	**Cf6-g4**
22. e5-e6	**De7-h4**

Ultima speranţă. E clar că la 22...fe urmează 23. N:g6+.

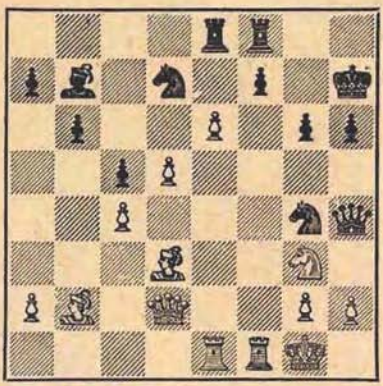

23. Tf1:f7+! . . .

Această combinaţie frumoasă forţează matul în cîteva mutări.

23. ...	Tf8:f7
24. Nd3:g6+!	Rh7:g6
25. Dd2-d3+	Rg6-g5
26. Nb2-c1+	Negrul cedează.

Dacă 26...Tf4, atunci 27.Df5 mat, iar dacă 26... Rf6, atunci 27.Df5+.

Nr. 49. APĂRAREA PHILIDOR

EVENSON **ALEHIN**

Partidă demonstrativă, Kiev, 1916

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	d7-d6
3. d2-d4	Cg8-f6

Această mutare este considerată mai tare decît 3...Cbd7.

4. Cb1-c3	Cb8-d7
5. Nf1-c4	Nf8-e7

O mutare obişnuită. Mai prudent este însă 5... h6.

6. 0—0 ...

In locul acestei mutări albul şi-ar fi putut asigura un mic avantaj în final prin 6.de! C:e5! (nu însă 6...de din cauza 7.N:f7+ R:f7 8.Cg5+ Rg8 9.Ce6 De8 10.C:c7 şi 11. C:a8 cu avantaj pentru alb) 7.C:e5 de 8.D:d8+ N:d8 9. Ng5 şi apoi 10. 0—0—0, ocupînd singura linie deschisă, cu o dezvoltare mai bună.

Mai corect este însă sacrificiul imediat al nebunului: 6.N:f7+ R:f7 7.Cg5+ Rg8 8.Ce6 De8 9.C:c7 Dg6 10. C:a8 D:g2! 11.Tf1 ed! 12.D:d4 Ce5 şi negrul are un atac cîştigător.

6. ...	0—0
7. d4:e5	...

Acum acest schimb nu face decît să elibereze jocul negrului. Mai bine era 7. De2 c6 8. a4! cu avantaj pentru alb.

7. . .	d6:e5
8. Nc1-g5	c7-c6
9. a2-a4	. . .

O mutare esenţială în această variantă, deoarece este necesar să se împiedice contraatacul posibil prin b7-b5.

9. . .	Dd8-c7
10. Dd1-e2	Cd7-c5

Situaţia negrului e de preferat deoarece el poate pune stăpînire pe cîmpurile d4 şi f4 fără să permită adversarului vreun contrajoc pe flancul regelui sau în centru.

11. Cf3-e1 . . .

Albul trece în apărare fără să fie obligat. Jucînd 11.Tad1 şi dublînd apoi turnurile pe coloana „d", albul ar fi egalat probabil jocul. In general, aducerea unui cal pe prima orizontală, unde acesta întrerupe legătura dintre turnuri este admisibilă numai în cazuri excepţionale.

11. . .	Cc5-e6
12. Ng5-e3	Ce6-d4!
13. De2-d1	...

Sau 13.N:d4 ed 14.Cd1 Nd6 15.g3 Nh3 16.Cg2 Tae8 cu avantaj pentru negru.

13. . .	Tf8-d8
14. Ce1-d3	Nc8-e6
15. Nc4:e6	...

După schimbarea acestui nebun, a cărui dezvoltare constituie pentru negru cea mai dificilă problemă în această deschidere, jocul său este evident mai bun.

15...	Cd4:e6
16. Dd1-e1	...

Preîntîmpină ameninţarea 16...c5 şi pregăteşte înaintarea posibilă f2-f4. Negrul însă, foarte corect, nu acordă atenţie acestui contraatac, ci intensifică pur şi simplu presiunea în centru.

16...	Td8-d7 !
17. f2-f3	...

Dacă acum 17. f4, atunci Cg4 ! şi albul nu poate juca 18.f5 din cauza 18...T:d3 după care urmează 19... C:e3 şi 20...Nc5.

17.	Ta8-d8
18. Ne3-f2	Cf6-h5
19. Cc3-e2	c6-c5 !

Pregăteşte un schimb al cărui scop este slăbirea cîmpurilor negre ale poziţiei adverse.

20. b2-b3	...

Dacă 20.Cc3, atunci 20...c4 21.Cd5 Dd6 22.Cc1 Ch f4, cu o forţă şi mai mare decît în partidă.

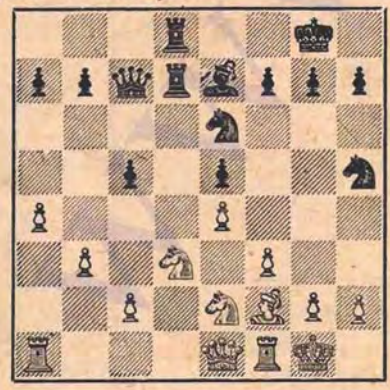

20...	Ch5-f4 !

O strategie simplă şi decisivă. Negrul forţează schimbul a două piese uşoare care ar fi putut să contracareze presiunea negrului pe coloana „d" şi lasă adversarului doar un nebun inactiv. Faza următoare a partidei constituie un exemplu tipic de joc la blocarea şi înghesuirea adversarului.

21. Ce2:f4	Ce6:f4
22. Cd3:f4	e5:f4
23. c2-c3	...

Se ameninţa continuarea 23...c4 24. b4 c3 urmat de 25... Td2.

23. ...	Dc7-e5
24. Ta1-a2	Td7-d3
25. Ta2-c2	b7-b6
26. De1-c1	De5-e6 !

Eliberează cîmpul e5 pentru nebun.

27. Dc1-b1	Ne7-f6
28. b3-b4	...

O încercare zadarnică de eliberare. Dacă negrul ia pionul, turnurile albe ocupă coloana „c".

28...	c5-c4
29. Db1-c1	g7-g5

Înainte de a începe asaltul asupra întăriturilor duşmane, trebuie blocat flancul regelui alb şi ocupată diagonala a7-g1.

30. h2-h3	Nf6-e5
31. Dc1-a1	...

O nouă încercare de eliberare prin deschiderea coloanei „a" care se încheie — ca şi prima — fără succes.

31. ...	h7-h5
32. a4-a5	g5-g4 !
33. a5:b6	a7:b6
34. Nf2-h4	...

Dacă 34.hg hg 35.fg D:g4 36.N:b6, atunci 36... Td2 37. T:d2 T:d2 38. Nf2 f3 şi negrul cîştigă.

34. ...	**f7-f6**
35. Nh4-e1	**...**

Altfel, după 35...g3, nebunul albului rămîne pentru totdeauna închis.

35. . .	**g4-g3**
36. Da1-a6	**. . .**

O încercare de a nu permite mutarea b6-b5 urmată de aducerea damei negre la e3 prin b6.

36. . .	**De6-c6 !**

Ameninţă 37...Ta8.

37. Da6-a3	**b6-b5**
38. Da3-b2	**Dc6-b6+**
39. Rg1-h1	**Td3-d1**
40. Tc2-c1	**Db6-e3 !**

Negrul obţine posibilitatea de a aduce la d1 cel de al doilea turn (după schimbarea primului) ceea ce decide soarta nebunului el şi o dată cu aceasta şi a partidei.

41. Tc1-a1	**Td1:a1**
42. Db2:a1	**De3-e2**
43. Tf1-g1	**Td8-d1 !**

Cîştigă imediat, deoarece albul nu are şah etern.

44. Da1-a8+	**Rg8-g7**
45. Da8-a7+	**Rg7-g6**
46. Da7-e7	**De2:e1**
47. De7-e8+	**Rg6-g5**
48. De8-g8+	**Rg5-h4**

Albul cedează.

Nr. 50. PARTIDA RUSĂ

ALEHIN — A. RABINOVICI

Turneul celor 3 maeştri, Moscova, 1918

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cg8-f6**
3. Cf3:e5	**d7-d6**
4. Ce5-f3	**Cf6:e4**
5. Cb1-c3	**d6-d5**

Acest subtil sacrificiu de pion nu este pe deplin corect, însă nu din cauzele indicate în manualele de deschidere din acea vreme.

Varianta aleasă de alb în această partidă constituie, probabil, singura continuare care îi asigură avantaj.

6. Dd1-e2	**Nf8-e7**
7. Cc3:e4	**d5:e4**
8. De2:e4	**0—0**
9. Nf1-c4	**...**

Nu însă 9.d4, la care negrul poate răspunde cu 9...Te8; acum această mutare este inutilă din cauza 10.Ce5.

9. ...	**Ne7-d6**
10. 0—0	**...**

O inovaţie ! In partida Leonhardt-Spielman (Barmen, 1905) pe care s-a bazat aprecierea teoretică ulterioară a acestei variante, albul a continuat cu 10.d4 Te8 11.Ce5 N:e5 12. de De7? 13.f4 Nf5 14.D:f5 Db4+ 15.Nd2 D:c4 16.Dd3 păstrînd un pion în plus, cu o poziţie excelentă. Totuşi, jucînd simplu 12...Cc6 (în loc de 12...De7) negrul ar fi egalat jocul, de exemplu: 13.Nf4 (dacă 13.f4, atunci 13...Dh4+ 14.g3 Dh3 15.Nf1 Dh5 cu atac puternic) 13... Dh4 14. 0—0—0 T:e5 15. Td8+ D:d8 16. N:e5 De7 17. Tae1 C:e5 18. D:e5 D:e5 19. T:e5 Rf8.

10. . .	**Tf8-e8**
11. De4-d3	**Cb8-c6**

La prima vedere perspectivele negrului par foarte promiţătoare, deoarece adversarul are serioase dificultăţi de dezvoltare. Insă, datorită manevrei următoare, singura care poate explica tactica precedentă a albului, acesta nu numai că reuşeşte să învingă toate dificultăţile, ci să obţină chiar o iniţiativă de durată.

12. b2-b3 !	**Dd8-f6**

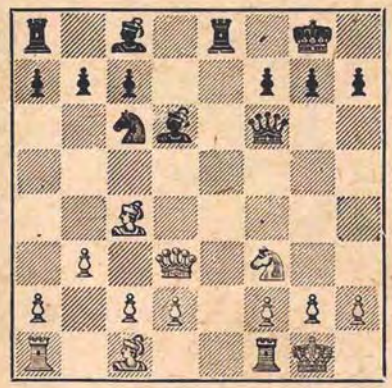

13. Nc1-b2 ! . . .

Un sacrificiu neașteptat pe care negrul trebuie să-l accepte deoarece după 13...Dh6 14.Tfe1 Ng4 15.h3 nu ar fi avut nici o compensație pentru pionul pierdut; dacă, de exemplu: 15...N:h3, atunci 16.gh D:h3 17.N:f7+.

13. . . Df6:b2
14. Cf3-g5 Nc8-e6

Este discutabil dacă e mai bună continuarea 14...g6 15.N:f7+ Rg7 (Sau 15...Rf8 16.N:e8 R:e8 17.Te1+ și apoi 18. c3! cu atac câștigător) 16.N:e8 De5 17.Dc3 Cd4 18.f4!! și albul rămîne cu o calitate în plus.

15. Nc4:e6 f7:e6
16. Dd3:h7+ Rg8-f8
17. Ta1-e1 ...

Câștiga imediat mutarea 17.c3! de exemplu:

I. 17...D:d2 18.Dh8+ Re7 19.D:g7+ Rd8 20. Tad1 Df4 21.g3! și dama neagră este prinsă, deoarece dacă 21...Df8, albul câștigă cu mutarea 22.C:e6+, iar la 21...Df5 urmează 22.Cf7+ Rc8 23.T:d6!

II. 17...Ne5 18.Dh5! Rg8 19.Df7+ Rh8 20.f4 Nf6 21.Tf3! D:a1+ 22.Rf2 N:g5 23.fg și albul câștigă.

Mutarea din partidă duce de asemenea la câștig, însă cu mari dificultăți.

17. . . Db2-f6 !
18. Dh7-h5 . . .

Insuficient ar fi fost 18.Dh8+ Re7 19.T:e6+ din cauza 19...Rd7!

18. . . Rf8-g8
19. Te1-e3 ! . . .

Cea mai bună continuare a atacului și, în același timp, o cursă în care negrul cade.

19. . . Nd6-f4

Relativ mai bine ar fi fost 19...Cd4 20.Th3 g6 21.Dh7+ Rf8 22.Dd7! Te7 (Singura mutare, deoarece la 22...Rg8 câștigă Th8+) 23.Ch7+ Rg7 24.C:f6 T:d7 25.C:d7 Td8 26. Td3 Ce2+ 27. Rh1 T:d7 (Sau 27... Cf4 28. Ce5) 28. g3 e5 29. c3 cu avantaj pentru alb.

20. Dh5-h7+ Rg8-f8
21. Dh7-h8+ Rf8-e7
22. Te3:e6+ Df6:e6

Acum mutarea aceasta este forțată, deoarece dacă 22... Rd7, atunci 23. T:f6 și 24. T:f4.

23. Dh8:g7+ Re7-d6
24. Cg5:e6 Te8:e6

Cele trei piese pentru damă nu constituie în cazul de față o compensație suficientă, deoarece albul, în afara pionilor în plus, păstrează atacul împotriva regelui advers.

25. d2-d4 Ta8-e8
26. c2-c4 Te8-e7
27. Dg7-f8 Te6-e4
28. Df8-f5 ! . . .

Câștigă cel puțin o piesă. Singura apărare posibilă este 28...T7e6, la care urmează 29.Dc5+ și 30.d5. Însă negrul alege calea cea mai scurtă.

28. . . Te4:d4
29. c4-c5 mat.

Nr. 51. DESCHIDEREA PIONULUI DAMEI

ALEHIN — **KAUFMAN**

Partidă demonstrativă, Odesa, 1919

1. d2-d4	d7-d5
2. Cg1-f3	c7-c5
3. d4:c5	Cg8-f6

La 3...e6 albul poate juca 4.e4.

4. c2-c4	e7-e6
5. c4:d5	e6:d5
6. Nc1-e3	Cb8-a6
7. g2-g3	Nf8:c5
8. Ne3:c5	Ca6:c5
9. Nf1-g2	0—0
10. 0—0	Nc8-f5

Pentru apărarea pionului central izolat ar fi fost mai firesc 10...Ne6.

11. Cb1-c3	Tf8-e8
12. Cf3-d4	Nf5-g6
13. Ng2-h3 !	...

Scopul direct al acestei mutări este de a lua turnului cîmpul c8, dar în afară de aceasta, nebunul ocupă la h3 o poziție excelentă.

13. ...	Cc5-e4
14. Ta1-c1	Ce4:c3
15. Tc1:c3	Cf6-e4
16. Tc3-b3	Ta8-b8
17. f2-f4	...

Provoacă o nouă slăbire a poziției negrului.

17. ...	f7-f6
18. Tb3-b5	Ng6-f7
19. Tf1-f3	a7-a6
20. Tb5-b4	Dd8-a5

Ceva mai bine era direct 20.. Dc7.

21. Tf3-b3	Da5-c7
22. e2-e3	. . .

O mutare pregătitoare pentru combinația care urmează. Pentru alb este important să preîntîmpine șahul cu dama pe diagonala g1-a7.

22. . .	b7-b5
23. a2-a4	b5:a4
24. Cd4-e6 !	...

Aceasta este poanta manevrelor precedente. In cazul continuării liniștite 24...Da7 (Și mai slab este 24...N:e6 25. N:e6+ cu schimb de turnuri și D:d5) 25.T:b8 T:b8 26.T:b8+ D:b8 27.D:d5 Cd6 28.Dc6 avantajul albului ar fi fost evident. De aceea negrul caută salvarea în complicații riscate.

24. ...	Tb8:b4
25. Ce6:c7	Tb4:b3
26. Cc7:e8	Tb3:b2
27. Dd1-c1	...

Ar fi fost posibil 27.D:a4 Tb1+ 28.Nf1 ! (Dar nu 28.Rg2 Tb2+ 29.Rf3? Nh5+ și mat la mutarea următoare) 28...Cd2 29.Rg2 C:f1 30.Dc2, însă mutarea din partidă este mult mai energică.

27. ...	a4-a3
28. Dc1-c8	Tb2-b1+
29. Nh3-f1	g7-g6
30. Ce8:f6++	Rg8-g7
31. Cf6:e4	...

Albul are în vedere variantele interesante care urmează. Mult mai simplu ar fi fost însă 31. Cd7 ! Ng8 32.Df8+ Rh8 33.Cf6 și albul cîștigă cu atît mai mult cu cît la mutarea din partidă negrul ar fi putut răspunde cu 31...de ! 32.Dc3+ Rg8 33.D:a3 Nc4 cu șanse de remiză.

31. ...	a3-a2
32. Dc8-c3+	Rg7-h6

Evident, singura mutare deoarece retragerea regelui pe linia a opta pierde imediat din cauza 33. Da3+, sau 33. Cf6+.

33. Ce4-d6	...

In mod curios, 33.Cg5 duce chiar la pierdere, după 33...Ng8. Acum la această mutare urmează 34.Cf5+, iar la 33... Ne6 urmează 34. f5 și albul cîștigă în ambele cazuri.

33. ... a2-a1D
34. Cd6:f7+ Rh6-h5

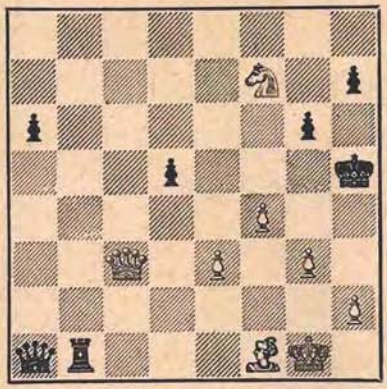

35. Rg1-g2! . . .

O idee foarte frumoasă, a cărei cheie este în mutarea următoare. Albul ameninţă Ne2 mat.

35. . . . Tb1:f1

Ceva mai bine ar fi fost 35...Tb2+ 36.Rg1 Tb1 după care albul ar fi trebuit să intre într-un final cîştigat prin 37.D:a1 T:a1 38.Rg2.

36. Rg2-h3!! . . .

Acum negrul nu poate para matul.

36. ... g6-g5
37. g3-g4+ Rh5-g6
38. Cf7-e5+

şi mat în cel mult cinci mutări.

(Comentarii de Alehin din revista „Către o armată nouă" Nr. 2 din 20.IV.1920).

Nr. 52. GAMBITUL CENTRAL

ALEHIN ISAKOV

Campionatul Moscovei, 1919

1. e2-e4 e7-e5
2. d2-d4 e5:d4
3. c2-c3 d4:c3

Neacceptarea gambitului cu 3...d5 sau 3...De7 este, după părerea mea, mai bună.

4. Cb1:c3! ...

Sacrificînd un singur pion, albul capătă un atac tot atît de puternic ca şi în gambitul nordic care, între altele fie spus, este complet desconsiderat în urma descoperirii lui Schlechter: 4. Nc4 cb 5. N:b2 d5! 6. N:d5 Cf6!

4. . . Nf8-b4

Într-o partidă Alehin-Verlinski, jucată la Odesa în 1918 a urmat: 4...Cc6 5.Nc4 d6 6.Cf3 Cf6 7.Db3 Dd7 8.Cg5 Ce5 (Mai bine 8...Cd8) 9.Nb5 c6 10.f4! cb 11.fe de 12.Ne3! Nd6 13.C:b5 0—0 14.Td1 Ce8 15.0—0 De7 16.C:d6 C:d6 17.Da3! Td8 18.C:f7 Ng4 19.T:d6 Te8 20.Ng5 Dc7 21.Db3 Ne2 22.C:e5+ Rh8 23.Tc1 Tf8! (O mutare inteligentă care aproape că salvează partida) 24.Dd1!! (Singurul răspuns) 24...Da5 25.D:e2 D:e5 26.Td5 şi negrul cedează.

5. Nf1-c4 d7-d6

Negrul nu are motive să se teamă de mutarea 6.N:f7+, deoarece după 6... R:f7 7. Db3+ Ne6 8. D:b4 Cc6! 9.D:b7 Cd4 el obţine un atac foarte puternic.

6. Cg1-f3 Nb4:c3+
7. b2:c3 Cb8-c6
8. 0—0 Cg8-f6
9. Nc1-a3 ...

Mai în spiritul deschiderii ar fi fost imediat 9.e5 şi dacă 9...de, atunci 10. Db3 cu atac puternic pentru alb. După mutarea din partidă negrul ar fi putut obţine un joc satisfăcător prin 9...Ng4 10.Db3 Ca5! 11.N:f7+ Rf8 12.Da4 N:f3 13.gf R:f7 14.D:a5 Te8.

9. ... 0—0
10. e4-e5 Cf6-g4

După 10... Ce8 11. h3! Nf5 12. Te1 negrul ar fi avut o situaţie precară, deoarece turnul f8 şi calul e8 nu iau parte la joc. De aceea el

preferă să dea înapoi pionul, pentru a putea încheia dezvoltarea.

11. e5:d6	c7:d6
12. Na3:d6	Tf8-e8
13. Tf1-e1 !	...

Pregăteşte sacrificiul nebunului c4. Negrul nu poate juca 13...T:e1+ 14.D:e1 D:d6 din cauza 15.De8+ Df8 16. N:f7+.

13. . .	Nc8-f5

Mai bine ar fi fost însă 13...T:e1+ 14.D:e1 Nf5 15.Td1 De8 16.Cd4 ! şi negrul deşi are o poziţie ceva mai slabă, ar fi evitat totuşi o pierdere imediată.

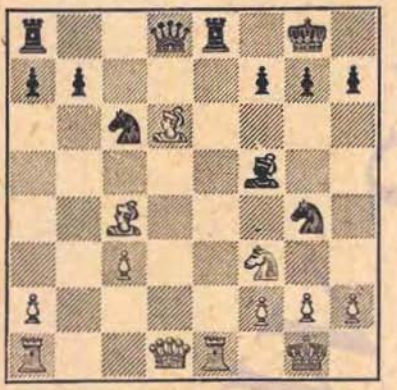

14. Nc4:f7+ !	. . .

O combinaţie frumoasă. Scopul ei este de a nu da calului g4 posibilitatea de a reveni la f6; acest cîmp va fi ocupat forţat de regele negru.

14. . .	Rg8:f7
15. Dd1-d5+	Rf7-f6

Negrul n-are încotro. Dacă 15...Ne6, atunci 16.Cg5+, iar dacă 15...Rg6, atunci 16.T:e8 după care urmează 17.Ch4+ şi albul cîştigă.

16. h2-h3	Nf5-e6

Sau 16...Ch6 17.g4.

17. Dd5-d2 !	Cg4-h6
18. g2-g4	. . .

Recîştigă forţat piesa sacrificată.

18. . .	g7-g6 !

Singura posibilitate. Dacă 18...Cf7 (g8) albul cîştigă printr-o variantă de problemă: 19.Df4+ Rg6 20.Ne7 ! ! D:e7 21.T:e6+ cu mat.

19. g4-g5+	. . .

Foarte tare era de asemenea 19.D:h6 D:d6 20.g5+ Rf7 ! 21.D:h7+ Rf8 22.D:g6 cu atac cîştigător. După mutarea din partidă regele negru scapă temporar de pericol.

19. . .	Rf6-f7
20. g5:h6	Dd8-f6
21. Cf3-g5+	Rf7-g8
22. f2-f4	Ta8-d8
23. Ta1-d1	Ne6-c4

Negrul intenţionează să valorifice legarea nebunului alb pentru a pune stăpînire pe coloana „e", însă răspunsul albului nimiceşte această ultimă speranţă.

24. Nd6-e7 !	. . .

Aceeaşi mutare ca în varianta din comentariul de la mutarea a 18-a a negrului, însă avînd cu totul alt scop.

24. . .	Td8:d2

Forţat. Dacă 24...D:e7, atunci 25.T:e7 şi albul cîştigă.

25. Ne7:f6	Te8:e1+
26. Td1:e1	Nc4-f7
27. Cg5-e4 !	...

Cîştigă cel puţin pionul „h" şi creează în acelaşi timp o reţea de mat.

27. . .	Td2:a2
28. Nf6-g7	Nf7-h3
29. Ce4-f6+	Rg8-f7
30. Cf6:h7	Negrul cedează.

Nr. 53. APĂRAREA INDIANĂ NOUĂ

I. RABINOVICI **ALEHIN**

Olimpiada de şah a Rusiei (Campionatul R.S.F.S.R.) Moscova, 1920

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. Cg1-f3	**b7-b6**
3. c2-c4	**e7-e6**
4. Cb1-c3	**...**

Aici sau la mutarea următoare, cea mai bună continuare este considerată g2-g3 şi Nf1-g2.

4...	**Nc8-b7**
5. e2-e3	**...**

Această mutare permite negrului să pună stăpînire pe punctul e4 şi să obţină joc egal.

5...	**Nf8-b4**
6. Dd1-c2	**Cf6-e4**
7. Nf1-d3	**f7-f5**

Negrul a reuşit să ajungă într-o variantă favorabilă a apărării olandeze.

8. 0—0	**...**

Albul poate alege aci şi un alt plan de dezvoltare: 8.Nd2 N:c3 9.N:c3 0—0 10.0—0—0 însă după aceea negrul, jucînd 10...a5! şi 11...Ca6, preia iniţiativa (Sämisch-Alehin, Pistyan 1922).

8. ...	**Nb4:c3**
9. b2:c3	**0—0**
10. Cf3-d2	**...**

Singura posibilitate de a obţine înaintarea pionului „e".

10...	**Dd8-h4!**

O mutare de dezvoltare importantă, la care albul nu poate răspunde cu 11.g3 din cauza 11...Cg5! şi dacă 12.e4, atunci 12...fe şi negrul cîştigă.

11. f2-f3	**Ce4:d2**
12. Nc1:d2	**Cb8-c6**

Mai slab ar fi fost 12...c5, din cauza 13.d5!

13. e3-e4	**f5:e4**
14. Nd3:e4	**...**

Albul supraestimează forţa poziţiei sale. Mai bine era 14.fe e5! 15.d5 Ce7 16.c5! Cg6 (Nu merge 16...bc din cauza 17. d6 şi 18. Db3+-) 17. cb ab cu joc aproximativ egal.

14...	**Cc6-a5**

Negrul îşi asigură un mic avantaj (chiar dacă albul ar fi ales varianta mai bună 15.N:b7 C:b7 16.Tfe1) din cauza pionilor dubli ai albului de pe coloana „c".

15. Ta1-e1	**...**

Această mutare naturală duce la pierderea unui pion.

15. ...	**Nb7:e4 !**
16. Te1:e4	**Dh4-h5**
17. Dc2-a4	**...**

Nu mai exista o apărare satisfăcătoare a pionului, de exemplu: 17.Te5 Tf5! 18.T:f5 D:f5 19.D:f5 ef şi negrul are un final cîştigat.

17...	**Ca5:c4!**

Cu toată superioritatea materială a negrului, obţinerea victoriei nu este de loc uşoară deoarece albul nu are puncte vulnerabile.

18. Te4-e2	**...**

După 18. D:c4 d5 19. Db5 a6 negrul cîştigă.

18. ...	**b6-b5**
19. Da4-b3	**Dh5-f5**
20. Tf1-e1	**Ta8-b8**
21. Nd2-c1	**a7-a5**
22. Te2-e4	**a5-a4**
23. Db3-d1	**Tb8-e8**

După ce şi-a consolidat calul pe o poziţie dominantă, negrul pregăteşte operaţii în centru, deşi ele vor permite adversarului obţinerea unui contrajoc.

24. Dd1-e2	**c7-c5 !**

Măreşte temporar activitatea nebunului alb, care însă mai tîrziu va deveni obiect de atac.

25. Nc1-e3 c5:d4
26. Ne3:d4 . . .

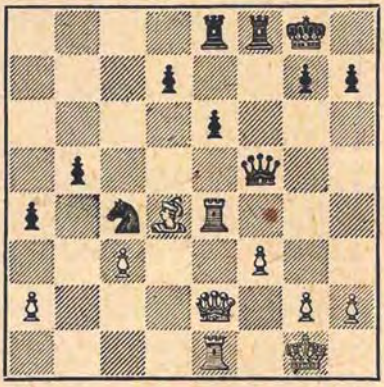

26. . . e6-e5!

Inceputul unor complicaţii interesante. Nebunul nu poate lua pionul din cauza 27...d5! iar varianta 27.Nc5 d5 28. T:c4 bc 29. N:f8 D:f8 este de asemenea favorabilă negrului.

27. f3-f4! . . .

Fără îndoială, cea mai bună şansă. Albul urmăreşte varianta 27...d5 28.T:e5 C:e5 29.N:e5 cu o poziţie care poate fi perfect apărată.

27. . . d7-d6

Negrul apără pionul e5 ameninţînd mat în două mutări după 28.fe de 29. N:e5? C:e5 30. T:e5 T:e5 31. D:e5 Df2+.

28. h2-h3 . . .

Ameninţă din nou luarea pionului e5. Acum negrul îl apără în mod indirect.

28. ... Te8-e6!
29. f4:e5 d6:e5
30. Nd4-c5! ...

Nu însă 30.N:e5 din cauza 30...Tfe8 31.Tf1 Dg6 32.T:c4 T:e5! şi negrul cîştigă.

Mutarea din partidă pare foarte promiţătoare deoarece turnul negru nu poate părăsi coloana „f". De exemplu 30...Td8 31.Tf1 Dg6 32.Tg4 Dh6 33. Df3! şi albul cîştigă.

30. . . Tf8-f7!

Începutul unei combinaţii care are ca scop obţinerea unui atac decisiv. Pentru apărare ar fi fost suficientă mutarea 30...T8f6, deoarece albul nu poate răspunde cu 31.Tb1 din cauza 31...Cd2!

31. Te1-b1 . . .

Recîştigă pionul cu o poziţie, aparent, bună deoarece acum nu se mai poate juca 31...Cd2 din cauza 32.D:d2.

31. . . h7-h6

Parează ameninţarea de mat şi atrage şi mai departe pe adversar pe un drum primejdios.

32. Tb1:b5 Cc4-d2!
33. Te4:a4 . . .

Albul nu mai are apărare. Dacă 33.Tg4, negrul cîştigă la fel ca şi în partidă. Dacă 33.Te3, atunci 33...Tg6 (De altfel, în vederea acestei manevre a jucat negrul la mutarea a 30-a Tf7 şi nu Tf6) 34.Tb8+ Rh7 35.Tb2 (sau 35.D:d2 Df1+ 36.Rh2 Tf2) 35... Cf3+ 36.Rh1 D:h3+! şi mat la mutarea următoare.

33. . . Df5-c2!

După această mutare care justifică sacrificiul celor doi pioni, negrul cîştigă deoarece turnurile albe nu pot asigura apărarea liniei întîia.

34. Tb5-b8+ Rg8-h7
35. Rg1-h1 Tf7-f1+
36. Nc5-g1 Tf1:g1+!

O frumoasă combinaţie finală!

37. Rh1:g1 Dc2-c1+
38. Rg1-f2 Te6-f6+
39. Rf2-e3 . . .

Sau 39. Rg3 Cf1+. Acum negrul dă mat sau cîştigă dama.

39. . . Cd2-b1+!

Albul cedează.

ALEHIN PE DRUMUL SPRE TITLUL DE CAMPION MONDIAL (1921—1927)

Nr. 54. PARTIDA VIENEZĂ

ALEHIN — TEICHMAN

A doua partidă a meciului, Berlin, 1921

1.	e2-e4	e7-e5
2.	Cb1-c3	Cb8-c6

Cea mai bună mutare este aci 2... Cf6 şi dacă 3:Nc4, atunci 3...C:e4!

3.	Nf1-c4	Cg8-f6
4.	d2-d3	Nf8-c5
5.	f2-f4	d7-d6
6.	Cg1-f3	. . .

Prin intervertire de mutări, albul a intrat într-o variantă sigură şi promiţătoare a gambitului regelui refuzat.

6.	...	Nc8-g4

Mai tare este 6...Ne6 şi dacă 7.Nb5, atunci 7...a6 8.N:c6+ bc 9.De2 ef! cu joc aproximativ egal (Spielman-Tarrasch, Pistyan, 1922).

După mutarea din partidă albul obţine un mic avantaj poziţional.

7.	Cc3-a4	. . .

Singura mutare corectă. Insuficientă ar fi fost vechea mutare 7.h3 din cauza 7...N:f3 8.D:f3 ef! (Nu merge 8... Cd4 9. Dg3! De7! 10. fe de 11. Rd1 şi albul stă mai bine) 9. D:f4 (Dacă 9. N:f4 atunci 9... Cd4! 10. Dg3 Ch5) 9... Ce5 şi albul, din cauza ameninţării 10... Ch5, nu poate evita schimbul nebunilor de cîmpuri albe, după care negrul scapă de toate dificultăţile de deschidere.

7.	. .	a7-a6

O continuare neobişnuită şi, desigur, nu cea mai bună. Prin mutarea precedentă albul şi-a manifestat clar intenţia de a schimba nebunul c5, astfel că „forţarea" acestui schimb este inutilă.

O variantă interesantă, însă favorabilă albului, era: 7...N:f3 8.D:f3 Cd4 9.Dd1 b5 10.N:f7+ R:f7 11.C:c5 dc 12.fe, urmat de 13.0—0 şi albul are doi pioni pentru o figură şi atac puternic.

In partida Alehin-Tenner, jucată la Köln în 1907, ultimul a continuat cu 7...ef 8.C:c5 dc 9. N:f4 Ch5 10. Ne3 Ce5? 11.C:e5 N:d1 12.N:f7+ Re7 13. N:c5+ Rf6 14.0—0+ R:e5 15.Tf5 mat.

Relativ cel mai bine este aci 7...Nb6 sau 7... 0—0

8.	Ca4:c5	d6:c5
9.	0—0	Dd8-e7
10.	h2-h3	. . .

Albul îşi asigură avantajul perechii de nebuni.

10.	. .	Ng4:f3
11.	Dd1:f3	0—0
12.	Nc1-e3	e5:f4

13. Df3:f4	Cc6-e5
14. Nc4-b3	Ta8-e8

O nouă pierdere de timp. Nesatisfăcător era şi 14...c4 15.dc Cg6 16.Dg5! D:e4 17.Tael cu avantaj pentru alb. Evident mai bine era 14... Tad8, îngreuind înaintarea pionilor centrali albi.

15. Df4-f2!	. . .

Cu dubla ameninţare 16.N:c5 şi 16.Ng5.

15. ...	Cf6-d7
16. Ta1-d1	b7-b6
17. c2-c3	...

Pregăteşte mutarea 18.d4, împotriva căreia nu există apărare. Negrul pierde în special datorită faptului că nu are puncte de sprijin în centru pentru caii săi. In asemenea poziţii perechea de nebuni constituie un avantaj decisiv.

17. . .	Ce5-g6
18. Df2-f5!	. . .

Prima mutare a unei regrupări de forţe, a cărei realizare va da albului o partidă cîştigată. Nebunul e3 trebuie adus acum la g3, de unde va presa asupra pionului c7; acest pion va fi slăbit şi mai mult prin deschiderea inevitabilă a coloanei „c", cu d3-d4.

După înfăptuirea acestui plan, negrul va fi redus la o pasivitate totală.

18. . .	Rg8-h8
19. Ne3-f2!	Te8-d8
20. Nf2-g3	Cd7-e5
21. d3-d4	c5:d4
22. c3:d4	Ce5-c6
23. d4-d5	Cc6-e5
24. h3-h4!	. . .

Această ameninţare de a cîştiga o piesă îl obligă pe negru să-şi slăbească şi mai mult poziţia şi albul capătă astfel posibilitatea de a pătrunde cu turnul în poziţia adversă.

24. . .	De7-c5+
25. Rg1-h2	. . .

Nu merge 25. Nf2, din cauza 25... Dd6.

25. . .	f7-f6

Mutare forţată.

26. Td1-c1	Dc5-d6
27. Tc1-c6	Dd6-e7

Dacă 27. . . Dd7, atunci 28. D:d7 T:d7 29. h5 Cg4+ 30. Rh3 Cge5 31. Tfc1 ! şi albul cîştigă.

28. Tc6-e6 !	De7-d7
29. h4-h5	Cg6-e7
30. Df5-h3	Ce5-f7

Din nou forţat, din cauza dublei ameninţări : 31. N:e5 şi 31. h6.

31. Ng3-f4	h7-h6
32. Dh3-c3 !	Cf7-d6

Permite un sacrificiu decisiv. Ceva mai bine ar fi fost 32... Tc8, la care albul şi-ar fi continuat atacul său cîştigător cu 33. Db4 şi 34. Na4.

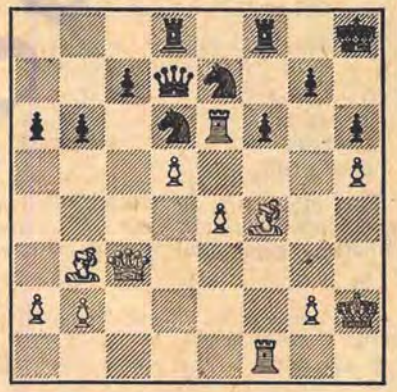

33. Nf4:h6 !	. . .

Pune capăt rezistenţei negrului deoarece la 33... gh urmează 34. Tf:f6 Rg8 35. Dg3+ şi mat în cîteva mutări.

33. . .	Cd6:e4

Negrul nu mai are ce pierde.

34. Te6:e4	Ce7:d5
35. Dc3-c1 !	...

Dacă acum 35...gh, atunci 36. N:d5 D:d5 37. D:h6+ Rg8 38. Tg4+ Rf7 39. D:f6+.
Negrul cedează.

Nr. 55. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN TEICHMAN

A 4-a partidă a meciului, Berlin, 1921

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5-a4	**Cg8-f6**
5. 0—0	**Cf6:e4**
6. d2-d4	**b7-b5**
7. Na4-b3	**d7-d5**
8. d4:e5	**Nc8-e6**
9. c2-c3	**Nf8-e7**
10. Nc1-e3	**0—0**
11. Cb1-d2	**Ne6-g4**

Acest plan de apărare nu este satisfăcător după cum arată manevra de răspuns a albului. Trebuia jucat 11... C:d2 urmat de 12... Ca5. Nu merge 11... f5 din cauza 12. ef C:f6 13. Cg5! Nf5 14. Cde4! cu avantaj pentru alb.

12. Cd2:e4	**d5:e4**
13. Dd1-d5!	**Dd8:d5**

Dacă 13... ef, atunci 14. D:c6 fg 15. D:g2 Dd7 16. Dg3 şi albul are excelente şanse de atac pe coloana deschisă „g".
După schimbul damelor situaţia albului este ceva mai bună din cauza slăbiciunii flancului damei negre.

14. Nb3:d5	**e4:f3**
15. Nd5:c6	**f3:g2**
16. Rg1:g2	**Ta8-d8**
17. a2-a4!	**...**

Atunci cînd albul reuşeşte — în varianta de faţă — să facă această mutare fără dificultăţi directe, el obţine avantaj.

17. ...	**f7-f6!**

Negrul preferă — în mod just — încercarea de contraatac asupra poziţiei oarecum descoperite a regelui alb, apărării dificile şi prea puţin promiţătoare prin 17... Nd7.

18. a4:b5	**...**

Desigur, nu 18. ef T:f6 19. ab ab 20. N:b5 Tg6!

18. ...	**a6:b5**
19. Nc6:b5	**f6:e5**
20. Nb5-c4+	**...**

Cu dublu scop: 1) de a alunga regele cît mai departe de centru; 2) de a lua nebunului negru cîmpul e6.

20. . .	**Rg8-h8**
21. f2-f3	**Ng4-h5**
22. Ta1-a5	**. . .**

Cu ajutorul acestei mutări care atacă pionul e5, albul vrea să-şi consolideze în primul rînd poziţia regelui prin Nd5 şi Ne4, iar apoi să treacă la valorificarea superiorităţii sale de pioni pe flancul damei.
Pentru a zădărnici acest plan negrul găseşte o manevră foarte ingenioasă care se dovedeşte totuşi a fi insuficientă pentru egalarea jocului.

22. ...	**Td8-d1!**

Mutarea aceasta pare pe cît de bine gîndită, pe atît de elegantă, deoarece e greu de imaginat că la materialul atît de neînsemnat rămas pe tablă, albul mai poate spera să obţină victoria.

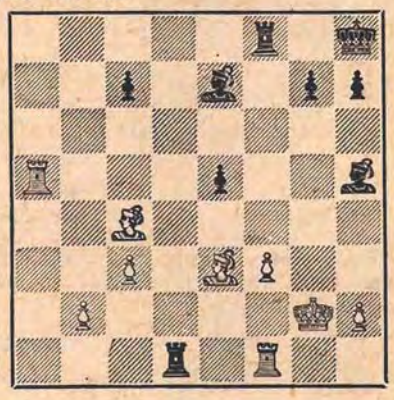

23. Nc4-d5 ! ...

Singurul mijloc de a menține avantajul. Luarea pionului e5 ar fi dus numai la remiză, de exemplu: 23. T:e5 T:f1 24. R:f1 T:f3+ 25. Nf2 Nh4 26. T:h5 T:f2+ 27. Rg1 Tf4.

23. ...	**Td1:f1**
24. Rg2:f1	**Nh5:f3**
25. Nd5:f3	**Tf8:f3+**
26. Rf1-e2	**Tf3-f8**
27. Re2-d3 !	...

Prima mutare a planului strategic care duce la cîștig. Albul nu ia pionul e5 care limitează mobilitatea nebunului negru, ci îl blochează, după care înaintarea pionilor de pe flancul damei decide partida în favoarea sa.

27. ... **Rh8-g8**

Dacă negrul și-ar fi dat seama la timp de intențiile adversarului și de primejdia la care se expune, el ar fi dat, probabil, imediat pionul care-l stînjenește jucînd 27... e4+! cu oarecari șanse de remiză.

28. Rd3-e4 ! **Tf8-b8**

După această mutare fără scop, poziția negrului devine fără speranță. Dar chiar și cea mai bună mutare s-ar fi dovedit la urma urmelor insuficientă, de exemplu: 28...Tf1 29. Rd5 (Nu merge 29. Ta7 Te1 cu amenințarea T:e3) 29.., Rf7 30. Ta7.

29. b2-b4	**Rg8-f7**
30. b4-b5	...

Înaintarea pionilor este imparabilă.

30. ...	**Rf7-e6**
31. c3-c4	**Re6-d7**
32. Ta5-a7	**Ne7-d6**

In speranța inutilă de a sacrifica nebunul pentru doi pioni, dacă albul joacă 33. c5.

33. Re4-d5 ! ...

Pregătește mutarea următoare care, jucată imediat, n-ar fi fost atît de tare din cauza răspunsului 33... Rc6.

33. .. **e5-e4**

Prea tîrziu !

34. b5-b6 ! ...

Decisiv, deoarece la 34... N:h2 urmează 35. c5 Rc8 36. Rc6 cb 37.T:g7!

34. ...	**Tb8-f8**
35. c4-c5	**Tf8-f5+**
36. Rd5-c4	Negrul cedează.

Nr. 56. APĂRAREA INDIANĂ VECHE

ALEHIN **SĂMISCH**

Partidă demonstrativă, Berlin, 1921

1. c2-c4 **e7-e5**

Această mutare convine doar albului care vrea să joace siciliana cu un tempo în plus. In locul ei negrul are cîteva răspunsuri bune: 1...Cf6, 1...e6, 1...c5 și 1...f5; iar apărarea olandeza devine și mai acceptabilă deoarece albul a făcut deja mutarea c2-c4.

2. Cb1-c3 **Cg8-f6**

Posibilă este și mutarea 2.. Cc6, cu dezvoltarea calului g8 la e7, iar a nebunului f8 la g7. Este drept că la această mutare albul nu este de loc obligat să răspundă cu 3.g3. După cît se pare, 3. Cf3 și 4. d4 sînt de preferat.

3. g2-g3	**g7-g6**
4. Nf1-g2	**Nf8-g7**
5. Cg1-f3	**d7-d6**
6. d2-d4	**e5:d4**

Era mai bună menținerea pionului la c5 prin 6... Cbd7 păstrînd astfel posibilitatea de a-l schimba într-un moment mai potrivit.

7. Cf3:d4	**0—0**
8. 0—0	**Cb8-d7**
9. b2-b3 !	...

Intr-o poziție asemănătoare (în care pionii d4 și e5 mai erau încă la locurile lor) am jucat (împotriva lui Reti la Pistyan, 1922) mai slab — 8.Dc2, după care negrul a egalat jocul cu 8...ed 9.C:d4 Cb6 10.Dd3 d5!

Mutarea 9. b3 este singura care menține avantajul.

9. ...	Cd7-c5
10. Nc1-b2	Tf8-e8
11. Dd1-c2	Cc5-e6
12. Ta1-d1	. . .

Mai bine era 12. Cf3. Negrul are o poziție înghesuită și nu trebuia să i se ofere posibilitatea de a o îmbunătăți prin schimburi.

12. ...	Dd8-e7

Potrivit considerațiilor de mai sus, era de preferat 12...C:d4.

13. Tf1-e1	Ta8-b8
14. Cd4-f3!	De7-f8

Poziția negrului, cu toate că nu are slăbiciuni, este aproape fără speranță, deoarece piesele lui sînt inactive și se stînjenesc una pe alta. În astfel de împrejurări nu se poate găsi un plan bun de apărare și pierderea este doar o chestiune de timp.

15. e2-e4	Cf6-d7
16. Nb2-a3!	. . .

Începutul manevrei decisive, care duce la cîștigarea unui pion, păstrînd o poziție covîrșitoare. Albul amenință 17. e5 și 17. Cd5 (b5) urmat de 18. C:c7. Următoarele mutări ale negrului sînt forțate.

16 . . .	Cd7-e5
17. Cf3:e5	Ng7:e5
18. f2-f4	Ne5-d4+
19. Rg1-h1	Df8-g7

Se amenințase 20.f5.

20. Cc3-d5!	Nd4-f6

Sau 20...c5 21. f5 Cf8 22.fg hg 23. T:d4 cd (sau 23... D:d4 24. Nb2) 24. N:d6 și albul cîștigă calitatea, rămînînd cu un pion în plus.

21. Cd5:f6+	Dg7:f6
22. Na3-b2	Df6-e7
23. Dc2-c3	. . .

Cel mai simplu. Albul intră într-un final cu un pion în plus și cu perechea de nebuni împotriva unui cal și nebun.

23. ...	f7-f6
24. Dc3:f6	De7:f6
25. Nb2:f6	b7-b5

Această încercare de eliberare a pieselor nu face decît să înlesnească sarcina albului.

26. c4:b5	Tb8:b5
27. e4-e5	d6:e5
28. Nf6:e5	...

Nu merge 28. Nc6 din cauza Nb7.

28. ...	Nc8-b7
29. Ng2:b7	Tb5:b7
30. Td1-d7	h7-h5
31. Te1-d1!	...

Albul vrea să mute turnul la f1 abia după mutarea naturală Rf8, deoarece atunci negrul nu va mai avea răspunsul Tf8.

31 . . .	Rg8-f8
32. Td1-f1	Te8-e7

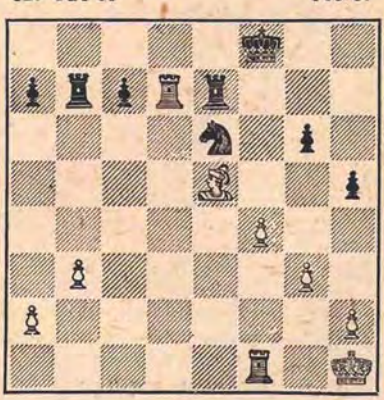

33. f4-f5! . . .

Cîştigă un al doilea pion şi cu aceasta şi partida.

33. ... **g6:f5**

Evident forţat. Dacă 33...T:d7, atunci 34. fe+.

34. Tf1:f5+ **Rf8-e8**
35. Td7:e7+ **Re8:e7**
36. Tf5:h5 Negrul cedează.

Nr. 57. APĂRAREA INDIANĂ NOUĂ

ALEHIN BOGOLIUBOV
Turneul de la Triberg, 1921

1. d2-d4 **Cg8-f6**
2. Cg1-f3 **e7-e6**
3. c2-c4 **b7-b6**
4. g2-g3 **Nc8-b7**
5. Nf1-g2 **c7-c5**

In afara mutării 6.dc, cum s-a jucat în partidă, albul ar fi putut continua de asemenea cu 6.d5 ed 7.Ch4 după care negrul are o poziţie înghesuită.

Negrul trebuia să joace 5... Ne7 6.0—0 0—0 7.Cc3 d5 8.Ce5! Dc8! cu poziţie satisfăcătoare. Mai slab pentru negru este 8...Cbd7 9.cd C:e5 (Mai bine 9... ed) din cauza 10. d6! sau 8... c6 9. e4 Cbd7 10. C:c6! N:c6 11.ed Nb7 12.d6 cîştigînd un pion (varianta lui Alehin).

6. d4:c5 ...

Şi această mutare simplă asigură albului avantaj datorită presiunii pe care o va exercita pe coloana „d".

6 . . . **Nf8:c5**
7. 0—0 **0—0**
8. Cb1-c3 **d7-d5**

Oferă adversarului posibilitatea de a deschide în mod favorabil diagonala nebunului g2. Relativ mai bine ar fi fost 8...Ca6 deşi în acest caz slăbiciunea pionului „d" ar fi fost o sursă de dificultăţi pentru negru.

9. Cf3-d4! . . .

Nu merge 9. Ce5 din cauza 9... Dc7 10.Nf4 Ch5.

9 . . . **Nc5:d4**

Dorind să scape de grija pionului „d", negrul cedează adversarului avantajul perechii de nebuni, fapt care are o mare însemnătate în această poziţie. Este drept că posibilitatea 9...Cc6 10.C:c6 N:c6 11.Ng5 Ne7 12. Tac1 nu era mai atrăgătoare pentru negru.

10. Dd1:d4 **Cb8-c6**
11. Dd4-h4 **d5:c4**

Negrul speră să obţină un joc aproximativ egal cu Ca5 sau e6-e5, după ce adversarul va lua pionul cu dama. Albul preferă însă să înceapă un atac direct împotriva regelui advers a cărui poziţie, în ciuda soliditătii exterioare, nu este destul de apărată.

12. Tf1-d1! **Dd8-c8**

Forţat. Dacă 12...De7, atunci 13.Ng5 h6 14.N:f6 D:f6 15.D:f6 gf 16.Td7 şi albul cîştigă două piese uşoare pentru turn.

13. Nc1-g5! **Cf6-d5**

Sau 13...Cd7 14.Ce4 cu atac puternic. Făcînd mutarea din partidă, negrul a sperat că va reuşi să schimbe unul din nebunii albi, deschizînd la mutarea a 15-a diagonala nebunului b7.

14. Cc3:d5 **e6:d5**
15. Td1:d5! . . .

Această mutare neaşteptată care, la prima vedere, pune turnul în bătaia nebunului b7, este pe deplin justificată de variantele care urmează.

15 . . . **Cc6-b4**

Nici celelalte răspunsuri n-ar fi fost mai bune.

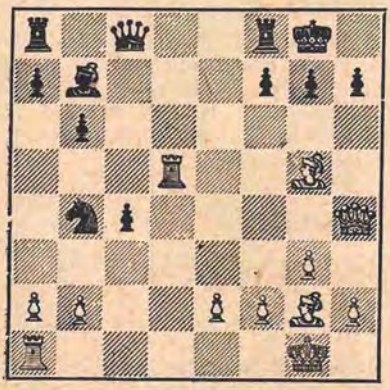

16. Ng2-e4!! . . .

Mutarea decisivă, după cum arată variantele de mai jos.

Fără îndoială că cititorul va observa asemănarea acestei partide cu alte cîteva ale mele, de exemplu împotriva lui Sterk la Budapesta (Nr. 58) şi Rubinstein la Karlsbad (Nr. 82).

Principala particularitate a acestor partide este un atac neaşteptat, dar care duce la o decizie rapidă. Niciunul dintre aceste atacuri n-a fost pregătit în imediata apropiere a obiectivului său. Dimpotrivă, toate manevrele pregătitoare al căror scop este abaterea pieselor negre de la apărarea regelui, se desfăşoară în centru sau pe flancul opus. In legătură cu aceasta este interesant de remarcat că mutarea decisivă, care poate fi asemănată cu o lovitură de ciocan, este executată de un nebun şi e legată întotdeauna de sacrificii.

Aceste atacuri repetate, de acelaşi gen şi în partide cu totul diferite prin caracterul lor, determină în mod precis stilul unui şahist sau, cel puţin, evoluţia stilului său. Acele formule pretenţioase prin care criticii, mai mult sau mai puţin binevoitori, caută să caracterizeze modul meu de a înţelege şahul, mi se par lipsite de conţinut. Declar odată pentru totdeauna că renunţ cu plăcere la cinstea de a fi unul din fondatorii şcolii „neoromantice" sau „hipermoderne" în favoarea inventatorilor acestor denumiri pompoase.

16 . . . **f7-f5**

Nu era mai bine nici 16...h6 17.N:h6 f5 18.Dg5 Dc7 19.N:g7 D:g7 20.D:g7+ R:g7 21. Td7+ urmat de N:b7 sau 16... g6 17. Nf6 C:d5 18. N:d5 şi albul cîştigă în ambele cazuri.

După mutarea din partidă negrul pierde dama pentru turn şi nebun şi victoria albului nu mai este decît o chestiune de timp.

17. Ne4:f5 !	**Tf8:f5**
18. Td4-d8+	**Dc8:d8**
19. Ng5:d8	**Ta8-c8**
20. Ta1-d1	**Tf5-f7**
21. Dh4-g4	**Cb4-d3**
22. e2:d3	**Tc8:d8**
23. d3:c4	**Td8-f8**
24. f2-f4	**Tf7-e7**
25. Rg1-f2	**h7-h6**
26. Td1-e1	**Nb7-c8**
27. Dg4-f3	**Te7-f7**
28. Df3-d5	**g7-g5**
29. Te1-e7	**g5:f4**
30. g3:f4	Negrul cedează.

Partidă a fost distinsă cu un premiu de frumuseţe.

Nr. 58. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN STERK

Turneul de la Budapesta, 1921

1. d2-d4	**d7-d5**
2. Cg1-f3	**Cg8-f6**
3. c2-c4	**e7-e6**
4. Cb1-c3	**Cb8-d7**
5. e2-e3	. . .

După mutarea a patra a negrului, care e desigur mai slabă decît 4...Ne7, albul are la dispoziţie cîteva continuări bune:

I. 5. Ng5 (Dacă 5. Nf4?, atunci 5... dc 6. e3 Cb6!);

II. 5.cd ed 6.Nf4! Mutarea ingenioasă a lui Soldatenkov, 6.Db3 se dovedește a fi insuficientă din cauza 6...c6 7.e4 C:e4! 8.C:e4 De7!;

III. 5. e3. Această mutare făcută în partidă este, poate, mai puțin energică, însă la o continuare exactă, asigură albului un mic avantaj de dezvoltare.

5 . . .	Nf8-d6

O mutare riscantă, pe care albul nu o exploatează în modul cel mai energic. Mai solid este 5...Ne7 6.Nd3 dc 7.N:c4 c5 și negrul are joc satisfăcător.

6. Cc3-b5	. . .

In urma acestei mutări originale dar de o valoare îndoielnică, albul lasa să-i scape șansele pe care le căpătase.

Trebuia jucat 6.c5 Ne7 7.b4 și apoi 8.Nb2, ceea ce ar fi permis albului să exercite presiune pe flancul damei înainte ca negrul, care a pierdut un tempo, să aibă timp să întreprindă un contraatac în centru.

Mutarea din partidă are ca scop să împiedice înaintarea pionului „e" care ar fi fost posibilă după 6.Nd3 dc 7. N:c4 0—0 8.0—0 însă pierderea de timp legată de mutarea 6.Cb5 permite negrului să egaleze jocul fără greutate.

6. ...	**Nd6-e7**
7. Dd1-c2	**c7-c6**
8. Cb5-c3	**0—0**
9. Nf1-d3	**d5:c4**
10. Nd3:c4	**c6-c5!**

Negrul a reușit să învingă toate dificultățile deschiderii.

11. d4:c5	...

Dacă 11. 0—0 Cb6 12. Nd3 cd 13. ed Nd7, albul nu ar fi avut compensație pentru pionul izolat.

11. ...	**Ne7:c5**
12. 0—0	**b7-b6**
13. e3-e4	. . .

Albul, jucînd neinspirat deschiderea, caută complicații care nu sînt lipsite de primejdie chiar pentru el. Continuarea 13. b3 Nb7 14. Nb2 Tc8 15. De2 ar fi fost suficientă pentru egalarea jocului.

13 . . .	Nc8-b7
14. Nc1-g5	. . .

Nu 14.e5 Cg4! 15.Cg5 g6 16. C:e6 Dh4 17.h3 Dg3 cu mat.

14 . . .	Dd8-c8!

O mutare bună care spulberă toate iluziile adversarului. Negrul nu numai că nu mai este în pericol, dar amenință să treacă la atac.

15. Dc2-e2	. . .

Parează amenințarea 15... N:f2+. Totuși mutarea 15. Nd3 era de preferat.

15 . . .	Nc5-b4!

Acum s-a ajuns la momentul critic al partidei. Poziția albului e zdruncinată și el trebuie să depună eforturi serioase pentru a menține echilibrul. Dar ce continuare să aleagă? Nu e suficient nici 16. e5 Cg4, nici 16.Tac1 N:c3 17. Nd3 Cc5! 18. T:c3 N:e4! 19.N:f6 N:d3.

16. Nc4-d3	**Nb4:c3**
17. Tf1-c1!	. . .

Mutarea salvatoare. Dacă negrul joacă acum 17...Cc5, ceea ce ar fi fost cel mai bine pentru el, ar fi urmat 18.T:c3 N:e4 19.N:f6 N:d3 20.De3! (Iată care este deosebirea față de varianta indicată mai sus; nebunul negru nu mai atacă turnul la f1 (20... gf 21. b4 Ng6 22. bc bc 23. T:c5 Dd7 24. h4 și în schimbul pionului sacrificat albul are atac.

17 . . . Cf6:e4

Negrul vrea să cîştige un pion fără să-şi slăbească poziţia regelui însă nu ţine seama de primejdiile la care se expune calul său la c5.

18. Nd3:e4 Nb7:e4
19. De2:e4 Cd7-c5
20. De4-e2! . . .

Mai energic decît 20.Db1, deoarece după 20...Nb4 21.a3 Db7! negrul ar fi rămas cu un turn şi un pion împotriva a două piese uşoare, dispunînd de diferite posibilităţi de apărare.

20 . . . Nc3-a5
21. Ta1-b1 Dc8-a6
22. Tc1-c4 Cc5-a4

Ingenios însă insuficient. (Dacă 23. b4, atunci 23... Cc3!) Negrul nu avea însă mutări salvatoare. Dacă, de exemplu, 22... f6, atunci 23. Nh4!

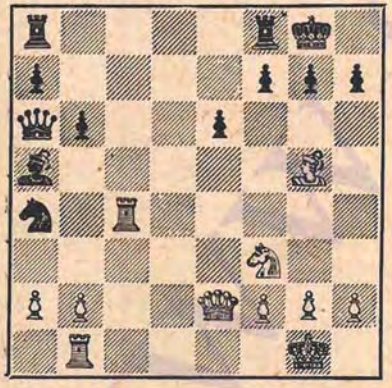

23. Ng5-f6!! . . .

Începutul unui frumos şi neaşteptat atac de mat, care duce la un sfîrşit rapid. Se ameninţă 24.Tg4 D:e2 25.T:g7+ şi mat la mutarea următoare. Dacă 23...h5, atunci 24.Tg4! D:e2 25.T:g7+ Rh8 26.Cg5! şi negrul nu are apărare împotriva 27.Th7+ şi 28.Th8 mat. Dacă 23... h6, atunci 24. Ce5! cu ameninţarea 25. Dg4 şi albul cîştigă.

23. ... Tf8-c8!

Singura mutare, la care albul răspunde printr-o nouă surpriză.

24. De2-e5! . . .

Completarea necesară la mutarea precedentă.

24 . . . Tc8-c5

Insuficiente sînt şi următoarele variante:

I. 24...D:c4 25.Dg5 Rf8 26.D:g7+ Re8 27.Dg8+ Rd7 28.Ce5+ Rc7 29. D:f7+ şi apoi 30.C:c4;

II. 24... T:c4 25. Dg5 Tg4 26. D:g4 g6 27.D:a4;

III. 24... gf 25. Tg4+ şi mat în două mutări.

Mutarea din partidă este calculată pentru 25.T:c5 gf însă albul are un răspuns mai tare.

25. De5-g3! . . .

O mutare simplă dar decisivă.

25 . . . g7-g6
26. Tc4:a4 Da6-d3
27. Tb1-f1 Dd3-f5
28. Dg3-f4 Df5-c2
29. Df4-h6 Negrul cedează.

Partida a fost distinsă cu un premiu de frumuseţe.

Nr. 59. DESCHIDEREA PIONULUI DAMEI

ALEHIN BOGOLIUBOV

Turneul de la Budapesta, 1921

1. d2-d4 Cg8-f6
2. c2-c4 e7-e6
3. Cg1-f3 Nf8-b4+

Preferabil este 3... d5 sau 3... b6.

4. Nc1-d2 Nb4:d2+

Acest schimb contribuie la dezvoltarea albului. Nebunul f8 în gambi-

tul damei este o piesă prea prețioasă pentru apărare, pentru a o schimba de la început și, mai mult decît atît, cu pierdere de tempo.

5. Dd1:d2	0—0
6. Cb1-c3	d7-d5
7. e2-e3	Cb8-d7
8. Nf1-d3	c7-c6
9. 0—0	. . .

Aceasta permite negrului să-și ușureze situația printr-o manevră ingenioasă. Albul ar fi putut să o preîntîmpine cu 9. Td1 ! după care poziția negrului ar fi fost foarte precară.

9. ...	d5:c4
10. Nd3:c4	e6-e5 !

Folosește poziția slabă a damei albe: dacă 11. de atunci 11... C:e5 ! și negrul egalează ușor jocul.

11. Nc4-b3 !	. . .

Prin această mutare, care preîntîmpină posibilitatea cîștigării unui tempo cu Cb6, albul împiedică în mod indirect mutarea 11...e4 (Deoarece după 12.Cg5 urmat de Nc2 ar fi cîștigat un pion) și păstrează un mic avantaj.

Sacrificiul 11.N:f7+ ar fi dus doar la remiză după 11...T:f7 12.de Cg4 13. e6 T:f3! 14.ed N:d7 15.gf C:h2! (Nu însă 15... Dh4 din cauza 16. Dd6) 16. R:h2 Dh4+ cu șah etern. Numai în cazul continuării 11...R:f7? 12.de Cg4 13.Tad1! De7 14.e6+! R:e6 15.Dd4 Cge5 16.C:e5 C:e5 17.f4! albul ar fi obținut un atac puternic.

11 . . .	Dd8-e7

Intr-o partidă împotriva lui Johner (Pistyan, 1922) Grünfeld a încercat 11...ed 12.D:d4 (Era de consideral și 12.ed) 12...Db6 și a obținut în cele din urmă remiza.

După mutarea din partidă superioritatea albului devine evidentă.

12. e3-e4 !	e5:d4
13. Cf3:d4	Cd7-c5

Greșit este 13...C:e4 atît acum, cît și la mutarea următoare, din cauza De3, cîștigînd o figură.

14. Nb3-c2	Tf8-d8
15. Ta1-d1	. . .

Amenință 16.C:c6.

15 . . .	Nc8-g4
16. f2-f3	Cc5-e6
17. Dd2-f2	Ce6:d4
18. Td1:d4	Ng4-e6
19. Tf1-d1	. . .

Negrul a fost nevoit să cedeze singura coloană deschisă, pentru a-și dezvolta nebunul damei. In afară de aceasta, datorită mobilității lor, pionii centrali ai albului vor putea ataca cu succes piesele ușoare ale adversarului.

Faimoasa superioritate de pioni a negrului pe aripa damei nu mai joacă aici nici un rol, deoarece înaintarea pionilor provoacă crearea de noi slăbiciuni pe care adversarul le speculează în favoarea sa. Partida este efectiv decisă.

19 . . .	b7-b6

Negrul apără pionul a7, atacat indirect de damă.

20. h2-h3!	. . ,

Pregătește înaintarea pionului „f".

20 . . .	c6-c5

Această mutare nu aduce nimic, deoarece. nu obligă pe alb să schimbe turnurile pe cîmpul d8. Negrul ar fi trebuit mai bine (acum sau la mutarea a 22-a) să ia măsuri împotriva înaintării pionilor „e" și „f", jucînd Ce8 și apoi f7-f6.

21. Td4-d2	Td8:d2
22. Df2:d2	c5-c4
23. f3-f4	g7-g6

Dacă 23...Dc5+, atunci simplu 24. Dd4! și după schimbul damelor poziția negrului este fără speranță, cu tot avantajul de pe flancul damei.

24. Dd2-d4 . . .

Cu amenințarea de a cîștiga un pion cu 25.f5.

24 . . . Ta8-c8

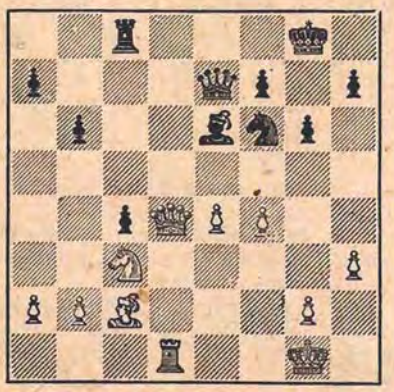

25. g2-g4! . . .

Asaltul hotărîtor. Negrul nu are apărare împotriva amenințării 26.f5, sau 26.e5 urmat de 27.f5.

25 . . . Nc6:g4

Un sacrificiu explicat de conștiința inutilității rezistenței.

26. h3:g4	**Cf6:g4**
27. Rg1-g2!	**h7-h5**
28. Cc3-d5	**De7-h4**
29. Td1-h1	**Dh4-d8**
30. Nc2-d1 !	Negrul cedează.

O partidă instructivă din punct de vedere strategic.

Nr. 60 APĂRAREA ALEHIN

A. STEINER — ALEHIN

Turneul de la Budapesta, 1921

1. e2-e4 Cg8-f6

Am folosit pentru prima oară această nouă apărare într-o partidă în consultație jucată la Zürich în august 1921, iar ceva mai tîrziu am introdus-o în practica internațională la turneul de la Budapesta (în septembrie, același an).

Aplicabilitatea apărării Alehin a fost pe deplin stabilită. O mărturie convingătoare a viabilității ei este, între altele, faptul că fostul campion mondial Em. Lasker, la început adversarul ei fățiș, după ce nu a reușit să-i demonstreze slăbiciunile, a folosit-o el însuși cu succes în partida împotriva lui Maroczy la turneul de la New-York, 1924.

Intr-o partidă Lasker-Tarrasch[1] negrul a obținut o poziție mai bună, dacă nu chiar cîștigată, în felul următor: 1. e4 Cf6 2. e5 Cd5 3. d4 d6 4.c4 Cb6 5.f4 de 6.fe Cc6 7.Ne3 Nf5 8. Cc3 e6 9. Cf3 Nb4 10. Nd3 Ng4 ! 11. Ne2 N:f3 12. gf Dh4+ 13. Nf2 Df4 !

2. e4-e5 ...

In partida Bogoliubov-Alehin, Karlsbad, 1923) albul a încercat 2.Cc3, la care negrul a răspuns 2... d5 (Merită atenție și 2...e5, trecînd în partida vieneză) cu următoarea continuare: 3.e5 Cfd7! 4.d4 c5! 5.Nb5 Cc6 6.Cf3, după care negrul, în locul continuării riscante 6... a6 7. N:c6 bc 8. e6 ! ar fi putut trece cu 6... e6 într-o variantă favorabilă a apărării franceze.

2. ... Cf6-d5
3. d2-d4 ...

In partida Sämisch—Alehin, din același turneu, albul a continuat cu 3.Cc3 e6 ! 4.C:d5 ed 5.d4 d6 6.Cf3 Cc6 7. Ne2 Ne7 8. Nf4 0—0 9. 0—0 f6 10. ef N:f6 și negrul obține un joc ceva mai bun.

3. ... d7-d6
4. Nc1-g5 ...

După această mutare care împiedică înaintarea pionului „e", albul își pierde avantajul din cauza dificultăților pe care le întîmpină în legătură cu apărarea propriului pion „e".

[1] La turneul de la Moravska-Ostrava, 1923. Partida s-a terminat însă cu victoria lui Lasker. — V.P.

Cel mai primejdios plan pentru negru este, fără îndoială, 4. c4 urmat de 5.f4.

4. ...	d6:e5
5. d4:e5	Cb8-c6
6. Nf1-b5	Nc8-f5 !

Negrul nu este neliniştit de posibilitatea dublării pionilor. După 7.N:c6+ perechea sa de nebuni, coloana deschisă „b" şi dezvoltarea mai bună, compensează din plin mica slăbiciune de la c6.

7. Cg1-f3	Cd5-b4 !

Cîştigul de pion pregătit de această mutare a necesitat chibzuirea judicioasă a complicaţiilor care au urmat.

8. Cb1-a3	Dd8:d1+
9. Ta1:d1	...

Cel mai bun răspuns, deoarece 9.R:d1 0—0—0+ 10. Rc1 f6 ar fi fost evident în favoarea negrului.

9. ...	Cb4:c2+
10. Ca3:c2	Nf5:c2
11. Td1-c1	Nc2-e4
12. Cf3-d4	...

La 12.e6 negrul ar fi răspuns simplu 12... f6 ! urmat de 13... 0—0—0.

12. ...	Ne4:g2
13. Th1-g1	...

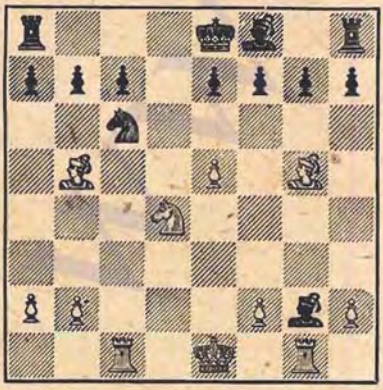

13. ...	0—0—0

Fondul manevrei începute la mutarea a 7-a. Totuşi negrului îi este foarte greu să-şi valorifice avantajul material din cauza întîrzierii în dezvoltare.

14. Cd4:c6	Ng2:e3
15. Nb5:c6	b7:c6
16. Tc1:c6	Td8-d5
17. Ng5-f4	e7-e6
18. Re1-e2	...

Cum poate acum negrul să-şi întărească poziţia?

Iată, de exemplu, două variante naturale, care se dovedesc insuficiente la o apărare corectă:

I. 18...g6 19.Tgc1 Td7 20.Ne3 Rb7 21. T6c3 Ng7 22. Tb3+ Ra8 23. N:a7! N:e5 24. Tc4 cu joc mai bun pentru alb.

II. 18...g5 19.T:g5! Nh6 20.Tg4 N:f4 21.T:f4 T:e5+ 22.Rf1 Rb7 23. Tc3 şi negrul nu are şanse de cîştig.

18...	Nf3-e5!

Această mutare, care la prima vedere nu este mai bună decît cele examinate mai sus, este, în realitate, pentru negru singurul mijloc de a-şi menţine superioritatea.

19. b2-b4!	...

Un răspuns corect care permite albului să forţeze un schimb favorabil. Este clar că pionul g7 nu poate fi luat imediat din cauza 19... Rb7.

19...	N:f3:b4
20. Tg1:g7	Td5-d7
21. Nf4-e3	...

Negrul se află iarăşi în faţa unei probleme grele. Cum să apere pionii slabi de pe ambele flancuri? Nebunul singur nu poate să facă faţă acestei sarcini; dacă va fi adus prin a5 la b6, albul, jucînd în acest timp Tc6-c4-h4 cîştigă un pion pe celălalt flanc. Dacă nebunul revine la f8, atunci albul va juca Tg7-g4-a4 deplasînd atacul pe flancul damei.

Din această cauză negrul trebuie să evite, pentru moment, să determine poziția nebunului său pentru a-i asigura posibilitatea de a acționa, în caz de nevoie, atît pe flancul damei cît și pe flancul regelui. Mutările imediat următoare sînt dictate tocmai de aceste considerente.

21...	a7-a5!
22. Tc6-c4	h7-h5
23. Tc4-h4	Nb4-c3!
24. Tg7-g5	Td7-d5
25. f2-f4	f7-f6!

Negrul își păstrează definitiv superioritatea materială, pe care o poate realiza acum datorită următoarelor schimburi.

26. Tg5:h5	Th8:h5
27. Th4:h5	f6:e5
28. f4:e5	Nc3:e5
29. Th5-h7	. . .

Jucînd 29.h4 albul ar fi păstrat oarecari șanse de remiză. Acum însă negrul forțează schimbul acestui pion primejdios.

29...	Td5-b5!
30. Re2-f3	Tb5-b2
31. Th7-h5	. . .

Forțat, deoarece după 31.h4 T:a2 pionul liber a5 ar fi fost tot atît de periculos ca și pionul „h".

31. ...	Ne5:h2
32. Th5:a5	Nh2-d6

Finalul, deși cîștigat pentru negru, prezintă totuși unele dificultăți tehnice.

33. Rf3-e4	Rc8-d7
34. Ne3-d4	...

Impiedică temporar mutarea e6-e5, pe care negrul o pregătește acum prin manevra următoare a turnului.

34...	Tb2-d2!

Parează manevra Re4-d3-c4.

35. Nd4-e3	Td2-e2
36. Re4-d3	Te2-e1!
37. Ne3-d4	Te1-c1

Ar fi prematur 37.... e5 din cauza 38.Nc3.

38. Nd4-e3	Tc1-d1+
39. Rd3-e4	Td1-e1
40. Re4-d3	e6-e5

In sfîrșit!

41. Ne3-f2	Te1-f1
42. Nf2-e3	Rd7-e6
43. Rd3-e4	Tf1-h1
44. Ne3-f2	Th1-h2
45. Nf2-e3	Th2-h4+
46. Re4-d3	Nd6-b4!

Asigură regelui importantul cîmp d5.

47. Ta5-a7	. . .

Sau 47.Ta4 Rd5 48.a3 e4+ 49. Rc2 Nd6.

47...	c7-c5
48. a2-a3	c5-c4+
49. Rd3-e2	Nb4-d6
50. Ta7-a8	. . .

Cu scopul ca după Rd5 să lege nebunul negru prin Td8.

50...	Th4-h2+
51. Re2-d1	Th2-h3!
52. Rd1-d2	Re6-d5
53. Ta8-d8	c4-c3+!

Lovitura decisivă.

54. Rd2-e2	. . .

La 54.Rd3 negrul a pregătit următorul final frumos: 54...c2 55. Tc8 Ne7! 56. T:c2 Ng5 57. Te2 e4+ 58. Rd2 T:e3 59.T:e3 Rd4.

54...	Rd5-e4!
55. Td8:d6	Th3:e3+
56. Re2-f2	Te3-d3
57. Td6-c6	Td3-d2+
58. Rf2-e1	Re4-d3
59. Tc6-d6+	Rd3-c2

60. Td6-e6	Td2-d5
61. Re1-e2	Rc2-b3
62. Te6-c6	c3-c2

Albul cedează.

Nr. 61. DESCHIDEREA PIONULUI DAMEI

ALEHIN — **BALLA**

Turneul de la Budapesta, 1921

1. d2-d4	d7-d5
2. Cg1-f3	e7-e6
3. Nc1-f4	c7-c5
4. e2-e3	Cb8-c6
5. c2-c4	. . .

Mutarea 5. c3 ar fi fost mai conformă sistemului de joc proiectat prin dezvoltarea nebunului la f4. Totuşi albul a vrut să evite căile bătătorite.

5. ...	Cg8-f6

La 5... Db6 albul ar fi putut răspunde cu 6. Cc3! şi dacă 6... D:b2, atunci 7. Cb5.

6. Cb1-c3	c5:d4
7. e3:d4	Cf6-e4

Acest atac este evident prematur deoarece albul este mai bine dezvoltat. Nu merge nici 7... Db6 din cauza 8. c5! D:b2 9. Cb5, însă cu 7... Nb4 8. Nd3 dc 9. N:c4 0—0 negrul ar fi putut obţine un joc absolut satisfăcător.

8. Nf1-d3	Nf8-b4
9. Ta1-c1	Dd8-a5
10. Dd1-b3	d5:c4
11. Nd3:c4	g7-g5

Pornind pe un drum periculos, negrul este nevoit să meargă mai departe cu orice preţ. Totuşi, după înaintarea pionului „g" rocada scurtă devine periculoasă pentru negru; pentru alb, această înaintare nu creează nici o dificultate.

Mai bine era 11... 0—0 12. 0—0 C:c3 13. bc Ne7 14. Tfe1! (Pentru ca la 14... b6 să răspundă cu 15. d5) deşi şi în acest caz superioritatea albului este evidentă.

12. Nf4-e3	g5-g4
13. Cf3-e5!	. . .

Dacă calul ar fi fost nevoit să se retragă la g1 sau la d2, manevra anterioară a negrului ar fi fost încă justificată.

13. . .	Cc6:e5
14. d4:e5	Nb4:c3+
15. b2:c3	b7-b6

Dacă 15... D:e5, atunci 16. Nd4 Df4 17. Nb5+ urmat de 18. 0—0 cu atac decisiv.

16. 0—0	...

Albul s-a gîndit la sacrificiul care a urmat însă, avînd în vedere complicaţiile legate de el, astăzi aş prefera varianta simplă: 16. Nb5+ Nd7 17. N:d7+ R:d7 18. 0—0 deoarece regele negru rămîne în centru, iar albul capătă un atac puternic (18... Rc7 19. Db4!).

Albul a sperat însă să obţină rezultate şi mai bune cu mutarea din partidă şi adversarul i-a îndreptăţit speranţele, acceptînd sacrificiul la mutarea a 17-a.

16. . .	Nc8-d7!

Evident rău ar fi fost 16... 0—0.

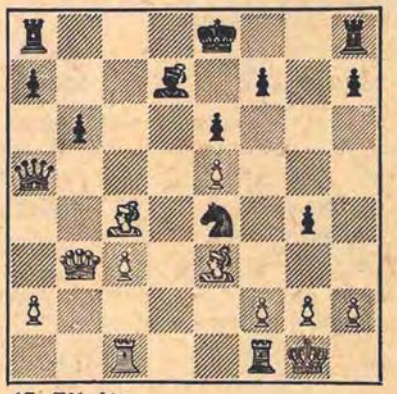

17. Tf1-d1! . . .

Cel mai energic mijloc de a folosi slăbiciunile poziției adversarului. Ca răspuns la această mutare negrul ar fi trebuit să se decidă la 17... 0—0—0! 18. Db4! D:b4 19. cb Rb7 20. Ne2 (Cu amenințarea 21. f3!) și deși se pierde un pion, ar mai fi urmat un final lung. Negrul n-a putut rezista însă tentației de a câștiga calitatea și acest lucru l-a costat partida.

17. . .	Nd7-a4
18. Db3-b1	Ce4:c3

Dacă 18... N:d1, atunci 19. Nb5+! (Nu merge 19. D:e4 0—0—0!) 19... Re7 20. D:e4 cu atac câștigător.

19. Tc1:c3	Da5:c3

E clar că și mutarea 19... N:d1 este tot slabă.

20. Nc4—b5+	Na4:b5
21. Db1:b5+	Re8-f8
22. Ne3-h6+	Rf8-g8
23. Db5—d7!	. . .

Dacă acum 23... Dc8, atunci 24. De7 și mat în două mutări.
Negrul cedează.

Nr. 62. APĂRAREA SICILIANĂ

YATES — **ALEHIN**

Turneul de la Haga, 1921

1. e2-e4	c7-c5
2. Cg1-f3	e7-e6
3. d2-d4	c5:d4
4. Cf3:d4	Cg8-f6
5. Cb1-c3	Nf8-b4
6. Nf1-d3[1]	e6-e5!

Mai slab este 6... d5, din cauza 7.e5 Cd7 8.Dg4.

7. Cd4-e2	. . .

Dacă 7. Cf5, atunci 7... 0—0 8. Ng5 d5! și partida negrului este mai bună, deoarece la 9. ed urmează 9... e4! 10. N:e4 Te8 11. Cg3 C:e4 cu câștigarea unei piese.

[1] Mutarea cea mai tare este considerată aci 6.e5! — V.P.

7. ...	d7-d5
8. e4:d5	Cf6:d5
9. 0—0	Cb8-c6

Negrul a obținut o dezvoltare satisfăcătoare, însă trebuie să-și mai asigure posibilitatea rocadei, care acum nu poate fi efectuată din cauza C:d5 și N:h7+ cu câștigarea damei.

10. Cc3:d5	Dd8:d5
11. a2-a3!	. . .

Pregătește înaintarea pionilor de pe flancul damei care dă albului șanse în final. Albul vrea să rețină cît mai mult timp regele negru în centru, creînd amenințări pentru piesele avansate ale negrului.

11. . .	Nb4-a5

Nu însă 11...Ne7 din cauza 12.Cc3 De6 (Sau 12...Dd8 13.Dh5) 13.Cb5 cu joc mai bun pentru alb.

12. b2-b4	Na5-c7
13. Tf1-e1	. . .

Acum 13.Cc3 nu dă nimic din cauza 13...De6 14.Cb5 Nb8 sau 14.Dh5 Dg4!

13. . .	f7-f5

O mutare riscantă al cărei scop principal este de a da damei posibilitatea unei retrageri bune (la f7). Mai simplu și suficient pentru egalarea jocului ar fi fost 13...Ne6.

14. c2-c4	. . .

O continuare incoloră, care permite negrului să-și adăpostească regele într-un loc sigur și să obțină joc mai bun. Mai energic era 14.Cf4 Df7 15. b5! Ce7 16.b6! ab 17.Nb5+ Cc6 18. Dd3! țintuind definitiv regele advers și căpătînd șanse excelente de atac.

14. . .	Dd5-f7
15. Ce2-c3	0—0
16. Cc3-d5	. . .

Calul nu poate să se mențină în această poziție și deci e schimbat cu o piesă a adversarului care pînă acum a fost inactivă. Este clar că manevra începută cu mutarea 14.c4 a fost greșită din punct de vedere strategic.

16. ...	Nc8-e6
17. Nc1-b2	...

O mică cursă. Dacă 17...N:d5 18. cd D:d5, atunci 19.N:f5 D:d1 20.Ne6+ și albul recîștigă pionul cu joc foarte bun.

17. . .	e5-e4
18. Cd5:c7	. . .

Dacă imediat 18.Nf1, atunci 18... Ne5! cu avantaj poziţional evident.

18. . .	Df7:c7
19. Nd3-f1	Cc6-e5!
20. Nb2:e5	. . .

Relativ cel mai bine, deoarece la 20.c5 ar fi urmat 20...Cg4, provocînd o slăbire periculoasă a flancului regelui alb.

20. . .	Dc7:e5
21. Dd1-c2	Ta8-d8
22. Ta1-d1	Td8:d1!

Datorită acestui schimb neașteptat, care cedează temporar adversarului singura coloană deschisă, negrul obţine fie înaintarea pionului f5-f4 care îi oferă perspective de atac la rege și înlesneşte obţinerea unui pion liber pe coloana „e", fie schimbul damelor, care îi asigură un final mai bun.

23. Dc2:d1	. . .

Dacă 23.T:d1, atunci 23...f4!

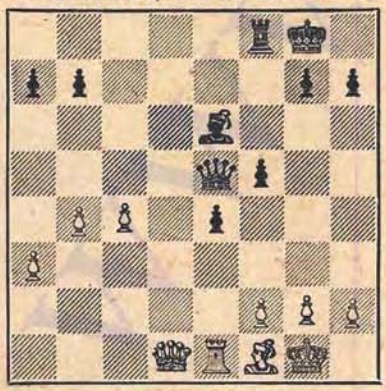

23. . .	De5-c3!

Acum albului nu-i mai rămîne nimic mai bun decît să ofere schimbul damelor, deoarece dacă 24.Te3, negrul răspunzînd 24...Df6 ar fi cîștigat timp pentru ocuparea coloanei „d", obţinînd avantaj decisiv.

Finalul rezultat este caracterizat prin existenţa unei majorităţi de pioni a albului pe flancul damei, însă acest avantaj nu are în cazul de faţă nici o însemnătate.

In general una din cele mai răspîndite prejudecăţi ale teoriei moderne este părerea că o asemenea majoritate de pioni reprezintă un avantaj prin sine însăși — indiferent de poziţia pionilor și a pieselor.

In partida de faţă negrul are compensaţii evidente: libertatea de acţiune sensibil mai mare a regelui în comparaţie cu regele alb stingherit de propriii săi pioni, și poziţia dominantă a turnului negru pe singura coloană deschisă. Aceste avantaje trebuie să asigure victoria negrului.

24. Dd1-c1	Dc3:c1
25. Te1:c1	Tf8-d8
26. g2-g3	. . .

Albul caută să schimbe nebunii, deoarece finalul de turnuri îi asigură remiza.

26. . .	Rg8-f7
27. c4-c5	Rf7-f6
28. Nf1-c4	Ne6-c8!
29. a3-a4	g7-g5
30. b4-b5	f5-f4
31. Rg1-f1	. . .

Cu intenţia ca după 32. Re1 să joace Td1. Negrul însă părăseşte intenţionat coloana „d", izbutind să ocupe cu turnul linia a doua, asigurîndu-şi prin aceasta o înaintare victorioasă a pionilor.

31. . .	Td8-d2!
32. Rf1-e1	Td2-b2
33. g3:f4	g5:f4
34. Nc4-e2	. . .

Dacă 34. Td1, atunci 34... Ng4 35. Td6+ Re7 36.Td4 Nf3 urmat de 37... e3 și negrul cîștigă.

34.	. .	Rf6-e5!
35.	c5-c6	b7:c6
36.	Tc1:c6	. . .

La 36. bc ar fi urmat 36...f3 37. Nd1 e3 38.N:f3 ef+ 39.Rf1 Na6+; sau 37. Nf1 e3 38. fe f2+ 39. Rd1 Ng4+ și mat la mutarea următoare.

36.	. .	Nc8-e6
37.	Ne2-d1	Tb2-b1

Cu dubla amenințare 38...Nb3 și 38...Ng4, care nu poate fi parată prin 38.Rd2 din cauza 38...e3+ 39.fe fe+ 40.Rc2 Nf5+.

38.	Tc6-c5+	Re5-d4
39.	Tc5-c2	e4-e3
40.	f2:e3	f4:e3
41.	Tc2-c6	Ne6-g4
42.	Tc6-d6+	Rd4-c5
43.	h2-h3	Ng4-h5

Albul cedează, deoarece se amenință 44...e2.

Nr. 63. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN RUBINSTEIN

Turneul de la Haga, 1921

1.	d2-d4	d7-d5
2.	Cg1-f3	e7-e6
3.	c2-c4	a7-a6

Mutarea lui Ianovski, folosită deseori de Rubinstein, însă fără mare succes. Necesară în majoritatea variantelor gambitului damei acceptat, ea este aici doar o pierdere de timp și o slăbire a flancului damei, dacă albul joacă 4.cd sau, ca în partida de față, 4.c5.

4.	c4-c5	. . .

Mutarea 4.cd este și ea suficientă pentru obținerea unui oarecare avantaj. Însă, în această partidă, prima pe care am jucat-o împotriva lui Rubinstein după o întrerupere de șapte ani, vrînd să cîștig, am ales intenționat un plan nou de joc pentru a evita variantele care încep cu mutarea 4.cd, pe care Rubinstein le cunoștea foarte bine.

4.	. .	Cb8-c6

Pregătește mutarea 5...e5 pe care albul trebuie s-o împiedice prin toate mijloacele.

5.	Nc1-f4	Cg8-e7
6.	Cb1-c3	Ce7-g6
7.	Nf4-e3!	. . .

O mutare care, în orice caz, nu este șablon! Impiedicînd înaintarea 7... e5, albul evită în același timp schimbul nebunului.

7.	. .	b7-b6

Abandonînd speranța de a executa o străpungere în centru, negrul înlătură pionul c5 care-l stînjenește, considerînd că va obține avantaj de dezvoltare datorită poziției neobișnuite a nebunului la e3.

8.	c5:b6	c7:b6
9.	h2-h4!	. . .

Singurul mijloc de a slăbi cîmpurile negre din poziția adversarului și de a asigura prin aceasta un viitor nebunului.

9.	. .	Nf8-d6

Dacă 9... h5, atunci 10. Ng5 f6 11. Dc2 urmat de Nd2, e2-e3, a2-a3 și Nd3 cu joc mai bun pentru alb.

10.	h4-h5	Cg6-e7
11.	h5-h6!	. . .

Această este poanta manevrei! Dacă negrul ia pionul el își slăbește pionul „h", iar dacă împinge pionul „g", nebunul albului va ocupa diagonala h4-d8 cu o puternică presiune.

11.	. .	g7-g6
12.	Ne3-g5	0—0

Mai prudent ar fi fost întîi 12...f5, după care negrul nu mai are de ce să se neliniștească din cauza amenințării de mat la g7, dar și în acest caz jocul albului ar fi fost preferabil.

13. Ng5-f6! . . .

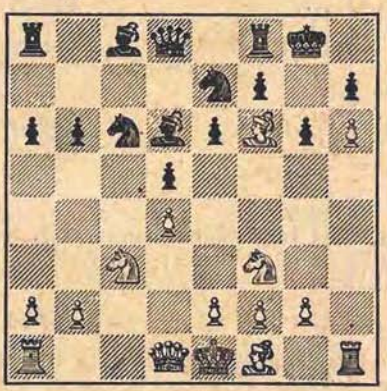

O poziție neobișnuită după 13 mutări în gambitul damei!. Din primele 13 mutări albul a făcut trei mutări cu pionul „c", trei mutări cu pionul „h" și patru mutări cu nebunul, după care a obținut dacă nu o poziție cîștigată, în orice caz apropiată de aceasta.

În legătură cu deschiderea originală a acestei partide s-a vorbit mult despre tehnica „hipermodernă", despre școala „neoromantică" etc. În realitate totul este mult mai simplu. În deschidere negrul a făcut cîteva mutări artificiale (3... a6, 5... Ce7, 6... Cg6) care, dacă adversarul le-ar fi neglijat (jucînd de exemplu, 7.e3 în loc de 7.Ne3 sau 9.g3 în loc de 9.h4) ar fi dat negrului un joc bun. Astfel că eu, fără să am vreo idee preconcepută, ci supunîndu-mă doar necesităților, am împins pionul „h" pentru a-l împiedica pe negru să obțină avantaj în centru. În mod obișnuit însă, această tratare superoriginală a deschiderilor nu corespunde nici temperamentului și nici stilului meu de joc.

13. . .	**b6-b5**
14. e2-e3	**Nc8-d7**
15. Nf1-d3	**Ta8-c8**

Negrul temîndu-se de un atac imediat al albului pe flancul regelui (Cu Cg5 sau Ce5 urmat de Df3) se decide să contraatace pe flancul damei (Da5, Nb4). În cazul unei astfel de desfășurări a evenimentelor, mutarea pregătitoare Tc8 ar fi fost utilă. Dar albul nu este obligat de loc să acționeze imediat pe flancul regelui deoarece deocamdată adversarul nu-l amenință cu nimic. De aceea ar fi fost mai bine să fi jucat 15...Ca5, urmat de 16...Cc4.

16. a2-a4! . . .

Acum albul preia inițiativa pe flancul damei, obligîndu-și adversarul să-l blocheze. Rezultatul este aducerea calului de la c3, fără pierdere de timp, într-o poziție dominantă.

16. . .	**b5-b4**
17. Cc3-e2	**Dd8-b6**
18. Ce2-c1!	**. . .**

Împiedică mutarea 18...b3.

18. . .	**Tc8-c7**
19. Cc1-b3	**Cc6-a5**

Prea tîrziu!

20. Cb3-c5! . . .

În felul acesta albul își transformă avantajul pozițional într-unul material. Negrul nu poate lua calul, de exemplu: 20... N:c5 21. dc D:c5 22. Nd4 Dc6 23.Ce5 Db7 24.Cg4 cu cîștigarea calității. Dacă 20...Nc8, atunci 21.Ce5 cu variante asemănătoare.

20. ...	**Ca5-c4**

Această mutare nu este mai bună decît celelalte. Ea lasă adversarului alegerea între două continuări bune. Albul însă n-a ales-o pe cea mai tare.

21. Nd3:c4	**d5:c4**
22. Cf3-e5	**. . .**

Mutarea 22.Ce4 ar fi cîştigat forţat calitatea, păstrînd atacul datorită celor două ameninţări: 23.C:d6 urmat de 24.Ne5 sau 23.Ng7 urmat de 24.Cf6 mat.

22. . .	Nd6:e5
23. Nf6:e7 !	Ne5-d6 !

Rubinstein, cu capacitatea lui caracteristică de apreciere clară a poziţiei, îşi dă seama că sacrificiul calităţii constituie cea mai bună şansă. Într-adevăr, dacă 23...Te8 24.de T:e7, atunci 25.Ce4! (Nu merge 25.Df3 f5 26.ef Tf7 cu posibilitate de apărare) şi negrul ar fi pierdut mult mai repede decît în partidă, de exemplu: 25...f5 26.Dd6 Nc6 27.Cf6+ Rf7 28.Dd8! Ne8 29.C:h7, sau 25...Ne8 26.Cf6+ Rh8 27.Dd8 Tb7 28.Td1 Dc6 29.0—0.

24. Ne7:f8	Nd6:f8
25. Cc5:d7	Tc7:d7
26. a4-a5!	. . .

Împiedică întărirea poziţiei pionilor negri prin 26...a5.

26. . .	Db6-c6
27. Dd1-f3	Td7-d5
28. Ta1-c1!	. . .

Forţează înaintarea pionului „c" pentru a fixa poziţia pe flancul damei şi a plasa piesele de maniera cea mai bună.

28. . .	Dc6-c7
29. Df3-e2	c4-c3
30. b2:c3	b4:c3
31. De2:a6	Td5:a5
32. Da6-d3	Nf8-a3

La 32... Ta3 albul ar fi continuat cu 33. Re2 urmat de 34. Thd1.

33. Tc1-c2	Na3-b2
34. Re1-e2!	. . .

Nu însă 34.0—0 din cauza 34...Th5 cîştigînd pionul h6, cu şanse bune de remiză.

34. . .	Dc7-c6
35. f2-f3	f7-f5
36. Th1-b1	Dc6-d6

Dacă 36...Dd5, atunci 37.Rf2, ameninţînd 38. T:c3 N:c3 39. D:c3 Ta8 40.Dc7 şi albul cîştigă.

37. Dd3-c4	Rg8-f7
38. Dc4-c8	Dd6-a6+

Schimbul damelor este forţat de ameninţarea albului 39.Dh8.

39. Dc8:a6	Ta5:a6
40. e3-e4	g6-g5
41. Re2-d3	Rf7-g6
42. d4-d5 !	...

Albul obţine un pion liber, ceea ce decide partida în cîteva mutări. Încercările negrului de a obţine contraşanse pe flancul regelui nu fac decît să-i atragă regele într-o reţea de mat.

42. ...	f5:e4+
43. f3:e4	e6:d5
44. e4:d5	Ta6-a4
45. Tb1-d1 !	...

Asigură înaintarea pionului.

45. ...	Rg6:h6
46. d5-d6	Rh6-h5
47. d6-d7	Ta6-a8
48. Rd3-e4	Ta8-d8
49. Re4-f5	Rh5-h4
50. Td1-h1+	Rh4-g3
51. Th1-h3 mat.	

Nr. 64. GAMBITUL BLUMENFELD

TARRASCH — ALEHIN

Turneul de la Pistyan, 1922

1. d2-d4	Cg8-f6
2. Cg1-f3	e7-e6
3. c2-c4	c7-c5

Cu intenţia de a introduce în practica turneelor internaţionale interesantul gambit propus de Blumenfeld. Mai tîrziu s-a dovedit că mutarea 4...b5 este defavorabilă negrului, dacă albul refuză gambitul.

4. d4-d5	b7-b5
5. d5:e6	. . .

Acceptarea gambitului permite negrului să creeze un centru puternic. Corect este aci 5. Ng5![1]

5.	. .	f7:e6
6.	c4:b5	d7-d5
7.	e2-e3	. . .

Negrul amenință să-și recîștige pionul prin 7...Da5+. Totuși 7.Cbd2, urmat de g2-g3 și apoi de Ng2, ar fi dat albului șanse mai bune de apărare.

7.	. .	Nf8-d6
8.	Cb1-c3	0—0
9.	Nf1-e2	Nc8-b7
10.	b2-b3	Cb8-d7
11.	Nc1-b2	Dd8-e7

Negrul și-a terminat dezvoltarea și pregătește înaintarea pionului „e", care îl va stingheri și mai mult pe adversar și va organiza un atac puternic asupra regelui alb.

12.	0—0	Ta8-d8
13.	Dd1-c2	e6-e5
14.	Tf1-e1	. . .

Cu intenția de a apăra punctul h2 cu calul, aducîndu-l prin d2 la f1. Din acest moment albul se apără cel mai bine, însă poziția sa este deja considerabil slăbită din cauza greșelii strategice din deschidere — cedarea centrului în schimbul unui pion puțin valoros.

14.	. .	e5-e4
15.	Cf3-d2	Cd7-e5
16.	Cc3-d1	Cf6-g4
17.	Ne2:g4	. . .

Acest schimb este forțat: dacă 17.Cf1, atunci 17...Cf3+!

17.	...	Ce5:g4
18.	Cd2-f1	De7-g5!

Continuarea corectă a atacului. Albul a apărat suficient cîmpurile f2 și h2, însă punctul g2 este încă vulnerabil. Tocmai asupra acestui punct își îndreaptă negrul atacul, intenționînd să aducă calul de la g4, prin h6 și f5 la h4. Pentru a para această amenințare albul va fi nevoit să-și slăbească poziția regelui cu mutarea h2-h3, după care înaintarea d5-d4 va căpăta o forță decisivă.

19.	h2-h3	Cg4-h6
20.	Rg1-h1	Ch6-f5
21.	Cf1-h2	. . .

Ultimele trei mutări ale albului au constituit singura posibilitate de a apăra punctul g2 cu turnul de la g1.

21.	. .	d5-d4!

Un nou și amenințător mijloc de continuare a atacului. Acum nu merge 22.ed, din cauza 22...e3! 23.C:e3 (Sau 23.Rg1 Dg3!) 23...C:e3 24.fe Dg3.

22.	Nb2-c1	d4-d3
23.	Dc2-c4+	Rg8-h8
24.	Nc1-b2	...

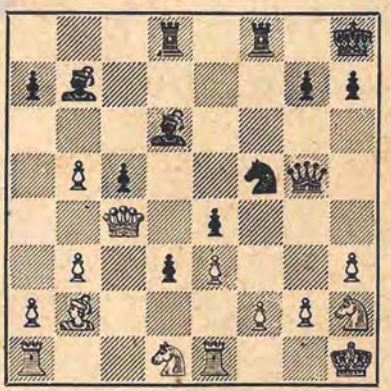

24.	...	Cf5-g3+!

Începutul manevrei decisive. E limpede că nu se poate lua calul din cauza 25...D:g3 urmat de mat. După retragerea regelui negrul ar fi putut cîștiga calitatea prin 25...d2, însă a

[1] Mutarea 5.Ng5! a fost folosită pentru prima oară de Duz-Hotimirski în meciul Moscova-Petrograd, în august 1922. — V.P.

preferat să decidă partida printr-o combinație forțată.

25. Rh1-g1	**Nb7-d5**
26. Dc4-a4	...

Dacă 26.Dc3 (cl), cîștigă ușor 26...Ce2+.

26. . .	**Cg3-e2+**
27. Rg1-h1	**Tf8-f7**

Nu merita să fi complicat jocul prin sacrificarea pionului a7.

28. Da4-a6	**h7-h5!**

Această mutare este necesară pentru a pregăti sacrificiul de nebun.

29. b5-b6	**Ce2-g3+ !**

Nu însă 29...ab, din cauza 30.T:e2 de 31. D:e2 și albul mai poate să se apere.

30. Rh1-g1	**a7:b6**
31. Da6:b6	**d3-d2 !**

Acum această înaintare decide.

32. Te1-f1	**Cg3:f1**
33. Ch2:f1	**Nd5-e6 ! !**

După această mutare albul nu are apărare împotriva atacului de mat. Dacă el ar fi încercat să apere punctul g2 prin manevra Db6-c6:e4, partida s-ar fi încheiat astfel: 34.Dc6 Tf3 ! 35.D:e4 Nd5 36.Da4 D:g2+ ! ! 37.R:g2 Tg3+ 38.Rh2 Tg2+ 39.Rh1 Th2+ 40. Rg1 Th1 mat.

34. Rg1-h1	**Ne6:h3 !**
35. g2:h3	**Tf7-f3**
36. Cf1-g3	**h5-h4 !.**

Scopul mutării 28...h5 ! este acum clar.

37. Nb2-f6 !	...

Ingenios, însă sortit eșecului, ca și toate celelalte încercări.

37...	**Dg5:f6**
38. Cg3:e4	**Tf3:h3+**

Dacă 39.Rg1, atunci Nh2+ cu cîștigul damei ; dacă 39.Rg2, atunci Df3+ și mat la mutarea următoare.

Albul cedează.

Partida a fost distinsă cu un premiu de frumusețe.

Nr. 65. DESCHIDEREA PIONULUI DAMEI

P. JOHNER **ALEHIN**

Turneul de la Pistyan, 1922

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. Cg1-f3	**e7-e6**
3. c2-c4	**c7-c5**

Mai bine este 3...d5 sau 3...b6.

4. Cb1-c3	...

Această mutare nu poate asigura avantaj albului. Dar adversarul meu, aflîndu-se sub impresia partidei precedente (Nr. 64), a ales în locul mutării 4.d5 o continuare mai modestă și mai plictisitoare.

4...	**c5:d4**
5. Cf3:d4	**d7-d5**

Permite albului, dacă dorește, să simplifice poziția aproape pînă la remiză. Mai energic ar fi fost 5... Nb4 cu joc complicat, în care negrul nu este lipsit de șanse.

6. c4:d5	**Cf6:d5**
7. Cd4-b5 !	...

Cu amenințarea 8. C:d5 ed 9. D:d5 !

7.	**Nc8-d7**

La 8.C:d5, urmează acum 8...N:b5.

8. e2-e4	**Cd5:c3**
9. b2:c3 !	...

Mai bine decît 9.C:c3, după care negrul ar fi obținut un mic avantaj pozițional prin 9...Nc5.

9. ...	**Dd8-a5**
10. Ta1-b1 !	...

Mai energic decît mutarea defensivă 10.Db3. Sacrificînd un pion, albul capătă — datorită perechii de nebuni — o poziție promițătoare, astfel că negrul, pentru a-și termina dezvoltarea, va trebui să dea înapoi pionul.

10...	a7-a6

Altfel albul apără pionul prin Tb3, sau joacă 11. Cd6+.

11. Cb5-d6+	Nf8:d6
12. Dd1:d6	Da5:c3+
13. Nc1-d2	Dc3-c6
14. Dd6-f4	. . .

Albul își supraapreciază șansele de atac, uitînd că propriul său rege nu se află în siguranță. El ar fi trebuit să se mulțumească cu recîștigarea pionului prin 14. Db4 a5 15. D:b7 0—0! Mutarea din partidă permite negrului să preia inițiativa.

14. ...	0—0
15. Nf1-d3	...

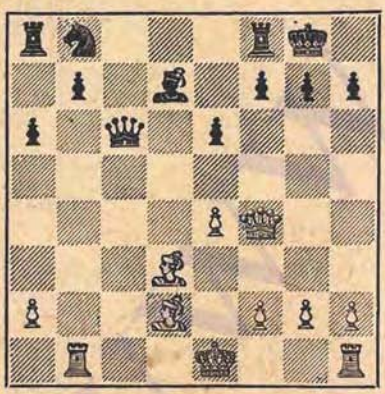

15...	e6-e5!

Prin acest sacrificiu negrul deschide noi linii pentru piesele sale și, folosind faptul că albul nu a făcut încă rocada, întreprinde un atac direct asupra regelui advers.

Dacă negrul ar fi jucat alte mutări, albul ar fi putut obține un atac puternic jucînd 16.e5!

16. Df4:e5	Tf8-e8
17. De5-d4	. . .

Dacă 17. Dg3, atunci 17... T:e4+. iar dacă 17.Df4, atunci 17... Ne6 urmat de Cd7 și Cc5, în avantajul negrului.

17. . .	Dc6-g6!
18. f2-f3	. . .

Albul are o poziție foarte dificilă, deoarece nu merge 18. 0—0 din cauza 18... Nh3. Dacă 18. f4 negrul ar fi evitat variantele periculoase care rezultă după 18... D:g2 19. Tg1 Cc6 20. De3 D:h2 21. Nc3 și și-ar fi asigurat avantajul prin 18... Cc6! 19. Df2 (sau 19. D:d7 D:g2 20. Tf1 Tad8) 19... Nf5!

18. . .	Dg6:g2!

Această mutare riscantă la prima vedere este rezultatul unui calcul îndelungat și minuțios.

19. Th1-g1	Cb8-c6!
20. Dd4-e3	Dg2:h2
21. Nd2-c3	g7-g6!

Nu însă 21...Ce5 din cauza 22. T:g7+! R:g7 23. Dg5+ Rh8 (23... Rf8? 24. Nb4+!) 24.f4! și negrul este nevoit să se mulțumească cu remiza.

22. Tb1:b7	Ta8-d8!

Pregătirea combinației finale.

23. Nc3-f6	...

Nici cu alte mutări albul n-ar fi reușit să se salveze, din cauza poziției slabe a regelui său și a pionului în plus al adversarului. Mutarea pe care a ales-o permite însă negrului să încheie partida energic și rapid.

23 . . .	Cc6-e5!

Cu amenințarea 24... C:f3+.

24. Nd3-e2 **Nd7-b5!**

Practic decide, deoarece la 25.N:d8 se cîştigă imediat prin 25...N:e2, în legătură cu ameninţarea C:f3+. Albul este nevoit să schimbe piese, după care poziţia lui este lără speranţă.

25. Nf6:e5 **Te8:e5**
26. Ne2:b5 **Te5:b5**
27. Tb7:b5 **a6:b5**

Negrul ameninţă să intre într-un final de pioni cîştigat prin 28...Td2, iar dacă 28.Tf1 mutarea cîştigătoare este 28... Dc2.

Albul cedează.

Nr. 66. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN WOLF

Turneul de la Pistyan, 1922

1. d2-d4 **d7-d5**
2. Cg1-f3 **c7-c5**
3. c2-c4 **c5:d4**

Mai frecvent se joacă 3...e6, trecînd în apărarea Tarrasch. După schimbul pionilor centrali se ajunge la o poziţie simetrică, în care tempoul în plus asigură albului un mic avantaj poziţional. Dacă în partida de faţă albul a reuşit să obţină un rezultat şi mai bun, aceasta se explică numai prin faptul că adversarul i-a permis să folosească o noutate, deosebit de periculoasă pentru negru din cauza întîrzierii în dezvoltare.

4. c4:d5 **Cg8-f6**
5. Cf3:d4 **a7-a6**

Negrul ar fi vrut să evite varianta citată în manuale 5... C:d5 6. e4 Cf6 7. Nb5+ Nd7 8. e5! N:b5 9. C:b5 D:d1+ 10. R:d1 Cd5 11. C1c3 cu avantaj pentru alb. Dar această variantă poate fi întărită prin mutarea 6... Cb4! în loc de 6... Cf6, după care e greu de demonstrat avantajul albului.

Continuarea din partidă nu pare riscantă deoarece negrul intenţionează să ia pionul „d" la prima mutare. De aceea răsturnarea ei de către alb este deosebit de instructivă.

6. e2-e4!! . . .

Albul sacrifică acest pion pentru a păstra pionul „d" care exercită o puternică presiune asupra jocului adversarului.

6. ... **Cf6:e4**
7. Dd1-a4+! ...

Negrul este nevoit acum să acopere cu o piesă coloana „d", întrerupînd astfel atacul damei asupra pionului d5.

7. . . **Nc8-d7**

Nu 7... Dd7?, din cauza 8. Nb5.

8. Da4-b3 **Ce4-c5**

Este îndoielnic dacă acesta este cîmpul cel mai potrivit pentru cal, dar nici celelalte apărări ale pionului b7, de pildă 8... Nc8, sau 8... Dc7 nu sînt mai bune; dama ar fi fost alungată curînd de pe coloana „c" de către turnul alb.

9. Db3-e3! . . .

Mult mai tare decît mutarea firească 9.Df3, după care negrul s-ar fi eliberat prin 9... e5 şi dacă 10. de, atunci 10... C:e6 11. C:e6 N:e6! (12. D:b7? Nd5!) Acum, după e7-e6, albul ar fi dezvoltat o puternică presiune pe coloana „e". De aceea negrul se hotărăşte să-şi dezvolte nebunul la g7, însă nici aceasta nu-i reuşeşte.

9. . . **g7-g6**
10. Cd4-f3! . . .

Acest cîştig de tempo permite albului să împiedice mutarea 10...Ng7, urmată de 11... 0—0. Ca urmare, regele negru este reţinut în centru, iar atacul albului este uşurat de dezvoltarea mai bună.

Începutul acestei partide aminteşte, într-o oarecare măsură, de partida împotriva lui Rubinstein (Nr. 63). Şi acolo şi aici, albul a obţinut avantaj prin mutări repetate ale aceloraşi piese (aci, din primele unsprezece mutări, patru au fost făcute cu dama iar trei cu calul). Dar posibilitatea unor asemenea manevre în deschidere (trebuie să repet acest lucru încă odată) este condiţionată exclusiv de mutările greşite ale adversarului, care au trebuit să fie combătute imediat. Pe de altă parte, e limpede că în cazul unei dezvoltări corecte a negrului, astfel de manevre neobişnuite l-ar fi dus pe alb la pierdere.

În consecinţă nu este vorba despre vreun „sistem nou", ci numai de folosirea raţională a greşelilor de deschidere ale adversarului.

Nu pot înţelege de ce există o dorinţă atît de fierbinte de a găsi într-o partidă de şah ceva mai rafinat decît poate să ofere. Sînt de părere că adevărata frumuseţe pe care o are şahul este mai mult decît suficientă pentru satisfacerea tuturor cerinţelor imaginabile.

10. . .	Dd8-c7
11. De3-c3	Th8-g8
12. Nc1-e3	b7-b6
13. Cb1-d2	. . .

O greşeală ar fi fost 13.b4, deoarece negrul salvează piesa prin 13... Ng7 14. Cd4 Da7! Albul preferă să-şi termine dezvoltarea înainte de a începe acţiuni decisive.

13 . . .	Nf8-g7
14. Ne3-d4	Ng7:d4
15. Dc3:d4	. . .

Astfel albul a scăpat de singura piesă a adversarului care putea să-l neliniştească. Poziţia negrului devine curînd fără speranţe.

15. . .	Nd7-b5

E greu de indicat un alt procedeu de dezvoltare a flancului damei. La 15... Nf5 16.Ne2 Cbd7 ar fi urmat 17.g4 Nc2 18.Tac1.

16. Nf1:b5+	a6:b5
17. 0—0	Ta8-a4

Această incursiune nu aduce nimic. E drept că este greu de găsit mutări bune pentru negru.

18. b2-b4	Dc7-d8
19. a2-a3!	. . .

Albul nu are motive să se grăbească, deoarece adversarul nu are nici un fel de resurse.

19. ...	Cb8-d7
20. Tf1-e1	Re8-f8
21. d5-d6!	. . .

Pregătirea sacrificiului următor. Dacă negrul răspunde 21... e6, atunci 22.De3 Cb7 23.Dd3 Ta8 24.Ce4, cîştigînd pentru început pionul „b".

21. . .	Cc5-e6

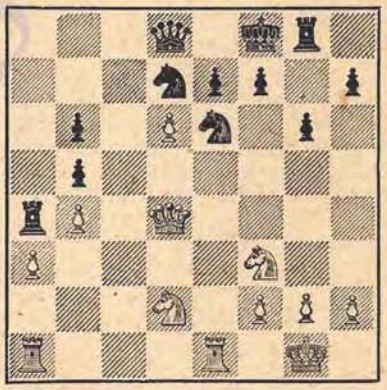

22. Te1:e6!	. . .

Cu ajutorul acestei combinaţii precis calculate, albul înfrînge ultima rezistenţă. Calitatea sacrificată este recîştigată peste cîteva mutări, păstrînd atacul de mat.

22. . .	f7:e6
23. Cf3-g5	Dd8-b8

Sau 23... e5 24. Dd5 De8 25. Ce6+ Rf7 26. Cc7+ e6 27. Df3+.

24. Cg5:e6+	Rf8-f7

Dacă 24...Re8, atunci 25.Ce4!

25. Ce6-g5+	Rf7-f8

Dacă acum 25... Re8, atunci 26. Te1!

26. Dd4-d5!	Tg8-g7

Mutare forțată.

27. Cg5-e6+	Rf8-g8
28. Ce6:g7+	Rg8:g7
29. d6:e7	Cd7-f6
30. Dd5:b5	Ta4-a7
31. Ta1-e1	Db8-d6
32. e7-e8C+	. . .

Procedeul cel mai simplu de obținere a cîștigului.

32. . .	Cf6:e8
33. Db5:e8	Dd6:d2
34. De8-e5+	Rg7-f7
35. h2-h4	Ta7:a3

Luînd astfel, negrul întinde o ultimă cursă.

36. De5-e8+	Rf7-g7
37. Te1-e7+	Rg7-h6
38. De8-f8+	Rh6-h5
39. Te7-e5+	Rh5-g4
40. Te5-g5+	. . .

Albul evită cursa. Dacă 40.f3+ Rg3 41.Tg5+? atunci 41...D:g5 42.hg Ta1 mat.

Negrul cedează.

Partida a fost distinsă cu un premiu de frumusețe.

Nr. 67. PARTIDA SPANIOLĂ

TREYBAL — ALEHIN

Turneul de la Pistyan, 1922

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	Cg8-f6
5. Cb1-c3	Nf8-e7
6. 0—0	b7-b5
7. Na4-b3	d7-d6
8. a2-a4	Ta8-b8

Această mutare este evident mai slabă decît 8...b4, deoarece cedează albului coloana „a" fără nici o compensație

9. a4:b5	a6:b5
10. h2-h3	0—0
11. Dd1-e2	Nc8-d7

Apără indirect pionul b5, deoarece la 12.C:b5 urmează 12...C:e4 13. C:c7 C:d2 14. N:d2 D:c7 și negrul are un joc excelent.

12. d2-d3	Dd8-c8!

Mai slab ar fi fost 12...Cd4 13.C:d4 ed 14.Cd5 C:d5 15.N:d5 c6 16. Nb3 Ne6 17.N:e6 fe 18.Ta7 Ta8 19.T:a8 D:a8 20. Dg4 Dc8 21. Nh6 Tf7 22. Ta1 cu avantaj pentru alb.

Cu mutarea din partidă negrul pregătește o serie de schimburi păstrînd în același timp posibilitatea de a alege un plan mai complicat, care începe cu mutările 13... Cd8 și 14... c5, în cazul cînd albul ar juca 13.Ne3, pentru a împiedica mutarea 13...Cd4.

13. Rg1-h2	. . .

Albul se apără împotriva posibilității eventuale a sacrificiului de nebun la h3. Avînd în vedere însă că această primejdie nu este încă reală, ar fi fost mai bine să fi continuat dezvoltarea cu 13.Ne3. Acum negrul egalează jocul.

13. . .	Cc6-d4
14. Cf3:d4	e5:d4
15. Cc3-d5	Cf6:d5
16. Nb3:d5	c7-c6
17. Nd5-b3	Nd7-e6!
18. f2-f4	. . .

Varianta 18.N:e6 D:e6 19.f4 f5 nu dădea nimic albului. Mutarea aleasă constituie începutul unui atac pe flan-

cul regelui, care e legat de riscuri deoarece negrul obține un puternic contraatac în centru.

18. . .	**Ne6:b3**
19. c2:b3	**Tb8-a8!**

Nu însă 19...De6 din cauza 20.f5 D:b3 21.Ta3 Db4 22.f6! N:f6 23.T:f6 gf 24.Nh6 Rh8 25.Df3 f5 26.D:f5 f6 27.Ta7 și albul cîștigă.

20. Ta1:a8	**. . .**

Dacă 20.Tb1, atunci 20...De6.

20. . .	**Dc8:a8**
21. f4-f5	**f7-f6!**

Mult mai bine decît 21... Nf6, după care albul ar fi obținut un joc foarte bun prin 22.Nf4 Td8 23.De1! urmat de 24.Da1 sau Dg3. Mutarea f7-f6 pregătește înaintarea pionilor centrali.

22. g2-g4	**. . .**

Albul a intrat deja pe o cale primejdioasă și nu-i mai rămîne de făcut decît să o urmeze mai departe deoarece dacă s-ar fi limitat la o tactică de pură apărare, negrul ar fi avut un joc și mai ușor decît în partidă, de exemplu: 22.b4 c5 23.Df2 Dc6 urmat de 23.Ta8.

22. . .	**c6-c5**
23. h3-h4	**d6-d5!**
24. g4-g5	**. . .**

Albul nu are nimic mai bun, de exemplu: 24. ed Nd6+ 25. Nf4 Te8 26. Dg2 N:f4+ 27. T:f4 Db8 28. Df3 De5!; sau 24. e5 Db8! (Nu merge 24... fe 25. D:e5 N:h4 din cauza 26. g5! Te8 27. Df4 Ne1 28. f6 cu atac puternic) 25. Nf4 fe 26. N:e5 Nd6 — în ambele cazuri în avantajul negrului.

24. . .	**d5:e4**
25. d3:e4	**Da8-c6**
26. Rh2-h3	**. . .**

Pregătire pentru mutarea 27.e5. Dacă 26.g6, atunci 26...h6 27.Dh5 D:e4 28.N:h6 gh 29.D:h6 De2+ după care urmează 30... De3+ și negrul cîștigă.

26. . .	**c5-c4**
27. e4-e5	**. . .**

Albul depune toate eforturile pentru a obține cel puțin iluzia unui atac, însă în zadar deoarece negrul i-o ia înainte.

27. . .	**d4-d3**
28. De2-e1!	**. . .**

Singura mutare. Dacă 28.De3, atunci 28...fg! 29.hg T:f5! 30.T:f5 De6 31.De4 g6 32.Rg4 (Sau 32.Da8+ Rg7) 32... gf+ 33. D:f5 D:f5+ 34. R:f5 Na3!! și negrul cîștigă.

28. . .	**f6:e5**

Acum, la 28... fg albul ar fi răspuns cu 29.N:g5.

29. De1:e5	**Ne7-b4!**
30. b3:c4	**b5:c4**
31. De5-d4!	**. . .**

Cu amenințarea de a despărți pionii negri prin 32.b3.

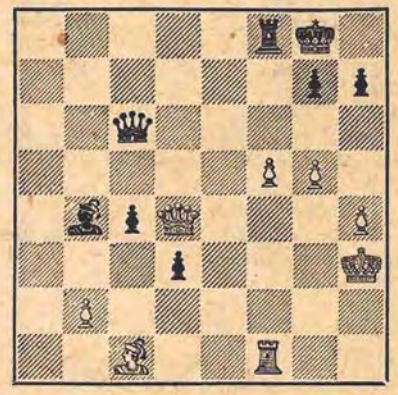

31. . .	**Dc6-b5!**

Singura mutare care duce la cîștig. Amenință simultan 32...T:f5 și 32...d2! urmat de 33...c3. Dacă albul joacă

32.Rg2, atunci 32...Na5! urmat de Td8, cîştigînd uşor.

32. f5-f6	**d3-d2!**
33. Dd4-f4!	. . .

Albul speră în continuarea 33...dcD 34.T:c1 Tc8 35.Dg4! cu şanse de remiză după schimbarea pieselor grele, deoarece nebunul negru nu stăpîneşte cîmpul h1. Insă, cu ajutorul unei combinaţii (cea mai lungă din toate cîte le-am efectuat cîndva) negrul evită această variantă îndoielnică şi obţine un final de pioni cîştigat.

33. . .	**Db5-d7+!**
34. Rh3-g2	**d2-d1D!**
35. Tf1:d1	**Dd7:d1**
36. Df4:c4+	**Tf8-f7**
37. Dc4:b4	**Dd1:c1**
38. Db4-b8+	**Tf7-f8**
39. f6-f7+!	. . .

Punctul culminant al variantei, care permite albului să recîştige turnul. După cum se va vedea, manevra negrului, începută la mutarea a 33-a, a fost calculată pentru nu mai puţin de 20 de mutări.

39. . .	**Rg8:f7**
40. Db8-b3+?	. . .

Este de mirare că un maestru atît de talentat ca Treybal nu observă aici singura continuare logică, 40.g6+!

In acest caz negrul n-ar fi putut juca nici 40...Rg8 din cauza 41.gh+, nici 40...hg, deoarece albul ar fi forţat remiza prin şah etern, de exemplu: 41.Db3+ Rf6 42.Df3+ Re7 43. Da3+ Re8 44. Da4+! Rd8 45. Da8+ Re7 46.Da3+ Rf7 47.Db3+ etc.

In consecinţă, singura cale de cîştig ar fi fost 40...R:g6! ceea ce ar fi dus la o variantă forţată: 41.D:f8 D:b2+ 42.Rf3 Dc3+ 43.Rg2 Dd2+ 44.Rg3 De3+ 45.Rg2 De4+ 46.Rg3 De5+ 47.Rg2 Rh5! 48.Df3+ R:h4 49.Dh3+ Rg5 50.D:h7 De2+ 51. Rg3 (g1) Dg4+ şi negrul cîştigă, forţînd schimbul damelor.

40. . .	**Rf7-g6!**

Acum albul poate da numai cîteva şahuri inofensive, de exemplu: 41. De6+ Rh5 42.De2+ R:h4! şi negrul cîştigă.

Albul cedează.

Nr. 68. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — **HROMADKA**

Turneul de la Pistyan, 1922

1. d2-d4	**d7-d5**
2. Cg1-f3	**Cg8-f6**
3. c2-c4	**c7-c6**
4. Cb1-c3	**Dd8-b6**

Aşa a jucat pentru prima oară Süchting împotriva lui Schlechter (Karlsbad, 1911). Cel mai bun răspuns este 5. c5 Dc7 6. g3! urmat de 7.Nf4.

5. e2-e3	. . .

Solid, însă fără energie deoarece permite negrului să egaleze la un moment dat jocul.

5. . .	**Nc8-g4**
6. c4:d5	**c6:d5**
7. Dd1-a4+	**Ng4-d7**

Cel mai bine. Dacă 7...Cc6, atunci 8.Ce5 Nd7 9.Nb5 e6 10.C:d7 C:d7 11. e4! cu un atac analog aceluia survenit în partidă după mutarea a 13-a a albului.

8. Nf1-b5	**a7-a6**
9. Nb5:d7+	**Cb8:d7**
10. 0—0	**e7-e6**
11. Cf3-e5	...

Albul nu are un avantaj de dezvoltare care să fie suficient pentru folosirea legării calului.

11. . .	**Db6-a7**

Numai datorită acestei pierderi de timp reuşeşte albul să obţină atac. Corect ar fi fost 11...Db4! forţînd schimbul sau retragerea damei albe, după

care calul d7 este eliberat și negrul nu are de ce să se teamă. Acum negrul nu mai poate face rocadă și poziția lui în centru se prăbușește.

12. Ce5:d7 ! Cf6:d7
13. e3-e4 ! ...

Inceputul unui asalt periculos al cărui prim rezultat va fi obținerea unui puternic pion liber în centru. Mutările următoare ale negrului sînt forțate, deoarece el trebuie să împiedice cu orice preț deschiderea coloanei „e".

13. ... b7-b5
14. Da4-c2 d5:e4
15. d4-d5 ! e6-e5
16. a2-a4 ! ...

Inainte de a lua pionul, nu strică să fie slăbit și flancul damei.

16. ... b5-b4
17. Cc3:e4 Da7-b7

Dacă 17... Nc5, atunci 18. Ne3 ! N:e3 19. Cd6+ Re7 20. Cf5+ urmat de 21. fe, cu un atac foarte puternic.

18. Tf1-d1 Ta8-c8
19. Dc2-e2 Nf8-e7

O încercare zadarnică de a duce regele într-un loc sigur.

20. De2-g4 g7-g6

La 20... 0—0 urmează 21. Nh6.

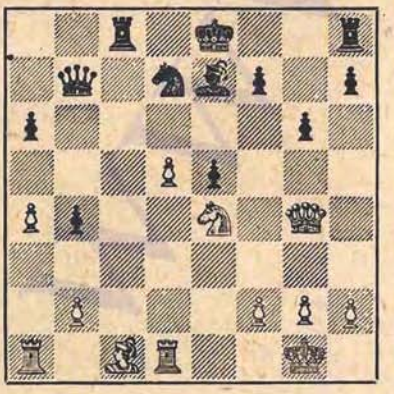

21. Nc1-g5 ! ...

Reține definitiv regele advers în centru, fapt care, datorită numeroaselor puncte slabe ale negrului, trebuie să ducă la o înfrîngere rapidă. Negrul nu poate juca nici 21... f6 din cauza De6, nici 21... f5 din cauza Dh4. El nu are nimic mai bun decît schimbul nebunilor, ceea ce îl împiedică să facă rocada.

21. . . h7-h6
22. Ng5:e7 Re8:e7
23. Dg4-h4+ . . .

Cu scopul de a provoca o nouă slăbire a pionilor negri.

23. . . g6-g5

Dacă 23... f6, atunci 24. f4 ! cu atac puternic.

24. Dh4-g4 Tc8-c4
25. Dg4-f5 ...

Acum amenință, între altele, 26. D:f7+ și 27.Cd6+.

25. ... Th8-f8
26. b2-b3 ! ...

Prematur ar fi fost 26.Cf6 din cauza 26... Tf4.

26. . . Tc4-c8
27. Ce4-f6 ! . . .

Mutarea decisivă. Dacă 27... C:f6, atunci 28.d6+ !

27. . . Tc8-c5
28. Cf6:d7 Db7-c8

Dacă 28... D:d7, atunci 29. D:e5+ Rd8 30. Tac1 T:c1 31. T:c1 și albul cîștigă.

29. d5-d6+ . . .

Cîștigă turnul după 29... Rd8 30. Df6+ R:d7 31.De7+ Rc6 32.d7 !

Negrul cedează.

Nr. 69. DESCHIDEREA PIONULUI DAMEI

ALEHIN — **EUWE**

Turneul de la Londra, 1922

1.	d2-d4	Cg8-f6
2.	Cg1-f3	g7-g6
3.	Nc1-f4	Nf8-g7
4.	Cb1-d2	c7-c5 !

O mutare bună.

5.	e2-e3	. . .

La 5.dc negrul recîştigă pionul prin 5... Ca6 ! cu avantaj.

5.	. .	d7-d6
6.	c2-c3	Cb8-c6
7.	h2-h3	. . .

Asigură posibilitatea retragerii nebunului f4, dacă negrul joacă Ch5.

7.	...	0—0
8.	Nf1-c4 !	...

Cel mai bun cîmp pentru nebun. Răspunsul 8... d5 nu este convenabil pentru negru, deoarece nu face decît să mărească activitatea nebunului f4.

8.	. .	Tf8-e8

Pregăteşte mutarea e7-e5, care totuşi nu este bună deoarece slăbeşte punctul d6.

9.	0—0	e7-e5
10.	d4:e5	Cc6:e5

Luarea cu calul oferă imediat albului un avantaj poziţional aproape decisiv. Mai bine era 10... de 11. Nh2 Ne6 12. N:e6 T:e6 13. Cc4, după care albul ar fi rămas doar cu un avantaj poziţional neînsemnat şi greu de valorificat.

11.	Nf4:e5 !	d6:e5
12.	Cf3-g5 !	. . .

Această mutare simplă asigură albului stăpînirea singurei coloane deschise.

12.	. .	Nc8-e6

O hotărîre eroică, deoarece după dublarea pionilor nebunul g7 va fi sortit întemniţării. Ceva mai bine ar fi fost 12... Tf8 13. Cde4 ! D:d1 (Dacă 13... C:e4 ?, atunci 14. N:f7+!) 14. Tf:d1 C:e4 15. C:e4 b6, deşi şi în acest caz albul ar fi păstrat excelente şanse de cîştig.

13.	Nc4:e6	f7:e6
14.	Cd2-e4	Cf6:e4
15.	Dd1:d8	Te8:d8
16.	Cg5:e4	b7-b6
17.	Tf1-d1	Rg8-f8
18.	Rg1-f1 !	...

Albul ar fi putut cîştiga un pion prin Cg5, însă după 18... Re7 19. C:h7 Nh6 20. h4 ar fi fost nevoit să schimbe calul pe nebun, ceea ce ar fi oferit negrului şanse bune de remiză

18.	. .	Rf8-e7

Dacă 18.. c4, atunci 19. Cd6. Acum negrul ameninţă să cucerească cu 19... c4, cîmpurile d5 şi d3 pentru turnuri.

19.	c3-c4 !	. . .

Parează ameninţarea de care am vorbit mai sus şi eliberează linia a treia pentru manevrele turnului, ceea ce este foarte important.

19.	...	h7-h6
20.	Rf1-e2	Td8:d1
21.	Ta1:d1	Ta8-b8

Negrul nu poate accepta schimbul turnurilor deoarece albul ar fi cîştigat forţat în felul următor : 21... Td8 22.T:d8 R:d8 şi acum :

Faza 1-a : 23.h4 ! urmat de g2-g4 şi g4-g5, manevră împotriva căreia negrul nu are nimic mai bun decît h6-h5, deoarece schimbul pionilor ar fi dat calului alb cîmpul h4 ;

Faza a 2-a : b2-b3 urmat de Rd3, Cc3, Re4 ;

Faza a 3-a: aducerea calului la d3, fixînd regele negru pe cîmpul d6, pentru a apăra pionul atacat e5;

Faza a 4-a: în sfîrşit f2-f4! forţînd cîştigul pionului „e" sau „g" după care albul cîştigă uşor.

22.	Td1-d3	Ng7-h8

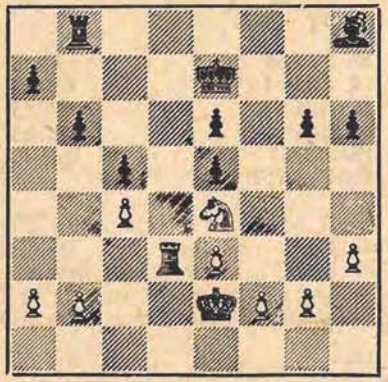

23.	a2-a4!	...

Singurul procedeu pentru a forţa pătrunderea decisivă a turnului în lagărul adversarului. Negrul nu poate răspunde 23... a5, deoarece după 24. Tb3! pierde un pion.

23.	...	Tb8-c8
24.	Td3-b3	Re7-d7
25.	a4-a5!	Rd7-c6

E limpede că e mai bine să nu se ia pionul din cauza 26.Tb5.

26.	a5:b6	a7:b6
27.	Tb3-a3	Nh8-g7
28.	Ta3-a7	Tc8-c7

Negrul se decide să accepte schimbul, însă albul consideră că acum, cu turnurile pe tablă, cîştigă mai repede.

29.	Ta7-a8!	Tc7-e7
30.	Ta8-c8+	Rc6-d7
31.	Tc8-g8!	Rd7-c6
32.	h3-h4	...

Cu intenţia de a închide întîi nebunul negrului, iar apoi de a începe manevrele hotărîtoare cu calul.

32.	. .	Rc6-c7
33.	g2-g4	Rc7-c6
34.	Re2-d3	...

Avînd în vedere că regele va trebui să se întoarcă înapoi, această mutare este inutilă. Jucînd 34. b3 albul ar fi putut să obţină mai repede victoria.

34.	...	Te7-d7+
35.	Rd3-c3	Td7-f7
36.	b2-b3	Rc6-c7
37.	Rc3-d3	Tf7-d7+
38.	Rd3-e2	Td7-f7
39.	Ce4-c3!	...

Cu scopul de a aduce calul la b5, de unde va presa asupra jocului negrului şi mai puternic decît de pe cîmpul e4.

39.	...	Tf7-e7
40.	g4-g5	h6:g5
41.	h4:g5	Rc7-c6
42.	Re2-d3	...

Albul avea şi o altă cale de cîştig — manevra Cc3-e4-d2-f3-h4, cîştigînd pionul g6, însă preferă să urmeze calea dinainte trasată.

42.	...	Te7-d7+
43.	Rd3-e4	Td7-c7
44.	Cc3-b5	Tc7-e7

Dacă 44... Tf7, atunci 45. Tc8+ urmat de Tc7 sau Cd6+, cîştigînd turnul.

45.	f2-f3	Rc6-d7

Singura mutare. Dacă 45... Rb7, atunci 46. Cd6+ şi Ce8 cîştigînd nebunul.

46.	Tg8-b8	Rd7-c6
47.	Tb8-c8+	Rc6-d7

Sau 47... Rb7 48. Cd6+ Ra7 49. Tg8 şi albul cîştigă.

48.	Tc8-c7+	Rd7-d8
49.	Tc7-c6 !	. . .

Forțează primul cîștig material de cisiv.

49.	. .	Te7-b7
50.	Tc6:e6	Negrul cedează.

Nr. 70. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — YATES

Turneul de la Londra, 1922

1.	d2-d4	Cg8-f6
2.	c2-c4	e7-e6
3.	Cg1-f3	d7-d5
4.	Cb1-c3	Nf8-e7
5.	Nc1-g5	0—0
6.	e2-e3	Cb8-d7
7.	Ta1-c1	c7-c6
8.	Dd1-c2	Tf8-e8

Această mutare este mai slabă decît 8... a6, deoarece după 9. Nd3 ! negrul nu mai poate trece la sistemul care îi dă șansele cele mai mari.

9.	Nf1-d3	d5:c4

Negrul alege sistemul lui Capablanca, cu singura diferență — neesențială — că turnul negru se găsește la e8 și nu la f8.

Dacă 9... a6, albul ar fi putut juca cu avantaj 10.cd ! deoarece este evident că negrul nu poate lua pionul cu calul. Pe de altă parte și după 9... h6 10. Nf4 ! a6 schimbul la d5 este numai în favoarea albului, de exemplu : 11.cd ! (Nu însă 11.c5 N:c5! 12.dc e5, recîștigînd piesa cu o poziție mai bună) 11... C:d5 12. C:d5 ed 13. 0—0 Cf6 14. h3 și albul poate ataca flancul damei cu Tb1, b2-b4, a2-a4 și b4-b5.

10.	Nd3:c4	Cf6-d5
11.	Cc3-e4	...

Aici mutarea corectă este 11.N:e7.

11.	. .	f7-f5

Dintre toate continuările posibile pentru negru, aceasta este cea mai slabă. Ea nu îngreunează cîtuși de puțin rocada albului și oferă, fără cea mai mică compensație, cîmpul important e5 calului advers. Pentru negru partida este acum strategic pierdută, deși practic cîștigul nu este încă simplu.

12.	Ng5:e7	Dd8:e7
13.	Ce4-d2	b7-b5

Scopul acestei mutări este de a elibera nebunul întemnițat, însă medicamentul se dovedește mai rău decît boala, deoarece albul pune acum stăpînire pe coloana „c" și în special pe punctul c5.

Pentru negru ar fi fost mai bine să abată atenția adversarului cu următoarea demonstrație : 13... C5b6 14. Nd3 g6, pregătind mutarea e6-e5, sau 13... C5b6 14. Nb3 a5 15. a4 Cd5 urmat de Cb4 deși și în acest caz șansele lui ar fi fost îndoielnice.

14.	Nc4:d5	c6:d5
15.	0—0	...

Mutările următoare ale albului au o bază simplă și clară din punct de vedere logic. Ocupînd punctul c5 cu unul din caii săi, albul forțează schimbarea lui cu calul din d7, după care pe cîmpul c5 se instalează fără piedici, celălalt cal.

15.	. .	a7-a5
16.	Cd2-b3	a5-a4
17.	Cb3-c5	Cd7:c5
18.	Dc2:c5 !	De7:c5

Schimbul damelor era inevitabil. Acum negrul se află în puterea adversarului, care este liber să aleagă cea mai bună cale spre victorie.

19.	Tc1:c5	b5-b4
20.	Tf1-c1	Nc8-a6
21.	Cf3-e5 !	. . .

Calul apare exact la timp pentru a împiedica turnurile negre să lupte pentru coloana „c", de exemplu :

21... Tec8 22. T:c8+ T:c8 23. T:c8+ N:c8 24. Cc6 şi ameninţarea dublă 25.Ce7+ sau 25.C:b4 asigură albului victoria.

21. . . Te8-b8
22. f2-f3 ! . . .

Pregăteşte pătrunderea decisivă a regelui.

22. ... b4-b3
23. a2-a3 h7-h6
24. Rg1-f2 ! ...

Prima mutare a unei manevre care duce la mat. Dat fiind că negrul trebuie să evite schimbul turnurilor şi să-şi menţină piesele pe flancul damei pentru apărarea pionilor, regele său va fi expus, mai curînd sau mai tîrziu, atacului combinat al celor patru piese albe, inclusiv regele.

24. . . Rg8-h7
25. h2-h4 ! . . .

Împiedică mutarea g7-g5 (după Rf2-g3-f4 !).

25. . . Tb8-f8
26. Rf2-g3 Tf8-b8

Negrul este sortit unei totale pasivităţi.

27. Tc5-c7 ...

Ameninţă 28. Cd7 şi 29. Cc5.

27. ... Na6-b5
28. Tc1-c5 ! ...

Cu intenţia de a dubla turnurile pe linia a 7-a prin 29. Te7 ! Te8 30. Tf7 şi 31. Tcc7.

28. . . Nb5-a6
29. Tc5-c6 Tb8-c8
30. Rg3-f4 . . .

După ce şi-a asigurat posibilitatea dublării turnurilor pe linia a 7-a (prin mutarea Tf7) albul îşi aduce regele în centru.

30. . . Rh7-g8
31. h4-h5 ! . . .

In vederea manevrei decisive, pentru al cărei succes trebuie tăiată regelui negru ieşirea la g6.

31. . . Na6-f1

E curios că nebunul negru, deşi liber în acţiunile sale, nu poate participa la apărare.

32. g2-g3 ...

O mutare de aşteptare. Prematur ar fi fost 32. Tf7, din cauza 32... Tac8.

32. ... Nf1-a6

Dacă 32... Ne2, albul ar fi continuat atacul cu 33. Cg6 urmat de 34. Ch4 şi 35. Re5.

33. Tc7-f7 Rg8-h7

Negrul nu poate juca 33...Tf8 din cauza pierderii pionului.

34. Tc6-c7 Te8-g8
35. Ce5-d7! . . .

Ameninţă să cîştige calitatea şi forţează răspunsul următor al adversarului.

35. . . . Rh7-h8
36. Cd7-f6! Tg8-f8

Cu speranţa de a schimba măcar un turn.

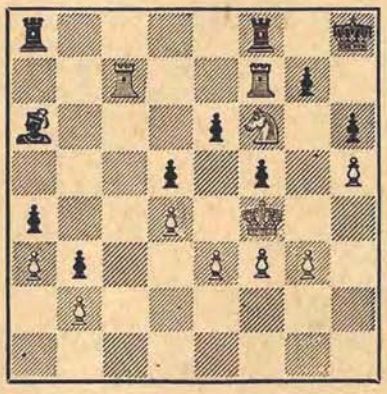

37. Tf7:g7! ...

Acest sacrificiu forțează matul în maximum șapte mutări.

37. ... Tf8:f6
38. Rf4-e5! ...

Iată esența combinației! Negrul nu poate nici să retragă turnul de la f6, nici să-l apere cu celălalt turn, din cauza matului în două mutări. Iar dacă regele alb ia turnul matul este imparabil.

Negrul cedează.

Nr. 71. GAMBITUL DAMEI

RUBINSTEIN — ALEHIN

Turneul de la Londra, 1922

1. Cg1-f3 d7-d5
2. d2-d4 Cg8-f6
3. c2-c4 c7-c6
4. Cb1-c3 d5:c4

Varianta 5. e3 b5 6. a4 era considerată nefavorabilă negrului și a fost reluată abia după turneul de la Londra, cînd a apărut inovația 6... b4!

5. a2-a4 ...

Rubinstein cunoștea analiza mea și evită varianta indicată mai sus. Acum însă negrul, scoțînd nebunul c8, se dezvoltă fără greutăți.

5. .. Nc8-f5!
6. e2-e3 e7-e6
7. Nf1:c4 Nf8-b4!

Această mutare a fost făcută nu pentru a schimba nebunul cu calul, ci pentru a-l dezvolta pe cîmpul cel mai convenabil.

8. 0—0 0—0
9. Cc3-e2 ...

Această manevră care pregătește schimbul nebunului f5, necesită prea mult timp și constituie principala cauză a dificultăților ulterioare ale albului.

Mutarea simpă de dezvoltare 9.Nd2 (sau 10.Nd2) ar fi asigurat ușor albului egalarea șanselor; de altfel acum albul nici nu poate spera mai mult.

9. .. Cb8-d7
10. Ce2-g3 Nf5-g6
11. Cf3-h4 c6-c5!

Negrul, folosind timpul pierdut de alb, termină dezvoltarea și începe atacul în centru.

12. Ch4:g6 ...

După 12.f4 Cb6 13.Na2 cd 14.ed Cfd5 15.Cf3 Tc8 16.Ce5 Nc2! 17.Df3 f5! negrul are un avantaj considerabil. Dar și schimbul mai prudent al calului pe nebun dă albului un joc greu, deoarece nebunul nu este dezvoltat.

12. .. h7:g6
13. d4:c5 Cd7:c5
14. Dd1-e2 ...

Albul amenință înaintarea pionului „e", lucru pe care negrul îl împiedică imediat.

14. .. Cf6-e4!
15. Cg3:e4 Cc5:e4
16. De2-g4 ...

Combinația 16.N:e6 fe 17.Dc4 Dd5! 18.D:b4 C:f2! ar fi fost favorabilă negrului. Mutarea din partidă e mai bună decît 16. Df3 deoarece la aceasta negrul ar fi putut răspunde cu 16... Cd6, ceea ce acum nu merge din cauza 17. N:e6.

16. .. Ce4-f6
17. Dg4-f3 ...

O nouă încercare de a juca e3-e4.

17. .. Dd8-c7

Cîștigă tempoul necesar pentru a împiedica definitiv înaintarea pionului „e".

18. b2-b3 Dc7-e5
19. Ta1-a2 Cf6-e4
20. a4-a5 ...

Mai corect ar fi fost 20.Nb2. Mutarea din partidă a dat negrului şanse de cîştig, deoarece el a obţinut posibilitatea de a-şi consolida calul de la c3 la mutarea a 29-a prin b5-b4.

20. . .	Tf8-d8
21. Nc1-b2	Nb4-c3
22. Nb2:c3	...

Albul nu poate să-şi păstreze ambii nebuni.

22. . .	Ce4:c3
23. Ta2-c2	b7-b5!
24. a5:b6	a7:b6

Deschiderea coloanei „a", ca urmare a imprudentei mutări a 20-a a albului, a dat negrului un avantaj clar.

25. Tf1-c1	Cc3-a2

Pentru a cîştiga timp în vederea înaintării pionului „b".

26. Tc1-e1	b6-b5
27. Nc4-f1	Ca2-c3
28. Df3-f4!	. . .

Schimbul damelor constituie încă cea mai bună şansă de salvare pentru alb, deoarece deschide pentru turnuri coloana „e". Totuşi, chiar şi acest final este favorabil negrului.

28. ...	De5:f4
29. e3:f4	b5-b4
30. g2-g3	Ta8-a3

Insă această mutare negîndită, legată de pierdere de timp, face pe negru să-şi piardă cea mai mare parte din şanse. Negrul n-avea nici un motiv de a provoca ocuparea cîmpului c4 de către nebunul alb, deoarece oricum nebunul ar fi ajuns acolo. Trebuia adus imediat regele în centru prin Rg8-f8-e7, Td4 şi Rd6, apoi schimbat un turn şi dezvoltat un atac asupra pionului b3 cu cele trei piese rămase.

După mutarea din partidă negrului îi lipseşte un tempo pentru aducerea la îndeplinire a acestui plan.

31. Nf1-c4	Rg8-f8
32. Rg1-g2	Rf8-e7
33. Te1-e5 !	...

Acest răspuns a fost subapreciat de negru cînd a jucat mutarea a 30-a. Acum el nu mai are timp să joace 33...Td4, deoarece albul ameninţă să pătrundă cu turnurile sale în tabăra adversă prin Te5-c5-c8. Forţat să se apere, negrul trebuie să abandoneze temporar gîndul victoriei.

33...	Td8-c8
34. h2-h4	...

Această demonstraţie care nu conţine nici o ameninţare, ar fi fost zadarnică dacă negrul ar fi răspuns simplu 34...Tc6. Numai datorită răspunsului negrului, albul a putut creea noi complicaţii.

34...	Cc3-d5
35. Tc2-e2 !	...

O mutare bună care parează ameninţarea 35...Cb6 prin răspunsul 36.N:e6! cîştigînd astfel un tempo important.

35...	Cd5-c3
36. Te2-d2	Tc8-c6
37. h4-h5 !	...

Acest ingenios sacrificiu de pion n-ar fi fost periculos pentru negru dacă turnul albului s-ar fi aflat la c2. Acum negrul trebuie să joace cu cea mai mare prudenţă.

37. ...	f7-f6
38. Te5-e3	g6:h5
39. f4-f5	e6-e5
40. Te3-d3	...

Ameninţă mat în trei mutări. Acum se vede ce atac puternic a obţinut albul în urma sacrificiului său.

40. ...	Ta3-a7
41. Td3-d8	...

Această continuare a atacului, foarte subtil gîndită, s-a arătat insu-

ficientă pînă la urmă, deoarece negrul a găsit o manevră salvatoare, profund ascunsă.

Cu mutarea 41. f3, care împiedică răspunsul 41...Ce4, albul ar fi putut forța imediat remiza, de exemplu: 41...Cb1 42.Td1 Cc3 43.T1d2 Cb1.

41... Cc3-e4

Singura apărare împotriva amenințării 42.Tg8!

42. Td2-d5! ...

Negrul nu poate răspunde aici cu mutarea naturală 42...Cd6 din cauza continuării 43.Tg8 C:f5 (Sau 43...C:c4 44. T:g7+) 44. Tdd8 Cd6 45. Tb8! și albul cîștigă.

42. ... Tc6-d6!
43. Td8-g8! ...

Această mutare pare decisivă deoarece negrul nu poate continua cu 43... T:d5 din cauza pierderii calității după 44.N:d5, însă acum e rîndul negrului de a face adversarului o surpriză.

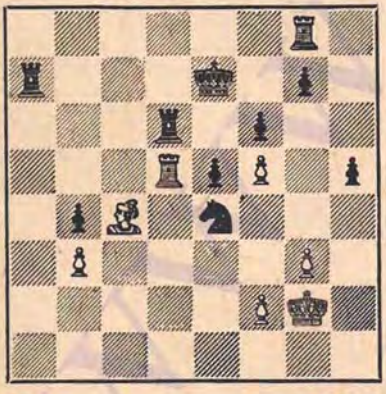

43... Ta7-a2!

Mutarea salvatoare! Acum negrul este apărat împotriva amenințării de mat în cîteva mutări după 44.Tb5, deoarece în acest caz dă el însuși mat în trei mutări. Următoarele mutări ale albului sînt forțate.

44. Tg8:g7+ Re7-f8
45. Tg7-g8+ Rf8:g8
46. Td5-d2+ Rg8-g7
47. Td2:a2 Td6-d2!

Acesta este miezul întregii combinații a negrului. El forțează și schimbul celui de al doilea turn, trecînd într-un final evident favorabil din cauza slăbiciunii pionului b3 și a limitatei sfere de acțiune a regelui alb.

48. Ta2:d2 Ce4:d2
49. Nc4-d5 e5-e4

Împiedică 50.f3 și astfel îl oprește pe rege să atace calul.

50. f2-f4? ...

Această mutare compromite definitiv partida deoarece după 50...e3 albul nu mai poate îndepărta calul și regele său rămîne separat de flancul damei. Mai bine ar fi fost 50.g4! h4 51.Rh3 Cf3 52.g5! și sacrificiul de pion, din cauza materialului restrîns rămas pe tablă ar fi dat albului oarecari șanse de remiză.

Faza finală a partidei este destul de instructivă.

50... e4-e3!

Acum regele negru poate să se îndrepte nestînjenit spre pionul b3.

51. Rg2-g1 Rg7-f8
52. Rg1-g2 Rf8-e7
53. Nd5-g8 Re7-d6
54. Ng8-f7 Rd6-c5
55. Nf7:h5 Cd2:b3
56. Rg2-f3 ...

Albul ar fi putut prelungi rezistența prin mutarea 56.g4. Partida ar fi continuat astfel: 56... Cd4 57. g5! fg (57...b3? 58.gf!) 58.fg C:f5 59.Nf7 Rd4 60.Rf1 Rd3 61.Re1 Ch4 62.Nd5 b3! și negrul cîștigă.

56...	Rc5-d4
57. Nh5-f7	...

Acum 57. g4 nu mai dă şanse din cauza 57... Rd3.

57. ...	Rd4-d3 !

Mai simplu decît orice.

58. Nf7:b3	Rd3-d2 !
59. Nb3-c4	b4-b3
60. Nc4:b3	e3-e2

Albul cedează.

Nr. 72. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN TARRASCH

Turneul de la Hastings, 1922

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	c7-c6
3. Cg1-f3	Cg8-f6
4. Cb1-c3	...

Cu cîteva săptămîni înainte, jucînd cu negrele, am folosit în această poziţie sistemul de apărare 4...dc urmat de 5...b5 şi 6...b4. Dorind să-i verific valoarea printr-o încercare de joc — aş putea spune — împotriva mea, am folosit partida cu Tarrasch ştiind că el este întotdeauna la curent cu noutăţile teoretice. Deşi partida s-a terminat în favoarea mea, de vină n-a fost varianta, ci faptul că adversarul meu n-a cunoscut, probabil, toate subtilităţile acestei apărări.

4...	d5:c4
5. e2-e3	...

Continuarea 5.a4 nu provoacă negrului nici o dificultate.

5...	b7-b5
6. a2-a4	b5-b4
7. Cc3-a2	...

Dacă albul joacă 7.Cb1, negrul poate păstra cîtva timp pionul pentru a-l înapoia la momentul cel mai potrivit, de exemplu: 7...Na6 8.Ce5 Dd5! 9. f3 c5!

7...	e7-e6
8. Nf1:c4	...

Astfel albul şi-a recîştigat pionul, însă calul său stă prost. Dar şi negrul a rămas puţin în urmă cu dezvoltarea şi pionul său „c", dacă nu va fi mutat la timp, riscă să devină slab.

8. ...	Nf8-e7
9. 0—0	0—0
10. Dd1-e2	Nc8-b7

Acum 10...c5 ar fi fost periculos din cauza 11.dc N:c5 12.e4 Nb7 13. Ng5 urmat de 14.Tfd1, cu avantaj pentru alb.

11. Tf1-d1	Cb8-d7 [1]
12. e3-e4	...

Acum jocul albului este net preferabil din cauza stăpînirii cîmpurilor centrale. Într-o poziţie analoagă, Reti a continuat împotriva lui Lasker cu 12.b3 şi 13.Nb2, ceea ce a dus la slăbirea periculoasă a punctului c3. În afară de aceasta cîmpul b3 trebuie lăsat liber pentru calul a2.

12...	a7-a5

Acest pion poate deveni foarte slab, dar dacă negrul nu face această mutare, atunci albul dezvoltîndu-şi nebunul şi jucînd Ca2-c1-b3, ameninţă să-şi înainteze pionul pînă la a6.

13. Nc1-g5	Tf8-e8

Negrul, apărînd nebunul e7, îşi eliberează dama pentru a putea părăsi coloana „d", unde prezenţa turnului poate fi neplăcută.

14. Ca2-c1	Dd8-b6
15. Cc1-b3!	...

Această poziţie a calului este, în asemenea situaţii, foarte tare. Acum albul începe blocarea pionului „c".

[1] O mutare greşită. Corect s-a jucat în partida Reshevski-Smîslov (meciul prin radio U.R.S.S.-S.U.A., 1945): 11...a5 12.Nd2 Cbd7 13.Cc1 Db6 14.Cb3 c5! cu o poziţie bună pentru negru. — V.P.

15...	**h7-h6**
16. Ng5-e3	**Nb7-a6**

Parează mutarea 17. d5 la care ar fi urmat acum 17... N:c4 18. D:c4 ed cu egalarea jocului.

17. Cf3-d2!	**Na6:c4**
18. Cd2:c4	**Db6-c7**
19. De2-f3	**...**

Apără pionul „e" și pregătește d4-d5 în eventualitatea în care negrul ar juca c6-c5.

19. ...	**c6-c5**
20. Ne3-f4	**...**

Inaintarea imediată 20.d5 ar fi dat negrului oarecari șanse după 20...ed 21.ed Nd6.

20...	**Dc7-b7**
21. d4-d5	**e6:d5**
22. e4:d5	**Db7-a6!**

O apărare ingenioasă a pionului atacat, însă vremelnică!

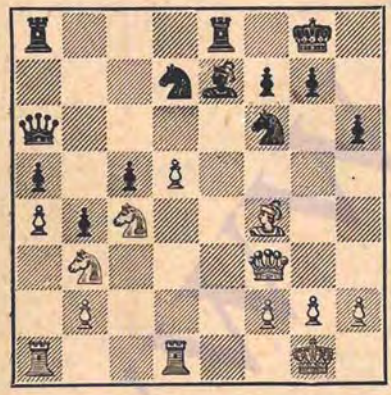

23. Ta1-c1!	**...**

Pionul a5 nu poate fi luat nici cu calul b3, din cauza 23...Nd8!, nici cu calul c4 din cauza 23... c4! Dar, după mutarea din partidă, pionul nu mai poate fi apărat. La 23...Nd8 albul cîștigă prin diferite procedee; cel mai simplu dintre ele este, probabil, 24.Ne3! Ce4 25.d6! cu amenințarea 26.N:h6.

23...	**Ne7-f8**
24. Cb3:a5	**Cf6-e4**
25. Ca5-c6!	**...**

Cel mai simplu. Dacă 25...D:a4, atunci 26.N:h6 gh 27.Dg4+ și 28. D:d7.

25...	**g7-g5**

Negrul nu mai are mutări bune.

26. Nf4-e5!	**Cd7:e5**
27. Cc6:e5	**f7-f6**

Singurul răspuns.

28. Df3:e4	**f6:e5**
29. d5-d6!	**Nf8-g7**
30. De4-d5+	**Rg8-h8**
31. Dd5:c5	Negrul cedează.

Nr. 73. APĂRAREA OLANDEZĂ

BOGOLIUBOV **ALEHIN**

Turneul de la Hastings, 1922

1. d2-d4	**f7-f5**

O apărare riscantă pe care am folosit-o foarte rar în turnee. In această partidă însă trebuia să joc cu orice preț la cîștig pentru a obține premiul întîi. De aceea am fost nevoit să risc.

2. c2-c4	**Cg8-f6**
3. g2-g3	**...**

In apărarea olandeză este mai bine pentru alb să dezvolte nebunul la g2 înaintea mutării c2-c4, deoarece acum negrul schimbă avantajos nebunul f8 care, în această deschidere, are posibilități limitate.

3. ...	**e7-e6**
4. Nf1-g2	**Nf8-b4+**
5. Nc1-d2	**Nb4:d2+**
6. Cb1:d2	**...**

Ceva mai bine este 6. D:d2 urmat de 7. Cc3.

6. . . **Cb8-c6**
7. Cg1-f3 **0—0**
8. 0—0 **d7-d6**
9. Dd1-b3 ...

Această manevră nu-l împiedică pe negru să-şi înfăptuiască planul, însă e deja greu de indicat un sistem de joc satisfăcător.

9. . . **Rg8-h8**
10. Db3-c3 **e6-e5!**
11. e2-e3 . . .

Dacă 11. de, atunci 11... de 12. C:e5? C:e5 13. D:e5 D:d2.

11 . . . **a7-a5!**

Era foarte importantă împiedicarea temporară a mutării b2-b4.

12. b2-b3 . . .

Nu merge 12.a3 din cauza 12...a4.

12 . . . **Dd8-e8!**
13. a2-a3 **De8-h5!**

Acum negrul a obţinut o poziţie de atac. Albul nu poate să răspundă nici 14.de de 15.C:e5 C:e5 16.D:e5 din cauza Cg4, nici 14.b4? din cauza 14...e4 15.Ce1 ab.

14. h2-h4 ...

O mutare bună de apărare, care deschide cîmp de retragere calului f3 şi care reactualizează ameninţarea 15.de.

14 . . . **Cf6-g4**
15. Cf3-g5 . . .

Căutînd să îndepărteze calul cu mutarea f2-f3, albul îşi slăbeşte şi mai mult pionii. Era de preferat mutarea 15.b4.

15 . . . **Nc8-d7**
16. f2-f3 . . .

Dacă 16.N:c6 N:c6 17.f3, atunci 17... ed! 18. fg dc 19. gh cd cu un final mai bun pentru negru.

16 . . . **Cg4-f6**
17. f3-f4 . . .

Necesar din cauza ameninţării 18... f4!

17 . . . **e5-e4**
18. Tf1-d1 . . .

Cu scopul de a apăra pionul g3 cu calul de pe cîmpul f1, în cazul cînd va fi atacat cu Dg4 şi Ch5. Trebuia însă jucat întîi 18.d5! ceea ce ar fi împiedicat pe negru să-şi întărească centrul şi ar fi dat albului mai multe şanse de a se apăra cu succes.

18 . . . **h7-h6**
19. Cg5-h3 **d6-d5!**

Cu această mutare negrul reduce la zero contraşansele adversarului în centru şi curînd, în mod neaşteptat, preia iniţiativa pe flancul damei.

20. Cd2-f1 **Cc6-e7**

Pregăteşte mutarea 21...a4!

21. a3-a4 **Ce7-c6!**

Acum acest cal poate pătrunde în lagărul advers prin cîmpurile b4 şi d3.

22. Td1-d2 **Cc6-b4**
23. Ng2-h1 ...

Faptul că albul e forţat să recurgă la asemenea manevre complicate pentru a-şi consolida într-un fel oarecare flancul regelui dovedeşte clar dificultăţile situaţiei lui.

23 . . . **Dh5-e8!**

O mutare foarte tare, care aduce noi avantaje negrului: fie ocuparea cîmpului d5, dacă albul joacă 24.cd, fie deschiderea liniilor de pe flancul damei, dacă joacă 24.c5 b5! fie (cum s-a întîmplat în partidă) cîştigarea unui pion.

24. Td2-g2 ...

Albul caută să realizeze străpungerea g3-g4 însă şi această tentativă slabă nu-i reuşeşte.

24 . . .	d5:c4
25. b3:c4	Nd7:a4
26. Ch3-f2	Na4-d7
27. Cf1-d2	b7-b5!

Se reia lupta pentru cîmpurile centrale, care se va încheia printr-un final original.

28. Cf2-d1	Cb4-d3!

Pregăteşte combinaţia următoare. Slab ar fi fost 28...bc, deoarece în cele din urmă calul alb s-ar fi consolidat pe cîmpul e5.

29. Ta1:a5	...

Dacă 29.cb, atunci 29...N:b5 30.T:a5 Cd5 31.Da3 T:a5 32.D:a5 Dc6 cu atac cîştigător.

29 . . .	b5-b4!
30. Ta5:a8	. . .

Dacă 30.Da1, atunci 30...T:a5 31. D:a5 Da8! 32.D:a8 T:a8 şi turnul negru pătrunde în dispozitivul advers cu efect distrugător.

30 . . .	b4:c3!

Această continuare e mult mai tare decît 30...D:a8 31.Db3 Na4 32.Db1 şi albul poate să se apere.

31. Ta8:e8	. . .

31 . . .	c3-c2!!

Poanta combinaţiei! Albul nu poate să împiedice transformarea pionului în damă.

32. Te8:f8+	Rh8-h7
33. Cd1-f2	. . .

Singura mutare.

33 . . .	c2-c1D+
34. Cd2-f1	Cd3-e1!

Albul este ameninţat pe neaşteptate de mat.

35. Tg2-h2	Dc1:c4

Apare o nouă ameninţare de mat în cîteva mutări cu 36...Nb5, ceea ce-l obligă pe alb să sacrifice calitatea.

36. Tf8-b8	Nd7-b5
37. Tb8:b5	Dc4:b5
38. g3-g4	. . .

Singura posibilitate de a prelungi rezistenţa, însă negrul răspunde printr-o nouă surpriză.

38 . . .	Ce1-f3+!
39. Nh1:f3	e4:f3
40. g4:f5	...

Forţat, deoarece dacă 40.g5, atunci negrul obţine doi pioni liberi cu 40...Cg4.

40 . . .	Db5-e2!!

Această mutare creează o poziţie de problemă: orice mutare a vreunei piese albe duce imediat la pierdere. De exemplu: 41. Ch3 Cg4! sau 41. Th3 (h1) Cg4.

După două mutări lipsite de importanţă, albul este nevoit să joace e3-e4, iar aceasta duce la un final cîştigat pentru negru.

41. d4-d5	Rh7-g8!

Nu merge 41...h5, la care ar fi urmat 42.Ch3 şi 43.Cg5+-.

42. h4-h5	Rg8-h7
43. e3-e4	Cf6:e4
44. Cf2:e4	De2:e4
45. d5-d6	c7:d6

46. f5-f6	**g7:f6**
47. Th2-d2	**De4-e2!**

O încheiere frumoasă, demnă de această partidă elegantă.

48. Td2:e2	**f3:e2**
49. Rg1-f2	**e2:f1D+**
50. Rf2:f1	**Rh7-g7**
51. Rf1-f2	**Rg7-f7**
52. Rf2-e3	**Rf7-e6**
53. Re3-e4	**d6-d5+**

Albul cedează.

Nr. 74. PARTIDA SPANIOLĂ

ALEHIN — RETI

Turneul de la Viena, 1922

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5-a4	**Cg8-f6**
5. Cb1-c3	**b7-b5**
6. Na4-b3	**Nf8-c5**

Dacă negrul voia să dezvolte nebunul la c5, el trebuia să facă lucrul acesta înainte de mutarea b7-b5. Acum ar fi fost mai bine 6...Ne7, ceea ce i-ar fi dat un joc satisfăcător.

7. Cf3:e5!	**...**

Răspunsul corect, după care albul capătă, în toate variantele, un atac primejdios.

7. ...	**Cc6:e5**
8. d2-d4	**Nc5-d6**
9. d4:e5	**Nd6:e5**
10. f2-f4 !	**...**

Dacă pionul „b" s-ar fi aflat la b7 iar nebunul alb la a4, această mutare ar fi fost slabă din cauza răspunsului 10. N:c3+ şi 11.C:e4. Aceasta ilustrează caracterul greşit al mutării a 6-a a negrului.

10. ...	**Ne5:c3+**
11. b2:c3	**0—0**

Forţat: dacă 11...C:e4, atunci 12. Dd5!

12. e4-e5	**...**

Dacă acum 12...Ce8, atunci 13.0—0 d6 14. f5 cu atac imparabil pentru alb.

S-ar părea că albul a obţinut un avantaj poziţional decisiv. Retragerea calului la e8 pare forţată (12... Ce4 13.Dd5!) însă inventivul meu adversar reuşeşte să găsească singura mutare care îi dă şanse de apărare; în continuare el demonstrează în mod exemplar felul în care aceste şanse pot fi valorificate mai bine.

12 . . .	**c7-c5!**

Mutarea din partidă ameninţă (dacă albul ia calul) să închidă nebunul prin 13... c4 obţinînd un final cu nebuni de culori diferite. Cum trebuie să joace albul pentru a-şi menţine avantajul? In timpul partidei m-am gîndit la următoarele variante:

I. 13. ef Te8+ 14. Rf1 c4;

II. 13. c4 d5! 14. ef Te8+ 15. Rf1 D:f6! urmat de 16... dc;

III. 13. 0—0 c4 14. ef D:f6 15. Dd5 Db6+ urmat de 16...Nb7;

IV. 13.Nd5 C:d5 14.D:d5 Db6! 15. Ne3 Nb7 16. D:c5 (sau V) Dg6!;

V. 16. N:c5 N:d5 17. N:b6 N:g2 18. Tg1 Ne4. Negrul are joc mai bun în primele patru variante şi joc egal în a cincea.

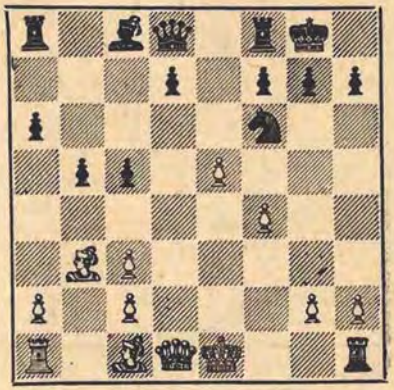

13. Nc1-a3!! . . .

Prima mutare a unei combinații profunde (a cărei variantă principală numără aproape zece mutări) care duce la cîștigarea unui pion, cu o poziție mai bună.

Desigur, nu se putea prevedea că avantajul material și pozițional al albului va fi insuficient pentru cîștigarea partidei din cauza apărării impecabile a adversarului.

13 . . . Dd8-a5!

Cel mai bun răspuns. Negrul și-a apărat indirect pionul c5, atacînd în același timp nebunul, însă a obținut acest lucru cu prețul îndepărtării temporare din centru a damei, pe care sconta albul.

14. 0—0 Da5:a3
15. e5:f6 c5-c4

Negrul nu e prea neliniștit de răspunsul albului 16. Dd5 (Cu dubla amenințare 17.Dg5 și 18.D:a8) deoarece consideră că va salva partida cu 16.Da5; nebunul albului rămîne închis. Însă acest calcul este corect doar în parte.

16. Dd1-d5! Da3-a5!
17. f6:g7 . . .

Nu merge însă 17.D:a8 din cauza 17...Db6+ și 18...Nb7.

17. . . Da5-b6+
18. Rg1-h1 Rg8:g7!

Din nou singura mutare. Dacă 18... Td8, atunci 19. N:c4! bc (forțat) 20.D:a8 Nb7 21.Tab1! și albul cîștigă calitatea.

19. Nb3:c4! . . .

Aceasta este poanta combinației. Nebunul care părea pierdut fără speranță renaște acum, deoarece dacă 19... bc, atunci 20.D:a8 urmat de 21.Tab1. Acum cînd albul are un pion în plus, iar poziția regelui advers este descoperită, cîștigul pare să fie ușor, însă aceasta nu e decît un miraj.

19. ... Nc8-b7!
20. Dd5-e5+ ...

De asemenea, după 20.Dg5+ Dg6 21.Nd3 f5! negrul ar fi avut suficiente posibilități de apărare.

20. . . Db6-f6
21. Nc4-d3 Tf8-e8!

O mutare excelentă de apărare! Negrul sacrifică încă un pion pentru a ocupa cu turnurile coloanele centrale. Dacă 21...D:e5 22.fe Tac8 23.Tf4 T:c3 24.Tg4+ Rh8 25. Th4 negrul nu ar fi reușit să salveze partida.

22. De5-h5 h7-h6
23. Dh5-g4+ Rg7-h8
24. Dg4:d7 Te8-e7
25. Dd7-d4 Df6:d4!
26. c3:d4 Ta8-d8

Negrul își dă seama de faptul că pionul „d" e greu de apărat, de exemplu: 27. c3 b4! 28. cb T:d4 urmat de 29...T:b4.

27. f4-f5! . . .

Cu intenția de a juca după 27...T:d4 28.f6 cu bune șanse de atac. Negrul preferă însă să amîne luarea pionului și să ia mai întîi măsuri de precauție.

27. ... f7-f6!
28. Ta1-e1 ...

Albul se împacă cu pierderea unuia din pioni pentru a putea schimba periculosul nebun al negrului.

Mutarea 28.Tf4 ar fi salvat temporar pionul însă nu dădea șanse de cîștig, de exemplu: 28...Tg7 29.Nf1! Tc8! 30.Tf2 (sau Tc1) Tc3 urmat de

31... Nd5 sau Ta3 şi albul nu poate să-şi apere toţi pionii.

28.	...	Te7-g7 !

Desigur, nu 28... T:e1 29. T:e1 T:d4 din cauza 30. Te8+ şi 31. Te7+.

29.	Nd3-e4	Td8:d4
30.	Ne4:b7	Tg7:b7
31.	Te1-e6	...

Albul cîştigă din nou un pion, însă numai temporar.

31.	. .	Rh8-g7 !
32.	Te6:a6	Td4-c4

Şi mai exact ar fi fost 32...Ta4 ! deşi şi mutarea din partidă este bună.

33.	Tf1-f3	...

Este clar că la 33.Tf2 negrul joacă 33...Tbc7.

33.	. .	Tc4:c2
34.	h2-h3	Rg7-f7 !

Parează ameninţarea 35.Tg3+ şi 36.Tg6.

35.	Tf3-g3	Tc2-f2
36.	Tg3-g6	Tf2:f5
37.	Tg6:h6	Rf7-g7
38.	Th6-h4	b5-b4 !

După această mutare, care creează ameninţarea permanentă a schimbării pionilor de pe flancul damei, şansele de cîştig ale albului se reduc aproape la zero.

39.	Th4-g4+	Rg7-f7
40.	Tg4-g3	Tf5-b5
41.	Tg3-b3	Rf7-g6
42.	Rh1-h2	Tb5-c5
43.	Ta6-a4	Tc5-b5
44.	h3-h4	Tb5-b6
45.	Rh2-h3	Tb7-b8
46.	g2-g3	f6-f5 !
47.	Ta4-a5	Tb8-c8
48.	Tb3-f3	Tb6-f6
49.	Rh3-g2	Tc8-c3 !
50.	Ta5-a8	Tc3:f3
51.	Rg2:f3	Tf6-c6
52.	Ta8-b8	Tc6-c4
53.	Tb8-b6+	Rg6-g7
54.	h4-h5	Tc4-d4
55.	Tb6-c6 !	Td4-e4
56.	Tc6-g6+	Rg7-f7
57.	g3-g4	...

Ultima încercare.

57.	. .	Te4:g4 !

Această mutare forţează imediat remiza.

58.	Tg6:g4	f5:g4+
59.	Rf3:g4	Rf7-g7 !

Remiză.

Regele negru opreşte la timp pionul „a", de exemplu: 60.Rf5 Rh6 61.Re4 R:h5 62.Rd4 Rg5 63. Rc4 Rf5 64.R:b4 Re6 65.Rb5 Rd7 66.Rb6 Rc8. Un minunat exemplu de apărare exactă.

Nr. 75. GAMBITUL DAMEI

KMOCH — **ALEHIN**

Turneul de la Viena, 1922

1.	d2-d4	Cg8-f6
2.	Cg1-f3	d7-d5
3.	c2-c4	c7-c6
4.	e2-e3	Nc8-f5
5.	Cb1-d2	...

Acest sistem de dezvoltare, a cărei idee constă în înaintarea pionilor de pe flancul damei, a fost folosit cu succes de Reti într-o partidă împotriva lui Spielman, cu cîteva săptămîni înaintea turneului de la Viena. Fără îndoială că sub influenţa rezultatului acestei partide, adversarul meu a renunţat la continuările obişnuite 6.Db3 sau 6.cd şi a folosit noul sistem, fără să pătrundă însă în profunzimea inovaţiei.

5.	...	e7-e6
6.	Nf1-e2	Cb8-d7
7.	0—0	Nf8-d6
8.	c4-c5	Nd6-c7

9. b2-b4 Cf6-e4
10. Cd2:e4 d5:e4 !

Mult mai bine decît 10...N:e4, cum a jucat Spielman în susamintita partidă şi negrul, după 11.Cd2 f5 12.C:e4, nu poate obţine un atac care să compenseze avantajul adversarului pe flancul damei.

11. Cf3-d2 h7-h5 !

Semnalul de atac! Avînd în vedere că albul va fi forţat oricum să joace f2-f4, negrul nu are nevoie să provoace această mutare prin Dh4. El preferă să folosească acest tempo pentru intensificarea atacului său.

12. f2-f4 . . .

Negrul ameninţa eventual sacrificiul N:h2+ urmat de Dh4+ şi Cf6, care i-ar fi dat un atac puternic.

12. . . g7-g5
13. g2-g3 . . .

După această timidă mutare de apărare, atacul negrului devine imparabil. Era mai bine 13.Cc4 Cf6 14.Ce5 gf 15.ef a6 însă şi atunci situaţia negrului ar fi fost de preferat din cauza slăbiciunii pionului „d".

13. ... Cd7-f6 !

Pregăteşte înaintarea pionului „h" care acum ar fi fost insuficientă din cauza 14. g4. Este clar că la 14. fg negrul răspunde 14... Cg4.

14. Nc1-b2 g5:f4
15. e3:f4 ...

Sau 15.gf Cd5.

15. . . h5-h4
16. Dd1-b3 . . .

Dacă 16.g4, atunci 16...Tg8 17.h3 Cd5 şi pionul f4 nu poate fi apărat.

16. . . h4:g3
17. h2:g3 Cf6-d5
18. Cd2-c4 . . .

Albul nu are apărare împotriva ameninţării de sacrificiu la f4.

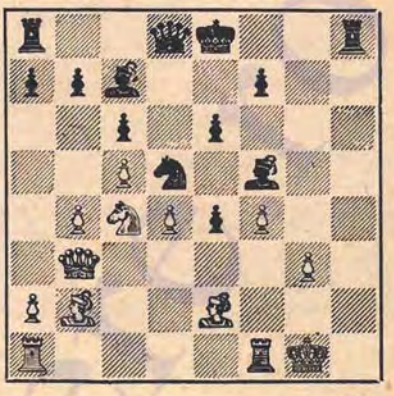

18. . . Cd5:f4 !

Lovitura decisivă! Dacă 19.gf, atunci 19... Dh4; dacă 19. T:f4, atunci 19... N:f4 20. gf Dh4.

19. Ta1-e1 Dd8-g5
20. d4-d5 Cf4-d3 !

Forţează matul în cîteva mutări Albul cedează.

Această partidă arată la ce pericole se expun tinerii şahişti care repetă orbeşte inovaţiile maeştrilor, fără o studiere amănunţită a tuturor variantelor posibile.

Nr. 76. APĂRAREA SICILIANĂ

ALEHIN SĂMISCH

Turneul de la Viena, 1922

1. e2-e4 c7-c5
2. Cg1-f3 Cb8-c6
3. d2-d4 c5:d4
4. Cf3:d4 g7-g6
5. c2-c4 ...

Acest sistem de joc împotriva dezvoltării în fianchetto a nebunului în apărarea siciliană, a fost introdus de Maroczy cu continuarea 5...Ng7 6.Ne3 Cf6 7.Cc3 d6 8.Ne2, la care totuşi ne-

grul poate obține un joc satisfăcător prin 8...Cg4.

5. . .	Nf8-g7
6. Cd4-b3	. . .

O inovație care dă albului un joc bun; scopul ei este de a elibera imediat de presiune punctul d4. Merită atenție și 6. Cc2 urmat de Ce3.

6. . .	Cg8-f6
7. Cb1-c3	d7-d6
8. Nf1-e2	Nc8-e6

La e6 nebunul stă prost; atacarea pionului c4 nu joacă nici un rol deoarece poate să mute pur și simplu acest pion. De altfel, și după 8...0—0 9.0—0 Nd7 10.Ne3 urmat de 11.f3 și 12.Cd5 albul stă mai bine.

9. 0—0	h7-h5

Ingenios, dar nu solid. Negrul intenționează ca la 10. f4 să răspundă cu 10... Db6+ și 11... Cg4, iar dacă 10. f3, atunci 10... h4 și apoi 11... Ch5. Dar, jucînd simplu 10. Ng5! (cu amenințarea 11. c5) albul și-ar fi păstrat avantajul obținut.

10. c4-c5	. . .

Prematur, deoarece negrul ar fi putut obține prin 10...d5! un joc satisfăcător, de exemplu: 11.Cd4 C:d4 12. D:d4 de 13.Db4! Dc8 14.C:e4 C:e4 15. D:e4 0—0 după care, în schimbul superiorității de pioni ai albului pe flancul damei, negrul ar fi avut nebunii excelent plasați.

10. ...	d6:c5

O greșeală strategică decisivă. Cu tot schimbul damelor, negrul nu va putea para atacul direct al albului asupra regelui rămas în centru.

11. Cb3:c5	Ne6-c8

Dacă negrul nu acceptă schimbul damelor jucînd 11... Dc8, albul joacă 12. Cd5 și obține avantaj pozițional suficient pentru cîștig, de exemplu: 12... 0—0 13. C:e6 fe 14. Cf4.

12. Dd1:d8+	Re8:d8

Negrul ar fi pierdut după 12...C:d8 13.Cb5 0—0 14.Cc7 Tb8 15.Nf4.

13. Tf1-d1+	Cf6-d7

In speranța de a para atacul prin 14...N:c3 și 15...Rc7 sau cu 14...Cd4.

14. Ne2-c4!	

Decide, deoarece negrul nu poate apăra pionul „f", de exemplu: 14...Tf8 15. Cb5! a6 (Sau 15... b6 16. Nd5! bc 17. N:c6 Tb8 18. Nd2! și albul cîștigă) 16. N:f7! T:f7 17. Ce6+ Re8 18. Cbc7 mat.

14. . .	Ng7:c3

Nici celelalte mutări nu sînt mai bune.

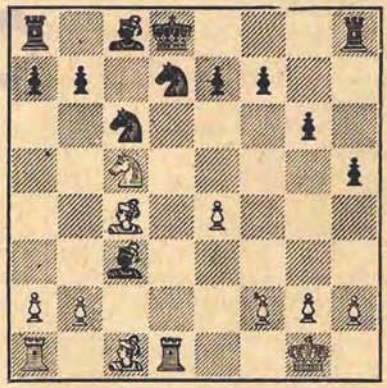

15. Nc4:f7!	. . .

In afară de cîștigarea unui pion, albul distruge poziția adversarului.

15. . .	Rd8-c7

Dacă 15...Cd4, atunci 16.T:d4!

16. Cc5-e6+	Rc7-b8
17. b2:c3	Cd7-e5

18. Nc1-f4	**Nc3:e6**
19. Nf7:e6	**Th8-f8**
20. Nf4-g3	. . .

Amenință 21. Td5. Negrul pierde încă un pion (după 20...h4) sau calitatea (după 20...Tf6 21.N:e5+ și 22. Td8+).

Negrul cedează.

Nr. 77. DESCHIDEREA PIONULUI DAMEI

ALEHIN — KÖNIG

Turneul de la Viena, 1922

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**b7-b6**

După 2.c4 această mutare nu e bună.

3. Cb1-c3	**Nc8-b7**
4. Dd1-c2!	. . .

Mutarea corectă, folosită pentru prima oară de către Teichman împotriva mea în 1921. Acum negrul nu-și poate împiedica adversarul să obțină un centru puternic prin e2-e4.

4. . .	**d7-d5**

Negrul alege continuarea întîlnită în partida Euwe-Alehin (Budapesta, 1921) în care a urmat: 5.cd C:d5 6.e4 (In partida de față s-a jucat mai corect) 6...C:c3 7.bc e5! 8.de Dh4! 9.Nb5+ Cd7 10.Cf3 D:e4+ 11.D:e4 N:e4 și partida s-a terminat remiză.

Mutarea 4...Cc6 folosită în partida amintită Teichman-Alehin, este de asemenea insuficientă din cauza 5.Cf3 e6 6.e4 e5 7.de Cg4 8.Nf1 Nc5 9.Ng3 De7 10. 0—0—0.

5. c4:d5	**Cf6:d5**
6. Cg1-f3!	. . .

Impiedică contraatacul 6...e5 care este singura șansă de egalare a jocului pentru negru.

6. . .	**e7-e6**
7. e2-e4	**Cd5:c3**
8. b2:c3	**Nf8-e7**
9. Nf1-b5+	**c7-c6**
10. Nb5-d3	**0—0**

Ar fi fost mai prudent să fi amînat această mutare și să fi jucat mai întîi 10...Cd7, deoarece acum albul își folosește marele avans de dezvoltare pentru a începe un atac puternic asupra poziției nu prea solide a regelui negru.

11. e4-e5	**h7-h6**

Relativ cel mai bine.

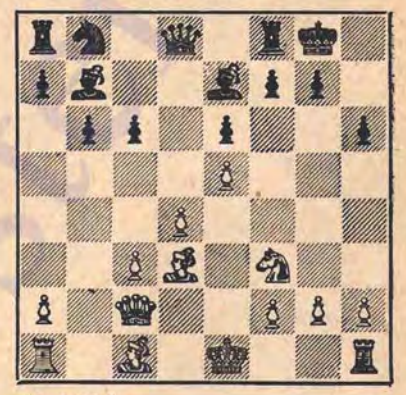

12. h2-h4!	. . .

Prima mutare a atacului decisiv. In afara manevrei Th1-h3-g3, albul mai amenință și mutările 13.Cg5, 14.Nh7+ și 15.Ng8!

12. . .	**c6-c5**

Cu scopul de a para amenințarea 13. Cg5 prin 13... cd! 14.Nh7+ Rh8 15. Ng8 d3! Totuși intrarea în joc a turnului alb decide partida în cîteva mutări.

13. Th1-h3!	**Rg8-h8**

Această mutare nu parează amenințarea N:h6. Dar și după 13..f5 14.ef N:f6 15.Cg5 albul cîștigă ușor.

14.	Nc1:h6!	f7-f5

Dacă 14...gh, atunci desigur 15.Dd2

15.	e5:f6	Ne7:f6
16.	Nh6-g5	c5:d4
17.	Cf3-e5 !	Cb8-c6
18.	Dc2-e2 !	g7-g6

La 18...C:e5 ar fi urmat mat în patru mutări.

19.	Nd3:g6	Rh8-g7
20.	Ng5-h6+!	Rg7-g8

Sau 20...R:h6 21.Dh5+ şi mat la mutarea următoare.

21.	Ce5:c6	. . .

Dat fiind că nu se poate forţa matul, albul începe să cîştige material.

21.	. .	Nb7:c6
22.	De2:e6+	Rg8-h8
23.	Nh6:f8	Dd8:f8
24.	De6:c6	Negrul cedează.

Nr. 78. APĂRAREA FRANCEZĂ

ALEHIN — TARTAKOWER

Turneul de la Viena, 1922

1.	e2-e4	e7-e6
2.	d2-d4	d7-d5
3.	Cb1-c3	Cg8-f6
4.	Nc1-g5	d5:e4

O mutare bună care, după cît se pare, oferă o apărare satisfăcătoare, mai ales în varianta pe care o alege albul.

5.	Ng5:f6	. . .

Ceva mai preferabil (deşi nu asigură avantaj albului) este 5. C:e4 Ne7 6.N:f6 N:f6 7.Cf3.

5.	. .	g7:f6
6.	Cc3:e4	f6-f5
7.	Ce4-c3	. . .

Retragerea calului la g3 este şi mai puţin avantajoasă din cauza răspunsului 7...c5!

7.	. .	Nf8-g7
8.	Cg1-f3	0—0
9.	Dd1-d2	. . .

Dacă 9.Nc4, atunci 9...c5! 10. d5 b5 11.N:b5 Da5 12.Ne2 N:c3+ 13.bc D:c3+ urmat de 14... ed cu avantaj pentru negru.

9.	. .	c7-c5!

Această mutare măreşte raza de acţiune a nebunului g7 şi forţează pe alb să joace foarte prudent pentru a păstra echilibrul poziţional.

10.	d4:c5	Dd8-a5
11.	Cc3-b5!	. . .

Schimbul damelor, provocat de această mutare, îl scapă pe alb de atacul împotriva regelui său, atac care ar fi putut deveni periculos avînd în vedere cei doi nebuni ai negrului.

11.	. .	Da5:d2+
12.	Cf3:d2	Cb8-a6

Nu merge 12...N:b2 din cauza 13.Tb1 Ne5 14.Cc4 cu joc mai bun pentru alb.

13.	c2-c3	Ca6:c5
14.	Cd2-b3!	Cc5:b3

Calul negru n-avea cîmpuri bune de retragere însă deschiderea coloanei „a" permite albului să-şi exercite presiunea asupra flancului slăbit al damei adverse.

15.	a2:b3	a7-a6
16.	Cb5-d6	Ta8-b8
17.	b3-b4	. . .

Pregăteşte eliminarea pionilor dublaţi prin b4-b5.

17.	. .	Tf8-d8
18.	0—0—0	. . .

Mai prudentă ar fi fost luarea imediată cu nebunul, deoarece după mutarea din partidă negrul ar fi putut provoca mari complicaţii continuînd cu 18...Nd7 19.b5 Ne5 !

18.	...	Ng7-e5
19.	Cd6:c8	Td8:d1+
20.	Rc1:d1	Tb8:c8

Finalul la care s-a ajuns este evident favorabil albului:

1) el are superioritate de pioni pe flancul damei;

2) poziția regelui său, care se și află în centru, îi înlesnește folosirea acestui avantaj;

3) toți pionii negri se găsesc pe cîmpuri de aceeași culoare cu a nebunului advers, iar poziția pionilor de pe flancul damei e greu de schimbat;

4) pionul negru „h" este izolat și din această cauză slab;

5) albul va opera cu turnul pe coloana „d", a cărei ocupare nu poate fi împiedicată de adversar.

Și totuși, forța neutralizatoare a nebunilor de culori diferite este atît de mare încît, cu toate avantajele indicate, este sigur că albul nu ar fi putut cîștiga acest final dacă adversarul nu i-ar fi permis să ocupe cu turnul linia a cincea (vezi mutarea a 24-a a negrului).

21.	Nf1-e2	Rg8-f8
22.	Rd1-c2	Tc8-c7
23.	Th1-a1	Rf8-e7
24.	h2-h3	f5-f4

Această încercare de contraatac, pe care negrul intenționează să o continue cu Nd6, e6-e5 și f7-f5 trebuie considerată drept greșeala decisivă. Corect era 24...Nd4 urmat de Nb6, cu șanse de remiză.

Continuarea acestei partide, al cărei final amintește un studiu, compensează lipsa de culoare a începutului.

25.	Rc2-b3	. . .

Ia negrului posibilitatea de a juca Nd4.

25.	. .	Tc7-d7
26.	Ta1-a5!	Ne5-c7

Cea mai bună mutare, deoarece dacă 26... Td5, atunci 27. Nf3! T:a5 28. ba și albul cîștigă pionii „b" și „a". Dacă 26... f6, atunci 27. Nf3 Rd8 28. b5 ab 29. T:b5 Rc8 30. Tb6 Te7 31. Rc4 și 32. Rd3 după care urmează înaintarea victorioasă a pionilor de pe flancul damei.

27.	Ta5-h5	Td7-d2
28.	Ne2-f3	b7-b6

Negrul este evident forțat să păstreze acest pion cu orice preț.

29.	Th5:h7	Td2:f2
30.	Nf3-h5!	. . .

Consecințele acestei mutări, care permite negrului să obțină doi periculoși pioni liberi, au trebuit să fie calculate cu foarte mare precizie de ambii adversari deoarece se ajunge la un joc cu două tăișuri. In cele din urmă, albul a reușit să găsească în poziția critică, o mutare de problemă, singura care îi dă cîștigul.

30.	. .	Tf2:g2
31.	Th7:f7+	Re7-d8!

Dacă 31...Rd6 32.T:f4 negrul, cu un pion mai puțin și în poziție proastă, ar fi pierdut încet dar sigur.

32.	Nh5-g4!	e6-e5

Forțat, din aceleași cauze ca și la mutarea precedentă.

33.	Tf7-d7+	Rd8-c8
34.	Td7-d2+	Tg2:g4
35.	h3:g4	f4-f3!

Ideea ascunsă a combinației începute cu mutarea 26...Nc7. Dacă 35...e4, atunci 36.Td4! f3 37.T:e4 f2 38.Te8+ urmat de Tf8 și albul cîștigă ușor.

Ce trebuie să facă acum albul pentru a evita remiza sau chiar pentru a nu pierde în urma vreunor circumstanțe neprevăzute?

Iată cîteva variante principale:

I. 36.Rc4 e4 37.Rd4 Nf4 38.Tf2 e3 39.T:f3 e2 și negrul cîștigă;

II. 36.Rc2 e4 37.Td4! e3 38.Rd1 Ng3 39.Te4 e2+ 40.Rd2 Nh4 41.Te5 Ng3 și remiză;

III. 36.g5 e4 37.Td5 (Dacă 37.g6, atunci 37...Ne5 urmat de 38.e3 și negrul cîștigă) 37...f2 38.Tf5 e3 39. g6 e2 40.g7 f1D 41.g8D+ Rb7 42.Dd5+ Ra7 și albul nu poate cîștiga din cauza amenințării 43...e1D sau 43...Dd1+.

IV. 36.Th2 e4 37.Th8+ Rd7 38.Tf8 Ng3 39.g5 Nd6! 40. Tf6 Ne5! 41.Tf7+ Re6 și negrul face remiză atacînd turnul, care nu poate părăsi coloana „f". Și totuși există cîștig!

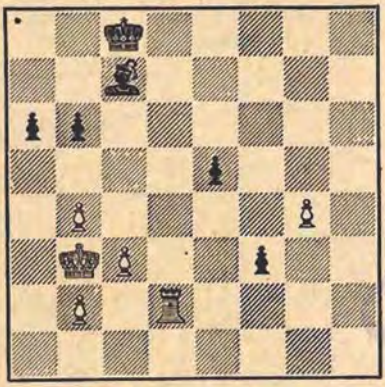

36. Td2-d5! . . .

Variantele care lămuresc această mutare, ciudată la prima vedere (turnul atacă un pion apărat și permite celuilalt să meargă înainte) se arată simple dacă înțelegem ideea fundamentală: pionii negri nu sînt periculoși: 1) cînd se găsesc pe cîmpuri de aceeași culoare cu nebunul propriu, deoarece atunci regele alb poate să-i oprească ușor, de exemplu: 36...f2 37.Td1 e4 38.Rc2 Nf4 39.Tf1 și 40. Rd1; 2) cînd turnul reușește să-i atace din spate, însă fără să piardă timp, de exemplu: 36...e4 37.Tf5 Ng3 38.g5 e3 39.T:f3 e2 40.Te3.

36. . .		**e5-e4**
37.	**Td5-f5**	**Nc7-g3**
38.	**g4-g5**	**Rc8-d7**
39.	**g5-g6**	**Rd7-e6**
40.	**g6-g7**	**Re6:f5**
41.	**g7-g8D**	**Ng3-f4**
42.	**Dg8-f7+**	**Rf5-g4**

La 42...Re5 cîștigă rapid 43.c4.

43.	**Df7-g6+**	**Nf4-g5**
44.	**Dg6:e4+**	**Rg4-g3**
45.	**De4-g6**	**Rg3-g4**
46.	**Dg6:b6**	Negrul cedează.

Nr. 79. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — MUFFANG

Prima partidă a meciului, Paris, 1923

1.	**d2-d4**	**d7-d5**
2.	**c2-c4**	**e7-e6**
3.	**Cg1-f3**	**c7-c5**
4.	**c4:d5**	**e6:d5**
5.	**g2-g3**	**Cb8-c6**
6.	**Nf1-g2**	**Cg8-f6**
7.	**0—0**	**Nc8-e6**

Dacă 7...Ne7 albul poate să aleagă între continuarea din partidă și sistemul 8.dc N:c5 9.Cbd2 urmate de 10.Cb3.

8.	**Cb1-c3**	**Nf8-e7**
9.	**d4:c5**	**Ne7:c5**
10.	**Cc3-a4!**	. . .

Această continuare folosită de Reti împotriva lui Tarrasch (Pistyan, 1922) are ca scop ocuparea definitivă a punctului d4, foarte important în această variantă: prin aceasta se întărește considerabil atacul Schlechter-Rubinstein.

10. . .		**Nc5-e7**
11.	**Nc1-e3**	**0—0**

In partida împotriva lui Reti, Tarrasch a continuat cu 11...b6, însă după 12.Cd4 C:d4 13.N:d4 Dd7 14.Cc3 Tad8 15.Db3 0-0 16. Tfd1 albul a obținut un avantaj evident.

12. Ca4-c5 . . .

Mutarea aceasta este suficientă pentru obținerea unui mic avantaj, dar se poate ca după mutarea prealabilă 12.Cd4 avantajul albului să fi fost mai mare.

12. . . **Cf6-e4!**

Relativ cel mai bine, deoarece nu se poate juca 13.C:b7 din cauza 13...Dc7.

Schimburile următoare micşorează şansele de cîştig ale albului, care constau numai în slăbiciunea pionilor centrali ai adversarului şi în mica superioritate a nebunului faţă de cal, obişnuită în poziţii de acest tip, în care nu există pioni blocaţi.

13.	**Cc5:e6**	**f7:e6**
14.	**Cf3-d4**	**Cc6:d4**
15.	**Ne3:d4**	. . .

Aici avantajul perechii de nebuni nu prezintă însemnătate, deoarece după mutarea Nf6 a negrului, albul nu poate evita schimbul nebunilor de cîmpuri negre.

15.	. .	**Ce4-d6**
16.	**Dd1-b3!**	. . .

Ameninţă 17. e4.

16.	. .	**Ne7-f6**
17.	**Ta1-d1**	**Nf6:d4**
18.	**Td1:d4**	**Dd8-f6**
19.	**e2-e3!**	. . .

Pregăteşte mutarea 20.Tf4! care, jucată imediat, n-ar fi fost atît de tare din cauza 19...De5.

19.	. .	**Ta8-c8**
20.	**Td4-f4!**	**Df6-e7**

Slăbiciunea pionilor negri d5 şi e6 se face resimţită în măsură mai mare datorită faptului că nebunul g2 domină cîmpurile albe. Mutarea naturală 20...De5 ar fi fost slabă din cauza răspunsului subtil 21.Da4!, după care pionul a7 este atacat şi se ameninţă pătrunderea neplăcută a damei pe cîmpul d7.

21.	**Tf4:f8+**	**Rg8:f8**

Din nou cea mai bună mutare. Dacă 21...D:f8, atunci 22.e4! iar dacă 21...T:f8, atunci 22.Tc1 Tc8 23.T:c8+ C:c8 24.e4! şi nebunul alb intră cu multă forţă în joc.

22.	**Tf1-d1**	**Rf8-g8**

Readucerea regelui la g8 preîntîmpină ameninţarea 23.Dd3 şi 24.e4. Totuşi, această mutare oferă albului posibilitatea de a cîştiga un pion printr-o manevră ascunsă. Mai bine era 22...a6.

23.	**Db3-a3!**	. . .

După această mutare negrul nu mai are apărare împotriva dublei ameninţări 24.D:a7 şi 24.e4!

23...		**Tc8-c2**

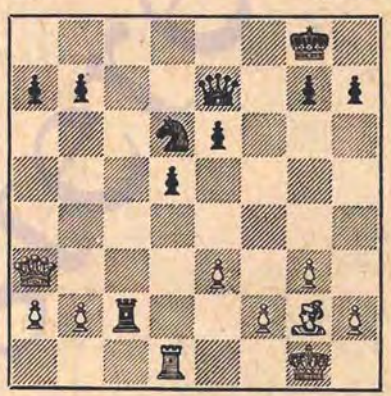

24.	**e3-e4!**	. . .

Atacă centrul şi permite damei să participe la apărarea flancului regelui, deoarece după D:a7 cîmpul f2 va fi apărat.

24...		**De7-f8**
25.	**Da3:a7**	**Cd6-b5**

Negrul speră să obţină un pion liber la d4, însă realizarea acestui plan obligă la pasivitate figurile negre; albul foloseşte această împrejurare pentru a încheia partida printr-un atac direct. De altfel, este îndoielnic dacă negrul putea întreprinde altceva, de exemplu: 25...C:e4 26. N:e4 de 27.Db6! Sau 25... de 26.Db6 Tc6 27.Db4 — în ambele cazuri cu cîştig uşor pentru alb.

26.	**Da7-b6**	**d5-d4**

Amenințînd mat în două mutări.

27. Td1-f1!	Df8-c5
28. Db6:e6+	Rg8-f8
29. e4-e5!	. . .

Permite nebunului g2 să participe decisiv la luptă.

29...	Dc5-c8
30. De6-b6	Tc2:b2
31. Ng2-d5!	. . .

Nu însă 31.a4 din cauza 31...Dc7. Acum albul amenință să joace 32.a4 Dc7 33.De6!

31...	Dc8-d7
32. Nd5-c4	Tb2-b4
33. Db6-c5+	Dd7-e7
34. Dc5-c8+	De7-e8
35. Dc8-f5+	Rf8-e7
36. Df5-e6+	Re7-f8

Dacă 36...Rd8, atunci 37.Db6+ Rc8 38.Dc5+ cîștigînd turnul.

37. De6-g8+	Rf8-e7
38. Dg8:g7+	Re7-d8
39. Dg7:b7!	De8:e5
40. Tf1-c1	Negrul cedează.

Nr. 80. APĂRAREA FRANCEZĂ

MUFFANG — ALEHIN

A 2-a partidă a meciului, Paris, 1923

1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d4	d7-d5
3. e4-e5	. . .

Mutarea lui Steinitz, care duce la un joc complicat dar nu defavorabil negrului.

3...	c7-c5
4. c2-c3	Cb8-c6
5. Cg1-f3	f7-f6

Într-o poziție analoagă, Lasker a jucat împotriva lui Tarrasch 5...f5 (Petersburg, 1914). Mutarea mai riscantă din partidă crează tensiune în centru, ceea ce îl obligă pe adversar să joace foarte exact.

6. Nf1-d3	Nc8-d7

Mai prudent ar fi fost 6...Dc7 7.Nf4 Db6! deoarece după mutarea din partidă albul ar fi putut provoca complicații, la fel de periculoase pentru ambele părți prin 7.Cg5?!, de exemplu: 7...f5 8.g4! cd 9.gf C:e5 10.fe Nc6 11.cd C:d3+ 12.D:d3 Df6 13. 0—0 Ch6, urmat de 14...0—0—0 și, cu toate că albul are un pion în plus, șansele pot fi considerate aproximativ egale din cauza poziției slăbite a regelui alb.

7. Dd1-c2	. . .

Dama albă nu va putea să-și păstreze poziția pe coloana „e". Este inutil să se piardă timp pentru a provoca o mutare pe care negrul ar fi făcut-o din proprie inițiativă pentru a scăpa de amenințarea neplăcută Cg5. Era mai bine să fi jucat imediat 7.De2.

7...	f6-f5
8. g2-g4	. . .

Foarte energic... însă deschiderea coloanei „g" nu este favorabilă albului, ci negrului.

8...	g7-g6
9. g4:f5	g6:f5
10. d4:c5	. . .

Cel mai bine. Albul trebuie să prevîntîmpine amenințarea sacrificiului de cal pentru pion, care duce la deschiderea coloanei „c" și la slăbirea cîmpului d4.

10...	Nf8:c5
11. Dc2-e2	. . .

Albul amenință să înceapă prin 12. Cg5 acțiuni ofensive pe flancul regelui, însă prin mutarea următoare negrul împiedică această intenție.

11...	Dd8-c7!
12. Cb1-d2	Cg8-e7
13. Cd2-b3	Nc5-b6
14. Cb3-d4	. . .

Albul n-ar fi trebuit să joace această mutare înainte de a-şi fi dezvoltat nebunul de cîmpuri negre. Atunci, în cazul schimbului la d4, albul ar fi putut să ocupe coloana „c". Mai bine ar fi fost 14.Ng5 0—0—0 15.Nf6 Thg8 16.Cbd4 N:d4 17.cd Tde8 18. Tc1 Tb8 cu un foarte mic avantaj pentru negru, în timp ce după mutarea din partidă negrul obţine repede o poziţie cîştigătoare.

14...	**Nb6:d4!**
15. c3:d4	**Dc7-b6**
16. De2-e3	. . .

Dacă 16.Ne3, răspunsul 16... Cb4 ar fi fost mai neplăcut.

16...	**Cc6-b4**
17. Nd3-b1	**Ta8-c8**
18. Nc1-d2	. . .

In timp ce poziţia regelui negru este suficient de apărată, regele alb este expus unor ameninţări serioase. Albul ar fi trebuit să facă rocada, ceea ce i-ar fi dat oarecari şanse de apărare.

18...	**Cb4-c2+**
19. Nb1:c2	**Db6:b2!**

Pătrunderea damei în lagărul adversarului ar fi trebuit să ducă la un sfîrşit rapid.

20. Ta1-b1	**Db2:c2**
21. Tb1:b7	**Dc2:a2**

Această luare inutilă îngreunează cîştigul deoarece permite albului să-şi ducă regele la adăpost. Corect era 21...Tg8!, împiedicînd rocada, după care negrul ar fi cîştigat uşor, de exemplu: 22.Db3 De4+ 23.De3 f4 24. De2 a6!! şi albul nu mai are apărare împotriva ameninţării 25...Nb5.

22. 0—0	**Th8-g8+**
23. Rg1-h1	**Da2-c2!**

Negrului, pentru a păstra un mic avantaj poziţional, nu-i mai rămîne nimic altceva decît să provoace schimbul damelor la e4. Toate încercările de a folosi avantajul material s-ar fi soldat cu avantaj pentru adversar, de exemplu:

I. 23...Da6 24.Tfb1 Tc1+ 25. T:c1 (25.N:c1? Df1+) 25...D:b7 26.Dh6 cu atac puternic pentru alb;

II. 23...f4 24.D:f4 Tf8 25.De3 T:f3 26.D:f3 D:d2 27.Dh5+ Rd8 28.Df7! Dh6 29.Tg1 şi albul trebuie să cîştige.

24. Cf3-g5	. . .

Această manevră nu face decît să contribuie la îmbunătăţirea poziţiei negrului, deoarece la g7, turnul apără mai bine decît la g8.

Ceva mai tare ar fi fost direct 25 T:a7 deşi şi în acest caz poziţia negrului după 25...De4 este preferabilă.

24...	**Tg8-g7**
25. Tb7:a7	**h7-h6!**
26. Cg5-f3	. . .

Retragerea calului este forţată deoarece dacă 26.Tc1 f4! 27.T:c2 (Sau 27.D:f4 hg) 27...fe 28.T:c8+ C:c8 albul ar avea trei figuri atacate.

26...	**f5-f4!**

Prima mutare a atacului decisiv. Nu merge 27.D:f4 din cauza 27...Dd3! după care urmează Tf7.

27. De3-e2	**Dc2-e4!**
28. De2-d1	. . .

Dacă 28.Te1, atunci 28...D:e2 29. T:e2 Nb5 30.Te1 Nd3 urmat de Ne4 şi negrul are poziţie de cîştig.

28...	**Ce7-c6**
29. Tf1-e1	. . .

Partida nu mai poate fi salvată. De exemplu: 29.Ta4 C:e5!, sau 29. Ta3 C:d4 30.Te1 C:f3! 31.T:e4 de 32. T:f3 ef 33.N:f4 Tg4 34.Ng3 (Sau 34. Dd2 Tb8!) 34...Tgc4.

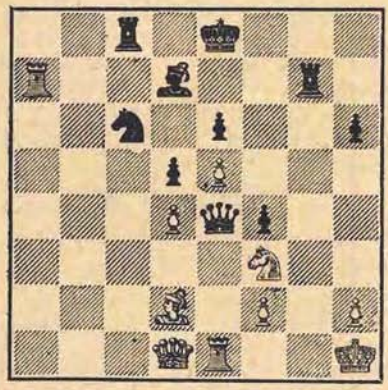

29. . .	Cc6:a7!

Acest sacrificiu de damă, care constituie o consecință logică a mutărilor precedente, permite nebunului să participe decisiv la atacul împotriva regelui advers.

30. Te1:e4	d5:e4
31. Cf3-h4	e4-e3!

Iată miezul combinației! Calul alb intră acum într-o legătură fără speranță și cîștigarea lui nu mai este decît o problemă de timp.

32. Dd1-h5+	Re8-f8
33. f2:e3	f4:e3
34. Nd2:e3	. . .

Sau 34. Df3+ Rg8 35. D:e3 Nc6+ 36. Cf3 Tf8 și negrul cîștigă.

34. . .	Nd7-c6+
35. Ch4-f3	Rf8-g8

Și mai simplu ar fi fost 35...Tb8 36.h4 Tb3 însă nici mutarea din partidă nu e slabă.

36. Dh5-h3!	Nc6-d5
37. Ne3:h6	Tg7-g6
38. Dh3-h5	Nd5-e4!
39. Nh6-g5	Tc8-c3
40. Rh1-g1	Tc3:f3
41 Dh5-g4	Ca7-b5!
42. h2-h4	. . .

E clar că 42.D:e4 ar fi dus la mat în trei mutări.

42. . .	Cb5-c3
43. Rg1-h2	Tf3-f2+
44. Rh2-h3	Ne4-f5

Albul cedează.

Nr. 81. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — MUFFANG

Turneul de la Margate, 1923

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e6
3. Cg1-f3	Cg8-f6
4. Cb1-c3	Nf8-e7
5. Nc1-g5	Cb8-d7
6. e2-e3	0—0
7. Ta1-c1	c7-c6
8. Dd1-c2	d5:c4

Această mutare (în legătură cu manevra următoare) a fost folosită în repetate rînduri de către Capablanca, între alții și împotriva mea, la turneul de la Londra din 1922. Deși această variantă nu este rea, ea însă, fără discuție, nu este cea mai bună, deoarece negrul are numeroase alte procedee de apărare mai active care în desfășurarea luptei îi pot da șanse de cîștig.

Iată continuarea partidei mele cu Capablanca: 9.N:c4 Cd5 10.N:e7 D:e7 11.0—0 C:c3 12.D:c3 b6 13.Dd3. In această poziție albul putea să aleagă între cîteva continuări care i-ar fi dat un joc excelent; negrul putea să spere cel mult la remiză. Partida a continuat astfel: 13...c5 14.Na6 N:a6 15 D:a6 cd 16.C:d4 Cc5 17.Db5 și albul mai păstrează încă un mic avantaj datorită slăbiciunii cîmpului c6, deși acest avantaj este insuficient pentru cîștig.

9. Nf1:c4	Cf6-d5
10. Cc3-e4	. . .

Această continuare, care este îndoielnică și în varianta cu mutarea 8.

Nd3, poate fi recomandată cu atît mai puțin atunci cînd dama albă se găsește la c2. Singura mutare corectă este aci 10.N:e7 urmată de 11.0—0.

10. . . Dd8-a5+!
11. Re1-e2 ...

Aici poziția regelui alb nu este lipsită de primejdii, dar mutarea 11.Rf1 ar fi închis turnul.

11. . . Tf8-e8

O serioasă pierdere de timp, care permite albului să obțină avantaj. Corect era 11...f6! 12.Nh4 C7b6!, forțînd schimbul nebunului c4, deoarece 13.Nb3 este evident mai slab din cauza 13...Cb4 cu amenințarea Da6+. Prin această manevră negrul ar fi putut obține cel puțin joc egal, ceea ce demonstrează lipsa de temei a mutării 10. Ce4.

12. Th1-d1! Cd7-b6
13. Nc4-b3 Da5-b5+

Acum 13...Cb4 nu mai creează nici un fel de neajunsuri albului din cauza 14.Db1 Db5+ 15.Re1.

14. Dc2-d3 . . .

Schimbul damelor este forțat, însă e în avantajul albului, deoarece ei trebuia să țină seama mereu de amenințările damei negre.

14. . . Db5:d3+
15. Td1:d3 Ne7:g5

Retragerea nebunului la f8 ar fi preîntîmpinat pătrunderea calului alb la d6, însă poziția negrului ar fi rămas stînjenită.

16. Cf3:g5 Cd5-f6
17. Ce4-d6 Te8-e7
18. e3-e4 h7-h6
19. Cg5-f3 Ta8-b8

Cu scopul de a scoate nebunul și apoi de a alunga calul d6 cu mana vra Cb6-c8. Pentru a-și menține avantajul, albul trebuie să joace foarte energic.

20. g2-g4! . . .

Acest sacrificiu de pion forțează pe negru să renunțe la planul său, deoarece dacă acum 20..Nd7, atunci 21.g5 hg 22. C:g5 Cc8 23.Ce4 cu mare avantaj pentru alb.

Relativ cea mai bună continuare pentru negru era 20...Td7 21.e5 Cd5 22.Rd2! urmat de 23.h4 și 24.g5 deși și aceasta este în favoarea albului.

20. . . Cf6:g4

Luarea pionului este o imprudență deoarece coloana care se deschide și pe care albul o va folosi pentru atac, constituie un preț prea mare pentru un cîștig atît de mic.

21. Tc1-g1 Cg4-f6
22. Cf3-e5! . . .

Amenințînd, în cazul în care negrul joacă 22...Nd7, să cîștige prin 23.Tf3 Rf8 24.Ce:f7! T:f7 25.C:f7 R:f7 26.e5.

22. . . Cb6-d7

In fond, această mutare nu este o greșeală. Insă într-o poziție atît de

grea, orice mutare a negrului produce impresia greşelii.

23. Ce5:f7! . . .

Recîştigă pionul pierdut, cu atac puternic.

23. . . **Cf6-h5**

Dacă 23... T:f7, atunci cîştigă 24. N:e6.

24. Td3-f3 **Rg8-h7**
25. e4-e5! . . .

Ameninţă 26.Nc2+ urmat de 27 C:h6+.

25. . . **Cd7-f8**
26. Cf7:h6! **b7-b6**

Apără indirect calul f8 împotriva ameninţării Na6+.

27. Ch6-f7 **Rh7-g8**
28. Re2-e3 . . .

Acum ameninţă mutarea 29.Th3.

28. . . **g7-g6**
29. Nb3-c2 **Rg8-g7**
30. Tg1-g5 . . .

După această mutare, negrul nu are apărare împotriva ameninţării 31. T:h5! urmată de 32. Tg3+.
Negrul cedează.

Nr. 82. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — **RUBINSTEIN**

Turneul de la Karlsbad, 1923

1. d2-d4 **d7-d5**
2. c2-c4 **e7-e6**
3. Cg1-f3 **Cg8-f6**
4. Cb1-c3 **Nf8-e7**
5. Nc1-g5 **Cb8-d7**
6. e2-e3 **0—0**
7. Ta1-c1 **c7-c6**
8. Dd1-c2 . . .

Ca răspuns la această mutare negrul poate continua simplu: 8...Ce4 9.N:e7 D:e7 10.Nd3 (Dacă după schimbul cailor albul ia pionul e4, el pierde pionul b2) 10...C:c3 cu o poziţie care se poate apăra foarte bine. Dar şi în afară de 8...Ce4 negrul are cel puţin încă patru răspunsuri acceptabile: 8...dc, 8...c5, 8...Te8, şi, în sfîrşit, mutarea folosită în partidă.

8. . . **a7-a6!**

După părerea mea, această mutare este mai bună decît 8...h6, la care albul poate răspunde avantajos 9.Nf4, de exemplu: 9...Te8 (Dacă 9...Ce4, atunci 10.Nd3! f5 11.h4 şi apoi g2-g3 şi Ce5 cu avantaj pentru alb, nu însă 10.C:e4 de 11.D:e4 Nb4+ 12.Cd2 Da5 13.Dc2 e5! 14.de Cc5 cu atac puternic pentru negru) 10.Nd3 dc 11.N:c4 b5 12.Nd3 a6 13.a4!

Partida Alehin-Teichman (Karlsbad, 1923) a continuat astfel: 13...Nb7 14.0—0 Tac8 15.Db3 Db5 16.Ce5 Td8 17.Cg6! Nf8 18.C:f8 C:f8 19. Ce4 C:e4 20. N:e4 Cd7 21.Nd6! Cf6 22. Nc5 Dc7 23. Nf3 a5 şi albul jucînd, de exemplu, 24.Tfe1 sau 24. Tc2 în loc să ia pionul sacrificat, ceea ce a atras după sine remiza, ar fi păstrat o poziţie de cîştig.

Continuarea 8...c5 duce la izolarea pionului alb „d", însă permite albului un atac destul de periculos asupra poziţiei regelui negru. Jocul în această variantă este încurcat şi dificil iar şansele sînt aproape egale.

In ceea ce priveşte mutările 8..Te8 şi 8...dc — vezi partidele Nr. 70 şi 81.

9. a2-a4 . . .

Deoarece într-o variantă asemănătoare cîştigasem în ajun cu negrele împotriva lui Grünfeld, care a continuat aci cu 9.a3 (vezi partida Nr. 83) n-am vrut să lupt cu albele împotriva unei apărări pe care o consideram şi o consider cea mai bună. Iată de ce mi-am oprit alegerea asupra mutării 9.a4, pe care de altfel, însuşi

Rubinstein a ales-o cu albele împotriva mea, deşi fără succes, la turneul de la Hastings, din 1922. Partida a continuat: 8...h6 9.Nh4 a6 10.a4 c5 11.Nd3 cd 12. ed dc 13.N:c4 Cb6 14.Na2 Cbd5 15.Nb1 Cb4 16.De2 Nd7 17.0—0 Nc6 18.Tfd1 Tac8 19.Ce5 Cfd5 20.Ng3 Ng5 21.f4! Nh4 22.C:c6 T:c6 23. C:d5 T:c1 24.T:c1 C:d5 25.De4 g6 26. N:h4 D:h4 27.f5? Dg5! şi negrul a cîştigat.

Jucînd 9.a4, albul nu poate spera să obţină avantaj, deoarece negrul poate răspunde cu 9...Ce4! cu şi mai multă forţă decît la mutarea precedentă, deoarece acum flancul damei albului este oarecum slăbit. Rubinstein însă spera să folosească această slăbire într-un alt mod.

9. . . Tf8-e8

La 9...h6 albul ar fi răspuns avantajos cu 10. Nf4.

10. Nf1-d3 d5:c4
11. Nd3:c4 Cf6-d5

Ideea negrului e clară. El îmbină noul sistem de apărare (a7-a6) cu cel vechi (d5:c4 şi Cd5), sperînd să folosească astfel slăbiciunea punctului b4 apărută după a2-a4.

12. Ng5-f4! . . .

La rîndul său şi albul părăseşte căile cunoscute. Mutarea din partidă este tare din următoarele considerente:

1) dacă 12...C:f4 13.ef, turnul la e8 stă mai slab decît la f8, unde ar fi apărat punctul f7;

2) manevra Cd7-b6-d5 n-ar fi fost eficace aici deoarece dama albă se găseşte la c2 şi nu la d1, iar albul, ca răspuns la 13...Cb6 va putea cîştiga un tempo prin 14.Nd3, atacînd pionul h7.

In afară de aceasta, datorită mutării a2-a4 (puţin avantajoasă din alte puncte de vedere) albul va putea aduce nebunul prin a2 la b1.

Din cele arătate rezultă clar că după schimbul nebunului f4 realizat de negru, jocul albului e ceva mai bun.

12. . . Cd5:f4
13. e3:f4 c6-c5

Această mutare care contravine principiului fundamental — de a nu deschide linii noi pentru un adversar mai bine dezvoltat — este provocată de dorinţa negrului de a îndrepta pionul f4 care îl stînjeneşte.

14. d4:c5 . . .

Forţat, deoarece dacă 14. 0—0, atunci 14...cd urmat de Cb6.

14. . . Dd8-c7

Consecinţa logică a mutării precedente. Dacă acum 15. g3, atunci 15...Dc6 16. Ne2 e5! şi negrul îşi eliberează definitiv jocul.

15. 0—0! Dc7:f4

Luarea la c5 ar fi fost de asemenea insuficientă pentru egalare, de exemplu 15...N:c5 16.Nd3 Cf6 17.Ce4!, sau 15...C:c5 16.Ce5.

16. Cc3-e4! . . .

Acest sacrificiu de pion constituie pentru alb singurul mijloc de a păstra iniţiativa. Incercarea de a apăra pionul c5 cu mutarea b2-b4 ar fi fost infructuoasă, deoarece pionul b4 nu poate fi susţinut de pionul „a", de exemplu: 16. Ce2 Dh6 17. b4 a5!

16. . . Cd7:c5

Dacă 16...N:c5, atunci 17.Ceg5! g6 (forţat, deoarece la 17...Cf8 cîştigă mutarea 18.Nd3) 18.Tfe1! Cf6 19.g3 Dd6 20.Ted1 De7 21.Ce5! şi albul are atac foarte puternic.

Mutarea din partidă duce la simplificare şi lasă negrului unele şanse de salvare.

17. Ce4:c5 Ne7:c5
18. Nc4-d3 b7-b6

Dacă 18...Nd6, atunci 19.N:h7+ urmat de Tfd1 cu amenințarea Td4.

19. Nd3:h7+ Rg8-h8

Tocmai această mutare aparent naturală (și în nici un caz mutarea următoare, cum presupuneau majoritatea comentatorilor) constituie greșeala decisivă.

După 19...Rf8! poziția regelui nu este atît de periculoasă și albului, cu tot avantajul său pozițional, nu i-ar fi fost de loc ușor să obțină cîștigul.

20. Nh7-e4 Ta8-a7

Mai bine era 20...Tb8, deși în acest caz, albul după 21. g3, ar fi obținut avantaj decisiv, de exemplu:

I. 21...Df6 22.b4 Nd6 (Altfel 23. Dc7!) 23. Tfd1 De7 24.Nc6 Td8 25 Td4 g6 26.Dd2! Rg7 27.Td1;

II. 21...Dd6 22.Tfd1 De7 23.Ce5 Dc7 24. Dc3! a5 25.Cc6 și apoi 26.Df3.

21. b2-b4! . . .

Din acest moment și pînă la sfîrșitul partidei, negrul nu mai are timp să respire. E clar că nu se poate lua pionul b4 din cauza 22.D:c8!

21. . . Nc5-f8

Mutare forțată.

22. Dc2-c6 . . .

Atacînd turnul și pionul „b". Răspunsul negrului constituie singurul mijloc de a para temporar această dublă amenințare.

22. . . Ta7-d7
23. g2-g3! Df4-h8

O altă posibilitate era mutarea 23...Dd6 după care albul ar fi putut cîștiga prin două mijloace:

I. 24.Tfd1 D:d1+ (Sau 24...D:c6 25.N:c6 T:d1+ 26. T:d1 Te7 27.Td8) 25.T:d1 T:d1+ 26.Rg2 Nd7 27.D:b6 N:a4 28.D:a6 Nd7 29.Cg5 Rg8 30.De2;

II. 24. Dc4 Rg8 (Sau 24...De7 25. Ce5! Td6 26. Ng6!) 25. Nc6 Tc7 26. Tfd1 De7 27. Dd3!

24. Cf3-g5! . . .

Cu amenințarea 25. C:f7+!

24. . . Te8-d8

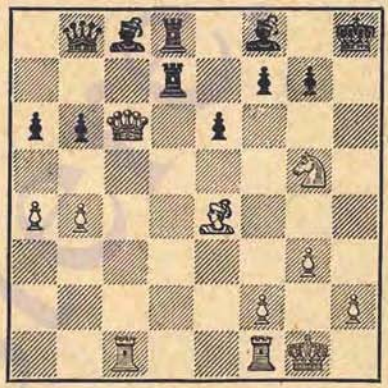

25. Ne4-g6! ...

Lovitura decisivă. Dacă negrul ia nebunul este făcut mat: 26. De4! N:b4 27. Dh4+ Rg8 28. Dh7+ Rf8 29. Dh8+ Re7 30. D:g7+ Re8 31. Dg8+ Nf8 32. D:g6+ Re7 33. D:e6 mat.

Variante asemănătoare survin după 25... Nb7 26. Dc4! Deci negrul este forțat să dea înapoi calitatea, după care nu mai are nici o speranță.

25. . . Db8-e5
26. Cg5:f7+ Td7:f7
27. Ng6:f7 De5-f5
28. Tf1-d1! Td8:d1+
29. Tc1:d1 Df5:f7
30. Dc6:c8 Rh8-h7
31. Dc8:a6 Df7-f3
32. Da6-d3+! Negrul cedează

Partida a fost distinsă cu un premiu de frumusețe.

Nr. 83. GAMBITUL DAMEI

GRÜNFELD **ALEHIN**

Turneul de la Karlsbad, 1923

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**d7-d5**
4. Nc1-g5	**Nf8-e7**
5. Cg1-f3	**Cb8-d7**
6. e2-e3	**0—0**
7. Ta1-c1	**c7-c6**
8. Dd1-c2	**a7-a6!**
9. a2-a3	**. . .**

E posibil ca aceasta să fie cea mai bună continuare. Dar aceasta demonstrează numai că întregul sistem de joc al albului şi în special mutarea 8.Dc2, duce numai la joc egal.

9. . . h7-h6

Această mutare nu poate fi făcută înainte ca negrul să fi ales definitiv între cele două sisteme de apărare: 1) d5:c4 urmat de b7-b5 şi c6-c5 sau 2) d5:c4 şi Cd5.

Mutarea h7-h6 are avantajul de a slăbi atacul asupra cîmpului h7 cu aducerea nebunului f1 pe cîmpul b1; ea este însă insuficientă în cazul apărării d5:c4 şi Cd5, deoarece permite albului să aducă nebunul g5 la g3, evitînd schimbul care ar uşura apărarea negrului.

10. Ng5-h4 Tf8-e8!

O îmbunătăţire simţitoare a sistemului de apărare. Dacă s-ar fi jucat direct 10...dc 11.N:c4 b5, atunci după 12.Na2 Nb7 13.Nb1 Tfe8 14.Ce5 ! Cf8 15. 0—0 poziţia albului ar fi fost mult mai bună.

Mutarea din partidă, parînd din timp ameninţarea de mat la h7, cîştigă un tempo important pentru eliberarea ulterioară a jocului negrului prin c6-c5!

11. Nf1-d3 . . .

Albul ar fi putut juca 11.h3 pentru a nu pierde un tempo deoarece, oricum, negrul nu are nimic mai bun decît să ia la c4. Totuşi nu e limpede dacă mutarea 11.h3 va fi utilă sau dăunătoare pentru alb.

11. . .	**d5:c4**
12. Nd3:c4	**b7-b5**
13. Nc4-a2	**c6-c5**

Mutarea de eliberare!

14. Tc1-d1 . . .

La 14.dc negrul ar fi răspuns cu 14...C:c5 şi dacă 15. Nb1, atunci 15... Nb7! deoarece varianta 16.N:f6 N:f6 17.Dh7+ Rf8 18.C:b5 ab 19.T:c5 N:b2 ar fi fost absolut în favoarea lui. Dar şi după mutarea din partidă, negrul preia treptat iniţiativa.

Ceva mai bine era 14.0—0 cd (Merită atenţie şi 14...Db6) 15.ed, cum au jucat în acelaşi turneu Reti şi Grünfeld împotriva lui Teichman.

Partida Grünfeld-Teichman a continuat: 15...Nb7 16. Tfd1 Db6 17. Ce5 şi acum negrul, în locul mutării pasive 17...Cf8 ar fi putut, cu ajutorul unei combinaţii frumoase, să obţină un mic avantaj poziţional: 17...C:e5! 18. de Dc6! 19.f3 Cg4! 20.Cd5! (Albul nu are nimic mai bun deoarece 20.N:e7 se respinge cu 20...Db6+) 20...ed 21. D:c6 N:c6 22. fg (Nu merge 22. N:e7 C:e5 23.Nd6 Cc4) 22...N:h4 23.T:c6 T:e5 24.b4! (Dacă 24.N:d5, atunci 24... Tad8) 24...Nf6 (g5) 25.T:d5 Te1+ urmat de 26... Tae8.

Această variantă arată încă o dată insuficienţa sistemului 8.Dc2 urmat de 9.a3.

14. . . c5:d4

Cel mai simplu, deoarece după îndepărtarea turnului alb de pe coloana „c", negrului îi este greu să-şi închipuie că albul ar putea lansa un atac pe flancul damei.

15. Cf3:d4 . . .

Albul a sperat că va putea obține victoria prin sacrificarea calității la d7.

15. . . Dd8-b6
16. Na2-b1 . . .

Probabil că albul avea intenția să răspundă la 16...Nb7 cu 17.Cd:b5 ab 18.T:d7 cu atac cîștigător.

16. . . Nc8-b7!

Negrul face totuși această mutare, deoarece 17.Cd:b5 este răsturnată prin 17...Dc6!! 18. Cd4 (forțat) 18... D:g2 cu contraatac puternic.

Astfel, negrul a reușit să-și încheie dezvoltarea și albului nu-i rămîne nimic mai bun decît să facă rocada, convins de insuccesul planului său.

17. 0—0 Ta8-c8
18. Dc2-d2 . . .

Parează dubla amenințare Ne4 sau Ce4. Mai rău era 18.De2 din cauza 18...N:a3 19.Cc:b5 Nb4! și negrul cîștigă un pion.

18. . . Cd7-e5!

Calul tinde spre c4, pentru a fixa slăbiciunea flancului damei, creată prin mutarea 9.a3.

19. Nh4:f6 . . .

Albul vrea să schimbe periculosul nebun b7. Manevrele sale următoare, subtil calculate, sînt însă insuficiente pentru egalarea jocului.

19. . . Ne7:f6
20. Dd2-c2 g7-g6

Această mutare a fost jucată nu pentru a para inutilul șah cu dama la h7, ci pentru a asigura un cîmp de retragere propriului nebun f6, a cărui acțiune pe diagonala mare se va arăta extrem de eficace.

21. Dc2-e2 Ce5-c4
22. Nb1-e4! . . .

Ajungînd într-o poziție mai slabă din punct de vedere strategic, Grünfeld caută să se salveze prin atacuri tactice. Provocînd mutarea g7-g6 el speră acum în varianta 22...C:a3 23. Df3! N:e4 24.C:e4 N:d4 25.e:d, care duce la cîștigarea calității.

22. . . Nf6-g7!

Însă cu această mutare simplă, care intră în planul său de joc, negrul își păstrează avantajul.

23. Ne4:b7 Db6:b7
24. Td1-c1 . . .

Amenințarea 24... C:a3 îl obligă pe alb să readucă turnul la vechiul loc.

24. . . e6-e5!

Înaintarea pionului „e" trebuie să dea calului negru un nou punct de sprijin la d3 care, pentru alb, este și mai neplăcut decît c4.

25. Cd4-b3 e5-e4

Reia amenințarea 26...C:a3.

26. Cb3-d4 Te8-d8!

Aceasta mărește eficacitatea aducerii următoare a calului la d3, deoarece el va mai fi apărat indirect și de turn.

27. Tf1-d1 Cc4-e5
28. Cc3-a2 . . .

După această mutare care îndepărtează calul din centrul evenimentelor, albul nu mai poate salva partida. Mai bine era 28.f3, la care negrul ar fi răspuns 28...ef 29.gf Cc4 cu șanse de atac pe ambele flancuri și cîștig probabil, însă după o luptă îndelungată și grea.

28. . . Ce5-d3
29. Tc1:c8 Db7:c8
30. f2-f3 . . .

Prea tîrziu! Însă albul nu mai avea o apărare satisfăcătoare. De exemplu,

dacă 30.Cc3 f5 31.f3, negrul cîştigă cu ajutorul aceleeaşi combinaţii ca şi în partidă: 31...T:d4! 32.ed N:d4+, 33.Rf1 Cf4 34.Dd2 Dc4+ 35.Ce2 e3! 36. De1 [1] N:b2 37. Td8+ Rf7 38.Dd1 N:a3! 39.Dd7+ Ne7 40.De8+ Rf6 41. Dh8+ Rg5 42. h4+ Rh5 43. g4+ fg 44. De5+ g5!! şi negrul cîştigă.

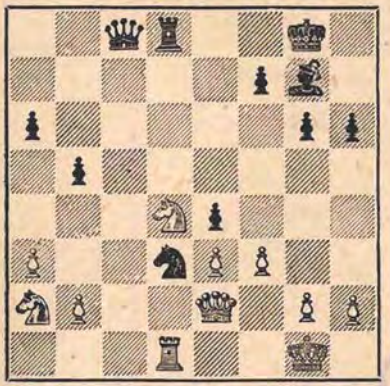

30. . .	**Td8:d4!**
31. f3:e4	**. . .**

Dacă 31.ed N:d4+ 32.Rf1 Cf4! 33. D:e4 (sau 33.Dd2 Dc4+ 34.Re1 e3!) atunci 33... Dc4+ 34.Re1 C:g2+ 35. Rd2 Ne3+ şi negrul cîştigă.

Neobservînd ideea ascunsă a combinaţiei, albul spera să se salveze cu mutarea din partidă.

31. . .	**Cd3-f4!**
32. e3:f4	**. . .**

Evident forţat.

32. . .	**Dc8-c4!!**

Cîştigă cel puţin o figură. Albul preferă însă un sfîrşit mai rapid.

33. De2:c4	**Td4:d1+**
34. Dc4-f1	**Ng7-d4+**

[1] Această variantă este greşită. Mutarea 36.b3! duce la cîştig pentru alb. — V.P.

Şi mat la mutarea următoare.

Partida a fost distinsă cu un premiu de frumuseţe.

Nr. 84. PARTIDA SPANIOLĂ

TARRASCH **ALEHIN**

Turneul de la Karlsbad, 1923

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**g7-g6**

Apărarea preferată a lui Pillsbury, cu care a debutat cu succes la Hastings (1895). Totuşi, teoria o consideră insuficientă şi nu fără temei.

Dacă am folosit-o în această partidă (bineînţeles pentru ultima oară), am făcut-o numai pentru că voiam să verific în practică o variantă indicată într-un manual. În afară de aceasta, dacă albul ar fi jucat 4.Cc3, voiam să experimentez inovaţia 4.. Cd4! prin care, după cît se pare, negrul obţine o deplină egalitate, deoarece albul nu poate juca de exemplu: 5.C:e5? Dg5, sau 5.C:d4 ed 6.Ce2? Dg5 7.C:d4 Ng7 8.d3 Dc5!

4. d2-d4!	**Cc6:d4**

Dacă 4...ed, atunci 5.Ng5 f6 6.Nf4, şi albul recîştigă rapid pionul cu o puternică poziţie de atac.

5. Cf3:d4	**e5:d4**
6. Dd1:d4	**Dd8-f6**
7. Dd4-d3	**. . .**

Fără îndoială că mutarea corectă este aci 7.e5 după care răspunsul 7...Db6 (recomandat de manual) este slab din cauza 8.D:b6! ab 9.Cc3 Ng7 10. Nf4 şi negrului îi este greu să-şi dezvolte flancul damei [1].

[1] Teoria modernă recomandă nu 8.D:b6, ci 8.Dd3 şi după 8...c6 9.Nc4 Da5+ 10.Cc3 D:e5+ 11.Ne3 d5 12.0—0—0 în schimbul pionului se obţine un atac puternic — V.P.

De asemenea, dacă 7...De7, albul poate provoca combinații foarte interesante și probabil favorabile prin 8.Cc3 c6 (Sau 8...Ng7 9. Cd5 ! D:e5+ 10.D:e5 N:e5 11.0—0 cu amenințarea Te1 și albul, în schimbul unui pion are atac bun) 9. Ce4 ! Ng7 ! (Dacă 9... cb, atunci 10.Cd6+ Rd8 11.Ne3 De6 12.0—0 cu atac cîștigător) 10. Cd6+ Rf8 11.Nf4 cb (Sau 11...fe 12.C:c8 T:c8 13.e6! D:e6+ 14.Ne2 și albul recîștigă pionul cu avantaj net poziționa!) 12.0—0 Ch6 13.N:h6 N:h6 14.f4 Ng7 15.Tae1 cu atac puternic.

Mutarea din partidă nu creează negrului nici un fel de dificultăți și îi permite chiar să preia inițiativa în curînd.

7. . .	Nf8-g7
8. Cb1-c3	c7-c6
9. Nb5-c4	Cg8-e7
10. Nc1-e3	. . .

Mai bine era 10.0—0, deoarece după mutarea din partidă negrul obligă pe adversar să retragă calul (pentru apărarea pionului b2) pe cîmpul d1, unde este sortit inactivității.

10. . .	b7-b5!
11. Nc4-b3	a7-a5
12. a2-a4	. . .

Ceva mai bine era 12.a3 deși și în acest caz mutarea 12...Na6 ar fi forțat retragerea calului, de exemplu: 13.Cd1 0—0! 14.0—0 (Dacă 14.D:d7, atunci 14...Tfd8 15.Dg4 a4 16.Na2 b4 17.ab a3 18.c3 ab 19.Tb1 D:c3+! 20. C:c3 N:c3+ 21.Nd2 T:d2 și negrul cîștigă) 14...d5! cu un joc mult mai bun.

Mutarea din partidă duce la blocada completă a flancului damei albe, ceea ce — strategic — echivalează cu pierderea. Pentru negru însă, realizarea tactică a avantajului s-a dovedit a fi legată de dificultăți serioase din cauza apărării iscusite a adversarului.

12. . .	b5-b4
13. Cc3-d1	. . .

Acum calul nu numai că este inactiv, ci stînjenește legătura turnurilor.

13. . .	0—0
14. 0—0	d7-d5!

Mult mai tare decît 14...Na6 15.Nc4 N:c4 16.D:c4 d5, după care albul ar fi putut evita deschiderea decisivă a coloanei „c" prin 17.Dd3.

15. e4:d5	Nc8-a6
16. Nb3-c4	Na6:c4
17. Dd3:c4	c6:d5
18. Dc4-d3	d5-d4!

Împiedică mutarea 19.c3; acum negrul începe un atac greu parabil asupra pionului c2.

19. Ne3-d2	Ta8-c8
20. Tf1-e1	. . .

Împiedică temporar mutarea 20... Df5.

20. . .	Tc8-c7
21. b2-b3	. . .

Albul spera să-și elibereze calul prost plasat și să-l aducă la c4, însă adversarul nu-i lasă timp pentru aceasta.

21. . .	Tf8-c8
22. Ta1-c1	Df6-f5!

E clar că albul nu poate schimba damele din cauza pierderii pionului „c". Mutarea turnului la e4 nu face însă decît să înlesnească pătrunderea calului negru la c3 și duce la schimbarea nebunului d2 — cea mai bună figură de apărare a albului.

23. Te1-e4	Ce7-d5
24. Cd1-b2	Cd5-c3
25. Nd2:c3	. . .

Forțat, deoarece dacă 25.T4e1, atunci 25...D:d3 26.C:d3 Ca2 cîștigînd un pion (Sau 26.cd Ce2+).

25. . .	Tc7:c3
26. Dd3-e2	Ng7-h6!

Ultima verigă în atacul asupra pionului, început cu mutarea 14...d5!

27. g2-g4 . . .

Nevăzînd altă soluție, albul începe un contraatac, a cărui respingere duce la poziții foarte interesante.

27. . .	**Df5-f6**
28. Te4-e8+	**Tc8:e8**
29. De2:e8+	**Rg8-g7**
30. Tc1-f1	**Tc3:c2**

În sfîrșit!

31. Cb2-d3	**Df6-f3!**

Această mutare (fără îndoială, cea mai grea din partidă) se bazează pe următoarele considerente: albul amenință să-și întărească poziția cu 32. De4 și 33.f4, după care negrului, din cauza poziției nefavorabile a nebunului său, i-ar fi fost foarte greu să obțină cîștigul. Pe de altă parte, finalul care rezultă după 31...De6 32. D:e6 fe 33.Td1! nu ar fi fost nici pe departe fără speranțe pentru alb, de exemplu: 33. ...Rf6 34.f4 g5 35.h4! Deci, negrul trebuie să împiedice manevra 32.De4 și 33.f4.

32. Cd3-e5 . . .

Luarea pionului d4 prin 32.De5+ Rg8 33.D:d4 n-ar fi făcut decît să înlesnească victoria negrului, de exemplu: 33...Td2 34.Ce5 (Sau 34.Dd8+ Nf8 35.Ce5 Df4! 36.Db8 Rg7 urmat de 37.Nd6 și negrul cîștigă) 34...D:b3 35.Da7 Dd5 și apoi 36... b3.

32. . .	**Df3-d5**
33. Ce5-d7	**. . .**

Cu amenințarea 34.Df3 mat.

33. . .	**Dd5-d6**
34. Tf1-d1	**. . .**

Împiedică înaintarea pionului și amenință 35.T:d4! Dar mutarea următoare a negrului parează toate amenințările.

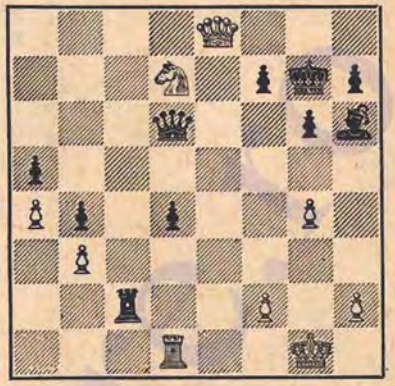

34. . .	**Nh6-e3!**

Albul este forțat să revină cu turnul la vechiul loc deoarece dacă 35.fe, atunci D:h2+, iar dacă 35.D:e3 de 36.T:d6 cîștigă 36...e2.

35. Td1-f1	**Ne3-g5**

Acum amenință 36...Ne7 și apoi 37...d3, ceea ce forțează schimbul damelor.

36. De8-e5+	**Dd6:e5**
37. Cd7:e5	**Ng5-f4**

Finalul este, desigur, cîștigat pentru negru, însă necesită un joc exact.

38. Ce5-c4	**d4-d3**
39. Tf1-d1	**Tc2-c3!**

Nu merge 40... d2 din cauza 41.Rf1 și pionul liber al negrului este vizibil slăbit.

40. Cc4:a5	**Rg7-f6!**

E mult mai importantă aducerea fără întîrziere a regelui în centru decît recîștigarea imediată a pionului prin 40...Nc7. Afară de aceasta, calul albului nu se va afla veșnic la a5.

41. h2-h4	**Rf6-e5**
42. Rg1-g2	**Re5-d4**
43. Rg2-f3	**Nf4-c7**

44.	Ca5-c4	Tc3:b3
45.	Cc4-e3	Tb3-c3
46.	Td1-b1	Nc7-a5
47.	Ce3-d1	Tc3-a3
48.	Cd1-e3	Ta3:a4
49.	g4-g5	Ta4-a3
50.	Tb1-g1	b4-b3
51.	Tg1-g4+	Rd4-c5
52.	Tg4-c4+	Rc5-b5
53.	Tc4-c8	Ta3-a1!

Negrul evită ultima cursă: 53...b2 54.Tb8+ Nb6 55. T:b6+ urmat de 56.Cc4+ şi 57.C:a3.

54.	Tc8-b8+	Na5-b6!

Dacă acum 55.Cd5, atunci 55... d2! Albul cedează.

Nr. 85. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — MAROCZY

Turneul de la Karlsbad, 1923

1.	d2-d4	Cg8-f6
2.	c2-c4	e7-e6
3.	Cg1-f3	d7-d5
4.	Cb1-c3	Nf8-e7
5.	Nc1-g5	0—0
6.	e2-e3	Cf6-e4

O apărare folosită de cîteva ori de Lasker, iar mai tîrziu de Capablanca, în meciurile lor împotriva lui Marshall. Fără îndoială că ea nu este mai slabă decît alte apărări şi are avantajul că simplifică jocul, fără să creeze slăbiciuni în dispozitivul negrului.

La turneul de la Londra (1922), Maroczy a încercat împotriva mea mutarea 6...c5 însă a obţinut un joc mult mai slab. Continuarea acestei partide este destul de instructivă: 7. cd ed 8.dc Ne6 9.Nb5! N:c5 10.0—0 Cc6 11.Tc1 Ne7 12.N:c6! bc 13.Ca4 Tac8 14.Cd4 Nd7 15.N:f6! N:f6 16.Cc5 Ne8 17.Dg4 Tb8 18.b3 g6 19. Tc2 Dd6 20.Tfc1 Ne5 21.Cf3! Ng7 22.Da4 De7 23.Cd4 Tb6 24.h3 Ne5 25.Cd3! N:d4 26.ed Tb7 27.Te1 Dg5 şi, prin 28.Tc5, albul ar fi putut păstra uşor un avantaj poziţional decisiv.

7.	Ng5:e7	Dd8:e7
8.	Dd1-b3	. . .

Albul vrea să evite varianta 8.cd C:c3 9.bc ed 10.Db3 Td8 11.c4 Cc6! care dă negrului joc egal. În acest caz ar fi fost însă fără îndoială, mai bine să fi jucat 8.Dc2, deoarece după mutarea din partidă negrul, în loc să ia la c3 ar fi putut continua cu 8...c6 şi apoi 9...f5.

8.	. .	Ce4:c3
9.	Db3:c3	c7-c6

La turneul de la New-York din 1924, Maroczy a jucat aici împotriva mea 9...c5, însă după 10.cd cd 11.C:d4 ed albul are un avantaj evident, datorită slăbiciunii pionului d5 şi a controlului asupra pionului „c".

10.	Nf1-d3	Cb8-d7
11.	0—0	f7-f5

Formarea „zidului de piatră" nu are valoare în cazul de faţă, deoarece chiar dacă presupunem că calul negru va reuşi să ocupe cîmpul e4, el va putea fi îndepărtat prin f2-f3, sau schimbat pe nebun. Calul alb din e5 va fi însă invulnerabil deoarece pentru nebunul c8 cîmpul e5 este inaccesibil.

12.	Ta1-c1!	. . .

Împotriva manevrei Cd7-f6-e4 albul se pregăteşte să răspundă cu 13...Ce5 şi foloseşte răgazul pentru a-şi încheia dezvoltarea.

12.	. .	g7-g5

Acest atac — de-a dreptul surprinzător pentru un maestru de forţa lui Maroczy — slăbeşte total poziţia, şi aşa nesigură, a regelui negru.

13.	Cf3-d2!	Tf8-f7

Mai bine ar fi fost 13... Cf6 urmat de 14...Nd7.

14.	f2-f3	e6-e5

Negrul speră să forțeze schimbul damelor la mutarea a 18-a și subestimează forța mutării a 19-a a albului. De altfel negrul este oricum pierdut.

15. c4:d5	**c6:d5**
16. e3-e4!	**f5:e4**
17. f3:e4	**Tf8:f1+**
18. Tc1:f1	**e5:d4**

Sperînd la 19.D:d4 Dc5. Dar mutarea de răspuns a albului distruge această iluzie.

19. Dc3-c7! . . .

Paralizează dintr-o dată toate figurile adversarului, după care poziția negrului devine fără speranță.

19. . .	**Rg8-g7**
20. Tf1-f5!	**d5:e4**
21. Cd2:e4	**De7-b4**

Dacă 21...h6 albul cîștigă ușor prin 22.h3, 23.Rh2 și 24.Cd6.

22. Tf5:g5+ Negrul cedează.

Nr. 86. JOCUL CELOR PATRU CAI

WOLF **ALEHIN**

Turneul de la Karlsbad, 1923

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Cb1-c3	**Cg8-f6**
4. Nf1-b5	**Cc6-d4**
5. Cf3:d4	**e5:d4**
6. Cc3-d5	. . .

După cum arată această partidă, mutarea 6.Cd5 nu-și atinge scopul — o remiză ușoară. Cel mai bine este aci 6.e5 dc 7.ef D:f6 8.dc Ne7 9.0—0 0—0 10. Dd4.

6. . .	**Cf6:d5**
7. e4:d5	**Dd8-f6!**

Negrul evită schimbul damelor pe care albul l-ar fi putut forța după 7...Ne7, prin 8.Dg4 Nf6 9.De4+.

8. 0—0	**Nf8-e7**
9. f2-f4	. . .

Albul este insuficient dezvoltat pentru a putea spera să obțină o inițiativă durabilă, ori numai acest lucru ar fi putut justifica o astfel de înaintare. Mai bine ar fi fost să fi recunoscut insuficiența mutării a 6-a, și să fi căutat corectarea ei prin 9.Ne2, 10. c4 și 11.d3 cu joc aproximativ egal.

9. . .	**0—0**
10. Dd1-f3	**c7-c5!**

Intărește definitiv poziția pionului d4, care s-ar fi făcut mai greu dacă negrul ar fi jucat mai întîi 10...d6.

11. b2-b3 . . .

Cu scopul de a dezvolta nebunul de pe flancul damei la b2 sau a3, deoarece dacă 11.d3 sau 11.c4, sfera de acțiune a nebunului b5 ar fi fost foarte limitată.

11. ...	**d7-d6**
12. Nc1-b2	**Nc8-f5**
13. Ta1-e1	...

Dacă 13.Nd3, negrul și-ar fi păstrat micul avantaj pozițional cu mutarea 13...Dg6!

13. . .	**Ne7-d8!**

Cu intenția de a aduce nebunul la a5, o poziție minunată, deoarece al-

bul nu poate înainta pionul d2 din cauza poziției precare a nebunului b5.

14. Nb5-d3	Nd8-a5
15. Te1-e2	Ta8-e8
16. g2-g3	...

Albul ar mai fi putut evita pierderile materiale directe prin mutarea 16.Nc1, dar și atunci jocul lui ar fi fost evident mai slab.

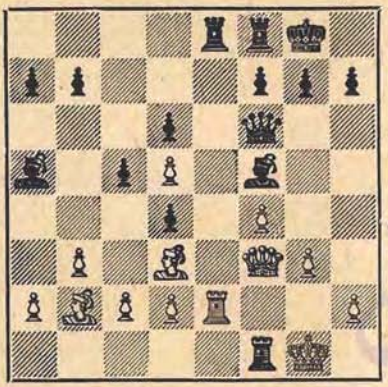

16. . .	Nf5:d3!

Acest schimb asigură negrului un avantaj pozițional decisiv. Acum nu merge 17.D:d3 din cauza 17...T:e2 18.D:e2 d3! cu cîștigarea unei figuri. Dacă 17.T:e8, atunci 17...N:f1 18.T:f8+ R:f8 19.R:f1 N:d2 și negrul cîștigă ușor.

17. c2:d3	Te8:e2
18. Df3:e2	Df6-f5
19. Tf1-f2	...

Finalul cu un pion în minus, rezultat după 19.De4 D:e4 20.de N:d2, n-ar fi lăsat albului nici o șansă de remiză!

19. ...	Df5:d5
20. De2-e4	Dd5-e6 !

Negrul nu permite adversarului să scape de pionii dublați, pentru ca nebunul albului să nu poată participa la apărare.

21. f4-f5	. . .

Dacă 21.D:b7, atunci 21...N:d2!

21. . .	De6-e5
22. De4:e5!	. . .

Cel mai bine. Lipsa liniilor deschise pentru turnul negru și poziția favorabilă a regelui alb creează negrului numeroase dificultăți tehnice, deși nebunul advers este închis.

22. . .	d6:e5
23. Rg1-g2	f7-f6
24. Rg2-f3	Na5-d8!

Rolul nebunului a5 s-a terminat. Acum este necesar ca negrul să baricadeze cît mai repede cu pioni flancul damei, pentru a lua nebunului b2 orice speranță de eliberare.

25. Rf3-e4	Nd8-e7
26. Tf2-f1	. . .

Dacă 26.Rd5 Td8+ 27.Rc4 (27.Re6 Rf8 cu mat) 27...a6 28.a4 Rf7 negrul ar fi pătruns cu regele în dispozitivul advers mult mai ușor decît în partidă deoarece regele alb ar fi fost redus la pasivitate.

26. . .	Tf8-d8
27. Tf1-c1	a7-a5!

Nu 27...b6 din cauza 28.b4!

28. Nb2-a3	b7-b6
29. g3-g4	. . .

La rîndul său, albul speră să blocheze flancul regelui, după care remiza ar fi fost inevitabilă. Dar negrul preîntîmpină imediat această posibilitate.

29. ...	Rg8-f7
30. h2-h4	g7-g6
31. Tc1-f1	...

După 31.h5 gh 32.gh Tg8! 33.Rd5 Tg3 34.Rc6 T:d3 35.R:b6 T:d2 36.N:c5 e4, pionii liberi ai negrului cîștigă ușor.

31. . .	h7-h5!

Forțează regele alb să abandoneze cîmpul dominant ceea ce pune capăt rezistenței adversarului.

32. f5:g6+ . . .

Sau 32.g5 fg 33.hg N:g5 34.fg+ R:g6 35.R:e5 h4 și negrul cîștigă.

32. . . Rf7:g6
33. g4:h5+ Rg6-f7!

Aici e totul! Dacă 33...R:h5, atunci 34.Rf5 și cîștigul ar fi fost foarte greu, dacă nu imposibil, pentru negru.

34. h5-h6 . . .

Sau 34.Rf5 Th8 35.Rg4 Re6 și negrul cîștigă.

34. . . Rf7-e6!
35. Tf1-g1 Td8-h8
36. Tg1-g6 Ne7-f8

Albul cedează.

Nr. 87. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN CHAJES

Turneul de la Karlsbad, 1923

1. d2-d4 Cg8-f6
2. c2-c4 e7-e6
3. Cg1-f3 d7-d5
4. Cb1-c3 Cb8-d7

La această mutare albul, în afară de 5.Ng5, ar fi putut continua cu 5.cd ed 6.Nf4 cu poziție excelentă. De aceea mutarea 4...Ne7 e de preferat.

5. Nc1-g5 Nf8-e7
6. e2-e3 0—0
7. Ta1-c1 c7-c6
8. Dd1-c2 a7-a6!
9. a2-a3 Tf8-e8
10. h2-h3 . . .

Cu scopul de a evita pierderea de tempo 10.Nd3 care după 10...h6 11.Nh4 ar fi dus la poziția din partida Grünfeld-Alehin (Nr. 83) absolut sigură pentru negru.

10. . . b7-b5

O idee foarte interesantă care s-ar putea să aibă un oarecare viitor. Insă realizarea ei tactică este aci lipsită de exactitate: b7-b5 ar fi fost mai logic la mutarea a 9-a, înainte ca albul să fi jucat h2-h3, deoarece atunci la 10. c5 negrul ar fi putut răspunde 10... e5 11. de Cg4 cu poziție foarte promițătoare.

Pe de altă parte, dacă albul (în loc de 10.c5), deschide coloana „c" cu c4:d5 (sau c4:b5), această manevră ar fi fără îndoială în favoarea negrului, deoarece albul trebuie să mai piardă două mutări pentru a-și duce regele într-un loc sigur. Acest exemplu arată încă o dată cîte resurse are apărarea 8...a6! în această variantă.

11. c4-c5! . . .

Deoarece negrul nu poate sfărîma acum centrul, slăbiciunea pionului său „c" trebuie să-și spună cuvîntul, mai devreme sau mai tîrziu. E drept că deocamdată acest lucru nu are însemnătate deoarece poziția este blocată și albului nu-i este ușor să pătrundă în dispozitivul adversarului.

11. . . Cf6-h5
12. Ng5-f4! . . .

Singurul răspuns logic. Albul trebuie să păstreze cu orice preț controlul asupra cîmpului e5.

12. . . Ch5:f4
13. e3:f4 a6-a5
14. Nf1-d3 g7-g6!

Cel mai bun plan de apărare. Negrul preîntîmpină înaintarea posibilă f4—f5 și pregătește o solidă poziție de apărare.

15. h3-h4! . . .

Această mutare nu e nici pe departe jucată pentru a începe imediat un atac de mat, ci cu scopul de a asigura posibilitatea deschiderii coloanei „h" la momentul oportun. In

continuare lucrul acesta va avea o mare însemnătate.

15. . .		Ne7-f6
16. h4-h5		Cd7-f8
17. g2-g3		. . .

Albul își întărește liniștit poziția în care negrului îi este greu să aducă vreo modificare.

17. . .		Ta8-a7
18. Cc3-d1!		. . .

Cu amenințarea de a aduce calul la g4. Mutarea următoare a negrului are ca scop să pregătească f7-f5, luînd calului cîmpul g4.

18. . .		Nf6-g7
19. Cd1-e3		f7-f5

Această mutare întărește și mai mult poziția rocadei negrului, însă pe de altă parte, reduce șansele lui în final (slăbiciunile c6, e6, g6).

20. Dc2-e2!		. . .

Pregătește ocuparea punctului e5 de către o figură albă.

20. ...		a5-a4

Singura mutare a negrului care poate fi supusă criticii, deoarece oferă fără motiv calului alb cîmpul b4. Dacă negrul nu ar fi modificat poziția pionilor săi, planul de joc corect pentru alb ar fi fost următorul: Cc2, Rf1, Ccel, Nb1, Cd3 și Cde5.

21. Ce3-c2		. . .

Acum albul poate muta calul la e5 prin b4 cu economie de timp.

21. ...		Ta7-e7
22. Re1-f1		Ng7-f6
23. Cf3-e5		...

Este drept că această mutare nu strică nimic, însă continuarea logică ar fi fost 23.Cb4 urmat de Nb1, Cd3 și Cde5. Dacă negrul ar fi răspuns corect, albul ar fi fost nevoit să revină la acest plan.

23. . .		Nf6:e5

Mai bine ar fi fost 23...Dc7! amenințînd 24...N:e5 și șansele de cîștig ale albului se reduc aproape la zero, indiferent dacă ia la e5 cu dama (după care ar fi urmat schimbul damelor) sau cu unul din pioni. Ca răspuns la 23...Dc7 albul ar fi trebuit să revină cu calul la f3 și apoi să efectueze manevra indicată mai sus.

24. De2:e5		. . .

După acest schimb șansele de cîștig ale albului cresc datorită slăbiciunii cîmpurilor negre în poziția adversarului.

24. . .		Dd8-c7
25. De5-f6!		. . .

O manevră corectă pentru a creea o nouă slăbiciune — punctul h7.

25. . .		Te7-f7
26. Df6-h4		Dc7-e7
27. h5:g6!		. . .

In sfîrșit a venit momentul favorabil pentru acest schimb, deoarece 27...hg este imposibil. Strategic, albul are un avantaj suficient pentru victorie, însă realizarea lui tactică nu e de loc simplă.

27. . .		Cf8:g6
28. Dh4-h5!		. . .

Albul trebuie să evite orice schimb care ar înlesni apărarea adversarului.

28. . .		De7-f6
29. Nd3-e2		. . .

Scopul mutărilor următoare este de a reduce la minimum mobilitatea figurilor negre, pentru a pregăti deplasarea regelui alb pe flancul damei.

29. ...		Tf7-g7
30. Dh5-f3		Cg6-f8
31. Df3-e3		Te8-e7
32. Cc2-b4		Nc8-d7

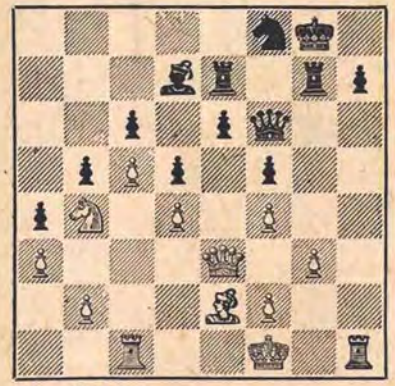

33. Ne2-h5! . . .

Această mutare duce la o poziție curioasă, în care dama, ambele turnuri și nebunul negrului nu au mutări.

Totuși problema nu este încă rezolvată, deoarece nu numai dublarea turnurilor albe pe coloana „h", dar nici triplarea forțelor prin aducerea damei nu dă nimic.

Planul destul de complicat pe care intenționează să-l aplice albul (desigur cu modificări condiționate de manevrele adversarului) poate fi expus astfel:

Partea I-a: Aducerea regelui în centru de unde, după schimbarea turnurilor și a damelor pe coloana „h", va amenința să pătrundă rapid în lagărul advers prin cîmpul a5. Desigur că aceasta va provoca și deplasarea inevitabilă a regelui negru, cu atît mai mult cu cît el va fi necesar pentru apărarea punctelor e6 și c6.

Partea a II-a: Silirea figurilor adversarului de a părăsi, una cîte una, flancul regelui, creînd amenințări tactice cînd regelui, cînd pionilor adverși (mutările 39 și 41).

Amenințarea albului de a ocupa cu calul punctul e5 permite fixarea calului negru pe cîmpul d7, ceea ce va îngreuia și mai mult jocul coordonat al figurilor negre, care și așa este stînjenit din cauza spațiului limitat pe care-l are la dispoziție.

Partea a III-a: În sfîrșit, la momentul oportun, și anume atunci cînd figurile adversarului vor fi îndepărtate la maximum de flancul regelui, albul dublează turnurile pe coloana „h" pentru ca după schimbarea forțată a damelor și nebunilor să poată pătrunde în poziția adversă.

După cum se va vedea, pentru înfăptuirea acestui plan strategic, albul a avut nevoie de nu mai puțin ca 28 de mutări!

33. . .		Cf8-g6
34.	Cb4-d3	. . .

Nu merge direct 34.Re2 din cauza 34...e5!

34. . .		Nd7-e8
35.	Rf1-e2	Rg8-f8
36.	Re2-d2	Te7-b7

Cu scopul de a deschide drum regelui.

37.	Nh5-f3	Rf8-e7
38.	Th1-e1	Cg6-f8
39.	Cd3-b4	. . .

Amenință 40.N:d5

39. . .		Re7-d8
40.	Rd2-d3	Tg7-e7
41.	De3-d2!	. . .

Cu amenințarea de a pătrunde la a5 după 42.Ca6!

41. . .		Tb7-a7
42.	Te1-h1	Te7-c7

Nebunul va fi necesar pentru apărarea pionului h7, iar calul pentru apărarea punctului e5.

43.	Th1-h2	Ne8-g6
44.	Dd2-e3	Rd8-c8

Pentru a-și elibera turnurile în vederea apărării flancului regelui, negrul vrea să apere pionul „c" cu regele, dar pentru aceasta e nevoie de prea mult timp, iar albul e de pe acum gata de atac.

45. Tc1-h1	Rc8-b7
46. Rd3-d2	Tc7-e7
47. Cb4-d3	Cf8-d7
48. Nf3-h5 !	...

Reușind să schimbe această figură, importantă pentru apărarea adversarului, albul a făcut un mare pas înainte.

48. . .	Ta7-a8
49. Nh5:g6	h7:g6

Dacă 49...D:g6, apărarea ulterioară a pionului h7 ar fi fost dificilă.

50. Th2-h7	Ta8-e8

Apărarea negrului pare suficientă însă mutarea următoare a adversarului descoperă slăbiciunile poziției lui.

51. Cd3-e5!	. . .

Fondul acestei mutări constă în aceea că, pentru prima oară în tot cursul partidei, albul poate, dacă negrul schimbă calul, să ia în mod favorabil cu pionul e5. Într-adevăr dacă 51...C:e5, atunci 52.fe Df8 53.Dg5! și albul cîștigă pionul g6. De aceea răspunsul negrului este forțat.

51. . .	Cd7-f8
52. Th7-h8!	. . .

Acum poziția impune schimbarea damelor și nu a turnurilor.

52. . .	Te7-g7
53. Ce5-f3	Te8-b8

Dezlegînd pentru orice eventualitate calul.

54. Cf3-g5	Tg7-e7

Negrul nu mai are apărare împotriva mutării următoare a albului.

55. De3-e5!	. . .

După schimbarea forțată a damelor, dublarea turnurilor albe pe linia a 8-a va fi decisivă.

55. . .	Df6:e5
56. f4:e5	Rb7-a8
57. Th8-g8	b5-b4

Cu speranța 58.ab Teb7, cu unele șanse.

58. Th1-h8 !	Te7-e8
59. a3:b4	Ra8-a7
60. Rd2-c3	Ra7-a6
61. Cg5-f7 !	...

Mult mai energic decît mutarea naturală 60.C:e6. Albul joacă la mat.

61. ...	Tb8-a8
62. Cf7-d6	Te8-b8
63. Th8-h1 !	Cf8-d7
64. Th1-a1 !	Negrul cedează.

Nr. 88. APĂRAREA INDIANĂ VECHE

ALEHIN — THOMAS

Turneul de la Karlsbad, 1923

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	d7-d6
3. Cg1-f3	g7-g6
4. g2-g3	Nf8-g7
5. Nf1-g2	0—0
6. 0—0	Cb8-c6

Mutarea propusă de Burn în locul mutării lui Cigorin 6...Cd7, cu scopul de a lămuri mai repede poziția în centru.

7. d4-d5 !	. . .

Cea mai energică și cea mai bună continuare.

7. . .	Cc6-b8
8. Cb1-c3	e7-e5

Această mutare, aparent naturală, este insuficientă deoarece permite albului să deschidă jocul prin schimbul în centru și să valorifice astfel dezvoltarea mai bună a figurilor sale.

9. d5 : e6 !	. . .

Această mutare nu ușurează decît în aparență jocul negrului, deoarece la 9... N:e6, albul ar răspunde cu 10. Cd4 !, cu avantaj net; dacă 9... fe, atunci, mai devreme sau mai

tîrziu, negrul va trebui să joace e6-e5, pentru a deschide drumul nebunului c8, slăbind însă cîmpul d5 şi dînd albului şanse clare în centru şi pe flancul damei.

9. . .	f7:e6
10. Nc1-g5	. . .

Cu intenţia de a schimba nebunul prin 11. Dd2 şi Nh6, sau de a provoca mutarea 10... h6. In ambele cazuri poziţia regelui negru este slăbită.

10. ...	Cb8-c6
11. Dd1-d2	Dd8-e8
12. Ta1-d1	...

Cu intenţia de a răspunde la 12... Nd7 cu 13. c5!

12. ...	Ta8-b8
13. Ng5-h6	De8-f7
14. Nh6:g7	Df7:g7
15. Cf3-g5!	...

O poziţie foarte puternică pentru cal. Negrul poate să-l alunge numai cu preţul unor noi slăbiri ale flancului regelui.

15. ...	e6-e5
16. Cc3-d5	Cc6-d4

Provoacă mutarea e2-e3, pentru a dezvolta după aceea nebunul c8 cu tempo.

17. e2-e3	Cd4-c6

Dacă 17... Ce6, răspunsul 18. f4! ar fi fost şi mai tare, de exemplu: 18... C:g5 19. fg C:d5 20. N:d5+ Rh8 21. T:f8+ D:f8 22. Tf1 şi albul are o poziţie cîştigată.

18. f2-f4!	Nc8-g4
19. Td1-e1	Tb8-e8
20. b2-b4!	. . .

Cu scopul de a alunga calul c6 şi de a intensifica astfel la maximum acţiunea nebunului g2.

20. . .	h7-h6

Pentru apărarea cu succes a flancului damei negrul nu are nimic mai bun decît să alunge figurile albului de pe poziţiile lor ameninţătoare.

21. Cd5:f6+	Tf8:f6
22. Cg5-e4	Tf6-f8
23. b4-b5	Cc6-d8
24. c4-c5!	. . .

Mult mai bine decît încercarea de a cîştiga un pion prin 24.Da5, după care negrul ar fi obţinut contrajoc: 24... ef 25.gf Nf5 26. Cf2 Ne6!

24. ...	d6:c5
25. Ce4:c5	Ng4-e3
26. a2-a4	...

Albul a creat o puternică presiune pe flancul damei fără ca adversarul să aibă vreo compensaţie. Şi totuşi, dacă negrul ar fi răspuns 26... Rh7, şi-ar fi pus adversarul în faţa unei probleme grele. După mutarea aleasă, albul reuşeşte să declanşeze ofensiva.

26. . .	c7-c6
27. Dd2-d6!	. . .

Această pătrundere a damei este foarte periculoasă. Albul ameninţă cu mutarea 28.Db8!

27. . .	b7-b6
28. Cc5-e4!	e5:f4

Negrul nu mai are mutări bune. Continuările 28... cb sau 28... c5 l-ar fi dus la pierdere imediată după 29. fe! cu ameninţarea 30. Cf6+.

29. b5:c6!	. . .

Acest pion, susţinut de nebunul g2, decide partida în favoarea albului.

29. . .	Te8-e6
30. Dd6-d5	. . .

Cu ameninţarea 31.Nh3.

30. . .	Rg8-h7

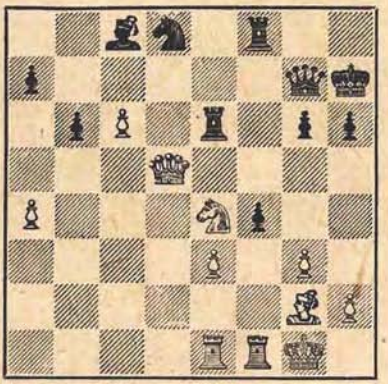

31. Ce4-d6 ! . . .

Mutarea cîştigătoare, ale cărei variante principale au trebuit să fie calculate cu 12-15 mutări înainte.

31. . . Nc8-a6 !

Răspunsul care creează cele mai multe dificultăţi albului. Dacă 31... Dc7, atunci simplu 32.Td1 ! păstrînd pionul liber cu poziţie cîştigătoare.

32. Tf1:f4 Tf8:f4
33. g3:f4 Dg7-e7

Adversarul îmi uşurează sarcina, negăsind continuările pentru calcularea cărora am cheltuit mai mult de o jumătate de oră. Iată principala variantă la care m-am gîndit: 33... Dc3 ! 34.Td1 ! T:e3 ! (Dacă 34... D:e3+, atunci 35.Rh1 şi albul cîştigă) 35.Dd2 ! D:d2 (35... Dc5 36.Df2) 36. T:d2 Tc3 37.Ce4 ! Tc1+ 38.Rf2 C:c5 39.Td7+ Rg8 ! 40. Cf6+ Rf8 41.Nd5 Ce7 42.Td8+ Rg7 43.Ce8+ Rh7 44. Td7 Tc2+ 45.Rf3 Te2 46.Ne4 şi albul cîştigă o figură şi partida.

34. Te1-d1 Te6:e3
35. Cd6-e4 ! Cd8-e6
36. Dd5-e5 ! . . .

Cîştigă cel puţin calitatea

36. . . Te3-d3
37. Td1:d3 Na6:d3
38. Ce4-f6+ Rh7-h8
39. Cf6-d5+ De7-g7
40. De5:e6 Negrul cedează

Nr. 89. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN VAJDA

Turneul de la Portsmouth, 1923

1. d2-d4 Cg8-f6
2. c2-c4 e7-e6
3. Cg1-f3 d7-d5
4. Cb1-c3 Nf8-e7
5. Nc1-g5 Cb8-d7
6. e2-e3 0—0
7. Ta1-c1 c7-c6
8. Nf1-d3 d5:c4
9. Nd3:c4 Cf6-d5
10. Cc3-e4 . . .

Continuarea 10.N:e7 D:e7 11.0—0 n-ar fi dat nici un avantaj albului. Este discutabil dacă e mai bine şi 10.Nf4. De aceea mi-am pus speranţele în mutarea din partidă. Totuşi, deşi am obţinut victoria din cauza jocului pasiv al adversarului, analizele ulterioare m-au convins că mutarea 10.Ce4 oferă negrului bune contrasanse.

10. . . h7-h6

După această mutare albul îşi realizează fără nici un risc scopul, care constă în menţinerea — cel puţin temporară — a trei figuri uşoare, considerent important dacă ţinem seama de poziţia înghesuită a negrului.

Continuarea justă era 19... Da5+ 11.Rf1 ! (Dacă 11.Re2, varianta următoare este şi mai tare) 11... f6 ! 12. Nh4 C7b6 13.Nb3 Cb4 ! şi iniţiativa este de partea negrului. Din această cauză mutarea 10.Ce4 nu poate fi aprobată. Totuşi, ea poate fi folosită după 10.N:e7 D:e7 (Nu însă 10...C:c3 11.N:d8 C:d1 12. Ne7 Te8 13.Na3 şi albul cîştigă). De exemplu: 11.Ce4 C5f6 12. Cg3 Db4+ 13. Dd2 D:d2+ 14.R:d2 şi jocul albului e de preferat.

Schimbul damelor în această variantă mărește însă șansele de remiză ale negrului.

11. Ng5:e7 Dd8:e7
12. 0—0 b7-b6
13. Ce4-g3 . . .

Pregătește, pentru orice eventualitate, e3-e4-

13. . . Tf8-d8
14. Nc4:d5 . . .

Sub influența reproșurilor citorva critici care afirmau că eu tind spre complicații „cu orice preț", în dauna soluțiilor clare și simple, în această partidă am fost o victimă a simplificărilor intenționate. Urmărirea exagerată a metodei simplității și claritații nu este întotdeauna bună. Aci de exemplu este discutabil dacă albul prin mutarea din partidă, ar fi putut să-și ducă pînă la cîștig avantajul care constă în stăpînirea coloanei deschise „c", dacă adversarul s-ar fi apărat absolut corect. Pe de altă parte, continuarea 14.e4 C5f6 (Sau 14... Cf4 15.Dd2) 15.Te1, amenințînd eventual d4-d5 sau 15.e5, urmat de Ce4 și Cd6, ar fi dat albului perspective mai favorabile, deși mai puțin clare decît continuarea din partidă.

Alegerea între două variante este, în primul rînd, o problemă de stil și am riscat să pierd o jumătate de punct, renunțînd — în cazul de față — să urmez inclinația mea naturală.

14. . . c6:d5
15. Dd1-a4 ! . . .

Împiedică mutarea 15... Na6 și amenință 16.Tc7 ceea ce imediat n ar fi fost suficient de eficace din cauza răspunsului 15... Dd6.

15. . . Cd7-f8
16. Cf3-e5 Nc8-b7
17. Tc1-c3 f7-f6

Această mică slăbire a poziției rocadei era inevitabilă, deoarece calul ocupa la e5 o poziție puternică, dar poziția negrului rămîne destul de solidă.

18. Ce5-d3 De7-d7

Negrul propune schimbul damelor, pentru a opune apoi turnurile sale turnurilor adversarului pe coloana „c", „obținînd ușor egalarea jocului.

19. Da4-a3 Nb7-c6
20. Tf1-c1 Td8-c8
21. h2-h3 ! . . .

După cum se va vedea ulterior, această mutare este necesară.

21. . . Nc6-b5
22. Cd3-f4 . . .

Cu amenințarea de a cîștiga pionul „a" după schimbul turnurilor.

22. . . a7-a5

E curios că această mutare naturală constituie cauza pierderii. Slab ar fi fost 22... e5 din cauza 23.C:d5, însă 22...T:c3 23.D:c3 Na6 ! sau 23.T:c3 e5 ar fi dat negrului o apărare bună.

23. Tc3:c8 ! Ta8:c8
24. Tc1:c8 Dd7:c8
25. Da3-d6 ! . . .

Dama albă pătrunde în dispozitivul adversarului cu efect decisiv. Negrul nu poate s-o alunge, deoarece este legat de necesitatea de a apăra pionii slabi b6 și e6

25. . . Nb5-c6

Sau 25...Dc6 26.Dd8.

26. Cg3-h5 ! ...

Un neașteptat atac de mat. Amenință 27.C:g7 R:g7 28.De7+ Rg8 29.Ch5 și albul cîștigă. Pentru a para atacul, negrul este forțat să cedeze damei albe cîmpul b8, iar apoi să joace b6-b5, ceea ce oferă calului alb cîmpul c5.

26. . . Dc8-d7
27. Dd6-b8 b6-b5

Dacă 27...Db7, atunci 28.Dd8 Rf7 29.g4, amenințînd 30.h4 și 31.g5 cu atac puternic.

28. g2-g4 . . .

Nu merge imediat 28.Cd3, din cauza 28...De8.

28. . . Rg8-f7
29. Cf4-d3 . . .

Cu amenințarea de a cîștiga un pion prin 29.Cc5 De7 30.Db6.

29. . . a5-a4
30. Cd3-c5 Dd7-e7
31. Db8-b6 Nc6-e8

Figurile negre s-au strîns grămadă în jurul regelui, ca oile în jurul berbecului înainte de furtună !

32. Ch5-f4 ! . . .

Al doilea cal urmează aceeași cale ca și primul, pentru a pătrunde în lagărul adversarului prin cîmpul c5.

32. . . g7-g5

O mutare dictată de necesitatea de a întreprinde ceva.

33. Cf4-d3 h6-h5
34. Cc5-b7 h5:g4
35. h3:g4 Rf7-g7
36. Cd3-c5 ! ...

Albul păstrează posibilitatea de a cîștiga un pion prin Cd6. Cu mutarea din partidă el intensifică și mai mult această amenințare imparabilă.

36. . . e6-e5
37. Cb7-d6 Ne8-g6
38. Cd6:b5 Cf8-d7
39. Db6-c7 Ng6-e8
40. Cb5-d6 Rg7-f8
41. Cd6-f5 De7-h7

Sau 41... Df7 42. Dd6+ urmat de 43.Ch6+.

42. Cc5-e6+ Rf8-f7
43. Dc7-d8 ! Negrul cedează.

Nr. 90. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN WEST

Turneul de la Portsmouth, 1923

1. d2-d4 Cg8-f6
2. c2-c4 e7-e6
3. Cg1-f3 d7-d5
4. Cb1-c3 Nf8-e7
5. Nc1-g5 Cb8-d7
6. e2-e3 0—0
7. Ta1-c1 c7-c6
8. Nf1-d3 ...

Socotesc că această mutare este tot atît de bună ca și 8. Dc2, deoarece în ultimul caz, dama albă pierde deobicei un tempo pentru a ajunge la e2 — cîmpul normal pentru damă în gambitul damei refuzat.

8. . . Tf8-e8

Această mutare este bună numai înainte ca albul să fi jucat Nd3, de exemplu după 8.Dc2. Cel mai bun răspuns este fără îndoială 8... dc. Pentru negru nu e bine să ia pionul c4 și să joace apoi Cf6-d5 după rocada albului, deoarece în acest caz albul poate evita schimbul cailor, continuînd cu Cc3-e4 !, cu un joc mai bun. Inainte de rocadă însă, mutarea Cc3-e4 este destul de riscantă.

9. 0—0 d5:c4
10. Nd3:c4 Cf6-d5
11. Cc3-e4 ! . . .

O mutare absolut naturală. Deoarece albul a făcut rocada, el nu mai trebuie să se teamă de răspunsul Da5+

11. . .		Ne7:g5
12.	Cf3:g5	Cd7-f6

Dacă 12...f5, atunci 13.Dh5 ! h6 14.Df7+ Rh8 15.Cd6 Te7 16.C:e8 !

13.	Ce4-g3 !	. . .

Cînd piesele proprii au mai multă libertate de mişcare decît cele ale adversarului, strategia corectă este menţinerea pe tablă a unui număr cît mai mare de figuri.

13. . .		h7-h6
14.	Cg5-f3	Cd5-b6
15.	Nc4-b3	Cb6-d7

Negrul vrea să ajungă cu orice preţ la mutarea e6-e5, însă acum e prea tîrziu !

Intr-o partidă de demonstraţie jucată la Paris (1922) Znosko-Borowski a jucat aci împotriva mea 15... Nd7, dar tot n-a obţinut un rezultat satisfăcător. Partida a continuat 16.Ce2 De7 17.f4 Tac8 18.Df3 Tc7 19.Ce2 ! Nc8 20.Cd3 Cbd7 21.Cc3 şi albul ameninţă cu atac puternic împotriva regelui, începînd cu mutarea g2-g4.

16.	e3-e4	. . .

Albul nu numai că nu împiedică mutarea următoare a adversarului prin 16.h3, ci, dimpotrivă, apreciind că îi este convenabilă, caută chiar s-o provoace.

16. ...		e6-e5

Uşurează sarcina albului ; de altfel, oricum, albul are o poziţie strategic cîştigată.

17.	d4:e5	Cf6-g4
18.	e5-e6 !	. . .

Cel mai simplu. Pionul negru care apare la e6 este o nouă piatră de care se împiedică negrul, a cărui dezvoltare este şi aşa îngreuiată.

18. . .		f7:e6
19.	Cf3-d4	Cd7-e5
20.	h2-h3	Cg4-f6
21.	f2-f4	Ce5-f7
22.	Rg1-h1	. . .

Mutarea aceasta şi cele următoare ale albului, inexplicabile la prima vedere, constituie pregătirea necesară a atacului decisiv. Ele se bazează pe următoarele consideraţii : albul cîştigă partida dacă ajunge la formaţia Ch5 şi Dg4. Deocamdată însă planul acesta nu se poate realiza, deoarece la 22.e5 urmează 22...Cd5 cu ameninţarea Ce3. Pe de altă parte, după mutarea damei, calul la d4 rămîne fără apărare şi poate fi luat cu şah.

Astfel 22.Rh1 parează această posibilitate. iar mutarea următoare a albului preîntîmpină pătrunderea calului negru la e3.

22. . .		a7-a5

Tot atît de fără speranţă ca şi celelalte mutări.

23.	Tc1-c3 !	Dd8-b6
24.	e4-e5	Cf6-d5
25.	Cg3-h5 !	. .

Dacă acum 25...C:c3, atunci 26. Dg4 g5 27.Cf6+ Rf8 28.bc şi albul cîştigă.

25. . .		Te8-e7
26.	Tc3-g3	Cf7-h8
27.	Dd1-d3	. . .

Ameninţă 28.Nc2 sau 28.N:d5 împotriva cărora negrul este lipsit de apărare.

27. . .		Db6-c7

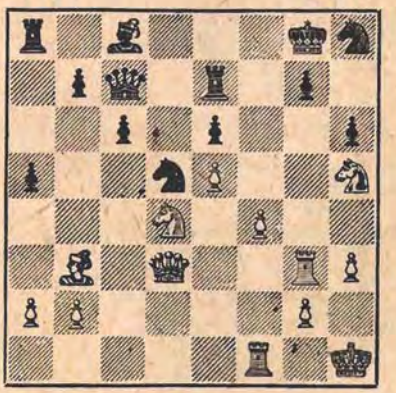

28. Nb3:d5 ! . . .

Atras de farmecul unei variante frumoase, am fost tentat să continui aci cu 28.Nd1 Cb4 29.Dh7+!! R:h7 30.T:g7+ ! T:g7 31.Cf6+ Rg6 32.Nh5 mat. Insă mutarea 28... Cb4 nu este obligatorie pentru negru şi deoarece mutarea aleasă de mine ducea tot la mat, m-am oprit la continuarea forţată şi logică.

28. . . e6:d5
29. Ch5-f6+ . . .

Dacă acum 29...Rf8, atunci 30. Dh7; dacă 29...Rf7, atunci 30.T:g7+ şi mat în două mutări.

Negrul cedează.

Nr. 91. DESCHIDERE NEREGULATĂ

ALEHIN DREWITT

Turneul de la Portsmouth, 1923

1. Cg1-f3 d7-d5
2. b2-b4 . . .

Ideea mutării 2.b4 este că albul poate obţine o superioritate de pioni în centru, jucînd b4:c5 în cazul cînd negrul joacă, ca în partidă, c7-c5. Această superioritate este mai importantă decît superioritatea de pioni de pe flancul damei despre care se vorbeşte atît de mult, deşi ea dă şanse destul de problematice şi numai în final

2. . . e7-e6
3. Nc1-b2 Cg8-f6
4. a2-a3 c7-c5
5. b4:c5 Nf8:c5
6. e2-e3 0—0
7. c2-c4 Cb8-c6
8. d2-d4 Nc5-b6

Mai naturală pare mutarea 8...Nd6. deşi şi în acest caz albul obţine un joc superior, continuînd cu 9.Cd2 Te8 10. c5 Nc7 11.Nb5 !

9. Cb1-d2 Dd8-e7
10. Nf1-d3 Tf8-d8

Dacă 10...Nc7, pentru a pregăti e6-e5, albul ar fi putut alege între complicaţiile care survin după 11.Ce5 şi mutarea mai simplă 11.e4.

11. 0—0 Nc8-d7
12. Cf3-e5! . . .

Albul foloseşte împrejurarea că cel mai bun cîmp de retragere pentru calul f6 (dacă 12...C:e5, atunci 13.de) a fost luat prin mutarea 11...Nd7.

12. .... Nd7-e8
13. f2-f4 Ta8-c8
14. Ta1-c1 Cf6-d7

Această mutare permite albului să obţină avantaj decisiv. Negrul, asupra căruia plutesc ameninţări din toate părţile, nu mai are apărare satisfăcătoare.

15. Ce5:c6 ! . . .

Cu ajutorul acestui neaşteptat schimb al unei figuri care ocupă o poziţie excelentă, albul exploatează poziţia înghesuită a adversarului.

15. . . Tc8:c6

Dacă 15...bc, atunci 16.c5 Na5 (Sau 16...Nc7 17.Da4) 17.Cb3 Nc7 18.Nc3 Tb8 19.Ca5 Cf8 20.Da4, după care folosirea avantajului poziţional al albului pe flancul damei nu e decît o problemă de tehnică.

Cu mutarea din partidă negrul pregăteşte un sacrificiu de cal, care la prima vedere nu e lipsit de şanse.

16. c4-c5 Cd7:c5

Practic forţat, deoarece dacă 16...Na5, atunci 17. Cb3 Nc7 18. Nb5 şi albul cîştigă calitatea.

17. d4:c5 Nb6:c5

Negrul a şi obţinut pentru cal doi pioni şi ameninţă să-l cîştige şi pe al treilea. Insă albul termină repede partida printr-un sacrificiu care repre-

zintă esența manevrei începute cu mutarea 15.C:c6!

18. Tf1-f3!	**Nc5:a3**
19. Tc1:c6	**Nc8:c6**

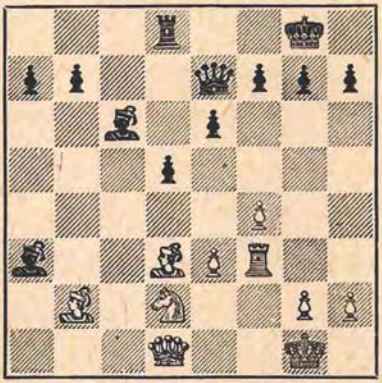

20. Nd3:h7+!	**. . .**

Un astfel de sacrificiu de doi nebuni s-a mai întîlnit. E interesant numai felul cum a fost efectuată aci această combinație: albul și-a mascat planul de atac pe flancul regelui cu ajutorul unei demonstrații pe flancul damei.

20. . .	**Rg8:h7**
21. Tf3-h3+	**Rh7-g8**
22. Nb2:g7!	**. . .**

Dacă 22...f6, albul nu s-ar fi mulțumit să cîștige dama pentru nebun și turn, ci ar fi jucat 23.Nh6! Dh7 24.Dh5! Nf8 25.Dg4+ Rh8 26.N:f8. Negrul cedează.

Nr. 92. APĂRAREA SICILIANA

ALEHIN — **SĂMISCH**

Partidă demonstrativă, Berlin, 1923

1. e2-e4	**c7-c5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-e2	**. . .**

Mutarea din partidă dezvăluie intenția albului de a face mai întîi rocada și de a începe abia după aceea acțiunile în centru.

3. . .	**e7-e6**
4. 0—0	**d7-d6**

Dacă 4...d5 5.ed ed 6.d4, pionul izolat d5 ar fi fost slab.

5. d2-d4	**c5:d4**
6. Cf3:d4	**Cg8-f6**
7. Ne2-f3!	**. . .**

Albul se abține de la mutarea naturală 7.Cc3, pentru a-și dezvolta calul abia după c2-c4 și a para astfel contraatacul negrului pe coloana „c".

7. . .	**Cc6-e5**

Pentru a-și asigura avantajul perechii de nebuni, destul de iluzoriu în această poziție. Manevra este însă legată de o pierdere de timp. Mai bună ar fi fost continuarea Ne7, 0—0, Nd7.

8. c2-c4!	**Ce5:f3+**
9. Dd1:f3	**Nf8-e7**
10. Cb1-c3	**0—0**
11. b2-b3	**...**

Față de poziția amenințătoare a nebunului pe diagonala mare, negrul își plasează nebunul la fo, pierzînd din nou timp.

11. . .	**Cf6-d7**
12. Nc1-b2	**Nc7-f6**
13. Ta1-d1	**a7-a6**

Parează amenințarea 14.Cdb5, însă pionul d6 rămîne oricum o slăbiciune permanentă a negrului.

14. Df3-g3	**Dd8-c7**
15. Rg1-h1!	**. . .**

Pregătirea necesară pentru manevra decisivă care începe cu înaintarea pionului „f".

15. . .	**Tf8-d8**
16. f2-f4	**b7-b6**
17. f4-f5!	**. . .**

Avantajul pozițional al albului și șansele lui de atac sînt atît de mari,

încît cedarea cîmpului e5 adversarului, nu-i creează inconveniente strategice importante. Mai mult decît atît, dacă negrul răspunde la mutarea din partidă în modul cel mai firesc, acesta va fi preludiul unei minunate combinații finale.

17. . . Nf6-e5

Nici celelalte mutări nu sînt salvatoare — atacul albului este prea puternic. Dacă, de exemplu 17...N:d4 18.T:d4 Ce5, atunci 19.f6 Cg6 20.Na3!

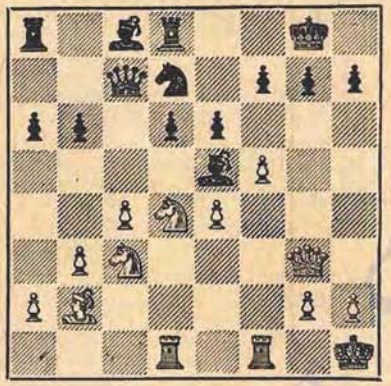

18. f5:e6!! . . .

Acest sacrificiu de damă, pe care negrul este forțat să-l accepte, decide partida în cîteva mutări.

18. . . Ne5:g3

Dacă 18...fe, atunci 19.C:e6.

19. e6:f7+ Rg8-h8
20. Cc3-d5 !! . . .

Aceasta este ideea sacrificiului! Mai slab ar fi fost 20.Ce6, din cauza 20...Db8! 21.Cd5 Ne5 și negrul poate să se mai apere, în timp ce după mutarea din partidă nu mai are ce face, după cum demonstrează următoarele variante:

I. 20...Db8 21.Cc6 Ne5 (Dacă 21... Db7, atunci 22.C:d8) 22.N:e5 de 23. C:b8 T:b8 24.Cc7! Tf8 25.Ce6 după care urmează 26.C:f8 și 27.Td8;

II. 20...Da7 21.Cc6 Ne5 22.N:e5 de 23.C:a7 T.a7 24.C:b6 Tf8 25.C:c8 T:c8 26.T:d7;

III. 20...Db7 21.Ce6 Ne5 22.C:d8;

IV. 20...Dc5 21.Ce6 Ne5 22.N:e5 de 23.C:c5 bc 24.Cc7 Tb8 25.Ce8!

In toate aceste variante pionul f7 este mai tare decît dama neagră! Negrul cedează.

Nr. 93. APĂRAREA INDIANĂ VECHE

ALEHIN RETI

Turneul de la New-York, 1924

1. d2-d4 Cg8-f6
2. c2-c4 g7-g6
3. g2-g3 . . .

Actualmente cea mai bună continuare este considerată 3.Cc3 d5 4. Nf4 urmat de e2-e3.

3. . . Nf8-g7
4. Nf1-g2 0—0
5. Cb1-c3 d7-d6
6. Cg1-f3 Cb8-c6

Dacă negrul nu are nimic mai bun (și se pare că așa este) decît să provoace pe adversar la înaintarea d4-d5, atunci desigur că planul lui de dezvoltare nu poate fi recomandat. Atîta timp cît pionul se găsește la d5, el scurtează într-adevăr diagonala nebunului g2, în schimb exercită o presiune considerabilă asupra poziției negrului.

7. d4-d5 Cc6-b8
8. 0—0 Nc8-g4

Schimbul acestui nebun este lipsit de justificări serioase și nu face decît să reducă posibilitățile de rezistență ale negrului.

Tot atît de nesatisfăcătoare este mutarea 8...e5 din cauza 9.de fe 10. Ng5, așa cum am jucat în partida Nr. 88, împotriva lui Thomas.

De considerat este aci mutarea 8... a5, pentru a asigura calului cîmpul g5. Totuşi, şi în acest caz, albul păstrează o poziţie mai bună după h2-h3, Ne3, Dc2, b2-b3, a2-a3 şi, în sfîrşit, b3-b4.

9. h2-h3 . . .

Este important să se stabilească poziţia nebunului negru, înainte ca adversarul să-şi fi terminat dezvoltarea.

9. . . Ng4:f3
10. e2:f3 . . .

Mult mai bine decît reluarea cu nebunul, deoarece atunci pionul „e" ar fi rămas multă vreme inactiv, iar în cazul înaintării sale, ar fi limitat sfera de acţiune a figurilor proprii. După mutarea din partidă, pionul asigură controlul asupra importantului cîmp e5 şi, în afară de aceasta, negrul trebuie să ţină seama de acţiunile posibile ale adversarului pe coloana deschisă „e".

10. ... e7-e6

Desigur că pionul e7 trebuie schimbat, însă pentru negru ar fi fost relativ mai bine să realizeze acest lucru prin e7-e5. Atunci albul ar fi avut o singură mutare bună de răspuns (11.de) deoarece 11.f4 ef 12.N:f4 Cbd7 este pe deplin acceptabil pentru negru. După mutarea din partidă, albul dispune de o alegere plăcută între două continuări bune.

11. f3-f4 . . .

Mai favorabil decît continuarea 11. de fe 12.Te1 Dd7 în care albului nu îi este de loc uşor să folosească slăbiciunea centrului advers.

11. . . e6:d5
12. c4:d5 . .

Acum negrul este nevoit să aleagă între trei rele şi anume:

1) slăbiciunea la c7, dacă se decide să lase poziţia pionilor aşa cum este;

2) slăbiciunea la c6, dacă joacă c7-c5 şi, ca răspuns la dc, ar lua pionul, după care ar fi forţat să joace d6-d5;

3) continuarea din partidă, care îi creează un pion izolat a cărui apărare duce imediat la slăbirea decisivă a flancului damei, ca urmare a puternicei acţiuni coordonate a nebunilor adversarului.

12. . . c7-c5
13. d5:c6 Cb8:c6
14. Nc1-e3 Dd8-d7
15. Dd1-a4 . . .

Cîmpul cel mai eficace pentru damă; de aici ea exercită o puternică presiune asupra flancului adversarului.

15. . . Ta8-c8
16. Ta1-d1 . .

Ambii parteneri sînt conduşi de aceleaşi considerente, potrivit cărora pionii lor de pe coloana „b" trebuie scoşi din sfera de acţiune a nebunilor adverşi.

Aici nu merge, desigur, 16.N:a7 din cauza 16...Ta8.

16. . . b7-b6
17. b2-b3 . . .

Această mutare urmăreşte un scop suplimentar — apărarea damei în vederea complicaţiilor următoare. Curînd se va vedea cît de important este acest lucru.

17. . . Tf8-d8
18. Td1-d3 . . .

Prematur ar fi fost direct 18.Cb5 din cauza 18...d5. Acum albul ameninţă să facă această mutare după dublarea turnurilor. De aceea la măsuri pentru ca prin schimb să scape de presiunea exercitată de damă.

18. . . Cc6-e7

In acest mod însă scopul nu poate fi atins şi negrul suferă imediat pierderi materiale.

Ceva mai bine ar fi fost 18...Ca5 19.Da3 Nf8 20.Tfd1. E drept că şi după aceasta jocul negrului este dificil, dar totuşi el se poate apăra.

19. Cc3-b5!	**d6-d5**

Evident forţat.

20. Cb5:a7	**. . .**

Această continuare a devenit posibilă datorită mutării a 17-a a albului.

20. . .	**Tc8-a8**
21. Ne3:b6	**Dd7:a4**

Negrul nu are nimic mai bun, deoarece ca răspuns la 21...Tdb8 albul ar fi continuat simplu 22.D:d7 C:d7 23. Ne3 Tb7 24.N:c5 C:d5 25.T:d5 Ta:a7 26.N:a7 T:a7 27.Tfd1 cu avantaj decisiv.

22. b3:a4	**Td8-d7**
23. Ca7-b5	**Ta8:a4**

Negrul ameninţă să joace 24...Tb4 25.Tb3 T:b3 26.ab Tb7.

24. Cb5-c3	**Ta4-a6**
25. Tf1-b1	**Td7-b7**
26. Nb6-c5	**Tb7:b1+**
27. Cc3:b1	**Ce7-c6**

Acum poziţia s-a clarificat. Albul şi-a păstrat pionul în plus, în timp ce pionul d5 al negrului este — ca şi şi pînă acum — slab.

28. Cb1-c3!	**. . .**

Cel mai rapid procedeu pentru a obţine cîştigul. Albul cedează în continuare pionul „a" însă în schimbul lui reuşeşte să forţeze pătrunderea în lagărul negrului după care devine posibil asaltul decisiv de pioni.

Mutarea liniştită 28.a3 ar fi permis adversarului să opună o rezistenţă mai dîrză.

28. . .	**Ta6-a5**
29. Nc5-e3	**Cc6-b4**

La 29...d4 ar fi urmat nu 30.N:d4 C:d4 31.T:d4 din cauza 31...Cd5! cu şanse de remiză pentru negru, ci 30.N:c6 dc 31.a4! şi albul cîştigă.

30. Td3-d2	**h7-h6**

Dacă direct 30...Ce4, atunci 31. C:e4 de 32. Td8+ Nf8 33. f5 şi albul cîştigă.

31. a2-a4!	**. . .**

Ameninţînd cu mutarea Nb6, albul forţează răspunsul următor al adversarului.

31. . .	**Cf6-e4**
32. Cc3:e4	**d5:e4**
33. Td2-d8+	**Rg8-h7**
34. Ng2:e4	**Ta5:a4**

Dacă 34...f5, atunci 35.Td7! Rh8 (Sau 35...fe 36.Nd4 Td5 37.T:g7+ Rh8 38.Td7+ după care urmează schimbul turnurilor) 36.Nd4 N:d4 37. T:d4 fe 38.T:b4 şi albul cîştigă.

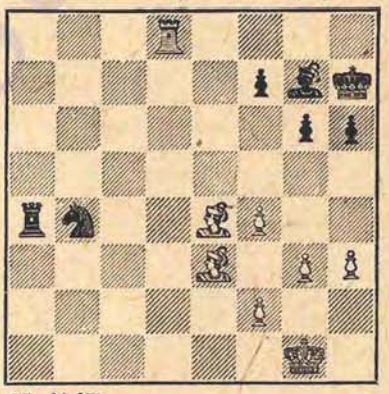

35. f4-f5!	**. . .**

Începutul asaltului decisiv de pioni. De pe acum ameninţă 36.fg+ fg 37.Td6.

35. . .	**Ta4:a6**
36. h3-h4	**h6-h5**

Forţat, din cauza ameninţării 37.h5

37. g3-g4!	**Ta6-a5**

Sau 37...hg 38.h5 şi albul cîştigă.

38. f5:g6+	**f7:g6**
39. g4:h5	**Ta5:h5**
40. Ne3-g5	**...**

Cîştigă cel puţin calitatea.

40...	**Ng7-ç3**
41. Td8-d7+	**Rh7-g8**
42. Ne4:g6	**...**

Acum dacă 42...Th8, albul cîştigă împingînd pionul „h".
Negrul cedează.

Nr. 94. DESCHIDERE NEREGULATA

ALEHIN IANOVSKI

Turneul de la New-York, 1924

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**d7-d6**
3. Cb1-c3	**Nc8-f5?**

Această mutare ar fi avut sens dacă albul şi-ar fi dezvoltat în prealabil calul la f3, deoarece în acest caz controlul asupra punctului e4 ar fi rămas temporar de partea negrului. Dar, în această poziţie, după e2-e4 negrul nu va avea nici o perspectivă. Fără îndoială că Ianovski îşi dădea seama cu fineţe de felul în care trebuie să joace cu perechea de nebuni, însă n-a fost niciodată un cunoscător al deschiderilor, aşa cum le plăcea contemporanilor săi să-l prezinte.

4. g2-g3	**...**

Chiar cu 4.f3 şi e2-e4 s-ar fi putut respinge — strategic — mutarea cu nebunul la f5.

4...	**c7-c6**
5. Nf1-g2	**Cb8-d7**
6. e2-e4	**Nf5-g6**
7. Cg1-e2	**e7-e5**
8. h2-h3	**...**

Albul pregăteşte mutarea Ne3. Din acest moment negrul poate doar să aleagă între diferite continuări, mai mult sau mai puţin satisfăcătoare.

8...	**Dd8-b6**
9. 0—0	**0—0—0**

Aceasta oferă adversarului o ţintă pentru un atac direct care, din cauza poziţiei slabe a negrului, îl duce spre catastrofă.

Continuarea 9...Ne7 10.Ne3 Dc7 ar fi permis negrului să opună o rezistenţă mai dîrză.

10. d4-d5	**...**

In felul acesta, albul spulberă toate speranţele de eliberare ale adversarului prin d6-d5. Cedarea temporară a cîmpului c5 nu joacă un rol esenţial.

10...	**Cd7-c5**
11. Nc1-e3	**c6:d5**
12. c4:d5	**Db6-a6**

Acceptarea sacrificiului de pion ar fi dus la o poziţie pierdută, de exemplu: 12...D:b2 13.N:c5 dc 14.Da4 Db6 15.f4 ! ef 16.gf. Dar nici continuarea din partidă nu este lipsită de perspective.

13. f2-f3	**...**

O mutare simplă şi decisivă. Negrul nu mai are apărare împotriva b2-b4. Dacă, de exemplu 13... Dd3, atunci desigur 14.Dc1.

13...	**Rc8-b8**
14. b2-b4	**Cc5-d7**
15. a2-a4	**Da6-c4**
16. Dd1-d2	**...**

Destul de bine. Totuşi, ţinînd seama de marele avantaj poziţional al albului, aici nu era nevoie de combinaţii. Mutarea simplă 16. Tb1 urmată de Dd2 şi Tfc1 ar fi cîştigat fără dificultate.

16...	**Dc4:b4**

Negrul nu are ce pierde!

17. Ne3:a7+	**Rb8-a8**
18. Tf1-b1	**Db4-a5**
19. Na7-e3	**Cd7-c5**
20. Tb1-b5	**Da5-c7**
21. a4-a5	**Cf6-d7**

Negrul a făcut față primului asalt mai mult sau mai puțin satisfăcător. Dar, în timp ce albul poate ataca regele advers cu toate figurile sale, flancul regelui negru nu e încă dezvoltat iar nebunul g6 a și uitat ce înseamnă mișcarea. De aceea cîștigul nu este pentru alb decît o problemă de timp.

22. Ce2-c1	**Td8-c8**
23. Cc1-b3	**Cc5-a6**

Dacă 23...C:b3, atunci 24.a6! forțînd 24...b6, deoarece 24...C:d2 (sau C:a1) 25.ab+ duce la mat.

24. Cc3-a4	**Nf8-e7**

Negrul acceptă să cedeze calitatea, înțelegînd că dacă 24...Rb8, albul jucînd 25.Tc1 Dd8 26.Tc6 ar fi organizat imediat un atac decisiv.

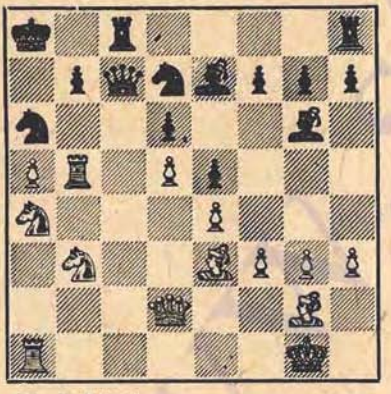

25. Ca4-b6+	**...**

Criza. Dacă 25...C:b6, atunci cîștigă imediat 26.ab Dd8 27.T:a6+.

25...	**Ra8-b8**
26. Ta1-c1	**Cd7-c5**
27. Cb3:c5	**d6:c5**
28. Cb6:c8	**Th8:c8**
29. Ng2-f1	**Dc7-d7**
30. Tb5-b6	**c5-c4**

Sau 30...Nd8 31.Tb2 cîștigînd oricum pionul c5.

31. Tc1:c4	**Tc8:c4**
32. Nf1:c4	**Dd7:h3**
33. Dd2-g2	**...**

Tehnicește mai simplu decît 33. N:a6, care cîștiga de asemenea.

33...	**Dh3:g2+**
34. Rg1:g2	**Ne7-d8**
35. Tb6-b2	**Rb8-c8**
36. Nc4:a6	**b7:a6**
37. Ne3-b6	**Nd8-g5**
38. Tb2-c2+	**Rc8-b7**
39. d5-d6	**f7-f5**
40. d6-d7	Negrul cedează.

Nr. 95. PARTIDA SPANIOLĂ

YATES — **ALEHIN**

Turneul de la New-York, 1924

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5-a4	**d7-d6**
5. 0—0	**g7-g6**

O mutare ademenitoare: negrul menține astfel centrul și își continuă în același timp dezvoltarea. Totuși, curînd ies la iveală părțile slabe ale acestui sistem care confirmă principiul general potrivit căruia dezvoltarea laterală prematură a nebunului în jocurile „deschise" (mai ales pe flancul regelui) este în fond antipozițională.

6. c2-c3	**...**

La 6.d4 ar fi putut urma 6...b5 7.Nb3 Ng7 8.Nd5 Nd7.

6...	**Nf8-g7**
7. d2-d4	**Nc8-d7**
8. Nc1-g5	**...**

Scopul acestei mutări, nenaturale la prima vedere, este de a-l determina pe negru să recurgă la dezvoltarea mai puțin eficace a calului g8 la e7. Dacă 8.Ne3 Cf6 9.Cbd2 0—0 negrul ar fi învins complet dificultățile de deschidere.

8... Cg8-e7

Dacă 8...Cf6 9.Cbd2 albul ar fi dispus deja de amenințarea N:c6 urmat de d:e5, însă și după mutarea din partidă el păstrează ferm avantajul din deschidere.

9. d4:e5 ...

Albul reduce din combativitatea nebunului g7 și, la momentul oportun, deschide coloana „d".

9... d6:e5
10. Dd1-d3 h7-h6
11. Ng5-e3 Nd7-g4

Mai bine decît 11...0—0, la care albul ar fi putut continua favorabil cu 12. Nc5 Ng4 13. De3.

12. Dd3-e2 ...

Schimbul damelor ar fi fost în flagrantă contrazicere cu întregul sistem aplicat în deschidere de către alb, deoarece tocmai poziția stînjenită a damei negre pe coloana deschisă trebuie să asigure acum albului obținerea unui avantaj pozițional (e drept, neînsemnat).

12... 0—0
13. Cb1-d2 ? ...

Neconsecvent. Cu mutarea 13.Nc5 ! (care e mai bună decît direct 13.Td1) albul ar fi putut justifica pe deplin manevrele sale premergătoare, aducîndu-l pe adversar într-o poziție extrem de înghesuită, care ar fi dus cel puțin la înrăutățirea poziției lui de pioni. Inofensiva mutare de dezvoltare făcută de alb îi provoacă, în mod surprinzător, o serie de dificultăți.

13... f7-f5 !
14. h2-h3 Ng4-h5
15. Na4-b3+ ...

Sau 15.Nc5 fe 16.D:e4 Tf4 17.Dc2 e4 !

15... Rg8-h8 !

Nu merge 15...Rh7 din cauza 16.ef gf 17.Cg5+ Rg6 18.g4 și albul mai poate creea complicații tăioase.

16. e4:f5 ...

In legătură cu mutarea următoare, acesta este procedeul cel mai adecvat de înlăturare a legăturii periculoase.

16... g6:f5
17. g2-g4 ! f5:g4
18. Cf3-e1 ...

Această mutare însă, este respinsă printr-o combinație precis calculată, datorită căreia negrul cîștigă în ultima instanță un pion. Mai corect ar fi fost 18.Ch2, deși și în acest caz negrul, continuînd cu Ce7-d5:e3, ar fi obținut cel puțin avantajul perechii de nebuni.

18... Ce7-d5 !
19. h3:g4 ...

Sau 19.N:d5 D:d5 20.hg Ng6 21. Dc4 Tad8 cu un joc mult mai bun pentru negru.

19... Cd5:e3
20. f2:e3 Dd8-g5
21. Nb3-e6 ...

Evident forțat.

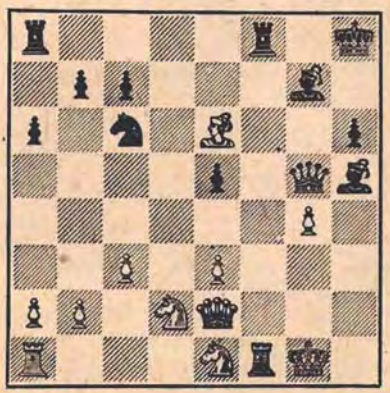

21. ... Nh5:g4 !

O mică surpriză: dacă albul ia acum la g4 cu nebunul, atunci după 22...h5 negrul păstrează un pion în plus, fără a micşora presiunea. De aceea albul sacrifică un al doilea pion în speranţa că va reuşi să folosească cîmpurile albe din poziţia duşmană, devenite acum slabe.

22. De2:g4	**Dg5:e3+**
23. Rg1-h1	**De3:d2**
24. Tf1-g1	**Dd2-g5**

Negrul oferă adversarului unul din pionii săi în plus, deoarece după schimbul damelor obţine un final cîştigat; cu toate acestea ar fi fost pe deplin suficientă şi mutarea simplă 24...Nf6, de exemplu: 25.Cf3 Df4 26. Dh5 (h3) e4!

25. Dg4-h3	**...**

Dacă 25.D:g5 hg 26.T:g5 Tf6! 27. Nd5 Td8 negrul şi-ar fi realizat fără greutate superioritatea materială.

25...	**Dg5-f6**
26. Ne6-d5	**Cc6-e7!**

Negrul intenţionează, după 27.N:b7 Tab8 28.Ne4, să împiedice dezvoltarea atacului albului prin 28...Df4! (Nu merge T:b2 din cauza 29.Cd3 urmat de Taf1).

27. Nd5-e4	**Ce7-f5**

Acum 27...Df4 este o mutare inutilă din cauza 28.N:b7 urmat de Cd3.

28. Ce1-f3?	**...**

După această greşeală lupta se termină repede. Cu 28.Cd3! albul ar mai fi putut să-şi pună adversarul în faţa unei probleme dificile, deoarece nu merge nici 28...Dh4 (din cauza 29.N:f5) nici 28...Cd6 (din cauza Tg1-g6:h6+). Cea mai bună mutare pentru negru ar fi fost 28...Tad8 (preluînd ameninţarea Dh4!) 29.Tad1 b6 (Cu ameninţarea de a alunga calul prin c7-c5-c4) 30.b4 Td6 31.Tg4 (Sau 31.Tg2 Dh4! 32.N:f5 D:h3+ 33. N:h3 Tf3) 31...h5! 32.D:h5+ Dh6 şi după schimbul damelor negrul ar fi cîştigat datorită pionului în plus.

28...	**Cf5-d6**

Acum la 29.Tg6, decide 29...C:e4! iar dacă 29.Cd2, atunci 29...Df4!

29. Ne4-d5	**...**

Pierde o figură, însă nu mai e nimic de făcut.

29...	**c7-c6**
30. Tg1:g7	**Rh8:g7**
31. Ta1-g1+	**Rg7-h8**
32. Cf3:e5	**c6:d5**
33. Dh3-h5	**Cd6-e4!**
34. Ce5-g6+	**Rh8-h7**
35. Dh5:d5	**Ce4-g3+!**

Albul cedează.

Nr. 96. APĂRAREA ALEHIN

MAROCZY — **ALEHIN**

Turneul de la New-York, 1924

1. e2-e4	**Cg8-f6**
2. d2-d3	**...**

De la început albul renunţă la încercarea de a răsturna mutarea 1... Cf6. In afara răspunsului 2...e5, care dă un joc satisfăcător, negrul dispune acum şi de posibilitatea de a juca 2...c5 trecînd într-o variantă a apărării siciliene, cu mutarea inofensivă şi care limitează jocul albului — d2-d3.

2...	**e7-e5**
3. f2-f4	**...**

Consider logică tocmai această mutare şi nu continuarea 3.Cf3, în care după 3...Cc6 nici nu poate fi vorba de vreun avantaj al albului. Acum negrul trebuie să joace foarte energic pentru a evita o poziţie mai slabă; datorită acestui fapt partida prezintă un interes teoretic.

3...	Cb8-c6 !
4. Cg1-f3	...

Albul nu obține nimic cu 4.fe C:e5 5.d4 Cg6 6.e5 din cauza 6...Ce4 urmat de d7-d5. Interesantă este rețeta lui Lasker: 4. fe C:e5 5. Cf3 C:f3+ 6.gf! însă și în acest caz negrul poate, după cît se pare, să facă față masei mobile de pioni a adversarului în centru, continuînd cu 6...Ch5 7.Ne3 Nd6. Prin mutarea din partidă albul speră să provoace mutarea d7-d6, care limitează mobilitatea nebunului f8.

4...	d7-d5 !

Un îndrăzneț sacrificiu de pion, care asigură negrului cel puțin joc egal. Albul nu are nimic mai bun decît să accepte sacrificiul deoarece continuarea 5.fe de! 6.ef ef 7. D:f3 Cd4! 8.De4+ Ne6 nu îi este de loc favorabilă.

5. e4:d5	Cf6:d5
6. f4:e5	Nc8-g4
7. Nf1-e2	...

Sau 7.c3 C:e5! 8.De2 Nd6 9.d4 N:f3 10. gf Dh4+ 11. Rd1 0—0—0 12. de The8! și negrul obține un atac imparabil.

7...	Ng4:f3
8. Ne2:f3	Dd8-h4+
9. Re1-f1 ?	...

Renunțarea la rocadă constituie o greșeală gravă, cu atît mai mult cu cît în urma mutării 9.Rf1 negrul obține un tempo în plus pentru dezvoltare. Era necesar 9.g3 Dd4 10.De2 0—0—0 11.c3 D:e5 12.0—0 D:e2 13. N:e2 Ne7! urmat de Nf6 cu joc aproximativ egal.

9. . .	0—0—0
10. Cb1-c3	Nf8-c5 !

Negrul forțează astfel schimbul nebunului cl, după care cîmpurile negre din lagărul albului se slăbesc complet.

11. Cc3-e4	Cd5-e3+
12. Nc1:e3	Nc5:e3
13. Dd1-e1	Dh4-h6
14. Ce4-g3	. . .

De asemenea, nici prin 14.Cf2 C:e5 15.Cg4 C:g4 16.N:g4+ Rb8 albul tot n-ar fi salvat pînă la urmă partida din cauza prezenței puternicului nebun de cîmpuri negre al negrului.

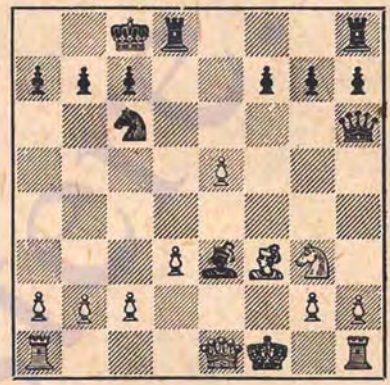

14. . .	Cc6-d4 !

Decisiv. Incursiunea următoare a damei care nu face decît să grăbească pierderea pentru alb, este dictată de conștiința faptului că tactica pasivă este lipsită de speranțe, de exemplu: 15. Dd1 The8 16. c3 C:f3 17. D:f3 T:d3 18. Df5+ Td7 19. Tad1 Da6+ 20. Ce2 De6 21. D:e6 T:e6 cu un final cîștigat pentru negru.

15. De1-b4	c7-c6
16. Db4-a4	Rc8-b8
17. Ta1-d1	Th8-e8
18. h2-h4	. . .

Sau 18. c3 C:f3 19. gf T:e5.

18. . .	Dh6-f4
19. Th1-h3	b7-b5 !

Cîștigă o figură, deoarece la 20. Db4 urmează 20... a5 și apoi C:f3.

20. Cg3-h5	b5:a4
21. Ch5:f4	Ne3:f4

22. c2-c3	Cd4:f3
23. Th3:f3	Nf4:e5
24. Tf3:f7	Te8-f8

Albul cedează.

Nr. 97. APĂRAREA INDIANĂ VECHE

ALEHIN YATES

Turneul de la New-York. 1924

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	d7-d6
3. Cb1-c3	g7-g6
4. e2-e4	Nf8-g7
5. f2-f4	0—0
6. Cg1-f3	Cb8-c6

In poziția de față această manevră e fără îndoială nepotrivită. Renunțînd la posibilitatea de a juca c7-c5, negrul va fi nevoit, mai devreme sau mai tîrziu, să joace mutarea e7-e5 și atunci, după f4:e5 d6:e5 mutarea d4-d5 va fi însoțită de cîștigarea unui tempo. Mai bine era 6... Cd7 sau 6... e5 [1].

7. Nf1-e2 . . .

Intenționînd ca la 7... Ng4 să joace 8. d5.

7. . . Cf6-d7

Jocul pasiv în deschidere și, pe deasupra, o atît de mare pierdere de timp numai pentru a juca mutarea nu prea favorabilă e7-e5, nu poate duce desigur la nimic bun. Era de preferat 7... Ng4 și dacă 8. d5 Cb8 9. 0—0, atunci nu merge direct 9... Cbd7 ci mai întîi 9... N:f3.

8. Nc1-e3 . . .

Pentru a nu permite după 8... e5 9. fe de 10. d5, mutarea 10... Cd4.

8. . . e7-e5
9. f4:e5 d6:e5

[1] Aci mutarea cea mai tare este 6... c5 ! și dacă 7. dc, atunci 7... Da5, iar la 7. d5 urmează 7... e6. — V. P.

10. d4-d5 Cc6-b8
11. c4-c5 ! . . .

Strategic, partida este cîștigată de pe acum de alb, deoarece în această variantă numai deținerea punctului c5 poate da negrului șanse în lupta împotriva superiorității adversarului în centru.

11. . . a7-a5
12. 0—0 Cb8-a6
13. Cc3-a4 Dd8-e7
14. Ta1-c1 . . .

Cu ultimele sale mutări albul nu numai că a întărit pionul c5 ci a creat cîteva amenințări care nu pot fi parate toate odată.

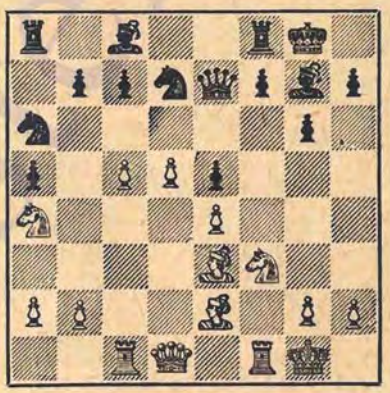

14. . . h7-h6

Negrul nu poate întreprinde nici o încercare de a-și elibera jocul atîta timp cît nu ia măsuri împotriva pătrunderii calului advers la g5. De exemplu: la 14... Te8 ar fi urmat 15. Cg5 cu amenințările 16. T:f7 sau 16. d6 și apoi Nc4. Dacă 14... f5, atunci 15. Nc4 Rh8 16. ef ! gf 17. Cg5 f4 18. Dh5 Nf6 19. d6 cu atac cîștigător pentru alb. Însă, după mutarea din partidă negrul pierde calitatea.

15. Ne2:a6 ! . . .

Poziția albului este atît de puternică

încît el ar fi putut cîştiga şi un pion cu mutarea 15. Dd2.

15. . .	Ta8:a6
16. c5-c6	b7:c6
17. d5:c6	Cd7-b8

In schimbul calităţii negrul vrea să cîştige cel puţin pionul c6. După cîteva mutări el pierde însă pionul c7.

18. Ne3-c5	De7-e8
19. Nc5:f8	Ng7:f8
20. Ca4-c3 !	. . .

Continuarea 20. Db3 C:c6 21. Db5 De6 este mai puţin convingătoare.

20. . .	Ta6:c6
21. Cc3-d5	. . .

Acum negrul nu poate apăra simultan punctele c7 şi e5.

21. . .	Tc6-d6
22. Tc1:c7	Cb8-a6
23. Tc7-c3	Ca6-b4
24. Cf3:e5 !	. . .

Această mutare atrage după sine o serie de schimburi care clarifică imediat poziţia în favoarea albului.

24. . .	Nc8-a6
25. Ce5-c4	. . .

Desigur nu 25. C:f7 din cauza 25... T:d5.

25. . .	Na6:c4
26. Tc3:c4	De8-e5
27. Dd1-f3	f7-f5
28. Cd5:b4	a5:b4
29. e4:f5	Td6-f6
30. Df3-e4	Nf8-c5+
31. Rg1-h1	Tf6:f5
32. Tf1:f5	Negrul cedează.

Nr. 98. DESCHIDEREA PIONULUI DAMEI

IANOVSKI — **ALEHIN**

Turneul de la New-York, 1924

1. d2-d4	Cg8-f6
2. Cg1-f3	c7-c5

Dacă această mutare poate fi respinsă poziţional, atunci lucrul acesta nu se poate realiza decît prin 3. d5 şi dacă 3... b5, atunci 4. c4 Nb7 5. a4 ! In continuarea aleasă de alb negrul ar fi putut egala imediat jocul.[1]

3. e2-e3	g7-g6

Corect ar fi fost 3... d5 pentru a aduce jocul într-o variantă cunoscută şi inofensivă pentru negru — a deschiderii pionului damei.

4. Nf1-d3	b7-b6
5. 0—0	Nc8-b7
6. c2-c4	. . .

Albul ameninţă să scoată din joc nebunul b7 prin mutarea d4-d5 şi apoi să întreprindă un foarte promiţător atac de pioni în centru. Din această cauză negrul este forţat să schimbe pionii.

6. . .	c5:d4
7. e3:d4	Nf8-g7
8. Cb1-c3	d7-d5

Mai bine era 8... 0—0.

9. Nc1-g5 !	d5:c4

Prima consecinţă a mutării a 8-a a negrului, care a fost prea pripită. Continuarea 9... 0—0 10. Te1 ! (Dar nu direct 10. N:f6 ef ! 11. cd N:d5 12. C:d5 D:d5 13. Te1 f5) ar fi dus doar la intervertire de mutări deoarece, oricum, negrul ar fi trebuit să joace 10... dc.

10. Nd3:c4	0—0
11. Tf1-e1	. . .

Acum negrul nu poate să ocupe cîmpul d5, iar ameninţarea înaintării eventuale a pionului d4 constituie o piedică serioasă în elaborarea planului său de dezvoltare.

[1] In comentariile la partida sa împotriva lui Ianovski (Hastings, 1925—1926) Alehin consideră că mutarea 3. d5 „nu este pe deplin convingătoare deoarece după 3...d6 4. Cc3 Nf5 5.Cd2 g5! 6.e4 Ng6, negrul datorită poziţiei excelente a nebunului său, are bune contraşanse. De aceea 3.c4 este cel mai simplu procedeu de consolidare a avantajului de deschidere". — V. P.

11. . . Cb8-c6
12. a2-a3 . . .

Este important să se asigure nebunului cîmpul a2.

12. . . Ta8-c8

Nici aici şi nici la mutarea următoare nu merge e7-e6 din cauza legării periculoase a calului f6, care rezultă după d4-d5, e6:d5, C:d5.

13. Dd1-d3 Dd8-c7
14. Nc4-a2 . . .

Albul nu contracarează planul adversarului (ocuparea treptată a punctului d5) presupunînd că şi în acest caz va obţine avantaj. La 14. d5, răspunsul 14... Tfd8 dă negrului o apărare suficientă.

14. . . e7-e6
15. h2-h3 . . .

Cu această mutare de aşteptare, albul îl împinge pur şi simplu pe adversar spre realizarea planului de eliberare pe care îl concepuse, pentru a obţine în schimb posibilitatea de atac asupra punctului f7. Se va dovedi însă că negrul are destule mijloace de a para acest atac.

15. . . Cc6-e7
16. Ta1-c1 Dc7-b8
17. Cf3-e5 . . .

Ameninţă 18. N:f6 urmat de Cd7.

17. . . Tc8-d8

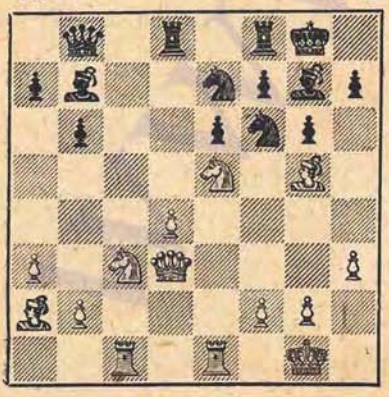

18. Ce5:f7 . . .

Acest interesant sacrificiu nu este greşit, însă ar fi trebuit să ducă numai la remiză. La alte mutări însă, negrul ocupînd cîmpul d5, ar fi lichidat definitiv toate încercările de atac ulterioare.

18. . . Tf8:f7

Desigur, nu merge 18... R:f7 19. N:e6+ Re8 din cauza 20. Cb5 cu poziţie de cîştig pentru alb.

19. Na2:e6 Td8-f8
20. d4-d5 . . .

Albul nu obţine nimic cu 20. Cb5, din cauza 20... Ced5 nici cu 20. Dc4 din cauza 20...Cf5. Acum însă negrul îşi eliberează jocul cu ajutorul următorului contrasacrificiu.

20. . . Ce7:d5 !

Altfel înaintarea acestui pion ar fi putut să devină foarte neplăcută.

21. Cc3:d5 Nb7:d5
22. Ne6:d5 . . .

Dacă 22. N:f6 ? negrul ar fi cîştigat o figură prin 22... N:e6 23. N:g7 Nf5.

22. . . Cf6:d5
23. Dd3:d5 Ng7:b2

Acum echilibrul material este restabilit şi negrul nu mai are de ce să se teamă.

24. Tc1-c2 ? . . .

Sacrificiul pionului a3 nu este suficient justificat. Corect era 24. Ne7 ! N:c1 25. N:f8 D:f8 26. T:c1 De7 ! cu remiză probabilă. După mutarea din partidă, negrul, cu toată legătura greu de înlăturat capătă, datorită pionilor săi liberi, şanse bune de cîştig.

24. . . Nb2:a3
25. Ng5-h6 Tf8-d8
26. Dd5-e6 . . .

Albul amenință să forțeze remiza prin 27. Ng5 Tf8 28. Nh6.

26. . .	Na3-c5
27. Tc2-e2	. . .

Cu intenția de a continua cu 28. Dc6 urmat de 29. Te8+.

27. . .	Db8-c7
28. De6-b3	Dc7-d7
29. Rg1-h1	. . .

Acum albul amenință să joace 30. Td2 Dc8 31. T:d8+ D:d8 32. Db5; dacă regele ar fi fost la g1, aceasta n-ar fi mers din cauza 32... N:f2+.

29. . .	Nc5-f8 !
30. Te2-d2	Dd7-c8
31. Te1-d1	Td8:d2
32. Nh6:d2	b6-b5

Cu tot schimbul de turnuri care îi este favorabil, negrului îi vine totuși greu să-și realizeze avantajul material, deoarece dama albă nu poate fi alungată de pe diagonala a2-g8 și, în afară de aceasta, se amenință pătrunderea turnului alb. De aceea negrul oferă un schimb de pioni pentru a slăbi întrucîtva poziția regelui advers iar apoi, prin contraatac, să se elibereze — pe cît posibil — de legătura dificilă.

33. Td1-c1 ?	. . .

Desigur că albul ar fi trebuit să ia pionul. După 33. D:b5 T:f2 34. Dd5+ Tf7 35. Tf1 Db7 36. Dc4 Ng7 cîștigul pentru negru, chiar dacă era posibil, ar fi fost în orice caz foarte dificil. Acum situația albului se înrăutățește rapid, deoarece pionii liberi ai negrului devin, în sfîrșit, mobili.

33. . .	Dc8-d7
34. Nd2-f4	a7-a5 !
35. Nf4-e5	. . .

La 35. Tc7 ar fi urmat 35... a4 ! 36. Da2 Dd1+ 37. Rh2 Db3.

35. . .	a5-a4
36. Db3-a2	b5-b4
37. Da2-c4	Dd7-d2
38. f2-f4	b4-b3
39. Tc1-b1	Dd2-b4
40. Dc4-e6	Db4-e4 !
41. Tb1-d1	b3-b2
42. De6-a2	De4-c2
43. Td1-f1	a4-a3

Aici decidea 43...Dc1 44.Tg1 Nc5.

44. Rh1-h2	. . .

La 44...Dc1 albul ar fi răspuns acum 45.Th1.

44. . .	Dc2-d3
45. Tf1-e1	Nf8-b4
46. Te1-h1	Nb4-d2
47. Da2-e6	. . .

Cu amenințarea de a da șah etern.

47. . .	Dd3-f5
48. De6-b3	Nd2:f4+
49. Ne5:f4	Df5:f4+
50. Rh2-g1	Rg8-g7

Albul cedează.

Nr. 99. APĂRAREA FRANCEZĂ

CAPABLANCA — ALEHIN

Turneul de la New-York, 1924

1. d2-d4	e7-e6
2. e2-e4	d7-d5
3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. Nc1-g5	Nf8-b4
5. e4:d5	Dd8:d5
6. Ng5:f6	Nb4:c3+?

O continuare șablon, pe care am ales-o bazîndu-mă pe rezultatul partidei mele cu Tarrasch (Petersburg, 1914) și pe îmbunătățirea unei variante secundare, găsită mai tîrziu. Schimbul la c3 este absolut nepotrivit, în timp ce după răspunsul simplu 6...gf, albul ar mai fi trebuit să depună eforturi pentru a-l provoca.

7. b2:c3	g7:f6
8. Dd1-d2!	. . .

Pînă la această partidă s-a jucat de obicei 8.Cf3, cu continuarea 8...b6 9. g3 Nb7 (Şi mai tare este îmbunătăţirea amintită 9...Cd7! 10.Ng2 Na6! şi dacă 11.Ch4, atunci 11... Da5) 10. Ng2 De4+! şi albul nu are nimic mai bun decît să accepte egalarea jocului prin 11.De2 deoarece continuările 11. Rd2 sau 11.Rf1 dau avantaj negrului. Importanţa mutării 8.Dd2 constă în aceea că negrului nu-i convine să joace acum 8...b6 din cauza 9.Ne2! cu ameninţarea 10.Nf3; datorită acestui fapt partida capătă interes teoretic.

8. . . **Cb8-d7**

O altă posibilitate este aci 8...c5 9. De3! Cd7 (Sau 9...cd 10.cd Cc6 11.c3) 10.Ce2! după care prin mutarea Cf4, dama neagră este îndepărtată din poziţia ei dominantă în centru. Prin mutarea din partidă negrul intenţionează să-şi dezvolte totuşi lateral nebunul, intenţie la care renunţă în mod inutil mai tîrziu.

9. c3-c4! . . .

Albul preîntîmpină la timp ocuparea punctului c4 prin Cb6, urmat de Nd7, a6 şi Nb5. Pentru alb, şahul care urmează nu este de loc periculos deoarece dama neagră este respinsă imediat cu pierdere de tempo.

9. ... **Dd5-e4+**
10. Cg1-e2 **Cd8-b6 ?**

O idee nefericită prin aplicarea căreia negrul ajunge repede într-o poziţie stînjenită. Consecvent ar fi fost 10...b6 11.f3 Dg6 12.Cg3 Nb7 13.Nd3 Dg5, deşi, şi în acest caz, după 14.f4 Dh6 15.a4! şansele albului sînt mai bune.

11. f2-f3 **De4-c6**

Nesatisfăcător era 11...Dh4+, de exemplu: 12.g3! Dh5 13.Cc3! D:f3 14.Ng2 Dh5 15.c5 Cd7 16.Cb5 0—0 17.C:c7 Tb8 18.0—0 a6 19. Tab1 cu avantaj pentru alb.

12. c4-c5 **Cb6-d5**

Nu merge 12... Cc4 din cauza 13. Dc3 b5 14.a4.

13. c2-c4 **Cd5-e7**
14. Ce2-c3 . . .

Cu ameninţarea puternică 15.Ce4, care forţează pe negru să-şi slăbească şi mai mult poziţia în centru. După aceasta, ameninţarea d4-d5 devine şi mai neplăcută.

14. . . **f6-f5**
15. Nf1-e2 **Th8-g8**

Dacă 15... Nd7 16. 0—0 negrul ar fi trebuit să joace oricum 16... Tg8, deoarece nu merge 16.. b6 din cauza 17.f4!

16. 0—0 **Nc8-d7**

Din nou nu merge 16...b6 din cauza 17.Nd1! Din cauza greşelii de la mutare a 10-a, negrul are de pe acum o poziţie de pierdere.

17. Dd2-e3 . . .

Ameninţă 18.d5.

17. . . **b7-b6**
18. Tf1-d1! **b6:c5**

Negrul este forţat să treacă într-un final greu deoarece nu are nimic mai bun.

19. d4-d5! . . .

Deschiderea coloanei, forţată de această mutare şi imposibilitatea negrului de a stabili la timp un contact între turnurile sale duce la o poziţie evident cîştigată pentru alb.

19. . . **Dc6-d6**

Singura mutare deoarece dacă 19... ed, atunci decide rapid 20.C:d5 Dd6 21.Tab1 cu amenințarea Cb6.

20. d5:e6	Dd6:e6
21. De3:c5	De6-b6
22. Dc5-f2!	f5-f4

Prin acest sacrificiu de pion negrul încearcă să-și abată adversarul de la calea justă, dîndu-și seama că după 22...D:f2+ 23.R:f2 Nc6 albul ar fi putut să obțină o superioritate decisivă cu mutări simple. (De exemplu 24.Cb5 N:b5 25.cb Tg6 26.Tac1 Tc8 27.Tc5).

23. Ta1-b1 . . .

Nu merge 23.Td4 din cauza 23... Db2 24.De1 Nh3.

23. . . Db6:f2+

La 23... De6 ar fi urmat 24.Tb7.

24. Rg1:f2	Nd7-c6
25. Td1-d4	. . .

Desigur că și acum 25.Cb5 ar fi fost foarte tare. Cîștigul de pion de care s-a lăsat tentat albul, permite celui puțin negrului să-și dubleze turnurile.

25. . .	Ce7-g6
26. Ne2-d3	Cg6-h4
27. Nd3-f1	Ch4-g6
28. Cc3-e2	Re8-e7!
29. Tb1-e1	Tg8-b8!

Datorită ocupării acestei coloane negrul capătă un oarecare contrajoc.

30. Ce2:f4+	Re7-f8
31. Cf4:g6+	. . .

Cel mai simplu, deoarece albul poate acum să obțină un pion liber pe flancul regelui. Dacă 31.Cd3, atunci după 31...Td8 32.T:d8+ T:d8 albul ar fi avut mai multe dificultăți tehnice.

31. ... h7:g6

32. Nf1-d3? ...

Albul își supraapreciază șansele în finalul de turnuri care rezultă. El ar fi trebuit să urmărească nu schimbul nebunilor ci cel puțin al unei perechi de turnuri, deoarece atunci ar fi fost practic lichidată singura contrașansă a adversarului, care consta în înaintarea pionului „a". Trebuia jucat de exemplu: 32.Td2 a5 33.Nd3 a4 34.Tb1 T:b1 35.N:b1 Tb8 36.Nd3 a3 37. Ne2! amenințînd de a imobiliza prin Td3 turnul negru pe coloana „a", după care realizarea avantajului albului pe flancul regelui n-ar mai fi fost dificilă. Planul de cîștig ales de alb, deși nu e lipsit de finețe, este probabil irealizabil din cauza modificării poziției pionilor.

32. . .	Tb8-b2+
33. Te1-e2	Ta8-b8
34. Nd3-e4	. . .

Pionul „a" nu mai poate fi apărat altfel.

34. . .	Tb2:e2+
35. Rf2:e2	Nc6:e4
36. f3:e4	Rf8-e7
37. Td4-d2	Re7-e6
38. Re2-e3	c7-c6!

Pregătirea necesară pentru aducerea turnului negru pe linia a 5-a.

39. h2-h4? . . .

In acest final Capablanca n-a manifestat de loc precizia sa caracteristică. E drept că acum ar fi fost prematur 39.c5, din cauza 39...Tb5 40. Td6+ Re5 41.T:c6 Ta5, însă continuarea 39.h3! cu amenințarea de a juca Re3-d4-c3 și apoi c4-c5, l-ar fi pus pe negru în fața unor sarcini mult mai grele decît mutarea jucată în partidă.

39. . . Tb8-h8!
40. g2-g3 Th8-h5

Turnul ocupă pe linia a 5-a o poziție puternică, atît pentru apărare cît și pentru contraatac, și planul albului — formarea unui pion liber pe coloana „h" — se dovedește a fi irealizabil.

41. Td2-h2 Th5-a5

Acum amenințarea Re5 e foarte puternică.

42. Re3-f4 f7-f6

Negrul împiedică din nou 43.g4 deoarece la această mutare ar fi urmat 43...g5+! cu schimbarea pionului „h".

43. Th2-c2 Ta5-e5

Forțat, din cauza amenințării 44. c5 urmat de g3-g4.

44. c4-c5 . . .

După această mutare care limitează mobilitatea turnului negru, turnul alb e și el fixat de pionul c5 și negrul trebuie să țină seama numai de amenințarea Rf4-g4-h3 și apoi g3-g4.

44. . . Te5-h5
45. Tc2-c3 a7-a5

Amenință cu mutarea 46.Ta3.

46. Tc3-c2 Th5-e5
47. Tc2-c3 Te5-h5
48. Rf4-f3 Rc6-e7
49. Rf3-g4 Re7-f7!

Această mutare este necesară din cauză că la Rh3 negrul trebuie să aibă posibilitatea de a răspunde cu g6-g5, iar dacă Rg4 cu atac asupra turnului negru, atunci Rg6; apoi negrul schimbă la h4 și joacă Th5-e5-h5. Capablanca folosește împrejurarea că regele negru nu poate să se depărteze de punctul g6 și întreprinde o ultimă încercare de a obține cîștigul.

50. Tc3-c4 Rf7-g7!
51. Tc4-d4! . . .

Dînd înapoi pionul, albul amenință să pătrundă cu turnul pe linia a 7-a și forțează deplasarea regelui negru. După mutarea a 39-a albul nu ar fi putut obține nimic mai mult din această poziție.

51. . . Th5:c5
52. Td4-d7+ Rg7-f8

Nu merge 52...Rh6 din cauza 53.Tf7.

53. Rg4-f4 Rf8-g8
54. Td7-a7 Rg8-f8
55. a2-a4 Rf8-g8
56. g3-g4 . . .

După 56.Re3! Tc3+ 57.Rd4 T:g3 58.T:a5 Rf7 59.Ta8 negrul ar mai fi trebuit să se apere cu exactitate din cauză că albul are primejdiosul pion „a". Totuși, datorită materialului neînsemnat rămas pe tablă, probabil că negrul ar fi obținut remiza. In orice caz, aceasta ar fi fost continuarea logică a manevrei începute de alb la mutarea a 51-a, care ar fi permis epuizarea totală a tuturor posibilităților acestui final instructiv.

56. . . g6-g5+!
57. h4:g5 Tc5:g5
58. Ta7-a6 Tg5-c5
59. Rf4-e3 Rg8-f7

60. Re3-d4	Tc5-g5
61. Ta6:c6	Tg5:g4
62. Tc6-c5	Tg4-g5!

Dacă 63. T:g5 fg 64.Re5, atunci 64... Rg6! 65.Rd6 Rf7!
Remiză.

Nr. 100. APĂRAREA CIGORIN

ALEHIN COLLE

Turneul de la New-York, 1924

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	Cb8-c6
3. Cg1-f3	Nc8-g4
4. Dd1-a4	. . .

O mutare nouă, pe care am introdus-o aici în practică pentru a evita variantele obișnuite care rezultă după 4.cd N:f3. Acțiunea mea era cu atît mai justificată cu cît defunctul campion al Belgiei era un fin cunoscător al acestui original sistem de apărare și a obținut succese remarcabile cu ajutorul lui.

4. . .	Ng4:f3
5. e2:f3	e7-e6

Ca răspuns la 5...dc albul poate să joace 6.Ne3 sau, ceea ce e și mai bine, să sacrifice un pion, obținînd în schimb un mare avantaj de dezvoltare: 6.Cc3 D:d4 7.Ne3 urmat de N:c4.

6. Cb1-c3	Nf8-b4
7. a2-a3	. . .

Merită să pierzi un tempo ca să lămurești imediat ce intenționează să facă negrul cu nebunul său.

7. ...	Nb4:c3+
8. b2:c3	Cg8-e7
9. Ta1-b1	Ta8-b8
10. c4:d5	...

La turneul de la Baden-Baden, care a avut loc curînd după turneul de la Paris, am jucat împotriva aceluiași adversar 10.Nd3 obținînd avantaj poziţional mai convingător (vezi partida Nr. 107).

10. ...	Dd8:d5
11. Nf1-d3	0—0
12. 0—0	Dd5-d6!

O bună mutare poziţională care eliberează cîmpul d5 pentru cal și împiedică dezvoltarea nebunului alb la f4.

13. Da4-c2	Ce7-g6
14. f3-f4	Cc6-e7

Negrul pregătește operaţiuni active în centru, care începe cu mutarea c7-c5.

15. g2-g3	Tf8-d8
16. Tf1-d1	b7-b6
17. a3-a4	. . .

Această mutare slăbește cîmpul b4 și prin aceasta permite negrului să ia o contrainițiativă în centru. Corect era 17.Nb2 și dacă 17...c5, atunci 18. c4! cd 19.N:d4 cu un oarecare avantaj, deoarece nu este bine pentru negru nici 19...D:d4 20. N:g6 și nici 19... D:a3 20. Ta1 Db4 21. Ta4 Dd6 22. Ne5!

17. . .	Ce7-d5
18. Nc1-d2	c7-c5
19. f4-f5	. . .

Albul caută să mai mențină o oarecare presiune.

Varianta 19. c4 Cb4 20. N:b4 cb 21. c5 bc 22. dc Dc7 ar fi dat și mai puține șanse de cîștig.

19. . .	e6:f5
20. Nd3:f5	c5:d4
21. c3:d4	Cd5-e7
22. Nd2-b4	Dd6-f6
23. Nb4:e7	. . .

Dacă 23.Nh3 Cd5! perechea de nebuni n-ar aduce foloase prea mari. De aceea albul caută să obțină avantaj prin înaintrea pionului său liber și de pe urma coloanei deschise „c" pe care a pus stăpînire.

23. . .	Df6:e7
24. Tb1-c1	. . .

Mutarea directă 24.d5 ar fi fost mai consecventă deoarece negrul ar fi putut acum să-şi mărească şansele de remiză prin 24...b5!

24. . .	Td8-d5
25. Nf5-e4	Td5-d7
26. d4-d5	De7-f6
27. Td1-e1!	. . .

Prima mutare a unui plan, deocamdată ascuns, cu idee de mat.

27. . .	Tb8-d8
28. Dc2-c6!	Df6-g5

Negrul procedează corect evitînd schimbul damelor deoarece continuarile 28...D:c6 29.dc, sau 28...Ce7 29.D:f6 gf 30.d6! sînt evident în favoarea albului. Dar, oricît ar părea de ciudat, cîmpul g5 care pare cel mai natural pentru damă, se dovedeşte a fi fatal. Mutarea corectă era 28... Dd4, care albul nu are nimic decisiv.

29. Ne4:g6	h7:g6

După cum arată răspunsul albului, era necesar 29...fg (Desigur nu 29... D:g6 din cauza 30.D:d7) 30.De6+ Tf7 31.Tc8 T:c8 32.D:c8+ Tf8, după care albul ar fi avut o alegere plăcută între 33.Te8 Df6 34.T:f8+ D:f8 35.Dc6

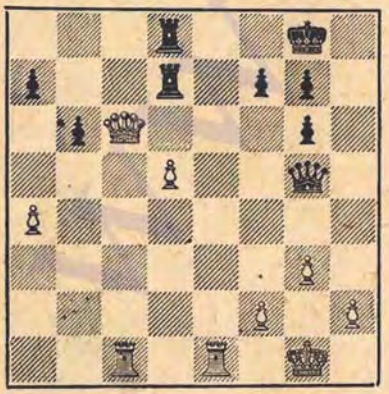

şi 33.De6+ Rh8 34.d6 Dd2 35.Te2 Dc1 + 36.Rg2 Dc6+ 37.Rh3 cu cîştig absolut sigur pentru alb în oricare din aceste variante.

30. Dc6:d7!	. .

Acest sacrificiu este posibil numai datorită faptului că cîmpul g5 este ocupat de damă şi regele negru nu poate să fugă atunci cînd albul îşi va dubla turnurile pe linia a 8-a.

30. . .	Td8:d7
31. Te1-e8+	Rg8-h7
32. Tc1-c8	Td7-d8
33. Te8:d8!	Negrul cedează.

Nr. 101. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — OPOCENSKY

Turneul de la Paris, 1925

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	c7-c6
3. Cb1-c3	. . .

Cel de al doilea meci al meu cu Euwe, în care mutarea aparent promiţătoare 3...dc a fost combătută în mod convingător, a demonstrat că mutarea din partidă este tot atît de bună cel puţin, ca şi mutarea la modă 3.Cf3.

3. . .	Cg8-f6
4. e2-e3	Nc8-f5
5. c4:d5	Cf6:d5

Dacă 5...cd, atunci desigur 6.Db3 cu avantaj pentru alb.

6. Nf1-c4	e7-e6
7. Cg1-e2	. . .

Această mutare introdusă în practică de Rubinstein, creează negrului o serie de dificultăţi din cauza întîrzierii în dezvoltare şi a poziţiei pasive a nebunului.

7. . .	Cb8-d7
8. e3-e4	Cd5:c3

9. Ce2:c3	Nf5-g6
10. 0—0	Dd8-h4

După mutarea mai naturală 10...Nb4 albul şi-ar fi menţinut avantajul poziţional, jucînd simplu 11.f3. Mutarea din partidă pregăteşte rocada mare şi în acelaşi timp asigură nebunului cîmpul h5, în cazul manevrei f2-f4-f5 a albului.

11. d4-d5!	. . .

Acest joc în centru a necesitat un calcul precis, deoarece negrul forţează acum mutarea g2-g3 care slăbeşte poziţia albului. Totuşi, practic, albul nu avea altă cale pentru menţinerea iniţiativei: după 11.f3 0—0—0 perspectivele negrului sînt excelente.

11. ...	e6:d5
12. g2-g3	Dh4-f6
13. e4:d5	Nf8-c5 ?

Prima greşeală, care însă e decisivă. Negrul pierde dreptul de a face rocada şi în cele din urmă pierde din cauza imposibilităţii de a-şi coordona acţiunea turnurilor sale.

Trebuia jucat mai întîi 13...Ce5 şi abia ca răspuns la 14.Ne2 trebuia continuat cu 14...Nc5. Dacă 15.Rg2, reluînd ameninţarea f2-f4, atunci 15...h5! după care albul este practic forţat să răspundă 16.h4 urmat de Ng5 etc. In acest caz poziţia ar fi rămas plină de dinamită, însă nici pe departe lipsită de speranţe pentru negru.

14. Tf1-e1+	Re8-f8
15. Nc1-f4	Cd7-b6
16. Nc4-b3	h7-h5
17. h2-h4	...

Începînd cu mutarea a 14-a albul se conduce după o singură idee: împiedicarea unirii turnurilor negre.

17. ...	Rf8-g8
18. d5:c6	b7:c6
19. Ta1-c1	. . .

După această mutare, negrul nu poate împiedica schimbul unuia din nebunii săi pe cal.

19. . .	Nc5-d4
20. Cc3-e4	Ng6:e4
21. Te1:e4	c6-c5

Dacă 21...N:b2, atunci 22.Tc5! Cd5 23. N:d5 cd 24.T:d5 cu avantaj decisiv pentru alb.

22. Dd1-e2	. .

Albul începe atacul final asupra punctului f7,

22. . .	g7-g6
23. Nf4-g5	Df6-d6

Cu ameninţarea D:g3+.

24. De2-f3	Dd6-f8

25. Te4:d4!	. . .

Indepărtînd singura figură activă a negrului, albul zdrobeşte orice rezistenţă.

25. . .	c5:d4
26. Tc1-c6	Rg8-h7

Dacă 26.Rg7 albul ar fi sacrificat al doilea turn: 27. T:g6+ ! R:g6 (sau

27...fg 28.Db7+ cu mat) 28.Df6+ Rh7 29.N:f7 Tg8 30.Df5+ Rg7 31. Dg6+ Rh8 32.Nf6+ şi mat la mutarea următoare.

27. Nb3:f7	**Ta8-c8**
28. Tc6:g6	Negrul cedează

Nr. 102. PARTIDA ITALIANA

TARRASCH — **ALEHIN**

Turneul de la Baden-Baden, 1925

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-c4	**Nf8-c5**
4. c2-c3	**Nc5-b6**
5. d2-d4	**Dd8-e7**
6. 0—0	**Cg8-f6!**

Această mutare pe care am introdus-o în practică în locul mutării obişnuite 6...d6, lasă albului mai puţină libertate de alegere, deoarece acum pionul e4 este atacat.

7. Tf1-e1	**d7-d6**
8. a2-a4	**a7-a6**
9. h2-h3	. . .

O pregătire mai mult sau mai puţin necesară pentru mutarea Ne3.

9. . .	**0—0**
10. Nc1-g5	. . .

Avînd în vedere că albul nu obţine avantaj provocînd mutarea următoare a negrului, ar fi fost mai bine să fi jucat 10.Ne3.

10. . .	**h7-h6**
11. Ng5-e3	. . .

Dacă 11.Nh4, atunci desigur 11... Rh8 urmat de Tg8 şi g7-g5.

11. . .	**De7-d8!**

Această mutare paradoxală, cea mai dificilă din partidă, este foarte eficace. Ea urmăreşte un dublu scop: să pregătească posibilitatea unei contralovituri în centru, şi anume prin e5:d4 urmată de d6-d5 şi, în acelaşi timp, negrul eliberează coloana „e" pentru turnul său.

12. Nc4-d3	**Tf8-e8**
13. Cb1-d2	**Nb6-a7!**

Mutare jucată din cauza atacului posibil Cc4.

14. Dd1-c2	**e5:d4**

La momentul oportun deoarece nu este bine pentru alb să ia la d4 cu pionul din cauza 15... Cb4.

15. Cf3:d4	**Cc6-e5**
16. Nd3-f1	**d6-d5!**

După această mutare, poziţia negrului în centru este cel puţin tot atît de tare ca şi a adversarului. Justificarea tactică a mutării d6-d5 se vede în varianta următoare: 17. f4 Cg6 18. e5 Cb5! în favoarea negrului.

17. Ta1-d1	**c7-c5**
18. Cd4-b3	**Dd8-c7**
19. Ne3-f4	...

Şi după 19. ed C:d5 20. Cc4 C:c4 21. N:c4 C:e3 22. T:e3 T:e3 23. fe De7 negrul ar fi avut perspective ceva mai bune.

19. ...	**Ce5-f3+!**
20. Cd2:f3	**Dc7:f4**
21. e4:d5?	...

O greşeală decisivă, după care jocul se termină rapid.

M-am aşteptat la mutarea 21. e5 şi am sperat ca după 21... Nf5 22. Dd2 D:d2 23. T:d2 Ce4 24. Tdd1 (24. T:d5? Ne6) Tad8 să pot folosi avantajul perechii de nebuni.

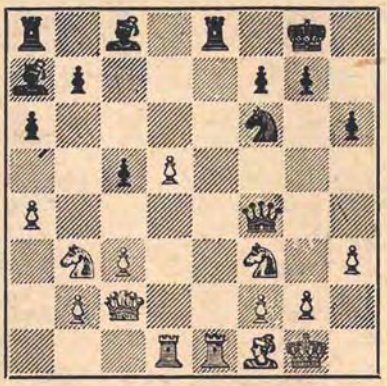

21. .. Nc8-f5 !

O importantă mutare intermediară, după care negrul nu are apărare suficientă. Mult mai puțin convingător ar fi fost 21... N:h3 din cauza 22. gh D:f3 23. Ng2.

22. Nf1-d3 ...

Sau 22. Dd2 D:a4 23. Cc1 Nc2 ! 24. T:e8+ T:e8 25. Te1 Ce4 26. Df4 c4 27. Cd4 N:d4 28. cd Db4 ! cu avantaj suficient pentru cîștigarea partidei de către negru.

22. . Nf5:h3

Nu merge 22... N:d3 23. D:d3 c4 din cauza 24. Dd2.

23. g2:h3 Df4:f3
24. Te1:e8+ ...

Dacă albul ar fi jucat direct 24. Nf1 negrul, schimbînd turnul, l-ar fi privat pe alb de singura lui speranță: pionul liber d5. După mutarea din partidă, negrul termină jocul printr-un atac de mat.

24. ... Ta8:e8
25. Nd3-f1 Te8-e5
26. c3-c4 ...

Desigur că mutarea 26. d6 n-ar fi schimbat lucrurile.

26. ... Te5-g5+
27. Rg1-h2 Cf6-g4+
28. h3:g4 Tg5:g4

Albul cedează din cauza matului inevitabil.

Nr. 103. DESCHIDERE GREȘITĂ

RETI — ALEHIN

Turneul de la Baden-Baden, 1925

1. g2-g3 e7-e5
2. Cg1-f3 ...

Un experiment pe care, după această partidă, Reti nu l-a mai repetat niciodată.

Albul intenționează să joace apărarea Alehin cu culorile inversate, cu alte cuvinte — cu un tempo în plus. Totuși, folosirea acestui tempo — care constă în mutarea g2-g3 — ar fi putut să se întoarcă ușor împotriva sa, după cum arată comentariul de la mutarea următoare.

2. ... e5-e4
3. Cf3-d4 d7-d5

Negrul se mulțumește cu posibilitatea unei dezvoltări libere și perspective aproximativ egale în jocul de mijloc. El ar fi putut obține însă mai mult continuînd cu 3... c5 ! 4. Cb3 c4 5. Cd4 Nc5 6. c3 Cc6, demonstrînd în felul acesta întreaga absurditate a unei astfel de „dezvoltări" a albului.

4. d2-d3 e4:d3
5. Dd1:d3 Cg8-f6
6. Nf1-g2 Nf8-b4+

Negrul caută cu orice preț să-și pună în acțiune toate figurile. Astăzi, probabil că m-aș fi gîndit la securitatea cîmpurilor negre în lagărul meu și de aceea aș fi evitat schimbul nebunilor.

7. Nc1-d2 Nb5:d2+
8. Cb1:d2 0—0
9. c2-c4 ...

Dacă facem abstracție de ciudățenia primei mutări, Reti joacă foarte bine deschiderea. Negrul n-ar fi obținut acum nici un avantaj continuînd cu 9... c5, din cauza răspunsului 10. C4b3 și albul amenință atît 11. C:c5 cît și 11. cd

9. ... Cb8-a6

Relativ cel mai bine. Totuși nu se poate nega că albul obține acum o oarecare presiune pe coloana semideschisă „c".

10. c4:d5 Ca6-b4
11. Dd3-c4 Cb4:d5
12. Cd2-b3 c7-c6
13. 0—0 Tf8-e8
14. Tf1-d1 Nc8-g4
15. Td1-d2 ...

Dacă 14. h3, negrul și-ar fi adus nebunul prin h5 și g6 la e4

15. ... Dd8-c8
16. Cb3-c5 Ng4-h3!
17. Ng2-f3 ...

Prin mutarea sa precedentă negrul a oferit un sacrificiu de pion, a cărui acceptare ar fi fost fatală pentru alb, de exemplu: 17. N:h3 D:h3 18. C:b7 Cg4 19. Cf3 Cde3! 20. fe C:e3 21. D:f7+ Rh8! 22. Ch4 Tf8 și albul cîștigă.

17. . Nh3-g4

Această mutare oferă adversarului posibilitatea de a alege între trei posibilități: 1) să schimbe nebunul său puternic de cîmpuri albe; 2) să accepte remiza imediată prin repetare de mutări, ceea ce, în acest stadiu puțin înaintat al partidei, echivalează cu o înfrîngere morală a albului; 3) să-și aducă nebunul într-o poziție mai slabă (h1).

In cele din urmă albul se hotărăște să joace la cîștig și astfel permite negrului să înceapă un contraatac extrem de interesant.

18. Nf3-g2 Ng4-h3
19. Ng2-f3 Nh3-g4
20. Nf3-h1 ...

In sfîrșit!

20. ... h7-h5

Prin schimbarea acestui pion, negrul caută să slăbească punctul g3

21. b2-b4 a7-a6
22. Ta1-c1 h5-h4
23. a2-a4 h4:g3
24. h2:g3 Dc8-c7
25. b4-b5 ...

Consecvent, însă foarte riscant. Prin 25. e4 Cb6 26. Db3 Cbd7!, albul ar fi putut para amenințările directe la care este expus regele său, însă închiderea diagonalei h1-a8 care rezultă din această acțiune, nu-i lasă speranțe pe flancul damei.

25. ... a6:b5
26. a4:b5 ...

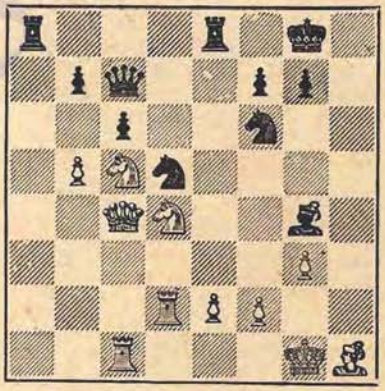

26... Te8-e3!

Pare aproape neverosimil că această mutare frumoasă nu numai că lichidează atacul albului, ci îi creează chiar dificultăți serioase. Și totuși așa e. E absolut clar că turnul nu poate fi luat din cauza 27...D:g3+, după care urmează 28... C:e3 și negrul cîștigă. In același timp albul

trebuie să întreprindă ceva pentru a para amenințarea 27...T:g3+.

27. Cd4-f3 . . .

După cum arată evoluția luptei, această mutare pierde forțat. Insuficient era și 27.Rh2 din cauza 27... Taa3! 28.Ccb3 (Nu însă 28.fe din cauza 28...C:e3 urmat de Cf1+ etc.) 28... De5! 29.bc bc cu atac puternic, deoarece 30.fe este încă slab din cauza 30...Dh5+ și 31...Dh3.

Singura șansă de salvare era 27. Nf3! N:f3 28.ef! cb 29.C:b5 Da5!, însă negrul tot ar fi păstrat avantaj, deoarece 30.T:d5? pierde imediat din cauza 30...Te1+ 31.T:e1+ D:e1+ urmat de 32...Ta1

27... c6:b5
28. Dc4:b5 Cd5-c3!
29. Db5:b7 . . .

Dacă 29.Dc4, răspunsul 29...b5! ar fi fost decisiv.

29... Dc7:b7

Nu merge 29...C:e2+ din cauza 30. T:e2! D:b7 31.T:e3! cu oarecari șanse de remiză pentru alb.

30. Cc5:b7 Cc3:e2+
31. Rg1-h2 . . .

Sau 31.Rf1 C:g3+ 32.fg N:f3 33. N:f3 T:f3+ 34.Rg2 Taa3 35.Td8+ Rh7 36.Th1+ Rg6 37.Th3 Tfb3! și negrul câștigă.

31... Cf6-e4!

Începutul unei noi combinații, care constituie însă fără îndoială consecința logică a manevrelor premergătoare. Scopul ei este ca printr-o serie de douăsprezece mutări, practic forțate, să câștige calul b7, rupt de baza sa.

Turnul de la e3 continuă să fie intangibil, deoarece după 34.fe? C:d2 albul pierde calitatea.

32. Tc1-c4! ...

Relativ cea mai bună mutare de apărare.

32... Ce4:f2

Insuficient era 32...C:d2 din cauza 33.C:d2! sau 32...N:f3 din cauza 33. T:e4! Totuși poziția continuă să fie complicată.

33. Nh1-g2 Ng4-e6!

O importantă verigă a combinației!

34. Tc4-c2 . . .

După cum e lesne de văzut, aici și în viitor, albul nu are alegere.

34... Cf2-g4+
35. Rh2-h3 . . .

Nu merge 35. Rh1 din cauza 35... Ta1+.

35... Cg4-e5+
36. Rh3-h2 Te3:f3!
37. Td2:e2 Ce5-g4+
38. Rh2-h3 Cg4-e3+
39. Rh3-h2 Ce3:c2
40. Ng2:f3 Cc2-d4

Dacă acum 41.Te3, atunci 41... C:f3+ 42.T:f3 Nd5! (lovitura definitivă!) cu câștig de figură.

Albul cedează.

Consider această partidă, împreună cu cea jucată împotriva lui Bogoliubov în 1922, ca cele mai strălucite partide din cariera mea șahistă

Și, printr-o stranie coincidență, nici una din ele n-a fost distinsă, deoarece în nici unul din aceste două concursuri nu s-au acordat „premii de frumusețe".

Nr. 104. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN TREYBAL

Turneul de la Baden-Baden, 1925

1. d2-d4 d7-d5
2. c2-c4 e7-e6
3. Cb1-c3 Cg8-f6
4. Nc1-g5 Cb8-d7

5.	e2-e3	Nf8-e7
6.	Cg1-f3	0—0
7.	Ta1-c1	c7-c6
8.	Nf1-d3	d5:c4
9.	Nd3:c4	Cf6-d5
10.	Ng5:e7	Dd8:e7
11.	Cc3-e4	...

O mutare solidă, însă inofensivă, de care m-am simțit atras într-o anumită perioadă a carierei mele șahiste, inclusiv meciul cu Capablanca. Acum am ajuns la concluzia că vechea mutare 11. 0—0, deși nu poate fi numită promițătoare, dă totuși albului mai multe șanse practice decît mutarea calului.

11... Cd7-f6

După acest răspuns însă, negrului îi este greu să realizeze mutările eliberatoare e6-e5 sau c6-c5 și de aceea poziția albului devine foarte curînd preferabilă.

Căile bune pentru obținerea egalității sînt următoarele: 11...C5f6 12. Cg3 și acum fie 12...Db4+ (Capablanca), fie chiar 12...e5 (Lasker).

12.	Ce4-g3	De7-b4+
13.	Dd1-d2	Db4:d2+
14.	Re1:d2	Tf8-d8
15.	Th1-d1	Nc8-d7
16.	Cf3-e5	Nd7-e8
17.	Rd2-e2	Rg8-f8
18.	f2-f4	g7-g6

Sînt rare situațiile cînd se poate recomanda punerea pionilor în final, pe cîmpuri de aceeași culoare cu a nebunului propriu. Un plan mai logic ar fi fost 18...Cd7 și apoi eventual f7-f6.

19.	Re2-f3	Ta8-c8
20.	Nc4-b3	Tc8-c7
21.	Cg3-e2	Cd5-e7
22.	g2-g4	Td8-c8
23.	Ce2-g3!	. . .

După această mutare, întreaga pregătire a negrului pentru mutarea 23...c5, se dovedește a fi inutilă, deoarece acum această înaintare ar fi atras după sine consecințe fatale după 24.g5, de exemplu:

I) 24...Cfd5 25.dc T:c5 26.T:c5 T:c5 27.Ce4 Tc7 28.Cd6 cu avantaj poziționat zdrobitor pentru alb;

II) 24...Cd7 25.C:d7+ N:d7 26.T:c5 T:c5 27.dc Re8 28.Rf2 și albul păstrează pionul în plus.

23... Cf6-d5

Cele expuse mai sus explică această mutare pur pasivă care permite albului să întreprindă următoarea manevră eficace cu calul.

24.	Cg3-e4	Tc8-d8

Dacă 24...f6, albul ar fi schimbat două figuri ușoare pentru turn și doi pioni, obținînd astfel o poziție cîștigată. De exemplu: 25.Cc5! fe 26. C:e6+ Rg8 27.C:c7 e4+ (Altfel 28. e4) 28.R:e4 T:c7 29.Rf3 și apoi e3-e4.

25.	Ce4-c5	b7-b6
26.	Cc5-a6	Tc7-c8
27.	e3-e4	. . .

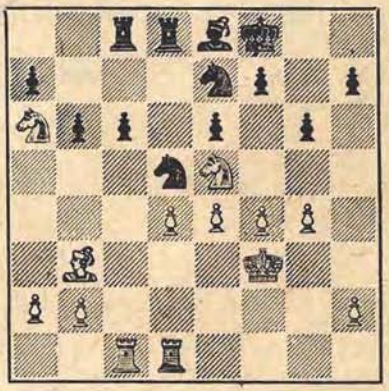

27. ... f7-f6

O încercare disperată de a obține o oarecare libertate pentru figurile negre. Dacă 27...Cf6 (Sau 27...Cc7 28. C:c7 și apoi 29.d5 în avantajul albului) 28.g5 Cd7 29.Cg4 Rg7 30.h4 etc.

negrul ar fi capitulat rapid din lipsă de spațiu.

28. e4:d5	f6:e5
29. d5-d6!	. . .

Cu aceasta se realizează un cîștig decisiv de material. Dacă acum 29... e4+, atunci 30.R:e4 T:d6 31.Re5! Tcd8 32.Cc7 și albul cîștigă.

29...	Td8:d6
30. f4:e5	Td6-d5

Continuarea 30... Tdd8 31.N:e6 ar fi lăsat negrului și mai puține șanse.

31. Nb3:d5	Ce7:d5
32. a2-a3	. . .

Începutul părții tehnice, destul de instructive, a partidei. In primul rînd, albul trebuie să schimbe calul negru centralizat.

32...	g6-g5
33. Ca6-b4	Cd5-e7
34. Cb4-d3	Ce7-d5
35. h2-h4!	g5:h4

Dacă 35... h6, atunci 36. hg după care urmează Cd3-f2-e4.

36. Cd3-f4	Cd5:f4
37. Rf3:f4	. . .

Scopul manevrei următoare a albului este eliminarea pionului h4 și reducerea calului în centru, pentru eliberarea turnului de la apărarea pionului d4.

37...	Tc8-d8
38. Rf4-g5	Rf8-g7
39. Rg5:h4	Td8-d5
40. Rh4-g5	Td5-d8
41. Rg5-f4	Td8-d7
42. Rf4-e3	Td7-b7
43. b2-b4	. . .

Începutul celei de a treia faze — blocarea punctelor slabe ale poziției negrului.

43...	a7-a6
44. Td1-f1	Tb7-a7
45. Tf1-f6	Ta7-e7
46. a3-a4	Rg7-g8
47. a4-a5	b6-b5
48. d4-d5!	...

Acest sacrificiu de pion care are ca scop asigurarea pătrunderii victorioase a regelui în lagărul adversarului, reprezintă încununarea logică a întregii operații.

48...	e6:d5

Sau 48...cd 49.Tc8 după care urmează Ta8.

49. e5-e6	Rg8-g7
50. g4-g5	h7-h5
51. Re3-d4	Te7-c7
52. Rd4-c5	Tc7-c8
53. Rc5-b6	d5-d4
54. e6-e7!	Negrul cedează.

Nr. 105. APĂRAREA ALEHIN

THOMAS — **ALEHIN**

Turneul de la Baden-Baden, 1925

1. e2-e4	Cg8-f6
2. d2-d3	. . .

Cea mai pasivă continuare, care nu dă perspective de a obține un avantaj în deschidere.

2...	c7-c5
3. f2-f4	Cb8-c6
4. Cg1-f3	g7-g6
5. Nf1-e2	Nf8-g7
6. Cb1-d2?	. . .

După această mutare care pare nenaturală, jocul albului rămîne foarte stînjenit. Cel mai mic dintre rele ar fi fost 6.c4, cedînd negrului cîmpul d4, însă împiedicînd mutarea d7-d5.

6. ...	d7-d5
7. 0—0	0—0
8. Rg1-h1	b7-b6
9. e4:d5	Dd8:d5

Această mutare e chiar mai bună decît 9...C:d5, deoarece nu permite răspunsul 10.Ce4.

10. Dd1-e1	. . .

Sacrificiul de pion după 10.Ce5 C:e5 11.fe D:e5 12.Cc4 (sau 12.Nf3

Tb8 13.Cc4 Dc7) ar fi fost greşit din cauza 12...De6! 13.Nf3 Cd5.

10...	**Nc8-b7**
11. Cd2-c4	**Cc6-d4**
12. Cc4-e3	**Dd5-c6**
13. Ne2-d1	**Cf6-d5!**

Această mutare fortează schimbul a trei figuri uşoare şi astfel măreşte în modul cel mai simplu avantajul poziţional obţinut.

14. Cf3:d4 . . .

Consecinţe jalnice ar fi atras după sine încercarea de a cîştiga un pion prin 14. C:d5 D:d5 15. D:e7, din cauza 15... Tfe8 16. Dg5 C:f3 17. N:f3 D:g5 18. fg N:f3 19. gf Te2.

14...	**c5:d4**
15. Ce3:d5	**Dc6:d5**
16. Nd1-f3	**Dd5-d7**
17. Nf3:b7	**Dd7:b7**
18. c2-c4	. . .

Altfel negrul ar fi rămas cu o slăbiciune ireparabilă la c2.

18...	**d4:c3**
19. b2:c3	**Ta8-c8**
20. Nc1-b2	. . .

Doar ceva mai bine ar fi fost 20. Nd2.

20...	**Tf8-d8**
21. Tf1-f3	**Ng7-f6**

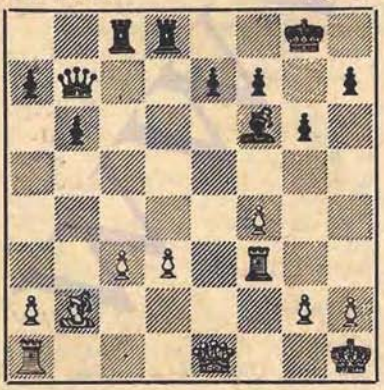

Eliberează dama de grija pionului e7.

22. d3-d4 . . .

O capitulare poziţională, după care negrul obţine o poziţie relativ uşor cîştigată, datorită controlului complet exercitat asupra cîmpurilor albe. Totuşi, datorită ameninţării Da6 în legătură cu dublarea turnurilor pe coloana „d", albul nu avea ceva mai bun de ales.

22...	**Db7-d5**
23. De1-e3	**Dd5-b5!**
24. De3-d2	**Td8-d5**
25. h2-h3	**e7-e6**
26. Ta1-e1	**Db5-a4**
27. Te1-a1	**h6-b5**
28. Dd2-d1	**Tc8-c4**

Bine ar fi fost desigur şi 28...D:d1 însă negrul nu are de ce să se grăbească. Adversarul nu este în stare să evite schimbul.

29. Dd1-b3	**Td5-d6**
30. Rh1-h2	**Td6-a6**
31. Tf3-f1	**Nf6-e7**
32. Rh2-h1	**Tc4-c6!**

Cu intenţia de a obliga pe alb să schimbe damele după Dc4, Ta4 şi Tca6.

33. Tf1-e1	**Ne7-h4!**

Alungă turnul de pe coloana „e", deoarece la 34.Te2 de exemplu, urmează 34...D:b3! 35.ab T:a1+ 36.N:a1 Ta6 37.Nb2 Ta2 38.b4 (Sau 38.Rh2 a5!) 38...Ng3 39.d5 N:f4 (Aceasta este mai simplu decît 39...ed 40.c4!) cu cîştig uşor.

34. Te1-f1	**Da4-c4**
35. Db3:c4	. . .

Altfel negrul ar fi continuat, aşa cum s-a arătat mai sus, cu 35... Ta4 etc.

35...	**Tc6:c4**
36. a2-a3	**Nh4-e7**
37. Tf1-b1	**Ne7-d6!**

Forțează pe alb să pună și pionul „g" pe cîmp negru.

38. g2-g3	Rg8-f8
39. Rh1-g2	Rf8-e7
40. Rg2-f2	Re7-d7
41. Rf2-e2	Rd7-c6

Apărînd pionul b5, negrul amenință să joace Tca4.

42. Ta1-a2	Tc4-a4
43. Tb1-a1	Rc6-d5
44. Re2-d3	Ta6-a5
45. Nb2-c1	a7-a6
46. Nc1-b2	h7-h5

Amenință desigur 47... h4.

47. h3-h4	f7-f6!

După aceasta albul nu are apărare împotriva pătrunderii e6-e5.

48. Nb2-c1	e6-e5
49. f4:e5	f6:e5
50. Nc1-b2	. . .

Sau 50. de N:e5 51.Nf4 N:f4 52. gf Re6! (Cel mai simplu) și negrul cîștigă.

50...	e5:d4
51. c3:d4	b5-b4!

Albul cedează.

Nr. 106. DESCHIDEREA PIONULUI DAMEI

ALEHIN MARSHALL

Turneul de la Baden-Baden, 1925

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	d7-d5

Această mutare este folosită foarte rar în partidele maeștrilor și desigur că nu poate fi recomandată. Totuși, în această partidă ea a avut un succes parțial din cauza jocului neprecis al albului în deschidere.

3. c4:d5	Cf6:d5
4. e2-e4	. . .

Deoarece negrul nu poate împiedica această înaintare, albul ar fi trebuit să o amîne temporar și să o efectueze abia după dezvoltarea figurilor de pe flancul regelui.

Un plan bun ar fi fost aici 4.g3 urmat de Ng2, păstrînd posibilitatea mutării e2-e4 pînă la momentul oportun.

4...	Cd5-f6
5. Nf1-d3	. . .

De asemenea după 5.Cc3 negrul ar fi putut obține joc aproximativ egal prin 5...e5.

5...	e7-e5!
6. d4:e5	Cf6-g4
7. Cg1-f3	Cb8-c6
8. Nc1-g5!	. . .

Albul își dă seama că nu poate obține vreun avantaj încercînd să păstreze pionul în plus. Dacă, de exemplu, 8.Nf4, atunci 8...Cb4 9.Nb5+ Nd7 10.N:d7+ D:d7 11.D:d7+ R:d7 12. 0—0 Ce2 13. Td1+ Rc8 14. h3 (Sau Cg5) Ch6 și avantajul pozițional al albului n-ar compensa pierderea calității.

8...	Nf8-e7
9. Ng5:e7	Dd8:e7
10. Cb1-c3	Cc6:e5
11. Cf3:e5	De7:e5

Aici însă negrul își supraapreciază în mod evident poziția. In locul ultimei mutări, care după cum va arăta clar continuarea partidei, nu face decît să expună dama unui atac de pioni, negrul ar fi putut obține un joc cu șanse egale, continuînd cu 11... C:e5 12. 0—0 0—0 13. Ne2 Ne6.

12. h2-h3	Cg4-f6
13. Dd1-d2	. . .

E într-adevăr uimitor în ce măsură se îmbunătățesc șansele albului în jocul de mijloc, prin această manevră simplă cu care el își întărește cîmpurile negre. Începînd din acest moment, negrul ajunge treptat într-o poziție de pierdere, fără să facă vreo mutare care să poată fi considerată o adevărată greșeală.

13...	Nc8-d7
14. Dd2-e3!	. . .

Albul nu numai că ia sub control cîmpurile d4 şi c5 dar mai împiedică şi rocada mare a negrului.

14. . .	Nd7-c6
15. 0—0—0	0—0

Deoarece negrul nu poate să-şi pună regele în siguranţă pe flancul damei (la 15...Da5 urmează 16.Nc4! în avantajul albului), practic el nu mai are alegere.

16. f2-f4	De5-c6

După 16...Da5 17.e5 continuarea 17...Cd5 ar fi dus la pierderea unui pion din cauza 18. C:d5 N:d5 19. N:h7+, apoi Dd3+ şi D:d5. Nici poziţia damei negre la e6 nu schimbă lucrurile.

17. e4-e5	. . .

Cu ameninţarea principală 18.f5.

17. . .	Tf8-e8
18. Th1-e1	Ta8-d8

Mai bine era 18...Cd7, după care albul ar fi continuat atacul cu g2-g4. Mutarea turnului permite albului să forţeze cîştigul deoarece mutările următoare ale negrului sînt silite.

19. f4-f5	De6-e7
20. De3-g5	Cf6-d5
21. f5-f6	De7-f8

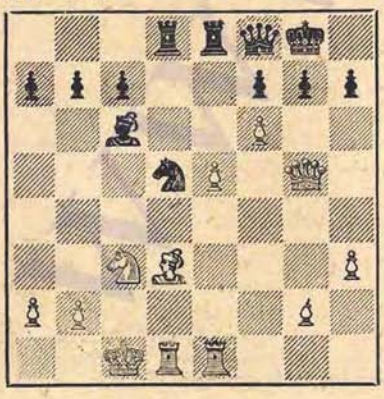

22. Nd3-c4!	. . .

Acţiunea nebunului pe diagonala a2-g8 se dovedeşte a fi imediat decisivă. Este important de remarcat că negrul nu dispune acum de mutarea intermediară 22...h6, din cauza 23.fg! cu cîştigul unei figuri.

22. . .	Cd5:c3
23. Td1:d8	Te8:d8
24. f6:g7!	. . .

O mutare mult mai convingătoare decît 24.e6 Td5!

24. . .	Cc3:a2+

Sau 24...De8 25.N:f7+! R:f7 26.Tf1+ Re6 22.Tf6+ Rd5 28.Tf8 şi albul cîştigă.

25. Rc1-b1!	. . .

Nu merge 25.N:a2 din cauza Dc5+!

25. . .	Df8-e8
26. e5-e6!	. . .

Acum această mutare e chiar mai tare decît 26.N:f7+.

26. . .	Nc6-e4+
27. Rb1-a1	. . .

Era posibil şi 27.T:e4 Td1+ 28.Rc2 Da4+ 29.b3 Cb4+ 30.R:d1 însă mutarea din partidă este mai simplă.

27. . .	f7-f5

Mutarea 27...fe ar fi dus de asemenea la cîştig, din cauza 28.N:e6+ D:e6 29. D:d8+ R:g7 30. Dd4+ după cum urmează 31. T:e4.

28. e6-e7+	Td8-d5
29. Dg5-f6!	De8-f7
30. e7-e8D+	. . .

şi albul dă mat în două mutări.

Nr. 107. APĂRAREA CIGORIN

ALEHIN . COLLE

Turneul de la Baden-Baden, 1925

1.	d2-d4	d7-d5
2.	c2-c4	Cb8-c6
3.	Cg1-f3	Nc8-g4
4.	Dd1-a4	Ng4:f3
5.	e2:f3	e7-e6

In ceea ce privește mutarea 5...dc, vezi comentariile la partida Nr. 100.

6.	Cb1-c3	Nf8-b4
7.	a2-a3	Nb4:c3+
8.	b2:c3	Cg8-e7
9.	Ta1-b1	Ta8-b8
10.	Nf1-d3	d5:c4
11.	Nd3:c4	0—0
12.	0—0	Ce7-d5
13.	Da4-c2	Cc6-e7
14.	Nc4-d3	h7-h6

La 14...Cg6 albul ar fi jucat avantajos g2-g3 și f3-f4, pentru a scăpa la prima ocazie de pionul dublu „f".

15.	c3-c4	Cd5-b6
16.	Tf1-d1	Cb6-c8

Cu intenția de a ajunge cu unul din cai pe cîmpul f5. Albul reușește însă să împiedice aceasta.

17.	f3-f4	b7-b6
18.	Nc1-b2	c7-c6

Nu merge direct 18...Cd6 din cauza 19.d5!

19.	Dc2-e2 !	Cc8-d6
20.	De2-e5	Cd6-e8

Forțat. La 20...Cef5 ar fi urmat 21.N:f5 C:f5 22.d5 cd 23.g4 și albul cîștigă.

21.	a3-a4	. . .

Pentru a împiedica mutarea b6-b5.

21.	. .	Tb8-b7
22.	Td1-e1	Ce8-f6
23.	Tb1-d1	Tb7-d7
24.	Nd3-c2	. . .

Amenință c6-c5.

24.	. .	a7-a6

Cu scopul de a pune stăpînire pe cîmpul d5 prin mutarea b6-b5.

25.	De5-e2!	. . .

Pregătind d4-d5, sau g2-g4-g5. Împotriva acestor amenințări negrul nu are apărare.

25.	. .	Dd8-b8

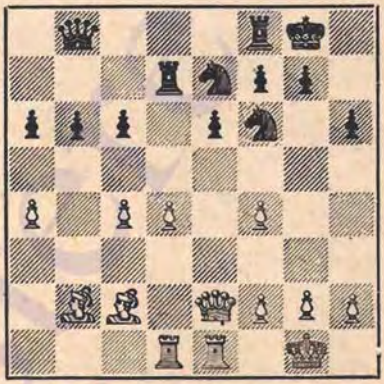

26.	d4-d5!	. . .

Această combinație legată de sacrificarea temporară a unui pion asigură albului cel puțin un final mai bun.

26.	. .	c6:d5
27.	Nb2:f6	g7:f6
28.	De2-g4+	Rg8-h8
29.	Dg4-h4	. . .

Pentru a cîștiga timp de gîndire.

29.	. .	Rh8-g7
30.	Dh4-g4+	Rg7-h8

Mai slab era 30... Cg6 din cauza 31.N:g6 fg 32.T:e6.

31.	f4-f5!	. . .

Distruge poziția de pioni a negrului, deoarece 31...e5 este imposibil din cauza 32.Dh4 Rg7 33.Td3 cu amenințarea imparabilă Tg3+.

31.	. .	Ce7:f5

Dacă 31...ef, atunci 32.N:f5 Tg8 33.Dh4! și albul cîștigă mult mai repede decît în partidă.

32.	Nc2:f5	e6:f5
33.	Dg4:f5	Db8-d8
34.	c4:d5	Td7-d6

La 34...Tg8 urmează 35.Df4 și apoi d5-d6.

35.	Df5-f4!	. . .

O manevră profund gîndită al cărei scop este îndepărtarea amenințării b6-b5.

35.	. .	Rh8-h7
36.	Df4-e4+	Rh7-h8
37.	De4-e3	Rh8-g7

La 37...f5 albul ar mai fi cîștigat un pion prin 38.Dd3.

38.	De3-d3!	a6-a5

Tot miezul combinației albului constă în această mutare forțată (38...Da8?? 39.Dg3+). Acum, cînd flancul damei negrului este slăbit, albul cîștigă cum vrea, deoarece adversarul nu mai poate opune o rezistență serioasă.

39.	Te1-e3	Tf8-g8
40.	Te3-h3	. . .

Forțînd curînd mutarea f6-f5.

40.	. .	Dd8-d7
41.	Dd3-e3	f6-f5
42.	Th3-g3+	Rg7-h7
43.	Tg3:g8	Rh7:g8
44.	De3-g3+	Rg8-h7
45.	Dg3-b3	Rh7-g7
46.	h2-h3	Dd7-d8
47.	Db3-g3+	Rg7-h7
48.	Dg3-e5	. . .

Acum, albul forțează prin zugzwang și mutarea f7-f6.

48.	. .	Dd8-d7
49.	Td1-d3	f7-f6

Altă mutare nu există.

50.	De5-d4	Dd7-d8

Dacă 50...b5, atunci 51.ab D:b5 52.Tc3! D:d5 53.Tc7+ și 54.Da7 cu atac de mat.

51.	Dd4-c4!	Dd8-d7
52.	Td3-d4	Rh7-g7
53.	Dc4-d3	Rg7-f7

Negrul n-are apărare împotriva amenințării g2-g4.

54.	g2-g4!	Rf7-f8

La 54...fg cîștigă 55.Dh7+ Rf8 56.Dh8+ Rf7 57. T:g4.

55.	g4:f5	Dd7-e8
56.	Td4-e4	De8-h5
57.	Te4-g4	Dh5-f7
58.	Dd3-e3	Df7-h7
59.	Tg4-g6	Negrul cedează.

La 59...Rf7 decide mutarea 60.De3.

Nr. 108. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

NIMZOVICI — **ALEHIN**

Turneul de la Baden-Baden, 1925

1.	c2-c4	e7-e5
2.	Cb1-c3	Cb8-c6
3.	g2-g3	Nf8-c5

O mutare foarte tăioasă. După e2-e3 presiunea acestui nebun se va limita numai la cîmpul d4. Pe de altă parte însă, mutarea e2-e3 are și părțile ei negative, slăbind cîmpurile albe pe flancul regelui și creînd astfel o țintă pentru atacurile adversarului.

4.	Nf1-g2	d7-d6
5.	e2-e3	Cg8-e7
6.	a2-a3	a7-a5
7.	Cg1-e2	0—0

La 7...Ng4 ar fi putut urma 8.h3 Nh5 9.g4 Ng6 10.d4. Negrul nu vrea însă să se priveze de posibilitatea de a schimba nebunul de alb al adversarului.

8.	d2-d4	Nc5-b6

La 8...Na7 albul ar fi încercat mai curînd înaintarea b2-b4.

9. 0—0 **Nc8-d7**
10. b2-b3 . . .

Mutarea preventivă 10. h3 ar fi dus după 10... ed 11. ed Cf5 12. Ne3 C:e3 13. fe la o nouă slăbire a poziției regelui alb. Totuși meritau atenție și mutările 10. d5 și 11. h3.

10. . . **Dd8-c8**
11. Nc1-b2 **Nd7-h3**
12. Dd1-d3 **Nh3:g2**
13. Rg1:g2 **e5:d4**
14. e3:d4 **Dc8-f5!**
15. Ta1-d1 . . .

După 15.D:f5 C:f5 16.Cb5 Tfe8 negrul ar fi obținut avantaj strategic prin dublarea turnurilor pe coloana „e".

15. . . **Ta8-e8**
16. Td1-d2 . . .

La 16.Tfe1 ar fi urmat 16...D:d3 17. T:d3 Cf5 cu joc bun pentru negru. Aș fi putut continua tot așa și ca răspuns la mutarea din partidă. Totuși, văzînd că nu risc nimic în afară de remiză, am preferat să încep un atac direct asupra regelui advers.

16. . . **Df5-g5**
17. Tf1-d1 **Nb6-a7**

Pentru a putea muta calul e7 fără teamă de mutarea Cd5.

18. Ce2-f4 **Ce7-f5**

Desigur că pionul d4 nu poate fi luat din cauza mutării 19.Ce4.

19. Cc3-b5 **Na7-b8**
20. Cf4-d5 **Te8-e6!**

Am calculat precis consecințele acestei mutări, cînd am făcut mutarea a 16-a. Dacă acum 21.Cd:c7, mutarea 21... Th6 mi-ar fi asigurat remiza, de exemplu: 22.f4 (Sau 22.Cd5 Dg4) 22...Dh5 23.Rg1 N:c7 24.C:c7 C:g3!

21. Nb2-c1 **Dg5-g4!**
22. Cd5-f4 . . .

Sau 22.h3 Ch4+ 23.Rh2 Cf3+ 24. Rg2 Ch4+ cu remiză. Iar dacă 22. f3, atunci 22...Ch4+ 23.Rf2 Dh3 și negrul are de asemenea cel puțin remiză.

22. . . **Cf5-h4+**
23. Rg2-h1 **Ch4-f3!**

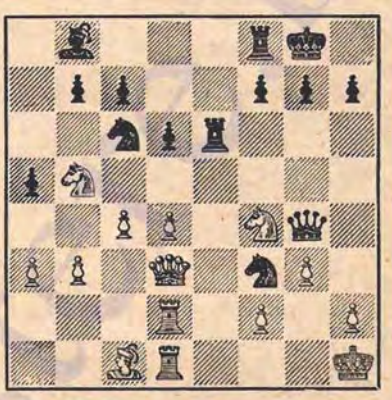

24. Cf4:e6 . . .

Nimzovici își supraestimează poziția. El nu avea nimic mai bun decît să joace cu 24.h3! la remiză, de exemplu: 24...Th6 25.Rg2 T:h3! 26. C:h3 Ch4+ 27.Rh2 Cf3+.

După mutarea din partidă negrul obține avantaj decisiv.

24. . . **f7:e6**
25. Td1-g1 . . .

Forțat, deoarece la 25.Df1 urmează 25...C:d2 și 26...Df3+ cîștigînd un pion.

25. . . **Tf8-f5**
26. Tg1-g2 . . .

Dacă 26.Te2, atunci 26...Dh3 27. Tg2 C:h2.

26. . . **Cf3:d2**

Deși după aceasta jocul albului se ușurează în oarecare măsură, negrul păstrează totuși presiunea asupra cîmpurilor albe și lucrul acesta

e suficient pentru menținerea avantajului. De aceea mutarea din partidă constituie cea mai bună continuare.

27. Nc1:d2	Tf5-f3
28. Nd2-e3	...

Dacă 28.De2, atunci 28...h5 !

28. ...	Cc6-e7
29. Cb5-c3	...

Astfel negrul își eliberează nebunul prin c7-c6 și d6-d5.

29...	Ce7-f5
30. Tg2-g1	...

Această mutare duce la un final pierdut. Nici celelalte continuări nu l-ar fi salvat însă pe alb, deoarece după schimbul la e3 negrul ar fi reușit oricum să pătrundă în lagărul advers.

30...	Cf5:e3
31. f2:e3	Tf3-f2
32. Dd3-e4	...

O mutare forțată.

32...	Dg4:e4
33. Cc3:e4	Tf2-e2
34. Ce4-g5 !	...

Singura șansă, deși foarte slabă.

34...	Te2:e3
35. Rh1-g2	...

Aici continuarea logică ar fi fost 35.d5, de exemplu: 35...ed 36.cd Te5 37.Ce6. Totuși și în acest caz, după 37... Rf7 ! (37... T:d5 ? 38. Tf1 !) avantajul material al negrului ar fi fost suficient pentru cîștig.

Mutarea din partidă permite negrului să întreprindă o manevră interesantă care împiedică consolidarea calului la e6, după care se ajunge într-un final de turnuri lipsit de speranțe pentru alb.

35...	Nb8-a7 !
36. Tg1-d1	h7-h6 !
37. Rg2-f2	Te3-e5 !

Aceasta decide deoarece albul nu poate să împiedice simplificările și curînd pierde încă un pion.

38. Cg5-f3	Te5-e4
39. Td1-e1	...

Altfel urmează 39...e5.

39. ...	Na7:d4+
40. Cf3:d4	Te4:d4
41. Te1:e6	Td4-d2+!
42. Rf2-e1	...

Dacă 42. Re3, atunci 42... Rf7 ! 43. T:h6 Tb2.

42...	Td2:h2
43. Te6-e7	Th2-b2
44. Te7:c7	Tb2:b3
45. Re1-f2	Tb3:a3
46. Tc7:b7	Ta3-c3
47. Tb7-a7	...

Dacă 47.Td7, atunci 47...T:c4 48. T:d6 a4 49.Ta6 h5 ! apoi Tg4 și g7-g5 după care decide aducerea regelui pe flancul damei.

47...	Tc3:c4
48. Ta7:a5	Tc4-c7
49. Ta5-a6	Tc7-d7
50. Rf2-f3	Rg8-f7
51. Rf3-e4	Rf7-e6
52. Ta6-a8	d6-d5+
53. Re4-f4	d5-d4
54. Rf4-e4	d4-d3
55. Ta8-a1	d3-d2
56. Ta1-d1	Re6-f6
57. Re4-f4	Td7-d4+
58. Rf4-f3	Rf6-f5
59. Rf3-e3	Td4-d7
60. Re3-f3	Td7-d3+

Albul cedează.

Nr. 109. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN	KOLSTE

Turneul de la Baden-Baden, 1925

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	c7-c6
3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. e2-e3	e7-e6
5. Cg1-f3	Cb8-d7
6. Nf1-d3	d5:c4

Faimoasa variantă de Meran, ale cărei ramificații principale erau pe atunci necunoscute.

7. Nd3:c4	b7-b5
8. Nc4-d3	a7-a6
9. e3-e4!	c6-c5
10. e4-e5	Cf6-d5

Nu e bine. După cum se știe, cel mai bine e aci 10... cd și dacă 11. C:b5 (mai puțin studiată este continuarea 11. Ce4) atunci 11... C:e5.

11. Cf3-g5	. .

O mutare tăioasă. Nu e rea nici continuarea simplă 11. C:d5 ed 12. dc C:e5 13. Cd4.

11. ..	c5:d4
12. Cc3:d5!	. . .

Greșit ar fi 12. C:e6 din cauza 12... Da5!

12. ...	e6:d5
13. 0—0	Nf8-e7 ?

Această mutare duce la pierdere. Trebuia jucat 13... Cc5! după care albul și-ar fi continuat atacul cu 14. f4.

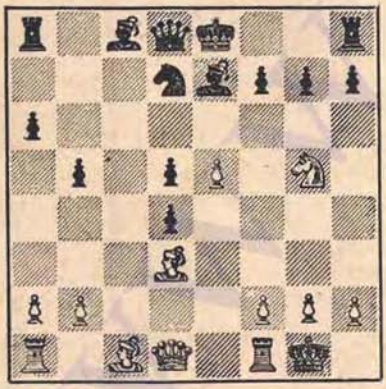

14. e5-e6 ! ...

Albul distruge poziția adversarului și, în afară de aceasta obține avantaj material. Răspunsul negrului este forțat, deoarece 14... N:g5 duce imediat la pierdere din cauza 15. Dh5!

14. . .	Cd7-e5
15. e6:f7+	Re8-f8

Fără speranțe ar fi fost 15... C:f7 din cauza 16. Te1.

16. Cg5:h7+	Rf8:f7
17. Dd1-h5+!	g7-g6
18. Dh5:e5	Th8:h7
19. De5:d4	Th7-h4

Dacă 19... Nf6, atunci 20. Dc5.

20. Dd4-e3	Dd8-h8
21. Nd3:g6+	Rf7:g6
22. De3:e7	Ta8-a7

Ultima încercare de rezistență, pe care albul o înfrînge ușor.

23. De7:a7	Th4:h2
24. Da7-b6+	Rg6-f5

Altfel 25. Dc7+.

25. g2-g4+! Negrul cedează.

La 25... R:g4 ar fi urmat mat în cinci mutări.

Nr. 110. DESCHIDEREA ENGLEZA

ALEHIN — **SĂMISCH**

Turneul de la Baden-Baden, 1925

1. c2-c4	c7-c5
2. Cg1-f3	Cg8-f6
3. d2-d4	c5:d4
4. Cf3:d4	b7-b6

Cu intenția evidentă de a împiedica mutarea g2-g3. Totuși în acest scop se pierde prea mult timp, pe care albul îl folosește pentru ocuparea centrului.

5. Cb1-c3	Nc8-b7
6. Nc1-g5!	. . .

O mutare tare, al cărei scop principal este de a nu permite mutarea g7-g6.

6 . . .	Cf6-e4
7. Cc3:e4	Nb7:e4
8. f2-f3	Ne4-b7
9. e2-e4	f7-f6

Negrul întîmpină de pe acum dificultăți. La 9... Cc6 de exemplu, ar fi urmat 10.Cb5 cu amenințarea 11. Cd6+, iar la 9...g6 tot 10.Cb5! forțînd prin 11.Dd4 mutarea f7-f6.

10. Ng5-e3	**Cb8-c6**
11. Cd4-b5	**Dd8-b8**

La 11... g6 ar fi urmat 12. Dd2 și apoi Ch6.

12. Dd1-d2!	**g7-g6**
13. 0—0—0	**d7-d6**
14. Ne3-h6	. . .

Mai precis decît 14.h4, deoarece după h7-h5 albului i-ar fi fost mai greu să organizeze asaltul împotriva poziției adverse.

14. . . .	**a7-a6**
15. Cb5-c3	**Nf8:h6**
16. De3:h6	**Db8-a7**

O încercare zadarnică de a face rocada mare.

17. Cc3-d5 !	**Re8-f7**

Forțat, deoarece la 17... 0—0—0 ar fi urmat 18. De3 cu cîștig de pion.

18. c4-c5!	. . .

Un sacrificiu de pion care constituie pregătirea pentru atacul decisiv.

18 . . .	**b6:c5**

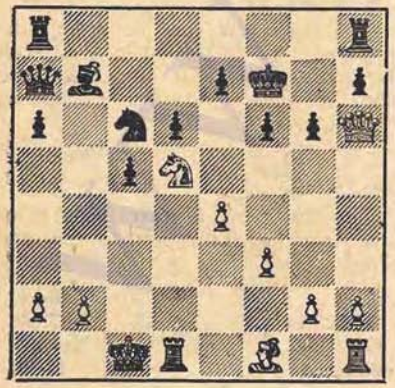

19. Cd5:e7!	. . .

Această mutare ar fi trebuit să forțeze pe adversar să cedeze în cîteva mutări. Mai slab ar fi fost cîștigul calității prin 19.Cc7 Ca5! 20. C:a8 N:a8 21.Dd2 Db6, cu excelente contrașanse pentru negru.

19 . . .	**Cc6:e7**
20. Td1:d6	. . .

Mai simplu ar fi fost direct 20. Nc4+ Re8 (Dacă 20... d5, atunci 21. ed C:d5 22. T:d5! în favoarea albului) 21. T:d6 cu atac cîștigător. După mutarea din partidă negrul găsește o apărare ingenioasă, deși insuficientă.

20 . . .	**Nb7-d5!**
21. Td6:a6	. . .

Cu această mutare albul a scăpat cîștigul. E drept că nu e convingător nici 21. T:d5 C:d5 22. Nc4 Tac8! 23.C:d5+ Re8 și nici 21. Df4 Ne6 22. T:e6 R:e6 23.Nc4+ Rd7 și apoi Rc8; totuși după 21.Df4 Ne6 se cîștigă ușor cu mutarea 22.Nc4! de exemplu: 22...N:c4 23.D:f6+ Rg8 24.Thd1 Nd5 25.ed Tf8 26.De6+ și apoi Td7.

21. . . .	**Da7-b7**
22. Ta6:a8	**Db7:a8**

Continuarea aceasta nu e cea mai bună. Corect era 22... T:a8 23.ed T:a2 24. D:h7 Re8 25. Dh8+ Rf7 26. Dh7+ deoarece după 24.Dd2 Db3! contraatacul negrului ar fi fost prea tare.

23. e4:d5	**Da8:a2**

La 23... D:d5 răspunsul albului ar fi fost același.

24. Dh6-f4!

Singura mutare satisfăcătoare deoarece împiedică mutarea Tb8. La 24... C:d5 ar fi urmat un dezastru prin 25. Nc4 Da1+ 26.Rc2 D:h1 27. Dc7+!

24. ... **c5-c4**

Duce la simplificări, după care albul rămîne cu un pion în plus; obținerea victoriei nu este însă de loc ușoară.

25. d5-d6 **Da2-a1+**
26. Rc1-c2 **Da1-a4+**
27. Rc2-b1 **Da4-d1+**
28. Df4-c1 **Dd1:d6**
29. Nf1:c4+ **Rf7-g7**
30. Th1-d1! **Dd6-c6**

Desigur nu 30... D:h2 din cauza 31.Th1 și 32.Dh6 mat.

31. Td1-e1 **Ce7-c8**
32. Dc1-c3 **Th8-e8**
33. Te1:e8 **Dc6:e8**
34. Dc3-d4! ...

Cu această mutare și, cu cele următoare albul începe un plan just de cîștig, care constă în înaintarea pionilor de pe flancul regelui. Pionul liber „b" trebuie împins abia mai tîrziu, cînd o dată cu schimbul damelor se va îndepărta pericolul șahului etern.

34. ... **De8-e7**
35. Nc4-d3! ...

Poate că aceasta a fost cea mai grea mutare a partidei, care pregătește atacul asupra punctului h7. Acum negrul nu are posibilitate să întreprindă ceva.

35. ... **De7-c7**
36. g2-g4! **Rg7-f7**
37. h2-h4 **Cc8-b6**
38. h4-h5 **g6:h5**

Se amenințase 39. hg+ și 40. De4.

39. g4:h5 **Dc7-c6**

Dacă 39... Rg7, atunci 40. h6+!.

40. Nd3-e4! ...

Nu merge 40.N:h7 D:f3 41.D:b6? Dd1+ cu șah etern.

40. ... **Dc6-b5**
41. h5-h6 **Db5-b3**
42. Ne4-c2! ...

După blocarea pionului h7, obiectivul cel mai important este schimbul damelor.

42. ... **Db3-b5**

Dacă 42... De6, atunci 43. De4.

43. Dd4-d3 **Db5:d3**
44. Nc2:d3 **Cb6-c8**

Este clar că după 44... Rg8 înaintarea pionului „b" susținut de rege și nebun, trebuie să-l coste pe negru o figură.

45. Nd3:h7 Negrul cedează.

Nr. III. APĂRAREA ALEHIN

MIESES — **ALEHIN**

Turneul de la Baden-Baden, 1925

1. e2-e4 **Cg8-f6**
2. Cb1-c3 **d7-d5**
3. e4-e5 ...

Fără îndoială că aici este mai bine 3. ed, deoarece după mutarea din partidă albul, dacă nu e înclinat să intre într-o variantă a apărării franceze, favorabilă negrului, trebuie să schimbe oricum pionul „e" fără să obțină vreun avans în dezvoltare.

3... **Cf6-d7**

Slab este 3... Ce4 din cauza 4. Cce2!

4. Cc3:d5 ...

Fără îndoială mai bine decît 4. d4 e6.

4... **Cd7:e5**
5. Cd5-e3 ...

Această mutare nu poate îngreuia serios dezvoltarea negrului.

5... **Cb8-c6**

De considerat este de asemenea mutarea 5...c5.

6. Cg1-f3	Ce5:f3+
7. Dd1:f3	Dd8-d6

Cam artificial. Continuînd cu 7...g6 negrul ar fi obținut un joc cu șanse bogate, de exemplu: 8. c3 Ng7 9. d4 0—0 și apoi e7-e5. Acum însă avantajul trece la alb.

8. Nf1-b5	Nc8-d7
9. 0—0	e7-e6
10. c2-c3	Dd6-e5
11. a2-a4	...

Un răspuns firesc, dar nu cel mai bun. Corect ar fi fost 11. De2! pentru a răspunde la 11... Nd6 cu 12. f4. Negrul ar fi trebuit să se decidă la rocada mare, care dă un joc tăios.

11...	Nf8-d6
12. g2-g3	De5-f6 !
13. Df3:f6	...

La 13. De2 ar fi urmat avantajos 13...a6. Pe de altă parte, după schimbul damelor, negrul obține șanse ceva mai bune datorită faptului că în lagărul advers cîmpurile albe nu sînt apărate.

13. ...	g7:f6
14. d2-d4	Cc6-a5 !
15. Nb5:d7+	..

Dacă 15.b4, atunci 15...c6 cu avantaj pentru negru.

15...	Re8:d7
16. b2-b4	Ca5-c6 !

După 16...Cb3 17.Tab1 C:c1 18. Tf:c1 urmat de c3-c4, albul obține un joc mai bun. Acum situația lui se înrăutățește treptat.

17. Tf1-d1	..

După 17. d5 ar fi urmat C:e5.

17...	a7-a6 !
18.Ta1-b1	b7-b5

Prin aceasta se fixează slăbiciunile pionilor albi pe flancul damei. Acum negrului nu-i rămîne decît să ocupe cîmpurile albe

19. a4-a5	Cc6-e7
20. Rg1-f1	...

Dacă 20.d5, atunci 20...h5 21.de+ fe 22.c4 bc 23.C:c4 Cd5 24.Nd2 Tab8 cu avantaj evident pentru negru.

20...	Rd7-c6
21. Tb1-b2	Ce7-d5
22. Rf1-e1	h7-h5

Desigur, nu 22...C:c3 23.Tc2 N:b4 din cauza 24.Nd2. Dacă la mutarea din partidă albul răspunde cu 23. h4, atunci urmează 23...C:e3 24.N:e3 Rd5 și apoi Rc4, cu avantaj decisiv pentru negru.

23. Ce3-g2	Ta8-e8

Amenințînd să joace, eventual, e6-e5.

24. Nc1-e3	f6-f5
25. Re1-d2	...

Albul ar fi putut opune o rezistență mai mare jucînd 25.Rf1. In acest caz pentru negru ar fi fost mai bine să pregătească străpungerea decisivă, cu 25... Teg8 și apoi Tg4.

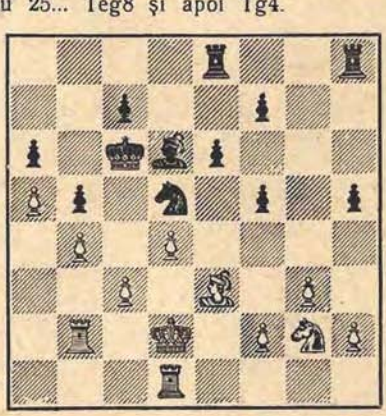

25...	h5-h4 !

Impotriva acestei mutări albul nu are apărare satisfăcătoare. Dacă, de exemplu, 26.Tg1, atunci 26...Teg8 (Cu amenințarea f5-f4) 27.Tbb1 h3

28.Cf4 N:f4 29.N:f4 C:f4 30.gf Tg2, cu cîştig uşor.

26. Rd2-d3 ...

E clar că nu se poate juca 26. C:h4, din cauza 26... f4.

26. ...	**h4:g3**
27. h2:g3	**Th8-h2**
28. Cg2-h4	**...**

Dacă 28.Tg1, atunci 28...Tg8 29. Tbb1 N:g3! 30.fg T:g3 şi negrul cîştigă.

28...	**Nd6:g3**
29. Ch4-f3	**Th2-g2**
30. Cf3-e1	**Tg2-g1!**

Această mutare spulberă toate speranţele albului, deoarece după 31.fg T:g3 negrul rămîne cu doi pioni în plus.

31. Tb2-e2	**Ng3-d6**
32. Td1-c1	**Te8-h8!**
33. Ce1-f3	**...**

La 33.Cc2 ar fi urmat acelaşi răspuns.

33. ...	**Tg1:c1**
34. Ne3:c1	**Th8-h3**

Albul cedează.

Nr. 112. GAMBITUL BUDAPESTA

ALEHIN — I. RABINOVICI

Turneul de la Baden-Baden, 1925

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e5**
3. d4:e5	**Cf6-g4**
4. e2-e4!	**...**

Pe bună dreptate această mutare este considerată ca cel mai bun sistem pentru alb, împotriva gambitului Budapesta. Albul dă înapoi pionul, ocupînd în schimb cîmpul d5. In decursul mutărilor următoare însă, albul trebuie să joace foarte precis, deoarece în caz contrar poziţia pionilor săi în centru poate deveni obiectul unui atac eficace din partea negrului.

4. ...	**Cg4:e5**
5. f2-f4	**Ce5-g6**

Aici mutarea cea mai tare este considerată 5...Cec6.

6. Cg1-f3! ...

Albului nu trebuie să-i fie teamă de mutarea Nc5.

6... Nf8-c5

Relativ mai bine era 6...Cc6, pentru ca în eventualitatea înaintării f4-f5, să asigure calului retragerea la e5. La aceasta, pentru alb este cel mai bine să joace 7.Ne3.

7. f4-f5! Cg6-h4?

Greşeala decisivă. Rău era, desigur, 7...Ce5 8.C:e5 Dh4+ 9.g3 D:e4+ 10.De2, însă era necesar 7...Ce7, după care albul, jucînd 8.Cc3 ar fi păstrat totuşi avantaj.

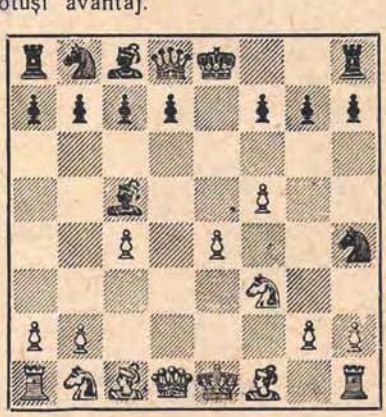

8. Cf3-g5! ...

Mutarea cîştigătoare. Parînd ameninţarea 9.Dh5 cu cîştigul calului, negrul este nevoit să-şi slăbească mult poziţia.

8... Dd8-e7
9. Dd1-g4 f7-f6

Din nou singura mutare.

10. Dg4-h5+! ...

Mult mai tare decît 10.D:h4, deoarece după 10... fg 11.N:g5 De5 urmat de 0—0, negrul ar fi obținut contrajoc.

10. ... g7-g6
11. Dh5:h4 f6:g5
12. Nc1:g5 De7-f7
13. Nf1-e2 ...

Acum, avînd o poziție excelentă și un pion în plus, albului nu-i rămîne decît să-și încheie dezvoltarea pentru a declanșa atacul decisiv asupre regelui negru.

13 ... 0—0
14. Th1-f1 Cb8-c6
15. Cb1-c3 Cc6-d4
16. f5:g6 Df7:g6
17. Tf1:f8+ Nc5:f8
18. Ne2-h5 Dg6-b6

Cu o mică cursă: 19. Df2? Cc2+.

19. 0—0—0 Nf8-g7
20. Td1-f1 Cd4-e6
21. Nh5-f7+ ...

Nu merge 21.Nf6 De3+ 22.Rc2 N:f6 și Cd4+.

21. ... Rg8-h8
22. Nf7:e6 Dd6:e6

Dacă 22...de, atunci 23.Nh6.

23. Ng5-f6! Negrul cedează.

Nr. 113. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — RUBINSTEIN

Turneul de la Baden-Baden, 1925

1. d2-d4 d7-d5
2. c2-c4 e7-e6
3. Cg1-f3 a7-a6
4. c4:d5 ...

Această continuare asigură, fără îndoială, albului un avans în dezvoltare.

4. ... e6:d5
5. Cb1-c3 c7-c6
6. Dd1-b3 Nf8-d6
7. g2-g3 ...

Cu intenția de a slăbi și mai mult cîmpurile negre ale adversarului prin schimbul următor al nebunilor. Bine este și 7.Ng5.

7... Cg8-e7

Aici m-am așteptat la 7...Dc7, cu scopul de a împiedica schimbul amintit. In acest caz intenționam să continui cu 8. Ng2 și 0—0, pregătind apoi mutarea e2-e4.

8. Nc1-f4! Nd6:f4
9. g3:f4 Ce7-f5
10. e2-e3 Cb8-d7

La 10...Ch4 ar fi urmat simplu 11 Ne2.

11. Nf1-d3 Cd7-f6!

Oferind un subtil sacrificiu de pion, pe care albul nu trebuie să-l accepte. De exemplu: 12.N:f5 N:f5 13.D:b7 0—0 14. D:c6 Db8! și pionul b2 nu poate fi apărat ușor; dacă 14. Db3, atunci 14... Tb8 15. Da3 Db6 16. b3 Ce4 cu avantaj pentru negru. Continuînd însă să-și realizeze planul, albul își asigură un joc bun.

12. Cf3-e5 Dd8-e7

Aici negrul ar fi trebuit să joace 12...0—0, deoarece rocada, deși legată de o oarecare primejdie datorită coloanei deschise „g", era totuși de preferat pătrunderii calului alb, care urmează acum.

13. Cc3-a4! ...

Amenință cu cîștig de figură (Ca4-b6:c8 și N:f5).

13 ... Cf6-e4

După aceasta albul obține o poziție de cîștig. Relativ mai bine pentru negru ar fi fost 13...Cd6 14.Cc5 cu avantaj evident, însă deocamdata nedecisiv pentru alb.

14. Ca4-b6	**Ta8-b8**
15. Nd3:e4	**d5:e4**
16. d4-d5!	. . .

Ca răspuns la această înaintare, care împiedică dezvoltarea nebunului c7, negrul, oricît ar părea de ciudat, nu are apărare.

16 . . .	**f7-f6**

Nu era mai bine nici 16... cd 17. Da4+!, sau 16... 0—0 17. dc.

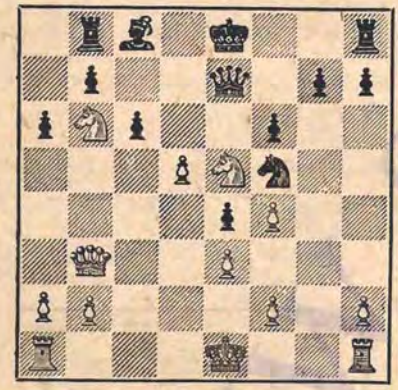

17. Ce5-c4	. . .

Această mutare duce la un final favorabil albului. In schimb el scapă posibilitatea de a încheia frumos o partidă începută atît de bine: 17. dc! fe (Dacă 17... Ne6, atunci 18.c7) 18.Cd5 Dc5 19.c7 Ta8 20.Cb6 Da5+ 21.Rd1!! (Singura mutare! Rău este 21.Rf1, sau 21.Re2, din cauza 21...ef 22.C:a8 C:e3!) după care negrul nu ar mai fi avut nici o compensație pentru pierderea materială suferită (După C:a8).

Am consumat foarte mult timp pentru a calcula numeroasele variante legate de această combinație și în cele din urmă am preferat continuarea mai clară 17.Cc4, cu atît mai mult cu cît remiza îmi asigura pe deplin premiul întîi. Dacă partida s-ar fi disputat într-una din primele runde, aș fi ales fără îndoială continuarea complicată indicată mai sus, cu sacrificiu.

17. ...	**c6:d5**
18. Cb6:d5	**De7-f7**

Singurul procedeu de a adăposti regele prin rocadă.

19. Cc4-b6	**0—0**

Dacă 19...Ne6, atunci 20.Cc7+ D:c7 21.D:e6+ Ce7 22.Cc4 cu avantaj pentru alb.

20. Cd5-c7!	. . .

Impiedică mutarea Ne6 și forțează schimbul damelor, după care situația negrului se înrăutățește treptat datorită poziției dominante a cailor albi.

20 . . .	**Dc7:b3**
21. a2:b3	**Cf5-h4**

Acest atac rămîne fără rezultat deoarece nu poate fi susținut de turnurile negre.

22. 0—0—0!	**Nc8-g4**
23. Td1-d4	**Ch4-f5**
24. Td4-c4	**Cf5-d6**
25. Tc4-c5	...

O poziție ideală pentru turn — invulnerabilă și, în același timp, amenințătoare!

25 . . .	**Tf8-f7**
26. Th1-g1	**Ng4-e2**
27. Cc7-e6	**Cd6-b5**
28. Ce6-d4	. . .

Mutare jucată sub influența unei mari crize de timp. Cîteva secunde de gîndire ar fi fost suficiente pentru a alege mutarea 28.Rd2. După 28...Nd3 (Nu este mai bine nici 28. Nf3) 29.Tgc1 negrul ar fi trebuit să

capituleze rapid, de exemplu: 29... Cd6 30.Td5 Cb5 31.Cc8, sau 29...Te8 30. f5 Cd6 31. Cf4 Nb5 32. Td5, în ambele cazuri cu avantaj decisiv pentru alb.

Schimbul cailor uşurează foarte mult jocul negrului.

28 . . .	Ne2-d3

După 28...C:d4 29.ed urmat de Rc1-d2-e3 pionul liber al albului ar fi putut deveni foarte periculos.

29. Cd4:b5	. . .

Cu toată pierderea a două tempouri, ar fi meritat totuşi atenţie mutarea 29.Ce6.

29 . . .	Nd3:b5
30. Tg1-d1	. . .

In această poziţie partida a fost întreruptă, dar după aceea adversarii au căzut de acord asupra remizei. O partidă plină de conţinut.

Nr. 114. GAMBITUL BUDAPESTA

ALEHIN — SEITZ

Turneul de la Hastings 1925—26

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e5
3. d4:e5	Cf6-g4
4. e2-e4	Cg4:e5
5. f2-f4	Ce5-c6
6. Nc1-e3	Nf8-b4+
7. Cb1-c3!	. . .

Mult mai tare decît 7.Cd2, deoarece poziţia calului la c3 în legătură cu ameninţarea de a-l muta la d5, trebuie să-l forţeze pe negru, mai curînd sau mai tîrziu, să-l schimbe cu importantul său nebun de negru; în ceea ce priveşte dublarea pionilor „c" nu e nici un motiv de îngrijorare.

7 . . .	Dd8-e7
8. Nf1-d3	f7-f5
9. Dd1-h5+!	. . .

Forţează slăbirea considerabilă a flancului regelui negru.

9 . . .	g7-g6
10. Dh5-f3	Nb4:c3+

Altfel albul ar fi jucat Cge2.

11. b2:c3	f5:e4 ?

Acest schimb, care contribuie la realizarea planurilor albului, constituie greşeala decisivă. Ar fi trebuit jucat 11...d6 deşi şi în acest caz, după 12. Ce2 şi 0—0 situaţia albului este mult mai bună.

12. Nd3:e4	0—0
13. Ne4-d5+	Rg8-h8

Negrul n-ar fi avut joc rău dacă pionul său s-ar fi aflat la g7. Acum însă poziţia sa, care nu este de invidiat, se prăbuşeşte în cîteva mutări.

14. Cg1-h3	d7-d6
15. 0—0	Nc8:h3
16. Df3:h3	De7-d7

Dacă 16.., Cd7, atunci 17. Tae1! Dg7 18. f5 g5 19. Tb1! Tab8 20. f6! C:f6 21. N:c6 bc 22. T:b8 T:b8 23. Nd4 Tf8 24. De6 şi albul cîştigă.

17. f4-f5!	g6:f5

Dacă 17...T:f5, atunci 18.g4 T:f1+ 19.T:f1.

18. Ta1-b1 ! ...

Impotriva acestei mutări nu există apărare. Dacă 18...b6, atunci 19.Tbe1 cu amenințarea imparabilă 20.Nh6 și T:f5, iar dacă 18...Ca6, atunci 19.N:c6 urmat de 20.Nd4+ cu mat în cîteva mutări.

18. ...	f5-f4
19. Ne3:f4	Dd7:h3
20. Nf4-e5+	...

Albul cîștigă un turn întreg datorită legăturii rezultate după 20...de 21. T:f8+ Rg7 22. Tg8+ și 23. gh.

Negrul cedează.

Nr. 115. APĂRAREA FRANCEZA

ALEHIN — YATES

Turneul de la Hastings 1925—26

1. d2-d4	e7-e6
2. e2-e4	d7-d5
3. Cb1-c3	Nf8-b4
4. e4:d5	e6:d5
5. Nf1-d3	Cg8-f6

Este îndoielnic dacă o astfel de dezvoltare a calului este potrivită. Mult mai bine era 5... Ce7, permițînd aducerea nebunului la f5.

6. Nc1-g5	0—0
7. Cg1-e2	Tf8-e8
8. 0—0	...

La mutarea ademenitoare 8.Dd2 este neplăcut răspunsul 8...c5!

8 . . .	c7-c6
9. Ce2-g3	Cb8-d7
10. Cg3-h5	. . .

Aceasta duce la simplificări care convin doar negrului. Mai multe șanse ar fi dat 10.Df3 h6 11.Nd2.

10 . . .	Nb4-e7
11. Tf1-e1	. . .

La 11.f4 negrul ar fi răspuns 11... Cf8!

11 . . .	h7-h6
12. Ng5-h4	Cf6:h5
13. Nh4:e7	Te8:e7
14. Dd1:h5	Cd7-f6
15. Dh5-h4	Nc8-d7
16. Te1-e5	. . .

Pentru a nu permite noi simplificări prin schimburi generale pe coloana „e".

In finalul rezultat pionul e5 exercită o oarecare presiune asupra poziției adverse și pierderea partidei de către negru se explică în special prin faptul că el nu s-a îngrijit să schimbe la timp acest pion.

16 . . .	Te7:e5
17. d4:e5	Cf6-h7
18. Dh4:d8+	...

Se înțelege că acest schimb nu trebuia evitat, deoarece dama neagră ar fi putut deveni mai periculoasă decît cea albă.

18 . . .	Ta8:d8
19. f2-f4	Td8-e8

Aici (sau la mutarea următoare) trebuia jucat f7-f6! Acum însă jocul negrului se înrăutățește treptat.

20. Rg1-f2	Ch7-f8
21. b2-b4 !	...

Inceputul atacului tipic al „minorității de pioni" care constituie cel mai bun mijloc pentru împiedicarea adversarului de a-și valorifica avantajul său. Scopul acestui atac este de a crea negrului slăbiciuni la c6 sau d5 și de a ocupa coloana „b" care se deschide.

21 . . .	Cf8-e6
22. g2-g3	Rg8-f8
23. Ta1-e1	. . .

Pentru a creea, prin amenințarea f4-f5, o oarecare slăbiciune în lagărul adversarului (punctul f6, unde ar fi putut ajunge, eventual, calul alb).

23 . . .	g7-g6
24. b4-b5	Ce6-c5
25. b5:c6	b7:c6
26. Te1-b1	Rf8-e7
27. Tb1-b4	. . .

Împiedică temporar mutarea 27... Rd8, deoarece ar urma 28.Ca4! De aceea negrul face o mutare „de așteptare" care nu este în fond decît o nouă slăbire a poziției sale

27 . . .	h6-h5
28. Cc3-e2	. . .

Nu merge, desigur, 28.Ca4 din cauza 28...a5 29.Td4 Ce6. Mutarea din partidă permite răspunsul 28... Rd8, însă albul consideră că după ultima mutare a adversarului schimbul turnurilor îi este favorabil.

28 . . .	Re7-d8
29. Tb4-b8+	Rd8-e7
30. Tb8:e8+	Nd7:e8
31. Rf2-e3	. . .

Cu intenția de a juca 32.c4. Dacă acum 31...Nd7 (relativ cea mai bună mutare), atunci 32.a3! cu continuările posibile 32...Ne6 33.Cd4, sau 32...Ce6 33.c4, sau 32...C:d3 33. cd c5 34.d4 c4 35.Cc3 Ne6 (sau 35...Nc6) 36.f5! în toate cazurile în avantajul albului.

31 . . .	Cc5:d3

Acest schimb înlesnește mult sarcina albului.

32. c2:d3	c6-c5
33. d3-d4!	c5-c4

Acest pion trecut nu este de loc periculos pentru alb.

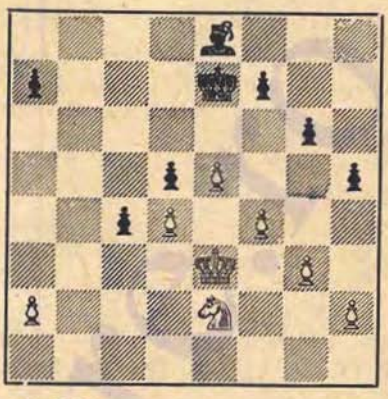

34. f4-f5 !	...

În legătură cu următoarele trei mutări — manevra decisivă.

34 . . .	g6-g5!

Desigur că 34...gf pierde din cauza 35.Cf4.

35. h2-h4!	. . .

Prematur ar fi fost 35.f6+, deoarece după aceasta regele negru ar fi ajuns la f5, prin e6.

35 . . .	f7-f6!

Singura posibilitate pentru a-l împiedica provizoriu pe alb să ocupe punctul f4.

36. h4:g5!	. .

Insuficient este 36.e6 din cauza 36... gh 37.gh Rd6 și negrul, jucînd Rd6-c6-d6, își apără toate punctele slabe.

36 . . .	f6:g5
37. Ce2-g1!	. . .

Cheia victoriei. Calul pătrunde prin cîmpurile g5 sau f4.

37 . . .	Ne8-d7

Dacă 37...h4, atunci 38.g4! Na4 39. Re2! și apoi Cg1-h3:g5.

38. f5-f6+!	**Re7-e8**

Sau 38...Rf7 39.Cf3 Rg6 40.C:g5.

39. Cg1-f3	**g5-g4**
40. Cf3-h4	**Nd7-e6**
41. Ch4-g6	**Ne6-f7**
42. Cg6-f4	**Re8-d7**

Totul pare apărat. Negrul ajunge însă în zugzwang.

43. Re3-e2!	**a7-a5**
44. Re2-e3	**Nf7-g8**

Dacă 44...a4, atunci 45.a3.

45. Cf4:h5	. . .

Restul e simplu.

45 . . .	**Ng8-f7**
46. Ch5-f4	**Nf7-g8**
47. Cf4-e2	**Ng8-e6**
48. Re3-f4	**Rd7-e8**
49. Rf4-g5	**Re8-f7**
50. Ce2-c3	**Rf7-f8**
51. Rg5-g6	**Rf8-g8**
52. f6-f7+ !	**Rg8-f8**
53. Rg6-f6	**Ne6:f7**
54. e5-e6	**Nf7-h5**
55. Cc3:d5	**Nh5-e8**
56. Cd5-c3	Negrul cedează.

Nr. 116. GAMBITUL DAMEI

COLLE — ALEHIN

Turneul de la Hastings 1925—26

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cg1-f3	**d7-d5**
4. Cb1-c3	**Nf8-b4**

Deşi strict vorbind, această apărare nu e absolut corectă, răsturnarea ei nu e de loc uşoară. Am ales-o numai pentru a mă convinge de şansele practice care pot apare în cazul unui joc inexact al albului şi de pericolul pe care îl prezintă dacă albul joacă corect.

5. Dd1-a4+	. . .

Forţînd pe negru să bareze drumul pionului c7, ceea ce, în gambitul damei, este aproape întotdeauna nerecomandabil.

5 . . .	**Cb8-c6**
6. Cf3-e5	. . .

Asigură albului avantajul perechii de nebuni. Totuşi, faţă de mutarea din partidă care înlesneşte prea mult dezvoltarea negrului, e de preferat 6.e3 0—0 7.Nd2! Te8 8. Td1 Nd7 9. Dc2.

6 . . .	**Nc8-d7**
7. Ce5:d7	**Dd8:d7**
8. e2-e3	. . .

Aparent bine, dar insuficient pentru menţinerea avantajului din deschidere. Corect era 8.a3! şi dacă 8... N:c3+ (8...C:d4? 9.ab!), atunci 9.bc e5 10.e3, păstrînd neatinsă poziţia pionilor în centru. Acum negrul foloseşte imediat posibilitatea ce i se oferă.

8 . . .	**e6-e5!**

Acest pion nu poate fi luat din cauza 9.de d4! 10.ed D:d4, în avantajul negrului. Albul nu are nimic mai bun decît manevra următoare.

9. a2-a3	**e5:d4!**
10. a3:b4	**d4:c3**
11. b2:c3	. . .

Diferenţa dintre această poziţie şi cea rezultată în varianta prezentată în comentariul de la mutarea a 8-a a albului, este evidentă: dezvoltarea albului nu e nici pe departe terminată şi, după schimbul pionului c4 pentru pionul d5, cîmpul d3 devine foarte slab. Perechea de nebuni nu constituie aci o compensaţie suficientă, deoarece negrul poate provoca oricînd schimbul unuia din ei. Poziţia negrului e preferabilă şi aceasta e consecinţa mutării 8.e3

11. ...	**0—0**
12. Nf1-e2	**d5:c4 !**
13. 0—0	...

Deşi continuările 13.N:c4 Dg4 14. Nf1 Ce5 15.b5 Df5, sau 13.Db5 a6 14. D:c4 Ce5 15. Dd4 De7! 16. 0—0 Tfd8 nu sînt pe deplin satisfăcătoare pentru alb, totuşi fiecare dintre ele era preferabilă mutării din partidă. Albul ar fi păstrat cel puţin echilibrul material, în timp ce acum negrul păstrează pionul în plus şi are şi o poziţie excelentă.

13 . . .	a7-a6
14. Da4-c2	. . .

Sau 14.b5 Ce5! (Nu merge 14...ab 15.D:a8 T:a8 16.T:a8+ Ce8 17.Td1 De6 18.Ng4! f5 19.Nf3 Rf8 20.N:c6 urmat de 21.Tdd8) 15.ba D:a4 16. T:a4 T:a6 17.T:a6 ba 18.Td1 Ce4 19. Nb2 f5 urmat de Tb8 în avantajul negrului.

14 . . .	Dd7-e6
15. Ne2-f3	. . .

Ceva mai bine ar fi fost 15.f3 urmat de e3-e4, deoarece manevra cu nebunul slăbeşte şi mai mult cîmpul d3.

15 . . .	Tf8-e8
16. g2-g3	Ta8-d8
17. Nf3-g2	Td8-d3
18. Ta1-a3	. . .

Dacă 18. Nb2, atunci 18... Ted8 19. Td1 Ce4.

18 . . .	h7-h5 !

Începutul blocării flancului regelui advers.

19. Tf1-e1	h5-h4
20. e3-e4	h4-h3
21. Ng2-h1	. . .

Dacă 21.Nf1, atunci 21...Ce5.

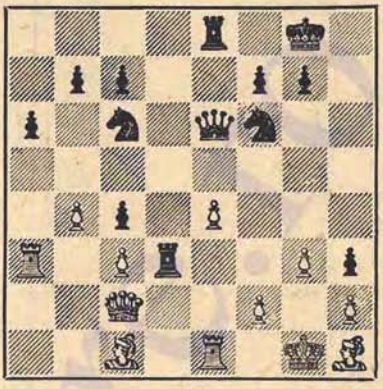

21 . . .	De6-f5 !

Provocînd slăbirea decisivă a poziţiei regelui alb.

22. f2-f3	Df5-b5

Pe deplin suficient ar fi fost şi 22... T:f3 23.N:f3 D:f3 după care negrul ar fi cîştigat pionul e4, iar apoi şi partida. Dar simţul estetic nu mi-a îngăduit să-l scap pe adversar de jalnicul său nebun, plasat într-o poziţie în care e pierdut.

23. Dc2-f2	Te8-d8
24. Df2-c5	...

O greşeală scuzabilă deoarece albul nu are nici o resursă. Dacă 24.g4 (24.Df1 Ce5) atunci 24...Td1 25.Ne3 a5! 26.ba Db1 şi negrul cîştigă.

24 . . .	Db5:c5
25. b4:c5	Cf6-d7
26. Nc1-e3	Cc6-b4!

Cîştigă cel puţin calitatea.

27. Ne3-d4	Cb4-c2
28. Ta3-a1	Cc2:a1
29. Te1:a1	Cd7:c5!

După 30.N:c5 cîştigă imediat 30... Td1+.

Albul cedează.

Nr. 117. PARTIDA SPANIOLĂ

COLLE — **ALEHIN**

Turneul de la Scarborough, 1926

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5:c6	**d7:c6**
5. Cb1-c3	**f7-f6**
6. d2-d3	**...**

Practica a arătat că deschiderea coloanei „d" legată de schimbul damelor (prin 6. d4) îl duce pe alb, în cel mai bun caz, numai la remiză. Dar şi încercarea de a obţine ceva prin deschiderea coloanei „f" este de asemenea sortită eşecului, deoarece negrul, presînd asupra punctului d4, forţează în cele din urmă mutarea c2-c3, după care se năpusteşte cu toate forţele asupra punctului slăbit d3. Această partidă este foarte instructivă, deoarece arată prin ce mijloace simple reuşeşte negrul să obţină mai întîi avantaj şi apoi victoria.

6. . .	**Nf8-d6**
7. Nc1-e3	**. . .**

In 1926 la Semmering, Tartakower a încercat împotriva mea un alt sistem de dezvoltare, oarecum bizar: 7 Ce2 Ce7 8. Cd2 Ne6 9. 0—0 Cg6 10. Cb3 0—0 11. Ne3 b6 12. Rh1 De7 13. f4 f5 14. fe C:e5 15. el Cg4! 16. Nf4 şi aici, cu 16... T:f5 (în loc de 16... N:f5) 17. Cbd4 Th5 negrul ar fi putut obţine atac decisiv.

7. . .	**Cg8-e7**
8. Dd1-d2	**c6-c5**

Ameninţă pătrunderea neplăcută a calului la d4. Desigur albul caută să împiedice aceasta.

9. Cc3-e2	**Ce7-c6**
10. c2-c3	**Dd8-e7**

Impiedică înaintarea d3-d4.

11. 0—0	**0—0**
12. Ce2-g3	**g7-g6!**

E foarte important să se ia calului cîmpurile f5 şi h5. De înaintarea d3-d4 negrul n-are de ce să se teamă, de exemplu: 13. d4 cd 14. cd ed 15. C:d4 C:d4 16. N:d4 Ne6 şi negrul, datorită perechii de nebuni, obţine şanse excelente de a-şi realiza avantajul său de pioni pe flancul damei.

13. Cf3-e1	**. . .**

Albul a vrut să-şi valorifice şansele principale — deschiderea coloanei „f". Lipsa de eficienţă a acestui plan este demonstrată de faptul că negrul, drept răspuns, poate juca mutări de dezvoltare foarte liniştite.

13. . .	**Nc8-e6**
14. f2-f4	**e5:f4**
15. Ne3:f4	**Ta8-d8**
16. Nf4:d6	**De7:d6**

Schimburile la f4 şi d6 ar fi avut drept rezultat faptul că pionul d3 ar fi fost supus ameninţării. Pe lîngă mutarea Ce5 se ameninţă şi mutarea Nc4.

17. Dd2-f2	**Cc6-e5**
18. b2-b3	**. . .**

La 18. Td1 ar fi urmat, desigur, 18... Nc4. Mutarea din partidă e bună, însă nu e în stare să pareze toate ameninţările. In fond, ea împiedică numai pierderea imediată a unui pion.

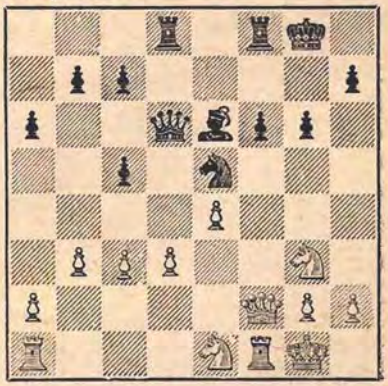

18. . . f6-f5

Simplu şi convingător! Acum se vede că speranţele albului în deschiderea coloanei „f" au fost zadarnice.

La mutarea 18... b6, cu intenţia de a lua apoi pionul d3, ar fi urmat 19. Td1 c4 20. d4! cb 21. ab N:b3 22. Tb1 Cg4 23. De2 Ne6 24. D:a6 şi poziţia albului este pe de deplin satisfăcătoare.

19. e4:f5 Ne6:f5
20. Cg3:f5 Tf8:f5
21. Df2-e2 Tf5:f1+
22. De2:f1 . . .

La 22. R:f1 ar fi cîştigat uşor 22... C:d3.

22. . . Ce5:d3

Cîştigul s-ar fi putut realiza şi cu 22... Cg4 23. Cf3 (Dacă 23. g3, atunci 23... Tf8 şi 24... Df6) 23... D:d3. Pe mine însă m-a interesat finalul dificil cu damă şi turnuri de ambele părţi şi am vrut să folosesc acest prilej pentru a pătrunde mai adînc în tehnica jucării lui.

23. Ce1:d3 ...

Desigur, nu merge 23. Td1 din cauza 23... c4!

23. ... Dd6:d3
24. Df1-e1! Dd3-d5

Datorită poziţiei descoperite a regelui său, negrul este forţat să facă mutări preventive înainte de a-şi realiza scopul principal — schimbul damelor.

25. De1-e7 Dd5-d6
26. De7-e3 Td8-f8
27. Ta1-e1 Rg8-g7

Această mutare, ca şi cele următoare sînt necesare ca pregătire pentru mutarea Df4.

28. h2-h3 Tf8-f7
29. Rg1-h1 b7-b6
30. De3-e8 ...

Datorită ameninţării negrului de a juca Df4, era necesară readucerea regelui la g1. Această omisiune înlesneşte sarcina negrului.

30. ... a6-a5
31. De8-e3 Dd6-f4
32. De3:f4 ...

Altfel negrul şi-ar fi intensificat presiunea, de exemplu: 32. De6 Dg3! sau 32. Dd3 a4.

32. ... Tf7:f4

Acum negrul ameninţă să joace 33... Tf2 sau 33... c4.

33. Te1-e7+ Tf4-f7
34. Te7-e3 Tf7-f1+

Iată cînd iese la iveală poziţia slabă a regelui alb.

35. Rh1-h2 Rg7-f7
36. c3-c4 a5-a4!

Dacă albul ar fi avut timp să joace a2-a4, el ar fi putut să se apere cu succes şi poate chiar să salveze partida.

37. b3:a4 Tf1-c1
38. a4-a5 Tc1:c4
39. Te3-a3 Tc4-d4!

Calea cea mai scurtă. După 39... ba 40. T:a5 Re6 41. Rg3 Rd5 42. Rf3 negrul ar mai fi trebuit să învingă unele dificultăţi tehnice. Acum albul trebuie să piardă două tempouri pentru a forţa schimbul la a5, ceea ce simplifică cîştigul pentru negru.

40. Ta3-b3 ...

E clar că 40. a6 Td8 41. Rg3 Ta8 42. Rf4 Re6 43. Re4 Rd6 e fără speranţă pentru alb.

40. ... b6:a5
41. Tb3-b5 c5-c4!
42. Tb5:a5 Rf7-e6
43. Rh2-g3 Td4-d5!
44. Ta5-a4 ...

Dacă 44. T:d5, atunci 44... R:d5 45. Rf3 Rd4 46. Re2 Rc3 47. a4 Rb4 şi negrul cîştigă.

44. ...	Td5-c5
45. Ta4-b4	c4-c3
46. Tb4-b1	c3-c2
47. Tb1-c1	Re6-d5
48. Rg3-f3	Rd5-d4

Albul cedează.

Nr. 118. APĂRAREA NIMZOVICI

ALEHIN ZNOSKO-BOROWSKI

Turneul de la Birmingham, 1926

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	Nf8-b4
4. Nc1-g5	h7-h6
5. Ng5:f6	...

La 5. Nh4 ar fi putut urma 5... b6 deoarece 6. e4 nu mai merge acum din cauza 6... g5.

5. ...	Dd8:f6

Numai 5... N:c3+ 6. bc D:f6 ar fi putut pune la îndoială eficacitatea mutării a 4-a a albului. Acum albul evită dublarea pionilor şi cîştigă puţin spaţiu.

6. Ta1-c1	b7-b6
7. Cg1-f3	...

Slab ar fi fost 7. e4 din cauza 7... Nb7 8. e5 Dg6.

7. ...	Nc8-b7
8. e2-e3	0—0
9. Nf1-e2	...

Nu merge 9. Nd3 din cauza 9.. c5 şi albul nu mai poate împinge pionul la d5.

9. ...	d7-d6
10. 0—0	...

Ameninţă cu mutările 11. Cb5 şi 12. a3.

10. ...	Nb4:c3
11. Tc1:c3	Cb8-d7
12. Cf3-d2 !	...

Cu scopul de a schimba nebunii de cîmpuri albe iar apoi de a slăbi şi mai mult poziţia de pioni a negrului pe flancul damei, care şi aşa nu e prea solidă. Desigur, nu se poate spune că acest plan asigură albului un avantaj decisiv, însă oricum el capătă un joc activ cu şanse de cîştig şi aruncă pe umerii adversarului sarcina de a lupta din greu pentru remiză.

După părerea mea, orice şahist este dator să folosească o asemenea posibilitate şi să încerce să rezolve problema cîştigului fără „teamă" de simplificări. Jocul la complicarea poziţiei este o măsură extremă, la care un şahist trebuie să recurgă numai atunci cînd nu găseşte un plan clar şi logic. In acest caz, cînd albul are un asemenea plan, el trebuie să încerce să-şi realizeze avantajul, deşi aceasta nu este de loc o sarcină uşoară.

12. ...	e6-e5

După 12... c5 13. Nf3 cd 14. ed N:f3 15. C:f3 urmat de Da4, albul ar fi păstrat de asemenea avantajul.

13. Ne2-f3	Nb7:f3

La 13... ed ar fi urmat 14. ed N:f3 15. C:f3 cu dubla ameninţare: fie de a dubla turnurile pe coloana „e", fie de a ataca prin Da4.

14. Cd2:f3	e5-e4
15. Cf3-d2	Df6-e7
16. Dd1-a4	...

Ameninţînd 17. C:e4.

16. ...	f7-f5
17. Da4-c6	Cd7-f6
18. b2-b4 !	a7-a5

La o intervertire de mutări ducea 18... Dd7, deoarece după 19. D:d7

C:d7 20. Ta3 negrul trebuie oricum să joace 20... a5.

19. Tc3-a3 !	**De7-d7**

Dacă 19... d5, atunci simplu 20. Tb1.

20. Dc6:d7	**Cf6:d7**
21. b4:a5	**Ta8:a5**
22. Ta3:a5	**b6:a5**
23. Tf1-b1	**Tf8-b8**
24. Tb1:b8+	**Cd7:b8**

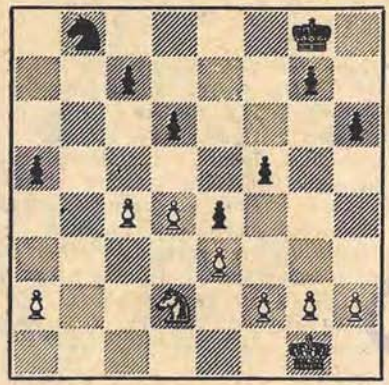

Cu toată simplificarea completă a poziției, albul nu numai că și-a păstrat, dar și-a mărit chiar avantajul. Pionul negru „e", împins înainte, constituie o bună țintă de atac și, în afară de aceasta, intervine posibilitatea străpungerii g2-g4, după care în eventualitatea continuării g7-g6, g4:f5, g6:f5 f2-f3, e4:f3 Cd2:f3 albul are amenințarea Ch4. Această a doua posibilitate ar fi devenit reală dacă regele negru ar fi pornit să-și apere flancul damei. Și totuși, negrul ar fi trebuit să se decidă la călătoria regelui, deoarece flancul damei nu poate fi apărat numai cu calul împotriva atacului combinat al regelui și calului alb.

25. Rg1-f1	**...**

Această mutare este mai tare decît 25. Cb3 la care negrul ar fi răspuns cu 25... a4 ! (Nu merge 25... Cc6 ? 26. a4 ! și apoi d4-d5) 26. Ca5 Rg8-f7-e7-d7 și apoi c7-c5 !

25. ...	**Cb8-d7**

O idee falsă care este contracarată imediat. Era necesar 25... Rf7 26. Re2 Re7 27. Rd1 Rd7 și albul nu obține nimic prin apropierea regelui său, de exemplu : 28. Rc2 Rc6 29. Rb3 Rb6 30. Ra4 Cd7 31. Cb3 Ra6 ! iar 32. C:a5 ? este greșit din cauza 32... Cb6+ 33. Rb4 c5+.

E drept că în locul acestei continuări albul are la dispoziție alte trei, toate ducînd la victorie : 28. Cb3 (Forțînd mutarea a5-a4, ceea ce slăbește și mai mult pionul) 28. f3 și 28. g4.

26. Rf1-e2	**Cd7-b6**
27. Re2-d1	**a5-a4**

Pentru a închide poziția prin mutarea c7-c5. Insuficient ar fi fost direct 27... c5 din cauza 28. dc dc 29. Cb3 C:c4 30. C:c5 Ce5 31. h3 și apoi Rd1-d2-c3-d4.

28. d4-d5	**...**

Aceasta decide soarta pionului „a".

28. ...	**Cb6-d7**

Ultima slabă contrașansă. Calul pornește la contraatac prin cîmpul eliberat e5.

29. Rd1-c2	**Cd7-e5**
30. Rc2-c3	**Ce5-g4**
31. Rc3-b4	**Cg4:f2**
32. Rb4:a4	**f5-f4**

Ceva mai bine, însă tot insuficient, ar fi fost 32... Rf7, de exemplu : 33. Rb5 Re7 34. Rc6 Rd8 35. c5 ! Cg4 (Sau 35... dc 36. Cc4 ! Cg4 37. h3 Cf6 38. a4) 36. cd cd 37. R:d6 C:e3 38. a4.

33. e3:f4	**e4-e3**
34. Cd2-f3	**Cf2-d3**
35. Ra4-b5 !	**g7-g5**

Sau 35... e2 36. a4 e1D 37. C:e1 C:e1 38. a5.

36. f4:g5	**h6:g5**
37. a2-a4	**e3-e2**
38. h2-h3 !	**Cd3-c5**
39. a4-a5	**Cc5-b3**
40. Cf3-e1	**Cb3-d4+**
41. Rb5-a4	Negrul cedează.

Nr. 119. APĂRAREA INDIANĂ NOUĂ

MACKENZIE — **ALEHIN**

Turneul de la Birmingham, 1926

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. Cg1-f3	**e7-e6**
3. c2-c4	**b7-b6**
4. g2-g3	**Nf8-b4+**
5. Nc1-d2	...

Nici după 5. Cbd2 negrul n-are motive de îngrijorare, deşi ar fi fost nevoit mai tîrziu să revină cu nebunul la e7.

5. ...	**Nb4:d2+**
6. Dd1:d2	**Nc8-b7**
7. Cb1-c3	**d7-d6**
8. Nf1-g2	**Cb8-d7**
9. 0—0	**0—0**
10. Tf1-e1	...

Ceva mai tare ar fi fost 10. Dc2, la care negrul ar fi răspuns 10... c5. Mutarea din partidă permite negrului să facă o simplificare care îi este avantajoasă.

10. ...	**Cf6-e4 !**
11. Cc3:e4	**Nb7:e4**
12. Cf3-g5	**Ne4:g2**
13. Rg1:g2	**h7-h6**
14. Cg5-h3	...

Mutarea firească 14. Cf3 ar fi dat negrului iniţiativa, de exemplu: 14... f5 15. e4 f4! şi dacă 16. gf, atunci 16... Df6.

14. ...	**f7-f5 !**

Acum continuarea 15. Cf4 Df6! 16. d5 e5 17. Ce6 Tfc8 şi apoi Cf8 sau Cc5 ar fi fost în avantajul negrului.

15. e2-e4	**Dd8-f6**
16. f2-f4	**Ta8-d8**

O mutare importantă, care nu numai că respinge singura ameninţare reală a adversarului, e4-e5, dar pregăteşte şi operaţiuni active în centru.

17. e4:f5	**Df6:f5**
18. Te1-e2	...

Albul aşteaptă mutarea e6-e5 sau c7-c6, la care ar fi urmat 19. Tae1. Negrul a pregătit însă o surpriză.

18. ...	**d6-d5 !**

Slăbiciunea pionului „e" nu are aci nici o importanţă, deoarece calul alb e în afara jocului şi în ciocnirea următoare negrul are o figură în plus. De aceea albul ar fi trebuit să continuie cu 19. Dc?, deşi după 19... D:c2 20. T:c2 c5! el n-ar fi scăpat încă de grijă.

19. Ta1-e1	...

Acum negrul obţine un avantaj considerabil, deoarece dama lui ocupă diagonala mare, iar calul pătrunde în lagărul advers.

19. ...	**d5:c4**
20. Te2:e6	**Df5-d5+**
21. Rg2-f1	...

Dacă regele s-ar fi retras la g1, pionul d4 ar fi fost luat cu şah.

21. ...	**Cd7-c5**
22. Te6-e7	**Cc5-d3**
23. Te1-e4	...

Totul e forţat.

23. ...	**Td8-d7 !**
24. Dd2-e2	...

Dacă 24. Cf2, atunci 24... T:e7 25. T:e7 D:d4, iar dacă 24. T:d7, atunci 24... D:e4 25. T:c7 Te8, în ambele

cazuri cu o poziție cîștigătoare pentru negru.

24. ...	Td7:e7
25. Te4:e7	Dd5-h1+
26. Ch3-g1	...

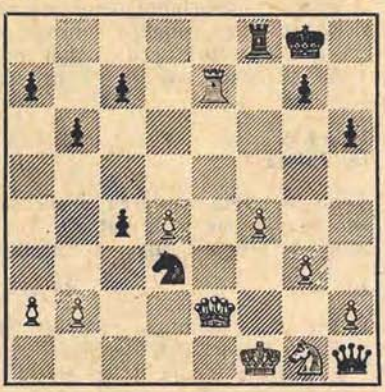

26. ...	Cd3:f4 !
27. De2:c4+	Dh1-d5 !

Cel mai simplu !

28. Te7:c7	b6-b5 !
29. Dc4-c6	Cf4-e6+
30. Rf1-e1	Ce6:c7
31. Dc6:c7	Dd5-e4+

Albul cedează.

Nr. 120. GAMBITUL DAMEI

DAVIDSON — **ALEHIN**

Turneul de la Semmering, 1926

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	c7-c6
3. Cg1-f3	Cg8-f6
4. e2-e3	e7-e6

Actualmente mutarea la modă este 4... Nf5 deoarece așa-zisa variantă de Meran, care începe cu mutarea din partidă, este destul de favorabilă albului.

5. Cb1-c3	Cb8-d7
6. Dd1-c2	...

Aici mutarea cea mai firească și cea mai bună este 6. Nd3, însă în acea vreme varianta de Meran nu fusese încă analizată în toate detaliile.

6. ...	Nf8-d6
7. Nf1-d3	0—0
8. 0—0	Dd8-e7
9. e3-e4	d5:c4
10. Nd3:c4	e6-e5

Astfel negrul a ajuns într-o poziție care amintește pe aceea pe care Cigorin o socotea pe deplin valabilă, cu singura deosebire, în favoarea celei de față, că dama neagră ocupă de pe acum cîmpul ei natural de dezvoltare, e7, în timp ce dama albă nu e prea bine plasată la c2.

11. Tf1-d1	e5:d4
12. Cf3:d4	Cd7-b6 !

Mai bine decît 12... Ce5 13. Nf1 Cg6 14. Cf5 N:f5 15. ef Ce5 16. Ng5 cu joc bun pentru alb.

13. Nc4-f1	Tf8-d8

Prin amenințarea 14... N:h2+ 15. R:h2 T:d4 16. T:d4 De5+ negrul îl obligă pe alb să-și slăbească flancul regelui.

14. h2-h3	Nd6-c7

Acum negrul amenință să cîștige o figură cu 15... T:d4 urmat de 16... De5.

15. Nc1-e3	Td8-e8 !

Prin mutarea sa precedentă negrul a ținut nebunul cl pe cîmpul e3; acum el forțează celălalt nebun să ocupe cîmpul d3.

După cum se va lămuri curînd, ambii nebuni ai albului sînt acum rău plasați deoarece împiedică acțiunile altor figuri și în afară de aceasta pot fi atacați de caii adverși.

16. Nf1-d3	Cf6-h5
17. Cc3-e2	g7-g6

In special pentru a pregăti mutarea Cd7, în care scop cîmpul f3 trebuia luat calului alb.

18. Td1-e1	Cb6-d7
19. Cd4-f3	...

După această retragere negrul obţine un avantaj bine precizat. M-am aşteptat aici la mutarea 19. f4, cu continuarea 19... Cdf6 20. e5 Cd5 21. Nd2 Nb6 după care, deşi jocul negrului continuă să fie preferabil, albul ar fi păstrat unele şanse practice.

19. ...	Nc7-b6 !

Negrul consideră că în eventualitatea 20. N:b6 ab îşi va mări avantajul poziţional obţinut, datorită coloanei deschise „a". Pentru a evita această variantă neplăcută, albul caută să complice jocul cu următoarele două mutări, dar prin aceasta nu face decît să grăbească catastrofa.

20. Ne3-g5	De7-c5 !

Dacă acum 21. D:c5 C:c5 22. Cc1 (forţat), atunci 22... f6 23. Nd2 C:d3 24. C:d3 Cg3 25. e5 Nf5 cu un avantaj poziţional suficient pentru cîştig.

21. Ce2-c3	Cd7-e5 !

Această mutare forţează schimbul şi astfel se reia atacul pe diagonala b8-h2, care se va dovedi curînd decisiv.

22. Cf3:e5	Dc5:e5
23. Ng5-e3	Nb6-c7
24. Cc3-e2	...

De asemenea şi în cazul continuării 24. g3 N:h3 albul pierde în cele din urmă.

24. ...	De5-h2+
25. Rg1-f1	...

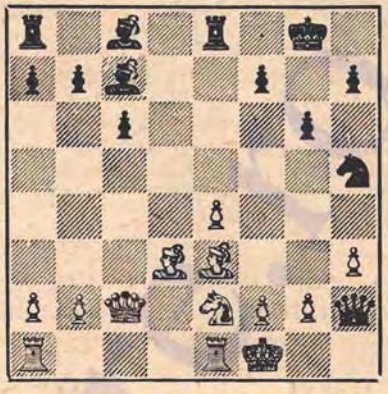

25. ...	Nc8:h3 !

Acest sacrificiu nu e prea complicat şi nici prea rar. Dar valoarea combinaţiei creşte considerabil datorită faptului că ea constituie încununarea logică a jocului poziţional premergător.

26. g2:h3	Dh2:h3+
27. Rf1-g1	Nc7-h2+
28. Rg1-h1	Ch5-f4 !

Fără îndoială, cea mai scurtă cale spre victorie.

29. Ce2:f4	...

Dacă 29. N:f4, atunci 29... Ng3+ şi mat în două mutări.

29. ...	Nh2:f4+
30. Rh1-g1	Nf4-h2+
31. Rg1-h1	Dh3-f3+ !

Acesta este miezul întregii combinaţii: negrul cîştigă dama pentru turn şi nebun.

32. Rh1:h2	Te8-e5
33. Dc2-c5	...

Singura mutare.

33. ...	Te5:c5
34. Ne3:c5	Df3-h5+
35. Rh2-g2	Dh5:c5

Restul e o chestiune de tehnică: 36. Te3 Te8 37. Tae1 De5 38. T1e2 Te6 39. b3 Tf6 40. Tg3 Rg7 41. Nb1 Tf4 42. Nd3 Th4 43. Rf3 Df4+ 44. Rg2 Dc1 45. Rf3 h5 46. Tc2 Dd1+ 47. Re3 Th1 48. Rd4 h4 49. Te3 Te1 50. T:e1 D:e1 51. Te2 Da1+ 52. Rc4 b5+. Albul cedează.

Partida a fost distinsă cu un premiu de frumusețe.

Nr. 121. APĂRAREA INDIANA NOUA

RUBINSTEIN — **ALEHIN**

Turneul de la Semmering, 1926

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cg1-f3	**b7-b6**
4. g2-g3	**Nc8-b7**
5. Nf1-g2	**Nf8-b4+**

Această simplificare nu este oportună aci deoarece nebunul cl ar fi avut ulterior mai puține posibilități active decît nebunul f8. De aceea o mutare mai promițătoare este 5... Ne7.

6. Cb1-d2 ...

Pentru motivele de mai sus, răspunsul cel mai logic este 6. Nd2.

6. ...	**0—0**
7. 0—0	**d7-d5**

După cum arată continuarea din partidă, această mutare este suficient de bună pentru egalarea jocului. O manevră bună ar fi fost de asemenea 7... Te8, urmat de Nf8.

8. a2-a3	**Nb4-e7**
9. b2-b4	**c7-c5**

Calea justă pentru menținerea echilibrului în centru. Nesatisfăcător din punct de vedere pozițional ar fi fost 9... a5 10. b5.

10. b4:c5	**b6:c5**
11. d4:c5	...

De asemenea 11. Tb1 Dc8 12. Db3 Na6 ar fi fost satisfăcător pentru negru.

11. ...	**Ne7:c5**
12. Nc1-b2	**Cb8-d7**
13. Cf3-e5	**Cd7:e5**
14. Nb2:e5	**Cf6-g4 !**

Acest atac nu este nici pe departe atît de inofensiv pe cît pare. Albul a pierdut partida mai ales pentru că a subapreciat importanța acestei mutări.

15. Ne5-c3 ...

Nu merge 15. Nb2 din cauza 15... Db6.

15. ... **Ta8-b8**

In acest moment, la 15... Db6 ar fi urmat 16. e3. Mutarea din partidă pregătește eventuala înaintare a pionului „d".

16. Ta1-b1 ...

Deși această mutare nu poate fi considerată ca o greșeală decisivă, ea favorizează totuși planurile adversarului.

Insuficient ar fi fost, de asemenea, 16. h3 din cauza 16... C:f2! 17. T:f2 Dg5! 18. Cf1 N:f2+ 19. R:f2 dc, cu avantaj pentru negru. Continuînd însă cu 16. cd N:d5! 17. Ce4! (Nu însă 17. e4 C:f2! 18. T:f2 N:f2+ 19. R:f2 Db6+ 20. Rf1 Nb7 cu avantaj pentru negru) și apoi alungînd calul g4 care creează amenințări, albul ar mai fi putut obține încă joc egal.

16. ...	**d5-d4 !**
17. Tb1:b7 ?	...

Rubinstein nu întrevede surprinzătoarea mutare a 18-a a negrului și din această cauză suferă pierderi materiale. Aici singura posibilitate era 17. Nb4 N:g2 18. R:g2 De7, ajungînd într-o poziție care, într-adevăr, este tot favorabilă negrului,

însă este îndoielnic ca avantajul lui să fie decisiv.

17. ...	Tb8:b7
18. Ng2:b7	...

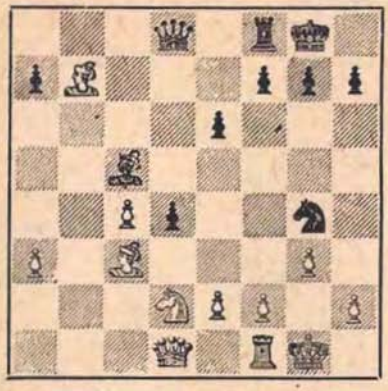

18. ...	Cg4:f2 !

Prin acest sacrificiu aparent, negrul forțează cîștigul cel puțin al unui pion și obține o poziție covîrșitoare. Desigur că mutarea directă 18... dc ar fi fost ineficace din cauza 19. Ce4.

19. Rg1:f2	...

Nici celelalte mutări n-ar fi fost mai bune. De exemplu: 19. T:f2 ? dc sau 19. Da1 dc 20. Cb3 Cg4+ 21. C:c5 Dd4+, sau 19. Na5 C:d1 20. N:d8 d3+ 21. e3 C:e3 ! în toate cazurile cu cîștig ușor pentru negru.

19. ...	d4:c3+
20. e2-e3	...

Sau 20. Re1 cd+ 21. D:d2 Db6 cu atac rapid cîștigător.

20. ...	c3:d2
21. Rf2-e2	Dd8-b8
22. Nb7-f3	Tf8-d8
23. Dd1-b1	Db8-d6

Negrul pune stăpînire pe cîmpul b4 pentru pionul său.

24. a3-a4	f7-f5
25. Tf1-d1	Nc5-b4
26. Db1-c2	Dd6-c5
27. Re2-f2	a7-a5
28. Nf3-e2	g7-g5
29. Ne2-d3	f5-f4 !

Albul cedează. Dacă 30. N:h7+ Rh8 31. De4, atunci 31... D:e3+ 32. Rg2 f3+ 33. Rh3 De2 ! 34. Dg6 g4+ 35. Rh4 Ne7+ 36. Rh5 D:h2+ și negrul cîștigă.

Partida a fost distinsă cu un premiu de frumusețe.

Nr. 122. GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT

ALEHIN — GRÜNFELD

Turneul de la Semmering, 1926

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	d5:c4
3. Cg1-f3	Nc8-g4

Partida de față arată pericolele legate de această prematură dezvoltare a nebunului, în cazul celei mai mici inexactități, din partea negrului.

4. Cf3-e5	Ng4-h5
5. Cb1-c3	e7-e6?

Încă la mutarea a 5-a negrul comite o greșeală pozițională decisivă! Era necesar 5...Cd7, după care intenționam să continui cu 6. Da4 c6 7. C:d7 D:d7 (Nu însă 7... b5, din cauza 8.C:b5 cb 9.D:b5 D:d7 10.D:h5) 8.D:c4 apoi e2-e4 și Ne3 cu joc bun.

6. g2-g4!	Nh5-g6
7. h2-h4!	f7-f6

O tristă necesitate.

8. Dd1-a4+	. . .

Destul de bine ar fi fost de asemenea 8.C:g6 hg 9.e3.

8. . .	c7-c6
9. Ce5:g6	h7:g6
10. Da4:c4	Re8-f7
11. e2-e4	Cb8-d7

12. Nc1-e3	Dd8-a5
13. a2-a3	. . .

Este important să nu se permită mutarea Db4.

13. ...	Ta8-e8
14. f2-f4	Cg8-e7
15. 0—0—0	Ce7-c8
16. f4-f5	Cc8-d6
17. Dc4-a2 !	...

La 17.Db3 negrul ar fi putut răspunde 17...c5; acum această mutare pierde o figură din cauza 18...dc, urmat de b2-b4.

17. . .	g6-g5
18. h4-h5	b7-b5

Negrul nu are la dispoziție mutări care să fie satisfăcătoare într-o oarecare măsură.

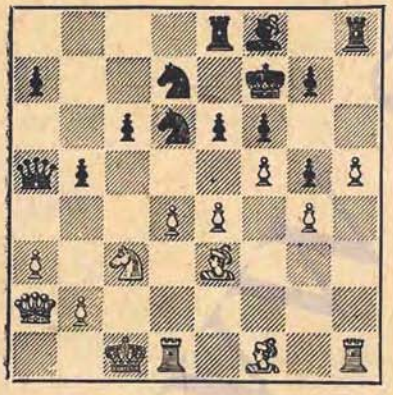

19. e4-e5!	...

În legătură cu mutarea următoare a albului — continuarea decisivă. Mai slab este 19.Nd3, din cauza 19...b4.

19. ...	f6:e5

Dacă în locul acestei mutări negrul joacă 19... b4, atunci 20.ed bc 21.fe+ T:e6 22.Nc4 și albul cîștigă.

20. Nf1-d3!	e5-e4

Sau 20...Cc4 21.N:c4 bc 22.D:c4 etc., cu o poziție ușor de cîștigat.

21. Cc3:e4	Cd6:e4
22. Nd3:e4	Cd7-f6
23. f5:e6+	Te8:e6
24. Ne4-g6+!	...

Mai tare decît cîștigul calității prin 24.Nf5.

24. ...	Rf7-e7
25. Ne3:g5	b5-b4
26. Ng6-f5	Te6-e2
27. Th1-e1	...

Dacă acum 27...Db5, atunci 28.a4! Da6 29.Nd3 etc., iar la 27...T:e1 urmează 28.T:e1+ Rd8 29.Df7! cu mat inevitabil.

Negrul cedează.

Nr. 123. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — **TREYBAL**

Turneul de la Semmering, 1926

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	c7-c6
3. e2-e3	...

Albul nu este obligat să închidă nebunul; ar fi fost pe deplin suficient, de exemplu, 3.Cf3. Dar mutarea din partidă permite negrului să-și construiască „un zid de piatră" și acesta este scopul pe care-l urmărea. Am vrut să dau încă o dată prilej adversarului meu să și joace sistemul perfid, deși nu prea solid, cu ajutorul căruia a cîștigat la mine o partidă bună la Karlsbad, în 1923. De data aceasta însă, am decis să schimb ordinea mutărilor.

3. ...	e7-e6
4. Nf1-d3	...

Nu știu dacă această mutare (în legătură cu următoarea) este o noutate, însă pînă atunci n-o mai întîlnisem în nici o partidă. Ideea albului constă într-un atac combinat asupra punctelor f5 și c8.

4. ... f7-f5
5. Dd1-c2 Dd8-f6

Presiunea asupra punctului f5 începe să se facă simțită. Nici acum și nici la mutarea următoare negrul nu poate să joace Cd7, din cauza c4:d5 cu consecințe neplăcute pentru el. La 5...Cf6 pregătisem continuarea: f2-f3, Ce2, Cbc3, Nd2, 0—0—0 și după aceea e3-e4 cu excelente perspective în centru. Răspunsul negrului pare firesc, însă îi îngreuiază foarte mult dezvoltarea.

6. Cb1-c3 ...

Amenință deja 7.cd și 8.C:d5. Negrul nu reușește în nici un fel să se dezvolte normal. Dacă joacă 6... Ca6, atunci urmează 7. a3 Cc7 8.Cf3 și calul ajunge nestingherit la e5, deoarece 8...Nd6 se respinge prin 9.c5. Dificultăți asemănătoare apar și după 6...Ce7. Rămîne numai mutarea artificială făcută de negru, ale cărei părți negative sînt evidente, prima dintre ele fiind aceea că se ia calului b8 singurul cîmp de dezvoltare.

6. ... Nc8-d7
7. Cg1-f3 Nf8-d6
8. a2-a3 ...

Impiedicînd mutarea Ca6 prin c4-c5 (sau c4:d5) și N:a6.

8. ... Cg8-h6

Nu merge 8...Ce7, din cauza 9.e4!

9. b2-b3 ...

Era bine și 9.b4. Albul nu are însă de ce să se grăbească, deoarece pentru negru, alegerea mutărilor este foarte limitată. În favoarea albului este, fără îndoială, continuarea 9... 0—0 10. e4! fe 11. N:e4 (Dacă 11... de, atunci 12. C:e4 De7 13. Ng5).

9. ... Ch6-f7
10. Nc1-b2 g7-g6

Această slăbire decisivă a diagonalei mari era inevitabilă, deoarece albul poate juca 0—0—0 și g2-g4. La 10... De7 ar fi urmat 11. h3.

11. h2-h3 Df6-e7

Pentru a împiedica rocada mare, deoarece după 11... 0—0 12. 0—0—0 și apoi 13. g4 fg 14. Cd2! atacul albului se dezvoltă de la sine.

12. b3-b4! d5:c4

La 12... 0—0 ar fi urmat 13. g2-g4. Prin mutarea din partidă negrul caută să aducă în joc nefericitul cal b8. Însă schimbul pionului central contravine spiritului sistemului „zid de piatră" și dovedește prăbușirea întregii strategii de deschidere a negrului. Albul exercită o presiune zdrobitoare asupra flancului slab al regelui advers. Un rău mai mic decît această precipitată încercare de eliberare era 12...Cg5 13.C:g5 D:g5 14.g3 și 15.h4 cu avantaj pentru alb.

13. Nd3:c4 b7-b5
14. Nc4-b3 a7-a5
15. b4:a5 Cb8-a6

Fireşte că negrul se străduiește să-și aducă în joc calul. Totuși, avînd în vedere că acest pion va trebui luat mai devreme sau mai tîrziu, era mai bine să fi făcut lucrul acesta imediat. E drept că și după 15...T:a5 16.e4! poziția negrului nu este de invidiat. De exemplu, continuarea 16...N:a3 17.0—0! Nb4 18.T:a5 N:a5 19.d5! ar fi dus la pierderea rapidă a partidei de către negru.

Continuînd încă cu 16... 0—0 (In loc de 16... N:a3), negrul ar fi putut opune o rezistență mai mare decît în partidă.

16. e3-e4! ...

Nu merge direct 16. 0—0 din cauza 16... g5! cu contraatac din partea negrului.

16. ... 0—0
17. 0—0 Cf7-g5
18. Cf3:g5 De7:g5

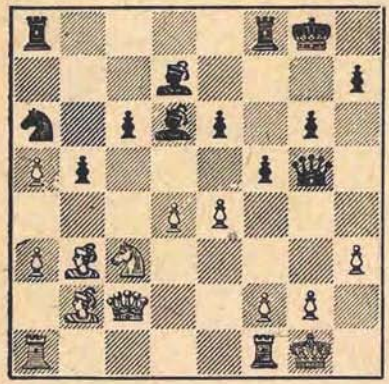

19. e4-e5! ...

Începutul combinației decisive. E curios că închiderea provizorie a importantei diagonale constituie cel mai bun mijloc pentru folosirea ei decisivă. Dimpotrivă, nu e convingătoare continuarea 19.d5 cd 20.C:d5 Tac8 sau 20.ed e5.

19. ... **Nd6-e7**

Și la 19...Nc7 este foarte tare 20.d5!

20. d4-d5 ! **Ca6-c5**

Sau 20...cd 21.C:d5 Tc8 (21...ed 22.N:d5+ e lipsit de speranță) 22.Dd1! cu poziție cîștigătoare pentru alb.

21. d5:e6 **Cc5:b3**

Dacă 21...C:e6, atunci 22.Tad1 Nc8 23.Ce2, iar dacă 21...N:e6, atunci 22.N:e6+ C:e6 23.Db3 Rf7 24.Ce2 (24...c5 25.Nc1 ! și 26. D:b5) — în ambele cazuri cu cîștig ușor pentru alb.

22. e6:d7! ...

Acest sacrificiu de calitate a fost conceput de alb atunci cînd a făcut mutarea a 19-a. Acum decid pionii liberi, în legătură cu diagonala care s-a deschis.

Probabil că și continuarea prozaică 22.D:b3 Nc8 23.Tad1 (La 23.f4 ar mai fi putut urma Dh6 și g6-g5) ar fi dus la victorie, însă pentru a o obține albul ar fi trebuit oricum, mai devreme sau mai tîrziu să sacrifice calitatea. De aceea el preferă calea cea mai scurtă.

22. .. **Cb3:a1**
23. Tf1:a1 **Tf8-d8**
24. Ta1-d1 ...

Această mutare este însă artificială și lungește partida cu cîteva mutări. Cîștiga simplu 24.e6 Nf6 (Altfel 25.C:b5 și 26.Dc3) 25.Db3 Rf8 26.Te1.

24. ... **Dg5-h4**
25. e5-e6 ...

Amenință 26.C:b5 (Sau 26.Ce4) și 27.Dc3.

25. ... **b5-b4!**
26. a3:b4 **Dh4:b4**
27. Cc3-e2 **Ta8:a5**
28. Ce2-d4 **Ta5-c5**
29. Dc2-e2 ...

Cu amenințarea 30.C:c6 T:c6 31.De5.

29. ... **Db4-c4**

Grăbește pierderea inevitabilă. Singura apărare de scurtă durată, era 29...Da4, însă și atunci albul ar fi cîștigat rapid prin 30.Td2! urmat de De2-e3-h6.

30. Nb2-a3 **Dc4:e2**
31. Cd4:e2 **Tc5-d5**
32. Td1:d5 **Ne7:a3**
33. Td5-d3 **Na3-c5**
34. Ce2-d4 Negrul cedează.

Nr. 124. DESCHIDEREA ENGLEZA

ALEHIN YATES

Turneul de la Semmering, 1926

1. c2-c4 **e7-e5**
2. Cb1-c3 **Cb8-c6**
3. Cg1-f3 **Cg8-f6**
4. d2-d4 **e5:d4**
5. Cf3:d4 **Nf8-b4**

Această mutare este mai tare decît 5... Nc5, după care albul, după reţeta lui Reti, obţine un joc mai bun prin 6. C:c6 şi 7. g3.

6. Nc1-g5	**...**

Indoielnică ar fi fost mutarea 6.g3, din cauza 6...Ce4 7.Dd3 d5.

6. ...	**0—0**

O continuare incoloră, care nu se prea leagă de primele mutări în deschidere ale negrului. Mai tăios şi mai bogat în contraşanse era 6...h6 7.Nh4 N:c3+ 8.bc d6.

7. Ta1-c1	**Tf8-e8**
8. e2-e3	**d7-d6**
9. Nf1-e2	**...**

Mergea şi 9.C:c6 bc 10.Nd3, însă atunci negrul jucînd 10...Tb8 ar fi obţinut contrajoc pe coloana „b".

9. ...	**Cc6-e5**
10. 0—0	**Nb4:c3**
11. Tc1:c3	**Ce5-g6**

O inexactitate care are drept urmare consecinţe neplăcute pentru negru: Trebuia jucat 11...h6 12.N:f6 (Sau 12.Nh4 Cg6 13.Ng3 Ce4) 12...D:f6 13.e4 Cg6. Albul ar fi continuat cu 14.f3, cu Tf2 şi Nf1, cu şanse aproximativ egale.

12. Cd4-b5	**...**

Forţează dezorganizarea flancului regelui advers. E adevărat că negrul obţine o oarecare compensaţie în coloana deschisă „g", însă contraatacul lui este de scurtă durată, în timp ce slăbiciunea de pioni se menţine şi devine cauza pierderii.

12. ...	**Nc8-d7**
13. Ng5:f6	**g7:f6**
14. Ne2-d3	**...**

Pentru a aduce dama la h5.

14. ...	**Rg8-h8**
15. Cb5-d4	**Te8-g8**
16. Dd1-h5	**Dd8-f8**
17. f2-f4	**Ta8-e8**
18. Tf1-f3	**Tg8-g7**
19. Cd4-f5!	**...**

Slab este 19.Nf5 din cauza 19...c5! In continuare nebunul albului se dovedeşte a fi mai tare decît calul negru. Totuşi cîştigul nu se realizează uşor, deoarece necesită o mare pregătire. In primul rînd este necesar ca înainte de începerea asaltului final regele să fie adus într-un loc sigur.

19. ...	**Nd7:f5**
20. Nd3:f5	**Df8-e7**
21. Nf5-c2	**Te8-g8**
22. g2-g3	**...**

Această mutare ca şi cele următoare au ca scop aducerea regelui pe flancul damei.

22. ...	**De7-d7**
23. Tf3-f2	**Dd7-e7**
24. Rg1-f1	**Tg8-d8**
25. Tf2-d2	**b7-b6**
26. Dh5-d5	**Tg7-g8**
27. Dd5-f5	**a7-a5**
28. Rf1-e1	**De7-e6**
29. Df5-h5	**De6-e7**

Mutările negrului sînt fără scop, însă e greu de întreprins ceva.

30. Re1-d1	**Tg8-g7**
31. Rd1-c1	**Cg6-f8**
32. Nc2-f5	**Td8-e8**
33. g3-g4	**...**

Albul se abţine de la mutarea e3-e4, pentru a nu permite pătrunderea calului pe cîmpul f4.

33. ...	**Cf8-g6**
34. a2-a3	**De7-d8**
35. Nf5-c2	**Dd8-c8**
36. Rc1-b1	**Cg6-e7**
37. h2-h3	**Ce7-g6**
38. Dh5-h6	**Dc8-d8**
39. Rb1-a2	**Cg6-e7**
40. Ra2-a1	**...**

La 40.D:f6? ar fi urmat 40...Cd5 cu cîştigul calităţii.

40. ...	**Ce7-g6**
41. Nc2-a4	**Te8-g8**
42. Na4-d1	**Dd8-e7**
43. Nd1-c2	**Cg6-f8**
44. Td2-d5	**Cf8-g6**
45. Td5-f5	**Tg8-e8**
46. g4-g5	**...**

Poate că ar fi fost mai exactă pregătirea acestei pătrunderi prin mutarea 26.h4. Totuşi şi aşa e suficient de tare.

46. ...	**f6:g5**
47. Tf5:g5	**De7-f8!**

Singura mutare! După 48.f5 Ce5! 49.f6 Tg6 50. D:f8+ T:f8 51. N:g6 fg ar fi rezultat un final în care remiza este garantată pentru negru.

48. Tg5-h5!	**Df8-g8**
49. Ra1-a2!	**...**

O mutare importantă, necesară pentru ca turnul g7 să nu poată da şah.

49. ...	**Cg6-f8**
50. Dh6-f6	**Cf8-d7**
51. Df6-d4	**f7-f6**
52. Nc2-f5	**Dg8-f8**
53. Th5-h6	**...**

Mai simplu era 53.e3-e4, apoi Dd4-f2-h4 şi, în sfîrşit, Tg3.

53. ...	**Tg7-e7!**
54. Th6-h5	**Cd7-c5**

Era de preferat readucerea turnului la g7.

55. Tc3-c2!	**...**

În sfîrşit şi acest turn intră în joc!

55. ...	**Te7-g7**
56. Tc2-g2!	**Te8-e7**

Nu merge, desigur, 56...T:g2 din cauza 57.T:h7+ şi 58.Dd5+.

57. Tg2-g4!	**a5-a4**

Nu ajută nici 57...T:g4 58.hg cu ameninţarea g4-g5.

58. Th5-h6!	**Tg7-f7**

Dacă 58...T:g4, atunci desigur, 59.T:f6.

59. Tg4-g6	**Cc5-b3**
60. Dd4-c3	**d6-d5**

Pierde imediat. Împotriva ameninţării 61.T:f6 T:f6 62.T:f6 Dg7 63.Tf8 mat exista o singură apărare: 60...Te8. Albul intenţiona să continue cu 61.e4 (Ameninţînd 62.T:f6! T:f6 63.T:h7+ Rg8 64.Dg3+) 61...De7 62.T:f6 T:f6 63.T:f6 Dg7 (Cu ameninţarea Cc1+ şi Ce2) 64.Tf7! D:c3 65.T:h7+ Rg8 66.bc cu un final cîştigător pentru alb.

61. c4:d5	**Te7-e8**
62. e3-e4!	**Df8-c5**

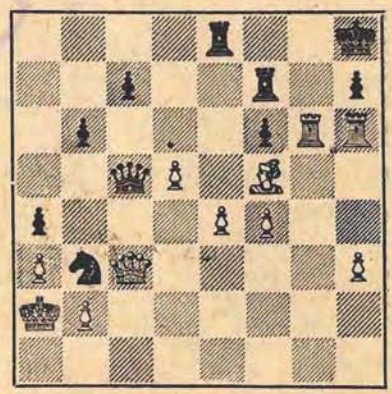

Albul a anunţat mat în şase mutări: 63.T:h7+ R:h7 64.T:f6+ Rg7 65.Tg6++ Rf8 (Dacă 65...Rh7, atunci 66.Tg7++ Rh8 67.Th7++ Rg8 68.Th8 mat) 66. Dh8+ Re7 67.Te6+ Rd7 68.D:e8 mat.

O partidă grea.

Nr. 125. APĂRAREA OLANDEZA

KMOCH **ALEHIN**

Turneul de la Semmering, 1926

1. d2-d4	**f7-f5**
2. Dd1-d3	...

O mutare neobișnuită, inventată de Alapin. Pentru negru soluția cea mai bună este să-și construiască un „zid de piatră" prin 2...d5, deoarece celelalte răspunsuri, de exemplu 2... e6 sau 2... g6 urmat de 3. e4 fe 4. D:e4 Cf6 5. Dh4 oferă avantaj albului, datorită poziției excelente a damei lui. In schimb, după 2... d5, mutarea 3. Dd3 se arată o pierdere de tempo.

2. ...	**d7-d5**
3. Nc1-f4	**e7-e6**
4. Cg1-f3	...

Mai consecvent era 4.Dg3 la care, pentru negru, cel mai simplu este să joace 4...Ca6 5.e3 c6 (Dacă acum 6.N:a6. atunci 6...D:a5+ și D:a6) și apoi Cf6.

4. ...	**Cg8-f6**
5. e2-e3	**Nf8-d6**
6. Nf1-e2	...

Aici (Și la mutarea următoare) era indicat 6.c4 c6 7.Cc3. Prin pătrunderea prematură a calului la e5, albul nu face decît să-și înrăutățească jocul.

6. ...	**0—0**
7. Cf3-e5	**c7-c5!**

Începutul unor operații care au ca scop ocuparea punctului cheie e5.

8. c2-c3	**Cb8-c6**
9. Cb1-d2	**Dd8-c7**
10. Cd2-f3	**Cf6-d7!**

Singura cale justă! Mai slab era 10...cd 11.ed Ch5 din cauza 12.g3!

11. Ce5:d7	**Nc8:d7**
12. Nf4:d6	**Dc7:d6**
13. 0—0	**c5-c4!**

Această mărire a presiunii este mult mai tare decît deschiderea centrului prin 13...e5 14.de C:e5 15.C:e5 D:e5, după care albul își concentrează toate forțele pentru atacarea punctului d5.

14. Dd3-d2	**b7-b5**
15. Cf3-e1	**g7-g5!**

Împiedică (în legătură cu mutarea următoare) manevra f2-f4 și Ce1-f3-e5.

16. f2-f4	**g5-g4**
17. b2-b3	...

Se amenințase înghesuirea totală a albului prin a7-a5 și b5-b4. Albul nu reușește să blocheze poziția, deoarece după 17.b4 a5 nu se poate juca 18.a3.

17. ...	**Tf8-b8**
18. Ce1-c2	**a7-a5**
19. b3:c4	...

Acest schimb, care permite pătrunderea nebunului la a4, înlesnește sarcina negrului. Însă și după 19.Tfb1 Ca7 urmat de Tb6 Tab8, avantajul negrului trebuie să-și spună cuvîntul.

19. ...	**b5:c4**
20. Tf1-b1	**Cc6-a7**
21. Dd2-e1	**Nd7-a4**
22. Ne2-d1	...

O amenințare aparentă ar fi fost 22.Dh4, de exemplu: 22...N:c2 23.Dg5+ Rf7 24.Dh5+ Rf8 25.Dh6+ Re8 și regele scapă de șah.

22. ...	**Dd6-e7**

Eliberează calului drumul spre e4 și limitează posibilitățile damei albe.

23. De1-d2	**Ca7-b5**
24. Tb1-b2	**Tb8-b7**
25. Ta1-b1	**Ta8-b8**
26. Nd1-e2	...

Acum însă se amenința 26...Cd6 27.T:b7 T:b7 28.T:b7 T:b7 29.Dc1 Ce4.

26. ...	**h7-h5**
27. g2-g3	**...**

Albul e aproape în zugzwang. Dacă face mutări indiferente, negrul își aduce regele la c8 și apoi joacă N:c2 și Da3. După mutarea din partidă, sfîrșitul intervine și mai repede datorită noii slăbiciuni apărute la g3.

27. ...	**h5-h4!**
28. e3-e4	**...**

Negrul a pregătit un răspuns și la această încercare de eliberare.

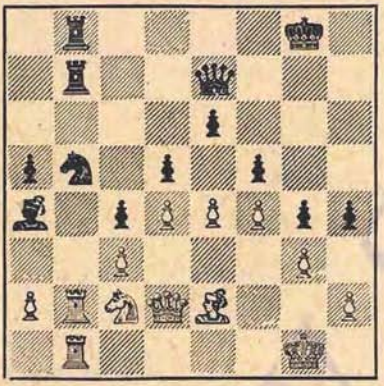

28. ...	**Cb5-d6!**

O lovitură decisivă, deoarece calul pătrunde la e4 cîștigînd doi pioni.

29. Tb2:b7	**Tb8:b7**
30. Tb1:b7	**De7:b7**
31. Dd2-c1	**...**

Sau 31.ed Db2 32.Nd1 Ce4 33.De2 ed 34.Ce3 Dc1 și negrul cîștigă.

31. ...	**Cd6:e4**
32. Cc2-e3	**h4:g3**
33. h2:g3	**Ce4:g3**
34. Rg1-f2	**Cg3-e4+**

Dacă acum 35.Rg1, atunci 35...Dh7 36.Db2 Dh4 cu atac de mat imparabil.

Albul cedează.

Nr. 126. APĂRAREA INDIANA VECHE

ALEHIN	**RETI**

Turneul de la Semmering, 1926

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**g7-g6**
3. g2-g3	**Nf8-g7**
4. d4-d5	**...**

Cînd în deschidere se fac atîtea mutări de pioni la rînd, sistemul nu poate fi considerat drept o strategie sănătoasă. Eu însă n-am vrut să permit aplicarea inovației încercate de Reti împotriva lui Rubinstein în același turneu. Deschiderea în această partidă a fost jucată în felul următor: 4. Ng2 d5 5. cd C:d5 6.e4 Cb4 7.a3 C4c6 8.d5 Cd4 9.Cc3 și acum, continuînd cu 9...e5 (în loc de 9...c5, așa cum s-a jucat) negrul ar fi putut obține un joc bogat în șanse. Dar și după mutarea făcută de mine, negrul nu are dificultăți în deschidere.

4. ...	**d7-d6**
5. Nf1-g2	**e7-e5**
6. Cb1-c3	**0—0**
7. Nc1-g5	**...**

Albul încearcă să găsească părțile bune în defectele poziției sale, folosind împrejurarea că pionul său „f" nu este încă barat de cal. Mutarea directă 7.f4 ar fi fost îndoielnică din cauza 7...ef 8. N:f4 Ch5 9.Nd2 f5 și apoi eventual f5-f4. De aceea este necesar să se provoace mai întîi o mică slăbire a flancului regelui negru.

7. ...	**h7-h6**
8. Ng5-d2	**Rg8-h8**
9. Dd1-c1	**...**

Cu singurul scop de a forța retragerea calului f6.

9. ...	**Cf6-g8**
10. f2-f4	**...**

Pare prea îndrăzneț, deoarece creează albului pionul înapoiat „e".

Schimbul următor dă însă figurilor albe cîmpul d4, a cărui ocupare constituie o compensație suficientă pentru slăbiciunea destul de neînsemnată pe care am arătat-o.

10. ...	e5:f4
11. Nd2:f4	Cb8-d7
12. Cg1-f3	Dd8-e7
13. 0—0	Cd7-c5

Absolut corect deoarece 14.b4 nu merge din cauza 14...Ce4. Dar negrul ar fi trebuit să aibă grijă și în viitor ca acest cal să nu poată fi alungat.

14. Nf4-e3!	...

Intenționînd să schimbe la prima ocazie primejdiosul cal c5.

14. ...	Nc8-d7
15. Ne3-d4	Ta8-e8

Era necesar 15...a5. După mutarea din partidă albul obține șanse la un final mai bun, șanse pe care le valorifică în mod consecvent.

16. b2-b4!	Cc5-e4
17. Cc3:e4	De7:e4
18. Nd4:g7+	Rh8:g7
19. Dc1-c3+!	...

Forțează înaintarea pionului „f" nefavorabilă negrului, deoarece 19...Rh7? nu este posibil din cauza 20.Cg5+, iar 19...Cf6 este de asemenea rău din cauza 20.Tf2! De3 21.Db2 apoi Taf1, Rh1.

19. ...	f7-f6
20. Cf3-d4	De4-e5!

După 20...De3+ 21.D:e3 T:e3 albul ar fi forțat prin 22.Tf3 schimbul sau retragerea turnului e3 (22...Tfe8? 23. Ce6+) iar apoi ar fi întreprins un asalt de pioni împotriva flancului slab al damei adversarului.

21. Ta1-d1	h6-h5!

Deschide perspective calului și pregătește un contraatac pe flancul regelui, pe care albul îl împiedică însă prin mutările sale următoare.

22. Td1-d3	Cg8-h6
23. Tf1-f4!	Nd7-f5

Negrul tinde în mod greșit spre un final cel puțin îndoielnic. Continuînd cu 23...f5 24.h4 Cg4 el ar fi trebuit să-l oblige pe alb să-și folosească atuul principal — înaintarea c4-c5, încă în jocul de mijloc. Ar fi survenit un joc dificil pentru ambele părți, al cărui rezultat ar fi fost neclar. După mutarea din partidă problema se reduce la întrebarea dacă albul va reuși să-și intensifice în mod decisiv presiunea pe flancul damei.

24. Cd4:f5+	Ch6:f5
25. Tf4-e4!	De5:c3
26. Td3:c3	Cf5-e7

Și după 26...Te5 27.T:e5 fe 28.e3! urmat de c4-c5 albul stă mai bine. Totuși această variantă ar fi fost mai convenabilă negrului decît continuarea aleasă, în care calul este redus la pasivitate.

27. Rg1-f2	Ce7-c8
28. c4-c5	Te8:e4
29. Ng2:e4	Tf8-f7
30. Rf2-e3	f6-f5
31. Ne4-f3	Rg7-f6
32. Re3-d4	...

Regele alb a ocupat o poziție dominantă în centru. Acum se amenință nu numai pătrunderea pe flancul damei ci și deschiderea centrului prin e2-e4 la momentul oportun.

32. . .	Tf7-h7
33. h2-h4	Th7-g7
34. a2-a4	Tg7-f7
35. a4-a5	a7-a6

Grăbește pierderea inevitabilă. Însă și după 35...Te7 36.e4 fe 37.N:e4 Rg7 38.g4! hg 39.Tg3 urmat de T:g4, albul ar fi cîștigat pionul „g", sau ar fi pătruns cu turnul pe linia a 8-a.

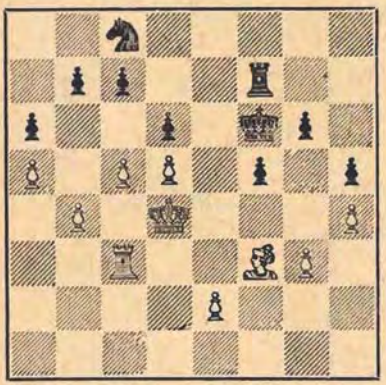

36. c5-c6 ! ...

Această mutare transformă avantajul poziţional al albului într-unul material, după care negrul, cu toată rezistenţa sa îndîrjită, nu poate evita înfrîngerea.

36. . .	**b7-b5**
37. a5:b6	**Cc8:b6**

Sau 37... cb 38. c7 ! Re7 39. e4.

38. Tc3-a3	**Rf6-e7**

Intr-o poziţie fără speranţe, Reti descoperă o şansă ascunsă, pe care albul ar fi putut să o lichideze total prin 39.e3 ! Mutarea următoare a albului nu este slabă, însă în urma ei realizarea cîştigului este legată de dificultăţi tehnice.

39. Ta3:a6	**f5-f4**

Prin aceasta negrul obţine schimbul a doi pioni, ceea ce pentru el reprezintă desigur o mare uşurare.

40. g3-g4	**h5:g4**
41. Nf3:g4	**f4-f3 !**

Aceasta este poanta !

42. Ng4:f3	**Tf7-f4+**
43. Nf3-e4	**Tf4:h4**
44. Ta6-a7	**Re7-d8**
45. Ta7-a3	**Th4-h2**

Ceva mai bine ar fi fost 45...Re7, dar şi în acest caz albul ar fi obţinut victoria, continuînd 46.Tg3 Rf7 47.Rd3 Th6 48.Nf3 apoi e2-e4, Nf3-g4-e6 şi în sfîrşit Tf3. După mutarea din partidă se pierde încă un pion.

46. Ta3-e3 !	**Th2-h5**

La 46...g5 cîştigă 47.Ng6 Th8 48.Tg3.

47. Te3-g3	**g6-g5**
48. Ne4-f3	**Th5-h4+**
49. e2-e4	**Th4-h2**
50. Tg3:g5	**Th2-b2**

Sau 50... Tc2 51. Tg8+ Re7 52.Tg7+ Rd8 53.Re3 Cc4+ 54.Rf4 Ce5 55.Rf5 ! C:f3 56.Rf6 şi apoi Tg8 mat.

51. Tg5-g8+	**Rd8-e7**
52. Tg8-g7+	**Re7-d8**
53. Rd4-c3	**Cb6-a4+**
54. Rc3-c4	**Ca4-b6+**
55. Rc4-b5	**Tb2-d2**

Dacă 55... Tf2, atunci 56. e5 ! T:f3 57.ed.

56. Tg7-g8+	**Rd8-e7**
57. Tg8-b8 !	**Td2-c2**

Impotriva T:b6 nu există apărare. De exemplu 57...Td4 58.T:b6 cb 59.Ra6 !

58. Tb8:b6	Negrul cedează.

Nr. 127. APĂRAREA INDIANĂ NOUĂ

SĂMISCH — **ALEHIN**

Turneul de la Dresda, 1926

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. Cg1-f3	. . .

Părerea că cea mai bună mutare este aici 2.c4 e împărtăşită astăzi aproape de toţi. Dar, pe vremea cînd se juca această partidă, unii maeştri se temeau încă de aşa-zisul gambit Budapesta (2. e5 ca răspuns la 2. c4).

2. . .	b7-b6
3. c2-c4	. . .

Dacă 3.g3, atunci 3...Nb7 4.Ng2 c5!

3. . .	Nc8-b7
4. c2-e3	e7-e6
5. Nf1-d3	Nf8-b4+
6. Nc1-d2	Nb4:d2+
7. Cb1:d2	d7-d6
8. 0—0	Cb8-d7
9. Dd1-c2	. . .

Albul a obținut o poziție excelentă, pe care ar fi putut să o îmbunătățească și mai mult continuînd cu 9.Cg5 și dacă 9...h6, atunci 10.Cge4 0—0 11.f4 d5 (Sau 11...C:e4 12.N:e4!) 12.Cg3 c5 13.De2 urmat de Tad1 etc.

Mutarea din partidă nu e de loc slabă, însă e oarecum lipsită de finalitate și permite negrului să păstreze nebunul bine plasat.

9. ...	0—0
10. Ta1-d1	Dd8-e7
11. Cf3-g5	...

Cu o întîrziere de două mutări!

11. . .	h7-h6
12. Cg5-h7	. . .

Sau 12.Cge4 Tfd8, analog continuării din partidă.

12. . .	Tf8-d8
13. Ch7:f6+	Cd7:f6
14. Cd2-e4	c7-c5
15. Ce4:f6+	De7:f6
16. d4:c5	. . .

Albul a reușit să schimbe aproape toate figurile ușoare, dar el este totuși departe de remiză spre care tinde în mod evident, deoarece poziția pionilor negri este mult mai elastică.

Schimbul din partidă are dezavantajul evident că deschide adversarului coloana „b" dar, pe de altă parte, continuarea 16. Ne4 nu era nici ea pe deplin satisfăcătoare din cauza 16...d5 17.Nf3 (sau 17.cd ed urmat de c5-c4 în avantajul negrului) 17... Na6 18. b3 Tac8 cu avantaj pentru negru.

16. . .	b6:c5!

După 16...dc negrul, datorită poziției simetrice a pionilor, n-ar fi putut evita remiza.

17. Td1-d2	Ta8-b8
18. Tf1-d1	Nb7-c6!
19. b2-b3	. . .

Desigur, nu merge 19. Nh7+ Rh8 20.T:d6? T:d6 21.T:d6 din cauza 21...T:b2 și negrul cîștigă.

Acum însă albul amenință atît cîștig de pion cît și 20.Ne4, care ar fi atras noi simplificări.

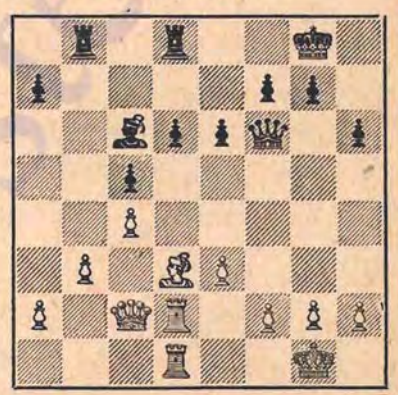

19. . . Df6-e5!

O mutare foarte importantă care nu numai că parează amenințările indicate, dar pregătește o nouă îmbunătățire a poziției negrului prin f7-f5. Albul nu are nimic mai bun decît să propună schimbul damelor, iar aceasta duce la un final care se va dovedi (datorită structurii de pioni tipice) extrem de instructiv, cu toată simplitatea lui aparentă.

20. Dc2-b2	De5:b2
21. Td2:b2	a7-a5

22. Tb2-d2	Rg8-f8
23. Nd3-c2	Rf8-e7

Primul rezultat al strategiei negrului: aşa-zisa „slăbiciune" de la d6 este pur iluzorie, iar dificultăţile albului pe coloanele „a" şi „b" sînt, dimpotrivă, pe deplin reale.

24. f2-f3	a5-a4 !
25. Rg1-f2	a4:b3
26. Nc2:b3	. . .

Dacă 26.ab negrul ar fi ocupat desigur coloana „a".

26. . .	f7-f5

Negrul împiedică mutarea e3-e4.

27. Rf2-e2	Tb8-b4
28. Re2-d3	Nc6-a4

Singurul procedeu (suficient de altfel) pentru a scoate în evidenţă slăbiciunea pionilor albi a2 şi c4.

29. Nb3:a4	. . .

Sau 29.Rc3 Tdb8! 30.Tb2 (30.T:d6? T:b3+! şi negrul cîştigă) 30... d5! în favoarea negrului.

29. . .	Tb4:a4
30. Td1-b1	. . .

Costă un pion ceea ce, în poziţii de acest gen, este decisiv. Dar şi continuarea 30. Tc1 Ta3+ 31. Re2 Tda8 32. Tcc2 Rd7 urmat de Rc6 şi d6-d5 ar fi fost, în ultimă instanţă, lipsită de speranţă pentru alb.

30. ...	Ta4-a3+
31. Rd3-e2	...

Dacă 31.Tb3 Tda8 cîştigul negrului ar fi fost şi mai simplu.

31. . .	Ta3-c3
32. a2-a4	Tc3-a3 !

Mult mai bine decît 32...T:c4, deoarece după 33.Ta2 pionul liber „a" ar fi creat unele dificultăţi negrului.

33. Tb1-b7+	Td8-d7
34. Td2-b2	Ta3:a4
35. Tb7:d7+	Re7:d7
36. Tb2-b7+	Rd7-c6
37. Tb7:g7	Ta4:c4
38. Tg7-g6	. . .

Albul reciştigă pionul, însă lucrul acesta se arată insuficient, deoarece turnul negru ocupă linia a 2-a, iar regele poate susţine pionul liber „c". Restul e o chestiune de tehnică.

38. . .	Rc6-d5
39. Tg6:h6	Tc4-c2+
40. Re2-f1	c5-c4
41. Th6-h8	c4-c3
42. h2-h4	. . .

Sau 42.Tc8 f4! 43.ef Rd4 44.h4 Re3 45.Rg1 R:f4 46.h5 Rg5 47.g4 d5 şi negrul cîştigă uşor.

42. . .	Tc2-d2
43. Rf1-e1	Td2:g2
44. Th8-c8	c3-c2
45. h4-h5	Tg2-h2
46. h5-h6	Th2:h6
47. Tc8:c2	Th6-h1+
48. Re1-d2	Th1-h2+
49. Rd2-d3	Th2:c2

Albul cedează.

Nr. 128. APĂRAREA INDIANĂ DAMEI

RUBINSTEIN — **ALEHIN**

Turneul de la Dresda, 1926

1. d2-d4	Cg8-f6
2. Cg1-f3	e7-e6
3. Nc1-f4	b7-b6
4. h2-h3	. . .

Desigur, în acest moment nu era nevoie să se ţină seama de mutarea Ch5. Slăbirea cîmpului g3 m-a făcut să folosesc un sistem de dezvoltare cu totul neobişnuit, însă, — după cum arată continuarea partidei — foarte eficace.

4. . . Nc8-b7
5. Cb1-d2 Nf8-d6 !

După această mutare albul dispune doar de alegerea neplăcută între:

1) schimbul, care consolidează poziția negrului în centru;

2) mutarea 6.e3 care, după 6...N:f4, ar fi atras după sine înrăutățirea poziției de pioni a albului;

3) continuarea 6.Ng5 după care negrul și-ar fi asigurat avantajul perechii de nebuni prin mutarea h7-h6.

6. Nf4:d6 c7:d6
7. e2-e3 0—0
8. Nf1-e2 . . .

Nu merge 8.Nd3 deoarece albul intenționează ca după d6-d5 și Ce4 să joace C:e4.

8. . . d6-d5
9. 0—0 Cb8-c6
10. c2-c3 . . .

Dacă 10.Ce5, atunci 10...Ce7 urmat de d7-d6.

10. . . Cf6-e4 !

Negrul a și preluat inițiativa.

11. Cd2:e4 d5:e4
12. Cf3-d2 f7-f5
13. f2-f4 . . .

Altfel negrul, jucînd Dg5, ar fi împiedicat pentru multă vreme această mutare.

13. . . g7-g5

Negrul trebuie să joace extrem de energic, înainte ca adversarul să poată coordona acțiunile figurilor sale.

14. Cd2-c4 d7-d5
15. Cc4-e5 Cc6:e5

Mult mai bine decît 15...gf 16.C:c6 ! urmat de T:f4.

16. d4:e5 . . .

După 16.fe negrul ar fi avut în continuare posibilitatea străpungerii f5-f4.

16. . . Rg8-h8
17. a2-a4? . . .

Albul nu are timp pentru a contraataca pe flancul damei. Singura șansă de a organiza o apărare eficace ar fi fost 17.g3 urmat de 18.Rh2. După ce albul a scăpat această posibilitate, negrul creează treptat o presiune foarte puternică.

17. . . Tf8-g8
18. Dd1-d2 g5:f4 !

Tocmai la timp, deoarece albul nu poate relua cu pionul din cauza 19...Dh4, cu dubla amenințare 20... D:h3 și 20... T:g2+!

19. Tf1:f4 Dd8-g5
20. Ne2-f1 Dg5-g3 !

Aceasta forțează mutarea regelui și astfel pregătește cîștigul de tempo de la mutarea a 23-a.

21. Rg1-h1 Dg3-g7
22. Dd2-d4 Nb7-a6 !
23. Tf4-f2 . . .

Este evident că albul nu are altă alegere.

23. . . Dg7-g3 !
24. Tf2-c2 Na6:f1
25. Ta1:f1 Ta8-c8

Negrul continuă să atace, cîștigînd pe drum tempouri; acum amenință cu 26...Tc4.

26. b2-b3 Tc8-c7
27. Tc2-e2 Tc7-g7
28. Tf1-f4 ...

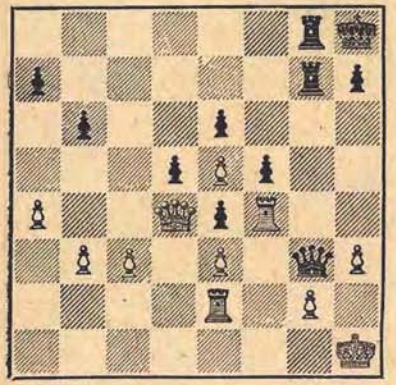

28. . . Tg7-g6 !

După această mutare se ajunge la o poziție excepțional de originală, ale cărei trăsături caracteristice sînt următoarele: amenințarea directă a negrului constă în 29...Th6 30.Dd1 Dg7 cu cîștigul pionului e5, deoarece ca răspuns la 31.Dd4 urmează 31... T:h3+.

Dacă albul încearcă să pareze această amenințare prin 29.Dd1, atunci negrul joacă tot 29...Th6 ! aducîndu-și adversarul într-o poziție de zugzwang total.

Într-adevăr :

1) turnul f4 nu poate să se miște din cauza 30...D:e5;

2) turnul e2 este țintuit pe loc de necesitatea apărării pionilor e3 și g2;

3) regele nu poate muta la g1 din cauza T:h3 (sau D:h3);

4) dama nu poate să mute nici pe linia 1-a, din cauza Dg7 !, nici pe coloana „d", din cauza T:h3+!;

5) în sfîrșit, dacă 30.c4 negrul cîștigă cu mutarea 30...d4 !, iar dacă 30.b4, cîștigul este asigurat de 30...Dg7 31.Dd4 Tc8 ! urmat de Tc4.

De aceea, albul se decide să sacrifice un pion în speranța că va reuși să schimbe o pereche de turnuri și astfel să slăbească atacul adversarului.

29. Dd4-b4 Tg6-h6
30. h3-h4 . . .

Acum mutarea aceasta e forțată.

30. . . Dg3-g7 !

Mult mai bine decît mutarea destul de prozaică 30...T:h4+. Dacă acum 31.Dd6, atunci 31...Tg6 32.Tf2 f4 ! 33. ef e3 ! și negrul cîștigă.

31. c3-c4 Th6-g6
32. Db4-d2 Tg6-g3 !

Amenință 33... Th3+ 34. Rg1 Dg3. Dacă albul joacă direct 33.Rg1, atunci 33...d4 ! 34.ed e3 ! 35.Dc2 (b2) Th3 urmat de Dg3 și albul nu are apărare.

33. Dd2-e1 Tg3:g2

Albul cedează.

Partida a fost distinsă cu un premiu de frumusețe.

Nr. 129. APĂRAREA INDIANĂ VECHE

ALEHIN BLUMICH

Turneul de la Dresda, 1926

1. d2-d4 Cg8-f6
2. Cg1-f3 g7-g6
3. Nc1-g5 . . .

O încercare de a opune „trucurilor indiene" o dezvoltare liberă a figurilor.

3. . . Nf8-g7
4. Cb1-d2 0—0
5. e2-e3 ...

Numai așa și nu 5. e4, deoarece triunghiul de granit al pionilor c3-d4-e3 paralizează acțiunea nebunului fianchetat.

5. ... d7-d6
6. Nf1-c4 ! ...

Pe această diagonală nebunul stă cel mai activ. Dacă negrul joacă 6... d5, atunci albul ocupă punctul e5 jucînd, după sistemul lui Pillsbury, Ce5 și f2-f4.

6. ... Cb8-c6
7. c2-c3 a7-a6

Această mutare dovedește dezorientarea negrului și nu creează nici o amenințare, deoarece înaintarea intenționată b7-b5, după Nd3 și a2-a4, ar fi dat albului doar o țintă comodă de atac.

8. Dd1-e2 Nc8-g4

Mutarea aceasta, în urma căreia albul cîștigă importantul tempo h2-h3, trebuie considerată ca o greșeală. Mai bine ar fi fost 8... Nd7.

9. h2-h3 Ng4-d7
10. Cf3-h2 ! ...

Cu dubla amenințare Cg4 și f2-f4.

10. ... Dd8-c8

Și după 10... e5 11. Cg4 N:g4 12. hg ed 13. cd albul ar fi obținut un mare avantaj pozițional.

11. f2-f4 e7-e5

Dacă n-ar fi întreprins această încercare de eliberare, negrul ar fi ajuns sub o presiune totală după 0—0 și e3-e4-e5.

12. f4:e5 d6:e5
13. 0—0 Cf6-h5

Forțat, deoarece la 13... Ce8 ar fi urmat 14. d5 și 15. Ne7 cu cîștigarea calității.

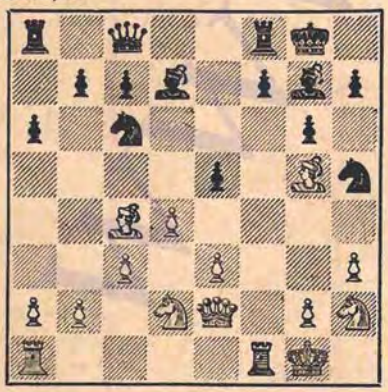

14. Tf1:f7 ...

Un sacrificiu departe calculat și corect, a cărui valoare estetică scade totuși datorită faptului că el nu constituie cea mai rapidă și mai sigură rezolvare a problemei. La cîștig ducea mutarea simplă 14. Df3, cu amenințarea 15. g4, împotriva căreia nu ajută 14... h6 din cauza 15. Nh4. Negrului nu i-ar fi rămas nimic altceva decît să dea înapoi figura pentru doi pioni: 14... ed 15. cd C:d4 16. ed N:d4+ 17. Ne3 (17... N:b2? 18. Tab1), după care albul ar fi repurtat victoria fără dificultate.

14. ... Tf8:f7
15. Nc4:f7+ Rg8:f7
16. De2-c4+ Nd7-e6

Varianta 16... Rf8 17. Tf1+ Nf6 18. g4 Cg3 19. Tf3 este de asemenea în favoarea albului.

17. d4-d5 Ne6:d5

In speranța continuării 17. D:d5+ De6 18. Tf1+ Nf6 19. Df3 (19. c4 Td8) Rg7 și regele acostează lîngă un chei liniștit.

18. Ta1-f1+ ! ! ...

In acest șah intermediar constă poanta întregii combinații. La 18... Nf6, albul n-ar fi răspuns 19. D:d5+ ci 19. Dh4 ! și după 19... Rg8 (Dacă 19... De6, atunci 20. Cg4) 20. N:f6 (Cu amenințarea 21. Cg4) 20... C:f6 (Sau 20... Ne6 21. Ce4 și apoi g2-g4) 21. D:f6 De6 (Sau 21... Ne6 22. Ce4) 22. Cg4 ar fi obținut un atac decisiv.

Cele mai mari complicații, la care negrul ar fi trebuit totuși să se decidă vrînd-nevrînd, ar fi survenit după 18... Re6. In cele din urmă însă și aici ciocnirea s-ar fi încheiat în favoarea albului după 19. Dg4+ Rd6 20. Cc4+ după cum arată variantele:

I. 20... Rc5 21. b4+ C:b4 (Sau 21... Rb5 22. a4+ R:a4 23. Dd1+)

22. Ne7+ Rc6 (Sau 22... Rb5 23. a4+) 23. Ca5+ Rb6 24. Nc5+! şi mat la mutarea următoare:

II. 20... N:c4! 21. D:c4 b5 22. Td1+ Cd4 23. De2! Df5 24. Cf3 Cg3 25. De1 Ce4 26. Nh4 g5 27. Ng3.

Mutarea pasivă din partidă uşurează sarcina albului.

18. ...	Ch5-f6
19. Dc4:d5+	Dc8-e6
20. Dd5-f3	...

Acum nu există apărare împotriva ameninţărilor 21. Ce4 şi 21. Cg4.

20. ...	De6-f5
21. Ng5:f6	Negrul cedează.

După 21... N:f6 albul cîştigă o figură cu 21. Ce4 sau 21. Cg4.

Nr. 130. APARAREA ALEHIN

NIMZOVICI — ALEHIN

Turneul de la Dresda, 1926

1. e2-e4	Cg8-f6
2. d2-d3	c7-c5

La 2... e5 albul poate continua cu curaj 3. f4.

3. c2-c4	...

O mutare nouă care îl pune pe negru în faţa unei alegeri: dezvoltarea liniştită prin d7-d6, g7-g6 şi Ng7 sau începerea imediată a luptei în centru prin e7-e6 şi d7-d5. Prin mutarea sa următoare negrul păstrează ambele posibilităţi.

3. ...	Cb8-c6
4. Cb1-c3	...

O lipsă de consecvenţă care provoacă curînd dificultăţi albului. Continuarea logică era 4. f4, după care negrul ar fi ales probabil formaţia 4... d6 şi g7-g6.

4. ...	e7-e6!

Singurul răspuns corect la mutarea greşită a albului. Negrul manifestă combativitate în centru şi preia iniţiativa. Aceasta este o ilustrare a necesităţii prudenţei în alegerea mutărilor în deschidere — chiar şi în cazul celor mai naturale.

5. f2-f4	d7-d5
6. e4-e5	d5-d4

Mult mai energic decît 6... Cd7, deoarece în acest caz albul s-ar fi putut dezvolta liniştit: 7. Cf3 Cb6 8. Ne2 şi apoi 0—0.

7. Cc3-e4	...

Dacă 7. Cb1, atunci 7... Cd7 8. Cd2 f6, iar dacă 7. Cce2 atunci 7... Cg4 8. Cg3 Ce3 9. N:e3 de, în ambele cazuri în favoarea negrului.

7. ...	Cf6:e4
8. d3:e4	g7-g5!

Deşi această mutare, care cedează albului coloana deschisă „f" şi slăbeşte punctele f6 şi f7, poate să pară foarte îndrăzneaţă, ea dă totuşi negrului o partidă strategic cîştigată. Lupta se va duce în jurul nefericitului pion e5. Grija permanentă pentru apărarea acestui pion îl va obliga pe alb să treacă la apărare, ceea ce va permite negrului să organizeze un atac decisiv în centru şi pe flancul damei.

La început totul a mers ca la comandă şi partida evolua foarte interesant din punct de vedere strategic, dar după aceea am dat adversarului meu posibilitatea să scape din menghină.

9. Cg1-f3	g5:f4
10. Nc1:f4	Dd8-c7

Tot atît de bine ar fi fost şi 10... Tg8 la care albul ar fi răspuns, probabil, cu 11. g3.

11. Nf1-d3	Nc8-d7

Cîştigul de pion prin 11... Ng7 12. 0—0 C:e5 ar fi fost cu totul îndoielnic deoarece după 13. Rh1 negrul ar fi fost legat. In general negrul nu are motive să se grăbească cu cîştigarea pionului e5 şi ameninţarea prelungită exercitată asupra lui trebuie să fie folosită numai pentru îndeplinirea planului indicat mai sus.

12. 0—0	**0—0—0**
13. a2-a3	**...**

Această mutare, care apără cîmpul b4 însă creează o nouă slăbiciune la b3, este prematură.

13. ...	**Nd7-e8 !**

Ameninţînd f7-f6, ceea ce mai înainte nu era bine din cauza 14. Ng3 fe 15. Cg5 şi 16. Dh5.

14. Dd1-e1	**Th8-g8**
15. De1-h4	**h7-h6 !**

Acest răspuns simplu apără perfect flancul regelui şi acum albul, din cauza slăbiciunii pionului e5 este nevoit să se limiteze la apărare. Această apărare este însă foarte dificilă deoarece negrul poate să atace pe ambele flancuri. Totuşi Nimzovici dă dovadă de o uimitoare dirzenie.

16. Nf4-g3	**Dc7-b6**

Incepe blocarea flancului damei.

17. Tf1-f2	**Db6-b3**
18. Tf2-d2	**Cc6-a5**
19. Ta1-c1	**Db3-b6**
20. Tc1-f1	**Ca5-b3**
21. Td2-e2	**a7-a5 !**
22. Ng3-f4	**a5-a4**

Prima parte a planului e încheiată. Acum trebuie realizată, concomitent cu presiunea permanentă asupra punctului e5, o presiune hotărîtoare cu pionii „b" şi „c".

23. h2-h3	**...**

Pentru a pleca cu dama, fără a ceda turnului punctul g4.

23. ...	**Cb3-a5**
24. Nf4-d2	**Ca5-c6**
25. Dh4-e1	**Db6-b3**
26. De1-b1	**Nf8-g7**
27. Nd2-f4	**Cc6-e7**
28. Nf4-d2	**...**

Unii comentatori au denumit această mutare „resursă spirituală". Ei au greşit, deoarece această mutare nu este altceva decît o încercare de a abate atenţia adversarului. Negrul putea continua liniştit 28... Cg6 pentru ca la 29. Na5 (cu ameninţarea Cd2) să răspundă 29... Cf4 şi după 30. N:d8 C:e2+ 31. N:e2 De3+ 32. Tf2 R:d8 şi Nc6 să obţină o situaţie evident cîştigătoare. De aceea, ceva mai bine decît mutarea din partidă era 28. Nh2. Dar şi în acest caz negrul, continuînd 28... Cg6 şi apoi Db3-b6-c7, obţine avantaj.

28. ...	**Ce7-c6**
29. Nd2-f4	**Cc6-a5**
30. Cf3-d2	**Db3-b6**
31. Db1-c2	**Db6-c7**
32. Cd2-f3	**Rc8-b8**
33. Dc2-c1 !	**...**

Singura mutare cu ajutorul căreia albul mai păstrează încă oarecari contraşanse.

33. ... b7-b5 !

Manevră hotăritoare ! Această pătrundere nu putea fi tărăgănată, de exemplu 33... Cb3 34. Dd1, apoi Tc2 şi albul s-a consolidat.

34. c4:b5 ...

Dacă 34. Cd2, atunci 34... Tc8.

34. ... c5-c4
35. Nf4-d2 ! ...

Singura apărare. Fără speranţă ar fi fost 35. Nb1 din cauza 35... d3.

35. ... Td8-c8

Această subtilitate pune la îndoială cîştigul. Trebuia jucat 35... N:b5 36. N:a5 D:a5 37. N:c4 ! d3 ! 38. N:b5 de 39. N:e2 şi negrul are calitatea pentru pion. Dar mie în mod greşit mi s-a părut că mutarea din partidă e mai simplă şi că-mi va da după patru mutări un final cîştigător.

36. Nd2:a5 Dc7:a5
37. Te2-c2 ! ...

Desigur, nu 37. N:c4 din cauza 37... d3.

37. ... Ne8:b5
38. Nd3:c4 d4-d3 !
39. Tc2-c3 d3-d2 !
40. Dc1-c2 ! ...

Apărarea pe care n-am prevăzut-o. Eu scontam doar pe luarea pionului ceea ce în toate cazurile ducea la cîştig. De exemplu :

I. 40. D:d2 Db6+ ! (Dar nu 40... N:c4 sau 40... T:c4 din cauza 41. T:c4 !) şi apoi 41... N:c4 ;

II. 40. C:d2 N:e5 41. Tc2 Db6+ 42. Rh1 De3 ! 43. Cf3 (Dacă 43. N:b5, atunci 43... T:c2 44. D:c2 T:g2 ! iar dacă 43. Tf3 atunci 43... Dg5 44. g3 N:g3 45. N:b5 T:c2 46. D:c2 Nf2 !) 43... D:c1 44. Tf:c1 Nf4 45. N:b5 N:c1 46. T:c8+ T:c8 47. N:a4 N:b2.

40. ... Nb5:c4
41. Tc3:c4 Tc8:c4
42. Dc2:c4 Tg8-c8
43. Dc4-e2 ...

Desigur, nu 43. Dd4 din cauza 43... Td8.

43. ... Da5-b6+
44. De2-f2 Db6:f2+

In criză de timp, negrul scapă ultima sa şansă. Corect era 44... D:b2, deoarece pionul negru liber rezultat după 45. D:d2 D:d2 46. C:d2 Nf8 ! l-ar fi costat pe alb o figură. De aceea pentru alb ar fi fost mai bine să se decidă imediat la sacrificiul de cal.

Nimzovici a arătat că relativ cea mai bună continuare pentru alb este următoarea variantă : 44... D:b2 45. C:d2 N:e5 46. D:f7 ! D:d2 47. D:e6 De3+ 48. Rh1 D:e4 49. Db6+ Db7 50. Da5 şi D:a4. In ambele cazuri negrul ar fi păstrat şanse de cîştig, în timp ce acum se ajunge la remiză.

45. Rg1:f2 Tc8-c2
46. Rf2-e2 ! Tc2:b2
47. Cf3:d2 Ng7:e5
48. Tf1-b1 ! Tb2:b1
49. Cd2:b1 Rd8-c7
50. Cb1-d2 Rc7-c6
51. Re2-d3 Rc6-c5
52. g2-g4 Ne5-f4
53. Cd2-b1 Nf4-e5

Remiză.

Nr. 131. APARAREA BENONI

ALEHIN TARTAKOWER

Turneul de la Dresda, 1926

1. d2-d4 c7-c5
2. d4-d5 d7-d6
3. e2-e4 e7-e5

La 3... g6 albul continuă cu 4. f4 şi, după pregătirea necesară, realizează înaintarea e4-e5.

4. Cb1-c3 Nf8-e7

Negrul intenționează să joace cît mai repede f7-f5, însă dă albului posibilitatea să schimbe damele, după care slăbiciunea configurației de pioni c5—d6—e5 se face foarte simțită.

5. Nf1-d3	**Ne7-g5**
6. Cg1-f3	**Ng5:c1**
7. Dd1:c1	**Cg8-h6**
8. h2-h3	**f7-f5**

Altfel g2-g4.

9. Dc1-g5 !	**...**

Cel mai simplu. Mai puțin convingător era 9. Nb5+ din cauza 9... Rf8 !

9. . .	**0—0**
10. Dg5:d8	**Tf8:d8**
11. Cf3-g5 !	**. . .**

O mutare importantă care pregătește deschiderea favorabilă a centrului, ca urmare a dezvoltării slabe a negrului. Incercarea de blocare 11... f4 nu este satisfăcătoare deoarece albul continuă cu 12. Cb5 Ca6 13. Nc4 apoi 0—0—0 și Ce6 cu avantaj hotărîtor.

11. . .	**g7-g6**
12. f2-f4 !	**. . .**

In felul acesta se mobilizează cel mai repede toate resursele și avantajul pozițional al albului se transformă într-unul material. Jocul „ultramodern" al negrului este anihilat cu succes prin mutări de dezvoltare simple.

12. . .	**e5:f4**
13. 0—0	**Cb8-a6**
14. Tf1:f4	**Ca6-b4**
15. Tf4-h4 !	**Cb4:d3**
16. Th4:h6	**. . .**

Cîștigul pionului s-ar fi putut realiza și prin 16. cd Cf7 (16... Rg7 ? 17. T:h6) 17. C:f7 R:f7 18. T:h7+ Rg8 19. Tc7. Alegînd o continuare complicată, albul intenționează și speră să termine partida printr-un atac direct.

16. . .	**Cd3:b2**
17. Th6:h7	**Cb2-c4**
18. e4:f5	**Nc8:f5**

Forțat, deoarece după 18... gf albul cîștigă prin 19. Te1 Ce5 20. Cb5.

19. Th7:b7	**Td8-e8 !**

Acest contraatac constituie singura șansă a negrului, deoarece încercarea de a disputa linia a 7-a nu merge, de exemplu : 19... Td7 20. T:d7 N:d7 21. Tb1 și Tb7, sau 19... Tdb8 20. Tab1.

20. Cg5-h7	**Te8-e3**
21. Ch7-f6+	**Rg8-f8**
22. Cf6-h7+	**Rf8-g8**
23. Cc3-b5 !	**g6-g5**

Dacă 23... a6, atunci 24. Cf6+ Rf8 25. Cc7 Te7 26. Tab1 Tc8 27. Ce6+ Rf7 (27... N:e6 ? 28. de T:e6 29. Tf1) 28. Ch7 ! N:e6 29. de+ Re8 (29... R:e6 ? 30. Cg5+ cîștigînd calitatea) 30. Cf6+ Rd8 31. Cd5 T:e6 32. Tf1 cu poziție cîștigată pentru alb.

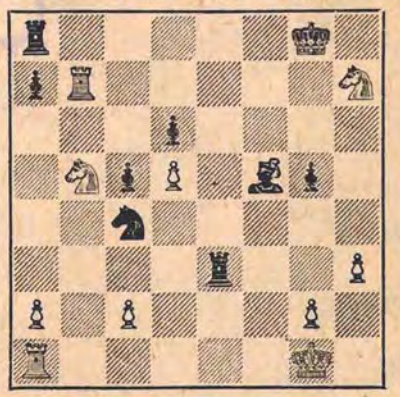

24. Ch7-f6+ !	**. . .**

Mult mai tare decît 24. C:g5 Te2 ! cu oarecari șanse pentru negru.

24. . .	**Rg8-h8**
25. Ta1-f1	**Nf5:c2**

Dacă 25... Ng6, atunci 26. Cg4 și Tf6.

26.	Tf1-c1 !	Cc4-a5
27.	Tb7-c7	Nc2-g6
28.	Cb5:d6	Ta8-f8
29.	Cf6-g4	Te3-e2
30.	Tc7:a7	Te2:a2
31.	Tc1:c5	Ca5-b3
32.	Ta7:a2	Cb3:c5
33.	Cg4-e5	Rh8-g7
34.	Ta2-a7+	Rg7-h6
35.	Ta7-c7 !	Cc5-d3
36.	Ce5:d3	Ng6:d3
37.	Cd6-f7+	Rh6-h5
38.	d5-d6	Nd3-g6
39.	d6-d7	. . .

Şi mai exact era 39. g4+ Rh4 40. d7 N:f7 41. Tc8 Ne6 42. T:f8 N:d7 43. Rh2.

39.	...	Ng6:f7
40.	Tc7-c8	Nf7-e6
41.	Tc8:f8	Ne6:d7
42.	Tf8-f7	Nd7-a4
43.	Rg1-f2	Rh5-g6
44.	Tf7-a7	Na4-c2
45.	Ta5-a6+	Rg6-g7
46.	Rf2-e3	Rg7-f7
47.	Re3-d4	Rf7-g7
48.	Rd4-e5	Nc2-d3
49.	Ta6-a3 !	Nd3-c2
50.	Ta3-g3	Rg7-g6
51.	h3-h4	Rg6-h5
52.	Tg3:g5+	Rh5:h4
53.	Re5-f4	Nc2-d1
54.	g2-g3+	Rh4-h3
55.	g3-g4	Negrul cedează.

Nr. 132. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — VILLEGAS

Turneul de Buenos Aires, 1926

1.	Cg1-f3	e7-e6
2.	c2-c4	d7-d5
3.	d2-d4	Nf8-b4+

Această dezvoltare a nebunului regelui poate fi recomandată numai fără mutarea d7-d5, adică în apărarea Nimzovici. Sistemul ales de negru în partida de față duce repede la slăbirea cîmpurilor negre.

4.	Cb1-c3	c7-c5

Mai bine 4... Cf6.

5.	c4:d5	Dd8:d5

Sau 5... ed 6. dc în favoarea albului.

6.	Nc1-d2	Dd5-d8
7.	a2-a3	Nb4:c3
8.	Nd2:c3	c5:d4
9.	Cf3:d4	. . .

Cu amenințarea 10.C:e6.

9.	. .	Cg8-f6
10.	Cd4-b5 !	Dd8:d1+

Ceva mai bine era totuși 10...Cc6. După schimbul damelor albul obține rapid o poziție de cîștig.

11.	Ta1:d1	Cb8-a6
12.	Cb5-d6+	Re8-e7
13.	e2-e4	Ca6-c5
14.	f2-f3	Th8-d8
15.	b2-b4 !	...

O mutare importantă care forțează retragerea următoare a calului, deoarece 15...Ca4 16.Ne5 este avantajos pentru negru, iar dacă 15...T:d6, atunci 16.T:d6 R:d6 17.e5+ ! Rd5 18.ef Ca4 19.fg Nd7 20.Nf6, apoi Nd3 și albul cîștigă.

15.	. .	Cc5-d7
16.	Nf1-e2	Cf6-e8

La toate celelalte mutări albul cîștigă prin 17.0—0 și dublarea turnurilor pe coloana „d".

17.	Cd6:e8	Td8:e8
18.	Nc3:g7	. . .

Acest schimb de pioni permite aducerea nebunului la d6 unde va stînjeni întregul joc al negrului.

18.	. .	Te8-g8
19.	Ng7-h6 !	Tg8:g2
20.	Nh6-f4	Tg2-g8

Altfel urmează 21.Ng3.

21. Nf4-d6+ Re7-f6

Sau 21...Re8 22.Rf2 şi apoi Thg1.

22. f3-f4 Cd7-b6

Dacă 22...e5, atunci 23.fe+ C:e5 24.Tf1+ Re6 25. Nc5 şi albul cîştigă.

23. Re1-f2 Nc8-d7
24. Th1-g1 Nd7-c6

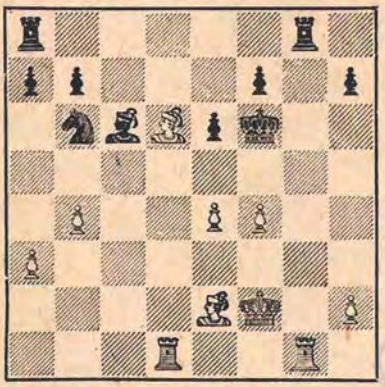

25. Ne2-d3 ! . . .

Ameninţă un mat simplu prin 26.e5. Negrul este nevoit să înapoieze calitatea.

25. . . Tg8-g6
26. b4-b5 ! Nc6-e8
27. e4-e5+ Rf6-g7
28. Nd3:g6 h7:g6

După 28...fg negrul ar fi putut rezista ceva mai mult.

29. a3-a4 ! Ne8-d7

Dacă 29...C:a4, albul ar fi cîştigat prin 30.Ne7 Cc3 31.Nf6+, apoi Td3.

30. Nd6-e7 Cb6-d5
31. Ne7-f6+ Rg7-f8
32. Tg1-g4 Cd5:f6
33. e5:f6 Nd7-e8

Albul a anunţat mat în şapte mutări: 34. Th4 Rg8 35. Td3 Tc8 36. Tdh3 Tc2+ 37. Re1 Te2+ 38. R:e2 N:b5+ 39. ab şi 40. Th8 mat.

Nr. 133. O DESCHIDERE GREŞITĂ

ALEHIN IBANEZ

Turneul de Buenos Aires, 1926

1. d2-d4 Cg8-f6
2. Cg1-f3 g7-g6
3. c2-c4 Nf8-g7
4. g2-g3 b7-b6

Este îndoielnic că acesta este cel mai bun procedeu pentru slăbirea presiunii nebunului alb pe diagonala h1-a8, ţinînd seama mai ales de faptul că nebunul b7 nu este apărat.

5. Nf1-g2 Nc8-b7
6. 0—0 0—0
7. Dd1-c2 . . .

Nu merge direct 7.Cc3 din cauza 7...Ce4, ceea ce acum e cu neputinţă din cauza 8.Cg5.

7. . . d7-d6
8. Cb1-c3 Cb8-d7
9. Nc1-f4 Cf6-h5

Un atac fără nici un scop; însă negrului îi este deja greu să găsească un plan bun. Totuşi trebuia întreprins ceva pentru apărarea nebunului b7 (9...Dc8 sau Tb8).

10. Nf4-g5 h7-h6
11. Ng5-e3 e7-e6

Acum partida se pierde în cîteva mutări. Era necesar 11...Dc8.

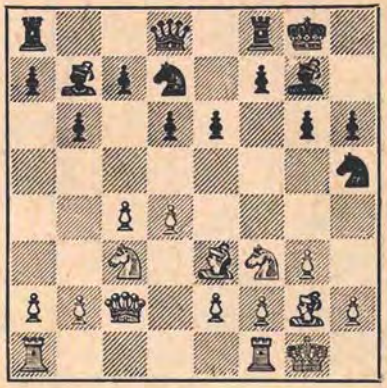

12. Dc2-d2! . . .

Decide, deoarece negrul este nevoit să dea un pion fără nici o compensație.

12... g6-g5

Sau 12...Rh7 13.Cg5+ hg 14.N:b7 Tab8 15.Nf3.

13. h2-h4! g5:h4

Dacă 13...g4, atunci 14.Ch2 cu câștig de pion.

14. Cf3:h4 Nb7:g2
15. Rg1:g2 Rg8-h7
16. Tf1-h1 Tf8-h8

La 16...f5 albul ar fi putut câștiga un pion prin 17.C:f5 T:f5 18.g4 sau, și mai tare, ar fi putut juca în prealabil 17.d5 e5 18.C:f5 T:f5 19. Dd3.

17. Ch4-f3 Ch5-f6

Dacă 17...Cdf6, atunci 18.g4.

18. Ne3:h6 Negrul cedează.

Această mică partidă ilustrează foarte bine pericolele legate de sistemul dublului fianchetto.

Nr. 134. PARTIDA SPANIOLĂ

CARRANZA **ALEHIN**

Turneul de la Buenos Aires, 1926

1. e2-e4 e7-e5
2. Cg1-f3 Cb8-c6
3. Nf1-b5 a7-a6
4. Nb5-a4 Cg8-f6
5. 0—0 d7-d6
6. d2-d4 Nc8-d7

Această mutare se întâlnește rar. De obicei aici se joacă 6...b5, oferind albului posibilitatea alegerii între egalarea jocului cu 7. de și sacrificarea unui pion cu 7.Nb3 C:d4 8.C:d4 ed 9.c3!

7. Tf1-e1 b7-b5
8. Na4-b3 . . .

După 8.de de 9.Nb3 Nd6 (10.Ng5 h6) negrul, datorită poziției sale solide în centru, ar fi obținut un joc bun. Albul ar fi trebuit totuși să se decidă la această variantă, deoarece continuarea din partidă duce la înrăutățirea poziției lui.

8. ... Cc6:d4
9. Cf3:d4 e5:d4
10. e4-e5 ...

Nici după 10.c3 dc 11.C:c3 Ne7 albul n-ar fi obținut o compensație suficientă pentru pionul pierdut. Această variantă se deosebește de varianta din primul comentariu (cu sacrificiul de pion) prin aceea că mutarea Nd7 este extrem de utilă pentru apărare, în timp ce mutarea Te1 nu constituie o întărire a atacului albului.

10... d6:e5
11. Te1:e5+ Nf8-e7

Mergea și 11... Ne6 12. N:e6 fe 13. T:e6+ Rf7.

12. Dd1-e1 c7-c5

Perfect logic ar fi fost aici 12...Rf8 urmat de Nd6 și c7-c5. Cu toată pierderea rocadei, negrul și-ar fi mărit avantajul. Mutarea directă din partidă înviorează pe neașteptate jocul albului.

13. Nc1-d2! . . .

Bineînțeles că nu merge 13.T:c5, deoarece după 13... 0—0 negrul ar fi obținut avantajul decisiv de dezvoltare. Acum amenințarea 14. Na5 pricinuiește negrului numeroase griji.

13... a6-a5
14. a2-a4 c5-c4

In afară de această mutare tăioasă, negrul avea la dispoziție continuarea b5 b4; în acest caz însă, după 15.Ng5 și 16.Cd2, avantajul de pioni al negrului s-ar fi redus aproape la zero. Acum albul ar fi trebuit să continuie

cu 15. Na2! Cg4! 16. Te2 (Sau 16. Te4 Nf5 17. Te2 Ne6) 16... Ne6 17. h3 (Nu merge 17. ab din cauza Db8!) 17... Cf6 18. ab 0—0 19. Ca3 N:a3 20. ba cu o poziție destul de bună.

15. a4:b5 . . .

Un sacrificiu greșit, respins energic prin contrasacrificiul negrului.

15... **c4:b3**
16. Nd2:a5 . . .

16. ... **b3:c2!**
17. Na5:d8 **Ta8:a1**
18. Te5:e7+ **Re8:d8**

Albul cedează.

Nr. 135. APĂRAREA NIMZOVICI

EUWE — ALEHIN

A 2-a partidă a meciului de antrenament, Amsterdam, 1926

1. d2-d4 **Cg8-f6**
2. c2-c4 **e7-e6**
3. Cb1-c3 **Nf8-b4**
4. Cg1-f3 **b7-b6**
5. g2-g3 . . .

In a 2-a partidă demonstrativă jucată după meciul nostru din 1937, Euwe a continuat cu 5.Ng5, însă după răspunsul meu corect (5...h6 6.N:f6 N:c3+ 7.bc D:f6) a trebuit să joace foarte precis pentru a nu ajunge în poziție nefavorabilă.

5. . . **Nc8-b7**
6. Nf1-g2 **0—0**
7. 0—0 **Nb4:c3**
8. b2:c3 **d7-d6?**

După această mutare albul folosește faptul că nebunul b7 nu este apărat și acționează avantajos în centru. Dacă negrul ar fi făcut mutarea corectă (8...Dc8) ar fi ieșit cu perspective ceva mai bune din deschidere.

9. d4-d5! **e6:d5**

Deși pionul în plus nu va putea fi păstrat, totuși aceasta e mai bine decît a permite albului să ajungă după 9...e5 la formația favorabilă — Ch4, e2-e4, f2-f4.

10. Cf3-h4 **Cf6-e4**

Dacă 10...c6 11.cd C:d5 12.c4 Cb4 13.a3 Ca6 14.Nb2, figurile albului ar fi dominat întreaga tablă.

11. c4:d5 **Tf8-e8**

Dacă 11... C:c3, atunci 12. Dd3 Ca4 13.Ne4! h6 14.Dd4 Cc5 15.Cf5 f6 16. Nc2 cu avantaj pozițional decisiv.

12. Nc1-b2 ...

Sacrificiul de pion 12. Dd3 Cc5 13. Dc2 b5 14.c4, recomandat de Euwe în locul mutării din partidă, nu este convingător, deoarece negrul ar fi avut apărare suficientă: 14...bc 15.Nb2 Cbd7 16.Cf5 Cf6.

12. . . **b6-b5**

Deoarece 12...Df6 sau Dg5 ar fi fost nesatisfăcător din cauza 13.Da4, negrul nu are alt mijloc pentru a împiedica mutarea c3-c4.

13. a2-a4 . . .

Singura mutare bună. După 13.Dd4, cum a propus Euwe, negrul ar fi putut să aleagă între:

a) un sacrificiu de pion, pentru a obține controlul asupra cîmpului c4: 13...c5 14.dc C:c6 15.Dd3 Ce5 16.D:b5 Db6! 17.a4 Nc6, şi

b) schimbul damelor, care i-ar fi dat bune posibilităţi de apărare: 13... Df6 14.f3 D:d4 15.cd Cd2 16.Tf2 Cc4 17.e4 Cd7.

13. . . Dd8-g5!

Negrul se hotărăşte, în mod just, să elimine pionul d5, chiar cu preţul unei noi întîrzieri în dezvoltarea flancului damei.

14. a4:b5 Dg5:d5
15. Dd1-a4? . . .

Aici însă albul îşi supraapreciază şansele. Schimbînd damele el ar fi trebuit să forţeze un final favorabil, dar care nu este totuşi nici pe departe lipsit de speranţe pentru negru. De exemplu: 15.D:d5 N:d5 16.Ta4! Cf6 17.e3 N:g2 18.R:g2 Cbd7 19.Tfa1 Teb8 20.c4 Tb7 21.Nd4 Cb6 22.Tb4 Cfd7 23.Cf5 (In sfîrşit) 23...g6 24. Ce7+ Rf8 25.Cc6 Cc5 cu apărare suficientă pentru negru. Dacă 15. c4 (In loc de 15. D:d5) bineînţeles că negrul n-ar fi luat pionul „otrăvit", ci ar fi răspuns simplu cu 15... D:d1 urmat de 16... a6!, cu o apărare uşoară.

După mutarea din partidă, făcută numai în vederea unei curse foarte străvezii, avantajul albului dispare.

15. . . Cb8-d7

Desigur nu 15...Dd2? din cauza 16. b6 Nc6 17.b7! şi albul pierde.

16. c3-c4 Dd5-d2
17. Da4-a2 . . .

Relativ cel mai bine în această poziţie.

17. . . a7-a6

Provoacă noi simplificări. Rău era în loc de aceasta 17... D:e2, din cauza 18. Cf5 f6 19. C:g7!

18. Nb2-c1 . .

Sacrificiul de pion 18.b6 nu e bun pentru alb, de exemplu. 18...C:b6 19.Cf5 Dg5! 20.C:g7 Te7 21.Nh3 Nc8 urmat de f7-f6 în avantajul negrului.

18. . . Dd2:a2
19. Ta1:a2 a6:b5
20. Ta2-b2 . . .

Ceva mai bine decît 20. T:a8 T:a8 21.cb Cc3.

20. . . Ta8-b8
21. c4:b5? . . .

După această mutare negrul reuşeşte să iasă din complicaţii şi încă cu un pion în plus. După 21. N:e4 T:e4 22. cb Nd5! negrul nu ar fi avut decît un mic avantaj poziţional.

21. . . Ce4-c3
22. Ng2-c6 . . .

Singura cale prin care se poate încerca menţinerea echilibrului poziţional.

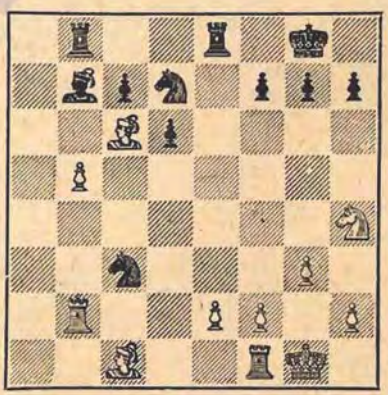

22. . . Te8:e2!

O surpriză neaşteptată pentru alb al cărei sens se ascunde în varianta 23.N:d7 T:b2 24.N:b2 Ce2 mat!

23. Tb2-b3 . .

Este îndoielnic dacă era mai bine 23.Nd2 Ca4 24.Ta2 Cdc5.

23. . .	**Nb7:c6**
24. Tb3:c3	**Nc6:b5**
25. Tc3:c7	**Cd7-e5**

Acesta nu este cîtuşi de puţin cel mai bun mijloc de folosire a avantajului material. Prin 25...h6! negrul ar fi putut para atît 26.Cf5 prin 26... Te5, cît şi 26.Nf4 prin 26...g5, după care albul n-ar fi avut nici o continuare bună.

26. Ch4-f5?	**. . .**

Complicaţiile care survin după această mutare se termină în avantajul negrului. Era necesar 26.Nf4 cu continuarea posibilă 26...h6 27.N:e5 T:e5 28.Tb1 Tbe8 29.Cf3 Td5 şi negrul e drept, trebuie să cîştige, însă numai după un final lung.

26. . .	**Ce5-f3+**
27. Rg1-g2	**. . .**

Sau 27.Rh1 Te5.

27. . .	**Cf3-e1+!**
28. Rg2-h3	**Te2-e5**

Negrul ar fi răspuns la fel şi la 26.Rg1.

29. Tf1-h1	**. . .**

Albul ar fi putut să reziste mai mult, e drept, fără şanse reale de succes, dacă ar fi înapoiat imediat calitatea: 29.T:e1 T:e1 30.C:d6.

29. ...	**Ce1-d3**
30. Cf5-e7+	**Rg8-f8**
31. Nc1-a3	**. . .**

Ultimele încercări de rezistenţă.

31. . .	**Cd3:f2+**
32. Rh3-g2	**Cf2:h1**
33. Na3:d6	**Te5-e6**
34. Nd6-c5	**. . .**

Sau 34.Cc6+ T:d6 35.C:b8 Td1.

34. . .	**Tb8-e8!**
35. Ce7-f5+	**Rf8-g8**
36. Cf5-e7+	**. . .**

Dacă 36.Cd6, atunci 36...Nd3! 37. R:h1 Te1+ 38.Rg2 T8e2+ 39.Rh3 h6 40.T:f7 Tc2 41.Nf2 Te6 şi negrul cîştigă.

36. . .	**Rg8-h8**
37. Rg2:h1	**Nb5-d3**
38. Rh1-g2	**h7-h6**
39. Rg2-f3	**Rh8-h7**
40. h2-h4	**h6-h5**

Albul cedează.

Nr. 136. APĂRAREA INDIANA VECHE

ALEHIN — EUWE

A 3-a partidă a meciului de antrenament, Amsterdam, 1926

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**g7-g6**
3. Cb1-c3	**Nf8-g7**
4. e2-e4	**0—0**
5. Nc1-e3	**. . .**

Dacă 5.f4 d6 6.Cf3, atunci 6...c5! cu un joc bun pentru negru.

5. . .	**d7-d6**
6. f2-f3	**e7-e5**
7. d4-d5	**. . .**

Era mai bine 7.Cge2, pentru ca abia la 7...Cc6 (Sau 7...Ne8) să răspundă 8.d5 cu cîştig de tempo. In acest caz negrul ar fi fost pus în faţa unor neplăcute probleme de deschidere.

7. . .	**c7-c6**
8. Dd1-d2	**c6:d5**
9. c4:d5	**Cf6-e8**

Negrul pregăteşte contraatacul f7-f5 şi parează în acelaşi timp încercarea albului de a deschide coloana „h" (La 10.h4 f5 11.h5 ar fi urmat 11...f4 şi apoi 12...g5).

10. 0—0—0 f7-f5
11. Rc1-b1 ...

E clar că regele trebuie mutat cît mai curînd de pe coloana deschisă.

11. . . Cb8-d7?

Aceasta oferă albului posibilitatea dorită de a provoca (fără riscuri mari) complicații interesante prin sacrificarea temporară a unui material oarecare. Totuși, continuînd cu 11...a6 12. Nd3 b5 13.Cge2 f4 14.Nf2 Cd7 urmat de Cb6, negrul ar fi putut obține o poziție pe deplin satisfăcătoare.

12. Cg1-h3! . . .

Cu intenția de a răspunde la 12... Cdf6 sau la 12...Cb6 cu 13.Cg5, de exemplu: 12...Cb6 13.Cg5 f4 14.N:b6 D:b6 15.Nc4 Nd7 16.Tc1 Cc7 17.g4!, sau 16...a6 17.Nb3 cu perspective excelente datorită coloanei deschise „e".

12. ... a7-a6

Chiar dacă negrul ar fi preîntîmpinat manevra următoare a albului prin 12...f4, jocul albului ar fi fost de preferat.

13. e4:f5 g6:f5
14. g2-g4 . . .

Aceasta este poanta mutării a 12-a. Acum albul are la dispoziție cîmpul foarte important e4.

14. . . f5:g4

Relativ mai bine decît continuarea 14... f4 15. Nf2 în care negrul n-ar fi avut nici un fel de contrașanse.

15. Ch3-g5 Cd7-f6
16. Nf1-d3 Dd8-e7

La 16...gf aș fi continuat atacul cu 17.Tdf1! și dacă 17...h6, atunci 18.Ce6 N:e6 19.de Cg4 20.Cd5 cu amenințări puternice.

17. f3-f4 . . .

Am examinat de asemenea continuările 17.Tdf1 și 17.Thg1. Totuși perspectivele legate de mutarea aleasă (deschiderea posibilă a coloanei „f", sau înaintarea f4-f5 urmată de Ce6) mi s-au părut extrem de tentante.

17. . . e5-e4

Prin acest contrasacrificiu, Euwe deschide diagonala pentru nebunul său g7 și, în același timp, micșorează primejdiile care-i amenință regele, forțînd schimbul cîtorva figuri ușoare. Totuși șansele albului rămîn mai bune, după reluarea pionului sacrificat.

18. Cg5:e4 . . .

Această continuare nu este însă cea mai energică.

Pionul trebuia luat cu celălalt cal și, dacă după aceea 18...C:e4 19.N:e4 h6, atunci 20.Ce6 cu avantaj pentru alb; dacă 18...h6, atunci 19.Ce6 N:e6 20.de D:e6 21.Cg3 cu amenințarea 22.f5. Este discutabil dacă negrul ar fi putut găsi vreun mijloc pentru a apăra numeroasele slăbiciuni ale poziției sale.

18. ... Cf6:e4
19. Cc3:e4 ...

Acum mutarea aceasta este forțată, deoarece 19.N:e4? nu merge din cauza 19...N:c3.

19. . . Nc8-f5
20. Ce4-g3 . . .

Albul blochează pionul g4 pentru a juca la prima ocazie h2-h3. După 20. Cg5 negrul ar fi apărat punctul e5 prin Cc7.

20. . . Nf5:d3+
21. Dd2:d3 De7-f6

O manevră tactică subtilă, foarte caracteristică pentru stilul lui Euwe. Negrul provoacă mutarea Td2, pentru ca (după h2-h3, gh, T:h3) linia în-

tiia să rămînă neapărată. La un joc corect al albului, toate aceste subtilităţi s-ar fi dovedit însă inutile.

22. Td1-d2	Df6-f7

Ameninţa 23.Ch5.

23. h2-h3	g4:h3
24. Th1:h3	Df7-g6
25. f4-f5?	. . .

Abia după această a doua inexactitate negrul obţine pe neaşteptate un oarecare contraatac. Aici ar fi fost foarte tare 25.Ce4! şi dacă 25...Cf6, atunci simplu 26.C:d6 Tad8 27.Nc5; celelalte răspunsuri ar fi permis albului să-şi întărească şi mai mult poziţia prin Tg3 sau Tdh2.

25. . .	Dg6-g4
26. Td2-h2	Ta8-c8!

La 26...Cf6, după care, aparent, negrul are totul apărat, albul ar fi continuat cu 27.Nc1! cu puternica ameninţare 28.Th4.

Ocuparea coloanei „c" dă negrului anumite posibilităţi.

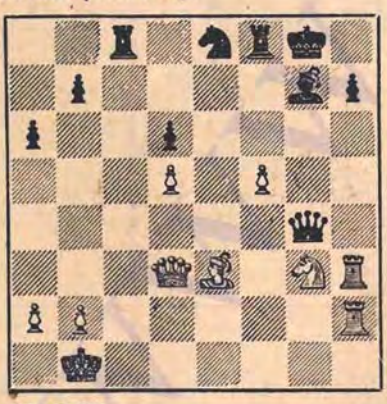

27. f5-f6! . . .

Ideea principală a acestei mutări se vede din următoarea variantă: 27...C:f6 28.Cf5 Dc4! 29.Ce7+ Rf7 30.Df5! R:e7 31.De6+ Rd8 32.Nb6+ Tc7 33.Tc3 Df1+ 34.Rc2 şi albul cîştigă.

27. ...	Tf8:f6 !
28. Dd3:h7+	Rg8-f8
29. Th2-h1	...

Această necesitate desiul de tristă este consecinţa directă a subtilei mutări a 21-a a negrului. Dar, cu tot acest insucces parţial, poziţia negrului rămîne foarte periculoasă. Dacă, de exemplu, 29... Db4, atunci simplu 30.... a3 şi 30... Tf1+ ? se respinge cu 31. T:f1+. De asemenea nu merge 29... Tf3 din cauza 30. Nh6 ! (30... T:g3? 31.T:g3 D:g3 32.Df5+). Drept urmare negrul se decide să simplifice jocul.

29. . .	Dg4-g6+

Mai bine era să fi amînat acest schimb, jucînd mai întîi 29...Tc7. În acest caz albul, jucînd 30.Ch5! Df5+ 31. D:f5 T:f5 32. Cf4, ar fi păstrat doar o puternică presiune, în timp ce după mutarea din partidă, el găseşte un cîştig forţat.

30. Dh7:g6	Tf6:g6
31. Cg3-f5!	. . .

Cu ameninţarea evidentă 32.C:g7. Dacă 31...Tc7, atunci 32.Nd4! N:d4 33.C:d4 şi negrul nu are apărare.

31. . .	Ng7-e5
32. Th3-f3!	Ce8-f6

Sau 32...Tf6 33.Ng5 Tf7 34.Ne7+! T:e7 35.C:d6+ şi albul cîştigă.

33. Th1-h8+	Tg6-g8
34. Th8:g8+	Rf8:g8
35. Cf5-e7+	Negrul cedează.

Nr. 137. APĂRAREA OLANDEZĂ

EUWE — ALEHIN

A 10-a partidă de antrenament, Amsterdam, 1925

1. Cg1-f3	e7-e6
2. c2-c4	f7-f5

In mod obișnuit structura de pioni „olandeză" merită să fie aleasă numai după mutarea Cf3, deoarece altfel albul poate dezvolta avantajos caiul regelui, prin h3, la f4.

3. g2-g3	Cb8-c6

Pentru a-l obliga pe adversar să mute pionul „d" înainte de rocadă și să schimbe nebunul inactiv al regelui.

4. d2-d4	. . .

Altfel urmează e6-e5.

4. . .	Nf8-b4+
5. Nc1-d2	Nb4:d2 +
6. Dd1:d2	d7-d6
7. Cb1-c3	Cg8-f6
8. Nf1-g2	0—0
9. Ta1-d1	Cc6-e7
10. 0—0	Ce7-g6
11. Dd2-c2	. . .

Cu intenția de a juca 12.e4. Negrul ar fi trebuit să răspundă imediat cu 11...f4! pentru a nu permite deschiderea coloanei „e"; după 12.e3 fe 13.fe De7 14.e4 Nd7 el ar fi obținut un joc satisfăcător. In locul acestei continuări el a urmărit cu insistență realizarea unui plan insuficient gîndit și anume — deschiderea cît mai rapidă a diagonalei c8-h3 pentru nebun. In legătură cu aceasta, negrul trebuie să cedeze cîmpul d5 și astfel adversarul obține inițiativa.

11. . .	c7-c6
12. e2-e4	Dd8-a5

Preîntîmpină 13.e5.

13. e4:f5	e6:f5
14. d4-d5	c6:d5

Forțat deoarece la 14...c5 urmează 15.Cg5 și apoi Ce6 cu avantaj evident pentru alb. Continuarea din partidă duce, cel puțin, la complicarea luptei.

15. Cc3:d5	. . .

Mai tare decît 15.cd, la care negrul ar fi avut la dispoziție răspunsul 15...f4!

15. . .	Nc8-d7
16. Cf3-d4	. . .

Albul renunță foarte just la varianta 16.Cg5 h6 17.C:f6+ T:f6 18. Nd5+ Rh8 19. Cf7+ Rh7 20. N:b7 Tb8 21. C:d6 deoarece după aceea negrul, jucînd 21... Dc7! (Nu merge 21... T:d6 22. T:d6 T:b7 23. Tfd1, în avantajul albului) ar fi obținut două figuri ușoare pentru turn și doi pioni, ceea ce în cazul de față era convenabil, deoarece pe diagonala a8-h1 se putea dezvolta un atac.

Mai simplu era însă 16.C:f6+ T:f6 17. c5! cu apărare grea pentru negru. Avînd diagonala a2-g8 deschisă pentru damă, albul ar fi putut (în legătură cu Cg5) să amenințe cu un atac periculos. Negrul ar fi trebuit să răspundă 17...Nb5.

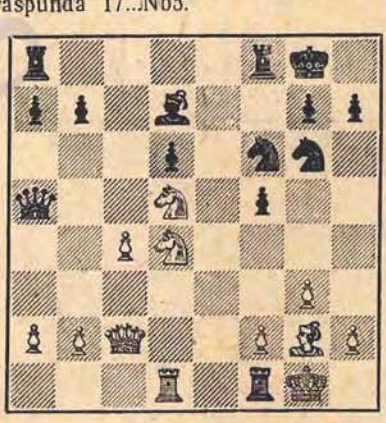

16. . .	f5-f4!

Cea mai bună mutare. Albul ar fi putut să cîștige acum un pion prin 17.C:f6+ T:f6 18.N:b7, însă după 18... Taf8 19.Nd5+ (pentru a separa dama neagră de flancul regelui) 19...Rh8 20 f3 fg 21.hg Ce5 el s-ar fi expus unui atac periculos.

17. Td1-e1 . . .

Este interesant că această mutare aparent naturală şi puternică, strică total minunata poziţie a albului. Trebuia jucat 17.Cf5! ceea ce ar fi forţat schimbul nebunului negru, iar după 17...fg 18.hg N:f5 19.D:f5 ar fi dat pentru mult timp iniţiativa albului, de exemplu: 19...Rh8 (19...D:a2 20.c5) 20.Ce7! D:a2 21.C:g6+ hg 22.D:g6 D:c4 23.Td5!!

17. . . Cf6:d5!
18. Ng2:d5+ Rg8-h8
19. Cd4-e6 . . .

După 19.N:b7 negrul poate lua liniştit pionul a2, de exemplu: 19...Tab8 20.Ne4 D:a2 21.N:g6 hg 22.Te7 Nf5 sau 22. D:g6 D:c4 cu şanse egale.

19. . . Tf8-f6
20. Ce6-g5 ...

Pionul f4 nu putea fi luat: 20.C:f4 C:f4 21.gf Nh3. Relativ mai bună este mutarea 20.Te4.

20. ... Ta8-f8
21. Dc2-b3 ...

La 21. Ce4 sau 21. Te7 ar fi urmat 21... Nf5 in favoarea negrului, iar 21. De2 este nesatisfăcător din cauza 21... Ce5.

21. . . f4:g3!
22. Db3:g3 . . .

Greşit era 22.fg din cauza 22...Dc5+ Insă 22.hg!, cu toată pierderea unui pion ar fi dat albului posibilitatea să se împotrivească dîrz, de exemplu: 22...T:f2 23.De3! T:f1+ 24.T:f1 T:f1+ 25.R:f1 h6 26.Cf7+ (Dacă 26.De4, atunci 26...D:a2! 27.D:g6 Da1+ 28.Rg2 D:b2+ şi negrul ia repede calul cu dama) 26...Rh7 27.C:d6 D:a2 şi negrul ar fi putut cîştiga numai după o luptă lungă.

22. . . Cg6-f4!

Impotriva ameninţării 23...Tg6 şi 23... h6 nu există salvare deoarece 23.Ne4? este respinsă de 23...D:g5.

23. Te1-e7 . . .

Ultima încercare.

23. . . Tf6-g6!

Dificultatea acestei mutări constă în necesitatea de a evita puternica tentaţie 23...h6, după care albul se salvează prin 24.Rh1! C:d5 (24...hg 25.T:d7 C:d5 26.D:g5!) 25.T:d7 Cb6 26.Ce6!!

Dacă la mutarea din partidă albul răspunde cu 24.Rh1, negrul cîştigă prin 24...C:d5 25.T:d7 Cf6 26.Tf7 T:f7 27.C:f7+ Rg8.

24. Te7-f7 . . .

Duce imediat la pierdere. Principala variantă pe care o aştepta negrul era următoarea: 24.Cf7+ T:f7 25.T:f7 Ce2+ 26.Rh1 (26.Rg2 Dd8!) C:g3+ 27.fg h5! 28.T:d7 Tf6 29.T:f6 gf 30.T:b7 De1+ 31.Rg2 De2+ 32.Rg1! (32.Rh3 Dg4+ 33.Rg2 h4) 32...h4 33.gh f5 şi pionul liber asigură negrului victoria.

24. . . Tf8:f7
25. Cg5:f7+ Rh8-g8
26. Cf7-e5+ Da5:d5!
27. c4:d5 Cf4-e2+

Albul cedează.

Nr. 138. APĂRAREA NIMZOVICI

ALEHIN — NIMZOVICI

Turneul de la New-York, 1927

1. d2-d4 Cg8-f6
2. c2-c4 e7-e6
3. Cb1-c3 Nf8-b4
4. Dd1-c2 d7-d6

Acum mutarea cea mai la modă este 4...d5 (vezi, de exemplu al 2-lea meci al meu cu Euwe).

5. Nc1-g5	Cb8-d7
6. e2-e3	b7-b6
7. Nf1-d3	Nc8-h7
8. f2-f3	...

Păstrînd controlul asupra punctului e4, albul îngreuiază foarte mult adversarului alegerea unui plan potrivit de dezvoltare ulterioară.

8 . . .	Nb4:c3+
9. Dc2:c3	c7-c5
10. Cg1-h3 !	. . .

Negrul aşteptase aci mutările 10. Ce2 sau 10.Td1, ceea ce i-ar fi permis să simplifice poziţia prin mutarea Cd5! Mutarea aleasă permite albului să-şi valorifice cu eficacitate nebunii.

10 . . .	h7-h6
11. Ng5-f4	. . .

Nu merge 11.Nh4 din cauza posibilităţii g7-g5 urmată de g5-g4.

11. ...	Dd8-e7
12. Nf4-g3 !	e6-e5 ?

Această încercare nu prea nelireaşcă de a clarifica situaţia în centru constituie probabil greşeala decisivă. După mutarea simplă 12...0—0 albului nu i-ar fi fost uşor să folosească slăbiciunea indiscutabilă a cîmpurilor negre în poziţia adversarului.

13. d4:e5	d6:e5
14. 0—0—0	g7-g6

Inutil ar fi fost 14...e4, din cauza 15. Ne2, iar la direct 14... 0—0—0, ar fi urmat 15. Nf5 g6 16. N:e5 ! gf 17. T:d7 şi apoi 18. N:f6 sau 18. N:h8 cu avantaj decisiv pentru alb.

15. Nd3-c2	. . .

Acest nebun se va dovedi foarte util pe diagonala a4-e8.

15. ...	0—0—0
16. Nc2-a4	Th8-e8
17. Ch3-f2	De7-e6

Negrul vrea să alunge nebunul a4, însă acest plan necesită mult timp, pe care albul îl foloseşte pentru a intensifica în mod decisiv presiunea pe coloana „d".

Ceva mai multe şanse de salvare dădea mutarea 17...Ch5 şi dacă 18. Td2, atunci 18...C:g3 19.hg Th8! 20. Thd1 Cb8.

18. Cf2-d3	Te8-e7
19. Td1-d2	Td8-e8
20. Th1-d1	. . .

Dacă acum 20...Ch5, atunci simplu 21.N:d7+ T:d7 22.C:c5.

20 . . .	Nb7-c6
21. Na4-c2 !	. . .

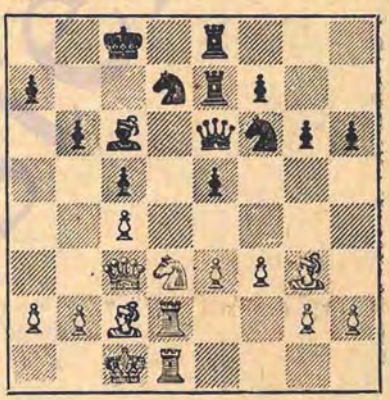

21 . . .	Cf6-h5

In această poziţie destul de inofensivă la prima vedere (adversarii au schimbat doar un pion şi niciuna din figuri nu a depăşit linia a treia!) negrul e cu totul lipsit de apărare împotriva ameninţărilor 22.C:c5 urmat de 23.Td6, sau 22.b4. De exemplu: la 21...Rc7, pentru a apăra cîmpul d6, ar fi urmat 22.b4! cb 23.C:b4 Cc5 24.Cd5+ N:d5 25.cd Dd6 26.14! şi albul cîştigă. După mutarea din partidă, negrul pierde dama şi un pion pentru turn şi cal, restul fiind doar o problemă de tehnică.

Deşi această partidă este una dintre cele mai bune realizări ale mele în domeniul strategiei în deschidere, ea a trecut totuşi neobservată, numai din cauza „lungimii" (83 de mutări) deoarece majoritatea ziariştilor şahişti au o evidentă predilecţie pentru partidele scurte strălucite. Desigur, că nu e vina mea faptul ca Nimzovici, ale cărui speranţe la premiul doi erau compromise de această pierdere, a hotărît să ducă o luptă disperată pînă la sfîrşit.

22. Cd3:c5 !	Cd7:c5
23. Td2-d6	Ch5:g3
24. h2:g3	De6:d6
25. Td1:d6	Te7-c7
26. b2-b4	Cc5-b7
27. Td6:c6	. . .

Este clar că de acum înainte orice schimb este în favoarea albului.

27 . . .	Tc7:c6
28. Nc2-a4	Te8-e6
29. Na4:c6	Te6:c6
30. Dc3:e5	...

Acest schimb deschide noi stere de acţiune damei şi regelui alb.

30 . . .	Tc6:c4+
31. Rc1-d2	h6-h5
32. a2-a3	. . .

Cea mai apropiată sarcină a albului este de a lega turnul şi calul adversarului. La aceasta se ajunge prin plasarea damei într-o poziţie puternică în centrul tablei (vezi mutarea a 43-a).

32 . . .	Tc4-c7
33. De5-e8+	Cb7-d8
34. e3-e4	Tc7-d7+
35. Rd2-e3	Td7-c7
36. Re3-f4	. . .

Era bine şi 36.Rf2 urmat de Rg1-h2 şi f3-f4-f5. Albul vrea însă ca regele său să participe la bătălia finală.

36 . . .	Tc7-c3
37. a3-a4	Tc3-c2
38. De8-e7	Tc2-c7
39. De7-f6	Tc7-c2
40. Df6-e7	Tc2-c7
41. De7-d6	Cd8-e6+
42. Rf4-e5	Ce6-d8
43. Dd6-d5 !	Tc7-c6
44. Re5-f4	. . .

Albul se decide să provoace în continuare mutarea a7-a5 care va creea o nouă slăbiciune în poziţia negrului la b6.

44 . . .	Cd8-e6+
45. Rf4-e3	Tc6-c3+
46. Re3-e2	Tc3-c7
47. f3-f4	Ce6-d8
48. Re2-e3	Tc7-c3+
49. Re3-d4	Tc3-c7
50. Rd4-e5 !	a7-a5

Forţat, deoarece după 50...Tc6 51. f5 ! negrul n-ar mai fi avut mutări satisfăcătoare.

51. Dd5-a8+	Rc8-d7
52. b4-b5	Rd7-e7

Inutil era 52...Tb7 din cauza 53. Rf6.

53. f4-f5 !	...

Nu merge 53.Db8? din cauza 53... Ce6 ! cu cîştigul damei, deoarece se ameninţă mat la c5.

53. ...	f7-f6+
54. Re5-d4	Tc7-d7+
55. Rd4-e3	g6:f5
56. e4:f5	. . .

Acum pionul h5 va cădea curînd.

56 . . .	Cd8-f7
57. Da8-f3	Cf7-e5

Poziţia bună a calului nu compensează totuşi pierderea pionului.

58. Df3:h5	Td7-d3+
59. Re3-f2	Td3-d2+
60. Rf2-f1	Td2-d4
61. Dh5-h7+	Re7-d6

Dacă 61...Cf7, atunci 62.Dg8 şi apoi Db8, cîştigînd pionul b6.

62. Dh7-b7	**Ce5-d7**
63. Db7-c6+	**Rd6-e7**
64. Dc6-e6+	**Re7-d8**
65. De6-b3	**Td4-b4**
66. Db3-d1	**Rd8-e7**
67. Dd1-e2+	**Re7-d8**
68. De2-a2	**Rd8-e7**
69. Rf1-e2 !	**Tb4-e4+**

Sau 69...Rd8 70.Dg8+ urmat de 71. g4.

70. Re2-f3	**Te4-b4**
71. Rf3-e3	**Cd7-c5**
72. Da2-g8	**Cc5-d7**
73. g3-g4 !	**. . .**

Duce la un deznodămînt rapid.

73 . . .	**Tb4:a4**
74. g4-g5	**f6:g5**
75. Dg8:g5+	**Re7-d6**
76. Dg5-g6+	**Rd6-c7**
77. Dg6-c6+	**Rc7-d8**
78. f5-f6	**Ta4-a1**
79. g2-g4	**Ta1-f1**
80. g4-g5	**Tf1-f5**
81. Dc6-a8+	**Rd8-c7**
82. Da8-c6+	**Rc7-d8**
83. g5-g6!	**. . .**

Dacă acum 83...T:f6, atunci 84.g7; dacă 83...C:f6 atunci 84.Dd6+ urmat de 85.g7.

Negrul cedează.

Nr. 139. DESCHIDEREA PIONULUI DAMEI

ALEHIN — **MARSHALL**

Turneul de la New-York, 1927

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cg1-f3	**Cf6-e4**

La această mutare nenaturală şi care duce la pierdere de timp, sînt posibile diferite răspunsuri bune. Unul din cele mai simple este 4.Dc2 şi dacă 4...d5 sau 4...f5, atunci 5.Cc3.

4. Cf3-d2	**. . .**

Cu intenţia evidentă de a schimba la e4 şi de a dezvolta celălalt cal c3. Partida de faţă arată în mod destul de convingător că această schemă are baze serioase.

4. .	**Nf8-b4**

O cursă tipică pentru Marshall ; dacă acum 5. a3 atunci 5... Df6 ! cu cîştig imediat !

5. Dd1-c2	**d7-d5**

Sau 5...f5 6.a3, forţînd schimbul ambelor figuri negre dezvoltate.

6. Cb1-c3	**f7-f5**
7. Cd2:e4	**...**

După aceasta albul va forţa uşor deschiderea coloanelor centrale prin f2-f3 şi eventual e2-e4. Dat fiind că el este mai bine dezvoltat, aceasta trebuie să-i asigure un sensibil avantaj poziţional.

7...	**f5:e4**
8. Nc1-f4	**. . .**

Nebunul va apăra flancul regelui împotriva oricăror atacuri neaşteptate.

8. ...	**0—0**
9. e2-e3	**c7-c6**

Negrul respinge ameninţarea albului de a forţa schimbul nebunului pe cal prin 10.a3 (10...Nd6? 11.N:d6 urmat de 12.cd ed 13.C:d5!).

10. Nf1-e2	**Cb8-d7**
11. a2-a3	**. . .**

Am considerat această continuare mai solidă decît 11. 0-0 Cf6 12. f3 Ch5 ! 13. fe C:f4 14. T:f4 T:f4 15. ef dc.

11...	**Nb4-e7**

In cazul schimbului la c3 cîmpurile negre din poziţia negrului ar fi fost iremediabil slabe.

12. 0—0	**Ne7-g5**

Negrul nu are ceva mai bun.

13. f2-f3!	Ng5:f4
14. e3:f4	Tf8:f4

Dacă în locul acestei mutări s-ar fi jucat 14... ef, atunci 15. T:f3 Cf6 16. c5! cu perspective sumbre pentru negru, din cauza slăbiciunii punctului e6.

Cu mutarea din partidă (în legătură cu cele trei următoare) Marsahll încearcă să-şi salveze poziţia zdruncinată, punîndu-şi speranţa în lupta combinativă care începe.

15. f3:e4	Tf4:f1+
16. Ta1:f1	e6-e5

Sau 16...de 17.N:c4 Cb6 18.Df2! cu avantaj evident pentru alb.

17. Dc2-d2!	. . .

Începutul manevrei decisive. Dacă acum 17...Db6, atunci 18.c5 Da5 19.ed ed 20.b4! dc 21.Dg5 Dc7 22.d6 h6 23. De7 şi albul cîştigă.

17...	c6-c5

Negrul încearcă să mărească cu orice preţ tensiunea deoarece schimburile de pioni l-ar fi dus repede la pierdere.

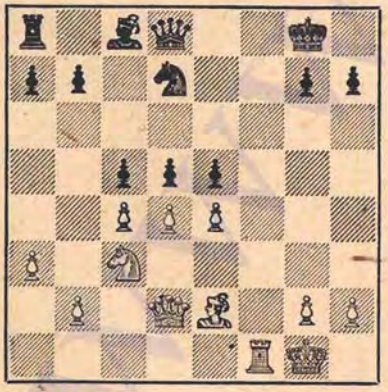

18. d4:e5!	. . .

Greşit ar fi fost 18.C:d5 cd 19.Db4 din cauza 19...Cf6.

18...	d5-d4
19. Dd2-f4!	. . .

Acest sacrificiu, în legătură, cu „liniştita" mutare a 21-a a albului, este fără îndoială cea mai sigură şi mai rapidă cale spre victorie. La 19.Cd5 ar fi urmat desigur 19... C:e5 şi 20.... Dd6.

19...	d4:c3
20. Df4-f7+	Rg8-h8
21. b2:c3!	. . .

Numai astfel se demonstrează că sacrificiul este just.

Tentant însă prematur ar fi fost 21.e6 din cauza 21...Cf6 22.e7 Dg8 23.T:f6 Ng4! 24.D:g8+ R:g8 25.Td6 Te8! în favoarea negrului.

21...	Dd8-g8
22. Df7-e7	h7-h6
23. Ne2-h5!	. . .

Nu merge 23.e6 din cauza 23...Cf6 24.e5 Ch7!

23...	a7-a5

La 23...D:c4 ar fi urmat desigur 24.Nf7.

24. e5-e6	g7-g6
25. e6:d7	Nc8:d7
26. Tf1-f7	Negrul cedează.

Partida a fost distinsă cu un premiu de frumuseţe.

Nr. 140. APĂRAREA SICILIANĂ

SPIELMAN **ALEHIN**

Turneul de la New-York, 1927

1. e2-e4	c7-c5
2. Cg1-f3	e7-e6
3. d2-d4	c5:d4
4. Cf3:d4	Cg8-f6
5. Nf1-d3	. . .

După aceasta, negrului nu-i este greu să egaleze jocul. Mutarea 5.Cc3 dă mai multe şanse albului.

5...	Cb8-c6
6. Cd4:c6	. . .

Dacă 6.Ne3, o cale comodă de egalare a jocului este 6...d5 7.Cd2 e5!

6...	d7:c6

La 6...bc, este neplăcută pentru negru continuarea 7. De2 urmată de 0—0 şi c2-c4 !

7. Cb1-d2	. . .

Dezvoltarea calului la c3 nu oferea perspective bune albului, de aceea el este mutat pe un cîmp mai promiţător. Această mutare nu crează însă mari dificultăţi negrului.

7. ...	e6-e5
8. Cd2-c4	Nf8-c5!
9. Nc1-e3	...

Nu merge 9.C:e5? din cauza 9...Dd4.

9. ...	Nc5:e3
10. Cc4:e3	Nc8-e6
11. 0—0	0—0

Acum poziţia negrului este ceva mai bună, mai ales datorită presiunii asupra pionului e4, care limitează întrucîtva libertatea de acţiune a figurilor albe. Totuşi, după schimbul aproape inevitabil al turnurilor pe singura coloană deschisă, este foarte probabilă o remiză rapidă.

12. Dd1-e2	Dd8-b6
13. c2-c3	Ta8-d8
14. Tf1-d1	Db6-c5

Din păcate negrului îi este greu să dubleze turnurile pe coloana „d", deoarece la 14... Td7 ar fi urmat 15. Nc4 ! în favoarea albului.

15. Ta1-c1	a7-a5

Altfel 16.b4.

16. Nd3-b1	g7-g6

La mutarea directă 16...a4 ar fi urmat 17.T:d8 T:d8 18.Td1 T:d1+ 19.D:d1 şi dacă 19...Db6?, atunci 20.D:a4 cu ameninţarea Da8+. De aceea „portiţa" este necesară.

17. Td1-d2	a5-a4
18. Tc1-d1	Dc5-b6
19. g2-g3	. . .

Albului îi este greu să-şi întărească poziţia : la 19.h3, de pildă este foarte bine 19...Ch5. Mutarea din partidă, care pregăteşte eventual f2-f4, permite următoarea manevră de simplificare.

19...	Td8:d2
20. De2:d2	. . .

Dacă 20.T:d2, atunci desigur 20...Td8.

20...	Cf6-g4!

La prima vedere negrul a obţinut avantaj, însă numai la prima vedere. E drept că pentru alb nu este satisfăcător 21.Cf1 Rg7 cu ameninţarea Td8, sau 21.C:g4 N:g4 şi apoi Td8, însă mutarea următoare, care duce la schimbarea primejdiosului nebun al negrului, este cu totul suficientă.

21. Ce3-f5!	Ne6:f5

Negrul nu are alegere deoarece varianta 21...gf 22.ef D:f2+ 23.D:f2 C:f2 24.R:f2 Nd5 25.f6! Te8 26.Nf5! este favorabilă albului.

22. e4:f5	Cg4-f6

Mergea şi 22...Rg7.

23. Dd2-d6	. . .

Dacă 23.Dg5, atunci 23...Td8!

23...	Rg8-g7
24. Td1-d2	Tf8-e8
25. f5:g6	h7:g6
26. Dd6-b4	. . .

Datorită ameninţării înaintării pionului „e", albul nu are ceva mai bun decît schimbul, care însă este suficient pentru egalarea jocului.

26...	Db6:b4

Dacă negrul ar fi vrut să joace la cîştig, el ar fi putut retrage fără nici un risc dama la a7. După schimbul damelor, lucru cel mai bun ar fi fost acceptarea remizei propuse de alb.

27. c3:b4 a4-a3

Spre regret, autorul trebuie să constate că această idee — în aparenţă atît de estetică — nu merită semnele de exclamare pe care i le-au acordat criticii. Dimpotrivă, în cazul unui răspuns corect al albului, această mutare ar fi trebuit să ducă la o oarecare slăbire a poziţiei negrului, în timp ce după 27...Cd5 28.a3 (Sau 28.b5) 28...f5 el ar fi obţinut uşor remiza.

28. b2:a3 Te8-a8
29. Td2-d3 e5-e4
30. Td3-e3 . . .

Această mutare corespunde dorinţei negrului, deşi jocul albului nu era încă expus pericolelor. Dar mutarea 30.Tb3! ar fi pus negrului probleme dificile, deoarece la 30...Td8 ar fi urmat 31.a4! cu ameninţarea de a folosi superioritatea de pioni pe flancul damei prin a4-a5, a2-a4 şi apoi b4-b5. Deşi negrul ar fi avut la dispoziţie diferite contraatacuri, de exemplu Td1+, urmat de Td2 şi Cg4, sau e4-e3 urmat de Td2, el ar fi putut obţine în cel mai bun caz remiză.

Dacă însă la 30.Tb3 ar fi urmat 30...b6, atunci 31.Rf1 şi turnul negru n-ar fi putut pătrunde în poziţia albului.

Acum se ajunge la un final de turnuri favorabil negrului.

30... Cf6-d5!
31. Te3:e4 Cd5-c3
32. Te4-e1 Ta8:a3
33. Rg1-f1 Rg7-f6
34. h2-h4 Cc3:b1

Poziţia negrului nu mai putea fi întărită, cu atît mai mult cu cît albul ameninţă să obţină un pion liber pe coloana „h". Dacă 34...Ta4, atunci 35. Te1 Cd5 36.b5! cb 37.Tc5.

35. Te1:b1 Ta3:a2
36. Tb1-e1 ? ...

Finalul de turnuri abia a început şi albul face o greşeală decisivă. Ideea de a apăra pionul „b" de pe linia a 4-a nu este fericită, iar separarea plănuită a regelui negru de flancul damei este irealizabilă. Corect era 36.Tb3! cu valorificarea cît mai rapidă a şanselor de pe flancul regelui, de exemplu: 36...Re5 37.Te3+ Rd5 38.Tf3 f5 39.h5! gh 40.T:f5+ Rc4 41.T:h5 R:b4 42.g4. Negrul n-ar fi putut evita remiza.

36... Ta2-a4
37. Te1-e4 c6-c5

Negrul a obţinut o poziţie cîştigată deoarece şi după Tf4+ pionul nu poate fi luat.

38. Te4-f4+ Rf6-e6
39. Tf4-e4+ Re6-f6

Deşi negrul nu se afla într-o mare criză de timp, totuşi el a preferat să se ocupe de calcularea urmărilor nu prea clare ale mutării regelui la d5, abia după mutarea a 40-a de control.

40. Te4-f4+ Rf6-e7?

Era necesar să fi mutat tocmai la e6, pentru ca în eventualitatea şahului să ocupe direct cîmpul d5 (La f6 nu s-ar mai fi putut ieveni din cauza triplei repetări a poziţiei). Datorită acestei omisiuni a negrului, albul capătă din nou şanse de remiză.

41. Tf4-e4+ Re7-d7

Dacă 41...Rf8, atunci 42.Te5 cb 43. Tb5 remiză.

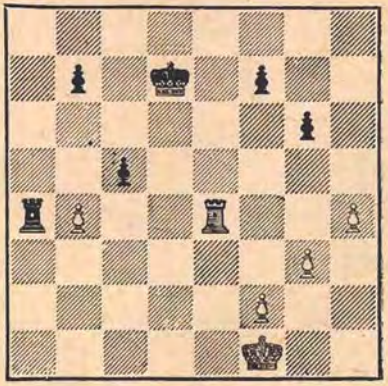

42. g3-g4! . . .

Singura şansă! Nesatisfăcător era 42.Tf4 Re6 43.Te4+ Rd5! 44.Te7 cb! 45.T:b7 Rc4! de exemplu: 46.Tc7+ Rd3 47.Td7+ Rc2 48.Tc7+ Rb2 49.T:f7 b3 50.Tf6 Ra3! Acesta a fost cîştigul pe care negrul l-a scăpat la mutarea a 40-a.

42... c5:b4

Dacă 42...T:b4 43.T:b4 cb 44.Re2 negrul ar fi avut chiar unele dificultăţi. El ar fi trebuit să continuie cu 44...Re6 45.Rd3 Rf6! 46.Rc4 Rg7 47.R:b4 Rh6 48.Rb5 f5! 49.f3 fg 50.fg Rg7 51.Rb6 Rf6 52.R:b7 Re5 53.Rc6 Rf4 54.h5 gh 55.gh Rg5 remiză.

43. h4-h5 b7-b5

Artificial; după continuarea simplă 43...gh 44.gh b5 albul ar fi avut un joc greu, de exemplu: 45.h6 b3 46.Te3 b2 47.Tb3 Rc6! 48.T:b2 Th4 în favoarea negrului. Totuşi, după 46.T:a4 (în loc de 46.Te3) 46...ba 47.h7 b2 48.h8D b1D+ 49.Rg2 negrului i-ar fi fost greu, dacă nu imposibil, să cîştige finalul de dame.

44. h5-h6 b4-b3
45. Te4-e3 . . .

Acum schimbul turnurilor este mai puţin convenabil albului decît în varianta dată mai sus, în schimb linia a 4-a este barată de pionul g4 şi albul nu reuşeşte să cîştige pionul b3 fără să dea pionul h6.

45... b3-b2
46. Te3-b3 Rd7-c6

Desigur, nu 46...Ta1+ din cauza 47.Rg2 b1D 48.T:b1 urmat de h6-h7.

47. Tb3:b2? . . .

Şi mutarea aceasta este suficientă dar mai simplu era 43.f3! Ta3 (47...Ta2 48.Rg1!) 48.T:b2 T:f3+ 49.Rg2 Te3 50.Tf2.

47... Ta4:g4
48. Tb2-c2+ Rc6-b6

Negrul este nevoit să permită pătrunderea turnului pe linia a 8-a. Greşit era 48...Rb7 49.Tc5 b4? din cauza 50.Th5!

49. Tc2-c8 Tg4-h4
50. Tc8-h8 b5-b4
51. Rf1-e2 Rb6-c7

Regele nu trebuie să meargă înainte din cauza h6-h7 şi ultima şansă slabă de cîştig a negrului se reduce la aducerea lui pe flancul regelui.

52. Rc2-d3 Th4-h3
53. Rd3-c2 b4-b3+

Dacă 53...Tf3, atunci 54.Tf8! T:f2+ 55.Rb3 Th2 57.T:f7+, după care urmează h6-h7 şi remiză.

54. Rc2-c1! . . .

Mai precis decît 54.Rb2 Rd6 55.Tb8 Re5! 56.T:b3 T:h6 în avantajul negrului.

54... Th3-h1+
55. Rc1-b2 Rc7-d6

Cîştigarea pionului f2 prin 55...Th2 este — ca şi înainte — inutilă din cauza 56.Tf8.

56. Rb2:b3 . . .

Probabil că albul a întrezărit aci vreo posibilitate de cîştig, deoarece altfel ar fi ales calea simplă spre remiză: 56.h7 Re7 57.R:b3 Rf6 58.Rc3 Rg7 59.Ta8 R:h7 60.Rd2.

56. ... Rd6-e5!
57. Rb3-c4 . . .

După o mutare îndoielnică, din nou o manevră excelentă. Ideea ei este de a răspunde la ameninţarea de înaintare a regelui negru, în caz de nevoie, printr-o deplasare analoagă a regelui propriu, de exemplu: 57...Re4 58.Rc5! Rf3 59.Rd6 R:f2 60.Re7 f5 61.Rf6 cu remiză. In afară de aceasta albul ameninţă să joace 58.Rd3.

57. ... Th1-h3!

Negrul încearcă toate posibilităţile.

58. Th8-c8+ Re5-f5
59. Rc4-d4! Th3:h6
60. Rd4-e3 Rf5-g4
61. Te8-e4+ . . .

Cu aceasta albul pregăteşte următoarea mutare greşită. Remiza s-ar fi obţinut cel mai sigur prin 61.Re2! Th1 62.Te4+ Rf5 63.Ta4.

61... Rg4-h3
62. Te4-f4? . . .

O greşeală instructivă, care permite asedierea cu succes a ultimului pion al albului. Remiza era încă asigurată de mutarea 62.Re2.

62... f7-f5
63. Tf4-f3+ . . .

Aşa se pierde repede. Dar şi în eventualitatea 63.Ta4 sau 63.Re2 negrul ar fi cîştigat continuînd cu 63... Rg2.

63. ... Rh3-h2!
64. Tf3-f4 Th6-h3+

Albul cedează.

Nr. 141. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — MARSHALL

Turneul de la New-York, 1927

1. d2-d4 Cg8-f6
2. Cg1-f3 e7-e6
3. c2-c4 d7-d5
4. Nc1-g5 h7-h6

După această mutare albul obţine o iniţiativă de durată.

5. Ng5:f6 Dd8:f6
6. Cb1-c3 Nf8-b4

Relativ cel mai bine. Dacă negrul încearcă să împiedice schimbul nebunului prin 6...c6, atunci urmează 7.Db3! şi apoi e2-e4 cu joc mai bun pentru alb.

7. Dd1-b3 c7-c5

Dacă acest contraatac era corect, manevrele albului după mutarea 4.Ng5 ar fi trebuit considerate nesatisfăcătoare. In realitate mutarea din partidă dă negrului unele contraşanse numai dacă albul joacă greşit. Lichidarea simplă a tensiunii în centru asigură avantaj albului.

8. c4:d5 . . .

Mai tare este continuarea 8.dc! Cc6 9.cd ed 10.a3! N:c3+ (Sau 10...Na5 11.e3) 11.bc şi negrul are dificultăţi mari la recîştigarea pionului.

8. ... c5:d4

O idee interesantă — în orice caz mai promiţătoare pentru negru decît 8...ed.

9. Db3:b4 . . .

Nu merge 9.de din cauza 9...Cc6! 10.ef+ Rf8.

9. ... d4:c3
10. d5:e6 . . .

Singura posibilitate de a juca la cîştig, deoarece dacă 10.Tc1 ed 11. D:c3 D:c3 12.T:c3 Cc6 albul are un avantaj neînsemnat.

10. ... Nc8:e6

Marshall evită complicaţiile chiar cu preţul unui pion. Mult mai bine era 10...cb 11. ef+ R:f7 12.Tb1 Nf5 13. T:b2 Tc8! (Nu merge 13...Cc6 14. D:b7+ Rg6 15. D:c6!) după care albul trebuie să joace foarte prudent pentru a-şi realiza avantajul.

11. Db4:c3 . . .

Acum albul nu are de ce să se teamă şi toată problema este de a şti dacă micul avantaj de dezvoltare al negrului este suficient pentru a compensa pionul în plus al albului.

11... Cb8-c6

Această mutare (un fel de cursă) nu e prea logică deoarece negrul e

forțat, oricum, să schimbe damele. Ceva mai bine era 11...D:c3+ 12.bc Cd7! pentru a da calului posibilitatea să participe la atacarea pionului „c".

12. e2-e3! . . .

Această mutare simplă este mai bună decît 12. D:f6 gf 13. a3 0—0—0! după care presiunea negrului pe coloanele deschise ar fi putut deveni periculoasă.

12... **Df6:c3+**

Sau 12... 0—0 13. D:f6 gf 14. a3 cu avantaj pentru alb.

13. b2:c3 **Ta8-c8**
14. Nf1-d3 . . .

Albul pregătește 14.Cd4, ceea ce este prematur în momentul de față din cauza 14... C:d4 15. cd Tc2.

14. ... **0—0**
15. Cf3-d4 **Ne6-d5**
16. f2-f3 ...

Desigur, nu 16. 0—0 din cauza 16... Ce5.

16... **Cc6-e5**
17. Re1-d2 **Tc8-c5**
18. e3-e4 . . .

Presiunea negrului asupra pionului „c" devine amenințătoare, mai ales că pentru moment, albul nu are contrașanse. Cu mutarea din partidă albul încearcă să provoace simplificări, în urma cărora va putea ocupa coloana „d" și va anihila presiunea adversarului pe coloana „c".

18... **Nd5-c4**
19. Nd3:c4 . . .

Dacă 19.Nc2, atunci 19...Tfc8 cu amenințarea Na6!

19... **Ce5:c4+**
20. Rd2-e2 **Cc4-a3!**
21. Ta1-c1 **Tf8-c8**

Manevra 20...Ca3 a fost excelentă deoarece împiedicînd contraatacul albului pe coloana „b" a îngreuiat apărarea pionului. Aici însă negrul a jucat pripit permițînd adversarului să-și păstreze avantajul material printr-o manevră ascunsă. Corect era 21...g6! luînd calului cîmpul f5, după care albul ar fi trebuit să înfrunte mari dificultăți tehnice în realizarea avantajului său.

22. Cd4-f5! **Tc8-c7**
23. Th1-d1! **Ca3-b5**

Sau 23...T:c3 24.T:c3 T:c3 25.Td8+ Rh7 26.Td7 Tc2+ 27.Rd3 T:g2 28.T:f7 și pionul alb „e" este foarte periculos. Cu mutarea din partidă negrul speră să cîștige, în sfîrșit, pionul „c" fără să cedeze albului linia a 7-a.

24. c3-c4 **Cb5-a3**

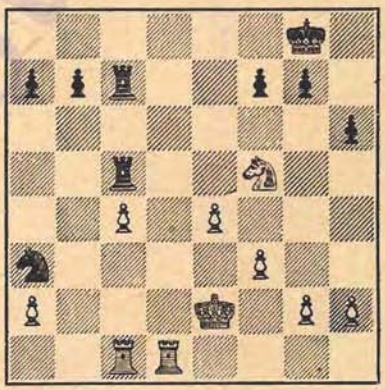

25. Cf5-e3! . . .

Aceasta este poanta manevrei începute cu mutarea a 22-a: pionul „c", care nu poate fi luat din cauza răspunsului 26.Cd5!, se transformă după cîteva mutări într-o forță amenințătoare.

25... **Rg8-h7**
26. Td1-d5 **Tc5-c6**
27. Re2-d3 **b7-b5**

Albul amenințase 28.Ta5.

28. c4-c5	b5-b4

Cu intenția de a aduce calul prin b5 la c3.

29. Ce3-f5	Tc6-g6
30. Cf5-d4	. . .

Impiedică planul indicat și pregătește înaintarea pionului „c".

30...	Tg6:g2
31. c5-c6	Tg2:a2
32. Td5-d7	Tc7-c8
33. Td7:a7!	. . .

Nu merge direct 33. c7, din cauza 33...b3! 34.C:b3 Cb5, cu unele contrașanse pentru negru.

33...	b4-b3
34. Cd4:b3	Ca3-c2

Sau 34...Td8+ 35.Td7! (Nu merge 35.Cd4? din cauza T:d4+).

35. Ta7:a2	Cc2-b4+
36. Rd3-d4	Cb4:a2
37. Tc1-c4	Rh7-g6
38. Rd4-c5	Rg6-f6
39. Tc4-d4	. . .

Sau direct 39.Rd6. Greșit ar fi fost 39.Tc2 din cauza T:c6+!

39...	Ca2-c3
40. Td4-c4	Cc3-e2
41. Rc5-b6	Tc8-b8+
42. Rb6-a7	Tb8:b3
43. c6-c7	Tb3-a3+
44. Ra7-b7	Ta3-b3+
45. Rb7-c6	Negrul cedează.

Nr. 142. APĂRAREA FRANCEZĂ

ALEHIN SPIELMAN

Turneul de la New-York, 1927

1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d4	d7-d5
3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. Nc1-g5	Nf8-e7
5. e4:d5	...

O variantă inofensivă. Negrul obține joc egal fie că reia la d5 cu calul, fie cu pionul.

5. . .	Cf6:d5
6. Ng5:e7	Dd8:e7
7. Dd1-d2	De7-b4

Această mutare frecvent jucată, duce la un final aproximativ egal, însă subliniez, aproximativ egal. Care să fie motivul pentru care negrul se grăbește atît de mult cu schimbul? Trebuia jucat în prealabil 7... 0—0 și dacă 8. 0—0—0, atunci 8... Db4.

8. Cc3:d5	Db4:d2+
9. Re1:d2	e6:d5
10. Ta1-e1+	Nc8-e6?

In partidele Schlechter-Maroczy și Schlechter-Spielman (San-Sebastian, 1911), negrul a jucat 10...Rf8 obținînd în ambele cazuri remiza. De aceea e greu de înțeles de ce Spielman, care cunoștea deci această poziție, a adoptat o variantă în care nebunul său este legat.

11. Cg1-h3!	. . .

Foarte tare, deoarece de pe cîmpul f4 calul poate dezvolta o activitate multilaterală: 1) presiune asupra punctelor d5 și e6; 2) control asupra punctelor c5 și e5 de pe cîmpul d3; 3) posibilitatea unui atac de flanc prin mutarea Ch5.

11. . .	Cb8-c6

Treptat, jocul negrului ajunge mult mai slab. Dar nici 11...0—0 12.Cf4 Cc6 13. c3 a6 (altfel Nb5) Nf1-e2-f3 nu i-ar fi fost favorabil.

12. Nf1-b5	Re8-d7
13. Ch3-f4	Ta8-e8
14. c2-c4	Rd7-d6
15. c4-c5+	Rd6-d7
16. Te1-e5	. . .

O altă continuare promițătoare era 16.Te3. Nu merge ca răspuns la aceasta 16... a6, de exemplu 17. N:c6+

R:c6 18. Tae1 Rd7 (Dacă 18... Nd7 albul cîştigă continuînd T:e8 şi Ch5) 19. Ch5 Thg8 20. Tg3. Însă după 16... f6 17. N:c6+! bc 18. Ta3 Tb8 19. C:e6 R:e6 20. Te1+ jocul ar fi ajuns în cele din urmă aproximativ la poziţia din partidă.

16. ...	**f7-f6**
17. Te5:e6	**Te8:e6**
18. Cf4:e6	**Rd7:e6**
19. Nb5:c6	**b7:c6**

S-a ajuns la un final de turnuri care, deşi cîştigat de alb, necesită un joc foarte precis.

20. Th1-e1+ . . .

Aproape în fiecare final este important să îndepărtezi regele advers de cîmpurile centrale. Acest lucru este deosebit de esenţial în poziţia de faţă, în care turnul poate fi folosit pe oricare din flancuri pentru atacarea pionilor adverşi.

20. . . Re6-d7

Mai bine decît 20.Rf7 după care albul ar fi obţinut cîştigul prin 21.Rc3! Tb8 22.Te3. Turnul negrului trebuie să apere acum coloana „b" şi nu poate împiedica mutările următoare ale adversarului: a2-a3!, Rc2, f2-f3! Tb3; după Te8 Rd2 turnul alb pătrunde în lagărul advers.

E de reţinut că şi în cazul în care regele alb s-ar fi aflat la c2, negrul n-ar fi putut să schimbe turnurile, deoarece ar fi ajuns într-un final de pioni pierdut: ...Te8; T:e8 R:e8; Rb3 Rd7; Rb4 Rc8; Ra5 Rb7; f2-f3! (Sau b2-b4! dacă pionul se află deja la f3). După epuizarea mutărilor de pioni pe flancul regelui, negrul va fi forţat să joace a7-a6, la care urmează b2-b3! Ra7; b3-b4 Rb7; a3-a4 Ra7; b4-b5 a6:b5; a4:b5 c6:b5; R:b5 Rb7; c5-c6+ cu cîştig uşor pentru alb. Un final de pioni instructiv.

21. Rd2-c3 . . .

Ar fi fost posibil şi direct 21.Te3, deoarece răspunsul 21... Te8 nu merge. Însă după 21... Tb8 totul s-ar fi redus la o intervertire de mutări.

21. . .	**Th8-b8**
22. Te1-e3	**Tb8-f8**
23. Te3-g3!	**Tf8-f7**
24. Rc3-b4	. . .

Albul începe să joace nedecis. Corect era 24. Th3.

24. . .	**Tf7-e7**
25. Rb4-c3	. . .

Dacă 25. Ra5, contraatacul 25... Te2! 26. T:g7+ Rc8 ar fi dus, probabil, la remiză.

25. . .	**Te7-f7**
26. Tg3-h3	**h7-h6**
27. Rc3-d2!	. . .

Albul ameninţă să joace 27.Ta3, mutare împotriva căreia negrul n-are apărare, deoarece dacă Rd7-c8-b7, turnul pătrunde la e8 prin e3, iar după 27...Tf8 28.Ta3 Tb8 (Sau 28...Ta8 29.Ta6) 29.Rc3 Tb7 30.Ta6 negrul ar fi pierdut din cauza zugzwangului.

27. . .	**Tf7-e7**
28. Th3-a3	. . .

Prin mutarea logică 28.Te3! albul ar fi putut forţa un final de pioni foarte promiţător, deoarece după 28... T:e3 29.R:e3 Re6 30.Rf4 g6 (30...g5+? 31.Rg4) 31.g4 negrul n-ar fi putut împiedica blocarea flancului regelui, după care albul ar fi pătruns pe flancul damei, de exemplu: 31...g5+ 32.Re3 Rd7 (32...f5 33.f3) 33.Rd3 Rc8 34.Rc3 Rb7 35.Rb4 Ra6 36.Ra4 Rb7 37.Ra5 a6 (Dacă 37...Rc8, atunci 38... Ra6 urmat de a2-a4, b2-b4-b5, c6:b5, a4:b5 şi b5-b6) 38.a4 Ra7 39.b3! Rb7 40.b4 Ra7 41.b5 ab 42.ab Rb7! 43.b6! (Aceasta este manevra pe care albul a subapreciat-o în calculele sale; după 43.bc+? Rb7-b8-a8 se ajunge imediat la remiză) 43...cb 44.cb Rb8 45.Ra6! c5 46.dc d4 47.b7

d3 48.Rb6 d2 49.c6 d1D 50.c7 mat. Variantele acestea nu sînt de loc ușoare, dar dacă aș fi fost în cea mai bună formă aș fi putut și ar fi trebuit să le calculez exact.

28. ...	**Te7-e4**
29. Ta3-a4	**Rd7-c8**
30. f2-f3	**Te4-h4**

Atunci cînd a făcut mutarea a 28-a, albul și-a pus prea mari speranțe în această poziție de flanc a turnului advers.

31. h2-h3	**Rc8-b7**
32. Rd2-e3	**f6-f5!**

Procedeul corect de eliberare a turnului.

33. Ta4-b4+	**Rb7-c8**
34. a2-a4	**g7-g5?**

Negrul joacă imprecis. Remiza putea fi obținută prin 34...f4+ 35.Rf2 Th5, de exemplu: 36.Tb3 Tf5 37.Td3 Tf7 38.Td2 Te7 și dacă 39.Te2, atunci T:e2+ urmat de a7-a5!

35. a4-a5	**g5-g4**

După greșeala de la mutarea a 34-a, mutarea aceasta constituie cea mai bună șansă practică, deoarece dacă 35...a6 36.Rf2! albul, datorită amenințării Rf2-g3-h2 urmată de g2-g3, ar fi provocat mutarea f5-f4 și turnul negru ar fi rămas închis multă vreme. Aducîndu-și apoi turnul pe coloana „e", albul ar fi pătruns în poziția adversarului obținînd avantaj decisiv.

36. h3:g4	**f5:g4**
37. a5-a6!	**g4:f3**

La 37... g3, cîștigă mutarea 38. f4.

38. g2:f3	**Th4-h1**
39. Tb4-b7	**Th1-e1+**

Făcînd mutarea a 38-a, negrul a scăpat din vedere probabil că 39...Ta1 duce la pierdere din cauza 40.T:a7 Rb8 41.Tb7+ Rc8 42.Tb3! T:a6 43.Ta3 Rb7 44. f4! De aceea atacul asupra pionului „d" constituie singura lui contrașansă.

40. Re3-f4!	**. . .**

Prin 40.Rd2 Te7! 41.T:a7 Rb8 42. Tb7+ Ra8! albul ar fi cîștigat un pion, dar nu partida.

40. ...	**Te1-d1**
41. Rf4-e5	**Td1-e1+**
42. Re5-f5	**Te1-d1**
43. Tb7:a7!	**...**

Albul calculează corect că după schimbul de pioni regele lui va anihila ambii pioni trecuți ai adversarului și în același timp va acorda un sprijin activ pionului său „f". Finalul este instructiv din punct de vedere tehnic.

43. ...	**Td1:d4**
44. Ta7-a8+	**Rc8-d7**
45. f3-f4	**Td4-a4**
46. a6-a7!	**h6-h5**

Sau 46...d4 47.Re4 h5 48.b3 Ta1 49. f5 Re7 50.R:d4 h4 51. Re5 și albul cîștigă.

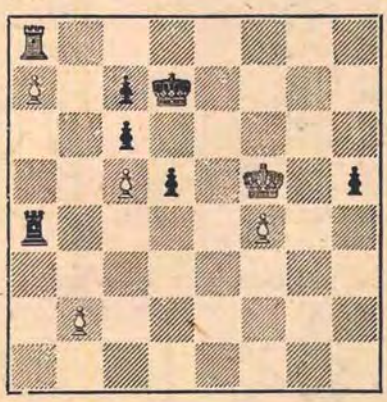

47. b2-b3!	**. . .**

Mutarea cîștigătoare! E clar că principala sarcină a albului este de

a opri cu regele său primejdiosul pion „d". (Dacă va fi cazul, pionul „h" poate fi oprit cu turnul, sacrificîndu-se pionul „a"). Mutarea b2-b3 face posibilă tocmai mutarea următoare a regelui la e5; mutarea directă la e5 ar fi fost inutilă din cauza 47...Te4+.

47 . . .	Ta4-a1
48. Rf5-e5	Ta1-e1+
49. Re5-f6	. . .

Pentru a cîştiga timp.

49. ...	Te1-a1
50. Rf6-e5	Ta1-e1+
51. Re5-d4 !	Te1-d1+
52. Rd4-c3	Td1-a1
53. f4-f5 !	Rd7-e7

Forţat, din cauza ameninţării f5-f6.

54. Rc3-d4	h5-h4
55. Rd4-e5	Ta1-e1+
56. Re5-f4	Te1-a1
57. Rf4-g5	Ta1-g1+

O hotărîre grea, însă la 57...h3 albul ar fi cîştigat uşor cu 58.Th8 T:a7 59. T:h3 Ta1 60. f6+ ! Rf7 61. Th7+ Rf8 62. T:c7.

58. Rg5:h4	Tg1-a1
59. Rh4-g5	Ta1-g1+
60. Rg5-f4	Tg1-a1
61. Rf4-e5	Ta1-e1+
62. Re5-d4	Te1-a1
63. Rd4-c3	Ta1-a3
64. Rc3-b2	Ta3-a6
65. b3-b4	Re7-f7
66. Rb2-b3	Ta6-a1
67. f5-f6 !	Ta1-a6
68. b4-b5	c6:b5
69. Rb3-b4	Negrul cedează.

Nr. 143. APĂRAREA CARO-KANN

ALEHIN TARTAKOWER

Turneul de la Kecskémet, 1927

1. e2-e4	c7-c6
2. d2-d4	d7-d5
3. Cb1-c3	d5:e4
4. Cc3:e4	Cg8-f6
5. Ce4-g3	. . .

La turneul de la Hastings din 1936—37, am încercat cu succes împotriva lui Winter un sacrificiu de pion cu mutarea 5.Nd3, recomandată de Tarrasch, cu puţin înainte de moarte.

Această partidă a continuat în felul următor: 5...D:d4 6.Cf3 Dd8 7.De2 C:e4 (Oarecum prematur ar fi fost aici 7...Cbd7 — aşa cum au jucat împotriva mea, în consultaţie, patru (!) amatori pe insula Majorca în 1935 — din cauza răspunsului neplăcut 8.Cd6 mat) 8.N:e4 Cd7 9.0—0 Cc5 10. Td1 Dc7 11.Ce5 ! C:e4 12.D:e4 Ne6 13. Nf4 Dc8 14.Cc4 ! g5 !? 15.N:g5 Tg8 16.Nf4 N:c4 17.D:c4 Dg4 18.g3 e5 19. Te1 (O soluţie mai elegantă era 19.Db3! deoarece 19...D:f4 sau 19...ef ar fi dus la o catastrofă imediată după 20. D:b7) 19... 0—0—0 20. T:e5 şi, după cîteva mutări, negrul a cedat.

5 . . .	e7-e5

Este foarte posibil ca această mutare să fie suficientă pentru egalare. Dar, pentru a o obţine, negrul trebuie să execute mutările următoare cu mare prudenţă.

6. Cg1-f3	e5:d4
7. Cf3:d4	. . .

De asemenea 7.D:d4 D:d4 8.C:d4 Nc5 9. Cdf5 0—0 10. Ne3, aşa cum am jucat împotriva lui Capablanca la New York în 1927, nu dă negrului şanse serioase de creare a unor complicaţii favorabile.

7 . . .	Nf8-c5

O pierdere de timp destul de gravă. Aici se impunea direct 7...Ne7 urmat de rocadă, cu o poziţie satisfăcătoare.

8. Dd1-e2+ !	Nc5-e7

Sau 8... De7 9. D:e7+ N:e7 10. Cdf5 cu oarecare avantaj pentru alb.

9. Nc1-e3	c6-c5 ?

Această încercare de a împiedica rocada lungă a albului suferă un eşec total. Ceva mai bine era 9... 0—0 10. 0—0—0 Da5 11. Rb1 Cd5 12. Df3 şi negrul nu e ameninţat de nimic în mod direct.

10. Cd4-f5	**0—0**
11. De2-c4 !	**...**

O mutare importantă, care pregăteşte cu tempo (din cauza atacului asupra pionului c5) dezvoltarea nebunului f1.

11 . . .	**Tf8-e8**

Şi în cazul mutării imediate 11... b6, albul ar fi obţinut treptat un atac cîştigător, continuînd cu 12.Td1 şi apoi Dh4.

12. Nf1-d3	**b7-b6**
13. 0—0—0	**Nc8-a6**

E clar că şi alte mutări ar fi dus la o catastrofă mai mult sau mai puţin rapidă.

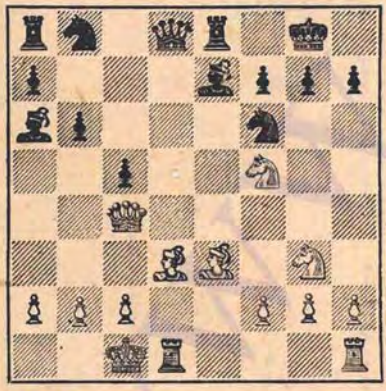

14. Cf5-h6+ !	**. . .**

Realizînd această puternică combinaţie, albul a considerat că datorită slăbiciunii pe care o are pe diagonala a8-h1, negrul nu va putea obţine pentru damă trei figuri, ci numai două.

Mutările următoare sînt obligatorii pentru negru.

14 . . .	**g7:h6**
15. Nd3:h7+ !	**Cf6:h7**

Dacă 15...Rh8, atunci 16.D:f7 şi apoi 17.Cf5, cu atac de mat.

16. Dc4-g4+	**Rg8-h8**
17. Td1:d8	**Te8:d8**

Sau 17... N:d8 18. Df3.

18. Dg4-e4	**Cb8-c6**
19. De4:c6	**Ne7-f8**
20. Cg3-f5	**Na6-c4**
21. Ne3:h6	**Nc4-d5**
22. Dc6-c7	**Ta8-c8**
23. Dc7-f4	**Tc8-c6**
24. Nh6:f8	**Td8:f8**
25. Df4-e5+	**Ch7-f6**
26. Cf5-d6 !	Negrul cedează.

Nr. 144. DESCHIDEREA PIONULUI DAMEI

KMOCH — **ALEHIN**

Turneul de la Kecskémet, 1927

1. d2-d4	**d7-d5**
2. Cg1-f3	**c7-c6**
3. e2-e3	**. . .**

După această mutare pasivă negrul nu mai are dificultăţi cu dezvoltarea nebunului c8. Mai uzitată şi mai bună este mutarea 3.c4 care duce la apărarea slavă.

3. ...	**Nc8-f5**
4. Nf1-d3	**e7-e6**
5. 0—0	**...**

Schimbul, în momentul de faţă sau la mutarea următoare, desigur, nu poate fi recomandat.

5. . .	**Cb8-d7**
6. c2-c4	**Cg8-f6**
7. Dd1-c2	**. . .**

E lesne de înţeles că albul vrea să clarifice cît mai repede situaţia în

centru. La 7.Cc3 negrul ar fi raspuns simplu 7...Ne7.

7. ...	Nf5:d3
8. Dc2:d3	Cf6-e4

Cu scopul de a schimba cît mai multe figuri, deoarece mai devreme sau mai tîrziu albul va ocupa un spaţiu ceva mai mare, jucînd e3-e4.

9. Cf3-d2	Cd7-f6
10. Cb1-c3	...

După 10. C:e4 C:e4 11. f3 Cf6 12. e4 dc 13. D:c4 Db6 14. Cc3 Td8 15. Td1 Ne7 urmat de 0—0, poziţia albului ar fi fost destul de nesigură.

10. . .	Ce4:d2
11. Nc1:d2	Nf8-e7
12. e3-e4	...

Plusul de libertate pe care albul îl realizează cu ajutorul acestei mutări va fi neutralizat de necesitatea apărării permanente a pionului d4. El n-avea însă la dispoziţie un alt plan, deoarece încercările de blocare ar fi suferit un eşec, de exemplu: 12.c5 e5! sau 12.f4 c5!, în ambele cazuri cu un oarecare avantaj pentru negru.

12. . .	d5:e4
13. Cc3:e4	0—0
14. Nd2-c3	Dd8-c7

Un cîmp bun pentru dama neagră ar fi fost de asemenea b6.

15. Ta1-d1	Ta8-d8
16. Td1-d2?	. . .

Albul pierde partida, nu din cauza deschiderii pe care a jucat-o mai mult sau mai puţin satisfăcător, ci din cauza jocului său cu totul pasiv şi lipsit de iniţiativă. Acum, de exemplu, el ar fi putut juca fără nici un pericol 16. f4, pentru a nu permite ocuparea acestui cîmp cu dama.

Începînd din acest moment şansele negrului pot fi considerate mai bune.

16. ...	Dc7-f4 !
17. Ce4:f6+	Ne7:f6
18. Tf1-d1	Td8-d7
19. Dd3-g3	...

Schimbul damelor ar fi mărit, fără îndoială, şansele de remiză ale albului. Negrul poate însă evita uşor acest schimb.

19. ...	Df4-f5
20. f2-f4	...

Scopul principal al acestei mutări este de a împiedica atacurile eventuale ale negrului în genul Ng5 sau e6-e5.

20. ...	Tf8-d8
21. Dg3-e3	h7-h5 !

Aceasta nu numai că deschide „o portiţă" regelui, dar blochează şi flancul regelui alb (22.h3 h4).

22. b2-b4	. . .

Înlesneşte sarcina negrului, care lichidează imediat pionul c4 şi astfel obţine controlul deplin asupra cîmpului d5.

22. ...	b7-b5 !
23. De3-f3	...

Această încercare de a salva prin mijloace tactice o poziţie strategic „bolnavă", duce la o prăbuşire rapidă.

Dar şi în cazul mutării mai liniştite 23. c5, jocul (după 23... Td5 şi apoi g7-g5 !) n-ar mai fi continuat mult.

23. . .	b5:c4
24. Df3:c6	Df5:f4
25. Dc6:c4	e6-e5 !

Această mutare asigură negrului un avantaj material decisiv.

26. Dc4-e2	e5:d4
27. Td2-d3	. . .

Dacă această blocadă ar fi fost posibilă, negrul ar mai fi avut unele

dificultăți tehnice. In realitate însă el reușește să forțeze cîștigul imediat, cu ajutorul unei combinații foarte fin calculate.

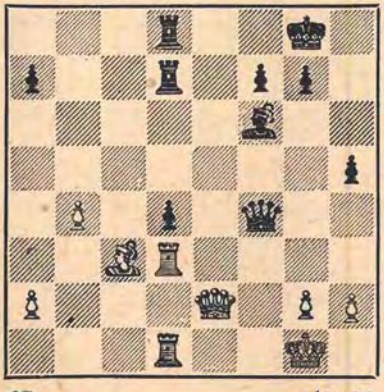

27. . .	d4:c3 !

Varianta principală a acestei combinații este convingătoare și frumoasă: 28.T:d7 T:d7 29.De8+ Rh7 30.D:d7 De4 ! ! 31.D:f7 (Sau 31.Dd5 D:d5 32. T:d5 c2 și negrul cîștigă deoarece 33.Tc5 nu salvează din cauza 33... Nd4+) 31... c2 32. D:h5+ Rg8 și negrul cîștigă.

28. Td3:d7	Td8:d7
29. Td1:d7	. . .

Pierde imediat.

29. . .	Nf6-d4+
30. Rg1-h1	. . .

Sau 30.T:d4 D:d4+ 31.Rf1 Df4+ 32.Re1 D:b4.

30. . .	Df4-c1+

Albul cedează.

Nr. 145. PARTIDA SPANIOLĂ

ALEHIN — BRINCKMAN

Turneul de la Kecskémet, 1927

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	d7-d6
4. d2-d4	Nc8-d7
5. Cb1-c3	Cg8-f6
6. Nb5:c6	Nd7:c6
7. Dd1-d3	e5:d4
8. Cf3:d4	g7-g6
9. Nc1-g5 !	...

Consider această mutare simplă de dezvoltare mai convingătoare decît 9.C:c6 bc 10.Da6 Dd7 11.Db7 Tc8 12. D:a7 Ng7 cum s-a jucat în partida Nimzovici—Capablanca (Petersburg, 1914) deoarece în varianta expusă negrul obține pe diagonala a1—h8 o presiune asupra flancului damei adverse, care face îndoielnică realizarea avantajului de pioni.

9. . .	Nf8-g7
10. 0—0—0	Dd8-d7

Această mutare nu-și atinge scopul deoarece după răspunsul următor al albului calul poate să scape de legătură, retrăgîndu-se doar pe un cîmp neconvenabil. Era de considerat 10... Dc8, eliberînd cîmpul d7 pentru cal.

11. h2-h3 !	0—0
12. Th1-e1	Tf8-e8

După această mutare albul obține schimbul nebunului g7, ceea ce duce la slăbirea cîmpurilor negre în poziția adversarului. Cel mai mic dintre rele era 12... Rh8 (pentru a retrage calul la g8). Ca răspuns la aceasta albul ar fi intensificat presiunea în centru prin 13.f4.

13. Dd3-f3 !	Cf6-h5
14. g2-g4	Ng7:d4
15. Td1:d4	Ch5-g7
16. Ng5-f6	Te8-e6
17. Td4-d1	. . .

Eliberează cîmpul pentru nebun.

17. . .	Cg7-e8
18. Nf6-d4	Dd7-e7
19. Te1-e3	Ce8-g7
20. Df3-f4	De7-h4 !

După ce a jucat slab deschiderea, negrul s-a apărat foarte energic. Cu ultima sa mutare el frînează asaltul

de pioni care-l amenință pe flancul regelui. Totuși, salvarea partidei este oricum imposibilă.

21. Td1-e1	Ta8-e8
22. b2-b3 !	. . .

In legătură cu următoarele două mutări aceasta este cea mai adecvată pregătire pentru înaintarea decisivă a pionului „f". Prematur era 22.Cd5 N:d5 23.ed T:e3 24.T:e3 T:e3 25.D:e3. Rf8 ! apoi Ce8 și negrul evită pericolele.

22. . .	a7-a5
23. a2-a4	b7-b6
24. Rc1-b2	Te8-e7
25. Df4-h2 !	Cg7-e8

După aceasta pionul „f" se avîntă irezistibil înainte.

Ultima încercare de a salva partida era 25...Nb7, la care albul ar fi jucat în prealabil 26.Cb5 !

26. f2-f4	Ce8-f6

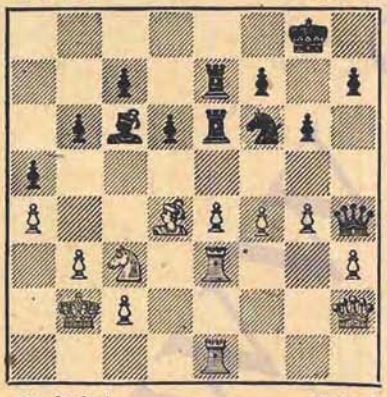

27. f4-f5 !	Te6:e4

Sau 27...C:g4 28.Df4. Restul e tehnică.

28. Cc3:e4	Cf6:e4
29. Dh2-f4	g6-g5
30. Df4-f1	d6-d5
31. c2-c4	Dh4-h6
32. f5-f6	Te7-e8
33. c4:d5	Nc6:d5
34. Df1-f5	Negrul cedează.

Nr. 146. APĂRAREA FRANCEZĂ

YATES — ALEHIN

Turneul de la Kecskémet, 1927

1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d4	d7-d5
3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. Nc1-g5	d5:e4
5. Cc3:e4	Nf8-e7
6. Ng5:f6	. . .

Euwe, la Amsterdam în 1927 și Capablanca, mai tîrziu, la turneul de la New York din același an, au jucat aici împotriva mea 6. C:f6+ N:f6 7. N:f6 D:f6 8. Cf3, ceea ce permite însă negrului să egaleze ușor jocul.

6. . .	Ne7:f6
7. Cg1-f3	Cb8-d7
8. Nf1-d3	. . .

Sau 8.c3 0—0 urmat de e6-e5. In locul mutării din partidă era de considerat însă 8.De2 sau 8.Dd2.

8. ...	c7-c5 !

Pe această mutare se bazează întregul sistem al negrului.

9. d4:c5	Cd7:c5
10. Ce4:f6+	Dd8:f6
11. 0—0	. . .

Aici albul ar fi trebuit să se mulțumească cu egalarea șanselor prin 11.Nb5+ Re7 12.Dd4. Incorectitudinea sacrificiului de pion va ieși curînd la iveală.

11. ...	Df6:b2

Prin această mutare negrul nu numai că obține avantaj material, dar întărește poziția puternică a calului său la c5.

12. Ta1-b1	Db2-f6
13. Nd3-b5+	Re8-e7
14. Dd1-c1	. . .

Relativ cel mai bine, deoarece de aici dama poate să ajungă pe diferite cîmpuri negre.

14. . .	b7-b6
15. Tb1-b4	Nc8-b7
16. Tb4-f4	Df6-h6
17. Cf3-e5	. . .

O mutare aventuroasă. Ce ar fi putut întreprinde însă albul? La alte mutări negrul ar fi ocupat cu turnurile coloanele „c" și „d" obținînd un avantaj poziţional zdrobitor.

17. . .	f7-f6
18. Dc1-e3	. . .

Sau 18.Cg4 Dg5 cu amenințările h7-h5 sau e6-e5.

18. . .	Th8-f8

Negrul ar fi putut și ar fi trebuit să ia calul, după care ar fi cîștigat ușor, de exemplu: 18...fe 19.D:e5 Tac8 20. Td1 Thd8 21.T:d8 T:d8 22.Dc7+ Cd7 23.N:d7 (Sau 23.g3 Dh5) T:d7 24.Tf7+ R:f7 25.D:d7+ Rf6 26.Dd8+ Rf5. In orice caz, în locul mutării neconsecvente din partidă, ar fi fost mai bine 18...Thd8. Acum albul obține un atac care îi asigură cel puțin remiza.

19. Ce5-g4	Dh6-g5
20. De3-g3	Tf8-f7

Și 20... Ce4 21. T:e4 D:b5 22. Dc7+ Dd7 23. T:e6+ și 20... Tad8 21. Ta4! e rău pentru negru. Dar și după mutarea din partidă presiunea albului pe coloana „d" e foarte neplăcută.

21. Tf4-d4	Re7-f8
22. h2-h4	. . .

După 22.f4 Df5 23.Tfd1 D:c2 24.f5! negrul n-ar fi putut juca 24...e5 din cauza 25.C:e5! cu atac decisiv, dar 24...g6, sau 24...g5 ar fi scăpat pe negru de pericole și, în cazul cel mai rău, i-ar fi dat posibilitatea să salveze partida prin sacrificarea unei figuri la g2 în schimbul cîtorva pioni.

22. . .	Dg5-f5
23. Tf1-d1	e6-e5
24. Cg4-h6	. . .

Prin 24.Td8+ T:d8 25.T:d8+ Re7 26.Ch6! Dh5 27.C:f7 D:f7 28.Td1! Dg6 29.D:g6 hg albul ar fi intrat într-un final avantajos, însă nu cîștigător. După mutarea din partidă negrul scapă de toate primejdiile sacrificînd dama.

24. . .	Df5-c8!

Desigur, nu 24...gh 25. Td8+ T:d8 26.T:d8+ Re7 27.Dg8 cu mat inevitabil.

25. Td4-d8+	Dc8:d8
26. Td1:d8+	Ta8:d8
27. Ch6:f7	Rf8:f7
28. Nb5-c4+	Nb7-d5
29. Dg3-g4	Nd5:c4
30. Dg4:c4+	Rf7-e7

După aceste schimburi negrul n-are de ce să se teamă și partida, la un joc corect de ambele părți, trebuie să se termine repede remiză. Numai din pricina dorinței nejustificate de a cîștiga cu orice preț, albul se expune pericolelor și pînă la urmă cade într-o cursă fină.

31. Dc4-g4	Re7-f8
32. Rg1-h2	h7-h6
33. Rh2-h3	. . .

Mai bine ar fi fost să fi adus regele în centru pentru apărarea punctelor slabe de pe coloana „d"; însă nici planul ales nu compromite deocamdată situația.

33. ...	Rf8-f7
34. Dg4-h5+	Rf7-e7
35. Dh5-g6	Cc5-e6
36. g2-g3	...

E foarte interesant că această mutare naturală aparent evidentă, cauzează albului serioase dificultăți. Corect era 36.De4.

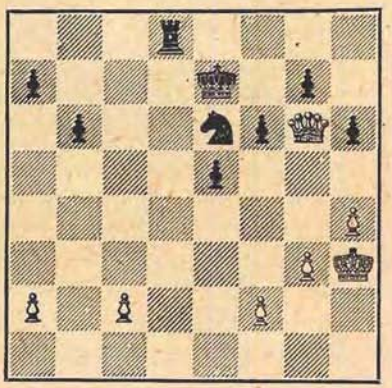

36. . . Td8-d4 !

Amenință bineînțeles Td4-a4:a2. Această amenințare nu poate fi lichidată prin c2-c3 din cauza Td2, iar la mutarea naturală din partidă urmează o surpriză neplăcută.

37. a2-a3 . . .

Pentru a răspunde la 37...Ta4 cu 38.Dd3.

37. . . Td4-f4 !
38. Rh3-g2 . . .

Această mutare trebuie considerată ca fiind greșeala decisivă. Era necesar 38. Dd3 T:f2 39. Da6 f5 ! 40. D:a7+ Rf6 41. D:b6 T:c2 42. Db3 cu șanse de remiză.

38. . . Tf4:h4 !
39. Dg6-d3 Th4-d4

In finalul rezultat, negrului nu-i este ușor să-și valorifice avantajul material. Ideea cîștigului constă în următoarele: pentru a împinge cu succes pionii de pe flancul regelui, dama albă trebuie legată de apărarea pionilor izolați de pe flancul damei, limitîndu-i-se mobilitatea. In acest scop trebuie provocată mutarea c2-c3.

40. Dd3-a6 Td4-d7
41. Da6-c4 Td7-c7
42. Dc4-b4+ Tc7-c5
43. Db4-e4 Re7-f7
44. De4-b7+ Tc5-c7
45. Db7-d5 Rf7-e7
46. Dd5-e4 Ce6-d4

Acum scopul este atins.

47. c2-c3 Cd4-e6
48. De4-b4+ Tc7-c5
49. Db4-a4 Tc5-a5
50. Da4-b4+ Ce6-c5
51. Db4-g4 Re7-f7
52. Dg4-c4+ Rf7-f8
53. Dc4-a2 ...

In sfîrșit, dama este forțată să părăsească linia a 4-a.

53. . . Ta5-a4
54. Rg2-h3 Rf8-e7

Dacă acum, sau la mutarea următoare, albul joacă Dg8, atunci după Ce6 el pierde pionul „a".

55. Rh3-g2 Ta4-a5
56. Rg2-f1 Cc5-e6
57. Da2-b3 f6-f5

Acum începe ultima fază a partidei — atacul de pioni care, spre deosebire de manevrele pregătitoare complicate, se dezvoltă foarte rapid.

58. Db3-b4+ Ta5-c5
59. Rf1-g2 g7-g5
60. f2-f3 h6-h5
61. Rg2-f2 Re7-f6
62. Rf2-e1 g5-g4
63. Re1-f2 Ce6-g5 !
64. f3-f4 Cg5-e4+
65. Rf2-g2 e5:f4
66. g3:f4 h5-h4
67. Db4-d4+ Rf6-e6
68. Dd4-h8 h4-h3+
69. Rg2-h2 Ce4-f6 !
70. Dh8-b8 Tc5-d5 !
71. Db8-c8+ ...

Dacă 71.D:a7, atunci 71...Td2+ 72. Rg3 Ce4+ 73.Rh4 h2 74.D:b6+ Td6 75.Db3+ Rf6 76.Db1 h1D+! 77. D:h1 Td8 și negrul cîștigă.

71. . .	Re6-f7
72. Rh2-g3	Rf7-g6
73. Dc8-c6	Td5-d2 !
74. Rg3-h4	h3-h2
75. Rh4-g3	Rg6-h5 !

Albul cedează.

Un final amuzant: 76. D:f6 h1C mat.

Nr. 147. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — **ASZTALOS**

Turneul de la Kecskémet, 1927

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e6
3. Cg1-f3	Cg8-f6
4. Nc1-g5	h7-h6

Pe bună dreptate această mutare este considerată nesatisfăcătoare, deoarece perechea de nebuni a negrului nu compensează pe deplin superioritatea de spațiu a albului.

Continuarea modernă 4...Nb4+ în legătură cu 5...dc, care formează așazisa „variantă vieneză" n-a fost analizată deocamdată pînă la capăt, însă dă probabil mai multe șanse practice decît continuarea aleasă de negru în partidă.

5. Ng5:f6	Dd8:f6
6. Cb1-c3	c7-c6
7. Dd1-b3	. . .

Procedeul corect de pregătire a mutării e2-e4.

7. . .	Cb8-d7
8. e2-e4	d5:e4
9. Cc3:e4	Df6-f4
10. Nf1-d3	Nf8-e7
11. 0—0	0—0
12. Tf1-e1	Tf8-d8
13. Ta1-d1	Df4-c7

Ca urmare a variantei alese, negrul întîmpină mari dificultăți în dezvoltarea figurilor sale, mai ales a nebunului c8. Retragerea damei este forțată deoarece la 13... Cf8 de exemplu, ar fi urmat 14.Dc3, cu amenințarea 15.Ce5.

14. Ce4-g3	Cd7-f8
15. Db3-c3 !	...

Albul intenționează să continuie cu Ch5, urmat de d4-d5, ceea ce ar fi atras după sine o slăbire gravă a flancului regelui negru. Negrul parează această amenințare, dar cu prețul dezorganizării poziției sale de pioni de pe flancul damei.

15. . .	a7-a5
16. a2-a3	a5-a4
17. Cf3-e5	. . .

La 17.Ch5, răspunsul 17...Da5 ar fi forțat schimbul damelor.

17. . .	Dc7-a5
18. Dc3-c1	Nc8-d7
19. c4-c5 !	. . .

Un răspuns logic la înaintarea pionului „a". Albul amenință acum să-și consolideze calul la b6 și forțează astfel mutarea pionului b7, ceea ce lipsește pionul c6 de apărarea lui firească.

19. . .	b7-b5
20. Nd3-e4	Da5-c7
21. Dc1-c3	. . .

Acum amenință 22.Df3.

21. . .	Nd7-e8
22. Cg3-e2 !	. . .

Începutul unei serii de manevre împotriva cărora negrul nu are apărare suficientă. În primul rînd albul amenință să-și aducă calul prin el la b4. Pentru a împiedica aceasta negrul este obligat să schimbe prețiosul său cal f8, lipsind astfel de apărare punctul h7.

22. . .	Ta8-a6
23. Ce2-c1	Cf8-d7
24. Ce5:d7	Td8:d7
25. Cc1-d3	Td7-d8
26. Cd3-e5	Ne7-f8

Negrul speră să creeze o nouă poziție de apărare prin g7-g6 și Ng7, însă mutarea următoare a albului nu-i lasă timp.

27. h2-h4 !	Ta6-a8

Dacă 27...g6, atunci 28.h5 g5 29.f4 !, cu prăbușirea ultimelor linii de apărare.

28. Ne4-b1	. . .

Amenință 29.Dc2 g6 30. h5.

28. ...	h6-h5
29. Dc3-f3	g7-g6
30. g2-g4	h5:g4
31. Df3:g4	Nf8-g7
32. Nb1-a2 !	...

O mutare importantă care împiedică înaintarea pionului „f". Negrul nu poate pregăti această înaintare prin 32... De7 deoarece atunci 33. C:g6 ! câștigă imediat.

32. . .	b5-b4!

O resursă inteligentă, dar insuficientă: dacă 33. ab, atunci 33... a3 34. ba T:a3 cu un oarecare contrajoc.

33. Na2-c4 !	b4:a3
34. b2:a3	Dc7-a5
35. Dg4-e4	. . .

Cel mai bine. Prematur ar fi fost 35. C:g6 din cauza 35... T:d4!, sau 35. h5 gh 36. D:h5 din cauza 36... T:d4!

35. . .	Da5-c7
36. De4-f4	. . .

Pregătește înaintarea pionului „h", împotriva căruia negrul nu are apărare.

36. . .	Ta8-b8
37. h4-h5!	g6:h5
38. Rg1-h1	Tb8-b7
39. Te1-g1	Dc7-e7

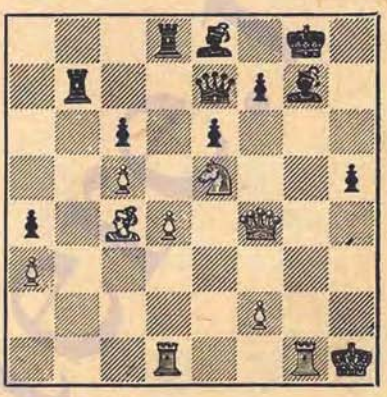

40. Tg1:g7+!	...

Negrul a crezut că prin ultima sa mutare s-a apărat împotriva acestei posibilități. Totuși combinația reușește, datorită loviturii neașteptate de la mutarea a 42-a.

40. . .	Rg8:g7
41. Td1-g1+	Rg7-h7
42. Ce5:f7!!	. . .

Numai așa! Dacă acum 42... D:f7, atunci 43. Nd3+ Dg6 44. N:g6+ N:g6 45. T:g6 ! R:g6 46. De4+ Rg7 47. De5+! și după câteva șahuri negrul pierde inevitabil unul din turnuri.

Negrul cedează.

Partida a fost distinsă cu un premiu de frumusețe.